

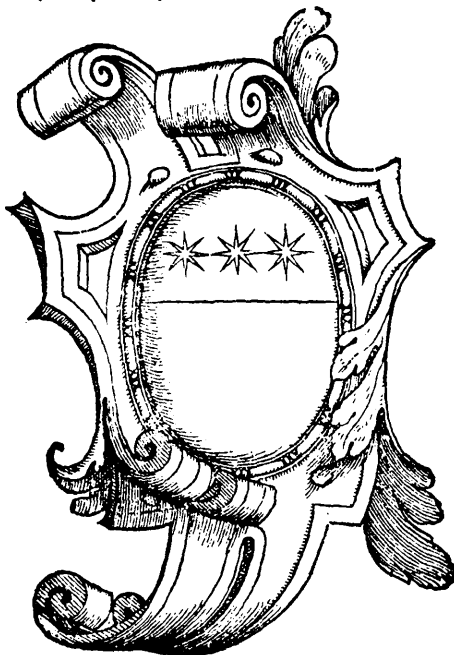
משניות מסדר קדשים

עם פירוש הרב המובהק הגאון במהרר עובדיה מברטנורה
והוציא לאור תעלמו ונימוקו עמו להאיר עיני
כל ישראל החכם בהרר עובדיה
בבמהרר זבריה ולה'ת

על יד מאיר בן יעקב איש פארינצו

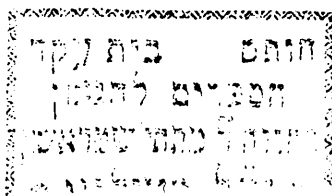
בבית הסד סטפטר כבוד לו מאל'יסיקו מס'ר קאל'ו קווי'ני

מאט בקיין של ויב טא קאל'ו קווי'ני



אט מאט טא זאמ'ו ויב'טא קאל'ו

גדפס בשנת ש'ט בוניציאח החת ממשלת אדונינו הדוכוס מס'ר
פרינצישקו דל'נא י'רה בשנח שלי'שית למלכותו



הועתק והוכנס לאינטרנט
www.hebrewbooks.org
ע"י חיים תש"ט

כל הזבחים א עולתו שלא לשמן כגון שפסחה עולה לשם שלמים : כשרו וזרוק דמן ויקטר
 אצורה ללשמן דבקדושתיהו קיימו ואסור לשכוי בהו : אלא שלא עלו לבעלים
 לשם חובה וזכר להכי אחר לחובת או לזכרו וישתכנו בשמו דאמר קרא מונח שפתיך תשמור ובעינת
 כאשר נדרת לה לאהך נדבה אם נדבה איכה נדר ואם נדר איכה נדבה לא הכי קאמר אם כוונה שגדרת בעינת
 שפסחה לשם כדר ולשם הבעלים

כל

יחא נדר ויבא הבעל ידו חונת
 נדרו ואם לאו שלא כשחט הזבח
 לשם בעלים יחא נדבה כגומ' כשר
 הוא כלו הכיאו לנדר אבל לא יבא
 ידי נדרו שלא עלה לבעלים לשם
 הנה ודוקא קרבן יחיד שיש לו
 אבל קרבנות נכור כשחטו
 שלא לשמן עלו לנדר לשם חובה
 שהאחי' מושכתו למה לשם ראוין
 לו ודוקא כשחטון כפי' שלא לשמן
 או אמריק דלא עלו לבעלים לשם
 חוב' אבל שחטון כתם עלו לבעלי'
 לחובה : חזן מן הפסח דכפסח
 כרוב ויעינת פסח עד שיהו כל
 עמינתו לשם פסח ועוד כתב
 ואמרתם זבח פסח הוא שתחא

הזבחים שנזבחו שלא לשמן בשרים אלא שלא עלו
 לבעלים לשם חובה חזן מן הפסח וכן החטאת הפסח
 בזמנו והחטאת בכל זמן ר' אלעזר אומר אף האשם
 הפסח בזמנו והחטאת והאשם בכל זמן אמר רבי אליעזר החטאת
 באה על חטאת והאשם באה על חטאת מה החטאת פסולה שלא
 לשמה אף האשם פסול שלא לשמו ב יוסי בן חנינא אומר
 הנשחטים לשם פסח ולשם חטאת פסולין שמעון אחי עזריח אומר
 שחטן לשים נבות פסח כשרין לשם פסח פסולין כיצד קדשי
 קדשים ששחטן לשם קדשים קלים פסולין קדשים קלים ששחטן
 לשם קדשי קדשים כשרין הבכור והמעשר ששחטן לשם שלמים
 כשרין ושלמים ששחטן לשם בכור לשם מעשר פסולין ג
 הפסח ששחטו בשחרית ביד שלא לשמו ר' יהושע בכשיר כאלו
 כשחט בשלש עשר בן בתירא פוסל באילו נשחט בין הערבים
 אמר שמעון בן עזאי מקובל אני מפי שבעים ושנים זקן ביום
 שחושבו

זבחה לשם פסח והכי תרי קראי חד לכסול אס נעשה שלא לשם פסח וחד לכסול אס נעשה שלא לשם בעלי' :
 מחטאת דכחטאת כמי כתיבי תרי קראי כתיב ושחט אותה לחטאת שתחא שחיטה לשם חטאת וכתיב ולקח
 הכהן מהם החטאת עד שתחא קבלת הדין וחזיקתו לשם חטאת וכפר עליו הכהן עליו ולא על חבירו דהיו
 שתחא לשם בעלים מחטאתו אפי' חטא שתחא לשם אותו החט' ולא אמרן דחטאת שלא לשמו פסול אלא
 כשחטו לשם קדשים אחרים אבל שחט לשם חולין כשר ולא עיה' לבעלים לשם חובה דכתיב ולא יחללו את
 קדשי בני ישראל קדשי מחללי קדשי ואין חולין מחללי קדשי : הפסח בזמנו פסול שלא לשמו כל זמן שחיטתו
 דהיו מחנות היום של ערבי פסחים עד הערב אבל קודם לכן ואחר מכן קיימא לן פסח כשאר ימות השנה
 שלמים היו וכל דינו כשלמי : אף האשם כדמפרש טעמא ואולי החטאת באה על חט' וכו' וכתיב כחטאת כאשם
 וירכין כדרי חטאת דכתיב ביה מעיטא פסול אשם ד לא כתיב ביה מעיטא כשר ואם תאמר אשם כנוי כתיב
 ביה אשם הוא האי לא כאמר אלא לחמך הקטרת אמורין ואם בא למעט שלא לשמו דפסול קדם הקטרת
 אמורין היה נדריך לכבוש ואין הלכה כר' אליעזר : ב הכשחטו לשם פסח כל שאר זבחים שכזבחו ביד כביסן
 לשם פסח פסולין וכן שכזבחו לשם חטאת ככל זמן פסולין כי היכי דאכרו פסולים לשם אחרים ופליג איתק'
 דמתניתין דאמר כל הזבחים שנזבחו שלא לשמן כשרים ואמר איהו וכלכד שלא ישחטו לא לשם פסח ולא
 לשם חטאת : שמעון אחי עזריח נקרא קב' על שם שערותיו עסק כפרקמטיא והיה מוספק גרבי שמעין אחיו
 שהיה עסק בתורה והתנו טיכיהם שהיא חלק לעזריה כשכר תלמודו של שמעון : שחטן לשאר זבחי' לשם
 גביה מהן כדמפרש ואולי כשרים : לשם כנוף מהן לשם זבח שהו פחות ויהן כדדושה פסולין דכתיב ולא
 יחללו את קדשי בני ישראל את אשד ירימו לה בזמנם מהם אין מתחללים בזמון מהן מתחללים ואין הלכה
 כדבוי יוסי בן חזקי ולא כשמעון אחי עזריה : ככור ומעמד בהמה כזוכין משלמי מפני שהשלמים טעונים
 מתן ארבע כלומר שתי מתנות שהן ארבע וסמיכה וכסבים ותופת חוה ושוק מה שאין כן בכבוד ובמיעד
 דדמן טעון מתנה אחת ואין סמיכה וכסבי' כוונת בהן ולא תופת חוה ושוק : ג ליהושע מכשיר דחשיב
 ליה כפסח כשאר ימות השנה קואלי ואין זמנו עד בין הערבים : בן בתירא פוסל הואיל ומקנת היום ראוי
 א ב ג ד ה ו ז ח ט י יא יב יג יד יה יז יח יט כ

זבחים פרק ב

שה ליה כפסח בזמנו והלכה כבן בתרא : שבעים נאשים וכן להויתר שבעים אחת היו יושבים וכלן אחוץ
באיש אחד לכך תבי וכן ולא תבי וקנים : כל הזבחים הנאכלי אבל עולה לא : לא הוסיף בן עזאי על דברי
חכמים לפסול חוץ מפסח וחטאת חלה עולה : ד קבל והלך וזרק או או קתבי שמתן שלא לשמן או קבל
הדם במזרק או הולך הדם למונח או זרק כל אמת מארכב עבודו הללו עשה שלא לשמן כפסח ובחטאת
פסל ובשאר זבח' לא עלו לבעלים

שחוישבו רבי אלעזר בן עזריה בשיבה שכל הזבחים הנאכלים
שנזבחו שלא לשמן כשרין אלא שלא עלו לבעלים משום חובה
חוץ מן הפסח ומן החטאת ולא חוסיק בן עזאי אמר מעולה ולא חורר
בו חכמים ד הפסח וחטאת ששהטן שלא לשמן קבר
והלך וזרק שלא לשמן או לשמן ושלא לשמן או שלא לשמן
ולשמן פסולים כיצור לשמן ושלא לשמן לשמן פסח ולשם שלמים
שלא לשמן ולשמן לשם שלמים ולשם חטאת נפסל ברו
דברים בשהיטח ובקבול ובחלוד ובזריקה ד שבעין ככשיר בחלוד
שהיה רבי שמעון אומר אי אפשר שלא בשחיטה ושלא בקבלה
ושלא בזריקה אבל אפשר שלא חולך ושוחט בצד המזבח חורק
רבי אליעזר אומר המחלף במקום שהוא צריך להלך מחטבת
מוסלח ובמקום שאין צריך לחלף אין המחטבת מוסלח :

פרק ב

כל הזבחים שקבל דרך זר אונן שבל ום מחוסר
בגדו מחוסר כבודי' שלא רחץ ידים ורגלים ערל
טבא

לשם חוב' ואפי' עשה אחת מארבע
עבודה הללו לשמן ושלא לשמן
ומד בין שהקדים מחטאת לשמן
למחטאת שלא לשמן בין שהקדים
מחטאת שלא לשמן למחטאת לשמן
בכל ענין פסל : אבל אפשר שלא
בהלך ה לכך לא חשיב למפסל
ומקשים אומרים אע"פ דאפשר
שלא בהלך מחטאת פוסלת בה
דעבודה שאפשר לבעול שמה
עבודה והאבלת הדם עבודה היא
שהיו פסולת בזר דכתיב ושחט
נקריבו בני אהרן הכהני מקבלה
אלך מגות כהונה : המהלך
במקום שהוא נכרך להלך הולכה
זו מחטאת פוסלת בה כ כד קבלו

בחול' להלך מן המזבח והכניסו בפנים שקירכו לזר המזבח זהו הלך שצריך להלך ומחטאת פוסלת בו קבלו
בפנים שמן למזבח והגויא לחוץ זהו הלך שאין נכרך ואין מחטאת פוסלת בו חור והכניסו זהו הלך שצריך
ואין הולכה כראשור ולא דכתיב שמעון :

כל

הזבח' שקבל דעון זר שאינו כהן פסל דכתי' וכורו מקדשי בני ישראל ולא יחללו למד על הזר
שעבד שחלל את הקדשים : אכן מי שמת לו אחד מן הקדושים שהוא חייב להינאכל
עליהם על יום המיתה קרוי אונן ואסור לאכול בקדשים ואם עבד חלל חוץ מכהן גדול שהוא מקריב
אונן : ועבול יום שאין טהרתו נגמרת עד שייערב שמשו כדכתיב וכל השמש וטהר : ומחוסר בגדים
כהן הדייט ששטח כפחות מארבעה בגדים וכהן גדול ששטח פחות משמנה וכשם שמחוסר נגדים פסול
כך מותר בגדים פסול וכן אם היה דבר חונף בין בשדרו לכתובת או למכנסים פסול דרממכא אמר ריהו
על בשדרו שלא יא' דבר חונף בין הנגדו לבשרו הילכך כהן בשעת עבודה לא היה מניח תפלין שלי' לשי
שהן חובבים בין הנגד לבשרו אבל תפלין של ראש היה מניח לפי שהן מוכחי' על שערו שהוא כדאי בין בין
למנכפת : ומחוסר כפורים כגון זכ וזכה ומכורע ויולדת שנגמרה וולת הניאו קרבתיהן
ואסחך דכתב רחמנא ביולדת וכפר עליה וטהרה מכלל שעבד כאן טעמה היא והוא הדין לכל שאר
טמאים הטעונים קרבן שהן בטומאתן עד שיניאו כפרתן לענין חילת קדשים ולעבוד במקדש : ושלא
רחץ ידים ורגלים לפי שאמור בקדוש ידים ורגלים חקת עולם וכאמר בגדו כהונה חקת עולם מה בגדו
כהונה אם עבד מחוסר בגדים פסל אף אם עבד שלא רחץ ידיו ורגליו פסל ומד קדוש ידים ורגלים לא
עומד ולא יושב חלל מוטה ומיחית ידו הימנית על גבי רגלו הימנית וידו השמאלית על גבי רגלו השמאלית
ומשפט רגליו כידו בשעה שהיא מקדש ואינו ראוי לקדש בתוך הכיור ענינו אלא מן המים שינאום ממנו
שכאמר ורחבו אהרן וכביו ממנו ולא בתוכו וכל המימות כשרים לקדוש ואפילו שאינן מים חיים : ושלא
אם עבד פסל דכתיב ביהואל כל בן ככר ערל לב וערל בשר הקדש ערל לבן ככר מה בן ככר אם עבד
פסל אף ערל בן : יושב דכתיב לעמוד לשרת שלא יהיה שירות אלא מעומד : עומד על גבי כלים
קחיל

זבחים פרק ב

ו

תאמר ורצפת העזרה מקדשת וכלי שרת מקדשים הדבר הכונע בהן מה כלי שרת צריך שלא יהא דבר
מוכן כינו לכלי שרת אף רצפה לא יהא דבר מוכן כינו לבין הרצפה ולא מנעיא כלים שאינן מן בשר דודאי
חייבי אלא אפילו כהמה שהיא מין בשר ולא מנעיא כהמה שאיכה מין אדם אלא אפילו רגליו תנודו שהן
מין אדם מונעים: קבל בשמאל פסל דכתיב ולקח הכהן מדם החטאת באצבעו וכהן מלמד שלא תהא

קבלת הדם ולא כתיבה לא כיעוץ
דכל מקום שכאמר יד או אצבע
אינו אלא כיעוץ דיליף ממזבחה
דכתיב ביה וטבל הכהן את
אצבעו הימנית: ודני שמעון
מכשיר סכר מקרא נדרש לאחרי
ולא לפניו הילכך אצבע אונתו
דכתיב בתריה קאי ולא אולתו
דכתיב לקמיה ודכתיב סכרי קראת
נדרש לפניו ולאחריו וכי כתיב
אצבע אתרוויהו קאי אלקימה
דלפניו ואצבעה דאחריו והלכה
כחכמי: כשפך על הרצפה שלא
כתקבל הדם בכלי: ואספו פסול
דכתיב ולקח מדם הפר מאי מדם
הפר אי סלקא דעתך ונאפי מקנת

שמא יושב עומד ענן כלים ענן בהמה על גבי רגלי חברו פסל קבל
בשמאל פסל רבי שמעון מבשיר בשפך על הרצפה ואספו פסול
פתנו על גבי הכבש שלא כנגד היסוד נתן את הנחנין למשן
למעוץ ואת הניחנים למעולן למשן את הנחנים בפנים בחוץ ואת
נתחנים בחוץ בפנים פסול ואין בו כרת ב השוחט את
הזבח לזרוק דמו בחוץ או מקצת דמו בחוץ להקשיר את אמוריו
בחוץ או מקצת אמוריו בחוץ לאכול בשרו בחוץ או כוית מבשרו
בחוץ או לאכול כוית מעור האליה בחוץ פסול ואין בו כרת לזרוק
דמו למחר או מקצת דמו למחר להקשיר אמוריו למחר או מקצת
אמוריו למחר לאכול בשרו למחר או כוית מעור האליה למחר או
כוית מבשרו למחר פגול וחייבין עליו כרת ג זה הכלל כל
השוחט המסקבל ומהלך וחוזק לאכל דבר שדרכו לאכל להקשיר
דבר שדרכו להקשיר חוץ למקומו פסול ואין בו כרת חוץ לזמנו
פגול

דס והא כתיב זאת כל דם הפר יספך אלמא צריך שיקבל כל הדם אלא קרי ביה ולקח דם מהפר מן הפר
יקבלנו ולא מן הארץ שגורעיה אמות מעיבה זו ומוסיפין אותה על תעבה אחרת ומרשים אותה: כתבו על
פסבס שלא כנגד היסוד פסול ומכל מקום כתכפרו הבעלים אלא שחכמי אינו כאל דאמר רחמנא גבי דם
קאי כתיבין לכס על המזבח לכפר כיון שהגיע דם למזבח כתכפרו הבעלים: כתיב את הכתמים למטה מחוט
הסקרס שהיה מונח למזבח באמצע הדמים הכתמים כחמש אמות העליונות שהן למעלה מן החוט כקראים
הכתמים למעלה והכתמים כחמש אמות תחתיות שהן למטה מן החוט כקראים הכתמים למטה: הכתמים
פפנים שדמן עשן הויה על מזבח הזהב: בחוץ על מזבח החזן: פסול ואסור באכילה: ואין בו כרת
האוכל מנשר הקדשים שפסל דמו בפסולים הללו אינו עבוס כרת: ב השוחט את הזבח שלמים או
שאר האכלים: כוית מעור האליה הא קא משמע לן דעור האליה לאו כליה דמי והוי מחשב לאכול דבר
שדרכו לאכול ולפיכך פסול דמי באליה דמי הוי מחשב לאכול דבר שדרכו להקטיר ולא היה פסול כדתנן
לקטן בשזוך לאכול דבר שדרכו לאכול להקטיר דבר שדרכו להקטיר פסול: ואינו עבוס כרת האוכל
ואפילו בחוץ אינו עבוס כרת: לאכול את בשרו למחר הא ליבא לאוקומה בשלמים אלא בתודה ומטאת
דאלו בשלמים ומנו הוא אכל לזרוק דמו או להקטיר אמוריו אפילו בשלמים הוי למחר מוז לזמנו: פגול
ומייביס עליו כרת האוכלו ואפילו בזמנו עבוס כרת: השוחט והמקבל והמהלך והזורק
אס כשהוא עמוק באחת מארבע עבודות הללו חשב על הזבח לאכל ממנו דבר שדרכו לאכול דהינו הכשר
או להקטיר ממנו דבר שדרכו להקטיר דהינו אמורים מוז למקומו הכשר אבוד כהכילה והאוכלו אינו עבוס
כרת ואס חשב על הזבח לאכלו מוז לזמנו הזבח פגול והאוכלו אפילו בתוך זמנו עבוס כרת דכתיב ואס
האכול יואכל מבשר זבח שלמים כיום השלישי לא ירצה המקריב אותו לא יחשב לו פגול יהיה זבוח שבת
לאכול מנחו כיום השלישי הכתוב מדבר או אינו מדבר אלא באוכל מנחו כיום השלישי אמרת אחר
שהחכמי יחזור ויפסל בתמהא ועוד הרי הוא אומר לא יחשב במהשבה הוא כפסל ואינו כפסל בשלישי
ומדקאמר קרא האכול ואכל דרשינן דבשמי אכילות הכתיב מדבר אחת אכילת אדם דהיינו הבשר ואחת
אכילת מנח דהינו האיסורין ועל שעתון הוא אומר לא יחשב לו פגול יהיה: ובלבד שיקרב התמיד הדם

זבחים פרק ג

זהו עפר: כמצותו שלא יהא בו פסול אחר אבל אם יש בו פסול מחשבה אחרת ונא מידו פסול כדמפרש ואזיל דגבוי פסול כתיב לא יבנה כדמתיב גבי כשר לומר לך כהדנאת כשר כך הדנאת פסול מה הדנאת כשר לא קרי לה הדנאת אלא בזריקה שהיא סוף חרכע עבודות המעדות אף פסול אינו קבוע ולעולם הוא עליו ועומד עד שזרק הדם שהוא סוף כל המעדין: ד בשעקה כלא מחשבה המוסלת:

הפסח והחטאת ששחטן שלא לשמן מוניהן מידו פסול אבל שאר זבחי און שלא לשמן מוניהן מידו פסול דהא כשריהן שלא לשמן:

ה לאכול כזית בחזן וכזית למחר היינו הך דאמרן לא דריש איורי כשתי עבודות ששחט על

לאכול כזית בחזן וקבל על מנת לאכול כזית למחר והאן בעבודה אחת שחט על מנת לאכול כזית

למחר וכזית בחזן: רבי יהודה אומר כו' אכלה מתביעין פליג דלית ליה דמחשבת שאר פסולים

שנזיחה מידו פסול אלא אם כן קדם פסולו לעגולו ובעבודה אחר

כמי פליג דאית ליה תפוס לשון ראשון ואין הלכה כרבי יהודה:

לאכול ככזית וזה קטיר כחגיזית ושכיהן חזן לזמנו או חזן למקומו כשר שאי אכילה וקטיר

מבשר דפין לפסולו דהא ליכא שיעורא והא ליכא שיעורא:

ב

הפסולין ששחטו שחיטתן כשרה והוא הדין דאפי' לכתמלה שוחטו

דכתיב ושחט את בני הבקר והקריונו כפי אהרן הכהן את הדם ומקבלה ולא מנות כחול' למד על השחיטה ששברה בזרים ובפסולים ולא קמי

ששחטו דמשמע דיעבר אין לכתמלה לא אלא משום טמאים כלכד דטמא לכתמלה לא ישחט גזירה שמי יגע בכשר וטמא ששחט בקדשים וכשרים לא משכחת לה אלא בכפיא אריבא וכגון שהוא עומד

חזן לעזרה ושוחט הנהמה שכתן העזרה דהא שחיטת קדשים בעזרה הווא ואין טמא ככס לעזרה ובכשמיא כשרן שחיטו טמא את הסכין דלאו אב העומאה הוא או בטמא מת וכגון שדק קדמית

של קבה ושחט בה אכל בסכין לא שטמא מת מטמא את הסכין להיות אב העומאה כיונא בו והסכין שטמא את הכשר: לפיכך הן פסולים את הקרבן במחשבה והאוייל וראויין לעבודה זו מחשבתן מחשבה ופוסלת: וכלן הפסולים:

אם יש דם הדם עזר בהמה יחזור הכשר לעבודה ויקבל ויזרוק והכשר כשר שאין מחשבתן של או פוסלת בקבלה לבי שאין ראויין לה ואין מחשבה פוסלת אלא כמי שראוי לעבודה וברכר הראוי ובמקום הראוי לעבוד דכתיב המקריב אותו לא ישחט בראוי להקרבה הכתוב מוכר: ב יחזיר לכשר ולא

פוסל' ביה שכתן אותו לפסול: כתבו פסול על גבי הכשר שלא כעד היסוד דהווי' כתיבה שלא במקומו

פסול וחייבין עליו ברת ובלבר שיקרב חמור במצותו * ד

כיצד קרב חמור במצותו שחט בשתיקה קבל והלך חרק חרץ לזמנו או ששחט חרץ לזמנו קבל והלך חרק חרץ

קבל והלך חרק חרץ לזמנו זה הוא שקרב חמור במצותו כיצד לא קרב חמור במצותו שחט חרץ במקומו קבל והלך חרק חרץ

לזמנו או ששחט חרץ לזמנו קבל והלך חרק חרץ למקומו או ששחט קבל והלך חרק חרץ למקומו והחמא ששחטן שלא לשמן

קבל והלך חרק חרץ לזמנו או ששחט חרץ לזמנו קבל והלך חרק חרץ לזמנו או ששחט קבל והלך חרק חרץ לזמנו זה הוא

שלא קרב במצותו * ה לאכול כזית בחזן וכזית למחר כזית למחר וכזית בחזן כחגיזית וכחגיזית למחר כהגיזית למחר וכחגיזית בחזן פסול ואין בו ברת * אמר רבי יהודה זה הכולל

אם מחשבת חזן קדמה למחשבת חמור ונמיבים עליו ברת ואם בחשבת חמור קדמה למחשבת חזן פסול ואין בו ברת ותכמים אומרי' זה וזה פסול ואין בו ברת לאכול כחגיזית ולהקטיר

כחגיזית כשר שאין אכילה והקטרה מצטרפין * כל הפסולין ששחטו שחיטתן כשרה שהשחיטה כשרה בזרים בנשי ובעברי' אפי' בקדשי קדשים

פרק ג

ובלבר שלא יהיו טמאי' נזעי' בבושר לויכ הם פוסלי' בכחשב' וכלן שקבלו את הדם חרץ לזמנו וחרץ למקומו אם יש דם הגפשי יחזור

הכשר ויקבל * ב קבל הכשר ונתן לפסול יחזיר לכשר קיבל מימינו ונתן לשמאלו יחזור לימינו קבל בכלי קדש ונתן בכלי

כתיב ושחט את בני הבקר והקריונו כפי אהרן הכהן את הדם ומקבלה ולא מנות כחול' למד על השחיטה ששברה בזרים ובפסולים ולא קמי ששחטו דמשמע דיעבר אין לכתמלה לא אלא משום טמאים כלכד דטמא לכתמלה לא ישחט גזירה שמי יגע בכשר וטמא ששחט בקדשים וכשרים לא משכחת לה אלא בכפיא אריבא וכגון שהוא עומד חזן לעזרה ושוחט הנהמה שכתן העזרה דהא שחיטת קדשים בעזרה הווא ואין טמא ככס לעזרה ובכשמיא כשרן שחיטו טמא את הסכין דלאו אב העומאה הוא או בטמא מת וכגון שדק קדמית של קבה ושחט בה אכל בסכין לא שטמא מת מטמא את הסכין להיות אב העומאה כיונא בו והסכין שטמא את הכשר: לפיכך הן פסולים את הקרבן במחשבה והאוייל וראויין לעבודה זו מחשבתן מחשבה ופוסלת: וכלן הפסולים: אם יש דם הדם עזר בהמה יחזור הכשר לעבודה ויקבל ויזרוק והכשר כשר שאין מחשבתן של או פוסלת בקבלה לבי שאין ראויין לה ואין מחשבה פוסלת אלא כמי שראוי לעבודה וברכר הראוי ובמקום הראוי לעבוד דכתיב המקריב אותו לא ישחט בראוי להקרבה הכתוב מוכר: ב יחזיר לכשר ולא פוסל' ביה שכתן אותו לפסול: כתבו פסול על גבי הכשר שלא כעד היסוד דהווי' כתיבה שלא במקומו

זבחים פרק ג

בשקומה או שכתן את הזבחים למטה למעלה יחזור הכשר ויקבל זבחים לאשמושתן בכלהו דלית ליה
בנקבת כחודה דאי אשמעיקן ברישא הוא אמיא הכך דחזו לעבודת זבוח כנון טמא דחזו לכתחלה בזבוח
אילכך גבי יחיד איבא תקנת כחודה אבל שמאל דלא חזיא לעבודת זבוח אימא דלית ליה תקנתא בחורס
אזי אשמעיקן שמאל הוא אמיא שמשא אית לה תקנתא כחורה שכן יש בה הכשר ביום הכפורים שכתן גדול
כנטל את המזחה בימכו ואת הכף

משמשאן אבל כלי חול אימא לא ואי
אשמעיקן כלי חול דחזו לקדושתא
אבל הכך אימא לא גריכא :

ג לאכל דבר שאין דרכו
לאכול חוץ לזמנו או חוץ למקומו :
וכי אליעזר פוסל ואין הלכה
כדכתיב אליעזר : ד קיפה

תכלין ודק דק שנשולי קדרה :
אלל שירי הכשר הדכדכר בעוד
בשעת הפסע : שירש אחר גיד

הגזר שהוא קשה ואינו ראוי ל
לאכילה שקורין קשילו בלעז :
הקדשים והטלפים ואפי' נה יש

בהן קרוב לכשר שבשמותבי' אימע
יובא מכו דם לא חשיב ככשר :
אין חייבין עליהם משום פגול אם

דיה הזבח פגול שחשב על פגולו
לאכלו חוץ לזמנו ואכל מאלו פ
שעור : ועמא אם אכל מאחד

עאלה בטומאת הגוף מוצח כשר
אינו חייב משום אוכל קדשים
בטומאת הגוף : ה שחזט

את המוקדשים כל היבא דקמט
האי לשכא מיידי בכקבות : לאכול

שלי שבמזיה או שליה העזר החופה את הולד אין מחשבה זו פוסלת את הזבח דשליב ושלוא
לאונשא דזבחה הוא : לא פגל הכי קאמר השחט את המוקדשים לאכול שליב או שליה חוץ

למקומו לא פגל ואם חשב לאכול מהן חוץ לזמנו לא פגל : חלכ המוקדשין וזכיבו יתדין אין חייבין
עליהן משום פגול אם פגל בזבח ואכל מחלב שבדריה לא מחייב עליה משום פגול דלאונשו דזבחה

הוא : להכיח את דמו או את אמוריו למחר לא שיקטירם למחר דהאי מחשבת חוץ
לזמנו היא ופגול גמור הוא אלא על מכת שכיח הכל למחר ולא יקטירם : רבי יהודה פוסל הואיל

ומפסיל כהנאה ובהנחה מפיכל כמי במחשבת הזנאה והנחה וכשם שאם הכיחן למחר פסול דדם
כפסל בשקיעת החמה כך אם חשב עליהן להניחם למחר פסל : וחכמים מכשירים
הואיל ולא חשב לא להקטיר ולא לזרוק ולא לאכול חוץ לזמנו וכן לא חשב לא להקטיר ולא ל

בכלי חול יחזור לכלי קרש בשטף מן הכלי על הרצפה ואספו
בשר נתנו על גבי הכבש שלא כנגד היסוד נתן את חתכתו למטה
למעלה ואת הנתנו למעלה למטה את חתכתו מבפנים בחוץ
ואת הנתנו בחוץ בפנים אם יש דם הנפש יחזור הכשר ויקבל :

ג חשוט את חובת לאכול דבר שאין דרכו לאכול להקטיר
דבר שאין דרכו להקטיר כשר ר' אליעזר פוסל לאכול דבר שירצו
לאכול ולהקטיר דבר שירצו להקטיר פחות מכוז כשר לאכול

החצי וית להקטיר בחצויות כשר שאין אכילה והקטרה מצטרף :
ד השוחט את הזבח לאכול בזית מן העזר מן הרוטב מן

הקיפה מן האלל מן העצמות מן הנדרים מן השלפים מן הקדניכ
חוץ לזמנו או חוץ למקומו כשר ואין חייבים עליהם משום פגול

דבותר ושמא : ה השוחט את המוקדשין לאכול שליל או
שליא בחוץ לא פגל המולק תורין בפנים לאכול ביציהם בחוץ

לא פגל חלב המוקדשין וביצי תורין אין חייבין עליהן משום פגול
דבותר ושמא : ו שחטו ע' למיניהו יצאו או את אמריהו למחר

או לחוציאן לחוץ רבי יהודה פוסל וחכמי' מכשירין שחטו על מנת
ליתנו על גבי הכבש שלא כנגד היסוד ליתן את הנתנו למטן

למעלה ואת חתכתו למעלה למטן את הנתנין בפנים בחוץ ואת
הנתנו בחוץ בפנים שיאכלוהו שמאים שיקריבוהו שמאים
שיאכלוהו עירולי' שיקריבוהו עירלים לשבר עצמות הפסל ולאכול

ממנו בא לערב דמו ברם פסולין כשר שאין המחשב פוסלת אלא
חוץ

שליב שבמזיה או שליה העזר החופה את הולד אין מחשבה זו פוסלת את הזבח דשליב ושלוא
לאונשא דזבחה הוא : לא פגל הכי קאמר השחט את המוקדשים לאכול שליב או שליה חוץ

למקומו לא פגל ואם חשב לאכול מהן חוץ לזמנו לא פגל : חלכ המוקדשין וזכיבו יתדין אין חייבין
עליהן משום פגול אם פגל בזבח ואכל מחלב שבדריה לא מחייב עליה משום פגול דלאונשו דזבחה

הוא : להכיח את דמו או את אמוריו למחר לא שיקטירם למחר דהאי מחשבת חוץ
לזמנו היא ופגול גמור הוא אלא על מכת שכיח הכל למחר ולא יקטירם : רבי יהודה פוסל הואיל

ומפסיל כהנאה ובהנחה מפיכל כמי במחשבת הזנאה והנחה וכשם שאם הכיחן למחר פסול דדם
כפסל בשקיעת החמה כך אם חשב עליהן להניחם למחר פסל : וחכמים מכשירים
הואיל ולא חשב לא להקטיר ולא לזרוק ולא לאכול חוץ לזמנו וכן לא חשב לא להקטיר ולא ל

זבחים פרק ד

לזרקו במקומו ובלבד שלא יחשוב לזרוק חוץ לעזרה:

בית שמאי

אומרים כל הכתובים על מונח המזבחים מהן שטעוים ארבע מתכות ויש שטעוים שנים שהן ארבע ויש שטעוים מתכה אחת כדתנן בארץ פרקין מתכה אחת כדיעבד כפר דכתיב ודם וזחין יספך שפיכה אחת משמע

והשתא קאמר דכלן כתיב שלא נתן אלא מלל כתיב סביב דמשמע שתי מתכות שהן ארבע: ונחטאת שתי מתכות שלש פדיות כאמרו במטאות הכתובות זנוקרא אחת בשער כתיב וטעום במטאון יחיד אף בככשה ואחת בשערה בשנים כתיב על דקדמות חסד והאף מלא ונית שמאי יש להן יש אף למקרא סרי כאן וואן כמזבח אף ארבע והשנים יתרות לא כאמרו אלא ששאן הכתוב לעכב: ובית הלל סבדי אהי מקרא דמשמע שש ואהי מסורת דמשמע ארבע ה לכך עפי חדא ממסורת וכבר פליג מקרא והווליה חמש א ארבעה למנה וחד לעכב ואם

חוץ לזמונו והרץ למקומו והפסח והחטאת שלא לשמן
פרק ד בית שמאי אומרים כל הניתנין על מזבח הדיצון שאם נתנן מתכה אחת כפר ובהטאת שתי

מתכות בית הלל אומ' אף חטאת שנתנה מתנה אחת כפר לפיכך אם נתן את הראשונה כחקנה ואת השנייה חוץ לזמנה כפר נתן את הראשונה חוץ לזמנה ואת השנייה חוץ למקוסה פגול והייבן עליו ברת ב כל הניתנין על מזבח הפנים שאם חסר א' מן המתכות כאילו לא כפר לפיכך אם נתנו כלן בהקנן ואחת שלא בתקנן פסול ואין בו ברת א' אלו דברים שאין חייבין עליהם משום פגול הקומין והלבונה והקטורת ומנחת כהנים ומנחת כהן משיח והדמים והנסכים הבאים בפני עצמן דברירבי מאיר והכמים אומרים אף הבאים עם הכהנס לת שמן של מצודע

נתן מתנה אחת כפר: לפיכך חטאת וכל הזבחים לבית הלל ולבית שמאי שאר הזבחים חוץ משטות מתן את הראשונה כתיקה ואת השנייה במחשבת אכילת בשר חוץ לזמנה כפר וכשר הקרבן ליקרב על ידי מתנה ראשונה דאין השנייה מתרת הכשר שהרי הותר על ידי מתנה ראשונה הילכך אינה מפגלת: כתיב את הראשונה חוץ לזמנה כ' פגול וחייבין עליו ברת שאין מחשבת חוץ למקומו: דכתיב מוציאמו מירי פגול שהרי הוקצצו בראשונה שקדכו כל מעוריו: ב אם חסר אחת מכל המתכות לא כפר דכפר העלם דבר כתיב ועשה לפיכך כאשר עשה לפי החטאת כן יעשה לו ומקרא שאינו כתיב הוא שהרי כל עבודותיה מתעשרו בו אלא לכפול באזהרת הוואת שבו הוא דאתא והכי משמע ועשה לו כאשר כתבנו לו עזירות ושה עליהם לעכב שאם חסר אחת מן המתכות לא כפר: לפיכך אם נתנן כלן בתקנן הואיל וכלן מתעורר אין זו מתרת בלא זו ואין זו מפגלת בלא זו: ואחת שלא כתיקה במחשבת חוץ לזמנו פסול שלא הותר בראשונה ואין בו ברת שאין מפגלים כתיב מתיר: ג אלו דברים שאין חייבין עליהן ברת באכילתן משום פגול: הקומין אם קמץ על מנת לאכול סודים למחר וכתפלה המכה שאינה כאלת ליום ולילה: אין האוכל את הקומץ בכרת שאין הפגול חל אלא על דבר שיש לו פתירות אחדים לפגול משלמי' ולפיכך ליה דכתיב ואם האוכל יאכל מעשר זבח שלמיו וגו' מה שכתב מיוחדים שיש להן מעורין בין לאדם בין למונח שהדם מותר להקטיר האמורי למונח והאמורי מתעורין מעשר לאדם וחייבים עליהן משום פגול אף כל שיש לו מעורין בין לאדם בין למונח חייבים עליו משום פגול לאפוקי כל הקד דחשיב במתעוררין שאין להן מעורין אלא הן עצמן מתעורר' לאהרים שהאוכל מהן אינו חייב משום פגול: והלכונה אין אחר מעודה אלא היא עתרת את המכה כמו הקומין: מנחת דבנת כהנים כלה כלי' ואינה כמנחת הילכך אין אחר מעודה: מנחת כהן משיח דהיכו חביית כהן גדול שהיא קריבה בכל יום מחגיגתו בבקר ומחגיגתו בערב: ומנחת כסכים לא גרסין דהא מפגל פליגי בה ויש תלוק בין בזה עם הזבח לבדא בפני עצמה: והדם הוא המעיר: והכסכים הנאים בפני עצמן כגון שהתקדש מנחת כסכים בלא זבח כדאמרינן במנחות עתגבר אדם מנחת כסכים בפני עצמה אי כמי הביאה בשכיל הזבח אלא שהביא זבחו היום וכאילו למחר דאמר עור ומקצתם וכסביהם אפי' למחר אבל אם הביאן עם זבחו

זבחים פרק ה

הוא שאם נגעש' רצונו וכל הכי ולפיכך להו מדכתי' אשה ריחכיחח: לשם תענית לשם תענית שהיא מניחו עליו
אף מי שלא היה בבלו לשם אחד מכל אלו אלא שחטו בתם כשר שהוא תנאי בית דין שיטחוט בתם ולא ליעוף
לשמן דלמא אתי למיעור שלא לשמן: שאין המחשבה הולכת אלא אחד העובד הילכך אי היה אמר שלא לשמן
אף כי אמרי הנעלים לשמן לאו מדי הוא דלאו בדדהו יתגיא מלתא דכתיב המקריב לא יחשב וקלפס
דכריוויסי :

אי זהו

מקומן של זבחים
קדשי קדשים פ'
צולות הטאות ואשמות: שחיתתן
בכפון עולם בהדיא כתיב בה
אשמת אותה על ירך המוכח כפון'
אשמת כתיב בה במקום אשר
תשחט העולה תשחט הטאות
אשם כתיב בה במקום אשר י
ישחטו את העולה ושחטו את
האשם שחיתתן בכפון והא דלא
פגמי סוף וקבול דמון בכפון אף על
גב דכלהו קבלת דמן בכפון: כ'
במקום שחיתם דמוןך לשחיתיה
כתיב ולקח מדם הפר אלא משום

פרק ה

היה בלבו לשם אחד מכל אלו כשר שהוא תנאי בית דין שאין
המחשבה הולכת אלא אחד העובד
איהו מקומן של זבחי' קדשי קדשים שחיתתן
בכפון פר ושעור של יום חכבורים שחיתתן
בכפון וקבול דמן בכלי שרת בצפון ודמן טעון היה על בין חבורים
ועל הפרוכת ועל מובה חוזב ומתנבא אחת מהם מעכבת שירי
הדם היה שופך על יסוד מערב' של מובה החיצון אם לא נתן: לא
עכב' ב פרים הנשרפים ושעורים הנשרפים שחיתתן בצפון
וקבול דמן בכלי שרת בצפון ודמן טעון הויה על הפרוכת ועל
מובה חוזב מתנ' אחת מהן מעכבת שירי הדם היה שופך על יסוד
מערכת של מובה החיצון אם לא נתן: לא עיכב אלו ואלו נשרפין
בבית

דאיכא אשמו של מנודע שהכהן היה מקבל מקצת דמו בכפו דכתיב ולקח הכהן מדם האשם ונתן מה נתוכה
בעצמו של כהן באצבעו אף לקיחה בעצמו של כהן משום הכי לא כתב הכא וקבול דמן שאין קבול
דמן טה ושום דלא סגי ליה בלא קבלת כלי שלאחר שקבל כהן אחד מקצת דם בידו היה כהן
אחר מקבל הדם בכלי משום הכי הדר תני בהדיא אשם מנודע אשם תלו שחיתתן בכפון וקבול
דמן בכלי שרת בכפון: פר ושעור של יום הכפורים אף על גב דכפון בעולה הוא דכתיב אקדוש
בבית ליה וקדמיכהו לשרא חטאות ואכהו כמו שחיתתן בכפון דכתיב ושחט את החטאת במקום העולה
וקרא יתירא הוא דהא כתיב במקום אשר תשחט העולה תשחט החטאת אלא זה ככה אכל החטאות
שהיו טעובות נסון: וקבול דמן בכלי שרת דכתיב בעולת סיני וישם באגבות וממנה למדו כל
הזבחים להיות טעובים כלי: הויה על בין הכדים בעור בין שני בני ארון ומזה אחת למעלה
ושבע למטה כמד עביו של כבודת ולא היו כונעש בה: ועל הפרוכת דכתיב וכן יעשה לאהל
מועד: ועל מובה הזהב כדכתיב ויגא אל המזבח במדר עבודת יום הכפורים בפרשת אהרי
אות: מתנה אחת מעבדת כדאמרן בפרק בית שמאי דכפר העלם דבר כתיב ועשה לפר' כאשר
עשה לפר החטאת כן יעשה לו וקרא יתירא הוא לעכב שאם חסר אחת מן העתבות לא כפר ודרשין
ועשה לפר זה פר יום הכפורים כדלדיה דמי מתנה אחת מעבדת כמו פר העלם דבר: שירי
הדם היה שופך על יסוד מערבי דכתיב אל יסוד מזבח העולה אשר פתח אהל מועד והאל מועד
למערכו של מזבח החנון היה: אש לא נתן שירי הדם ליסוד לא עכב הכפרה דכתיב הויה
זמתן דמים לפנים כתיב וכלם מכפר את הקדש דמשמע שכבר שלמו כל הכפרות כלן:
ב פרים הנשרפים פר העלם ופר כהן משיח שאין כאכלים לכהנים אלא כשרפים חוץ
לדווליס: ושעורים הנשרפים שירי עבודה וזה שהוקשו לפר העלם לכל דכריהם: הויה
על הפרוכת שבע חיות על הפרוכת אבל בין הכדים לא כתיב בהו היום כמו בפר של יום הכפורים
דכתיב בה ויהוה באצבעו על פני הכפורת: אלו ואלו של יום הכפורים ושאר הכשרים כשרפס
בבית

זבחים פרק ה

ו

זבחי הדשן למקום שמונחים שם את הדשן של מוצה החנוך דכתיב ביה והזבוא את הדשן אל מחוץ למחנה ופדדים הנשרפים כתיב אל שפך הדשן ישרף : ג אלו הן הטואות הנכבד שאכן כריכין להזכירם שהרי הפבימות כבר נכשו : שעירי ראשי חלשים ושל מועדות שהן על מוצה שחנן : שחיתתן בצמון שהרי למדנו בבבין אב לכל הטואות שהן טעונות צפון : עלה בכבש ופכה למוכב מפני שדמם כתיב על

הקרבנות ובאכבש בריך לעמוד : כ' לגבי טובב אבל בכל שאר ה טדמים שהן תחמוכים מן החנוע ולמטה עמוד על הרגפה אבל זויית המוכח וזרק מן הכלי וכל מקום שיעב למזבח כשר : וכל לו לקרן דרושית מורחית שכה הוא פוגע ראשון כדקיימא לך כל פונות שאתה פונה לא יהיו אלא דרך ימין והכבש כדרוש וכשעולה בו ופכה למזבח נמצא ויניכר למזרח ופונה לימינו ל

בבית הדשן ג הטואות הציבור והיחיד אלוהן הטואות הציבור שעירי ראשי חדשים ושל מועדות שחיתתן בצמון וקבול דמן בכלי שרת בצמון ודמן שזעון ארבע מחנות על ארבע קרנות פיצר עלרה בכבש ופגרה לסובב ובא לו לקרן דרושית מורחית מרחי צפונית צפונית מערבי מערבית דרומי שירי הדם חיח שופך על יסוד דרושית ונאכלין לפנים מן הקלע לזכרי כהנה בכל מאכל ליום ולילה עד חצות ד העולה קדשי קדשים שחיתתן בצמון וקבול דמן בכלי שרת בצמון ודמן שתי מתגורת שזן ארבע

למזרח וכל לו לאותה הקרן והלך ומקיף במזבב דרך ימין ופכו למזבח מן הדרום למזרח ומזרחם לבסוף ומנפון למערב דהיו דרך ימין : ואמה על אמה כרום אמה הכתון בראש המזבח בכל זויית זויית שכה קרני קרן : על יסוד דרושית דילפינן ירידתו מן הכבש כחטואות התנוונות ושירי הדם כדש מוניצאנו מן הסיכל ושירים השביעיים ברו מה יציאתו מן הסיכל היה נותן שירי הדם בסמוך לו שזיא יסוד מערבי כדכתיב אשר פתח אהל מועד דהיו לגד מערב שהיא סמוך להיכל אף ירידתו מן הכבש ניתן השירים בסמוך לו דהיו יסוד דרושית הסמוך לכבש שהכבש כדרוש : לפנים מן הקלעים לפי שבמשכן היו קלעים סיקף למזר אהל מועד ובחטואות כתיב במקום קדוש תאכל בחצר אהל מועד וזבחי עולמים היתה חושית המזבח במקום הקלעים : לזכרי כהונה דגבי טואות ואשם ומנחה כתיב כל זכר כהנים יאכל אותה : בכל מאכל משום אשם ומנחה כתיב כל זכר כהנים יאכל אותה : ליום ולילה דכתיב ובשר זבח תודת שלמיו ביום והוא יאכל למזבח לתורה שנאכלת ליום אחד חטאת ואשם ממין תלמוד למזר זבח : עד חצות סייג עשוי חכמים לתורה להרחיק את האדם מן העברה דהא קרא לא יניח עמו עד בקר קאמר : ד העולה קדשי קדשים היא ליפסל כיוצא ונכבול יא ובמחוסר כפירים ומעלים כה ומשום דלא כתב בה בקרא קדש קדשים היא כצו בחטאת ואשם אשמעין תבא הכא דהיא בני קדשי קדשים בחטאת ואשם שהרי היא שיה להם למקום שחיתתן וקבלת דמן : שתי מתנות בקרן מורחית צפונית וזקרון מערבית דרושית שכהבדה באלכסון ומצאא משום דקרן מורחית דרושית לא היה לו יסוד לפי שלא היה בחלקו של במימן שכתבא יעקב עליו בבקר יאכל עד כאשכמתיא יתבני מקדשא דבר האקודש לדמים לא יהא אלא בחלקו של בכימין זאוש הקרן לא היה בחלקו שהמזבח היה תעפת בחלקו של יהודה אמה במורחה ואמה בדרומו כל אורך מורה ודרוש בעובי אמה אלא שלא היתה אמה שבמזרח על פני כל המורה שבשמיניע לקרן מורחית צפונית היתה כלה בתוך אמה לקרן וכן אכילת האמה הדרושיית לא היתה מהלכת על פני כל הדרוש שבשמיניע לקרן דרושית מערבית היתה כלה סמוך לקרן אמה כמנא יסוד לשלש הקרנות הילכך היה מתחיל בקרן צפונית מורחית האיל וקרן דרושית מורחית אין לה יסוד לפי שלא היה בחלקו של עורף שכתבא עליו יעקב ועולף בוטונה תחלה מתן דמה כנגד היסוד הלכך נצט הקר תרתי דאמר

זבחים פרק ה

לחמנו דשתי מתנות שהן ארבע זבחים כדו שיהא עינן הדם כאלכע דחיות המונח דכתיב וורקו את הדם על המזבח כתיב אי וורקו ויכול וירכנו בזריקה אחת על כתיב וזו אפטר להקיק בזריקה חי כתיב ויכול וקיסבת כחוט תלמוד למור וורקו ואין זריקה אלא מרחוק וכהוט אי אפטר להקיק חלא בארבע הא כוננ כותן שתי מתנות שהן ארבע : ומעשה הפפט וכמות דכתיב והפטיט את העולה ונתת אותה לכתמים : וכליל לאשי כלם כשרפת על גבי האש :

ה זבחי שלמי נכור ככשי עגרת: אשם נזולו האמור בשכונעת הפקדון : אשם מעולות הכהכה מן ההקדש : אשם שפחה מרופה הנא על שפחה שחניה שפחה ומחיה בת חורין המיועדת לעבד עברי שמונת בשפח זבחת חורין : אשם כזיר שנטמא במת דכתיב בים והזיר לה את ימי מורו : אשם תלוי ספק שנג דכר שחיטין על זדונו כרת ספק לא שנג והוא כהנע כוונתא אכל אשם מעולות אשם ודאי לג שכל אלו אשם ודאי הן חזן מאשם תלוי : שתי מתנות שהן ארבע דכאשם נמי כתיב זריקה וכתיב כתיב: וכאכלים לפנים מן הקלעים דכתיב באשם בקדש הקדשים תאכלנו : וזבחי שלמי נכור סמך אותן הכתוב

לחטאת דכתיב וצשיטה שער עוים אחד לחטאת ושחי כבשים בני שנה לזבח שלמים לזמן לך שדין כחטאת שאין כאכלים אלא לפנים מן הקלעים ולזכרי כהונה אכל אין טעונים ארבע מתנות כחטאת שאין לך בכל הקדשות מי שטעון ארבע מתנות אלא חטאת בלבד : הסעדה ואיל כזיר קדשים קלים און מועלים בהן : שחיטתן בכל מקום אין טעונים שחיטה בפנין : וכאכלים בכל העיר דגבי חטאת כתיב ואכלתם אותה במקום קדוש אותה במקום קדוש אלא במקום טהור דהינו בכל טהור שהיא מקום טהור מליככם שם מנורעים : לכל אדם לזרים : ליום ולילה כתיב בתם קרבו ויאכל לא יבית ממנו עד בקר ותגיא תודת שלמיו לדבות שלמי כזיר : המורם מהם היה ושוק שבתן מהם לכהן כשאר שלמים דתודה לשלמים אתקוש דכתיב וזאת תודת זבח שלמים אם על תודה וכנה וארבע חלות מארבע מוכים שנה דכתיב אחד מכל קרבן לכהן הזורק ומורם. מאיל כזיר ורצה בשלה וחזה ושוק וחלת ענה אחת ורקיק אחד כיונא בהן כאכלים בכל העיר ליום ולילה : לכהנים לכשיהם דכתיב ואת חזה התנופה וכו' אתה וזבין וזביתוך תאכלו במקום טהור : שחיטתן בכל מקום בעורה שלש פרישיות כלמרו בשחיטת שלמים חלא בנן לקס חלא ככשכ וחלא ענו בקמייתא כתיב ושהטו פתח אהל מועד ונתרתו בתרייתא כתיב לפני אהל מועד להכשיר את כל הרוחות שבעורה דלפני משמע כל שלפני ההיכל : לשני ימים ולילה אחת דהכי כתיב בשלמים והנוטר בעשר הונח ביום השלישי באש ושרף : ח והמבשר מעשר בהמה : ודמן טעון מתנה אחת דלא כתיב בהו כתיב אלא ואת דמן תזרוק כתיב גב כזיר והזך כמו מהקם ולפי מדלא כתיב ואת דמו אלא ואת דמן : כנגד היסוד במקום שיש יסוד תחתיו למעטו מורחית דרומית שאין שם יסוד כדאמרן וכבוד מעשר ופכה טעונים יסוד

זבחים פרק ז

ז

וְלִילֵינוּ וְזִיקָה וְזִיקָה לְגֹזֵרָה שׁוֹם מַעֲבֹלָה וְכַעֲבֹלָה כְּעֵיב אֵל יוֹמֵד מִזְבַּח הַעֹלֹת : שָׁכַח בְּאֲכִילָתָן זֶה מִזֶּה אֵף עַל פִּי הַשָּׁמַיִם אֲוִיָּה לְפָתֵן דְּמוּם : הַכְּבוֹד בְּאֵכָל לְכַהֲנִים כְּדַכְתִּיב וְשָׂרָם יִהְיֶה לָךְ : וְהַמַּעֲשֵׂר לְכָל חֹדֶשׁ שֶׁלֹּא מִנְיֹנו כָּל הַתּוֹרָה שֶׁהִיא לְכַהֲנִים חֶלֶק נָו : וּבְאֲכִילֹם כָּל הָעִיר דְּכַתִּיב וְחִנְאִיתָ שְׂמֵחַ עֹלֹתֶיכֶם וְזִמְתִּים וְשֵׁם מַעֲשֵׂר וְתִמְאֵל בְּשֵׁנֵי מַעֲשֵׂרֹת הַכְּמוֹן מְדַבֵּר מִדְּמַעֲשֵׂר בְּהֵמָה וְחַד מַעֲשֵׂר דָּגָן וְכִתְבֵי בְּהֵמָה קָדָשׁ וְכִכּוֹרֹת כִּי

בְּכִרְבֹּם וּבְאֲכֹס וּמְדַלָּא קָדֵשׁ לְהַז מַחֲנֵה שְׂמֵחַ מִיָּה דַמַּעֲשֵׂר וְכִכּוֹר כְּאֲכִילֹם כָּל הָעִיר : לְשָׂנֵי יָמִים וְלִילָה אֶחָת דְּכַכּוֹר הוּא אֲוִמֵר וְכַשֵּׁם יִהְיֶה לָךְ כְּמוֹהַ תִּכְבֹּסֶת וְכַשּׁוֹק תִּימֹן תִּקְיוֹשׁ הַכְּתִיב לְחַיִּת וְשׁוֹק מִה חֹזֶה וְשׁוֹק שֶׁל שְׂלָמִים לְשָׂנֵי יָמִים וְלִילָה אֶחָת אֵף כְּכֹר לְשָׂנֵי יָמִים וְלִילָה אֶחָת וּמַעֲשֵׂר כְּכַכּוֹר : לְמַנְוִי לְאוֹתָם שְׂכִמְנֵי דְמִי לְקִימָתָם כְּדַכְתִּיב אִישׁ לְפִי אֲבָלוּ מְכֹבוֹ :

פרק י

קִדְשֵׁי קִרְשִׁים שֶׁשֶׁחָטָן בְּרֹאשׁ הַמִּזְבֵּחַ ר' יוֹסֵי אָמַר כְּאֵלוֹ נִשְׁחָטוּ בַעֲצוֹן רַבִּי יוֹסֵי בְרַי יוֹדֵר אָמַר סַחְצֵי הַמִּזְבֵּחַ וְלַעֲצוֹן בַּעֲצוֹן סַחְצֵי הַמִּזְבֵּחַ וְלָדְרוֹם בְּדְרוֹם חַפְנִחוֹרֹת הָיוּ נִקְמָצוֹת בְּכָל מְקוֹם בַּעֲזָרָה וּבְאֲכִילֹם לְפָנִים : סָן חֲקִילֵים לִזְכָּרֵי כְּתוּבָה בְּכָל מֵאֵכָל לַיּוֹם וְלִילָה עַד חֲצוֹת * ב חֲשֵׁמַת הָעוֹף מִיתָה עֲשִׂיתָה עַל קָרֵן דְּרוּמִית מַעֲרִיבִית בְּכָל מְקוֹם הִיתָה כְּשֶׁרָחָה אֵלָּא זֶה הִיא מְקוּמָה וְשֶׁלֹּשָׁה דְּבָרִים הִיתָה אוֹת' הַקָּרֵן בְּשֵׁמֶשֶׁת מְלִמְטָן וְשֶׁלֹּשָׁה מְלִמְטָן מְלִמְטָן חֲשֵׁמַת הָעוֹף וְהַחֲנִשׁוֹת וְשִׁירֵי הָרֹם מְלִמְטָן נִיסוֹךְ הַמִּים וְהִיָּין וְעוֹלֹת הָעוֹף כְּשֶׁחֵיָרַג רַבֵּר בְּמִזְרָח * ג כֹּל הָעוֹלִים לְמִזְבֵּחַ עוֹלֵין דֶּרֶךְ יָמִין וּמִקִּיפִין וְיִוֹרְדִין :

קִדְשֵׁים כְּאֵלוֹ כְּשֶׁחָטָנוּ בְּנִפְטָן דְּכַתִּיב וּזְבַחַת עֲלֵיו אֶת עַ

קדשים

פְּלוֹתֵיךְ וְאֶת שְׁלֹמֶיךָ כֹּלֹו כֹּשֶׁר לְעוֹלָתִי וְכֹלֹו כֹּשֶׁר לְשִׁלְמֵי וְאֵף עַל גַּב דְּעוֹלָה טַעוֹנָה כְּשׁוֹן וְאֵין שְׁלָמִים טַעוֹנִים כְּשׁוֹן : מִחֲצֵי הַמִּזְבֵּחַ וּבַעֲצוֹן כְּמִסְפֵּן דַּעֲשִׂמְעַ לִיה חֲבִיב לְעוֹלֹתֶיךָ וְחֲבִיב לְשִׁלְמֶיךָ דִּיאֵי לְקָדָשׁ דַּעֲתֵךְ כֹּלֹו לְעוֹלָה כֹּשֶׁר הַשְׂמֵחַ כֹּלֹו לְעוֹלָה אֶחָת דְּכֹשֶׁר כֹּלֹו לְשִׁלְמִים שְׁשִׁחוֹתֵךְ כֹּלֹו מִקּוֹם מְכַבֵּשׁ וְאֵךְ אֲנִטְרִידִי סֶלְקָא דַּעֲתֵךְ אֲמִי' עוֹלָה דְּדִחִיק לִיה מִקּוֹם שֶׁלֹּא הוֹכַשְׁרוּ לֵה שֶׁאֵר הַדּוֹמֹת וּפְעֻמִּים שֶׁהַעֲבֹלוֹת מְרֻבּוֹת וְגַר לְהַם הַמִּקּוֹם לְפִיפֶךְ הַכְּשִׁיר לְהַם דַּחַשׁ הַמִּזְבֵּחַ אֲבָל שְׁלָמִים דְּלֵא דִחִיק לְהוֹ מִקּוֹם לֵא הַכְּשִׁיר לְהַם דַּחַשׁ הַמִּזְבֵּחַ קָדַשׁ מַעֲעַ לָן וְהַלְכָה כְּרַבִּי יוֹסֵי : הִיָּין קַמְעוֹתֵי כֹלֹו מִקּוֹם וְאִיכֶם טַעוֹנוֹת כְּפִין דְּלֵא קָבַע הַכְּתוּב מִקּוֹם לְקַמְיָה לְפָנִים מִן הַקְּלַעִים לִזְכָּרֵי כְּהוֹנֵה דְּכַתִּיב לְכָל קָרְבָּנֶם וּלְכָל מַכְחַתָּם וּמִסִּיד לִיה בְּקָדָשׁ הַקְּדִשִׁים מִתְּאֲכָלוֹ כֹּל וְכַדִּי אֲכָלֵי אוֹתוֹ : לַיּוֹם וְלִילָה עַד חֲנוּת דִּילְפֵא מִמַּכְחַת לְחַמֵי תוֹרָה : ב חֲטָאת הָעוֹף הִיתָה כַּעֲשִׂיתָ בְּקָרֵן מַעֲרִיבִית דְּרוּמִית מֵאִס דַּעֲכַת חוֹטֵא קְרוּיָה חֲטָאת דְּכַתִּיב בַּעֲנַת חוֹטֵא לֵא יֵאִים עֲלֵיהָ שְׂמֹן וְלֵא יִתֵּן עֲלֵיהָ לְכוֹנֵה כִּי חֲטָאת הוּא וּמַשְׁמַע כְּמִי שֶׁהַחֲטָאת קְרוּיָה מַכַּחַת דַּחֲטָאת כַּהֲפָכָה לְהִיָּוֹת מַכַּחַת כְּדִלִי דְלֹת וּמַכַּחַת מְכֻבֹּה טַעוֹנָה הַנֶּשֶׁה בְּקָרֵן מַעֲרִיבִית דְּרוּמִית דְּכַתִּיב הַקָּרֵב אוֹתָהּ בְּגִי אַהֲרֹן לְפָנֵי הָאֵל פְּכִי הַמִּזְבֵּחַ אִי וְהוֹדוֹת שְׁהוּא לְפָנֵי הָאֵל פְּכִי הַמִּזְבֵּחַ הוּא אֲוִמֵר וְזוֹ דְּרוּם מַעֲרִיבִית דְּרוּמִית לְפָנֵי הָאֵל מַעֲרִיב וּפְכִי הַמִּזְבֵּחַ הוּא הַדְּרוֹם שֶׁשֶׁס הִיָּה הַכְּכֶם וְמֵה מַכַּחַת טַעוֹנָה הַנֶּשֶׁה בְּקָרֵן מַעֲרִיבִית דְּרוּמִית אֵף חֲטָאת הָעוֹף עֲבֹדֶתָה בְּקָרֵן מַעֲרִיבִית דְּרוּמִית וְהוֹאֵת דְּמֵה הוּא עֲקָר עֲבֹדֶתָה : כֹּל מִקּוֹם הִיָּוֹת כִּי עָרָה לְמַלְיוֹתָהּ אֵלָּא זֶה הִיָּה מְקוּמָה לְהוֹאֵת וְהַכִּי מַפְרֵשׁ לֵה בַּעֲמָא : מַלְמַעַתָה לְמַטָּה עֲחֹשׁ הַסְּקָרָא : הַנֶּשֶׁה שֶׁל מַכְחַת קוֹדֶשׁ קָמִינָתָן כְּדַכְתִּיב וְהַיָּוֶה אֵל הַמִּזְבֵּחַ : וְשִׁירֵי הַדָּם שֶׁל הַטְּאֹת הַמְּכֻבָּע הִיָּה מוֹפֵךְ אֵל יוֹמֵד דְּרוּמִי כְּדִלְפִינֵי כַּפֵי אִי וְהוֹ מִקִּיפִין : כְּסוֹךְ הַמִּים כְּחַם הַסְּכֹוֹת : וְהִיָּין כְּכִלְיוֹם שֶׁשֶׁס הִיָּו הַשְׂתֵּין וְלֵא הִיָּה אֲפֵשׁר לְכַסֵּךְ כִּי הַסְּס : וְעוֹלֹת הָעוֹף כְּשֶׁהִיא רַבָּה בְּמִזְרָח דַּעֲקָר מְקוּמָה בְּקָרֵן דְּרוּמִית מְזֻרְמִית מַפְכִי סְקִרְבָּה לְבִית הַדָּן לְרוֹךְ שֶׁ מְזֻרְמִית וְכֹנֵחַ כְּדַכְתִּיב וְהַשְׁלִיךְ אוֹתָהּ אֵל מִקּוֹם הַדָּן וְכַשֵּׁהִיא רַבָּה שֶׁס שִׁשׁ כַּהֲנִים הַרְבֵּה בְּחִיתָה הַקָּרֵן עֲפֹסִיקִים עֲבֹלוֹת וְאִין לֹזָה מִקּוֹם לַעֲמֹד בְּסוּבָב דְּעוֹלֹת הָעוֹף כַּעֲשִׂיתָ לְמַעֲלָה כֵּאֵל לֹן לְקָרֵן דְּרוּמִית מִ גְּבֻרִית שֶׁהָאֵל הִיָּו סְמוּכָה לְבִית הַדָּן יוֹמֵר מִשֶׁאֵר שְׁתִי קְרוּבֵי שְׂבִית הַדָּן שְׂמוֹךְ לְכַבֵּשׁ הִיָּה כְּמִזְרָחוֹ שֶׁל כְּכֶם וְלְדְרוּמוֹ שֶׁל עוֹבָח : ג וּמִקִּיפִים דֶּרֶךְ שְׂמָל מִקִּיפִים אֶת הַמִּזְבֵּחַ בְּשִׁבְלֵי זְרָכֵי עֲבֹדָה כִּיִּין

זבחים פרק ו

בזמן לתת דמו חטואות ולמדרוד וערכה או להסדך אבהים כבודא : ויורדים בשבדן כדכך שחוק שפאל
העולות לעובד בעלייתן : חוץ מן העולות שלטסה דברים אלו הסעשים בקדך מערסית דתומתהין כמקף
סעשים והיין ועולות העוף שכתתו עולה למזבח פונה למזבח לשמאל כחותה הקדך וכסוגר חוור על עקס
דרך על יימין כמקף האים היין שחוקיתתשכו בעטן תמזבח בעוד שהוא פונה שדאימין ותקוף בשמאל לחימה
טעמן וריחן וכן טעמן תמימים

והיו לכס וכסוהים שיהיו :
הכסכים תמימים ועולות העוף
כמי שאל תתעטן ותמות :
ד היה מולק את
ראשה אוחו שתי נפיה כשתי
אנבעתיו ורת וקיימה של יד
השפאלית והעוף על גבי יד
ועכו של עוף לכד נבדו סיהים
העודף למעלה ומותה כוארו
הגדן על רוסב של שתי אנבעתים
אנכב ואפה ומולק כשערתה
אחת מעבודת קטנת שכמקף :
ואינו מנדיל ראש מן סנוף אלף
חוקף שדכה ומטרקת ורוב כשר
עמו עד שמיגע לושט או לקנה
ונטול סימן אחד לכדו ומולק
כדכתיב ולא ינדיל : וזוה
שדכה אוחו בעוף וזוה שלא היה
עוה לא ככלי ולא באנבע אלף כנפיו של עוף היה עתמנה שמקרב בית מליקתו למזבח ודוחפו כקיר
זההם מתמכה ויורד לישוד דכחטאת העוף כמיצו זהה מדה החטאת על קיר המזבח והכשאר כדס ימנה אל
ישוד המזבח או זהו קיר שהשירים שלו מתמכין לישוד הו אומר זה קיר התחתון דהיכו מן המוט ולמטה לא
קיר העליון דהיכו מן החוט ולמעלה פעמים שהא חתמנה למזבח כגון ששטהו למעלה מן הכובב שהקוף
למטה מן הכרב אמה : ה עלה ככבש לפי שפולת העוף כעשית למעלה דלא כתיב בעולות
העוף ישוד אלף בחטאת העוף כלכד וכבהמה אפכא דחטאת בהמה כעשית למעלה דכתיב בה קרבת
סומכה ועולות בהמה למטה דכתיב אל ישוד מזבח העולה תלה היסוד בעולה : באלו לקדך דרוסאת
מזרחית לפי שהיו קרובה לכית הדטן ששם משלך המזרח והכונה : ממול ערפה מול הרואה את
ערפה והוא אחורי הכאה ואף על פי שלא כאמר בעולה מול עורף למדנו בה מול עורף מחטאת :
ומנדיל חוקף שני סומכים דמזכב בחטאת העוף ולא ינדיל למדנו שבעולות העוף מנדיל : ומקוף
בית מליקתו למזבח מקרב ודוחק בית המליקה כקיר המזבח כדי שיתמנה הדם : ספגו במלח לשון
שאונה ולקייחה כמו כושב את הארבעים אף כאן כותן עליו מלח כדי שיהא הדאם מושך ומקבל
המלח : פירוש אחד הפגנו בנישל כמו מופקו כקוף לשון ויפקו את כפיו : מוראה זפק : כוזה
קורדו כמין ארובה ונטול כל העור והכונה שכנגד הזפק עם הזפק ומשלך : שסע את העוף בין
אפיים ולא היה מנדיל : ה הבדיל בחטאת שמלך שני סומכים בחטאת : או לא הבדיל
בעולה שמלך בה סימן אחד : פאול דכל שכו שהוא לפני עבודות הדם פבול : ולא מיצה דם הגוף
פפולה דעקר דמים בגוף הוא דשכיחי : ח טעאת העוף שמלקס שלא לשמה מליקה כעוף
במקום

והוא לא ככלי ולא באנבע אלף כנפיו של עוף היה עתמנה שמקרב בית מליקתו למזבח ודוחפו כקיר
זההם מתמכה ויורד לישוד דכחטאת העוף כמיצו זהה מדה החטאת על קיר המזבח והכשאר כדס ימנה אל
ישוד המזבח או זהו קיר שהשירים שלו מתמכין לישוד הו אומר זה קיר התחתון דהיכו מן המוט ולמטה לא
קיר העליון דהיכו מן החוט ולמעלה פעמים שהא חתמנה למזבח כגון ששטהו למעלה מן הכובב שהקוף
למטה מן הכרב אמה : ה עלה ככבש לפי שפולת העוף כעשית למעלה דלא כתיב בעולות
העוף ישוד אלף בחטאת העוף כלכד וכבהמה אפכא דחטאת בהמה כעשית למעלה דכתיב בה קרבת
סומכה ועולות בהמה למטה דכתיב אל ישוד מזבח העולה תלה היסוד בעולה : באלו לקדך דרוסאת
מזרחית לפי שהיו קרובה לכית הדטן ששם משלך המזרח והכונה : ממול ערפה מול הרואה את
ערפה והוא אחורי הכאה ואף על פי שלא כאמר בעולה מול עורף למדנו בה מול עורף מחטאת :
ומנדיל חוקף שני סומכים דמזכב בחטאת העוף ולא ינדיל למדנו שבעולות העוף מנדיל : ומקוף
בית מליקתו למזבח מקרב ודוחק בית המליקה כקיר המזבח כדי שיתמנה הדם : ספגו במלח לשון
שאונה ולקייחה כמו כושב את הארבעים אף כאן כותן עליו מלח כדי שיהא הדאם מושך ומקבל
המלח : פירוש אחד הפגנו בנישל כמו מופקו כקוף לשון ויפקו את כפיו : מוראה זפק : כוזה
קורדו כמין ארובה ונטול כל העור והכונה שכנגד הזפק עם הזפק ומשלך : שסע את העוף בין
אפיים ולא היה מנדיל : ה הבדיל בחטאת שמלך שני סומכים בחטאת : או לא הבדיל
בעולה שמלך בה סימן אחד : פאול דכל שכו שהוא לפני עבודות הדם פבול : ולא מיצה דם הגוף
פפולה דעקר דמים בגוף הוא דשכיחי : ח טעאת העוף שמלקס שלא לשמה מליקה כעוף
במקום

כמו קודם שהיה בזה אומר וזוהי נשחטת עמוס וזוהי נשחטת עמוס
כקדמה פוסלת במליקה ונחמוי קדם בעוף אכל קבלה והלך און בעוף : עולת העוף כשרה כדת
כרש פרק קמ"ג פהמה כל הזבחים שנזכרו שלא לשמן כשרים אלא שלא עלו לבעלים לשם חובם
הוא און הפסח וזון העשאת : לא משל דבר שדרכו לקבל מטאת העוף : להקטיר דבר שדרכו להקטיר עולת
העוף : שלא לשמה און

מוציא עולם מדי פגול לפי
שהיא כשרה שלא לשמה :
ופלה מתמימין מעורסת לעיל
פרק שבי :

הטאת העוף

מוטט הקראת כסלכתה שהיא
כעשית לעטה כדאמרן בפירקין
לעיל : כמעשה מטאת בהזאת
ומכוי : ולשם מטאת אף על
פי שזכה בסדר מליקה כגון
שעלך והנדיל ובחטאת כאמר
ולא יכדיל כשרה הזאיל ונעשית
לעטה ובשאר עבודות כהלכתה :
כמעשה מטאת לשם עולה וכי
פסולה דמטאת שלא לשמה פ
פסולה : כמעשה כלם כלומר
כמעשה אחד שעלם הזאילים
כאן ואשילו כמעשה מטאת לשם
מטאת הזאיל ועשאה למעלה
פסולה : כ

העוף שעשאה למעלה כהלכתה
שהיא נעשית למעלה : כמעשה
עולה לשם עולה אף על פי
שזכה במליקתה שלא הנדיל
ופן הדיון היה לו להכדיל אפילו
ככי כשרה : כמעשה עולה
לשם מטאת כשרה לכל הזבחים
שנזכרו שלא לשמן כשרים אלא
שלא עלו לבעלים לשם מונה חזן
מן הפסח וזון העשאת : עשאת
לעטה כמעשה כלן כמעשה אחד
עכ"ל ואשילו כמעשה עולה לשם

פגול : פסולה הזאיל ועשאה לעטה פסולה : ג וכלן אינן מטמאות נבית הכליעה אצטע שפסלו מליקתן
מטאתן

שמלקה שלא לשמה מיעה דמה שלא לשמה או לשמה ושלא
לשמה ואם שלא לשמה ולשמה פסולה עולת העוף כשרה
ובלבר שלא עלתה לבעלים : אחד מטאת העוף ואחד עולת העוף
קמלקה וזוהי עולת דבר לאכול דבר שדרכו לאכול להקטיר דבר
שדרכו להקטיר און למקומו פסול ואף בו כרת חוץ לזמנו פגול
והיינו עליו פסול ובלבר שיקרב במתיר כמצותו : כיצד קרב
המתיר במצוה מלק בשתיקה ומיעה חוץ לזמנו או שמלק חוץ
לזמנו ומיעה חוץ לשתיקה או שמלק ומיעה חוץ לזמנו פגול
הוא שיקרב המתיר כמצוה כיצד לא קרב המתיר כמצותו מלק
חוץ למקומו ומיעה חוץ לזמנו או שמלק חוץ לזמנו ומיעה
חוץ למקומו ולבקר מטאת העוף שמלקה שלא לשמה ומיעה דמת
חוץ לזמנה או שמלקה חוץ לזמנה ומיעה דמה שלא לשמה או
שמלקה ומיעה דמת שלא לשמה וזה הוא שלא קרב המתיר
במצותו ולא כל כתי בחוץ וכתי למחר כתי למחר וכו' בחוץ כחצי
זית בחוץ וכחצי זית ופודה כחצי זית למטה וזהו זית בחוץ פסול
ואין בו ברת : אמר רבי יהודה זה הכלל אם מחשבת הזמן קדמת
למחשבת המקום פגול וחייבין עליו ברת ואם מחשבת המקום
קדמת למחשבת הזמן פסול ואין בו ברת והכשם אומרם זה חרה
פסול ואין בו ברת לאכל כתצו זית ולהקטיר חצי זית כשר שאין
אכילה והקטרה מצטרפין

פרק ז
הטאת העוף שעשאה למטן כמעשה הטאת
לשם מטאת כשרה כמעשה הטאת לשם עולה
כמעשה עולה לשם מטאת כמעשה עולה לשם עולה פסולה
עשאה למעלה כמעשה כולם פסולה : ב עולת
העוף שעשאה למעלה כמעשה עולה לשם עולה כשרה כמעשה
עולה לשם מטאת כשרה ובלבר שלא עלתה לבעלים כמעשה
הטאת לשם עולה כמעשה הטאת לשם מטאת פסולה עשאה
למטן כמעשה כולן פסולה : ג וכולן אינן
משמאות בלית הכליעה ומועליה בהן חוץ מחטאת
העוף

פגול : פסולה הזאיל ועשאה לעטה פסולה : ג וכלן אינן מטמאות נבית הכליעה אצטע שפסלו מליקתן
מטאתן

זבחים פרק ז

שנתהרצתן מידו ככלה ואין מטמאים בבית הכליעה כדין ככלת עוף טהור שהאכלה אף על פי שלא כעשה כנון שיתכה להסירו כבית הכליעה כעמא טומאה חמורה לטמא נגדים שעליו אבל אלו אף על פי שאין מליקתן ממילתן כאלילה מפני הפסול שאודע בהן עכל מקום מטהר תקי ומוטותן מידו ככלה ומועלין בהן הנכה מהן כעמא פריטה מביא קרבן מעילה כדין כל כהנה מן ההקדש ואפילו מטאת כזאיל וכפסלה ולא פיה בה שעת היתר לפהים לה

יבאה מידו מעילה: חוץ מחטאת העוף שעשאה כעשאה חטאת לשם חטאת דכשרה היא ויש בה שעת היתר לכהנים וזאת און בה מעילה אפילו לזר: ד' ע' אביעור אומר מועלים בה דהא עולה היא וחי הוביאה ממעלתה והלא שצד היתר לכהנים לא הוסיף לה: ד' י' יהושע אומר אין מועלים בה דכיון דסיכה שמה ומועזיה ומקומה לשם חטאת כעשית ח חטאת: ומה חטאת העוף שאין מועלים בה כשחטתה לשם שיהי באכלת לכהנים שיכה את שמה כפסלה ולא בזה לכלל היתר: מועלי בה דהא רכי יהושע גוסייה לא פלוג עליה: לדבר שיש מעילה לשם גולה: ששחטן כדרום לשם פלגיו ויכיתו שציהם עמן ומעשהיהן לדבר שאין מ מעילה שקדשים קלים אין מעילה אלא באמוריהן ומועלים בהן מפני שנפסלו כעמא

העוף שעשאה למטן כמעשה חטאת לשם חטא: ד' עולת העוף שעשאה למטן כמעשה חטאת לשם חטאת רבי אליעזר אומר מועלין בתרבוץ חושע אומר אין מועלין בה אמר רבי אליעזר מה אם חטאת שאין מועלין בה לטמא כששינה את שמה מועלין בה עולה שמועלין בה לטמא כששינה את שמה אינו דין שימעלו בה אמר לו רבי יהושע לא אם אמרת בחטאת ששינה את שמה לשם עולה שכן שינה שכה לדבר שיש בו מעילה תאמר בעולה ששינה את שמה לשם חטאת שכן שינה את שמה לדבר שאין בו מעילה אמר לו רבי אליעזר וחרין קדשי קדשים ששחטן בדרום ושחטן לשם קדשים קלים ויכיתו שכן שינה את שמה לדבר שאין בו מעילה ומועלים בהן אף אתה אל תחמה על העולה שאף על פי ששינה את שמה לדבר שאין בו מעילה שימעלו בה: אמר לו ר' יהושע לה אם אמרת בקדשי קדשים ששחטן בדרום ושחטן לשם קדשים קלים שכן שינה ארץ שחטן בדבר שיש בו איסור ותהי תאם בעולה ששינה את שמה בדבר שכולו הותר: ה' בלק בשמאלו או בלילה שחט חולים בפנים וקדשים בחוץ אינן מטמאים בבית הבלוער מלק בסכין מלק חולין בפנים וקדשים בחוץ תורין שלא הגיע זכנן ובני יונה שעבר זכנן שיבש גפרץ ושנסמרת עינתו ושגסקטעה ידו ושגשברה רגלה כטמא בבירה הבלועה

מקומן ולא הוביאתן וריקתן מידו מעילה: אסור והיתר קדשים קלים יש באמוריהן מטום מעילה ואין נכשין משום מעילה: בדבר שכלו היתר בחטאת העוף שאין בו נד מעילה והלכה כרבי יהושע: ה' מלק בשמאל דמליקתו פסולה שכל מקום שאמר אנבע וכהונה איכו אלא ימין: או בלילה דאין מליקה בלילה דהתמכה אחר כיום כמותו: אינן מטמאים הואיל ופסולין בקדש והלכו מליקה דהו שאם עלו לא ירדו: שחט חולין בפנים וקדשים בחוץ אין מטמאים בבית הכליעה ואף על פי שאסורים באכילה: מלק בסכין לאו מליקה היא ולא שחיטה היא הלא מליקה כנפולין היא בעצמו של כהן: מלק חולין בפנים דלא שייך מליקה בחולין אלא בקדשים בפנים והמולק חולין בכל מקום או קדשים בחוץ הו כאלו כומר או מעקר ואין אותם מליקה מוטיאה מידו ככלה: עורן שלא הגיע זממן ערין גדולים כשדים קטנים פסולים: כבי יבנה קטנים כשדים גדולים פסולים: ושיבש גפה דמחוסר אבר פסול אף בעופות דהא דקיימא לן אין תמות חכרו בעופו' ה' כנון דויקין שבעין שאין מומן ככר אבל מחוסר אבר הקריבהו כאל לפחתך: מטמא בבית הכליעה דלא מהני מליקה דהו למדי שאפילו עלו ירדו: כל שאין פסולין בקדש שנפסלו קודם שנאו לעורה וכל שאין פסולין בקדש שאמרינן לקמן כפי המוצא עוקדש דאם עלה ירד אבל אותן שפסולין בקדש כנון הקדשים הראויין אלא שנפסלו בעבודותיהן אין מטמאים דהא אהני להו מליקה דאם עלו לא ירדו: כל הפסולים כנון זר ואינן וטבול יום ומחוסר כפורים וכל אותן השכוין בדיש פרק שני: ואינן מטמאות בבית הכליעה שאף על פי שאין מליקתן מותרת קדשים באכילה מכל מקום מוטיאתן מידו ככלה:

זכחים פרק ח

ט

איכת מטמאה צבית סבליעה דמליקתה מטהרתה מידויגבלה : רבי יודא אומר עטמאש
צבית סבליעה דסבירא ליה לרבי יודא דלא שמיטה בעוף של החולין ולא מליקה בקדשים לא מהנו בטריפה
בעוף להזניח מידויגבלה : אינו דין שתהא שמיטה כו' וכיון דילפת שמיטה מטהרת את הטריפה
בצוף בחולין מקל וקומד ולפיכן מליקת קדשים מינה נכין אב : מה מנינו בשמיטה כו' אף מליקה
המכשירת כאכילה תטהר טריפת

טעומאמה : רבי יוסי אומר
דיום כו' כיון דלא אשכחן בהדיא
דשמיטה מוניחה מידויגבלה
בעוף אלא מקל וקומד מכללת
בהמה איתה כל ללמוד דים ט
שתהא ככללת בהמה שמיטה
מטהרתה מידויגבלה ולא ע
מליקת דדיו לכא מן הדין להיית
כדדון ושלש מחלוקות : בדבר רבי
מאיר סבר אמת שמיטה ואמת
מליקה מוניחה בעוף מידויגבלה
ורבי יודא סבר בין שמיטה בין
מליקה לא מהנו בטריפה בעוף
להזניח מידויגבלה ורבי סבר
שמיטה מהכיא מליקה לא מהכיא
והלכה כדבי יוסי :

הבליעה זה הכלל כל שהיה פסולה בקדש ואינה מטמאה בבירה
הבליעה לא היה פסולה בקדש מטמא בבית הבליעה וכל הפסול
משלקו מליקתן פסולה ואינו מטמא בבית הבליעה ו
פלק וגמצא שרפה רבי מאיר אומר אינה מטמאה בבית הבליעה
רבי יהודה אומר מטמאה בבית הבליעה אמר רבי מאיר מה אם
גבלת בחמה שהיא מטמאה בסגע ובפשא שחיטה מטמאה את
שרפתה ששומאתה גבלת העוף שמיטה מטמאה בסגע ובמשה
אינו דין שתהא שחיטה מטהרת את שרפתה מטמאה מה
מנינו בשחיטה שהיא מכשרתה באכילה ומטהרת את שרפתה
מטמאה אף מליקתה שהיא מכשרתה באכילה תטהר ארת
שרפתה ששומאתה רבי יוסי אומר דיה כגבלת בחמה שחיטה
מטהרת אבל לא מליקתה

פרק ח

כל הזבחי שנתערבו בחטאות חמתות או בשור
הנסקל אפילו אחד ברובן ימותו כלם נתערבו
כשור שנעברה בו עבירה או שחמית את האדם על פי עד אחד או
אל פי העלים ברובע ובכרבע ובמוקצה ובנעבר ובאתנן ובחסדי
גבכלאים ובשריפה וביוצא דופן ירעו עד שיפאתאבו ויסכרו ויביא
ברמי חיפה שבחן מאותו המין נתערב בחולין חמישים יסגרו
בחולין לצרכי אותו המין : ב קדשים בקדשים מין במינו
זה

כל הזבחים שנתערבו בחטאו
המטת חץ כל הזבחים
שנתערבו בה : חטאות המטת לז
שור הכסק אפי' אמת כריכוא ימותו
כלן דכיון דכתערבו באסורי ה
הנחה אין תקנה לפדותם דכימא
ירענו עד שיסתאבו ולא בטלי כלוכא דבעלי חיים חשיבי ולא בטלי וחטאות המטת הן חמשה ואלו הן ולד
חטאת ותורת חטאת וחטאת שמתו בעליה ושכפרו בעליה באחרית ושעברה : פתתן אלו חמס חטאות
מכחיין אותן במקום סגור עד שינועו מאליהן והן בקראים חטאות המטת : בשור שנעברה בו עבירה
שהוא כפסל בה לחקרה כגון שהמית את האדם על פי עד אחד שאינו אסור להדיוט לפי שאינו כספל לא
על פי שני עדים : או על פי העלים שכאו בעלים לבית דין והודו שהמית דאשטר ליה מסקילה דמודה
בזקם פטור אכל לגבוה באר דקיימא לן מן הנאן להזניח את הכנוח ורובע והכרבע גוי שאכר לגבוה ולא להדיוט :
פי' העלים או קודם שנגמר דיכו או שהיה אומע שהמית והרובע והכרבע גוי שאכר לגבוה ולא להדיוט :
מוקנס שהפירושוהו לקרבן לעבודה זרה : ונעבר כמו שניה מותרים להדיוט : באתנן ומחיר כל הכי
חולין ככה וזבח אחד מעורב בהן : כלן ירעו שאי אפשר לשחוט אחד מהם בלא מוס שמה זה הזבח ושחט
קדשים בחין חייב כרת ולמכרן לגרכי עולות או אפשר שהרי פסולים : ויביא דמי היפה שבהן מאותו המין
אם חטאת חטאת ואם עולה עולה ויזח מעות כשיעור דמי היפה שבהן כל מוקם שהוא הזבח
והא מחולל על המעיות הללו : כתערב זבח אחד בחולין כשרים הרבה ומכרו החולין כלן לגרכי אותו המין
שהיה הזבח שנתערב בהן וכמנאו כלן קדשים ממין אחד אלא שאין ידוע מי בעליו של כל אחד ואחד שהרי
הזבח הראשון שם בעליו עליו ואין ידוע אי זהו ותקנתו שיקריב כל אחד לשם מי שהוא ויאמר כשיקריב כל
אחד הרי הוא לשם בעלים שלו : ב מין במינו חטאת בחטאת עולה בעלים שלמים בשלמים לא שהן של
סדר קדשים

ב א ג ד בעלים

זבחים פדק ח

בעלים הרבה: וקרוב כל אחד לשם מי שהוא ולא יחזיקו אדם ואיני מלי בקרבנות של כשים ללא ידע
 סמיכה דכתיב בני ישראל ומדך בני ישראל סמיכים ואין זבוח יעדאל סומכות אבל בקרבן אנשים דכתיב
 סמיכה לא: מין בשאינו מיכו ירענו שאי אפשר בהקרבה שחלוקים במתן דמים או בהקטרות או באכילתו
 ופסוד סומות מניתי שאם מבר אחד מהן כשים וסאמר באחד נרדף להביא מכל מין נשכים כיון שאין
 יודע מזה מין הוא אותו סמכר

כשאי ומנא מפסיד אחד מניתי:
 כתערבו ככור ומעשר בהמה
 שאין להם פדיון שתחול קדושתו
 על דמיהן ויבאו הן לחולין אלא
 באכלים במזמן הכבוד לכהנים
 ומעשר לבעלים: כלן ירענו עד
 שיתאבדו שיפול בהן מום ויאמר
 כל מקום שהוא הונח יתחלל על
 סמנו הללו ומותר לאכלן וכלבד
 שיאכלו בחורת ככור ומעשר שלא
 ימכר באטלס ולא ישקלם בליעד
 ומדמי הנבז יקריב מיכו של זבא:
 סבל וכלים להתעבר כלומר אם
 פתעברו ים ספק בתערובת חוץ
 מן החטאת עם האדם שהחטאת
 אינה לעולם איל ואדם אינו אלא

איל ואי אדם מעורב ואדם כזור הוא שהן באים כשים מכל מקום הן זכרים והחטאת אינה באה אלא בקנס
 אלא חטאת ועולה מתעברים כגון שעיר כשיא בשעיר עולת כדנה וכל שכן חטאת ושלמים שהכל קרב
 שלמים בין זכרים בין נקבות וכן איל של עולת כדנה באדם: ג אדם שנתעבר בשלמים שמתן
 דמו של אדם ושלמים זה: שניהם ישמעו כנפון שלמים שמתן בכל מקום ויכלים כמיל למחוק כנפון
 במקום שחטאים האדם: כחמור שבהן לפנים מן הקלעים לזכרי כהונה ליום ולילה ולא כשלמי הקלים
 שנאכלים בכל העיר לכל אדם לשני ימים ולילה אחת וכעל השלמים יא ידי נדרו דהא שלמים לשמן הן
 קרבים שמקריב כל אחד לשם מי שהוא: אין מביאין קדשים לבית הפסול שמעט את אכילת שלמים בין
 באוכליהן בין בזמן אכילתן ומביאין לדיו חותר אלא ירענו ויפתאבו וימכרו כדאמרין גני קדשים בקדשים טין
 בשאינו מיכו ויבאו בדמי היפה שבהן וכו' ואין הלכה כרבי שמעון: חתיכות בחתיכות אם כתערב חתיבת
 קדשי קדשים בחתיבה של קדשים קלים או חתיבה של קדשים קלים הנאכלים ליום אחד כגון שלמי תודה
 עם חתיבה של קדשים קלים הנאכלים לשני ימים ולילה אחת דהיו שאר שלמים בהא מודו רבנן לר' שמעון
 דיאכלו בחמור שבהן דמאי אית ליה למעברד: ג אכרי חטאת שפטה באכל לכהנים: שנתעברו
 באכרי עולה שכלה כלי: יתן למעלה יתן אכרי התערבות כלן על העצים וטעמא דר' אליעזר דאמר קרא
 כי כל שאור וכל דבש לא תקטירו ואשה לא תתנומהו והכי משמעו דקרא כיון שכל שאור וכל דבש לא
 תקטירו ולא תקטירו כל שממנו אשה לה דהינו השידי של קרבן קרבן ראשית תקדיבו מן השאור והדבש לר'
 שתי הלחם מן השאור וכדורים מפרי העץ שהם תאנים ותמרים ואל המזבח דרשינן ליה בין אשור ודבש
 בין אשירים לריח כוחה אי איתה מעלה אכל איתה מעלה לשם עצים והיכו דקאמר וריאה אי את בשר חטאת
 כאלו הן עצים: וחקמי אומרי תעבר נורתן כלומר יניח אותן עד שיפסלו ויבא לבית השריפה כשאר פסולי
 סמוקדשים ואינו מעלה למזבח דהא עבר משום כל שממנו לאשים הרי הוא בכל תקטירו וחטאת דאישוייהו
 קרבים לאשים הרי הנבשר בכל תקטירו והלכה כחכמים: ה אכרים באכרי בעלי ימומים אכרים כשרים
 שנתעבר בהן אחד אחד של בעלי מושין וכו' כהן שאינו יודע בתערובתן והקריב אחד מן פדאסין יקריב כל
 הדאסין

זכאים פרק ה

הוא אשין לכתמלה דתלצין אפואל בההוא חסדכו וזהכך כלהו בשר' כנסה וזכמרה מערש דלך שרי ר' ליעזר לא
 להקרבן עמיס עמיס דרואי מד מהך חג דהייה הנו ונתנך הקרבה זו ליקרב משום ההוא דהייה ווי עשו
 כהוא דעמק אסור אפא למתלייה בזותישקרב תמלה יקודם שפולך אבל אפד אחד שפא לא כתגה הקרבה
 וכלקודם אפי לר' ליעזר דלמא הוי דלמלא הוה : חוץ מאלד חוץ מוונ אפד הכי מערש לה נמרא דכמד
 גדידה מזדה ר' ליעזר דלא כתבס

הקרבה זו ליקרב כדאמרן :

1. אפיס בו מרא' דם כשר והכי
 עלי כשכעלגו המים לתוך דם של
 קדש יאכל אם כפל דם של קדש'
 לתוך מים אמרינ' קמא קמא כשגל
 ואפי' יש דבורארה דם פסול התערב
 בתוך שהוא אידוס חוץ אונתו כאלו
 הוא מים ואם היה דם זה ככר
 כאונת הדייס כשר : בדם בהמה של
 חילין דרואין אונתו דם של חולין כאלו
 הוא מים ואם היה מרא אדמומית
 של דם הכשר כבר בהם כשר ואף
 על פי שהדם הפסול מרובה עליו
 הרבה : אין דם מנטל דם דמין
 בשיבו לר' יבודה לא כטייל ואפילו

אחד מחו יקרבו כל הראשין ברעים שלא אחד מחו יקרבו כל הברעים
 ותכנסו אומרים עמילו קרבו כולם חוץ מאחד מחו יצא לבידת
 השריפה : ו דם שנתערב במים או משהו בו מראה דם כשר
 נתערב בין רואין אותו כאלו הוא מים : נתערב ברם בהמה או
 ברם החיה רואין אותו כאלו הוא מים רבי יהודה אומר אין דם
 ממשל דם : ו נתערב ברם פסולין ישפך לאמה ברם תעמית
 ישפך לאמה רבי אלעזר מבשור אם לא במלך ונתן כשר : ח
 ברם המיסם ברם בעלי מומים ישפך לאמה כוס בכוסות רבי אלעזר
 אומר קרב כוס אח' יקרבו כל הכסות וחכמי אומרי אפי' קרבו מולם
 דחין מאחד מחו ישפך לאמה : ש הכינתין למשה שנתערבו
 בניתגן למעלה ר' ליעזר אומר יתן למעלה ורואה אני את הכינתני'
 למעלה כאלו חן מים וחזור וחתן למשן וחכמי או' ישפכו לאמה ואם

לא נמלך

טפה לתוך כלי גזל : אף על פי שאלו היה סדרם מים אין הדם הכשר כבר בהם אפילו הכי כשר לזיוקה ואין
 פליכה כרטי יסודה : ז מתערב דם הפסולים כגון בדם שחטו לחוץ למנו : זשפך לאמת המים
 וצעובות בעצרה ויודעת לכלל קדוהו ולא אמרינן דרואין אונתו כאלו הוא מים ואם דם הכשר כבר בהם
 חזק דגורין דלמא אתי לאכשורי דם פסולים בעיניהו וכן דם התמנית דמדלדוריתא דם התמנית לא חוי
 לכפיה כדכתב כי כפש כל כשר בדם הוא ואפי' כתתיו לכס על המזבח לכפר דם שהכפש ונכאח בו וכפרי
 נשאין הכפש ונכאח בו אינו מכפר וגורין על דם הכפש שנתערב בדם התמנית דלמא אתי לאכשורי בורוקה
 דם התמנית כעניות : רבי ליעזר טעמיה לכתחלה בדם התמנית שנתערב עם דם הכפש דמכר
 אין התמנית של בהמה מני להיות רכה על דם הכפש הילכך אפואי כגזור הוה ליה כנתערב דם החולין
 בדם קדשים דלא גורין ביה מידו וכשנתערב בדם פסולין דמלתא דשכיח לא פליג רבי אלעזר ותנא
 קמא סבר פיעמיס שדם התמנית רכה על דם הכפש הילכך גור היכא דלא רכס אטו היכא דרכה ומיחו
 היכא דלא כתלך הכהן כניית דין אפי' יתן מתערבות זו אם לאו ונתן מאליו מודה תנא קמא דכשר
 דגורה בעלמא ח' וכדועבר כשר וכי אתי לאמלוכי אמרינן ליה לטופכו לאמה משום גורה והלכס
 כהמיס : ה שנתערב בדם בעלי מומין ישפך לאמה וכהא לא פליג רבי ליעזר דענד
 פודיקתן משום לא תקריבו : כנתערבו כוסות בכוסות כוס דם של כפל מוס בכוסות של דם כשר ואין
 ידוע איוהו כוס של דם בעל מוס : רבי ליעזר אומר אם קרב אחד מהם של כדרך ששחלקו באברים
 פאכרי בעלי מומים כך שחלקו בכוסות וכדפרישכא לעיל וזריכה לאפלוני בתריויהו דלוי אשעינן באברים
 בהא קאמר רבי ליעזר יקרבו משום דאת צבדא כפרתו בהכשר דהיו ודיקת דמין שהיא עקר כפרה
 אבל גבי כוסות בכוסות דעקר כפרה בקלקול אומא לא זריכה : ט הכתרים למטה מחוט
 ססקרא כגון דם עולה ואשם ושלמים וכדורופסח ומעשר : שנתערבו בדם טמאת שהיא נתון למעלה :
 ר' ליעזר אומר יתן למעלה מתנות טמאת ואף על פי שדם התחתיים מערב בו הואיל ואיכו מתכוון
 לתת התחתונים למעלה : רואה אני איתם כאלו הם מים ומפני שמנה להקדים עבויים לתחתונים
 פכל המתנות קודמות לעולות הילכך נתן למעלה תפלה ואחד כך לעטה ונתנת מטה מעלה לו

זכרים פרק ח

לשפכות שירים של חטאת ולתחלת מתנות עולה: יושבו לאמה דלית להו דרואים: זמם לא מתוך
 ונתן כשר דקא כותן מוכן למעלה ואין הלכה כרבי אליעזר: חתנים כמתנה אחת במתנה
 שפרט כגון כוס דם כבוד שכתעבר ככוס דם מנצח: נתנו מתנה אחת מכל כוס וכוס ונתן מתנה אחת
 מוכן זה ומתנה אחת מוכן זה: מתן ארבע כמתן ארבע כגון דם עולה כדם שלמים או כדם אשה:

ל' במלך ונתן כשר: הניתנין מתנה אחת שנתערבו
 בכיתובין מתנה אחת יתנו מתנה אחת מתן ארבע במתן ארבע
 ונתנו במתן ארבע מתן ארבע במתנה אחת רבי אליעזר אומר
 ונתנו במתן ארבע רבי יהושע אומר ונתנו במתנה אחת אמר לו
 רבי אליעזר ודרי הוא עובר על כל הנרע אמר לו רבי יהושע ודרי
 הוא עובר על כל תוסף אמר לו רבי אליעזר לא נאמר כל תוסף
 אלא בשחוח עצמו אמר לו רבי יהושע לא נאמר כל הנרע אלא
 כשהוא עצמו ועוד אמר רבי יהושע כשנת עברת על כל תוסף
 ועשית בידך וכשלא נתת עברת על כל הנרע ולא עשית בידך

יא הניתנין בפנים שנתערבו עם הניתנין בחוץ יושבו
 לאמה נתן בחוץ והחזיר נתן בפנים כשר בפנים וחזר ונתן בחוץ
 וביעקבא אמר ר' חכמים כשעדין אחרית דמי עקובא אומר כד
 חדמין שנכשור לברר כהיכל פסול וחכמים אומרים הטאת בלבד
 רבי אליעזר אומר אף האשם שנאמר כחטאת כאשרם יב
 חטאת שקבל רכה בשמי כפוסת יצא אחר מהן להרץ הפנים כשר
 בכנס אחר מהן לפנים רבי יוסי הגלילי מכשיר בחזון וחכמים
 פוסלין אמר רבי יוסי הגלילי מה אם במקום שנתחשבח פוסלת
 בחוץ לא תעשה את המשואר כיצא בהן מקום שאין המחשבת
 פוסלת

יב ואלא עשית מעשה בידך
 ואינו דמיה גושה מעשה בידך
 ויבנה שוההאמר דא תלמי
 ושלמה כרבי יעקב: יא

הפנים בפנים כו' יושבו לאמה
 דלא אמרינן דרואים ואמר לטעות
 את תלמי מפני שהקדש של חלו' ו'
 אליעזר דסבר אמרינן דרואין לא
 פליגי קא דסיכי לעבדו כתי'
 לחוץ והדר לפנים כשם שמוס
 להקדים עלחונים לתחתונים כך
 מנה להקדים פנימי לחיצוני דפנימי חשוב כיתני בפנים והדר כיתני בחוץ כיון דאיכא חטאת ואשם שאם
 כתעבר דמס כדמים חטוימים לא עמי למימר יתן בפנים ואחר כך יתן בחוץ משום דמסכלי חכמים לא
 פסיקא ליה ואם תאמר לפסוליהו לחכמים כדי להכשיר פנימים למפסליהו בודים לא קאמר דם
 אליעזר ומוטב להמתין עד שציעת החמה ויפסלו מאלוהין וישפכו לאמה: נתן בחוץ כהן שלא עמלך
 וכתן מתעברותו בחוץ כשר: רבי יעקבא פוסל החזון שכל דמים חטויים שנתכנסו בפנים נפסלו:
 וחכמים מכשירים בכל הקרבנות חוץ מעטאת החנוכה דמפסלא משום וכל חטאת אשר יודא וכו' והלכה
 כחכמים: יב יצא אחד מהן לחוץ חוץ לעורה הפנימי כשר וכותן מוכן מתנותיו והקרבן כשר:
 וחכמים פוסלים דכתיב אשר יובא מדמה ואעילו מקצת דמה פסל מרלא כתוב את דמה: ומה אם
 במקום שהמחשה פוסלת בחוץ כלומר ומה חוץ שהוא מקום שהמחשה פוסלת שאם השב בשחיטה על
 מנת לזרוק דמה לחוץ פסולה: לא עשה אצל מוציא מקצת דמה לחוץ את השווייר בפנים כיצא
 בו כדאמרינו הפנימי כשר: מקום שאין המחשה פוסלת בפנים כלומר היכל שהוא מקום שאין
 המחשה פוסלת בו שאם שחט על מנת ליתן את הכתבים בחוץ בפנים כשר: אינו דין וכו' ואין
 הלכה כרבי יוסי הגלילי ודוקא כדם הוא דאמרינן דאם יצא חוץ לעורה או ככנס בפנים להוות ממונ
 כהיכל נפסל אבל כשר קדשים כהי דאם יצא לחוץ נפסל ואמר כהיכל דכתיב וכשר בשדה טרפה
 כשר שיצא חוץ למחיתו דהינו קדשי קדשים חוץ לעורה וקדשים קלים מחוץ לעור כעשה כאלו הוא כשר
 בשדה והרי היא טרפה ולא תאכלו עמל עקום אם ככנס למנים אל תוך ההיכל לא נפסל כשיכל קן

ובחים פרק ט

יא

תורת גאולה לאמר קרא אשר יוכא מדמה לא תאכל אדמה ולא מבשרים: עד שיכפר בהיכל: רבי יסודה אומר כן והלכה כרבי יסודה: ואין הכיץ מרבה על היוצא ואף על גב דפסולים שעלו לא ירדו ארבעה מהם לא ארבו דכתיב בנין וכשא אהרן את עון הקדשים וכפרשת אמור כתיב איש אשר יקרב מכל זרעכם אל הקדשים וטמאתו עליו מה קדשים האמורים להלן כטומאת הכתוב מדבר אף עון קדשים האמורים בנין כטומאת הכתוב מדבר:

הכתוב מדבר:

מקדש את המזבח הדאני לו

ופלוגי תנאי בעירוש דמתניתיין מאי כיהו הדאני לו רבי יהושע אומר כל הדאני לאשים להשרף על גבי האש אף על פי שכל אש אש עלה למזבח קדשו המזבח וכעשה למנו ואם עלה לא ירד אבל דבר שאינו ראוי לאש כגון דם פסול ומכסות פסולות אפילו אש עלו ירדו: היא העולה על מזודה דבר שהיא למזבח ועלה הרי הוא כהנייתו ולא ירד היא משמע כהנייתה תהא:

דכן גמליאל אומר כל הדאני למזבח ומילולו דם ונכסיו ש שכפסלו אש עלו לא ירדו ואין לך למעט אלא דבר שלא הוכרח לך לחלקו של עונם מעולם כגון קמחים שלא קדשו בכלי לחתך קמינה דאף על גב דהמנהג כלה קדשה בכלי אין זה חלק נכות כבוד שאין המכה קריכה כלה ובקמינה בלא מתן כלי אין זה

עבור למזבח ואינו מתקדש אפילו עלה על גבי המזבח: אלא הדב והכסכים שהם ראויים למזבח ואין ראויים לאשים: רבי שמעון אומר הונח כשר והכסכים פסולים דהו שמעון סבירה ליה בכסכים של זבח כרבי יהושע ובדם ונכסכים הנכאים בפני עצמן כרבן גמליאל ולא משוקדה ילף אלא מקרא דכתיב כל המנענע מזבח וקדש וכתיב כהנים וזה אשר תעשה על המזבח ככשים בני שנה תמימים שנים ליום עולם ואין המזבח מקדש אלא דומיא דעולה מה עולה הכאה בגלל עבמה אף כל הכאים בגלל עבמה יבאו בכסכים הנכאים בגלל הזבח הילכך כין שהזבח כשר והכסכים פסולים כגון שיגאו או כעמאוו בין שהזבח פסול והכסכים כשרים דהואיל והן הכאים בגלל עבמה עמו ובטלה: תורת הקדש מהן ואפילו זהו פסולים מזבח לא ירד מזבח מקדשו: והכסכים ירדו כיון שאין באים בגלל עבמה אפילו דומיא דעולה ואין מזבח מקדשן והלכה כרבי יהושע: ב הלך בין דסבין אמורים שלכו לילה חוץ למזבח:

רבי יהודה אומר שמתכוונת כל אש עלת מרד דכתיב ואת תורת העולה היא העולה ואת היא העולה שרי כאן משמע מעוות מעוות כשענה בליה ושכשך דמה וטובא דמה חוץ לקלעים שאם עלת מרד: רבי שמעון אומר לא ערד דדריש ואת תורת העולה תורה אחת לבג העולים שאם עלו לא ירדו והלכה

פסולות בפנים ואינו דין שלא נעשרה את המזבח ככנס בכנע לכפר אף על פי שלא כפר פסול דבריו רבו אליעזר רבי שמעון אומר עד שכפר רבי יהודה אומר אם נכנס שוגג כשר כל הרמין הפסולין שניתנו ערל גבי המזבח לא מרצה חציץ אלא על חטמה שחציץ מרצם ערל חטמה ואינו מרצם על היוצא

פרק ט המזבח מקדש את הראוי לו רבי יהושע אומר כל הראוי לאשים אם עלת לא ירד שנאמר היא העולה על מוקדה על המזבח מה העולה שהיא ראוי לאשים אם עלת לא תרד אף כל דבר שהוא ראוי לאשים אם עלה לא ירד רבן גמליאל אומר כל הראוי למזבח אם עלה לא ירד שנאמר היא העולה על מוקדה על המזבח מה העולה שהיא ראוי למזבח אם עלת לא תרד אף כל דבר שהוא ראוי למזבח אם עלה לא ירד אין בין דבריו רבן גמליאל לדבריו רבי יהושע אלא הרבה הנכסים שרבן גמליאל אומר לא ירדו ורבי יהושע אומר ירדו רבי שמעון אומר הונח כשר והכסכים פסולים הנכסים כשרין המזבח פסול אפילו זה החפסולין הונח לא ירד והכסכים ירדו ב ואלו אם עלו לא ירדו הלך והטמא וחיוצא ושוחש חוץ לזבחו וחוצץ למקומו ושקבלו פסולים וזרקו את דמו רבי יהודה אומר שנסחשה בלילה או שנשפך את דמה ושיצא דמה חוץ לקלעים אם עלתה תרד רבי שמעון אומר לא תרד שהיה רבי שמעון אומר כל שפסלו בקדש הקדש שקבלו לא היה פסול בקדש אין

זנחיה פרק ט

כר' יהודה: ג מכשירי כעלי מומין דאם עליו לא ירדו ודוקא כדוקין שבעין וכיוצא בהן הכשיר ל' עקיבא
חזייל והן כשרי לכתחלה כעופא אבל במחוסר אבר דפסול כעופולא: דיון היה אכא את בעלי מומי שאם עלו
דוחה היה אותן כלאחר יד ולא היה מורידן דרך בזיון כפרהסיא ובהא פליג אמתא קמיא דאמר ירדו והולל
כדכיו חכיהא בן אנטונינוס: 7 כשם שאם עליו לא ירדו אכל הכך פסולין דמתן בהו לא ירדו

קאי: כך אם ירדו לאחר
שעלו לא יעלו עוד: וכלן שעלו
חיים בראש המזבח רבי עקיבא
קאמר לה דהכשיר כעל מומין
ומודה שאם עלו חיים בראש
המזבח ירדו שאין המזבח מקדש
בעלי מומין חיים: עולה שעלת
מיה לראש המזבח תרד כעולה
כשר' עיירי ודכרי הכל ולא קנט
לה אלא משום סיפא ללמדך ש
שראש המזבח מקו' ראוי להפטר
ונתח היכא דעבר ושחיה
בראש המזבח: ה ואלו
אם עלו ירדו ופאילו הן כשרים
עוהורים שאם דלא שייך בהו
פזבח כלל: בשר קדשי קדשי'
וכו' ללאכילה קיימי ולא למזבח:
והקשרת לא ראויה היא
למזבח החנון: הכמר שבראשי
כבשים גרסינן ורישא דכבא א'
אחריתיה היא וכהדי עבמות עדי'
קתי: לה ומפט אחד להם הכמר שבראשי כבשים של עולה שהראש אינו בכלל הפטוי וקרב עם עורו והרי
אמרינן בשחיטת חזירין מניין לרבות את הראש שכבר הונו בשחיטה שאף על פי שאינו בכלל הפטוי ישנו
בכלל הקטרה תלמוד לומר את הראש ויש כמר כגובה ראשו של כבש אבל ערפו וכן השער שבזקן התיישים
בזמן שהן מחוברים כלן עולים: וכולם בין פסולים שעלו דמתן בהו לא ירדו בין
עבמות עדי' שהעלן מחוברים ועבלתן האש: ופקעו מעל המזבח לארץ אסקלטרי בלעו: לא
יחזיר אין עדי' להחזיר: וכן נחלת שפקעה אין נדיק להחזיר: אברים שפקעו וכולי אי דאית בהם
מיזש כששרין ביכר אפילו לאחר חנות כמו יחזיר דלא הוי עיכול ואי דלית בהו מיזש ששטרפו כלן וכעשו נחלת
אפילו קודם חנות לא יחזיר אלא הכא כמאי עמיקין כגון שנתקשו מחמת האש ששלטה בכלן וכשרפו ולא
כעשו פחם אבל רעגים יבשים הם מיתוכם: קודם לחנות ולאחר חנות ילפינן מקרא דכתיב כל
הטילה עד הבוקר ממשמע שפאמר כל הליה איכי יודע שעד הבוקר אלא תבוקר לבקרו של לילה שאף
נדיכום להיתעל המוקד ואוהו בקר כוסף על בקרו של לילה שאין נדיכין להיות עוד על המוקד זה חנות
דכר של לילה הוא עמוד השער: ועוועלין בהן דאכתי כמי מוכח כהו: ואין מועלין בהן דכיון דשא
מע כליה הוה להו: דבר כעשיית מנחתו ואין מועלים בו: ה הכנס מקדש דכתיב ומשחת את
המוזבח וגו' את לרבות את הכנס: הכלים מקדשים דכלים כמו כתיב כל הכנוע בהם יקדש:
כלי הלח קעברות ומזוקקות להם ולין ולשין: מרות היבש שתי מדות של יבש היו שם עשרין ורבי עשרין
שהיו עשין והן שלימים שהיו עששים כשהן שלימים ומיהו כל כלי שרת שביקנו או כשכברו לין מתחיים
שבריהן אלא עששים אותן חדשים וכן סכין שכפגס אין משחיזין אותה להקיר הפגס וכגדי כהונה שבת לכלמן

אין מכסין אותן אלא עושים חדשים ומכיון לו לנודך פתולות של מנודה ושמהות בית סאזארה וכל כך למט
 לבי שאין ענינת במקום עשירות וזוכה שפגם פסול וכל פנימה הפוסלת בסכין של שחיטה פוסלת במזבח
 אבל זמן שהמזבח פגם כל קדשים הנשחטים בעזרה כלם פסולים דכתיב וזכת עליו את עולותיו ואת
 קלמיק ולי אפשר לומר מקרא כמשמע שהרי שפוטת קדשים בעזרה היא ולא נכל המזבח אלא עליו כלומר

כל זמן שהוא שלם אתה זוכה ואין
 אתה זוכה כשהוא פגום וכל ק
 קדשים הכמנחים בעזרה כשעת
 שהמזבח פגום אף על פי ששחטנו
 בכשרות כלם פסולים ואפי' שירי
 מנחות אינם כאכלים דכתיב
 ואכלה קנות אבל המזבח מפי
 השמוע למדו כוונת שהמזבח שלם
 ולא כוונת שהוא פגום:

בל התדיר מחכירו
 קודם את חכירו
 דכתיב מלכד עולת הבקר אשר
 לעולת התמיד מכרי כתיב מלכד
 עולת הבקר עשויה כנר משמע
 שיהיה שמעין דתמידין קודמים
 למוספי אשר לעולת התמיד למה
 לו פסית דעולת הבקר עולת
 התמיד היא אלא תלה לך טעם
 הקדמתה בתדירות כדי שתלמוד
 לשאר תדירין שיקדמו דמשום
 היא נפשה לא היה נדיר לפרושי:
 ד דם חטאת קודם לדם
 עולה אם שניהם שחטו ועמדו
 לזרק: שהוא מרצה מכפר
 על חייבי כריתות שדריכים רצו

בלי הלח מקדשין את הלח ובידות חיבש מקדשות את חיבש אין
 בלי הלח מקדשין את חיבש ולא מרות היבש בקדשות את הלח
 בלי הקודש שנקבו אם עושים הם מעין מלאכתן שחיו עושין והן
 זולמים מקדשין ואם לאו אין מקדשים וכולן אין מקדשים
 אלא בקדש

פרק י

כל התדיר מחכירו קודם את חברו התמידים
 קודמין למוספין מוספי שבת קודמין למוספי
 ראש חדש מוספי ראש חרש קודמין למוספי ראש השנה שנאמר
 בלבד עולת החדש ב וכל הבקודם מחכרו קודם את
 חברו דם חטאת קודם לדם עולה מפני שהוא ברצח איברי עולה
 קודם לזבחי חטאת מפני שהן כליל לאשים חטאת קודמת
 לאשים מפני שרבה נהן על ארבע קרנות ועל היסוד אשם קודם
 לתורה ולאיל נזיר מפני שהוא קדשי קדשים התורה ואיל נזיר
 קודמין לשלמים מפני שהן נאכלין ליום אחר ושעונים לחם
 שלמי קודמין לבכור מפני שהם שעונים מתן ארבע עוסמיכה ונסכי
 והגופות חזו ושיק ג הבכור קודם למעשר מפני שקדשוהו
 מרחם ונאכל לכהנים המעשר קודם לעופות מפני שהוא זבח
 ויש בו קדשי קדשים דכו ואמריו ד העופות קודמין
 למנחות מפני שהן מיני דמים מנחת חטאת קודמת למנחת נדבה
 מפני שהיא באה על חטא חטאת העוף קודמת לעולת העוף וכן
 בהקדשה ח כל החטא שבתור קודמו לאשכות חוץ מאשם
 מצורע

גדול: אברי עולה קודמים בהקדמתן לאברי חטאת אם נזרקו דמו שניהם: מפני שהן כליל ונזר רבו
 הוא זה למזבח: על ארבע קרנות ואשם שתי מתנות שהן ארבע ולא על הקרנות: ועל היסוד ששכבת
 שירים ונאספה לא מנינו שבאמר בו: מתן ארבע שתי מתנות שהן ארבע וזכור אינו אלא מתנה אחת
 שאינו טעון המיכה ונפכים ולא תמועה חיה ושוק: ג ונאכל לכהנים והמעשר אין לכהנים
 הלך בו אלא כלו נאכל לכהנים: מפני שהוא מין זבח וזיחת סכין ועוף במליקה וזכחים השיבי ואף
 על נז דקרבן שוף כלו קדשי קדשים או חטאת או עולה קדשים יש להן לחלק נבזה שני דברים דמו ואבריו
 מה שאין כן לחטאת העוף שאין למזבח אלא דמה וכיון דקדמה לחטאת העוף כל שכן לעולת העוף דא
 חטאת העוף קודמת לעולת העוף כדמפרש ואולי: ד שהן מיני דמים ומיני דמים כפרתן
 גרונה: חטאת העוף קודמת לעולת העוף דכתיב והקריב את אשר לחטאת ראשונה בבה נבין אי
 לכל החטאות שקודמת לעולת בן נבנה בין בעוף: וכן להקדשה כשהוא מפרש קינו דהינו שתי
 תורים או שני בני וכה קודם שם לחטאת תלה: ה קודמות לחטאות אם היה מחוייב חטאת
 גאסם והביאן חטאת קודמת כדמתן שדמה כתיב על ארבע קרנות ועל היסוד: מפני שהוא נזר להפסיד
 את המנורה לקדשים ולביאת מקדש היסוד חטאתא הוא לגניה שהטרה תלויה בו: ונאסם בכסף
 שקלים 7 2 ז

זכרון פרק יא

שקלים דכתיב בערכך כסף שקלים באשם משלמת אמת ואשם תלם ואשם נולת נגורה שאה בערכך בערך
גאשם טפחה חרופה גמר בחיל סיל : חוץ מאשם נזיר ואשם ממוצע דכתיב נהו כשם בן שנתו ומדליל ס
מי שזים בשתי סלעים כשם בן שנה לאו בשתי סלעים הוא : כך הן קודמים לאכילה אכלת
דכתיב אכילה קאי בן חטאת לאשם ואשם לתורה ומורה לשלמים : שלם סל קדמן אשם : וקמיום
אומרים כו' והלכה כחכמים

מצורע מפני שחוא בא על ידי הבשר כל האשמות שבחורה באין
בני שתיים ובאין בכסף שקלים דרין באשם נזיר ואשם מצורע
שהן באין בבישבתן ואין באין בכסף שקלים * ו
שחן קודמים בהקדמתן כך הן קודמים באבלתן שלמים של אשם
ושלמים של היום של אשם קודמין שלמים של אשם והטאת
ואשם של חיים של אשם קודמין דברירבי אמיר וחכמים אמרו
הטאת ק דמת מפני שהיא קדישי קדשים * ו
הכהנים רשאים לשבות באכ לתן לאכלן צלויים שלוקין וסבגולת
ולתת לתוכן הבלי חולין ותבלי תרוכה דברי רבי שמעון רבי אמיר
אומר לא יתן לתוכן הבלי תרוכה שלא יביא את התרוכה ליד
פסול * ח אר שמעון אם ראת שסן שהוא מחלק בעזרם אין
אתה צריך לשאול מה הוא לא כותר ריקי סכחו ישראל ולוג שסן
של מצורע אם ראת שסן שחוא נתון על גבי האשין אתה צריך
לשאול מה הוא אלא כותר ריקי סכחות סכחים וננת כחן
המשיח שאין מתנדבים שכן רבי שרפון אומר בהנדרים שכן *
דס חטאת שנתו על הבנר הרי זה טעון כבוס אף
על פי שאין הכתוב ברבר אלא בנאכלות שנא'
במקום קדוש האכל אחר הנאכלת ואחר הפנימיות טעונות כבוס
שנאמר תורת החטאת תורה אחת לכל ההטאות * ב

פרק יא

חטאת פסולה אין דמה טעון כבוס בין שהיה לה שעת הכושר בין
שלא

במין כי יאמר השמן כאלו לכהני : מותר ריקי מכחת כהני דמכחת כהני כלה כליל והשמן סגף על גבה
ומוטר שאינו כבלע בה שורפו אותו בפני עצמו : ומותר מכחת כהן המשיח לפי ששמנה מרובה שלשת לוגים
לעבודתו ומותר שהיא אפיה תולה אין שמנה כבלע בפתיחה ונרין הקטור המותר בפני עצמו : שאין
מתנדבי שמן לפיכ לא אפיה על דעת שהיא השמן הקטור דכהה : לטרפני אומ' מתנדבי שמן בפני עצמו
ואין פחות מלוג וכשרף בפני עצמו והכל כו' טרפון וכן הלב שמתנדבי יין בפני עצמו אף פחות משלש לוגין
חורקין אותו ענן האש ונשרף שם והענן הוא מכבה אש המערכ' ודממכ' אמ' לא תרכה הואיל ואינו מתכלין
לכבות שרי דכר שיעצן קימא לן דדבר שאינו מתכוון מותר ולא היו פסיק דשים דאכשר שיהיה האש גדולה
והוקה ומכחת את היין ולא יכבה :

דם חטאת

טעון כבוס דכתיב ואשר יזה מדמה תכבסו במקום קדוש : שאלמר במקום
קדוש תאכל ובהוא עביבא כתיב : ואחד הפנימית שדמן טעון היות
בפנים שאין כאכלות : שאלמר תורת החטאת ברישא דהוא עביבא כתיב תורה אהת לכל החטאות
והוקף חטאת בהמה אכל דם חטאת היעוף אינו טעון כבוס דכהוא עביבא תשחט החטאת כתיב פרע
לחטאת היעוף שאינה נשחטת ואין דמה טעון כבוס דכתיב אשר יזה מדמה מדם כפרה ולא מדם פסולה :
שעת הכושר לזריק' שכלה שלן דמה : ושקבלו פסולי גרסו' ול' ושורקו דהא אפי' חטאת כשירה שנתו דמה
ע' הכנר לאחר זריקת הדם אינו טעון כבוס כדאמרין אשר יזה פרע לזה שכבר הוזה : כ כיון הנזיר
של בהמה

כל כהנס על הכנר אינו טעון כבוד דכתיב אשר יזה לא אמרתי אלא בראוי להואה: מן הקדן של מוכח: מן היסוד מן העידים הראויין לישפך על היסוד ואף על פי שלא כשפכו עדין דמאחר שיתן מתן דמה אין פירוש טעמים כבוד דכתיב אשר יזה פרט לזה שכבר הוזה מדמה: אלא הדם שנתקבל בכלי מה טעם קאמר מה טעם כשפך על הרגפה ואספו אין טעון כבוד לפי שאין טעון כבוד אלא הדם שנתקבל בכלי וראוי לסווא למעוטי קבל פחות מכדי

הואה בכלי זה ופחות מכדי הואש בכלי זה ואחכ ערנן דלא קדשי ואין טעמים כבוד: ג עד שלא הופשט אין טעון כבוד דכתיב על הכנר מה עבד הראוי לקבל טעמואה דאין לך כנר קטן ששמו כנר שאינו ראוי לקבל טעמואה אם חשב עליו לכלי כמות שהוא איך כל הראוי לקבל טעמואה ועד שלא הופשט אינו ראוי לקבל טעמואה ועשהופשט הו ראוי לקבל טעמואה אם חשב עליו לעשות אותו מכה למרכבה או לכסות בו את העטה ואינו נריך קבוע: איך משופשט כל זמן שלא ניתקן להיות כלי אין טעון כבוד דבעינן דבר המקבל טעמואה שאין מחומר אפילו מחשבה: אלא מקום הדם ולא כל הכנר: וראוי לקבל טעמואה ואף על פי שמחומר מחשבה וכלכל שלא יהא מחומר מלאכה ומתמא כרבי יהודה וכן הלכה

ראוי לכנס למעוטי כלי נפן דאף על גב דמקבל טעמואה הוא אינו ראוי לכבוד דבר גרידא הוה ולא כר כבוד: ד במקום קדוש בעורה: ושכירת כלי חרס במקום קדוש דכתיב תכנס במקום קדוש כתיב וכלי חרס אשר תבשל בו ישכר אתקש שכירת כלי חרס לכבוד מה כבוד במקום קדוש אף שכירת כלי חרס במקום קדוש: זה חומר אכבוד קאי: ה בגד שכינתו עליו דם חטאת: ויבא מן לקלעים כטמא חוץ לקלעים לאחר שיבא ואי אפשר להכניס טעמואה לבגדה קורעו ברובו וטהור מטעמואה ונכנס ומכנסו במקום קדוש ואף על גב דבגד שטמא וקרעו ברובו עדין הוא בטעמואתו מדרבנן עד שלא ישכר במזוה כדי רוח סודר הכא שרי להכניסו לבגדה כדי לקיים בו מנות כבוד כיון דמדאורייתא כשקורע רובו טהור: כן קנו לטהרו מטעמואתו ודוקן קב קטן כשיעור שרש קטן דבזה טהר מטעמואתו ועדין כלי הוא ומקיים בו מנות שכירה במקדש אבל אם נקב נקב גדול דיבא מתורת כלי שוב אינו כבוד ושכרו דרחמל את וכלי חרס אשר תבשל בו ישכר בשעת שכירה יהיה כלי והאי בשעת שכירה לא הוה כלי: ו פוחתו דכלי מתכו אינו טהור מטעמואתו כנקב כל שהו לא נקב גדול ומיהו אחר שפחתו מקיים עליו בקורסו ומחברו כדי שיחזור שם כלי עליו דכשקאריק ברישיהויה כלי: ז ואח שעיר לתכו רותח מרכתי וכלי חרס אשר תבשל בו ישכר דסמך ישכר אבל בזולא כתי ואם בכלי חרס תבשל ישכר למדרש אם ככלע בו ממי שני: קדשי קלים אינן טעוטי מריקה ושטיפה מודה ל שמעון דכעו הגעלה בדומחין שהרי הטעם הכלועכע: ה כותר ופולטו לאחר זמן כהיתר אם לא יגעלכו ומתורת מריקה ושטיפה הוא דמעטר ששעון לקדשי קלי דמריק ושטיפה

וזמנים פרק יב

קדשי קדשים נרדף טיהים כמים ולא כיון ולא כמזג ואם כשל במקנת כלי טעון מריקה ושטיפה כל הכלי ונדיכים מריקה כחמין ושטיפה נכונן ואלו קדשים קלים לרבי שמעון מנעילן אפילו כיון ואפי' כמזג דומתה ללא קפדיכא חלא להעיל אסור הככלע בו ואין נרדף להנעיל חלא מקום הכשול כלכד ואסר ההנעיל אף כרדף שטיפה כמזון דכל הדין גזרת הכתוב ככהו בהנעילתו ובקדשי קדשי ולא בקדשי קלי ואין הלכה כלש דרדף

ממעטין מכל הכי דאמר דכת' יאכל אותה ותיא אותה כדע ליתומה שאין לה תורת מריקה משאית בקדשי אכל קדשי קלי שוין הן לקדשי קדשי לכל תורת מריק' ושטיפה וכפירוש מריק' ושטיפה כחלקו גבאים ככר תא יש שאומר מריקה סגולה כחמין ושטיפה כמזון יש מי שאומר מריקה ושטיפה שניה כמזון לכתד הגעלה כדת' לקמן בסמוך לא שמירק' במריקת הכוס בשטיפה כשטיפת הכוס שזה מבחין וזה מכפכים כלום שטיפה מבחין ומריקה מכפכים והלכה כדברי האומר מריק' כחמין ושטיפה כמזון: כשל בו את כל הרגל בלא מריקה ושטיפה ולכמוק יסרוק ושטוף לפי שכל יוס כעשה גיעול לכדירו דמתך ששלמים מרונים

פרק יב
שבול יום וסחוסר בפורים אינן חלקים בקדשים לאכור' לערב אונן גזע ואינו מקריב ואינו חולק לערב בעלי מומין בין בעלי מומין קבועין בין בעלי מומין עוברין חולקין אבל לא מקריבין וכל שאינו ראוי לעבדו אינו חולק בבשר וכל שאין לו בבשר אין לו בעורות אשירו טבא בשעה זריקת דביו וטהור בשעת הקשר חלבים אינו חולק בבשר שנאמר המקריב דם השלמי ואת החלב סבני

ברגל אין כלום שלהן כעשה כותר שהיו זמן שלמים לשכ ימים וכי מבשל ביה שלמים הא דלא הדר מבשל ביה שלמים למחר משלמים שנשחטו ביום המחרת ופולט מה שכלע אתמול וזולע מן האחרונות כמבא שאינו בא לידי כותר: ומכאם אומרים עד זמן אכילה שלא יהא בין סוף הבשול לתחלת מריקה ושטיפה לא זמן אכילה כלכד ולא יותר מזה דכתבנו ומורק' ושטוף וכתיב כל זכר בכהנים יאכל אותה ולמה שמכן הכתוב לומר לך משמעון זמן אכילה כלכד והדר עביר ליה מריקה ושטיפה בו כיום מיד והלכה כחכמים: האסכלה גרא' ל' בלעו: והיא עשויה כעין שכה ונזלין עליו גלי: מנעילין כחמין: ח הרי הקלים כאכלים כחמורים ואין טעוים מריקה מתביתין חכורי מהסרא והכי קתיב אס יש בהן כמותן טעם הריק' אס כאכל' כחמורים לפנים מן הקלעים ויום זליה וטעונו מריקה ושטיפה ופסולים כמנעין אין בהן כמותן טעם אין הקל' כאכל' כחמורים ואין כסן מריקה ושטיפה ואין פסולים כמנעין ומתביתין רבי שמעון היא דאמר קדשים קלים אין טעוים מריקה ושטיפה הילכך כשלא כתבו טעם קדשי קדשים בקדשים קלים אין טעוים מריקה ושטיפה ריקין פסול שנגע בריקין כשר ובלע הכשר מן הפסול:

שבול
יום שטבל ועלה ולא העריב שמשו: ומחוסר כפורים כגון זב ומצורע ויולדת שטבלו והעריב שמשו ולא הביאו כפרתן: אינן חולקים בקדשים הנזיל ואין ראויין לאכילה אין חולקים לאכול לגערב כשיתקדו דכתיב הכהן המחטא אותה ואכלנה כהן הראוי לחטוי חולק שאינו ראוי לחטוי אינו חולק ואי אפשר לומר כהן שאינו ראוי לחטוי בשעת הקרבה אינו חולק אלא ראוי לחטוי חולק שאינו ראוי לחטוי ואוכל חלא עב' ואכלנה דאמר קרא וחלוק בה כדי לאכול משנה קאמר ומדאפקים קרא לחלוק' בלשון אכילה ש' דכהן הראוי לאכילה חולק שאין ראוי לאכילה אינו חולק הילכך בעלי מומין חולקין שאף על פי שאין ראויין לחטוי ראויין הן לאכילה כדכתיב ומן הקדשים יאכל: אינן כותב וזהו שטבל ולא הסיח דעתו מן הטבילה כל זמן ששוא אוהן שאם הסיח דעתו וכגע אפי' לאח' שטבל פסל וכל שאינו ראוי לעבוד

זבחים פרק יז

יז

אינו מולק כבשר חוץ מצעלי מומין שאף על פי שאין ראויין לעבודה חולקים בצער דרבינוהו קרא בהדיא דכתיב למס אלהיו מקדשי הקדשים וכו' וכת' כל זכר בכי אהרן יוכלנה לרבות בעלי מומין למחלקת דלא לאכילה הרי כבר אמרו ומן הקדשים יוכל ואין הכהן מולק בקדשים עד שיהיה טהור משעת וריקת דמים עד שעת הקטר חלביו ואם נטמא טן כן וכין כך אינו מולק : וטהור נשעת הקטר חלביו שהוא כל הלילה כגון שטבל וטהר בהערב שמש :

ב כל שלא זכה המזבח בכשרה כגון שהרע בה פסול קודם וריקה דלא היתה לה שעת היתר למזבח : עודה לכהנים הוזיל וזכה המזבח בכשרה שהרי כשרה היא : ואחר עילת אשה דכתיב והכהן המקריב את עולת איש אין לי אלא איש עולת נשים ועבדים מכין תלמוד לומר פור העולה דנה אם כן למה כאמר עולת איש פרט למתנים עולת לבדק הכית שהעור קדוש : ג

עולות קדשים קלים לבעלים דכתיב עור העולה וכו' מה עולם קדשי קדשי אף כל קדשי קדשי : עולות קדשי חטאות ואשמות לכהנים כדמפרש טעמ' וזויל : אין המזבח מוכיח כלומר אין לך לומר מזבח יוכיח שזכס בכשר העולה ולא זכה בעור ואף

אתה אל תתמה בקדשי קדשים שאף על פי שזכו בהנים בכשרין לא יוכו בעורין אין זו הוכחה שאין למזבח עור בכל מקום אבל בכהנים מנינו שזכו בעור העולה וקל וחומר שזכו בעורות קדשי קדשים : ד אין מורותיהן לכהנים אלא כשרפים עם עורן : לא ראיתי עור יונק לבית השריפה לאח שהופשט אס כמנא טריפה אף על פי שפסול זה היה בו קודם הפשט הוזיל ולא ככר עד לאחר הפשט : שהמפשיט את הכבד כמנא טריפה הא קא משמע לן רבי עקיבא דאפילו בכור בעל מום הנשחט במדינה על טומו ולא הותרו הכתוב אלא באכילה כדכתיב כשעריך תחבלו אבל אם מת עורו אמרו וטעון קבורה ואשמעי' רבי עקיבא דהיכא דלא הוכר טרפונו עד לאחר הפשט שרייה שחיטתו הפשטו לעורו כאלו כורק דמו במקדש : ואנתו הכהנים בעורו וזאיכו כשרף : אין לא ראיתי ראה שחא לא אירע ביומי שימנא טריפה לאחר הפשט ואם אירע ושרפוהו הוא לא ראה אלא יבא לבית השריפה הוזיל וקודם הפשט בן : והלכה כרבי עקיבא בבכור בעל מום כשהתירו מומחה אבל לא התירו מומחה לא והלכה כחכמים בבכור תמים דכשר בקבורה והעור בשריפה : ה פדים הנשרפים פר כהן משיח ופר העלם דכר של בכור ופר של יום הכפורים : ושעירים הנשרפים שעיר יום הכפורים ושעירי עבודה זרה : כשרפים כבית הדשן חוץ לשלש מתנות וכבית עולמים חוץ לירושלם דכתיב בהו אל מחוץ למחנה כלומר חוץ לשלש מתנות : ומזמאין בדיל' לעמוקין ובהם כדכתיב והשורף אותם יכנס בגדיו וכל מקום שכאמר יכנס בגדיו לא בלגד הנדנים שהוא לבוש טעונין כיום אלא כל בדר שהוא כיוע בו בעורו מחובר לטמא כטמא וטעון כבוש : שלא כמנוחת כוון שפסולו ונשפטים שריפה כשאר פסולי המוקדשים : כבת הבירה פעמים בעורה ופעמים נהר הכנית כוכר אירע

סכני אחרן לו תחיה שוק חיסין למנח » ב כל שלא זכה המזבח בבשרה לא זכו הכהנים בעורה שנאמר עולת איש עולה ישעלתה לאשים » עולה שגשחשה שלא לשם אף על פי שלא עלתה לבעלים עורה לכהני' אחר עולת האיש ואחד עולת האשה עורותיהן לכהנים » ג עורות קדשים קלים לבעלים ועורות קדשי קדשים לכהנים קל וחומר מה אם עולה שלא זכו בבשרה זכו בעורה קדשי קדשים שזכו בבשרה אינו דין שיזכו בעורה אין מזבח יוכיח שאין לו עוד ככל כהן » ד בל הקדשים שאירע בהם פסול קודם להפשיטן אין עורותיהם לכהנים לאחר הפשיטן עורותיהם לכהנים » אמר רבי חנינא כגן הכהנים מוכי לא ראיתי עיר יצא לבי חשריפה אמר רבי עקיבא מדבריו לכדנו שהמפשיט את הכבד וכמעט שרפה שיארתו הכהנים בעורו וחכמים אומרים אין לא ראינו ראה אלא יוצא לבית חשריפה » ה פדים הנשרפים ושעירים הנשרפים בזמן שחם גשרפין כמצותן בשרפין כבית הרשן ומטמאין בגדים ואם אינן גשרפין כמצותן בשרפין כבית הבירה ואינן מטמאין בגדים » ו חיי

נפן

זנחים פרק יז

כהן מסול קודם ויבאיתן מן העשרה בין קודם וריקה בין לאחר וריקה כשלימים כבית הדטן הגדול שכשרם אידע כהן מסול אחר ויבאיתן מן העול כשרפי כבית הדטן שכזה הכית וה' כבית המקדש: ו' היו סובלי איתו את הכשרים כשנותן היו כושמים אותן כמוטות להוסיף לכית שריפתן: הלא שוכי בני אדם הכשולים במטות אותן שכראש האחד וינאום הראשונים והאחרונים שכראש השני לא ינאו: כתך הכשר נמרה שריפתן און

העזרה והאחרוני לא יצאו הראשונים כשכמאין בגדים והאחרונים אינן משכמאין בגדים עד שיצאו ויצאו אלו ואלו אלו ואלו כשכמאין בגדים רבי שמעון אומר אלו ואלו אינן משכמאין בגדים עד שיצאו האור ברובן ניהך הבשר אין חשורף כשכמא בגדים

פרק יג

השוחט והעלה בחוץ חייב על השחטרה וחיוב על העל' רבי יוסי הגלילי אומר שחט בפנים והעלה בחוץ חייב שחט בחוץ והעלה בחוץ פטור שלא העלה בחוץ אלא דבר פסול אמרו לו אף העלה בפנים ומעלה בחוץ כיון שהוציאו פסלו ב טמא שאכל בין קדש טמא ובין קדש שחוד חייב רבי יוסי הגלילי אומר שטמא שאכל שחוד חייב וטמא שאכל שטמא פטור שלא אכל אלא דבר טמא אמרו לו אף טמא שאכל שחוד כיון שנגע בו שביאחו ושהחוד שאכל טמא פטור שאינו חייב אלא על שוכמת הגוף ג חיבר בשחטרה טבעליה ובעליה כבשחטרה חיבר בשחטרה שהשוחט להריות חייב ומעלה להדיש פטור חומר בעליה שנים שאחו בסכך ושחטו פטורי אחוה באבר והעלוהו חייבין העלה וחזר והגלה וחזר והעלה חייב על כל עליה ועליה דבריו רבי שבעין רבי יוסי אומר אינו חייב אלא אחת ואינו חייב עד שיעלה לראש הכזבת רבי שבעין אומר אפילו העלה על הסלע או על האבן חייב ד אחר

השוחט

קדשים בחוץ והעלן בחוץ בהעלם אחד חייב על השחיטה ומייב על ההעלאה שכן שני נופי עבירה דתריהו כעבי אשך ו יפחט ואשר יעלה: כיון שהוכיאו פסלו ואפילו הכי חייב והוא הדין לשוחט בחוץ ומעלה בחוץ ורבי

יוסי הגלילי אומר לך מה לשוחט בפנים ומעלה בחוץ שכן היתה לו שעת הכושר תאמר לשוחט בחוץ ומעלה בחוץ שלא היתה לו שעת הכושר ואין הלכה כרבי יוסי הגלילי: ב הטמא שאכל כו' משחט דפלוני רבי יוסי הגלילי ודבכך בתריהו ודמו הכך תרתי פלוגתא אהדדי תנכהו גבי הדדי: רבי יוסי הגלילי אומר וכו' כשכמאין הגוף ואחר כך כשכמאין הכשר כוליה עלמא לא פלוגי דמייב כרת כי פלוגי שכמאין הכשר ואחר כך כשכמאין הגוף דבכך אינו להו אסור כולל דמתוך שחל פלוגי אסור טומאת הגוף לאסור בכשר טהור שהיה מותר בו מתחלה חל כמי אף על הכשר טמא ואף על פי שהיה אסור וממיל כדו שימתייב עליו אף עשום טומאת הגוף ורבי יוסי הגלילי לית ליה אסור חל על אסור באסור כולל ואין אסור של טומאת הגוף חל על אסור של טומאת כשר ואין הלכה כרבי יוסי הגלילי: וטהור שאכל טמא פטור מן הכרת וסופו את הארבעים עשום והכשר אשר יגע בכל טמא לא יאכל אינו חייב אלא על טומאת הגוף כדכתיב וטומאתו עליו וכבר תהי וטומאת הגוף הכתוב מדבר: ג שהשוחט בחוץ כו' השוחט קדשי כהן לא כילת הדיוט חייב: ההעלה בחוץ לנדוך הדיוט פטור משום העלאת חוץ דגבי שחיטה כתיב דם יחשב לאיש אפילו השוחט לאיש וגבי העלאת כתיב לעשות אותו לה אינו חייב כשמעלהו בחוץ עד שיכניו בה: ו' ושחטו פטורים דכתיב דם יחשב לאיש והוא אחד ולא שנים: והעלהו חייבים דכתיב איש איש אשר יעלה וכו' שאין מל איש איש לא לרבות שנים שאחוז באבר והעלהו שכן חייבים: העלה וכו' דעליו: וחזר והעלה וכו' בהשם עגמא

שבתה חייב על כל אחת ואחת: עד שמעלה לראש המזבח דכתיב ויזן כח מוצח לה' אלמא אפילו במת ויחד שהיה בחוץ אינה העלמה בלא מוצח: אפילו העלה על הסלע דכתיב וזרק הכהן את הדם על מוצח פתח אהל מערב ולא מוצח במת ויחד ובפרשת המעלה בחוץ כתיב והלכה כרבי יוסי: ד שהיה פסול בקדש בגוץ סלן וסי ונא והכשטת חוץ למוצח וחוץ למקומו הואיל וכפנים אם עלו לא ידו מתקבל בפנים קריובים ומייבין עליהם בחוץ דכתי' לעשר

אונע לה כל הכעשה להשם חייבין עליו בחוץ וכל שאינו כעשה לס' אין חייבין עליו בחוץ: המעלה כזית מן העולה ומאמורה חצ' זית מזה וחצי זית מזה חייב דכלס כליל: הלבונה של מנחת כדבא והקטורת של כל יום פרס שמרית ופרס בין הפרטים: ומנחת הכז' שהיא כליל ודאווה להעלה כקומץ של מנחת ישראל אבל שיירי מנחת ישראל אינו חייב על העלאתה בחוץ: מנחת כהן משים צעיריזי האויפה שהיא מביא בכל יום: כזית דהיונו שיעור הקטרה: עד שיקריב את כלן דקסבר כל המערים מפסלו בחסרון וכל זמן שלא קריבו כלן לא הויא הקטרה לבאת בעלים ידי מוכתן ולר כנן הכי כמי הויא הקטרתן בכזית

ד אחד קרשים כשרין ואחד קדשים פסולין שחיה פסולין בקודש והקריבין בחוץ חייב המעלה כזית מן העולה ומן האמורה בחוץ חייב הקומץ והלבונה והקשרת ומנחת כהנים ומנחת בחן ומאשיח ומנחת נסכין שהקריב מאחד מהן כזית בחוץ חייב רבי אלעזר פוטר עד שיקריב את כולו וכולם שהקריבין בפנים ושירי בחוץ כזית והקריבין בחוץ חייב וכולם שחסרו כר' שחן והקריבין בחוץ פטור ה' המקריב קדשים ואמרייהם בחוץ חייב מנחה שלא נקמצה והקריבנה בחוץ פטור קמצה וחזר קמצה לתוכה והקריבנה בחוץ חייב: ו' הקומץ וחלבונה שהקריב את אחד מהן בחוץ חייב רבי אלעזר פוטר עד שיקריב את השני ואחר בפנים ואחר בחוץ חייב שני בזכי לבונה שהקריב את אחד מהן בחוץ חייב רבי אלעזר פוטר עד שיקריב את השני ואחר בחוץ חייב ה' חזקת דמים בחוץ חייב רבי אלעזר אומר אף חמסך מי חג בחוץ חייב רבי נחמיה אומר שירי חרב שהקריבין בחוץ חייבין: ח' חסולא אחאעוף בפנים והעלה בחוץ חייב מלק בחוץ והעלה בחוץ פטור השוחט את חצתו בפני' והעלה בחוץ פטור שחט בחוץ והעלה בחוץ חייב נמצא דרך הכשרו

י' כאל דכלו קיים ולא חסרו קודם הקטרה: ושירי מהן חייב שהדי בזה נלמדה הקטרה: וכלן שחסרו כל שהן קודם הקטרה ע' אבוד או שריפה נפסלו בחסרון דכתיב והנודעת מן המנחה פרט להסברה היא או שחסר קומחה קודם הקטרה: ה' המקריב קדשים ואמרייהן שהקריב הכשר ולאמורים מוכריים בו חייב משום אמורים ולא אמריין הרי בשד מוצח בין האימורים לאש ודכוותה בפנים לאו העלמה היא דרחמנא אמר על העצים אשר על האש והעלעלן בחוץ כמו לא היא חייב לא אמריין הכי לפי שמין במיניו אינו מוצח: מנחה שלא נקמצה אינה ראויה לפנים הילכך המקריבנה בחוץ פטור: קמנה וחזר קומנה לתוכה והקריבנה בחוץ חייב שכינא בה בפנים כשרה כדתבין בהקומץ נתעבר קומנה בשיריה לא יקטיר ואם הקטיר כשרה: ו' הקומץ והלבונה של מנחת כדבא שריפה מעירים את שיריה לאכילה הילכך רבי אלעזר פוטר דבעי הקטרת כל המערי: אחד בפנים תחלה ואחר כך בשכי בחוץ חייב שזה נגזר וכו' הכל תלוי: שני בזכי לבונה מעירים לתם העצים: מי חגן שמתחלאלו לתם נסוך המים בחג הסכות אם כןך ואיתן בחוץ חייב דמסר בסוך המים בחג דאורייתא הוא הילכך מחייב עלה בחוץ ואין הלכה כרבי אלעזר בכלה מעתיבין וחסרו דמסר בחג לאו דאורייתא הוא אלא הלכה למשה מסיני: שירי הדם שהקריבין בחוץ חייב בשירי דמים הפכיים מיירי וסכרי דשירי הדם מעבדים בהם הילכך עבודה היא להתחייב עליהם בחוץ אבל בשירי הדם של מוצח חסרון מודם רבי נחמיה שאינם אלא למנחה ולא לעכב הילכך הוורקן בחוץ ודאי פטור ואין הלכה כרבי נחמיה: ז' מלק בחוץ ככלה היא שאין מליקה אלא בפנים לפיכך פטור על העלאתה בחוץ ואם תאמר והלא כל הכעלים בחוץ נפסלו ביבואתן וכן השוחט בחוץ פסול הוא ומייבין על העלאתו התם רחמנא דכיה אכל לעבין שאר פסולים מתקבל בפנים בעינין: שחט בחוץ והעלה בחוץ חייב אף על העלאתו דכל שמתחייב על שחיטתו בחוץ אם חזר והעלן הוא או אחר חייב: נמצא דרך הכשרו בפנים נמצא קאמר תני דרך חיובו בפני' פטורה בחוץ

זבחים פרק יז

בחון ולדך חיובו בחון פטורו בפנים כגון שחט העוף בפנים והעלה בחון פטור שחט בחון והעלה בחון
חיוב מלך בפנים והעלה בחון חיוב מלך בחון והעלה בחון פטור כגון שחט בחון פטורו על העלאתו אם
בעשית העבודה הראשונה בפנים כגון כמליקת פנים פטור על העלאתו אם בעשית המליקה בחון ולדך
שמתחייב על העלאתו אם בעשית עבודה הראשונה בחון כגון כשחטו פטורו אם כשחטו בפנים
והעלה בחון: רבי שמעון אומר

בז' במלתיך דתבא קמא חסורי
מאסרא והכי קתני וכן השחט
בהמה בלילה בפניו והעלה בחון
פטור לדיקה מתקבלת בפנים
דכתיב ביום זבחכם ולא בלילה
וכמנא הובח פסול ולפיכך אינו
חייב על העלאתו אבל אם שחט
בלילה בחון והעלה בחון חיוב
מפני שהשחט בחון בלילה כשרה
היא לפי חיוב שנים על השחט
אע"ל ההעלאה ופליגי רבי שמעון
בבא ואמר כל שחייבין עליו בחון
חייבין על כיוצא בו בפנים:

הכשרו מבפנים ופטורו בחוץ דרך הכשרו בחוץ ופטורו בפנים
רבי שמעון אומר בר' שחייבין עליו בחוץ חייבין על ביעורו בו
בפנים שהעלהו בחוץ חוץ מן השוחט בפנים וסעלה בחוץ
ח החטאת שקבל דמה בכוס אחד נתן בחוץ וחוד ונתן
בפנים בפנים וחוד נתן בחוץ חייב שכלו ראו לברא בפנים קבל
דמה בשתי בוסות נתן שניהן בפנים פטור שניהן בחוץ חייב אודי
בפנים ואחר בחוץ פטור אחד בחוץ ואמר בפנים חייב על החיצון
והפנימי מכפר למח הדבר דומה לספיריש חטאתו ואברה והפריש
אחרת תחתיה ואחר כך נמצאת הראשונה והרי שתיהן עומדות
שחט שתיהן בפנים פטור שחט שתיהן בחוץ חייב אחת בפנים
ואחרת בחוץ פטור אחת בחוץ ואחרת בפנים חייב על החיצונה
והפנימית מכפרת כשם שדרמה פטור את בשרה כך הוא פטור את
בשרו וזו חכמתו

פרק יז

פרת חטאת ששרפה חוץ מנחלה וכן שיער
חמשתלח שהקריבו בחוץ פטור שנאם ואל
פתח אחר מועד לא הביאו כל שאינו ראו לבא אל פתח אחר
מועד אין חייבין עליו ב חרובע והגרבע והסוקצ' והנעבד
וחאתנן והמחיר והכלאים והטריפה ויוצא דופן שחקריבן בחוץ
פטור שנ' לפני משכן ה' כל שאינו ראו לפני משכן ה' אין חייבין
עליו בעלי מומין בין בעלי מומין קבועים בין בעלי מומין עוברים
שהקריבן בחוץ פטור רבי שמעון אומר בעלי מומין קבועין פטור
ובעלי מומין עוברים עוברין בלא תעשה תורים שלא הגיע זמנן
ובני

הדם חייב ומתגביתין כרבו כחמיה דסגר שידים מעבדים ואיכה הלכה: שניהן בחון חייב אחת ואם היתה לו
ודיעה נתיים חייב שנים: אחד בפנים ואחר כך השכי בחון פטור ואפילו לרבי כחמיה דסגר כום אח' עשה
את חבורו דחוי להיותו כשפך לאתה הילכך אפילו שירי לא הוי: והעניונו מכפר להכשיר הובח שהדם הכולל
נתלה בחון לא עשה העשויי כיוצא בו: שתיהן בחון חייב על כל אחת ואח' דכשעת שחיטה כל אחת היתה
דאוייה בפנים: אחת בפנים והשניה אחריו כן בחון פטור דהויא לה חטאת שכתפדו בעליה ולמיניה אולל
ואיכה מתקבלת בפנים: חייב על הסכנה דהא חויא לפנים דאי א מהן שירנה יקריבה כשם שדמה פוטל
את בשרה מן המעלה בזריקת דם שבה בבשר שעת היתר לכהנים: כך הוא פטור את בשר חבתה ואף
על פי שפסולה ואשמעין הכא דהויא דמוכחות שתיהן וקדם וזרק את דם החטאת פטור את חבתה מן
המעילה משום חטאת שכתפדו בעליה דקימא לן חטאות המעילות לא הכיין ולא מועלין:

פרת

חטאת פדה אדומה שכאמר בה חטאת היא: חוץ מנייתה מערכה של עניים מסודרי כמין גת היו
עושי לם כמקום ששוחטו אותה בהר המעשה כגון פתחו של היכל ואם שחטה בחוץ למקו ההוא
פטורה אבל אינו חייב עליה עמו' שוחט קדשי בחון דרשמו פטורה מדכתיב ואל פתח אהל מועד לא הכיאו
ומדקשר קדש לבעבו ועל שלל הביאו שם בעומד להכניסו שם עשתה קדש: כל שאינו ראו לבוא וכו' שאינם
לחקריב: ב בלא תעשה הויא דאויין לכזא לאחד וען אין בהן כדת אולל לאו גרודא דלא תעשין ככל אשר
אמרו

זבחים פרק יד

י

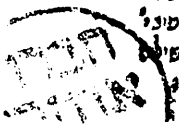
אמרו עשום פה היום : תורים שלא הגיע זמןן לתורים גדולים ולא קטנים בעין : ונבי יונה שעבר זמנו
דבר יונה קטנים ולא גדולים ופסולים מתחלת הנהגה ואלך : בלא תעמטם הוהיל ודאריק לאמר זמן יש כהן
לא תעשה לשומטן כחמן : אונט ואתכו ששקט אחד מהן וכל להקריב השכי בו ימים ואסור משום אונט את
כנו לא עשמו בו אחד : ומחוסר זמן בין שהוא מחוסר זמן בגופו שלא היה שבעת ימי תחת אמו בין שהנעלה

מחוסרי זמן כדמפרש לקמן ונריב
לאשמועינן שגונתא דדש ורנבן
בכלהו דאי אשמועינן כבעלי מומין
כהא קאמרי רבנן משום דמאוס
אכל תורים וכני וזכה ללא מאיסי
אימי מודי ליה לרשאי אשמועינן
תורים וכני יוסם משום דלא חזו
אכל בעלי מומין דחזו ואידקו אימי
מודי להור' שמעון לרבנן ואי תנא
הכי תרמי טעום דפסולא דגופא
אכל אונט ואת כנו דפסולא מעלמ'
אית להו אימי מודי להו לש לרבנן
נריבא ואין הלכ' כל שמעון : ג

הזב והזבה שהקריבו בחזן בתוך
ימי ספר : והיוולדת שהקריב עוף
מלאס : פטורין שאין מתקבלין לא
לזוכה ולא לכדבה ואשמן בגמל'
פריך זכ וזכה גיולדת כבי אשם
כיהו ומשכי גמי מזורע בהדיא
שמצדע מכאי אשם : עולותיהן
ושלמיהן גמל' פריך הכי בני שלמ'
ככהו ומשכי תמי כויר בהדיא
שכויר מכאי שלמים : בחזן חייבין

זבני וזנה שעבר זמןן שהקריבן בחוץ פטור רבי שמעון אום' בני
מינה שעבר זמןן פטור ותורים שלא הגיע זמןן בלא העשה אותו
זאת בנו ומחוסר זמן רבי שמעון אומר הרי זה בלא תעשה שהרי
ד' שמעון אומר כל שהוא ראוי לבא לאחר זמן הרי זה בלא העשה
גמין בו כרת וחכמים אומרי' כל שאין בו כרת אין בו בלא תעשה'
ג מחוסר זמן בין בגופו בין בבעליו איזה הוא מחוסר זמן
בבעליו חזק וחזקת והגדרה וולדת ומצורע שהקריבו חטאתם
ואשם בחוץ פטורין עולותיהן ושלמיהם בחוץ חייבין הסעלה
מבשר חטאת מבשר אשם כבשר קרשי קרשים כבשר קרשים
קלים ומותר העמר ושתי הלחם ולחם הפנים ושירי מנחות היוצק
חבולל הפותח המליח המגוף חכניש חסדר את השלחן והמשיב
את הנרות והקוסין והמקבל סקצת דמיב' בחוץ פטור אין חייבין
עליו לא משום זרות ולא משום שגונתא ולא משום מחוסר בגדים
זלא משום רחוק ידים ורגלים : ד עד שלא חזקם המשב
היו בחנות מותרות ועבודה בכבודיהן : משאויקם המשכן נאסרו
חבמות ועבודה בחבנים קרשי קרשים באכלים לפנים מן הקלעים
קרשים קלים בכל בחנה ישראל' ה באו לגלגל והותרו
הבכות קרשי קרשים באכלים לפנים מן הקלעים קרשי קלים בכל
מקום : ו באו לשלח נאסרו חבמות לא היה שם חקרה לא בית
של

המן מעקבלת פנים כדכה לשמן לאמר שהקריבו חטאתם והמצורע את אשמו מבשר חטאת מבשר אשם
זכ' דכל הכי באכלים לכחכים ואין קרבים לגבי מזבח ורחמא אמי אשד יעלה עולה או זבח מה עולה שהיא
קריבה על גבי מזבח אף כל שהוא קרב על גבי מזבח : מבשר קרשי קרשים כבשי עגרתה שהם שלמי נבוי
מי' להם עדרת קרשי קרשי' היוצק השמן על המזבח : הכולל הפותח הכולל המנחה בשמן ופותחה פנים :
המניף המניש שמניף את המנחה שטעונה תבופה ומנישה בחזן המנחה שהיא טעונה הגשה בפנים בקרן
דרזעית מערבית כדכתיב והנישה אל המזבח : המסדר לחם הפנים על השלחן : פטור דאמר קרא אשד
יעלה עולה או זבח מה העלאתה שהיא גמר עבודה אף כל שהוא גמר עבודה : יבאו אליו שאין אחד מהן גמר
עבודה : אין חייבין עליו משום זרות אש עשה זר אחת מכל העבודות הללו כגון שכלל או פתת וכד' זכ' טע' או
מחוסר בגדי' או מי שאינו רחוק ידים ורגלי' אינו חייב עיתה אצפ' שפסל אונט דבר שעבר בו : ד והעבודה
בבביות דכתיב וישלח את כערי בני ישראל אליו הכבודות שהעבודה בהם : משאויקם המשכן באסרו החנות
דכתיב ואל פתח אהל מועד לא הביאו מכלל דבאהל מועד תלי אסודא ודוק ליש' באסרו הכמו אכל גוי' עתה
להקריב לשמי' ככ' ואפי' בזמן הזה ואסור ליש' להיו' שלוחם להקריב ולא לסייעם אבל להורו להם סדר הקר'
טרי' : ה באו לגלגל ולא היה שם בית לא יריעו' המשכן של ערד : הותרו הבמות דרחמנ' אמר אשד ישלח
במהלכו ואל פתח אהל מועד לא הביאו פירו' לגלגל שלא היה שם מנח' שכבר בטלו המחכו והתקולו' להיו' כעשי'
בכל סוד' ומהאו טעמ' כמי קרשי קרשי' ככלי' ככלי' שהרי לא היה שם מנח' כמו שהיו בערד : ז באו לשלח



זכחים פרק יד

באשרו הכמות הכעז כי לא באתם עד עתה אל המזבח מכלל דכתיב אל המזבח הכמות אפודות ומזבח
זו שילה שהיתה שם מזבחה שלח היו נוסעים ממקום למקום כמו במדבר : בית של אבנים מלמטה ויריעת
מלמעלה דכתיב ותיבאהו בית ה שילה אלמא בית היה וכתו ויטוט משכן שילה אלמא של ויריעת היה מלמע
אלא היה שם תקרה אלא בית של אבנים מלמטה ויריעות מלמעלה : ומעשר שני בכל הרואה וזעיל לא תט
מעשר שני לפי שכל יד שנה שהיו

בגלגל לא כתמיכו כמעשרו עד
שכנסו וחלקו וככל הרואה היו
בכל מקו שרואין עמש שילה דאע
קרא השמר לך פן תעלה עולותיך
בכל מקום אשר תראה בכל מקו
אשר תראה או אתה מעלה אכל
אתה אוכל בכל מקום שאתה
רואה : ז באו לכו ולבצעו
בסכרכה שילה לסוף שלש מאות
ושבעים סקר אחת שהיה המסכן
שם וכלקס הארון בימי עלי באו
לכוז והכרפה כוז בימי שאול וכאז
לבצעו וכל ימי כוז ונצעו סיולו
ענה וכל זמן זה הו הכמות
פותרות דרומכא אשר באסור
הכמות כי לא באתם עד עתה אל
המזבח ואל הכחלה מזבחה זו
שילה כחלה זו וירושלם ולא חלקון
הכמות אלא כדי ליתן היתר ל

לכמות בן ז לזו : קדשים קלים בכל ערי ישראל והם למעשר שני שהרי הקיסן הכתוב דכתיב לא תוכל
לאכול בסעדיך מעשר דגך וכזכך כדריך אשר תדור בזמן שקדשים קלים נעובים הנאת מקום אף מעשר
שני טעון הנאת מקום בזמן שקדשים קלים ככל ערי ישראל אף מעשר שני ככל ערי ישראל : ח והיה
היתח כחלה האמורה נתיחה כי לא באתם עד עתה אל המזבח ואל הנחלה דמשמע משתבאו אל הנחלה
יאסרו הכמות : ט הרי אלו בעשה דשמה תביאו את עולותיכם דמשמע אכל לא בכמה ולא הנא מכלל
עשה עשה אוימו עשה והציאום לה : ולא תעשה דהשמר לך פן תעלה עולותיך וכל מקום שכאמר השמר לך
ואל אינו אלא על תעשה : ואין חייבין עליהם כרת כיון שהקדישם כשעת היתר הכמות שאין המקריב בחון
חייב כרת אלא על קרבן שאם הקריבו בחון כשעת הקדשו חייב כרת דמכר דכרת דשמוי חון כתי
חקת עולם תהיה זאת להם זאת להם ואין אחרת להם : הקדישין כשעת אסור הכמות מהיה שבעת קדישין
בהו והציאום לה זכיון שהעתיק עד שלא יוכל לקיימו כתבטל העשה על ידו אבל לאו זכרת לביא דרואה
עשכש כשעת הקדכה כתיבי וחדו הותרו הכמות : י ואלו קדשים קדשים במשכן כיון כזמן הגלגל והכ
וגבעון שהיה שם משכן והיו הכמות מותרות אלו קדשים כריכים להקריבו במשכן ולא בכמה : קדשי סתמן
הוקדשו למשכן ומאי כיהו קרבנות כבוד : קרבנות יחיד סתמן לכמה : קרבנו יחיד שהוקדשו למשכן שפירש
כשעת הקדשן על מנת להקריבן למשכן ואם הקריבן בכמה פטור מאוהרה ומעונש שהרי הותרו הכמו ומיהו
אסור לשנות דכתיב מונא שפתיך תשמור ועשית : כשעת כבוד גלגל וכוז וגבעון סמיכה דכתיב לפני ה' וסמך
שאין סמיכה בכמה : ושחיתת כפון דכתיב כפוסה לפניה ואין כפון בכמה : ומתן סביב שמי מתמתן מהן ארבע
דכתיב בהו את הדם על המזבח סביב ולא בכמה : ואתנעה דכתיב תנופה לפני ה' ואין תנופה בכמה : והנשה
ביתח והנשה אל המזבח ואין הנשה בכמה : אין מקחש כשעה דזכמים אשר קרא ככמה ולא מכמות : כהן

אלו קדשים קריבין במשכן קדשים שהוקדשו למשכן קריבנות
הציבור קריבין במשכן וקריבנות היחיד בבסרה קריבנות היחיד
שהוקדשו למשכן יקריב במשכן ואם הקריבין בבכח פטור מה
בין במת יחיד לבכרת ציבור סמיכה ושחיתת צפון ומתן סביב
ותנופה והנשה רבי יהודה אומר אין בנחה בבסרה וכיהון ובגרי
שרת

מנחות פרק א

דכתיב וירק חכהן את הדם על המזבח מוכח כריך כהן ואין במה נרכיב כהן: וצנדי שרת דכיון דארכה נרכיה
כלהו אין כאן מקום לכנדי שרת דכנדי שרת כתיב ולבשם הכהן: וכלי שרת דבכלי שרת כתיב לשרת בקדש
ולא בכמה: ודוח כוחו אכרוי שכלאן והעלן אין בהן משום דוח כוחו ודוקא במזבח דכתיב דוח כוחו לה אכל
בכמה אפי' כלאן והעלן אין ככך כלום: ומחמת דמי' חוט הסקרא להכדיל בין דמי' התמטעני' לדמי' העליוני'
ואין חוט הסקרא בכמה דכתיב

שרת וכלי שרת וריח ניחוח ומחצה לרמים ורחוץ ידים ורגלים
אבל הזמן והנותר והשטמא שוין בזה ובוה »

כשמה מסכת זבחים: ונבנה כתחיל מסכת מנחות:

פרק א

כל המנחות שבקמצו שלא לשמן כשרות אלא
שלא עליו לבעלים משום חובה חוץ במנחת
חושא ומנחת קנאות מנחת חושא ומנחת קנאות שקמצן שלא
לשמן נתן בכלי והלך והקטיר שלא לשמן או לשמן ושלא לשמן
או שלא לשמן ולשמן פסולות כיצד לשמן ושלא לשמן לשם
מנחת חושא ולשם מנחת נרבה או לשמן ולשמן לשם
מנחת נרבה ולשם מנחת חושא » בא אחת מנחת חושא
ואחת כל המנחות שקמצן זר אונן שכול יום מחוסר בגדים מחוסר
מפורים שלא רחויץ ידים ורגלים ערל טמא יושב עומד על גבי בלו
על גבי בחסה על גבי רגלי חברו פסל קסץ בשמאל פסל בן בתיר
אומר יחזיר ויחזור וקסוצן ביסין קסץ ועלה בידו צרור או גרר
מלח

והית' הרשת עד חני המזבח ולא
בכמה: ורחוץ ידים ורגלי' בכנאס
אל אהל מועד ורחנו שיש ולא
בכמה: הזמן אם השכר על הקרבן
לאכלו חוץ לזמנו: והטמא אף על
פי שזר כשר להקריב בכמה אין
טמא מקריב בכמה:

כל

המנחות שנקמנו שלא
לשמן כגון שהתנדב
מנחת מרחשת והביאה וקמנה
הכהן לשם מנחת: כשרו ומקטיר
הקומץ ושיריה כאלילים שקמנת
המנחה במקום שמיטת הקרבן
עומדת וכשם שכל הזבחי' שפצחו
שלא לשמן כשרים כדילפי' מקרא
כרש מסכת זבחים הכי כמי' כל
המכחי' שנקמנו שלא לשמן כשרו:

מלח

שלא עליו לבעלי' לשם חובה הוה מני למתיב ולא עלול לבעלי' לשם חובה הוה דאקתניו לא דמשמ' דכל דיכה
במנחת כשרות לא דבר זה לא מוטיבין דאסור לשכוי' בה שמי' אחר שאם עבר וקמנה שלא לשמה אסור לתת
הקומץ בכלי שרת שלא לשמה: שלא עליו לבעלי' לשם מנחת ולא יבא ידו כדרו וכריך להביא מנחה אחרת
לשם מרחשת: חוץ ומנחת חושא כגון מנחה הבאה על טומאת מקדש וקדשיו אה לא תשיג ידו לשתי תודי':
ומנחת קנאות של מיצה שאם קמבן שלא לשמן כגון לשם דכה או כתן בכלי שרת את הקומץ שלא לשמו או
הלך או הקטיר שלא לשמו או חשב במנחת מן העבודות הללו הריכו עונד לשמן ושלא לשמן או מנחות פסולות
ואין שיריהן כאכלי' וטעמא הוי משום דמנחת חושא מנחת חושא קרייה רממנא ומנחתא כתי' וטעם איתה לחטות
ולקח מהם הזולת שרתא שמיטה ולקוחה דהיונ קבלת הדם לשם חטאת ומנחת קנאות הוהיל' לחטות בה
עין דכתי' מנחת זכרון מוכרת עין כחטאת שויה רבנן ומנחת העומר אעג' דלאו מנחת חושא היא ולאו מנחת
קנאות היא אם קמנה שלא לשמה פסולה ואין שיריה כאכלים הוהיל' וכאה לה היתיר החדש ולא היתיר וכל
המנחות שקמנו שלא לשמן כשרות דתנן במתניתי' דוקא במנחות שאין להם זמן קבוע איירי ולא במנחת
העומר שקבע לה זמן: או שלא לשמן ולשמן דלא תימא לשמן ושלא לשמן הוא דפסולה דתפוס לשון אחיו
אכל שלא לשמן ולשמן כשרות קמל': כ זר ואונן וטבול יום כו' כלרו מפורשים דבכ' רזבחים ומוכחי' ליה
מקראי דעבודתן פסולה: עגל כהן שמתו אחיו מחמת מילה: יושב דכעין לעמוד לשרת: על גבי כלים
וכל דכעין שלא יהא דבר חונף כינו וכו' הרבה: בין בתירא אומר יחזיר הקומץ לתוך המנחה ויחזור ויקומץ
בימין והה' לכל הכך פסולי' דחשיב במתני' על לכן בתירא שאם עבר אה מהן וקמץ יחזיר הקומץ למקומו ויחזור
בהן כשר ויקומץ ואין להכה כגון בתירא: עגלה בידוגרור כמנא קומץ הסר מקום הכרור: או גרר מלח
או קורט של לכונה דקודם קמינה בורר כל הלכונה לכד אחד קומץ ושאלח מלקטה ומתלב עם הקומץ ושירף
הכל ושם כודמן בתוך הקומץ גרר מלח או קורט של לכונה הרי הקומץ חסר כדי מקום הקורט: מוכרץ
מלא וגדוש: שקמנו כראשי' אכנעתינו שלא פטען על כל פסידו: פיטרא את אכנע תויעל פס ידו מכניס כדי

מנחות פרק א

אכנעונו בקמח ומכנים הקמח לתוך ידו ומוחק באכנעו קטנה שלא יבא הקמח מן לקמיצה ומוחק בגדול
שלא יבא הקמח מן לאכנעו וזה היה נרוך לעשו במכחת ממכת ומרחש' למעשהו אפינו ולאח אפייתו פותחין
וקומץ ואי אפשר לעותתן דקות כל כך שלא יהיו יונאות מן לקומץ הילכך מוחק בגדול מלמעלה ובאכנעו
קטנה מלמטה וזו היתה מעבודות קשות שבמקדש דכקושי גדול יכול להשוות שלא יבא חסר ולא יתר

ורמב"ם כתב שדרכו דברי האומר

שזו עבודה קשה שבמקדש והוא
שער וקומץ כדקמני אנשי האמו'
בגמרא דהיגו שזמלא כפו ממנה
כדרך שכני אדם מעלאים ודיהם
ממה שלוקחים בידם ואני אומר
שאין פירוש כדקמני אנשי אלא
שומכנים כדי אנכעונו בקמח
ומכנים הקמח בגדי אנכעונו
לתוך ידו אבל אינו מוטל קמח אלא
עלף שלש אנכעונו על פס ידו
ולא יתר וכדי שלא יהיה מנוח
ומכנץ יונ' מוחק שלמט' באכנ'
ועלמעלה בגדול ולא כדלא כלל

דברי האומר שזו עבודה קשה
מעבודות קשות שבמקדש ושטת
התלמוד כדברי וכן פירשה כל
דבית: ג ריבה שמנה שיער
השמן לוג לכל עשרון ואם ריבה

מלח או קורט של לבונה פסל בפני שאמרו הקומץ חיהר והחסר
פסול איות הוא חיהר שקמצו מבורץ וחסר שקמצו בראשו
אצבעותיו כיצר הוא עושה פושט את אצבעותיו על פס ידו: ג
ריבה שמנה וחסר ששנת חסר לבונתה פסולת הקומץ את הבנחת
לאכול שיריה בחוץ או כוית משיריה בחוץ להקטיר קובצה בחוץ
או כוית סקומצה בחוץ או להקטיר לבונתה בחוץ פסול ואין בו
ברת לאכול שיריה למחר או כוית משיריה למחר להקטיר קובצת
למחר או כוית סקומצה למחר או להקטיר לבונתה למחר פגול
והיבין עליו ברת זה הכלל כל הקומץ והנותר בכלו והמחלף
והמקטיר לאכול רבר שדרכו לאכול ולהקטיר דבר שדרכו
להקטיר חוץ לבקומו פסול ואין בו ברת חוץ לזבנו פגול והיבין
עליו ברת ובלבר שקרב חסותו בכצותו כיצר קרב חסותו בכצותו
קמץ בשתיקה ובתן בכלו והלך והקטיר חוץ לזבנו או שקמץ חוץ
לבקומו ובתן בכלו והלך והקטיר בשתיקה או שקמץ ובתן בכלו
והלך והקטיר חוץ לזבנו זה הוא שקרב חסותו בכצותו: ד

ד כיצר לא קרב חסותו בכצותו קמץ חוץ לבקומו ובתן
בכלו
שכתן שבי לוגין או יותר לעשרון דחוו לשתני מנחות פסול: חסר שמנה פחות מלוג שמן לעשרון פסול: חסר
לבונתה שלא כתן בה לא קורט אחד של לבונתה אלא יס בה שני קרטין כשרה דכתי' את כל הלבונה אשר על
המנחה כל משמע אפי' קורט אחד דכל משמע כל דהו כדכתיב אין לשפזתך כל כבית את לבנו עוד קורט
אחד הרי שנים ואלו רבה לבונתה לא קתבי דלא פסל אלא כשרכה יותר על שני קומני' דאז רכה יותר מדאף
לאכול שיריה בחוץ פגול: א' או להקטיר קומנה בחוץ דמחשבה פסולת בין שחשב על אכילת אדם
בין שחשב על אכילת מונח דכתיב ואם האכול יאכל בשתי אכילות הכתוב מדבר אמת לאכילת אדם ואמת
לאכילת מונח והוא קרא במחשבה מיירי דכתיב המקריב אמונו לא יהשכ בשעת הקרבה הוא כפגול ואינו
כפגול ביום השלישי אלא במחשבה מיירי שחשב עליו לאכול ביום השלישי: ב' פסולה דמחשבת חוץ לקוממו
פסולת בקמיבת שמחה כמו שפסולת בשחיטת הזבח ומה שפסול בזבח בשחיטת פסולת הדם שפסולת
בזריקת הדם פסול המנחה בקמיצה בכתיבה בכלי שרת כהולכה בהקטרת הקומץ ולבוכה ארבעה כנגד
ארבעה והקומץ והלבוכה עמין חסוכים גבי מחנה כמו הדם והאמורים אבל הזבח שירי מנחה הנאכלים
כגשר הזבח הנאכל ובפרק שני דזבחים מפורשים כל הכי פסולו והתם ולפיכך להו כלהו מקראי: לאכול
דבר שדרכו לאכול כגון שירים דבר שדרכו להקטיר כגון הקומץ אבל אם חשב לאכול הקומץ או להקטיר
השירים מן לזמנו לא פסל דבעתה דעתו אבל כל אדם: ובלבד שקרב חסותו הקומץ כהלכנו כאלו היס
כשר שלא יבא שם פסול לא הפגול בלבד אבל אם יש בו פסול אחר אינו חסוב יותר פגול ואין בו כדכתיב
כשתיקה שלא חשב שום מחשבת פסול בשעת קמיצה: וכתב בכלו והלך והקטיר חוץ לזמנו כלומר שבשעת
עבודות הללו חשב על השירים לאכול חוץ לזמנו: קמץ חוץ לקוממו חשב בשעת קמיצה לאכול השירים
חוץ לצורה: כתן בכלי הלך והקטיר חוץ לזמנו ובאמת משלשת עבודות הללו חשב על השירים
לאכול חוץ לזמנו: ד מנחת חוטא וקראו יס בהן עוד פסול אחר המצוינו מידו פגול כגון שלא
לשמן

מנחות פרק ב

וה

לשמן דלמיונין כדי שר קרין דפסולות אם שקמין שלא לשמן ושלתת שאר העבודות חשב עליהן חזן לזמן או אפילו הראשונה חזן לזמנה והשאר שלא לשמן הויא מירי פגול: או שקמין או כמן בכלי או הוליך או הקטיר שלא לשמן כלומר אי זו עאלו עעשה שלא לשמן והשאר על ענת לאכול לשירים חזן לזמנו לא קרב העתיד כענתו ואי בשירים כרת: כוית בחזן כוית למחר חשב בחמתן העבודות שתי מחשבות חזן לזמנו

חזן למקומו ועד השעת חמיונין בעבודות שחשב בחמת חזן לזמנו וכאמר חזן למקומו ועכשיו מוירי שחשב כשתייהן כעבודה אחת ולר' יהודה איבערויך דלא תיעא אמת בשתי עבודות הוי דפליג רבי יהודה דכתיב קמיעא אזינין אבל במדא עבודה עודה קא משמעלין: כו' למחר כוית בחזן חף על פי שחשב תתלה לחזן לזמנו הויאמת שניה מירי כרת: אמר ליהודה זה הכלל כו רבי יהודה פליג אנתא קמא כן כעבודה אחת כו בשתי עבודות ואין הלכה כרבי יהודה:

בבלי והלך והקטיר חוץ לזמנו או שקמין חוץ לזמנו ונתן בבלי והלך והקטיר חוץ לזמנו או שקמין חוץ לזמנו ונתן בבלי והלך והקטיר חוץ למקומו מבנת חוטא ומבנת קנאות שקמין שלא לשמן ונתן בבלי והלך והקטיר חוץ לזמנו או שקמין חוץ לזמנו ונתן בבלי והלך והקטיר חוץ למחר כוית למחר וכוית בחוץ כחצי יורת בחוץ וכחצי יורת למחר כחצי יורת למחר וכחצי יורת בחוץ פסול ואין בו כרת אמר ר' יהודה זה הכלל אם מחשבת חזן קרמה למחשבת המקום פגול וחייבין עליו כרת ואם מחשבת המקום קרמה למחשבת חזן פסול ואין בו כרת וחכמים אומרים זה וזה פסול ואין בו כרת לאכול כחצי יורת ולהקטיר כחצי יורת כשר שאין אכילה והקטרה מצטרפין »

הקומץ

את המנחה עודה רבי יוסי שהוא פסול משום דכשי למתא סיעא להקטיר לזוכתה למחר רבי יוסי אומר פסול ואין בו כרת עשה דתיע' טעמא דרבי יוסי משום דסכר אינן מפגלין בחגי מתיר כלומר שאם חשב לעבוד למחר עבודת חגי מתיר לא פגול והך לבוי' חגי מתיר הוא דבין הקטרת קומץ ולבונה מתירים השירים ואפילו רישא כי

פרק ב

הקומץ את המנחה לאכול שריה או להקטיר קצצה למחר מרה רבי יוסי בזה שהוא פגול וחייבין עליו כרת להקטיר לזוכתה למחר רבי יוסי אומר פגול ואין בו כרת וחכמים אומרים פגול וחייבין עליו כרת אמרו לו מה שנה זו מן חזבא אמר להם שחזבא דמו ובשרו ואמרו א' ולבונה איבה מן המנחה » ב שחט שני כבשים לאכול אחת מן החלות למחר הקטיר שני בויבין לאכל אחת מן הסדרים למחר רבי יוסי אומר אותה החלה ואתו הסדר שחשב עליו פגול וחייבין עליו

חשב בהקטרת קומץ עבודת חגי מתיר הוא ופליג רבי יוסי קא משמעלין דבהא מודה טעמא לאו משום הכי הוא אלא משום דאין מתיר מפגול את העתיד: מה שנה מן הזבח שהשחטו על ענת להקטיר אמורים למחר פגול: איכה מן המנחה איכה עתין המנחה כמו הקומץ ואף על פי שהיא שחטתה חמיונין סכר רבי יוסי שאין מתיר מפגול את המתיר שאין עבודת מתיר זה שהיא קומץ מועלת לפגול מתיר אחר שהיא הלכונה כמחשבה שהיא מחשב על הלכונה בעבודת הקומץ ודבין אמרי ליה כי אמריבין דאין מתיר מפגול את המתיר היכא דלא אקבע במד מנא כגון שכי כבשי עברת דשתייהם מתירים את הלחם ואם שחט אחד מהם על ענת לאכול את חבירו למחר שניהם כשרים אבל היכא דאקבע במד מנא כגון קומץ ולבונה ששתייהם ככלי אחד מועלת מחשבת מתיר זה לפגול מתיר אחר והלכה כחכמים: ב שחט שני כבשים של עזרת דכתיב בהו שני כבשים בני שנה לזבח שלמים ואותן כבשים מתירין ומקדשים לשני הלחם שאין הלחם קדוש אלא כשחטית שני כבשים הנאיל והזקקן עמו בתכופה ושאר כבשים של עזרת דמוכפים כהו: לאכול אחת מן החלות למחר וזמן אכילת החלות אינו אלא ליום ולילה כדון מנחה שאמר בה כחמית וכאשם: הקטיר שני בויבין לשתי מערכות של לחם הפנים כדכתיב ושמת אותם שתי מערכות היתה על כל מערכת כף אחת שיש בה לבונה כדכתיב וכתתה על המערכת

מנחות פרק ג

לבונה זכה ושמי הכפות הללו שבהם כתובה הלבונה כקדאים שני בזכים והלבונה נקטרית כדכתיב והימים
 להם לאזכרה והלחם כאלו וזמן אכילתו כל אותו שנת שמורים אותו מן השלחן בלבד ואם בשעת
 שהקטיר שני בזכים של לבונה חשב על אחד מן המערכות של לחם לחלו למחר כלומר שלא כזמנו :
 אותה חלה של שמי הלחם של עזרת : ואותו הסדר של לחם הפכים : זה וזה פגול שכלן כמשנים גף :

אחד : כשמחית אחת מן החלות
 דוקא בשמטתו אחד משמי הלחם
 קולם וזיקית דם הכבש' או אחד
 מן הסדר' קידם הקטרת הבזיכ' :
 הוא דאכלינו רבי יהודה ודכח
 אכל אם טעו' לאחר זיקית דם
 או לאחר הקטרת הבזיכ' דברי
 הכל הטמא בטומאתו והטמור
 יאכל : שאין קרבן כבוד חלוק
 בתלמודא מביק דלא מקרא ולא
 מסכרא אמריה ד' יהודה למלתיה
 אלא תלמוד ערוך כידו וכך היה
 מקובל מרביתו שאין קרבן כבוד
 חלוק ואם כפשל טעו כפשל כלו :
 ג העדל מפגלת את הלחם
 שהלחם כא כשגיל התורה והוא
 טפול לה ואין התורד טפילה ללחם
 זכנ' ככשים של עזרת' הלחם
 הכאים עמיהם הם טפלו לכבש'
 ואין הכבש' טפלי' ללחם והשקר
 מפגל הטפלה ואין הטפלה מפגל
 השקר ואי אשמעינן תנא האי
 דינא בתורה ולא אשמעינן בכבש'
 של עזרת הוה אמינא התם הוא
 דכו מפגל לחם לא מפגל תורה

מאם דלא הווקקו בתופה עם החלות אבל כבשים דהווקקו בתמוכה עם החלות דכתיב והביף הכהן אותם
 על הלחם אימא כי מפגל לחם לפגלו כמו כבשים ואי תנא כבשים הוה אמינא התם כי מפגלי כבשים מפגל
 לחם מאם דהווקקו זה עם זה בתמוכה אבל תורה דלא הווקקו אימא כי מפגל בתורה לא מפגלי בחלות
 גריכא : ד הוצח מפגל את הכבשים והשיתיה מהן ענוש כרת : משקדשו בכלי לאחר ששמו
 אותם בכלי שרש שהכלי מקדשן קדושת עולם דשוב אין להם פדיון : דברירכי מאיר דרבי מאיר כנר
 שכאבים מתפגלים לשי שהרם של הוצח הוא שמוכר ומתיר אותן למזבח והואיל יש להן מתיר מתפגלים
 בחצבת חזן לזמנו וחכמים פליגי עליה בפרק בית שמואל במסכת זבחים ואמרי שהכבשים אין להם מתיר
 לפיכך אין מתפגלין ואין הלכה כדברי מאיר : ה עגל בקומץ בהקטרת הקומץ חשב על השירים
 לחבלן שלא בזמנו : עד שיפגל בכל המתיר והקטרת אחד מהן חבי מתיר הוא דאיכא כמו הקטרת חביד
 שאין שירי המכה מתירים באכילה לכהן עד שיקטירו הקומץ והלבונה : במכה חוטא ובמכה
 קבאית שאין מהן לבונה והקומץ לבדו הוה המתיר : שחט אחד מן הכבשים של כבשי עזרת ואין הלחם
 מותר אלא אחר שיאמרו שיהיה : הקטיר אחד מן הבזיכין והרי אין מתיר שלחם אלא הקטרת שיהיה :
 דבי מאיר אומר פגול דבשר שמי מתיר כמו פגול ואין הלכה כדברי מאיר :

מנחות פרק ג

והבד זה של כלי וזו כבד זה וכשאר מהן כדי קומץ שלא כעצמו בשדות ואם לאו פסולת דאמר
בתורת כהנים מסלתה ולא מסלת חכרתה: לא יקטיר ואפילו כל המועדות דאין הקטרה מזה אלא
בקומץ ומקמץ כמי לא קומץ שכי קומץ כלל קומץ יש מזה שמתעבר וליכא קומץ שלם מקד מנסה
ואם הקטיר כל המעורבת היא לא עלתה לבעלים דהא לא קמנה ואין מעבת כדכס כימרת בלא קמנה:

ובתערבו זו בזו אם יכול לקמוץ כזו בפני עצמה וזו בפני עצמה
בשדות ואם לאו פסולות הקומץ שנתערב במנחה שלא נקטת.
לא יקטיר ואם הקטיר זו שנקטת עלתה לבעלים וזו שלא נקטת
לא עלתה לבעלי נתערב קומטת בשדות או בשיריה של חפירות:
לא יקטיר ואם הקטיר עלתה לבעלים נטמא הקומץ והקטירו
הציץ סרעה יצא והקטירו אין הציץ סרעה שהציץ כרעה על
הטמא ואינו סרעה על היוצא * ד נטמא שיריה גשמי
שיריה אכרו שיריה כמרת רבי אלעזר כשרה וכמרת רבי יהושע
פסולה שלא בכלי שרת פסולה רבי שמעון מכשיר הקטיר קמטת
פעמים כשרה * ה הקומץ מעוט מעכב את רובה העשרון
מעוט מעכב את רובג היין מעוט מעכב את רובג השמן מעוט
מעכב את רובג הסלת והשמן מעכבין זה את זה הקומץ והלבונה
מעכבין זה את זה * ו שני שעירי יום הכפורים מעכבין זה את זה
שני כבשי עצרת מעכבין זה את זה שתי חלות מעכבו זו את זו שני
סדרים מעכבין זה את זה שני יובי מעכבו זה את זה הסדרים והבאבא
מעכבין זה את זה שני טינים שבכור ג' שבפרה ד' שבתודה ד'
שבולוב ארבעה שבמצורע מעכבין זה את זה שבע היוות שבפרה
מעכבות

מתעבר קומטת בשיריה לא יקטיר
את כלה משום שהידיים אטורים
להקטיר דכתיב לא תקטירו ממנו
אש לה כל שמטו לאשי הרי הוא
קבל תקטירו: נטמא הקומץ
והקטירו הנין נכרת דכתיב וכשא
אחרן את עין הקדשים אינו כושא
אלא עין טומאה שיש בה גד קל
המזרה מכללה כבדו * דכתיב
כתמיר כמזגרו ואפי' בטומאה:
ואינו מרנה על היוצא ואף על גב
דיש בו נמי כד קל שהתיר מפלגו
בכמה שאלא יבא במשכן ואת
בכמה שכמו ונשען שלא הילתם
קלעם אף על פי כן אין הנין
מרתה ביוצא דכתיב לרנון לוח
לפני ה' עין דלפני ה' אין עין
דיוצא לא: ד כמדת רני
אליעזר כשרה על דעתו של רבי
אליעזר דאמר בפרק כינד גולין
דס אף על פי שאין כשר הכא כמי
קומץ אף על פי שאין טורים כשר
להקטיר קומץ:

כמדת רבי יהושע דאמר אם אין כשר אין דם חכא נמי פסול להקטיר הקומץ
ישוא שלא בשתייר דבר מן השירים שלא כעמא זילכה כרבי יהושע: שלא בכלי שרת שלא קידש הקומץ
בכלי שרת אבל בתחלת המנחה כולי עלמא לא פליגי דכתיב כלי כדאמרינן בפרק שתי הלחם: והני
שמעון מכשיי טעמא דרבי שמעון מפרש במרא משום דאמר קרא קדש קדשים היא כחטאת וכאשם
ומדאקיש דחמא מכה לחטאת דעבודתו ביה היומית דומיא דחטאת שאמר בו אנבע דכתיב ביה ולקח הבהך
עובד ביה בלא כלי והלכה שיעבוד ביה היומית דומיא דחטאת שאמר בו אנבע דכתיב ביה ולקח הבהך
מדם החטאת באנבע וכל מקום שאמר אנבע וכהנה אינו אלא ימין ואין הלכה כרבי שמעון: הקטיר
קומטת פעמים חני קומץ כפעם אחת וחני קומץ כפעם אחת ודוקא נקט פעמים ותו לא דאין קומץ
פחות משני ויתום וכי פלג ליה לשתי פעמים כמנא שאין הקטרה בפחות מכותי ולפיכך כשרה אבל אם
חלקה לשלשה או לארבע פעמים דעבוד לה הקטרה פחותה מכותי פסולה: ה מעטת מעכב את
דיתו שאם חסר כל שהוא פסול דאמר רחמא מלא קומטו: העשרין מכה שהיא פחותה מעשרון אפילו כל
ספו פסולה: היין חני ההין לפר זשליטת ההין לאלו ורביעית סתין לככס: וכן השמן בין לשכר
כסבים שהוא כשיעור היין בין למכמת ככה שהוא לג אחד שמן: הסלת והשמן של מכה מעכבים זה
את זה דכתיב מרשה וממנה: הקומץ והלבונה מעכבים זה את זה דכתיב והירים ממנו בקמנו וכו' על
כל לבנותה: שני שעירי יום הכפורים השעיר אשר עלם עליו הגורל לה' ושעיר המשתלש
לעזאזל: שני כבשי עצרת שני כבשי שלמים שאינם חונק על שתי הלחם: שתי חלות שתי הלחם של
עצרת

מנחות פרק ד

ב

עצרת : וזמן מדורים שתי מערכות של לחם הפנים שש' חלות לכל מערכת : שתי זביתים אחי כמות
סכהן הלבונה וכתובים על שתי המערכות : הסדרים והזביתים מעכבין זה את זה שאלו אין מערכות של
לחם על השלחן לא יתן בו את הזביתים של לבונה ולא אין זביתין לא יתן את הלחם : שכי מיכיס מעכבין
חלות מעלות ודקיקין מנות : ושלים שכתבם אדמה עין ארוזאונז ושכי תולעת : ארבעה שבתדה ארבעה
מיכיס של לחם שמכיל על ששתי

עודה חלות מנות ודקיקין מנות
ושלתי מערכות וחלות לחם חמין
ארבעה שכלולב לולב וארבע
הדם ועדנה אם כוהל ארבעתן
ככל סיס כלום אף על פי שזוהי
אחד מהן בשמיות ואחד
נח העבדים ואך דקומא לן ללג
אין גרין אחד אבל אם חסר אחד
מן המעבים ונטל כל השלשה לא
קיים מנה כלל : ארבעה
שמכונר עין ארוזאונז ושכי
תולעת והפטור היתה : שש
הזיות ששפחה אדומה דכתי וזהו
אל בכת פני אהל מועד מדמת
שבע פעמים : שבע הזיות של
ושעל הפרוכת ושעל מנבח

מעכבות זו את זו שבע הזיות של בין הדמים ושעל הפרוכת ושעל
מנבח חותב מעכבות זו את זו : שבעה קניי מנחה מעכבין
זה את זה שבעה נירוחה מעכבין זה את זה שני פרשיות שמנחה
מעכבות זו את זו ואפילו כתב אחד מעכבין ארבע פרשיות
שבתפלין מעכבות זו את זו ואפילו כתב אחד מעכבין ארבע ציצור
מעכבות זו את זו שארבעתן מצוה אחת רבי ישמעאל אומר
ארבעתן ארבע מצוה

פרק ד

החלבת אינה מעכבת את הלחן והלחן אינו
מעכב את החלבה והפלה של יד אינה מעכבת
של ראש ושל ראש אינה מעכבת של יד חסולת והשמן אינם
מעכבין את חמין ולא חמין מעכבין המנחות שעל מנחת החיצון אינן
מעכבות

בין תולדות בית המטרים ופניו וזוהי שכתבתי ידע ששמים
זוהי צדקת ופניו וזוהי כחן משח ונפר הפלס דבר של כבוד וששירי עבודה זרה שכל אלו
טובים הויה על הפרוכת ועל מנבח הוסב כמו שמפוח בפרשת וקרא ובאשרי מות ושעירי עבודה
זרה מרובין להו מקרא דכתיובעשה לפד כאשר עשה לפד החטאת לפד זה פד בהן מיות החטאת אלו
שעירי על וארבע מתנות שעל ארבע קרבות של מנבח הוסב כמו מעכבות זו את זו אף על פי שלא
הוזכרו במשנה : שבעה קניי מנחה כדכתיב ושעה קמים יזכרים מנחה והקנה האמצעי הרי שבעה
קניי מנחה : שתי פרשיות שמנוחה שמע וסיה אם שמוע : ואפילו כתב אחד מעכבין אפילו אונת
אחת שהיא דבוקה למנחתה ואינה מוקפת גויל כהלכתה פוסל כוונה ובתפלין ובספר תורה :
ארבעה פרשיות שבתפלין קדשה הויה כי יבואך שמעוהיה אם שמוע מעכבות זו את זו בין בתפלה של
ראש סתומים כל פרסה ופרסה כקלף כפני עגמו בין בתפלה של יד שכל ארבעתן כתיובם כקלף אחד :
ארבעתן ארבע מנות ואין מעכבות זו את זו ואין הלכה כרבי ישמעאל :

החלת

איכה מעכבת את הלחן אף על גב דמנחה לתת שכי חוטין שכי תבלת ושכי חוטין
של לבן או חוט אחד של תבלת ושששה חוטין של לבן אפילו הכי אין זה
מעכב את זה ואם כתן ארבעתן של תבלת או ארבעתן של לבן יבא : תפלה של יד אינה מעכבת של ראש
דמכס כתב דוקא בשתי המנויין אבל אם אין מכויה אכלו אלא אחת מהן לא יבית החטת עד שימנח
האחרת וזרין שמיא יועה ויסתך על אחת תמיד ויה דלא כהלכתה דמאן דאמר הכי בגמרא הדר ביה
מכא מה שהקשו לנו ואלא עין דלית ליה תרתי מנות חדא מנחה כמו לא לעבד במתויה והלכה בין ששיתן
מנויין אכלו בין שאין מנויין אכלו אינן מעכבות זו את זו וכי הדור כל רבותי הלכה למעשה : הבלת והשמן
של אמת כסבי אין מעכבין את הין של כסבי שאם הביאו את הין כלף סלת ושמן מנסכו והמתו של מנבח
אסגון סגן דמתו של חטאת אין מעכבות זו את זו שאם לא כתן לא אחת כפר דכתי ודם וזכך יאריך שפיה

מנחות פרק ד

אחת משעמי: ב הפרים והאילים והכבשים הנך דכתיבי בפדפת אמור אל הכבשים והקרבתם על הלחם
שבעת כבשים תמומים בני שנה ופר בן בקר אחד ואילים שנים הכבשים עם שתי הלחם של עגרת:
אינם מעכבים הפרים שנים ואיל אחד ושבעה כבשים של מוממים של עגרת הכתיבים בפדפת פתחם של
פרים של מוממים מעכבין הפד של שתי הלחם ולא הער של שתי הלחם מעכב שני פרים של מוממים וכן
קני אילים של שתי הלחם אין
מעכבין האיל אחד של מוממים
ולא איל אחד של מוממים מעכב
שני האילים של שתי הלחם וכן
הכבשים אין מעכבין אלו את שני:
כני שמעון אומר אם היו להם
פרים מרובים כלומר דמים כהים
לקנות פרים כדי ברכין ולא היו
להם דמים לקנות כבשים יבואו
פר אחד וכסכו ויפסיק לה מקרא
שכתיב ויפס לפר ויפס לאיל
מעטת מכסת ולכבשים מאמר
תעני ידו וכו' עגרת עגרת עגרת
אחת היא וקלה עגרת עגרת
שערה ומכסת אילים שני עגרת
אלא להודיך שמונת להכין פד
אחד איל אחד עם איפתו מדה
הראויה לו מלהכין פרים מרובים
ואילים מרובים בלא מכסתם ואין
הלכה כרבי שמעון: ב הפד

מעכבותו את זו ב הפרים והאילים והכבשים אינן
מעכבין זה את זה רבי שמעון אמר אם היו להם פרים מרובים ולא
היו להם כבשים יבואו פר אחד ונסכו ולא יקרבו כולן בלא נסכן *
ג הפד והאיל והכבשים והשעיר אינן מעכבין את הלחם
ולא הלחם מעכבין הלחם מעכב את הכבשים והכבשים אינן
מעכבין את הלחם דברי רבי עקיבא אמר שמעון בן גמס לא כולא
הכבשים מעכבין את הלחם והלחם אינו מעכב הכבשים שכן
מצינו כשהיו ישראל במדבר ארבעים שנה קרבו כבשים בלא
לחם אף כן יקרבו כבשים בלא לחם אמר רבי שמעון הלכות
הקדשים קרב במדבר וקל האמור בתורת כהנים לא קרב במדבר
משבאו לארץ קרבו אלו ואלו וספני מה אני אמר יקרבו כבשים
בלא להם שחכבשים מתירין את עצמן בלא לחם כבשים אין
לי מיתרבו ד התימין אינן מעכבין את המוספים
ולא המוספים מעכבין את המוספים ולא המוספין מעכבין זה את זה
הלא הקרבו כבש בבקר וקריבו בין הערבי אמר ר' שמעון אימת
בזמן שהיו אנוסין או שונגין אבל אם היו מודין ולא הקריבו
בבש

והאיל והכבשים והשעיר הנאים בגלל הלחם וכך עולות חזן מן השעיר שהוא מוטא: אין מעכבין את
הלחם שאם הביאו שתי הלחם של עגרת בלא הקרנכו הללו מקדשן: הלחם מעכב את הכבשי הנך כבשי הם
שני כבשי דשמי שהוקפו לתבוסה עם הלחם: והכבשי אין מעכבין את הלחם שאם לא במנאו כבשי מביאי
שתי הלחם והן קדושים בלא הביאום עם הכבשים: קרבו כבשי בלא לחם שהיה לא היה להם לחם במדבר לא
הטן: הלך כדברי בן כנס דכבשי מעכבין את הלחם אבל אין העטם כדכריו דהוא אומ' בעדנר קרבו כבשים
דשמי ולא היו שכל האמור בחומם הפקודים בספר יודבר כגון קרבנות מוספי האמור' בפדפת פתחם קדשו
במדבר וכל האמור כתב דהיו בספר ויקרא לא קרבו במדבר והך כבשי האמור' באמור לא הכהני כגון הנך
וכבשי וערזאילי דעולה דעל הלחם ושני כבשי דשמיים לא קרבו במדבר: לחם בלא כבשים אין לו יתיקם
שאין הלחם מותר באכילה לכהני' עד שיקרבו כבשי והלך כר שמעון: ד התימין אינן מעכבין את המוספי
בבשר מפדס דלענין קדו' קדו' קדו' מעכבין זה את זה דאי בעי תמודין מקדו' דריש ואי בעי מוספי מקדו'
דריש ואעב דכתיב וערך עגליה ועממע העולה דהיו עולות תמיד תהא ראשונה לכל הקרבנות
אין זה לא למנוה בעלמא אבל לא לעבב: אמר ר' אימתי וכו' נמ' מפרש דמתבי' הסודי יחסדא והכי קתני
לא הקריבו כבש בבקר לא יקריבו בין הערבים בלא שלא בתחך המונח אבל בתחך המונח יקריבו בין
הערבי אמר ר' אימתי בזמן שהיו אנוסין או שונגין אבל אם תמודין לא יקריבו בין הערבי
והכי פירוש לא הקריבו התמיד של שחר לא יקריבו התמיד של בין הערבים דהכי מדדיש קרא אם את הכבש
אחת תעשה בבקר הוכשר שני ליקרב בין הערבים ואי לא לא: בלא שלא בתחך מונח דהא קרא בתחך
כעב בפדפת ואחת תגה דכתיב לעיל מניה וזה אשר תעשה על המונח אבל בתחך מונח שכבר קרבו
עליו קרבו אפי' לא הקריבו תמיד של שחר יקריבו תמיד של בין הערבי דכתי' בפדפת פתחם שכל הקריבו

מנחות פרק ח

כא

תעשה בין הערבים במנחת הבקר ובכסכו ובההוא קרא לא כתיב את הכנסה אחד תעשה בבקר ותניא בספרי
האין קרא למה באמר והלא באמר למעלה בפרשת ואת הכנסה השכי תעשה וכו' לפי שאמר עמו את הכנסה
אחד תעשה בבקר הרי שלא הקריבו של שחר שומע אני שלא יקריבו של בין הערבי: תלמוד לומר קרא בתרא
את הכנסה השכי מעיד לך שאם לא הקריבו של שחר יקריבו של בין הערבים: אבל אם מוידים וכו' לא יקריבו

בין הערבים אותן המוידים אבל
כהניאחרים יכולים להקריב: לא
הקטירו קטורת בבקר יקטירו בן
הערבים דקטרת לא שכיחא במד
גכרל איקטיר קטורת פעמי' רבו
כמו בעולה כדאמרין ויחא של
שכה כה אדם מפגל מפני שהיא
מעשרת דכתיב וישמו קטורה ב
באפר וסמך ליה בך היחלו הילכ
לא קנסיה להו שמתוך שהיא חביב
עליהם לא פשע בה ואינו מפני
שיכחו אותה מוידין ואין הלכ' כל'
שמעון בשתייה: שאין מהכניס את
מוצח הזהב אלא בקטרת הסמים
של בין הערבים דכתיב בבקר
בהטיבה את הכרות וקטיר' כלול'
בטעמין את האמרה מן האמר
שיש שם מהדלקת הכרות ואי לא
דעבר הדלקס באורחא מאי כפי
למתקן ככפר' אמר חכין המנורת
בין הערבים וכיון דמכור בתחכה

בבש בבקר לא יקריבו בין הערבים לא הקטירו קטרת בבקר
יקטירו בן הערבי' אמרבי שמעון וכולהו היתה קרבה בין הערבים
שאין מחנכין את מוצח הוחכ אלא בקטורת הסמים ולא מוצח
העולה אלא בתמיד של שחר ולא את השלחן אלא בלחם הפנים
בשבת ולא את המנורה אלא בשבעה כרותיה בין הערבים *

ה חבתי כהן גדול לא היו באות הצנים אלא מביא עשרון
שלם וחצוהו ומקריב מחצה בבקר ומחצה בן הערבים וכהן
שוקריב מחצה בשחרית ומנו כהן אחר תחתיו לא יביא חצי
עשרון מבייתו ולא חצי עשרונו של ראשון אלא מביא עשרון
שלם ותוצחו ומקריב מחצה ומחצה אבד נמצאו שני חציו קריבין
דשני חציהם אובדין לא מינו כהן אחר משל מי היתה קרבה רבי
שמעון אומר משל צבור רבי יהודה אומר משל ערשים ושליחם
היתה קרבה *

פרק ח

כל המנחות באות מצה חרץ מחצין
רבי סאיר אומר שאמר בורה לחן מתוכן ומחצין רבי יהודה אומר
אף היא אמת מן המוכחר אלא מביא את השאור ונותן לתוך
המרח וממלא את המרה אמר לו אף היא היתה חסירה או יתירה *

בערב קטרת כמו בתחכה בערב דכתיב ובהעלותי אהרן את הכרות בין הערבים יקטורכה: ה חבתי
כהן גדול מעסת כג שמיא כלל ווס ועל שם דכתיב' כה על מחכת בשען תעשה משום הכי קרי לה חבתי: לא
היו באין חבתין שלא יבא מנייתו חצי עשרון בבקר וחצי עשרון בערב: ולא חצי עשרונו של ראשון כשאר מן
העשרון שלם שהני' הראשון שעת ולא קרב לא חבתי: ושבוי חבתי אובדתי עשרונו של ראשון שמת וחצי עשרונו
של זה שעמד: משל נכור דכתיב חק ועלם חק זה יסא משל ועלם כלומר משל נכור מתרומת הלשכת: ר' יהודה
אומר משל יודע' דכתיב והכהן המטיח תמתי מוכני וסבי משעש והכהן המטיח שמת תחתיו אי' מוכני ועשה
אותה: ועלמה היתה קריבה כל זמן שהיא כחה משל נכור לרבי שמעון או משל יודע' לרבי יהודה שלימה
היתה קריבה עשרון שלם. ולא חצי עשרון רבי שמעון מפיח ליה מעליל' תקטור שלא יקטוריה לחצאים אלא
בלה כשהיא כחה משל נכור ורבי יהודה מפיח לה מדכתיב עבניו יעשה אותה כשאחד מכניו מקריב לאחר
שמת אי' דהיו יודעים יעשה אותה ולא סנה והלכה לרבי יהודה שמשל יודעים היא כחה:

בל

המנחות באות מצה חרץ מחצין שבתורה דכתיב על הלית לחם חמץ: ושע הלחם דכתיב חמץ
תאפיכה: שאור היה בורה להן עתוכן מתוך עשרון דתורה ושע הלחם היה מוציא שאור שהיה
לם מן הסלית מעט לאחר שמדדו ועושהו בלית ויתחמץ עאליו וימנו חמץ השאה שמעקום אחר לא היה
יכול להביא שלא תהא יתרה: ויחא מן המוכחר שאיכה מחמנת ופה לפי שאין לה שאור החמץ
יפה: אלא מביא שאור מחמץ ופה עתוך בייתו זכותן לתוך העשרון ומחמץ וממלאהו בלית: אף היא היתה
מסר או יתרה כגון אם השאור עבה ומגובל בקושי עם מעט שים אינו מחמץ ככח גדול כלו היה קמח וכמלא
העשרון יתד לפי שאם לא היה שאור מגובל היה כפחו גדול מעכשיו ואם אינו מגובל יפה שמתן בו מים הדכס

כא

מנחות פרק ה

ב. עונת כשן גדול משאלו היה קצת וכמנא עשרון חסר פסח לא נשכיל המים לא והיה מלא והלכה כל יחידה
שכאמר כל המנחה אשר תקריבו לה לא תעשה ממנו ארשא קאי דקתני ומסתמדות שלא יחמינה
וקודם קמיתעו משתעו ושידיה ילפינן מקרא אחריו דכתיב לא תאפה ממנו חלקם אף חלקם של כהנים פסח
שידי המנחה שבשאריו מן הקומץ אף זו לא תאפה ממנו וכמון דוקא הוהירו על השירים אבל מותר ללוש
אותם כדכס ולטובן בו עריכתה

ב. כל המנחות נלושות בפורשין ומשמרין עד שלא יחמינה
ואם החכיעו שיריה עובר בלא תעשה שנאמר כל המנחה אשר
תקריבו לה לא תעשה חמץ וחייבים יעל לישותה ועל עריבתה ועל
אפיתה ג יש טעונות שמן ולבונה שמן ולא לבונה לבונה
ולא שמן לא שמן ולא לבונה ואלו טעונות שמן ולבונה סבתה
הסלת והמחבת והמרחשת והחלות והרקיקין סבתה בחי' וסבת
כהן משיח ומנחת גוים ומנחת נשים ומנחת העומר מנחת כספן
טעונת שמן ואין טעונה לבונה לחם חפנים טעון לבונה ואין טעון
שמן שתי הלחם מנחת חוטא ומנחת קנאי לא שמן ולא לבונה
ד וחייב על השמן בפני עצמו ועל הלבונה בפני עצמה כגון
עליה שמן פסלה לבונה ילקטנה נתן שמן על שיריה אינו עובר
בלא תעשה נתן קלי על גבי כלי לא פסלה ת יש טעונות
הגשה ואינן טעונות תנופת חלות ולא הגשה ולא תנופת
לא תנופת ולא חגשה אלו טעונות חגשה ואינן טעונות תנופת
חלות והמחבת והמרחשת והחלות והרקיקין מנחת כהנים מנחת
כהן משיח מנחת גוים מנחת נשים מנחת חוטא רבי שבעון אומר
מנחת כהנים מנחת כהן משיח אין בהן חגשה ספני שאין בהן
תנופה וכל שאין בהן תנופה אין בהן חגשה ד אלו טעונות
תנופה ואין טעונות חגשה לוג שמן של מצורע ואשמו והבכורים
כדברי רבי אליעזר בן יעקב ואבורי שלמי יחיד וחזה ושוק שלחן
אחד אנשים ואחד נשים בישראל אבל לא באחרים ושתי הלחם
ושני

שמתעסק בה בידים אחר לויטה
חייבין על כל אמת ואמת לפי
שכאמר לא תעשה חמץ יכול לא
יהא חייב אלא אמת תלמוד לומר
לא תאפה אפיה בכלל הית' ולמה
יבאת להקיש אפיה מה אפיה
מיוחדת שהיא מעט יחידו וחייבין
עליה בפני עצמה אף אפי אפיא
לישתה ועריכתה וכל מעשה
יחידו שבה לאתוין קטוף שהיא
טענה יחידו וחייבין עליה בפני
עצמה וקטוף היא שמחלין אפיה
כמים ואף על גב דלא מחייב כל כך
מעשה ג מנחת סלת
שמתקבצ מנחה סתם מכיא סלת
ושמן ולבונה וזוללה וקומצ' כמות
שהיא קודם אפיה וכדורה כתיב
שמן ולבונה וכל הכי אחריו ימרי
עומתת סלת דכתיב בה כפס
דממע דכל מנחת יחיד טעונה
שמן ולבונה : והחלות והרקיקין
למנחת אפיה תגור קרי החלות
והרקיקין דאי כפי חלות מייני

ואי כפי דקיקין מייני : ומנחת כהנים כהן שהתנדב אמת שממשת מנחת הללו : מנחת כהן משיח מנחת
סביתין : גוי שתנדב מנחה כדי ללפינן מואיז איש עלמד שהגוים מביאין כדורים וכדונות כשראלי : ומנחת נשים
אשה שהתנדבה מנחה : ומנחת כספים לא כעניא לבונה דשמן כאמר בה ולא לבונה : ולקם הפנים כתיב כיה
וכתת על המערכת לבונה זכה ולא כתיב כיה שמין : שתי החלות של עגרת לח הוזכר בהן לח שמן ולא לבונה :
מנחת חוטא ומנחת קבאות כהדיא כתיב בהו לא ישים עליה שמן ולא יתן עליה לבונה : ד וחייב על
השמן אם כתבו על מנחת חוטא או על מנחת קבאות : כתן כלי שיש בו שמן על גבי כלי של מנחת חוטא לא
פסלה ולא אטרינן הרי עבר על מה שכתוב בתורה לא ישים עליה שמן שלא הזהירה תורה אלא שלא יתן
השמן לתוך הסלת או לתוך הקמח : ה טעונות הגשה כמדה של קרן דרומיות מערבית כדכתיב והגשתם
אל המזבח : והחלות והרקיקין מנחת מאפה תגור : מנחת כהנים שהיא כלה כלייל : וכל שאין בהן קמיה
להתיר השירים מן המנחה לכהנים אין בהן הגשה ואין הלכה כרני שמעון : ו לנו ואסם מנדב
כתיב בהו והקוף : והבכורים כדברי רבי אליעזר בן יעקב גרמינן כלמא ד שמעינן ליה בעלמא דאמר בכורים
עשכים תנופה והלכה כמותי : ואבורי שלמי יחיד וחזה ושוק שלחן כהדיא כתיב בהו שוק העירומה והאם
סתנופה על אפי הלכנים יביאו להקין : אחד שלמי אכשים ואחד שלמי כשים טעונות תנופה בישראל אבל
לא באחרים עפרם בגמרא דהכי קאמר אחד אכשים ואחד כשים קריבין טעון תנופה ותנופה עימה בישראל
אל

אכל לא יבדיל פסוה דהכי תביא כפי ישראל מכיפין ואין הגוים מכיפין בני ישראל מכיפין זלא כנות יקראל
 ממימות : שעת הלחם וכשי שלמים על ענדת הבאים בגלל הלחם פתיב בקו והכיף הכהן אותם על לחם
 סכסוכים ולאו על ממש אלא סמוך להם ככשהם כגד הלחם כדכתיב ודי בבדייתא וכן הלכה : שבאמר אשה
 שוכף ואשר הורט ומהוהקף והורט דמלאים ילמיכן שאר תבופות תבופה מולך ואביא תרומה מעלה ומוריד
 תבופה היתה כמורה כלומר אף

ושני כבשים של עצרת כמד הוא עושה נותן שתי הלחם על גבי
 ושני כבשים וסניח שתי ידיו בלמטן מולך וסביא מעלה ומוריד
 שבאמר אשר הונף ואשר הורב תבופה היתה כמורה והגשרה
 כמערב ותבופה קורבות להגשות מבחת העומר ומבחת קנאורת
 ועובות תבופה והגשה לחם הפנים ומבחת בסכים לא תבופה ולא
 הגשה ו רבי שמעון אומר שלשה מינוס מעובים שלש
 מצות שתיים ככל אחת ואחת והשלישית אין בהן ולא הן זבחי
 שלמי יחי' זבחי שלמי צבור ואשם מצורע וזחי שלמי יחיד מעובי'
 סמיכת חיים ותבופה שחוטים ואין בהן תבופה חיים זבחי שלמי
 צבור מעובי' תבופה חיים ושחוטים ואין בהן סמיכה ואשם מצורע
 מעובים סמיכה ותבופה חיים ואין בתבופה שחוט' ה האומר
 דרו עלי במחבת לא יביא כמרחשת במרחשת לא יביא כמחבת
 ומה בין מחבת למרחשת אלא שהמרחשת יש לה כסוי והמחבת
 אין לה כסוי דברי רבי וימי הגליל רבי תנניה בן גמליאל אומר
 מרחשת עסקת ומעשרות רוחצים ומחבת עפה ומעשרות קשים
 דרו עלי בהנדר לא יביא מאפה בופת ומאפה רעמים
 ומאפה ררות הערביים רבי יהודה אומר אם רצה יביא מאפה כופח
 דרו עלי מבחת מאפה לא יביא מחצה חלות ומחצה רקינק רבי
 שמעון מתיר מפני שהוא קרבן אחד

פרק ו

פלהן דילפי מקדשי יחיד אבל סמיכה לא בעו דהלכתא גמירי לה דאין ככל קרבנות צבור אלא קטע
 במיכות בלבד סמיכה של שער העשתלח ושל פר העלם כדכר של צבור : אשם מצורע פתיב ביה תבופה
 מי כדכתיב והכיף הכהן אותם כפרשת זאת תהיה : וסמיכה דאי אפשר לקרבן יחיד שלא יסמוך וידו על
 ראש קרבנו : אבל לא תבופה שחוט דמיעט דמאכל גבי שלמי יחיד ואת חוזה התבופה להכיף אותו איתו
 למעטו אשם של מצורע שאינו טעון תבופה שחוט : ת מרחשת עמוקה דכתיב וכל כעשה במרחשת
 בתוכה משיעו אלא יש לה תוך : ומעשה רוחסין שהשמן גע וכד בתוכה לשון הרומש על הארץ דמתרגמינן
 דרומש ויש סגורסום ומעשה ריכס כלומר שלישתה רכה : ומחבת נפה דכתיב על מחבת משמע עליה ולא
 בתוכה אלא אין לה תוך : נפה שאינה עמוקה אלא שוליה בפין אבל אונביה כמו נף על פכייהו ומעשה
 קשים שהעשה שמטגנים בה לישתה קשה כדי שלא תשפך לחון שהרי הכל אין לו נפה : ט כופה
 מקום שפיתת קדרה אחת ופעמים שמיקין אותו ואופי בו עשה : דעפי' טוולש בלבו עשויון מחר ומסיקין
 אותו בכבשן : וירדת הערכין כמון גומא עשויה בקרקע ועומה כטיט ומסיקין אש בתוכה עד שתלכין
 ואופים בה עסה : אס דנה יביא עעשה כופח דכופח מין תנור הוא ואין הלכה כדבי יהודה : מבחת מאפה
 כתיבי בה עסה : לא יביא מחנה חלות דכל מחות באות עשר עשר וזה לא יביא חמש חלות וחמש
 דקיקין אלא אהכל חלות אז הכל דקיקין : מפני שהוא קרבן אחד שמינה כתיבם במחבת אחת הילכך
 יכול להביא מחנה ממין זה ומחנה ממין זה ואין הלכה כדבי שמעון :

ונהים פרק ו

אלו

מנחת נקמות עמדת סלת נקמת עמה ומנחת מצבת ומנחת זמנות ורקיקים והיע
מנחה עמדת לחדר אפיינת ומנחת סלת כתיבא קמינה בהדיו וכאינך כתיב אורכס
ואזכרה הינו קומץ: מנחת גנים או כשים שהתכדכו אחת עאלו: מנחת העומר אזכרה כתיב בה: מנחת
סווא וקבאנת כתיב בהו קמינה: מנחת חוטא של כהנים נקמתאף על גב דמנחת כהן כשרעת ללם

פרק ו

אלו מנחות נקמות ושריהן לכתנים מנחת
סלת ומסחבת ומסרחשת והחלות והרקיק
מנחת גר' מנחת נשים מנחת העומר מנחת חוטא ומנחת קבאנת
רבי שמעון אומר מנחת חוטא של כהנים נקמתא והקוסין קרב
לעצמו והשיריים קרבים לעצמן. ב מנחת כהנים ומנחת
כהן משיח ומנחת נסכים למזבח ואין בהם לכהנים בזה ויש כח
המזבח מנחת הכהנים שתי הלהם ולחם חפנים לכהנים ואין בהם
למזבח ובזה ויש כח הכהנים מנחת המזבח. ג כל המנחות
הנעשות בכלי שיעורגות שלש סתבורת שמן יציקה ובלילה ומתן
שמן בכלי קודם לעשייתן והחלות בולגן רברי רבי והכמי' אומרים
אף הסלת החלות טעונות בלילה והרקיקים משוחים ביצר מושחן
כמין כי רשאר השפן. נאכל למחנים. ד כל המנחות
הנעשות בכלי שיעורגות פתית מנחת ישראל כופל אחד לשניב
ושני' לארבע' ומבדיל מנחת כהני' כופל אחד לשני' ושני' לארבע'
ואינו מבדיל מנחת כהן חמשיה' מבפלה ר' ש אומר מנחת כהנים
ומנחת כהן משיח אין בהם פתית' מפני שאי' בהם קמיצ' וכל שאין
בהם

שניה כח המזבח יפה: וזה יפה כח הכהנים לאתויי שתי הלחם של עזרת אס הביאום בפני עמין כלל
בשמים דלל תישא לעשייתן ולא לאכילה כיון שלא קדשו כבשים שמתירים אותם קא משמע לן דכזה
יפה כח כהנים לעולם דלאכילה עומדות ולא לעריפה: ג הכעשות ככלי כנון מנחת מרחשת
ומסבת שהן נעשות בכלי: ונעשות ו' סתבות שמן לעשוטו מנחת מאפה תבור שאינה טעונה יביקה: ומתן
שמן בכלי קודם לעשייתן תחלה כותן שמן בכלי שרת ונותן סלת עליו דכתיב במנחת מרחשת סלת כשמן
תעשה כלומר יתתן אלמא דטעונה מתן שמן קדם לעשייתה ומנחת מנחת כתיב דלילה ויניקה ולא כתיב
בה מתן שמן בכלי תחלה ומרחשת כתיב מתן שמן ולא כתיב בה יניקה ובלילה ונעמי הך מהך כאמר
קרבך במרחשת ולאמר קרבך במנחת וכיוד הוא עושה כותן שמן תחלה בכלי שרת ונותן עליו את הסלת
ונותן עליו שמן ובלילה הרי מתן שמן בכלי ובלילה ולשה במים ואופה בתנור ופומתה ויוצק עליה שמן
אחר פתיתה וזו היא יניקה הרי שלשתן וקומץ ומקטיר את הקומץ והשאר כאכל לכהנים: והחלות
בולגן דברי רבי השתא מייתי במנחת מאפה תבור שהיא באה חלות או רקיקים וכתיב בה סלת חלות מנות
בלילות כשמן רבי סבר חלות בלילות כתיב שכולגן כשהן חלות ורבין סברי סלת בלילות כתיב מלמד
שנכללת כשהיא סלת והלכה כחכמים: חלות טעונות בלילה והרקיקים משוחים דכתיב חלות בלילות
ולא רקיקים בגלגלם דרקיקים משוחים ולא חלות עשומות: כיוד מושחן כמין כי יונית שהיא כמין ט'
סלנו בהפרשת גודל מן האבנע: ד כל המנחות הנעשות בכלי הכא לאו לעשוטו מנחת
מאפה תבור אנתא דכתיב פתות אותה פתים וכו' מנחה דכות כל המנחות לפתיתה אלא לעשוטו שתי
הלחם ולחם הפנים שאין טעונים פתיתה: כופל אחת לשניים דכתיב פתות אותה פתים פתות הינו
שנים דכיון דשבר הינו שתי פתיות פתים מרעין שנתא החתכה לשתי פתיות דהינו ארבעה
יכול יעשה שריותם תלמוד לומר אותה פתים ולא פתיתה לפתיתה וכלן פתיתן כזיתים דהוא דמתבייתן
לאן

מנחות פרק ז

כג

לארבעה: זמנא קאמר לה אלא דכרי הכל היא דלאחר שצעה פתימים כותים כופל כל זית לשנים ושנים לארבעה: מכילה לא היה מכללה לארבעה אלא לשנים דלא כתיב בה הלא מנחת פתים ולא פתות: רבי שמעון אומר כו ואין הלכה כרבי שמעון: ה סיכה שמפסף המטה בין ידו לכלי כדו שתהא גומס להשיר קלפתה: בעיטה שבעטו בעוני אגרופו או בעוניו פס ידו והיה סף חמת וכוונט שתי סף שתיים וכוונטו שלשה וחזור ועשה כסדר הזה

עד שגומר חמש מאות בעטות לל מלות שיפוט: הו רבי מסי אומר בכך כלום שיפה ובעטה בכך ולא בחטין ואין הלכה כרבי יוסף: עשר עשר חלות ומנחת סלת כמי אבנ דקודס אפי' בקמנת אפילו הכי עשר חלות היא כהה: לחם הפנים כהדין כתיב כיה שנים עשרה חלות: וחביתי כהן גדול כאמר בלחם הפני חק עולם וקאמ' כמביתי כג חק עולם מה להלן. יב חלות אף כאן יב חלות ומקדישן מהן שש חלות בכך ושש חלות בערב: חן מקלות תודה שכן באות עשר כדכעל למימר טעם לקמן בארך. טקין ואין הלכה כרבי מאיר: ג העומר הים בא עשרון מג' סאין ומנחת העומר

בחם קמיצת אין בחם פתיחה וכלן פתיחתם כותים ה כל חמנות טעונות שלש סאות שיפה וחמש סאות בעיטה וחשיפה והבעיטה בחטים רבי יוסי אומר אף בבצק כל המנחה באות עשר עשר חוץ מלחם הפני וחביתי כהן גדול שהם באות שתיים עשרה רבי רבי יהודה רבי מאיר אומר כלן באות שתיים עשרה חוץ מחלות תודה והגודרות שכן באות עשר עשר ו העומר חירה בא עשרון פטלש סאין שתי הלחם שני עשרונים משלש סאין לחם הפנים עשרים וארבעה עשרונים מעשרו וארבע סאין העומר היה מנופה בשלש עשרה נפה ושתי הלחם בשתיים עשרה ולחם הפנים באחת עשרה רבי שמעון אומר לא היה לה קצבה אלא סלת מנופה כל צרכה היה מביא שנאמר ולקחת סלת ואפית אותה עד שתהא מנופה כל צרכה

פרק ז

התורה היתה באה חמש סאין וירושלמיות שחן שש סברות שתי האופות האופה שלש סאין עשרים עשרון עשרה לחם ועשרה לסצה עשרה לחם ועשרון לחלה וחמצה שלשה סינין חלות ורקיקים ורבוכה במצאו שלש

סמכאין ממחרת הפסח היו קוצרים ג' סאין דהיו אופה שעורים וטומכים אותם ומכאין אותם כפה ג' פעמים עד שמעמידים סלתו על עשרון שהוא עשירית האופה ובעמא דכבי עשרון של עומר ג' סאין של שעורו כאן דמתבואה חדשה הוא ושל שעורו יש בהן סובים הדבה וסלת מועט ולא אתי עשרוכו מובחר לא משלש סאין: שתי הלחם שתי עשרונים משלש סאין כיון דמחטים קאיתו אבנ דמתבואה חדשה חתיין דבעגרת תניחא קל חטין חדשה היא אשילו הכי שתי עשרונים מובחרים אתי מג' סאין: לחם הפנים כד עשרוכים דהכי כעב סתים עשרה חלות שני עשרונים יהיה החלה הזאת: מכד סאין כיון דמחטים אתו ומתבואה ישנה כפין עשרון מובחר מהאה: ז היה מנופה בג' נפה וז למעלה מזו וכל זה למנוה אבל לא לעבכ שאם הביא עומר עשרון מארבע סאין או שהביאו משני סאין לא פכל: רבי שמעון אומר לא היה לה קצבה דאפילו לבתחלה לא נתמ קצבה מכמה סאין חטין או שעורין מבאין עומר ושתי הלחם ולחם הפנים אלא רחוק בסלת שתייה מנופה כל צרכה ודיו ואין הלכה כרבי שמעון:

התורה

חמש סאין ירושלמיות שהן שש מדבריות חמש סאין של ירושלם של שש מאותן שהיו כמדבר בניי משה שהוסיפו על המדה שהיתה בניי משה שתות דתות חמשה סאין מוסיפין על המדות ואין מוסיפין יותר משעתי ואותו שתות הוא שתות מלכר: שתי אופות כלומר הכך שש סאין הם שתי אופות שהם עשרים עשרון שהיו בכל אופה עשר עשרות: עשרה לחמן עשרה עשרונים ליעשר חלות חמן שבתודה: רבוכה חלוטת נמים דתחי קרויה רבוכה ורמכס פירוש רבוכה מרובה בשמן וקלויה כו לפי שהיה כה שמן כנגד החלות והרקיקים: כמנא שלשה עשרות ושליש לכל מין ומין שבתנה: שלשה חלות לעשרון דהו לחו עשר חלות לשלשה עשרות ושליש: כמדה ירושלמית שלא היו בה עשרוכות אלא קנים היו הכך חמש סאין שלשים קנים שהסאה שש קנים וכגמרא בבביתא מיימי מגזירה שיה שכל מין ומין שבארבעה מיני שבתודה היו באים עשר חלות אמרו כאמ' כאן והקריב ממנו אחד מכל קרבן תרומה לה ונאמר בתרומת מעשר

מנחות פרק ו

מעשה תרומה לה' מה להלן אחד מעשר אף כן אחד מעשר ולמדנו שמיין אחד של חמץ היה עשר עשרונים כנגד ג' מינים של מנח מדכתב על חלות לחם חמץ אמרה תורה כנגד חמץ הבא מנה: כ המלואים שהיו כמי משה בשנתהך אהרן וכנוי לכהונה: היו באים כמנה שנתודה חלות ורקיקים ורכיכה דכתב במלואים ומשל המנות אשר לפני ה' לקח חלת מנה אחת וחלת לחם ששן אחד ורקיק אחד חלת מנה חלו

חלות וחלת לחם שמן זו רכיכה דמוסיף בה שמן כג' חלו ורקיקי ורקיק זה דיקן: כזירות לחמי כזיר שכאף וכל מנות סלת חלות בלילות בשמן ורקיקי מנות מ משומים בשמן ורכיכה לא הוזכר שם: שכי ידות שכי חלקים של מיני מנח שנתודה היו כזירות כדמפרש ואיל: כמצאו לזירות עשר קבין שהרי כג' מיני מנה שנתודה היו חמשה עשר קבין והוא להו עשר ב' ידות של חמשה עשר ששן שש עשרות: ועדיין כלומר ועוד שמוסף עליהן שהרי היו שלשה עשרונים ושליש לכל מין כדארמן לעל גבי מנה ש שנתודה נמצא לשני מינים שש עשרונו ושני שלישי עשרונו והיו דקאמר שש עשרות ועדיין: ומכלן מכל ארבע' מיני שנתוד' היו הכהנים כוונ' אחד מעשר תרומה: שלא יטול פרום שבור

שלשה עשרונות ושליש לכל מין משלשה חלות לעשרן במדה ירושלמיות היו שלשי' קב חמשה עשר לחמץ וחמשה עשר לסעף חמשה עשר לחמץ קב וחצי לחלה וחמשה עשר לבצה והמצרז שלשת מינין חלות ורקיקים ורכיכה נמצאו חמשת קבים לכל סך משתי חלות לקב: כ המלואים היו באים כמצא שבתודה חלורת ורקיקים ורכיכה: הנויות היתר: באה שתי ידות בכצרה שבתודה חלות ורקיקים ואין בה רבונה ועשרת קבים ירושלמיות נמצאו ששן ששה עשרונות ועדיין ומכלן היה נוטל אחד כעשרה תרומה שגאמר וחקריב כמנו אחד מכל קרבן תרובה לה' אחד שלא יטול פרום מכל קרבן שיחיו כל חקרבות שוק ושלא יטול מקרבן לחבירו לבחן חזוק את דם השלמים לו יהיה והשאר נאכל לבעלים: ג השוחט את התורה בפנים ולחמה חרץ לחומר: לא קרש חלחם שחטה עד שלא קרמו בתנור ואפילו קרמו כולן חרץ כאחד כהן לא קרש חלחם שחטה חרץ לוכנה וחורץ לסקוכה לא קרש חלחם שחטה ונמצאת טרפה לא קרש חלחם שחט ונמצאת בעלת טום רבי אליעזר אומר קרש וחכמים אומרים לא קרש שחטה שלא לשמה וכן אל המלואים וכן שני כבשי עצרת ששחטן שלא לשמן לא קרש חלחם: ד

נסבין שקדשו ונמצא חובב פסול אם יש שם זבח אחר יקרבו עמו ואם

וחמץ: שהיו כל הקרבנות שוין המינים והיו שוין עשרה חלות לכל מין: שלא יטול תרומה מקרבן על חבירו שאם היו ממין זה חמשה וממין זה חמשה עשר כמצא מפרשים מזה על זה: ג השוחט את התורה בפנים מן העורה: ולחמה חרץ לחומה בגמרא מוקמי לה חרץ לחומת בית פאני רבתי פירשו חרץ לחומה המיונה של ירושלים ואף על גב דכתב והקריב על זבח התורה חלות דמשמע לכאורה שיהא הלחם אלא בשעת זביחה לא דרשינן על כסמוך ודמכס גורם בית כגו ומפרש שהוא מקום קרוב להר הכית אלא שהוא חרץ לחומת הר הכית ושם אופים המנחות ועל שם כך היו קורים לזבית בני לשון פת כג המלך: עד שלא קרמו בתנור לאו לחם ככהו אלא עבה בעלמא: שחטה על מנת לאכלה חרץ לזמנה קדש הלחם וכפגל על מנת לאכלה חרץ למקומה קדש הלחם וכפגל ושעמא דקדש הלחם משום דפסולו בקדש וקייא לן כל פסולו בקדש הקדש מקבלו: שחטה ונמצאת טרפה לא קדש הלחם דפסולו קודם שחיטה הוא: שחטה ונמצאת בעלת טום רבי אליעזר אומר קדש כגמרא מוקי לה בדיוקן שבעין דכתיב הוא מומא סבר דבי אליעזר דאם עלו לא ירדו הואיל ואין מומין בכר הילכך קדש הלחם ואין הלכה כדבי אליעזר: שלא לשמה לא קדש הלחם דכתב על חלות לרים חמץ וקריב קרבנו על זבח תורת שלמי וקריב קרבנו על זבח שזבול לשם תודת שלמיו: וכן איל המלואים לפי שהן היו מתלה לכל הקרבנות כקט איל מלואים והוא הדיון לאיל כזיר דמלואים כקרבן יסוד הן חשונים:

ד כסכים שקדשו בכלי לאו דוקא בכלי שאין כסכים מתקדשים ליפסל בזבא וכליכה ואף על פי שקדשו בכלי אלא בשמיטת הזבח דכתב זבח ונסכים הנסכים תלויים בזבח: ונמצא הזבח פבול

מנחות פרק ח

בר

פסול שפסל כזריקה דלו כשזיטה כפסל לא קדשו כסכים: אם יש שם זבח אחר ויקרבו עמו כנסכי של כבוד מוקמיין לה למתכתיין משום דלכ בית דין מתנה עליהם אם הוכרכו לזבח זה הוצרכו ואם לאו יהיו לזבח אחר אבל כסכים של יומד אין כשרים לזבח אחר ואפילו כסכים של כבוד אין קרבים עם זבח אחר אלא אם כן הם חיותו זבח זכות שכפסל הזבח הראשון אבל אם לא היה זכות בשעה שפסל הזבח הראשון אין קרבי עם הזבח האחר ומתכתיין מסווי

ואם לאו יפסלו בלינת ולד תורה וחמורתה והמפריש חורתה ואבר' והפריש אחרת תחתיה אינן טעונים לחם שנאמר והקריב על זבח התורה חמורה טעונה לחם לא ולרה ולא הליפתה ולא תמורתה טענין לחם ה האומר חרי עלי תורה יביא היא ולחמה סן החולין התורה סן החולין ולחמה סן המעשר יביא לחמה סן החולין התורה סן המעשר ולחמה סן החולין יביא התורה חייה ולחמה סן המעשר יביא ולא יביא מחטי מעשר שני אלא סמעות מעשר שני ו סנין לאומר חרי עלי תורה לא יביא אלא סן החולין שנאמר חבת פסח לה' אלהיך צאן ובקר וחליה אין פסח בא אלא סן חככשים ומן העזים אלא לחם נאמר צאן ובקר אלא להקיש ברא חכא סן הבקר ומן הצאן לפסח מה פסח שהוא בא בחובה אינו בא סן החולין אף כל דבר שהוא בא בחובה לא יביא אלא סן החולין חרי עלי תורה חרי עלי שלמים חזיל והם באים חובה לא יביאו אלא סן החולין

מאסרא והכי קתני כמה דכריס אמור' שיהיה זבח זכות באות שעה אבל אם לא היה זבח זכות באותה שעה כעשה כמו שפסלו בלינת ופסלים והכי מפרשא מתכתיין כגמרא וכל זמן שלא נתקדשו כסכים ככלי אף על פי שפסלו הזבח יכולים להקריב נסכי אפי' אחר כמה ימים דקיימא לן עביא אדם קרבנו היום וכסכו אפילו אחר כמה ימים כיון כנסכי של יומד כיון כסכים של כבוד וכן מנורב מביא אשמו היום ולגו שמיין שלג לאזר כמה ימים: ולד טענה ש שהפריש תודה מעוברת וילדה: וכן המפריש תודתו ואכרה והפריש אחרת תעמיה אינ' טעוב' לחם הראשונה אם כעבדת לאחר הקרב' אפיה וכן שיהיה אם כעבדת. הראשון קודם הקרב' וסקריב

הראשונה טוב אין השניה טעונה לחם: חליפתה הינו המפריש תודה ואכרה והפריש אחרת תחתיה: תמורתה כגון שצומדת בעין ואומר זו תמורת זו וכתיב והיה הוא ותמורתו יהיה קדש: ה

וביא היא ולחמה מן החולין ולא מן המעשר דכיון דאמר חרי עלי הוה ליה דבר שנחובה וכל דבר שנחובה אינו בא אלא מן החולין ואם אחר חרי עלי תודה מן החולין ולחמה מן המעשר יביא היא ולחמה מן החולין דלחם כבוד אחר תודה וכיון דאמר חרי עלי תודה מן החולין בעל כרחיה אחייב ליה בלחם הילכך האי דמהדר ואמר לחמה מן המעשר לאו כלום הוא תודה מן המעשר ולחמה מן החולין יביא כלומר יביא פסח שזכר ולא חוס' דכל שכן אם יביא שניה מן החולין דשפיר עבד אלא אם רנה להביא כמו שכבר יביא ולא יביא הלחם מחיטו מעשר שני עצמו דלחם דומיא דשלמים בעינן מה שלמים שמענות מעשר שני ולא מעשר שני עצמו אף לחם כן: ו מה פסח שהוא בא בחובה אינו בא אלא מן החולין דפסח מקדים לה בא אלא מן החולין שערין לא היתה להם שום תבואות מעשר שני שאין מעשר אלא ממשכסכו לארץ ומה פסח מקדים לא בא אלא מן החולין אף פסח דורית אינו בא אלא מן החולין שהרי הוא אומר ועבדת את העבודה הזאת כחדש הזה שיהיו כל עבודות החדש הזה כזה של מערים:

אף כל דבר שנחובה כמי כולפיכך האומר חרי עלי תודה או שלמים חזיל והן באים חובה דקאמר חרי עלי לא יביא אלא מן החולין: והכסכים אפילו אחר חרי עלי להביאם מעשר לא יביא אלא מן החולין דכי שלא רחמנא לאתנוי שלמים ממעשר הכי מילי שלמים גושיהו דכתי אכילה כהנו אבל כסכים דכליל הם לא יביאו מן המעשר:

בל קרבנות צבור והיחיד באים מן הארץ ומחוצות לארץ מן החדש ומן הישן חרץ מן העומר ושתי הלחם שאינן באים אלא מן החדש ומן הארץ ובלן אינן

פרק ח

בל קרבנות

מן החדש ושן היסן כמנחות קאמר שאינן באים אלא מן החדש בעומר כתיב

מנחות פרק ח

כתיב מנחה חדשה וכו' הלחם כתיב בכזו קביר חטים : ומן הארץ צעומר כתיב כי תנואו אל הארץ וקדשתה את קניניה וכו' הלחם כתיב מומשו כותיבם תבואו לחם : וממנו וכו' חטאת של מקומות הן : אלפא לסלת סלת שלהן ראשון ומובחר לכל הסלתות כאלף זו שהיא ראשונה לכל הקטנות : אלפא וזילף בלשון יוני : שניה להן קרובה סלתה להיות משוכחת כסלת ממנו וכו' חטאת הפדים בבקעה שתי חפרים התי אחר כהר ואחר בכקעה וזאת

שכקעה היא סקלת שלה משוכח : כל הארצות של ארץ ישראל היו כשרים אלף שוכחן היו מביאים :

ב אין מביאים עומר ושתי הלחם לא מבית הזבלים משה שזכיר : זבל דשאל לא מודבלה כל ברכה וממנו שירומה כחוטאים אי בני לפי שהזבל מביאים ומפסיד

בגם הפרי : ולא מבית השלחים ארץ גמאה לאים שפרתו כחוטאי : ולא מבית חילן מתבאה שכן האלנות שהאלנות שגדלים עם וינקים הקרקע וממנו שירומה חרע :

בד משה לשון כיורו לכם כיר : עשניה וזרעה בנימין מסיק דעה ראשונה הוא כר חניה וזרע חניה וענין חניה כיר וכן כשני מודה כלה וזר החני של זרע אשתקד וקנין שזרע אשתקד ימנחו כיר וכן בכל שנה וזרע כיר של אשתקד

כיר בודק הסלת אם מופה כל ברכו אם לאו : עלה בידו אבק קצת דק ונרוע הוא יער שיכפה כספה לעביר האבק דק ששאר בה : ואם התליע הסלת אזו הקטה פסולה והוא שהתליע בריבוע וילפול לה לקמן מרובע תמימים והיו לכם ועמדתם תמימים והיו לכם וכספיהם סהיוגם כן המכמות והמכוסים תמימים :

ג תקועה עיר שמה תקיע כרתיב וישלח יואב תקועה : אלפא לשמן השמן שלה ראשון ומובחר לשמנים כאלף זו שהיא ראשונה לאותיות : אכפיקיבון שמן העשוי מויתנים שלא הביאו שלים בשולן והוא מד מאל : ששערו חטים מקלקלים את השמן : ד שלשה זיתים ג פעמים כשנה מלקטי את הזיתים וכהן שמיים בכל פעם יש ג מביים שמן : היות הראשון פעם ראשונה שמלקטו מנגררו בראש היות מלקט גרדיים שהן בראש היות שהן מתבטלים תחלה לפי שהמה זורחת עליהן יושבלתן : לתוך הכל ומסתק וזכר והכלי תחת הכל לקבל השמן : רבי יהודה אומר סביבות דופכי הכל כותף את השמן והשמן זכ דרך הדפנות וכופל לשולי הכל ונשא ומסתק ויובא וכו' שמן מווקק שהפסולת כשאר מדוכי ברושמי הכל אלף לא יתם בשולי הכל מפני שיתערבו בו שמן ושמים יונאים וכמוא שמן עכור עכור והשמן הזב מאלוי בלא שם טעניה כקרא שמן ראשון של היות הראשון : טעמן בקורה זיתים שכל : רבי יהודה אומר באבני ולא בקורה סקורה כבידה ומנויאה את השמנים : חזר ומוצן כדמים את הזיתים שנתת הקורה וטעמן אלף הקורה :

י קראשון למורה דכעל שמן זית זך : והשאר כשר למכור ללא כתיב כהו זך : היות השמי פעם שכי כשלקט את שמנוניאם מנושלים עתה : מנגררן בראש הגג מלקט הגרדיין הסמוכים לגג שזיתיהן היו סמוכים לגנותיהן ואותן מתבטלים שניה : הראשון שיבא קודם טעניה כשר למכורה : היות שלישי שמתלקט פעם על שיתין אין מתבטלים לעולם כל גרדין שהן עגפים שתחת הגג שאין חמה מונעת בהן שיעכו לשון מעטן אל

באבנים

זו שני חזר ושחן ושען זה שלישי הראשון לפנורה והשאר לכבוד היות השני מנגררו בראש חגג וכותש ונותן לתוך הכל ר' יהודה אומר סביבות הכר זה ראשון שען בקורה רבי יהודה אומר באבנים

זו שני חזר ושחן ושען זה שלישי הראשון לפנורה והשאר לכבוד היות השני מנגררו בראש חגג וכותש ונותן לתוך הכל ר' יהודה אומר סביבות הכר זה ראשון שען בקורה רבי יהודה אומר באבנים

זו שני חזר ושחן ושען זה שלישי הראשון לפנורה והשאר לכבוד היות השני מנגררו בראש חגג וכותש ונותן לתוך הכל ר' יהודה אומר סביבות הכר זה ראשון שען בקורה רבי יהודה אומר באבנים

זו שני חזר ושחן ושען זה שלישי הראשון לפנורה והשאר לכבוד היות השני מנגררו בראש חגג וכותש ונותן לתוך הכל ר' יהודה אומר סביבות הכר זה ראשון שען בקורה רבי יהודה אומר באבנים

זו שני חזר ושחן ושען זה שלישי הראשון לפנורה והשאר לכבוד היות השני מנגררו בראש חגג וכותש ונותן לתוך הכל ר' יהודה אומר סביבות הכר זה ראשון שען בקורה רבי יהודה אומר באבנים

מנחות פרק ח

כה

ויתים שהיא הנזמא שמניחוס כה הויתים כדי שיעצמו עם ולטון מקרא הוא עטוינו מלאו חלב: טילקס
סיתעש: ומגנכו בראש הנג דמתוך שהוא צבור ומכנס במקום אחד ארבעה זממה ימים זכ מאליו
מוחל מחיבו יפה לשיכך כריך לכנבו: ה סוין לאו לכל מלי סוין דהא בכלהו תנן כרחשון
למכורה והשאר למנחות אלא סוין למנחות קאמר ומשום דקיימא לן בכל מקום עבד כדריך שיביא מן
המנחה קא משמע לן השתא

באבנים זה שני חזר ושחן ושען זה שלישי הראשון לכפורר
והשאר למנחות חזית השלישי טוענו בתוך הכית עד שיעלה
ומגנכו בראש הנג וכותש וכותן לתוך הסל ר'חורה אומר סביב
הסל זה ראשון טען בקורה רבי יהודה אומר באבנים זה שני חזר
וטחן ושען זה שלישי הראשון לכבורה והשאר למנחות « ח
הראשון שבראשון אין למעלה סכנו חשני שבראשון והראשון
שב שני שוין השלישי שבראשון וחשני שבשני והראשון
שבשלישי שוין השלישי שבשני וחשני שבשלישי שוין השלישי
שבשלישי אין למטה מסנו אף המנחות היו בדין שיטענו שמן
זית וכן סתאם המנורת שאיכה לאכילה לשעונה שמן זית וך
המנחות שהן לאכילה אנו דין שיטענו שמן זית וך תלמוד לומר
וך כתיב למאור ולא וך כתיב למנחות « ו ומנין היו מביאין
את היין קרוחים וחצולים אלא לין שניה לתן בית ריכה ובית לבן
בחר ופער כננא בכקע' כל הארצו חיו כשרו' לא סבאן היו מביאין
אין מביאין לא ככית חובלים ולא ככית חלחין ולא סמח שנורע
בביחן ואם הביא כשר אין מביאין אלוטסן ואם הביא בשר אין
מביאין ישן דברי רבי וחבשים מכשירין אין מביאין לא מתוק לא
מעיטין או סבושל ואם הביא פסול אין מביאין מן הדליות אלא מן
הרובלות ומן הכרמים העבורים « ו לא היו בונסים אותו
בחבשים גדולים אלא בתביות קטנות ואינו ממלא את החביות
עד פיהם כדי שיהא ריחו נוהף אינו מביא לא משה מפני הקאחין
ולא משוליה מפני השפירים אלא מביא משליטה ומאכיעה כיצד
הוא בודק תגובה וישב והקנה כידורק את הגיד והקיש בקנה ר'
יוסי בר יהודה אומר ויין שעלה בו קאחין פסול שנאמר תמימים יחיו
לכם

שהכלים הגדולים פוגמים טעם היין כדי שיהא ריחו מודף כשהסחית עלאה יונא הריח להין ופינו
מודף: קאחין כיון נגרום דקיס לכבים שעולים על פני היין דומים לקמח: ויזאמצעה מים כדור
כאמצע החבית: קנה אמת המדה שהיתה רגילה להיות כיד הנזר: וזקן היה הגיד והקיש בקנה כלומר
כשזקן היין הגיד של ממים שהתחילים להפדים לבאת הקיש הנזר בקנה שבדוד ודחהו שלא יכנס בכלי
הים בו היין וכדומה פירשו הקיש בקנה שגדו לרמוז אל מוסך היין מן הסבית שסומתם החבית בברורא ולא
היה חומר לגרסתם לפי שהדבור בקנה לין והכי מפרש ליה בגמרא: רבי יוסי בר יהודה אומר ויין שצלו בו
קאחין אסור ואין הלכה כרבי יוסי בר רבי יהודה: וכל הני דאמרינן במתניתין שהן פסולים בין במלת
בין בשמן בין ביין אס עבר והקדישן מכין אותו מכות עדרות מדגריהם כדין הקודש בעל מום למזבח
שהוא לוקח מן התורה עדכתיב כציל מום לא תקריבו ואמרנו בסבא אין לא תקריבו לא לא תקדישו וכסם
שהיו מביאים הפסול והיין והשמן מקדושות מונחרים ידועים כדתנן במתניתין כך היו מביאים הקדושות

מנחות פרק ט

שתי מדות

ע' קומות ידועים אילים ממואכ כנשים מחברין עגלים משרון גזולות דהיו תורים וכני יוכה מהר המלך :
 עשרון עשרון וחצי עשרון שתי מדות של עשרון היו אחת מודדים אותה גדושה
 שהיתה קטנה ולא היתה מחוקת כשהיא גדושה לא עשרון כשיעור חברת' כשתי
 מחוקה דרבי מאיר נמר מקרא דכתיב עשרון עשרון לככס האחד דשני בערכות היו סס ואי שתיקן
 שנות הויא לה מדה אחת לא אחת
 מחוקה ואחת גדושה גדושה שנה
 היה מודד לכל המכמות מחוקה
 שנה היה מודד לחביתי כהן גדול
 : וחכמים אומרים לא היה סס לא
 עשרון אחד דכתיב ועשרון אחד
 תעשה לככס האחד ואותו עשרון
 מחוק היה וכו' היו מודדים לכל
 המכמות וה' לכ' כחכמי' : לא כשל
 שלשה של פד למכמת כסכים של
 פד דכתיב כיה ושלשה עשרונים
 ג' פד האחד לא היה מודדן כמדה
 אחת שהיא מחוקת שלש עשרוני'
 שלש הייתה שה מדה גדולה מ'
 מעשרון : אלא מודדן בעשראות
 כל עשרון ועשרון כפני עצמו :
 סבי גרסינן חצי עשרון מה היה
 משמש שכו היה מודד לחביתי
 כהן גדול וחכי פירושא לחביתי
 כהן גדול מביא מביאו עשרון

פרק ט

לכם ובכנתחם המימים יהיו לכם וגככיהם

שתי מדות של יבש היו במקדש עשרון וחצי
 עשרון רבי מאיר אוכר עשרון עשרון וחצי
 עשרון עשרון מה היה משמש שבו היה מודד לכל בכנות לא היה
 מודד לא בשל שלשה לפד ולא בשל שנים לאיל אלא מודדן
 עשרונות חצי עשרון מה היה משמש שבו היה חולק חביתו כהן
 גדול מחצה בכקר ומחצה בין הערבים » ב' שבע כרות של
 לח היו במקדש חין וחצי החין ושלישית החין ורביעית החין לוג
 וחצי לוג ורביעית לוג רבי אליעזר בר צרוק אומר שנתות היו בהין
 עד כאן לפד עד כאן לאיל עד כאן לככש רבי שמעון אוכר לא היה
 שם חין וכי מה היה החין משמש אלא מדה יתירה של לוג וכחצה
 הית' שכח ויהי מודד לככחת כהן גדול לוג ומחצ' בכקר ולוג ומחצ'
 בין הערבים » ג' רביעית מה היתה משמשת רביעית מיב
 למצורע ורביעית שמן לזיור חצי לוג מה היה משמש חצי לוג מים
 לסוטה וחצי לוג שמן לתורה ובלוג היה מודד לכל הכנחו שאפי'
 מנחה של ששים עשרון נותן לה ששים לוג רבי אליעזר בן יעקב
 אומר אפילו מנחה של ששים עשרון אין לה אלא לוגה שנאמר
 למנחה

שלס וחזרה בחכי עשרון שבעקדש ולש כל חצי עשרון כפני עצמו ועושה מכל חצי עשרון שש חלות שהן לפני
 חצי עשרון יב חלות ואופה כלן ביחד ואחר כך מחלק כל חלה לשנים ומקריב יב חבין בכקר יב חבין
 בערב וקודם שיקריב פותת אותן לפתין כוית וכופל כל פתיתה לשנים ואיכו מדדיל אבל פתי כל שאר מנחו
 אף על פי שפתין שלהן כוית כופל אותן לשנים ושמים לארבעה ומדדיל כדתנן לעיל בפרק ששי : ב'
 שכשת היו בהין לא היה שם אלא חין וכו' היו סימכים מסמרות או פנימות עד כאן לכר חצי ההין עד כאן
 לאיל שלישיית ההין ועד כאן לככש דביעית ההין ואין הלכה כרבי אליעזר : וכי מה היה ההין משמש שלא
 היה במקדש דבר שהיה גרדן להין שלם של עולם לא כנערכו להין אלא בשמן המשחה בנימי משה ואותו שמן
 עדיו הוא קיים ועמד ואם כן לא היו גרוכים להין : אלא מדה יתירה היתה שם להשלים השכע מדות :
 למנחת כהן גדול היו לה שלשה לוגין שמן לוג ומחנה שחרית ולוג ומחנה בין הערבים : ג' רביעית
 מים למקורע דכתיב ושחט את הנעור האחת אל כלי חרש על מים חיים למים שדם הנעור כדאה נהם
 גשערו חכמים רביעיית הלוג : רביעיית שמן לזיור ללחם כזירות ורביעיית לא קדיש להיות כלי שרת משום
 רביעיית מים של מקורע דהא חין הוא ולא משום לחם של זיור דאין לחם של זיור קדוש אלא בשמיטת הכנה
 אלא מפני שנה היה מודד לחביתי כהן גדול רביעיית שמן לכל חלה וחלה שהן שנים חלות ומסכהן
 שלשה לוגין שמן : חצי לוג מים למטה דכתיב ולקח הכהן מים קדושים בכלי חרש חצי לוג מים היו
 ממלח מן הכיור : חצי לוג שמן לתורה הלכה למשה מסיני וכן רביעיית של זיור חצי לוג מים לא משום
 חצי לוג מים של סוטה וחצי לוג שמן של תורה הוא דקדוש להיות כלי שרת אלא מפני שכו מחלק חצי לפ'
 שמן לכל כר וכר של ממרה : אין לה אלא לוגה לוג אחד לכל ששים עשרון ואין הלכה כר' אליעזר בן יעקב :
 משה לוגים לפד דהיו חצי ההין כדכתיב כלול בשמן חצי ההין : וארבעה לאיל דהיו שלישיית ההין : ו'
 לככש

מנחות פרק ט

כו

לכבש דמינו דכיפית ההין שההין יכ לוגין : מחזי לוג לכל כר שניך שיתן בה מדתה שתהא דולקת והלכת מערב עד בקר ושערו חכמים חזי לוג שמן ללי מקופת טבת הארוכים וכן היה כותב בכל כר בכל לילה ואם כנתה כפסלה אותה פתילה והשמן מלהדליק בהן עוד לא מעיין וכותב חזי לוג שמן אחד ופתילה חדשה ומדליק : ד מערבין כסבי פרים מכות כסבי כר במנתת כסבי אייל לפי שקלילת שתיקן שזה שמי

למנחה ולת שכן ששח לפר ארבעה לאיל שלשה לכבש שלשה ומחצה למנורה מחזי לוג לכל גר ד מערבין נסבוי אילים בנסבוי פרים נסבוי כבשים בנסבוי כבשים של יחד בשל צבור של יום בשל אמש אבל אין מערבין נסבוי כבשים בנסבוי פרים ואילים ואם בללן אלו בפני עצמן ואלו בפני עצמן ונתערבו בשדוק אם עד שלא בללן פסל הכבש הבא עם חמורו אף על פי שמנחתו כפולה לא חזי נסבוי בפולין ה כל המדות שהיו במקדש היו פגדשות חוץ משל כהן גדול שחיה גדושה לתוכה מרות הלל בירוצות קדש ומרות היבש בירוצותן חול רבי עקיבא אומר מרות הלל קדש לפיכך בירוצותן קדש ומרות היבש חול לפיכך בירוצות חול רבי וסבי אומר לא משום זה אלא שחלה נעבר והיבש אינו נעבר ו כל קרבנות הצבור והיחיד טעונין נסכים חוץ מן חבכור והמעשר והפסח והחטאת והאשם אלא שחטאתו שר מצורע

לוגין לפר וסלת הוו להו שלשה עשרונים כדכתיב והקריב על כן הקדש ממחה סלת שלשה עשרוני כלול בשמן חזי ההין דהינו ששם לוגין ולאייל ארבע לוגין וסלת שמי עשרונים לאיל נסבוי כבשים שלשה לוגין לעשרון דכתיב עשרון אחד לכבש האחד וכתיב כלול בשמן כתיב דכיפית ההין דהינו שלשה לוגין : ושל היים כשל אמש אם הביא אמש זבח בלא נסכים דקיימ לן אדם מביא זבחו היים ונסבוי מבאין ועד עשרת ימים ואם היים הביא קרבן אחד ושני נסכים עמו אחד בשבילו ואחד כסביל של אמש מערבין

ומד אם הקרבנות טעין שיהיו נסכים או אילים או פד ואיל : אבל אין מערבין כסבי כבשים נסבוי פרים ואילים לפי שמנחת פד ואיל חריבה היא לגבי כבשי וכולגת הימנה ומנחת של כבש חסדה וזו יתרה : ואם בללן שכר הלכה מנות שמכן כשרות כרבין דפליגי עליה דרבי יהודה בהקומץ רבה ואמרי רבנן שנתערב בכלול יקרב ואם עד שלא בללן נתערבו פסולת דכתיב דאיו לביילה וליבא דחסרה לה של כבש ושל אייל יתרה : אף על פי שמנחתו כפולה כדכתיב באמור אל הכהנים ומנחתו שמי עשרונים : ה שהיה גדושה בתוכה כשהיה מחוק היה מחזיק בשאר עשרון גדוש ומתנייתו ד מאיר היא דאז בריש פרוקן עשרון ועשרון היה במקדש אחד מחוק ואחד גדוש ולית הלכת כותיה : בירוציה ונודשן דלח כמו איבא גדוש פורתה : מרות הלח בירוציהן קדש ומרות היבש בירוציהן חול בגמרא עפרש דהאי תנא סבר מרות הלח כמשחון בין מבפנים בין מבחוץ הילכך שפת הכלי מקדשן לבירוצין מרות היבש כמשחו מבפניו ולא כמשחון מבחוץ הילכך בירוצין שפתיים מבפנים במקום משיחתן לא קדשו : דבי עקיבא אומר מרות הלח קדש דסבר מרות הלח כמשחון בין מבפנים בין מבחוץ מרות היבש חול דלא כמשחו כל עקר ומיהו מה שמודדים בהן קדוש קדושת הפה נעברא למאי דכריך מקדש כפה בירוצין לא מקדש להו דלא כרבי ליה : ד וסבי אומר לא משום זה דרבי יוסי סבר אידי ואידי כמשחו מבפנים ולא כמשחו מבחוץ והכא היינו טעמיא עשום דלח נעבר מה שנשול הכלי כמשחון טעין עליו נעבר ומתערב וככלל ועולה מלמעלה ומנא שכר קדשו הכירוצין הטרך סבלי : והיבש אינו נעבר אלא במקומו עומד הילכך מה שפכים קדוש ומה שבחן אינו קדוש :

חוץ מן חבכור והמעשר והפסח והחטאת והאשם משום דכתיב בפרשת נסכים לפלא כדר או לנדבה בא כבכר נכנסה ועשון נסכים יבאו כבוד ומעשר ופסח וחטאת ואשם שהן באים מאבה לא לנדבה שאין טעמיים כבוסים וכול אף חובות הבאות ממדת הרגל ברגל כגון עולת ראיה ושלמי חגיגה לא יהיו טעמיים נסכים תל או כמזעדיכם כל הבא במזעדיכם טעון נסכים ושערי חטאת נסכים מונה לרגל אין טעמיים נסכים דכתיב בפרשת נסכים וכי תגשה בן בקר בן בקר בכלל היה בכלל ועשיתם אשה לעשעב כל אשה טעון נסכים חוץ מאותם שציינו ולמה יבא להקיש אליו מה

מנהח פרק י

בן בקר יחודר שכל כנדר וכדנה אף כל בא כנדר וכדנה יבאו שעירי דגלים שהן באות חטאות שאין חטאות באה כנדר וכדנה שאינן טענות ככסים: חטאתו ושמו של מזבחה טעוים ככסים לפי שאין באים על חט כשאר חטאות ואשמות וחטאת כזיר אינה טעונה ככסים משום דכזיר חוטא הוא כדכתיב מאשר חטא על הכפש שטיגר עבדו מן היין: ז פר הכא על כל הענות על אחת מכל המנות כגון הזרה כד שקל מות' וזהו פר העלם דבר של כבוד

כצורע ואשמו טעונים נסכים ז כל קרבנות העבור אין בהם כמיכה חוץ כן הפר הבא על כל הבצות ושעיר הבשה לח' שבעון אוכר אף שעיר עבודה זרה כל קרבנות היחוד שעינין סמיכה חוץ כן הבכור והמערער והפסח והיורש סוכך וכביא נסכי' וכסיר' ח הכל סוכבין חוץ מחרש שוטה וקטן כוכא ובכרי והעבר והשליח והאשה וסמיכה שירי מצוה על הראש בשתי ידיים ובכקום שכווכין שוהטין ותבף לסמיכה שחטה ט חומר בסמיכה סבתנופה ובחנופה ככמיכה שאחד מכף לכל החברים ואין אחד סוכך לכל החברים וחומר בהנופה שחחנופה נוחת בקרבנות היחיד ובקרבנות הצבור כחיים ובשתושין בדבר שיש בו רוח חיים ובדבר שאין בו רוח חיים כח שאין כן בכמיכה +

פרק י

רבי ישמעאל אומר העובר היה בא בשבת משלש סאין ובחול כחכס וחכמים אומרים אחר שבת ואחד החול משלש היה בא רבי חנניא כגן הכהנים אוכר בשבת היה נקצר ביחיד ובכגל אחר ובקפורה אחר ובחורל בשלשה ובשלשה קופות ובשלשה כגלות וחכמים אומרים אחד שבת ואחר

דכתי' כפר העלם דבר של כבוד ומשם זקני העל' והם סכהדרי' גדולה ונסכהדרי' לא היה בהן סומא כדמוכס במסכת סנהדרין וה' לכל שאר סמיכו' שאין סומא יכול לסמוך: וככרי דכתי' דבר א' בני ישראל וכו' בני ישראל סומוכין ואין הגוי סומוכין: והעבר והשליח דכתי' וסמך את ידו ולא יד עבדו ולא יד שלוחו: והאשה בני ישראל סומכים ולא נמות ישראל כוסכות: וסמיכה שירי מנה דאינה מעבדת כפרה ויחיה מעלה עליה הכתוב כלא לא כפר: בשתי ידיים דכתיב בשעיר המשתלח וסמך אהרן את שתי ידיו זה כהן אב לכל הסמיכות שיהיו בשתי ידיו: ובקום שסומכו' שחטיו שאם כמך חוץ לעורה חוור וסמך בעורה במקום שחטיו ותבף לסמיכה שחטיו דכתיב וסמך ושחט: ט שאחד מכף לכל החברי' שנתחדרו להכתבד קרבן אחד שכל קרבנו כדנה יכול' להביא בשתי ימיו ואחד סמך עי' כלן אבל כלן יחד אין יכול' להניף דהוא הניפה בזין ידו של זה ולקדקן וכהן שחטיו ידו תחת יד הכעיל' ומכין והוא יד בעלים הניפה לא דהא כתיב לן דהא עקר תפוסה כעעיל': בקרבנות היחיד כגון חוה ושוק של שלמי': ובקרבנות כבוד ככשי עבדת שטעונים תפוסה חיים ושחוטים: בדבר שיש בו רוח חיים קרבן בהמה: וכדבר שאין בו רוח חיים כגון לחמו תורה וכזיר:

רבי ישמעאל

אומר העומר היה בא בשבת כשחלו' בניסן להיות בשבת העומר דוהה את השנת שכל קרבן שזמנו קבוע דוהה את השבת וזאת הטומאה והיה העומר בא משלש סאין שהיו קיבדיו שלש סאין שעירין ומכיופין אותן בכפה עד שמעמידין אותן על עשרון אחד מוכחר: וכחול אס הל' בניסן להיות בחול היו קורבין אותה חמש סאין דסנדר רבי ישמעאל עשרון מוכחר בלא טרחא שאיני עענה אותה כל כך אתי ממש בטרחא כשמכפה אותה הרבה אתי משלש כהול מיינינן ממש סך משוכס הדבר יותר שמיכיופין מכל סאה מעט אותו סלית דק היונא דאשון שהיא מוכחר ומכיופין מחמש סאין עשרון: בשנת מביא שלש מוטב שירבה במלאכה אחת שירקד שלשה סאים פעמים הרבה ולא ירבה במלאכות הרבה

מנחות פרק י

כו

לכנס שיקנה ויבדור ויטחון וירקד שני סאין יותר ואין הלכה כרבי ישמעאל: בשלשה כבאי אדם ובשלש קצוות שלש מנולות לפרסם הדבר שקצירת העומר במונאי ומשה עשר בכוסין מפני הכדוקים שהיו אומרי' שאין העומר בא אלא בחציה בשבת: ב עזרת העומר לכאמון הקרוב ממקום שקרוב לו רשע ללמי שאלו מעבדין על המנחה הילכך כשיבא מירושלם לבקש עומר אותה תביאה שמואל ראשונה כוונתו:

לח ככר לא כשל כל כרכו: מעשה שנא מנחת כדוסין ועין מוכר כדוקים מירושלם הדכה עמם שקחרכו הניסיות כל תבולות ששכיבות ירושלם: ג כדיות כורכים וקושרים דאשי שכולים עליו אנחתי: מדכנסות לשם למנאי יום טוב כשקונרי' אותו: כדו שיהא כקנר בעסק גדול בקול המולס גדולה שכיורו ה' הכדוקים שבמנאי יום טוב קזרים אותו משום דלכיה לא עורו בהאי כל לקמן: אמר להן הקונר לכי העיירות העומדים עליו. אם עדין בא השמש ואמר לו כיון: מבל זה כלומר אקבור העבודה בעל זח: קופה זו אבנים התבאס לתוך קופה זו: שבת זו חקנר בשבת זו: אמרו לו הוין' פצמנו שול לקח כל דבר ודבר: וכל כך שהיו שולו למיה מפני הכדוקים וכי תמס שהיו אומרי' אין קנר העומר במונאי יום טוב אלא במונאי שבת דכתי'

ואחד מחול בשלשה ובשלשה קופות ובשלשה מגלות * ב מצות העומר לבא סך הקרוב לא בכר הקרוב לירושלם מביאים אותו סכל מקום מעשה שבא מגנות צירוף ושתי הלחם כבקעת עין סוכי * ג כיצור היו עושים שילוחי בית דין ווצאים מערב חם טוב ועושים אותו כריכות במחוכר לקרקע. בדי שיהא נוח לקצור וכל העיירות הסמוכות לשם מתכנסות לשם בדי שיהא בקער בעסק גדול כיון שחשכה אומר לחם בא השמש אומרים חן בא השמש אומרים חן מגל זו אומרים חן מגל זו אומרים חן קופה זו אומרים חן קופה זו אומרים חן בשבת אומר להם שבת זו אומרים חן שבת זו אומרים חן אקצור והם אומרים לו קצור אקצור חם אומרים לוקצור שלשה פעמי' על כל דבר ודבר והם אומרים לו חן חן חן כל כך למת מפני הביתומים שהיו גמרדם אין קצירת העומר במצא: יום טוב * ד קצרהו וכתבתי בקופות: הבאותו לעזרה: חן: כתבתיו אחר בחדר בדי לקיים בו מצות קלו רברי רבי מאיר והכמים אומרים בקניב ובקליחת חובשים אותו כדו שלא יתמעש בתורה לאביב ואכוב היה מנוקב כדו שיהא האור שולט בכלו שחשתי בעזרה וחרת מכשבת בו בתורה ברחיים של גרוסות והוציאו ס' נו' עשרון שהוא מנופה בשלש עשרה נפה והשאר נפרה ונאכל לכל אדם ותיב בתורה ופזרו מן המעשרות רבי עקיבא מחייב בחלחה ובמעשרות

וספרתם לכם: מעשרת השבת ומחצית שבת כדאשי משמע ומסורת בידכו ומאבותינו דהאי מעשרת השבת היונו מחרת יום טוב ראשון של פסח בין שחל בחול בין בשבת * זכן עינינו כשסר יהושע ויאכלו מעבור הארץ מעשרת הפסח מכות וקלי והרי כאמר בתורה ולחם וקלי וברכל לא תאכלו עד עכס היום הזה ומאחר שתלה היתר החדש במחרת הפסח הדבר ברור שמחרת הפסח הוא המעור את החדש וכו קושרים העומר בין שחל יום טוב ראשון של פסח בחול בין שחל להיות בשבת * ולפיכך הקושרים קנביהן קולס כדו שישימו הכיתוסם ול הויא' מלפ' וקושרים העומר בליילה ולת' כיוס דכתיב ומערתם לכם ומערת השבת וכו' שבע שבתות בנימוות תהיכה וזו אפסל להיות עמי שבת אלא אם כן מתחיל למכות תתחיל בליילה שהרי הליילה תחלת היום הוא והרי הוא אומר מהלל ארעס בקמה תחל לספור * שאלה הקידה בליילה הוא כשעה שמתחיל למנות * ה מההפסח אותו בחדר בעמודי בשיבולת כדי לקיים בו מצות קלי בהבית אביב קלה אשה ונכנסת העומר מיורי קרח * וזכמים אומרים בתחלה חובשים ולא כדרך תביאה יבשה שחובטים אותה במחל אלא בקנים לחים ועקולות כחל של כרכו כדו שלל ויתמך ויחדר עומים שחובבות קליה סביבא לפו לכבן שאם מהבהבים אותה באור ממש אף כקרא קלי. שאין כקרא קלי אלא על ידי דבר אחר דהיו עליו כל פמיתות אותו באכוב ויחא עלי טבאצת מוקב שמעדי קלחת קולין בו והלכה סתקישת' וינכנסם על גרומות שאין טחכות דק. אלא ענה פאס וטחכו ויפה יעמך הסבון של קלפת

מנחות פרק י

ככפה עם הסלת וערומות לשון גרמיטין של פול ועל שם כן נקראת גרש כרמל : ומיכה נהלה לחיוב הלם
היו גלגול העמם וגלגול עמם זו כיד סדומי היא לאחר ששקדה : וטעמו מן הפעולות דמירוחו נד
פקדו הוא ומירוח הקדש פוטרו מן המעשרות : רבי עקיבא מתיב האי קמת הכומר מעשרין של עשר
נהלה ובמעשרות לבי שלא כמענו מעות הקדש אלא כנדין להם בעשרין לבד אבל האחר לא קדש הילכך
לאו מירוח הקדש הוא דהא לא

ובמעשרות בא לו לעשרון ונתן שמנו ולבנותו יצו ובלל הנזף
וחגיש קמץ והקשיר וחשאר נאכל לחבנים » ח משקרב
העומר יוצאין ומוציאין בשוק ירושלם שהוא מלא קסח וקלי שלא
ברצון חכמים דברי רבי מאיר רבי יהודה אומר ברצון חכמים חי
עושים משקרב העומר הותר החדש מיד והרחוקים מותרים
מחצות היום ולהלן משחרב בית המקדש התקין רבן יוחנן בן
זכאי שיהא יום הנזף אסור אסור רבי יהודה חולא סן החדשה
הוא אסור שנאמר עד עצם היום הזה מפני מה ורחוקים מותרים
מהצות היום ולהלן ספני שחן יודעין שאין בית דין מתעצלים בו •

העומר היה מותר במרינה ושתי הלחם בכקדש
אין מביאין מנחות ובכורים ומנחת חבתתה קודם לעומר ואם
הביא פסול קדש לשתי הלחם לא יביא ואם הביא כשכ » ז
החטי השעורים והכנסם לשתובות שותל חשימתן חייבין בהלה
ומעטרפין זה עם זה ואסורין בחרש מלפני חפסה ומלקצור מלפני
העומר

קדוש ואין הלכה כרבי עקיבא :
בא לו לעשרון כותן תחלה טעמו
ולבנותו קודם כתיבת הסלת :
יבן וכלל לאחר כתיבת הסלת
כדרך כל המנחות שנותן טען
בכלי תחלה ואחר כך כותן סלת
ומזור ויובן עליה טען וכולל :
הטף והגיש למנחת העומר ט
טעונה הנפה והגשה כדאמרין
בפרק כל המנחות : ה שלא
ברצון חכמים דגורי טעם ויאל
מן הקדש כשקורב קודם שקריבו
העומר וזה שכר הוא קמת ודאי
כקדש קודם העומר : רבי יהודה
אומר ברצון חכמים דלא גזרי
טעם ויאל כשקורב והלכה כרבי
יהודה : והרחוקים שאינן

מודעים אם עדין קרב העומר מותרים מחנות סיוס ולהלן כדקתבי טעמא לקמן : שיהא יום הכף
חס ששה עשר בכיסן שבו מביאין את העומר כלו אסור לאכול בו חדש : אמר רבי יהודה לתבא דמתניתין
זכיר רבן יוחנן התקין והלא מן התורה אסור בזמן שאין בית המקדש קיים דתרי קדאי כתיבי כתיב אסור
אומר עד עמם היום הזה דמשמע ועממם של יום כלו אסור דעד תבד בכלל וכתיב אחר אומר עד הביאם
את קרבן להיכם דמשמע דלאחר קרבן העומר מותר הא כיצד כאן בזמן שבית המקדש קיים כאן בזמן
שאין בית המקדש קיים אלמא בזמן שאין בית המקדש קיים שאין העומר קרב הו יום הכף כלו אסור מן
התורה ומשום כגמרא דהא דתנן התקין רבן יוחנן בן זכאי שיהא יום הכף כלו אסור לא תעמא פתקין אלא
דרש והתקין כלומר שדרש מקראות הללו בכרבים והודיעם שכן הדין שיום הכף כלו אסור מן התורה
משחרב בית המקדש וזאת דמפרשי בגמרא שאין הקדש אסור מן התורה כיום ששה עשר בזמן שאין
מקדש לא עד שאיר פני המזרח שמרית כיום יו דכתי עד עמם היום הזה עד ולא עד בכלל והתקין רבן
יוחנן בן זכאי שיהא יום הכף כלו אסור משום מהרה יבנת בית המקדש ויאמר אשתקד מי לא היה אכליכין
משעה הן המזרח שעתא כמי ניכול וכן איבן יודעים דבזמן המקדש אסור לאכול חדש עד שקרבן העומר
דכתיב עד הביאם את קרבן להיכם והכי פרשינן לה בפרק לולב הגזול : העומר היה

מזיר במדינה לאכול הקדש בכל המקומות : ושתי הלחם במקדש שקודם שתי הלחם אין מביאין
מנחה מתבואה חדשה דכתיב בשתי הלחם מנחה חדשה שתהא לכל העממות : ומנחת כהנים
מנחת כהנים של בהמה : ואם הביא קודם לעומר שפול שלא הותר הקדש מכללו אפילו אכל ההדמס
אבל קודם שתי הלחם לא יביא ואם הביא כשר שכבר הותר מכללו אכל ההדמס : ומעטרפין
זה עם זה להשלים שיעור העמם החייבת בהלה ולא שינטרפו כן יבד דמין בשאינו מינו אינו מעטרף
אלא החטין מעטרפין עם הכוסותין בלבד יצבי שהן מיכן נמשעאיים מעטרפין עם הכל מן מן החטין
ואף על גב דכוסותין מין חטין הן לאו מן חטין דוקא אלא מן שמורים ואף מן פטוים ומעטרפין עב
הקטנים

מנחות פרק י

כח

החטים והשעורים ומיחו בירושלמי משמע דאם כלונו יחד מנטרפין אפילו מין צמאיכו מוכי אבל אם לא כלונו יחד אלא שאחר כך היו כשכות העמות זו כזו מין כמיו מנטרפין שלא כמיו מין מנטרפין: ואסורים כחדש כדכתיב ולחם וקלי וכרמל לא תאכלו עד ענב היום הזה וגמרינן לחם לחם מפסח מה להלן מחמשת המינים אף כאן מחמשת המינים: ומלקנור לפני העסק שאסור לקנור מאחד מחמשת המינים קודם קבירת העומר

העומר ואם השריש קודם לעומר העומר מתירח ואם לאו אסורים עד שיביא עומר הבא ה קוצרים בית השלחים שבועסקים וכלל לא גורשין אנשי יהוה קוצרין ברצון חכמים וגורשין שלא ברצון חכמים ולא מיהו בידם חכמים הקוצר לשחרת מאכיל לבהמה אפר רבי יהודה אומתו בזמן שחתהיל עד שלא הביאה שליש רבי שמעון אומר אף יקצור ואכל אף משחביאח שליש קוצרין מפני הנטיעות מפני בית האכל מפני בשול בית המדרש לא יעשה אותן כרוכות אבל מניחן צבתים מצות העומר לבא מן הקמח לא מצא יביא מן העמרים מצותו לבא מן הלח לא מצא יביא מן חיבש מצותו לקצור בלילה נקצר ביום כשר ודוחה את החשבת

העומר ואם השריש קודם לעומר העומר מתירח ואם לאו אסורים עד שיביא עומר הבא ה קוצרים בית השלחים שבועסקים וכלל לא גורשין אנשי יהוה קוצרין ברצון חכמים וגורשין שלא ברצון חכמים ולא מיהו בידם חכמים הקוצר לשחרת מאכיל לבהמה אפר רבי יהודה אומתו בזמן שחתהיל עד שלא הביאה שליש רבי שמעון אומר אף יקצור ואכל אף משחביאח שליש קוצרין מפני הנטיעות מפני בית האכל מפני בשול בית המדרש לא יעשה אותן כרוכות אבל מניחן צבתים מצות העומר לבא מן הקמח לא מצא יביא מן העמרים מצותו לבא מן הלח לא מצא יביא מן חיבש מצותו לקצור בלילה נקצר ביום כשר ודוחה את החשבת

פרק יא

שכא ש' טכא הכאה: קוצרים בית השלחים שבועסקים שתבואתי רעה ואין עביאין עומר פסח ומביא כתוב אחד אומר וקברתם את קבירה והבאתם את עומר דמשמע דיכול לקנור קודם הבאת העומר וכתוב אחד אומר ראשית קצירכם דמשמע שתהא ראשית לכל הקצירות הא כינה מקום שאדם יכול להביא העומר או אתה קוצר קודם לעומר מקום שאי אתה מביא כגון בית השלחים ובית העמקים שאין עביאין עומר מהן לפי שהן רעות אתה קוצר מהן קודם לעומר: אבל לא גורשים לעשות גריש דכמה דאפשר לשכוי משניין: אכשו ידחו בית השלחין הו' להו: קוצר לשחת מותר לקנור לשחת קודם לעומר ומאכיל לבהמתו: אמתי בזמן שהתחיל לקצרה לנודך כהמתו עד שלא הביאה שליש אחרון של נצר בשולה קוצר אף לאחר שהביאה שליש: רבי שמעון אומר אף יקנור ויאכיל ותחיל לקנור ומאכיל לבהמתו משהביאה שליש דכל לשחת לאו קביר הוא והלכה כרבי יהודה שצא לפרש דכיון של תבא קמא: קוצרים קודם לעומר מפני הכטיעות שלא יפסידו לפי שאותה תבואה איכה ראיה לעומר כדאמרין בפרק כל הקדשנות אין עביאין לא משהיה בית השלחים ולא משהיה אלו ולעיל אמרין שמקום שאי אתה מביא אתה קוצר: פירוש אחר מפני הכטיעות שאם כלאים לפי שפעמים אדם זורע תבואה ואין שם כטיעות ולאחר זמן עולות שם כטיעות כיניהן מאיליהן ונרדף לקנור הזרעם שאם כלאים: ומפני בית האכל שאין להם מקום מפני לישב לדרך דרכת רחבה שאומרים לבית האכל: ומפני בית המדרש שאין מקום לתלמידים לישב וטעמא דכל הכי משום קציר מנה כהנו והכתוב אומר ראשית קצירכם שהיה העומר ראשית לקצירם של רעות ולא ראשית לקציר של מנה: כריכות אלומות קשורות: נכתיב אנודות בלא קשור: פירוש אחר כריכות אלומות גדולות: נכתיב אנודות קטנות: מן הקמה שהיא קנור לשמו:

לא תנא שכבר נקצר הכל: מן הלח דכתיב כרמל דך ועל: לקנור בלילה כדילפינן בריש פרקין מדכתיב מהחל חרמש בקמה תחל לפסוד משעה שאחת מוכה אתה קוצר והספירה צריכה להיות בלילה דכתיב שבע שבתות תמימות:

מנהג פרק יא

שתי הלחם

לחם הפנים כללם אחד אחד דכתיב ביה שני עשרונו יהיה החלה האחת מלחם
שכלושות אחת אחת ומכין שאפיתן שנים בתיס תלמוד לומר ושאת אותם
שימה ראשונה שאיתה עושה מהם דהיינו בתנור תהא כללם אותם למעשה שיהיה כותן שנים בשני דפופים
יחד בתנור ויכול אף שתי הלחם כן תלמוד לומר ושאת אותם שהיה לו לומר ושמתם מה תלמוד לומר ושאת

פרק יא שתי הלחם נילושות אחת אחת ונאפורת אחרת

אחת לחם הפנים נלוש אחר אחר ונאפה שנים
שנים ובטפוס יחיד עושה אותן וכשזאת רדן נחבן בטפוס כדי
שלא יתקלקלו ב... אחת שתי הלחם ואחר לחם הפנים
לישותן ועליבתן בחוץ ואפיתן בפנים ואינן דוחות את השבת רבי
יהודה אומר כל מעשיהם בפנים רבי שמעון אומר לעולם התי
רגיל לומר שתי הלחם ולחם הפנים כשירות בעזרה וכשירות
בבית פאני... חביתו כהן גדול לישתן ואפיתן בפנים

ודוחות את השבת שחובן והרקין אינן דוחות את השבת כלל אמר
ר' עקיבא פל בלאכה שאפשר לה לעשות מערב שבת אינה דוחה
את השבת ושאי אפשר לה לעשות מערב שבת דוחה את השבת
כל חסבות יש בהן מעשה כלי בפנים ואין בהן מעשה
כלי בחוץ בעד שתי הלחם ארכו שבעה ורחבן ארבעה וקרוניתן
ארבע אצבעות לחם הפנים ארכו עשרה ורחבן חמשה וקרוניתן
שבע אצבעות רבי יהודה אומר שלא השעיה זרד יהוה זוכה
אומר ונתת על השלחן לחם פנים לפני המיד כדי שיהא לו פנים

ה ח השלחן ארכו עשרה ורחבו חמשה לחם הפנים ארכו
עשרה ורחבן חמשה גותן ארכו כנגד רחבו של שלחן וכופל
שפתיים ונחצה מכאן ושפתיו ונחצה מכאן נמצא ארכו כפול לכל
רחבו

אחת אחת כותן שנים שנים
סתנור ואין אותה כותן שתי הלחם
שנים שנים אלא אחד אחד:

וכטפוס כמורטפוס פנרלא כלעו
פעין עיבה שטבל כסוים ושתי
דפכונה וו כנגד וו כך הלחם
קויל שתי דפכות ושוליס רחבים
ומתקן הככך בתוך הדפוס שהיא
עשוי כעין הדפוס: וכשהוא

רוד' אותן מן התנור כותנן בדפוס
כדי שלא יתקלקלו וישכרו כשא
תלמה דפוסים הן אחד כשהוא
אך ואחד היה לה כפנר כשהוא
האפיתן אחד כשהוא דרס מן ה
סתנור כותבה בדפוס כדי שלא
יתקלקל: ב לישתן ועריכתן

החון ואפיתן בפנים לא אתנן יח
טעמא דהא מלתא כנמרא
אפיתן ועריכתן בחון ו
ואפיתן בפנים: ואין דוחות את
השבת אפיתן: וכשרות בבית
עני רמבם אומר שהיו מקיים
אומן להר הכית מחון ששם הם
אופים המזמות מלשון פתנב

האך ואין הלכה אלא כדברי תבא קמיה: ג חביתו כהן גדול לישתן ועריכתן בפנים לרדני הכל
שאיתו מבי עשרין שחולק בו עשרונו של כהן גדול כמשח ונתקדש ומקדש את המכה: ודוחות את השבת
לפי שאי אפשר לעשות לישתו ועריכתו ואפיתו מאתמול דכיון דמקדשה בכלי מפסל לא בליכה: ד
יש כהן מעשה כלי בפנים במלכותו שבעה בהן בפנים טעמים כלי לאפוקי על גבי טבלא ובמלכותן
שנגעית בחון כגון לישתו ועריכתו של לחם הפנים אינו טעון כלי: וקדמותיהן שהיו מדביק במק לכל
דופן כמין קרנים וארך הקרן ונח ארבע אצבעות: רבי יהודה אומר שלא תטעה בין שתי הלחם ללחם
הפנים בין בשיעור אורך ורחב בין בשיעור הקרנות בשתי הלחם ארכו שבעה ורחבו ארבע וקדמותו ארבע
אצבעות וסימכה זרד: לחם הפנים ארכו עשרה ורחבו חמשה וקדמותו שבע אצבעות וסימכה יח
ודרכו של רבי יהודה לתת סימונים כמו דרך עדש בארץ: שהיא לופנים דפנות וכן הן הקרנים:

ה ארכו עשרה ורחבו חמשה כדכתיב אמתים ארכו ואמה רחבו כרבי יהודה לטעמיה דאמל
של כלים בת חמשה טפחים היא: גותן ארכו של לחם הפנים כנגד רחבו של שלחן וכופל הלחם טפחים
ומהה למעלה נבוכה מכאן ומכאן והן הן הקדמות ומכאן וקופות בשמה לטפת השלחן: וכמנא ארכ
מלח רחבו של שלחן ורחבו מחוץ חצי אורך של שלחן וכשהיה הבדר אחר אכלו כמנא שלחן כלו מלא:
ארכו שנים עשר ל' מאיר לטעמיה דאמר כל אמה בת עשה טפחים מן ממוכה הזהב וקרן מונח החנו

דלמא דמיהוקד והלכס כדרי ויארר ללם הפקיש ארכי נאדא בקא מורג רבי מלרן : וטעמיה למה חסאנא
דון אמי סלדריס דכחם הלחם לך הון אלא חמשה וטבי סלדריס חסוקין ועל דשלחן לארבו פסא לחון נחמיס.
דיחם בין סלד לסלד מתחא רוח מכשפת בהם שלא יתעטפו : אלא שאל אורחא דסן דאוה דיוס שמין סלד להלכה
פולגים סבוכים : והלא כבר נאמר ונתת על המערכת ועל מטת מטת : ועליו דעיקר משנת וסיחא דאין
הכא כמו על סעודין והלכה ככאבי

מארזי עשר נרחקו ששה לחם הפנים ארבו עשרה ורחבו חמשה
בין ארבו ונני רחבו של שלחן וכו' פלג שפולחן סבאן ושחויבם
סכנין ושחויבם רצח באמצע כדו שחויב חרות סכסכה ברוחם
ועבא שיעול אומר שם חיו ברוחין שכיבוכי לבנות של לחם הפנים
אמרן לו וילת כבר נאמר ונתת על המערכת למה רחבת אמר
לחן והלא כבר נאמר ועליו סטה פגשא : ו ארבע סבוכין
של לחם היו שם סופעלין מראשיתן שהיו סוככים בחן שטם לסדר
הן ושנים לסדר נח ועשרים ושמונה קנים בחצי קנה הולך ארבעה
עשר לסדר פי ארבעה עשר לסדר זה לא פורר קנים וזו גשילתן
דוחה את השלפה אלא גגנם מערב שקבת ושומען וכוה הנהן לאורבו
שרא שלחן כל הכלים שהיו בסקדש ארכן ארכן שרא בית :
שני שולחנות היו באולם ספנים על שנת הבית
אחד של שיש ואחד של נחש על אהל שיש זהנים למכבת כד
בבבסחו ועל של זהב כיצורא אפודין בקדש ולא סרחין ואחד
של זהב סכנים שעליו לחם חפנים תמיד ארבעה חבבים ונבסקין
שנים בידן שני סדרים ושנים בידם שני באסוף ארבעה סקדיסין
למניהם שנים לשול שני סדרים ושני לשול שני בימים המבגים
עובדים בעצור ופניהם גדרום המוצא אק עומדים ברזא פנחס
ג עצורן אלו שובין ואלו מניהת וטפחו שרא זה כנגד טפחו של זה
שנאמר לפני תמיד רבי יוכי אומר אפילו אלו נוטלין ואלו מניהת

דחבו של שלחן דבר דברי יחודה רבי במיר אומר משלחן ארכו
שנים עשר נרחקו ששה לחם הפנים ארבו עשרה ורחבו חמשה
בין ארבו ונני רחבו של שלחן וכו' פלג שפולחן סבאן ושחויבם
סכנין ושחויבם רצח באמצע כדו שחויב חרות סכסכה ברוחם
ועבא שיעול אומר שם חיו ברוחין שכיבוכי לבנות של לחם הפנים
אמרן לו וילת כבר נאמר ונתת על המערכת למה רחבת אמר
לחן והלא כבר נאמר ועליו סטה פגשא : ו ארבע סבוכין
של לחם היו שם סופעלין מראשיתן שהיו סוככים בחן שטם לסדר
הן ושנים לסדר נח ועשרים ושמונה קנים בחצי קנה הולך ארבעה
עשר לסדר פי ארבעה עשר לסדר זה לא פורר קנים וזו גשילתן
דוחה את השלפה אלא גגנם מערב שקבת ושומען וכוה הנהן לאורבו
שרא שלחן כל הכלים שהיו בסקדש ארכן ארכן שרא בית :
שני שולחנות היו באולם ספנים על שנת הבית
אחד של שיש ואחד של נחש על אהל שיש זהנים למכבת כד
בבבסחו ועל של זהב כיצורא אפודין בקדש ולא סרחין ואחד
של זהב סכנים שעליו לחם חפנים תמיד ארבעה חבבים ונבסקין
שנים בידן שני סדרים ושנים בידם שני באסוף ארבעה סקדיסין
למניהם שנים לשול שני סדרים ושני לשול שני בימים המבגים
עובדים בעצור ופניהם גדרום המוצא אק עומדים ברזא פנחס
ג עצורן אלו שובין ואלו מניהת וטפחו שרא זה כנגד טפחו של זה
שנאמר לפני תמיד רבי יוכי אומר אפילו אלו נוטלין ואלו מניהת

פוכים דלן לארכו של ארון הונכדים לא היה בין בד לבד אלא שיטת רוחב הארון דהיו אהיה ועלגא
ותרו נכרי הכושאין כשני בדים את הארון שנים מכאן ושנים מכאן לא הו מנו ליכנס בין בהלכה כלל אלא
לארכו כתיבים והן היו עומדים למעבד שהיה הן רוחקין כפרמת אמתא ארכו של ארון לדחבו של בית :
על פתח הכיתא וכל פתח סהנבל ככיהתן ולא היו מנמישם אם אלא לתריות ממעלתן אהיה
דעבשו מניהתן על של שם זוויד במשאן להיכל ועמדן על של זהב של שם האפלט של זהב כדמיהתו עד שחוק טוד
בוים כדקתי לקמן במתנותין : המכניסים עמודים כעצן דהכי עדתי שם דלומן : משמרדים העבודת
היו כעצן : אלו מושבין ועד שלא גיביהו מן השלחן אלו מחיקן : אפילו אלא כדנוטלים ואלי עבדן מניהתן אחד
שכטלו : אף זו היתה תמיד דסכר רבי יוסי דאין תמיד אלא שלל ולין שלחן גילה אהת כלל לחם : וההלכות
פנתחלות לכהנים משמר האהא חולק עם משמר סככס : : הליוס הכפודים להיות כשנת שדין לחם
שפכים לאכלו באותו שנת המזא לוקט עתה השלחן זככתי הין וכבולס לאכלו מפני התבנית החלוט
ינתחלות לעבד ויין ממתים לשלקו למחר משמר שפכס גליפה לאחד זמנו שמתלק : השמר של
חוסף שחא מעטת ונאכל לכהנים כאכל לעבד כלילי שנת שמתן ליום ולילה עד דה חכות

מנחות פרק יא

בנות וקף על פי שחיי יבולתם להשליב בשבת ולא יביום הכפורים: הבבליים הפנינים שפלו פדכל ונמא מפדש דלג
בבלים העאלא לשכבדרוים היו ועל סמ ששוכאים תלמודין חכמים שנאף את הבבליים קראו לשאככריו
ששופים אפשה דעבתות בבליים: היו אוכלים אותו כי כשאל יום כפורים להיות נפש: מפני שדעתן יפה
ואינן קנים לאכול הכזר כשחלו מי: ה ואת הבויכים לאחד שבת ודין היה לסדרן כשבת כשעת עריכת
שלמים: והקטור את הבויכים

בשבת פקולם דמאוס ומן הוא
שלא היה על השלחן לא שעה ימי
הסא לא אפער לתקן עלמי ויחמו
עד שעת סבה דכיון דלחם כסדר
כדינו בשבת קדשו שלחן וסוכ אינו
יכול להסותו לא עד שנת ראשונה
דמפול כלבים: ואוסייבית עליון
משום פגול אם הקטורין על מנת
לאכול דלחם למען אינו פגול שלא
קדש היתה כמפול: ולא פקום
מיה שאין קתור קל על שלחם
הקדוין ויהא לאבילה: וקמא
האובד דמפולתא דאין אית כפרת
גדאמרין כהקטור היתה: ל
לעזורים חייבי עליו משום טומא'
הה לא כתר: לעזורים מעולם
בבויכים הו מתירים לדיה ולא
קדו בהלכתן: ויביאן לשבת
הכאה ויעמוד שוכפים על השלחן
דכיון דלא כסדר בשבת אין שלחן
שקדש: עד שתעש שבת ומאיתו
שבת וכול לשחיתן שבעת ימים
שאי היה על השלחן ימים רבים
קודם השבת אין בכך כלום שאין
ישלחן מקדשו עד השבת הילכך
לא אפול כליוה לאחד השבת:

אף זו היתה חמיר וצאו ונתנוה על השלחן של חוב שוחה באהלם
הקטור הבויכין והחלות מתחלקות לכהנים חל יום הכפורים
לחיות: בשבת החלורת מתחלקות לערב חל לחיות ערב
שבת שעיר של יום הכפורים נאכל לערב חבבלין אוכלין אותו
כשחזא חי מפני שדעתן יפה: ה סדר את הלאם
בשבת ואת הבויכים לאחר שבת והקטור את הבויכים בשבת
אסולה ואין חייבין עליהן משום פיגול נותר וסמך סדר את
הלחם ואת הבויכין והקטור את הבויכין לאחר שבת פסול ואין
חייבין עליהן משום פיגול ונותר וסמך סדר את הלחם ואת
חבבלין לאחר שבת והקטור את הבויכים בשבת פסול כישי
יעשה יחננה לשבת הבארה שאפול היא על השלחן ימים רבים
אין בכך בלום: ה שיה הלחם נאכלת אין פחורת
משנים ולא יתר על שלשה כיצד נאפות מערב יום טוב ונאכלות
ביום טוב לשנים חל יום טוב להיות אחר השבת נאכל לשלשין
לחם הפנים נאכל אין פחורת משמע ולא יתר על אחד עשר
כיצד נאפה בערב שבת ונאכל בשבת לחשערה חל יום טוב
להיות ערב שבת נאכל לעשרה שני ימים טובים של ראש
השנה נאכל לאחר עשר ואינו דוחה לא את השבת ולא
את יום טוב רבן שמעון בן גמליאל אומר משום רבי
שמעון בן חסנן דוחה ארבע יום טוב ואינו דוחה את
יום טוב

פרק יב

המנחות והנסכים שנשכחו עד שלא קדשן
בכלי ושלחן פרוין משקדשן בכלי לחם
לחם

אין פחות משנים משני ימים משכאפו: כאכל לשלשה שאפוס בערב שבת לפי שאין חייבין
דוחה לן שבת ולא יום טוב: לשתעה בשבת שיהא תשיבי לאפיינו: לעשה שחאפו נהימי
בשבת: שני ימים טובים של דאש השנה קודם לשבת כאשה כרביעי ונאכל בשבת שניה הרי לאחד עשר
ואם תאמר הרי שנים עשר ככה דהא אותה שבת הווי יום הכפורים ואין הלחם כאכל עד למנאי שבת הא
לא קשא דלעבין אכילת קדשים הליה הלך אחר היום שערב הילכך מקרי אחד עשר: ואינו דוחה לא את
השבת ולא את יום טוב לפי שאין אוי ומשלים ביום טוב אלא מה שאוכל באותו היום בלבד: רבן שמעון בן
גמליאל אומר כו ואין הלכה כרבן שמעון בן גמליאל:

המנחות

והנסכים עד שלא קדשו בכלי אינן קדושים קדושת הנוף אלא קדושת דמי
שכין לפדוק והדמים קדושים ודוקא כשנמארום להן פדיון חס לא קדשו
בכלי אבל לא כשנמארום אף על פי שלא קדשו בכלי אין פודים אותן: המנחות והעשים והלכותה אנטמאין אין
לקס פדיון שלא כקמא פדיון בקדושת הנוף אלא כנהמה בעלת עמו דכתיב ואם כל כספה טעמה אשר לא
יקריט

מנחות פרק יז

קריבו מענה קרנן לה והעריך הכסן אותה וכו' ונבעלי עומים שיפדו הכתוב מדבר דאי בנהמה טעמא
שם טעמא אומר ואם בנהמה הטעמא ופדס בערכך הכי כסמה טעמא אומרה ואסמעינן בפתיעות דהך
על נב דלשכחן בקדוש קדושת הכף דכפל כים עומא דמפרוק העשות והענין והלבוכה וכלי שרת דקדשי
קדושת הגוף וקטמאן לא מפרקי: ע. מה שהביא הביא דלמדינן לא לשם כדלו הביאה אלא

כדכה אחרת היא זו! זו להביא
במחבת שהיתה עשירין סלת. ג.
מוכחת לכיון ואמ' זו להכי במחבת
וכו': הרי זו פסולה דקטעם לכלי
שהוכיז בה ואין יכול לשמול לכלי
אחר: אלו להביא בכלי אחד אלו
שהיו מוכחים לפניו והרי לו פסול
דהיבא דכדד בכלי אחד והביא
בשני כלים הפדו מענה שני ק
קיענים והוא לא כדד אלא קומץ
ועוד שמכחה חסרה היא ככל כלי
וכלי והיבא דכדד בשני כלי והביא
בכלי אחד הויה מכחה יתעדס ו
ומיעט בקומצין ולא קמץ אלא אחד:
אמר לו בכלי אחד כדד ולא שם
לכדדיהם והקריבה בשני כלים
פסולים ואף על גב דלא אחר אלא
להביא בכלי אחד תמוס דהשתא
ליבא למיער לשום כדכה אחרת
אויית לה דכיון דאמרי ליה בכלי
אחד כדדתי הויה ליה למיער לה
אלא תמוס כדד אחרתא מיייתנן
לה: כשתי מנחות שנתערבו

להם פדיון והעומות והעצים והלבונה וכלי שרת אין לחם פדיון
שלם נאמר אלא בכורה ב. האומר הרי עלי
במחבת והביא במחשת במרוזת והביא במחבת מה שהביא
הביא ודי: חובתו לא יצא זו להביא במחבת והביא במחשת
במחשת והביא במחבת הרי זו פסולה הרי עלי שני עשירונים
לחבובה בכלי אחד והביא בשני כלים והביא בכלי
אחד מה שהביא הביא ודי: חובתו לא יצא אלן להביא בכלי אחד
והביא בשני כלים בשני כלים והביא בכלי אחד פסולין
הרי עלי שני עשירונים להביא בכלי אחד והביא בשני
כלים אמר לו בכלי אחד גדרת הקריבן בכלי אחד כשרים ובשני
כלים פסולין הרי עלי שני עשירונים להביא בשני כלים והביא
בכלי אחד אמרו לו בשני כלים גדרת הקריבה בשני כלים
בשרין נתנו בכלי אחד כשתי מנחות שנתערבו

ג. הרי עלי מנחה מן משעורין יביא מן החטים
קמה יביא סלת בלא שמן ולבוכה יביא עמה ושמן. הלבוכה
הני עשרון יביא עשרון שלם עשרון ומחצה יביא שנים
דבן עשוען פוטר שלם התניב בדרך הסתנדבים
ד. מתגרב אדם סנהא של ששים עשרון ומביא
בכלי אחד אם אמר הרי עלי ששים ואחד מביא ששים בכלי אחד
ואחד בכלי אחד שבן צבור סבא ביום טוב הראשון של חג שחל
לזרות בשבת ששים ואחד ריו ליחד שיהא פחורת מן הצבור
אחד

לקומן מן בפני עבמה ומן בפני עבמה כשרות ואם לאו פסולות והא
פסול בכלי אחד פסולות שיידי כנון דלא ויכול לקומן מכל אחת בפני עבמה: ג.
מכחה מן העשורים יביא מן החטים שאין עמדת כדכה בזה. אלא מן החטים ובגון שאמר אלו הייתי יודע
שאין מביאים עמדה מן העשורים לא הייתי מדרר אלא מן החטים אבל אחר לא הייתי מדרר כלום אינו
מייב כלום: יביא סלת דכתיב סלת יהיה קרבנו: כבי שמעון מוסר דבי שמעון סנד בגמר דכרתי
אדם כתפס וסוואיל וגמר דכרתי סלל כדן המכחה אינו חייב כלום ואין הלכה כרבי שמעון: ד.
שבן צבור מביאים וכו' שלשה עשירונים למד לשלשה עשר פרים הם תשעה ושלשים עשירונים ועשירין לככה
לארבע עשר כבשים הם ארבע עשר עשירונים אשבי עשירונים לאיל לשני האלים הם ארבע עשירונים
סרי חמשים ושבעה ולשני תמידים שנים ולשני כבשי עומף שבת פכים הרי ששים ואחד ואמר לו ר' שמעון וכו'
כל אמתן של אותן יום בכלי אחד היו והלא אלו לשרים ואלו לאילנים ולכבשים ואי מערב להו מפסול
שמכחת פרים כלילתן ענה שכי לעתים לעשרון חזי הקן לשלשת עשירונים ועמדת כבשים כלילתן דכה
עבדיית הקן לעשרון דסיח שלשה לנים והן כולעתן זו עשו וסמאית זו חסרה זו יתרה אלא מפני מה
אין שביא יתיר ששים ואחד עשירונים בכלי אחד דעך ששים יבא להכלל בלעג אחד והאי תנא סנד לס
כרבי

מנחות פרק יג

לא

שנמצא מביא בין הכל אלקי שמחה מאות ושלא יעשרין דודאי חלה מכיון כדוד ואיך כדעה ואין הלכ' כר' :
ג לא יפחות משני גורי שתי בקעות גדולות דמיעוט עבי' שנים : והמעלה את הקומץ בחוץ חייב כרת
דהעלה היו והוא כלל זהו כמו המעלה קומץ כפכו להקטרה מעל ית' : ה' הילכך חייב חמשה קומצום
נת' לא ולא חייב להקי דהמעלה קומץ כפכום לקומץ שני : ושני בני' של לחם הפנים : ד' לא יפחות

מדיכר זהב והוא שיאמר מטבע
של זהב דאי לא דלמ' כסכא דדהב'
קחמ דהיכו חתיכה של זהב : חמשת
לא יפחות ממועה כסף שיבי' חמשת
טזיה מעה כסף : פרשתי כך וכך
זהב ואיני יודע כמה פרשתי יביא
כל כך עד שידע כעצמו שמעולם
לא כתבין לכל כך : ה' הרי
עלי יין לכמכיס לא יפחמ' לונ' :
שהן פחותי שכמכיס רביעי הקין
לכנס תלמי' לונ' הו' שהין יכ
לונ' : שמן לא יפחמ' מלונ' שהפחות
שכמחה עשרין סלת והיא טעונה
לונ' שמן : ד' אומ' שלשת לונ' כפח'
שכמחת כסכום עשרין לכנס ב'
כלול כרביעי ההין שמן ואין הלכ'
כר' : כיום מדונה כיום טוב ראשון
של מן הסכות כשהל' להיות כשבת
שאומ' היום מדונה כנסים : ל'
לקרבות של חובת היום מכל שאר
ימות השנה דהו' י' פרו' י'ד בשני'
וד' מוספי' ב' מוסף דשבת ו' מוסף
דחג' וז' שני' ושעיר אהד והכספי'
הנדרכים לכלס' מאה וארבע' לונ'
ואין הלכ' כרבי' : ו' הרי עלי

ג הרי עלי עצים לא יפחות משני גזירין לבונה לא יפחות
מקומץ חמשה קמיעים תן האום' הרי עלי לבונה לא יפחות מקומץ
אסחנרב מנה יביא עמה קומץ לבונה המעלה את הקומץ בחוץ
חייב ושני בויכין שעונין שני קמיעים : ד' הרי עלי זהב לא
יפחות מדינר זהב כסף לא יפחות מדינר כסף חמשת לא יפחות
ממעה כסף פירשתי ואיני יודע מה פירשתי הוא סביא עד שיאמר
לא לכך כתבונתי : ה' הרי עלי יין לא יפחות משלשה לונ'ין
שמן לא יפחות מלוג רבי אומר שלשה לונ'ין פירשתי ואיני יודע
מה פירשתי יביא כיום חסרונה : ו' הרי עלי עולה יביא כבש
רבי אעור בן עזריא אומר תור און בן יוגה פירשתי מן הבקר ואיני
יודע מה פירשתי יביא פר ועגל מן חבהמה ואיני יודע מה פירשתי
יביא פר ועגל אול גדי ושלה פירשתי ואיני יודע מה פירשתי מוסף
עליהם תור וזבן : ח' הרי עלי תורה ושלמים יביא כבש
פירשתי מן הבקר ואיני יודע מה פירשתי יביא פר ופר' עגל ועגלה
מן חבהמה ואיני יודע מה פירשתי יביא פר ופרה עגל ועגלת איל
ודחל גדי וגדיה שעיר ושעירה שלה ושליה : ח' הרי עלי
שור יביא הוא ונסכיו במנה עגל יביא הוא ונסכיו בחמש איל'
יביא הוא ונסכיו בשתיים כבש יביא הוא ונסכיו בסלע שור במנה
יביא בכנה חוץ מנסכיו עגל בחמש יביא בחמש חוץ מנסכיו איל'
בשתיים יביא כשהיה חוץ מנסכיו כבש בסלע יביא בסלע חוץ
מנסכיו שור במנה והביא שנים בכנה לא יצא אפי' זה בכנה חסר
דינת

באתריה דתנא קמא לא היו קורים עולה סתם אלא לעולת בהמה ופחותה שבעולת בהמה הוא כבש הילכך
יביא כבש ובאתריה דר' אלעזר בן עזריה היו קורים עולה סתם גם לעולת העוף הילכך יביא תור או בן וונה
ומור כי אתריה ומור כי אתריה : יביא פר ועגל זכרי' ולא קבול דעילה ליהא לספוקה אלא בזכרים ומתני' רבי
היא דאמר לקמן המתנדב קטן והביא גדול לא יבא אכל רבנן פליגי עליה וזמרי המתנדב קטן והביא גדול
יבא דיש בכלל מדונה מעט והלכה כחכמי' : פירשתי אחד מקרבות הבהמה ואיני יודע מאי זה מהן פירשתי
יביא מכל מיני בהמה הזכרי' גדול' וקטני' דהיו פר ועגל איל' ושעיר זכרי' וטלה : פירשתי את המין ואיני יודע
מה פירשתי אם מין בהמה או מין עוף : ז' תודה ושלמים תודה או שלמים : יביא כבש פחות שבתודה
ושלמים : יביא פר ופרה דתודה ושלמים איכ' לספוקי בזכרי' ובקבות : ודחל בקבה בת שתי שנים : גדי בן שנה
מן העוים שעיר עוים בן שתי שנים : עגלה כבש בן שנתו : ח' תודה הוא ונסכיו במנה כן כתפיש דינו
ביתודה כעגל פה שיהא ערך השור עם כסכיו ממה : עגל הוא ונסכיו בחמש שלמים : אומר הרי עלי שור
במנה יביא במנה חוץ מעכסיו שהרי כך קבעו : שור במנה והביא שנים במנה לא יבא שהרי קבעו שור במנה :
קטן

מנחות פרק יג

קטן והנזיל גדול ונזל רבי אומר לא יבא משום הכי תבא פלוגתא דרבי ודבין הכא כמיסא לפדושי דרישא לא
 דברי הכל היא אלא רבי היא ולא דבין ואין הלכה כרבי : ט ונסתאב שכל בו מוס דכעל מוס אקרי
 טזא כדכתבינן ואם מכל הטהמה הטמאה אשר לא יקריבו ממנה קרבן לה וכבעלי מומין שיפדו הכתוב מדבר
 כדפרישטן בפירקין דלעיל : אס רבנן יבוא בדמיו שמים ולא דמי לרישא דאמדוינן שור במכה והביא שכי במכה
 לא יבא דהתם דאמר רבי עמי

דבר זה במס' חסר דינר שחור והביא לבן לבן והבי' שחור גדול
 חביא קטן לא יצא קטן חביא גדול יצא רבי אומר לא יצא +
 ט שור זה עולה ונסתאב אם רצה יבוא בדמיו שנים שני
 שוורים אלו עולה ונסתאב אם רצה יבוא בדמיהם אחד אילו
 עולה ונסתאב אם רצה יבוא בדמיו בכש בכש זו עולה ונסתאב
 אם רצה יבוא בדמיו איר רבי אומר האומר אחר מכשוי הקדש
 ואחד משווי הקדש היו לו שנים הקטן שבחן הקדש שלשה
 חביבוגי שבחן הקדש פירשתי ואיני יודע מה פירשתי או שאמר
 אמר לי אבא ואיני יודע מה הגדול שבחן הקדש +
 חרי עלי עולה יקריבנה במקדש ואם הקריבה בבית חזונו לא יצא
 שאקריבנה בבית חזונו יקריבנה במקדש ואם הקריבה בבית
 חזונו יצא רבי שמעון אומר אין עולה חריגו נזיר גילה במקדש
 ואם גלה בבית חזונו לא יצא שאגלה בבית חזונו גילה במקדש
 ואם גלה בבית חזונו יצא רבי שמעון אומר אין זה נזיר הכהנים
 ששמשו בבית חזונו לא ישמשו במקדש בירושלם ואין עורך
 לומר דבר אחר שנאמר אך לא יעלו כהני הבמות ערל מכות
 ה' בירושלם כי אם אכלו מצות בהודן אחיהם חרי חן כבעלי מומין
 חולקין

שור במכה חייב עד שיביאנו אבל
 סכא כשור זה ונסתאב שאכי דכיון
 דאמ שור זה אקריב עולה ונסתאב
 אזל ליה כדדיה דתו לא מני
 לקומוס : רבי אומר דכתיב
 אכל אס הכיב יבא דכיון דאמ זה
 אינו חייב באחריות ואין הלכה
 כרבי : הכימוי שבהן הקדש אף
 שכימוי שבהן קדש דמי יש לו
 שנים סגולת הקדש שהמקדש
 צעון יפס מקדש ומסתאב מוטב
 שבהן הקדש דכתיב עבד
 כדדיכס וכי'ש לו שלסס סוסים
 אף לכימוי דלא ידעינן אהי
 שכיבו חל ההקדש או אגדול דהוי
 עין יפה אי אכימוי דהוי עין יפה
 לגבי קטן הילכך תדויהו אסורי
 מיהו לא קרב למזבח אלא חד
 עניה והיכי עניד דלשתי חד
 מביסו ממעין לכימוי עד שיומס

משלל אותו בגדול דמח כששן אי אכימוי חל ולא אגדול הרי כפל בו מוס וחללו ואי אגדול חל מעקדא : גמז
 כימוי מולי מעקדא פירשתי אי זה מן ולא ידעתי אי זה הוא : או שאמר לי אבא כשע' מיתתו אי משורי ספרקתי
 להקדש ואיני יודע על אי זה מהן אמר לי הגדול שבהן הקדש דהיבא דאמר פירשתי ליבא ספיקה דולאי
 בגדול פירש : בית חזונו בה שכה חזונו כנו של שמעון הדניק באלכסנדריאה של מצרי' שכשמת שמעון
 הגדול אמר להם חזונו בני ושמש תחתי מפני שהיה בקי ודגיל בעבודה יותר משמעו אחיו ולא קבל עליו חזונו
 להיות בהן גדול לפי שהיה שמעו אחיו גדול ממנו שתי שנים ומסכה ונסתאב שמעו בהן גדול תחת אביו
 לימים נתקבא חזונו בשמעון אחיו אמר לו בוא ואלמך סדר עבודה הלכישו בתוכה בד דיקה שלושית הסוסים
 על כשרן ועליו אומר דר קטן והעמידו אבל הסוסים יבא ואמר לחזונו הכרני ראו מה כדר זם וקיים לאהובתו
 אותה היום שאתעבה לכהן גדול אלכס כתיבת שליכי ואמגור באזור שליכי בקשו אחיו סכהכיס להדגישתם
 להם כל המאד ערכשו להדג את חזונו רן מפניהם לבית המלך ועקדו כל הרובי אותה אומר זה הוא הלך
 לו לאלכסנדריאה של מצרים שהיו בה רבבות מיראל ועשה שם עקדש ונכה מוצח והעלה עליו לשם מוצח
 ה' ועל אותו מוצח כתבתי ישעיה כיום הוא יהיה מוצח לה' בתוך ארץ מצרים ועמד בבית ההוא קדש
 למאתים שנה ונקרא בית חזונו על שמו והכל עושים שהקדמות שהיו קרבים שם אינן קרבן לפיכך מי שאמר
 הרי עלי עולה ופקריבה שם לא יבא ידי כדרו : שאקריבנה בבית חזונו כעשה באומר הרי עלי עולה
 מנת שאהרנה ולא אתחייב באחריותה הילכך אס הקריבה בבית חזונו יבא ידי כדרו אבל חייב כרת מנת
 שחטו בחזן שהרי קרא עליה שם עולה : רבי שמעון אומר אין זו עולה והרי היא חולין גמורים שאין שם
 קדש

חולין פרק א

לב

הקדש חל עליה כלל כשאמר שאקריבנה בבית חביו ואין הלכה כדבי שמעון : ואם גלח בבית חביו לא יבא ויחזור ויגלח במקדש בירושלם ושם יביא קרבנותיו : שאגלח בבית חביו אם גלח בבית חביו יבא דהאי גבדא שכדד כמזר כדי שיגלח בבית חביו לכעודי כפשיה כתבון ומפגי שהיה קרוב לבית חביו ורחוק מארץ ישראל אמר אי קניא בבית חביו מרחקא טפי לא מניכא לאנטעודי ולא חל כס בזירות עליו אבל כעשה כמי שכשבע שלח לשתות יין עד זמן פלוני : דביו שמעון אומר איכנו כוזב כלל ומותר לשתות יין ואין הלכה כדבי שמעון : ואין נדיך לומר לדבר אחר אם שמשו לעבודה זרה שלח ישמעו עוד בירושלם והרי הן כבעלי מושין שחולקים ואוכלים בקדשים :

החלקין ואוכלין אבל לא מקריבין * יא נאמר בעולת הבהמה
אשה ריח ניחוח ובמנחה אשה ריח ניחוח ללמד שאחד המרחב
ואחד המפניש ובלבד שיכיון אדם את רעתו לשמים *

כשלמה מסכת מנחות : ובעה כתיב מוסכת חולין :

פרק א

הכל שוחטין

הכל שוחטים לכתחלה ושחיטתן כשרה דיעבד דמרישא משמע דהאי דמרכיבין מהכל שוחטין לכתחלה וכוּפלא משמע דכי מרכיבין מהכל דיעבד מרכיבין ליה אבל לכתחלה לא אתדבין והא ליכא למימר כלה מתביתין

הכל שוחטין ושחיטתן כשרה חוץ מחרש שושא וקטן שמו יקלקלו את שחיטתן וכולין שושא ואחרים רואין אותן שחיטתן כשרה * שחיטת נכרי גבלה ומטמאה במשא * השוחט בלילה וכן חסומא ששחט שחיטתו כשרה * השוחט בשבת וביום הכפורים אף על פי שמתחייב בנפשו שחיטתו כשרה * ב השוחט

לכתחלה ודאי קתני דכיון דתנין הכל שוחטין פשיטא דכשרה ובמסקנא מפרשא מתביתין בנמרא הכי הכל שוחטין כל המומחים היודעים הלכות שחיטה שוחטין ואף על פי שאין מוחקין שלח שחט לפניו שלשה פעמים לראות אם יש בהן כח שלא יתעלפו בשחיטה ויבואו לידי שהיה נמה דברים אמורים דחשיבי מומחים בזמן שאלו המומחים לז' לשחוט יודעים ומכירים בו שיודע הלכות שחיטה אבל אם אין יודעים בו אם יודע הלכות שחיטה לא ישחט ואם שחט בודקים אותו ואם יודע הלכות שחיטה שחיטתו כשרה : קוז מחרש שחט וקטן דאפילו דיעבד יודעים הלכות שחיטה אסור לאכול משחיטתו דתמיד הן מוחקין לקלקל שאין בהן דעת : וכלן ששחטו מללא קתני ואם שחטו אלא וכלן ששחטו משמע דלאו אחרש שחט וקטן גרודא קאי אלא אף שאין יודעים בו אם יודע הלכות שחיטה דרישא קאי דבדקין אותו ואי לייתה קמן דלדקיה נשחט ואחרים רואין אותו שחיטתו כשרה ולית הלכתא כי האי מתביתין אלא אף על גב דאין אחרים רואין אותו וליתיה קמן דלדקיה שחיטתו כשרה דרוח מניין אבל שחיטה מומחים הן ואף לכתחלה שוחטין אף על פי שאין אחרים רואין אותן : שחיטת נכרי אפילו כהלכתה וישראל עומד על גביו : ככלה אבל איכא אסורה בהכאה דדוקא שחיטת מין האדון לעבודה זרה אסורה בהכאה דפתס משפכת מין לעבודה זרה אבל ככרי האמור כאן הוא מאיתן שעפשה אבותיהן בידיון : ועטמאם במשא כדכתוב והכושא את ככלתס וכו' ואף על פי שלח נגע ולא היה נדיך למתני : דכיון דככלה היא כידוע שככלה מטמאה במשא אלא לומר לך זו מטמאה במשא בכלר ויש לך אחרת שמתמאה אפילו בהאל ואי זו ונתקדשות על : השוחט בלילה וכן הסומא תגא שוחט בלילה דומיא דסומא מה סומא באפלה אף השוחט בלילה באפלה וכהאי הוא דרב השוחט דיעבד אין לכתחלה לא אבל כשאבוקה כנגדו אפילו לכתחלה שוחטים בלילה : השוחט בשבת אף על פי שאם היה מויד היה מתחייב כנפשו שחיטתו כשרה ומיהו אסורה באכילה ליומה דלהכי תכי בשבת וביום הכפורים לא קושי שבת ליום הכפורים מה יום הכפורים אסור באכילה כל אותו היום משום עבוי אף שבת אסורה באכילה כל אותו היו למנוחי שבת מועדת בין לז' בין לאחר והשוחט למאה בשבת דכהתיר קא שחט

עוטר

חולין פרק א

מותר לבריא לאכול ממנה באותו שנתבשר חי אבל לא מטביל שמה ורבה בשבילי: **ב** מנל וד
יש לה שני פיוות האחת חלקה בסכין והאחת יש בה פנימות וכדו שהיא חלקה אין שומטים לכתחלה גורם
שמה ישחוט כד הפגום ולהכי תגא השוטט דמשמע דיעבד אין לכתחלה לא ושמימי מהא דסכין פגומה יש
בה כדי לשחוט מן הפגום ולהכי אמור לשחוט מה לכתחלה אלא אם כן כד הפגום כגור או כגומי דהשתילוב
למגור דלמא אתי לשחוט במקום
הפגום: כגור ונקבה מתנייתין מיידי
כגור ונקבה שהיו תלושים ו
ולבסוף חננין ושחט בהן כשהן
מתוכרים ודיעבד אין לכתחלה
לא אבל כשחברו מעקרו אפילו
דיעבד פסול ובלו גמור אפילו
לכתחלה שרי: **ג** כור סלע מהאד
ולשין מקרא הוא ותקח צפור כור
ותכרות: הכל שומטי לארעיי ישראל
משומד לבעירה אחת או אפילו
לעצירות הדכה שומד לאכול

ב השוחט במגל יד בצור ובקנה שחישתו כשרה הכל שוחטין
ולעולם שוחטין ובכל שוחטין חוץ מסגל קעיס ~~השוחט~~ החשיני
והציפורן ספני שהם חוגקין השוחט במגל קציר בדרך הלשחה
בית שמאי פוסלין ובית הלל מכשירין ואם החזיקו שיניה חרי
הוא בסכין **ג** השוחט כהן השבעת ושייר בה סלא החוש
על פני כולה שחישתו כשרה רבי יוסי בר יהודה איבר כל החוש
על פני רובה **ד** חשוטה מן הצדדין שחישתו כשרה המולק
מן הצדדין מליקתו פסולה השוחט מן העורף שחישתו פסולה
הכולק מן העורף מליקתו כשרה השוחט מן הצוא שחישתו כשרה
המולק

משחישתו וסלא יהיה משומד לצו או סחלל שנתות כפרהיא ונדק ישראל כשר הסכין וכותן לו מפני
שחוקתו שאינו מורח לדבוק ואחר כך שחוט ואפילו ביכור לבין עגמו וחזור ישראל ונדק סכינו לאמר שחוט
אם היא יפה שמיטתו כשרה ואלו הגדוקים שאנו קורין להן קדאי שאינן מאמינים בתורה שבעל מה שארעין
פסולה אלא אם כן ישראל עומד ורואה השחיטה מתחלה ועד סוף: ולעולם שחטים בין ביים בין בלילה
לאור האבוקה בין בראש הגג ולא חייסין שמה יחמרו לנבא לשמים עולה לשרות וכן שוחטים בראש הפסחת
דמוכא למתא דלכקד פסיתו הוא צריך ולא לשר הים קשיתי: וכלל שחטים בין בזבוכית בין בקדומית של
קנה שהוא עשב הגדול בצנס החוקק כסכין אבל נקבה עגמו אין שחטים בולכתחלה מפני שחיות כלל שחטים
עגמו וכאנים שהממטם ואמי למעבד לה: מנל קניר שקנכיים בה התבואה שפנימותיה כמותן שכלן לצד
אחד בשמנו: עגרה כסין מלא שומט ויש לכל פגימה מורשא מכין ומכין דהינו אורנית: שוכים התכומים
כלחי של כהמה ודוקא בשנה פכים או יותר: והנפונן המחוברת: שהן חוקקים שאין חותכין אלא קורעי מהמש
הפנימותיה ואי חוקקים אשארף קאי ולאן אנפונן דטעמ' דנפונן משום מחובר הוא: מנל קניר ראשה כפופ'
מאד ודרך הליכתא אינה קודעת: בית שמאי אומרים ככלה ומטמאה במשא דגורין הולכה אטו הובאה:

ובית הלל לא גורי דאפוסה טומאה לא מפסיכן משום גורה אבל באכילה מודו דאסורה גורה הולכה אטו
הובאה: **ג** השוחט מתוך הטבעת הגדולה שהיא עליונה לכלן קאמר ושייר בה מלא החוט על
פני כלה לנד הראש שלא הטה לסכין לנחת מן הטבעת לנד הראש עד שגמר כל הטבעת כלה כשרה:
מלא החוט כלומר כל דבר אבל אם קודם שגמר את כלה הגרים את הסכין לנד הראש ונא מן הטבעת
וגמר את השחיטה למעלה מן הטבעת שאינו עקום כחיטה שהיא הגרמה אף על פי שנשחט רוב הקנה
בעקום שחיטה פסול רבן הוזיל וגמור בפסול: רבי יוסי בר יהודה אומר מלא החוט על פני כונה אם שייר
בה מלא חוט שהערה מן הטבעת לנד הראש על פני רוב הטבעת כלומר שמתך רוב הקנה בתוך הטבעת
ונשחטה הגרים ונא ממכה לנד הראש וגמר השחיטה למעלה ממכה כשרה דברובא אתכשרא לה שחיטה
ואדך כי קא שחט מתוך כשר בעלמ' הוא ופסק הלכ' השוחט למעלה מטבעת הגדולה משפוי כובע ולמעלה
טריפה משפוי כובע ולמטה כשר והינו דשייר כחיטי שחם צאותן שכי חייטין! כשר שהן למעלה מטבעת
הגדולה ולמטה משפוי כובע ושייר בהן כל שהוא לנד הראש: **ד** השוחט מן הצדדין כדו הצואר:
שחישתו כשרה ואפילו לכתחלה כמו וחדוי דבשי למת' סיפא המולק מן הצדדין תבא כמו השוחט בדיעבד
המולק מן הצדדין מליקתו פסולה דבמליקה כתיב מול ערפו דהינו מא אוריו: השוחט מן העורף שחישתו
פסולה והע שלח המזר הסימני אחריו העורף לא מתך המפרקת עד שהגיע לסימנים קודם שהגיע לסימני
כטר פק

חולין פרק א

נדרטה נשכרת המפרקת ואצל דמליקה כשרה התם היא דכלת מתחלה ועד סוף חיי מן המליקה והיא כשאר שוחט שנוקב את הושט מעט מעט עד שנוער שחיטתו אבל שחיטת העורף כיון דשחיטה לאו הכי נמי ליה הוי שכינת המפרקת מן השחיטה ולא נדרש לה נהמחט מן הכדדים דקתבי רישא אפי' בדלא אהדר הסומכים דהא מנחמו סומכי שפיר קודם מתכת המפרקת: המולק מן העורף לאו עורף מעט דהיוו סה שיט משפטו הקדקוד פאחוריו כל

דכהדי פרצוף דהא כתיב מעול ערפו לא מול הרואה את העורף דהיינו אחריו הנזר מלק בכזרזן וחתך כשר ומפרקת עד שהגיע לסומכים מליקטו כשרה דזו היא מצות מליקטו לכתחלה ואידי דתנא השוחט מן העורף פסולה ואפי' בדיעבד תנא כמי המולק בדיעבד: השוחט מן הנזר תחת הנדון קרינאד והוא דרך רוב השחיטות: שכל העורף כל מול הרואה את העורף: ה כשר בתורים פסול בכי ונכה דתורים

המולק מן הצואר מליקתו פסולה שכל העורף כשר למליקה וכל הצואר כשר לשחיטה נמצא כשר בשחיטה פסול במליקה כשר במליקה פסול בשחיטה ה כשר בתורף פסול בכניזונה כשר בכניזנה פסול בתורים תחלת הציהוב בזה ובזה פסול ו כשר בפרח פסול בענלה כשר בענלה פסול בפרח כשר בכחני פסול בלויים כשר בלויים פסול בכחני שחור בכלי חרש טמא בכל הכלים שחור בכלי חרש טמא בכלי עץ חייב בשקדים חסרי פטור במתוקי חייב במתוקים פטור במרים ו חסר עד שלא החמיץ אינו ניקח בבקף מעשר ופסול ארז המקור משחחטין ניקח בבקף מעשר ואינו פסול את המקור האחין השוחטין

משמע גדולי ולא קטני ככי וכה קטני ולא גדולי דלא לשטמיט קרא ולכתו מן בני התורה או מן היור ומדכת בכלהו תורה וככי יוק טע לעבכי: תחלת הכהוב כשמתחיל להכריז כוליה כהוב כהוב לנזרו פסולי כזה וכזה וככי יוק פסולי משום גדלן ובתורה יטעום קטני דכי אומכלל קטני ולכלל גדולי לא כזו ומיהו ככי יוכה קטני כיוצא שחמתי כחף מהם ואין דם יוכ מעכו פסולי מדוב קטן: ו כשר בפרס פסול בענלה פרה אדומה ופגלה פנינסה שתיחן כעשים בחזן אלא שפרה אדומה בשחיטה כשרה נעריפה פסולה ענלה ערופה נעריפה כשרה בשחיטה פסולה כשרה נערה פסול בענלה והכשר בענלה פסול בפרס: כשר ככהים פסול בלויים כהי כמותין פסולי כשני כשני פסולי דלכתיב ומתן חמוי שנה ישוב מצבא העבודה וכשילה וכבית עולמו שלא היה עם משא ככתף אין השני פסולי בלויים לא הקול בלבד והקול אינו פוסל ככהים לעולם כמזא בין נעדר בין בשילה וכבית עולמים הכשר ככהי פסול בלויים הכשר בלויים פסול בכהים: טהור בכלי חרס טמא בכל הכלים אויר כלי חרס טמא שאם הגיעה טומאה לאוירו ולא נגעה בו כטמא הכלי חרס דכתיב ביה אשר יפול מהם אל תוכו בגבו טהור שאפילו נגעוה טומאה בגבו לא בטמא בכך אויר כל הכלי טהור כל ומן שלא נגעה בהן הטומאה אעפ' שכתלית באוירן ועבן טמא שאם נגעה טומאה בגבן כטמאו כמא טהור בכלי חרס טמא בכל הכלים טמא בכלי חרס: טהור בכלי עץ טמא בכלי מתכות גולמי כלי עץ דהיינו כלי שלא נגמרה כל מלאכתן אבל נגמרה חקיקתן וראויון הן לתשיטן טמאי ופשוטו כלי עץ טהורי אפי' נגמרה כל מלאכתן דאתקוש כלי עץ לשק דכתיב מכל כלי עץ או כנד או עור או שק מה שק מטלטל מלא וריקן אף כל מטלטל מלא וריקן גולמי כלי מתכות טהורים הוילי ולכבוד עשויון לא חשיבו כלי למלתייהו עד שתגמר כל מלאכתן פשוטין טמאים דלא אתקוש לשק בכלי עץ כמא טהור בכלי עץ טמא בכלי מתכות טהור בכלי עץ: חייב בשקדים המרים שקדים המרי קטני חייבי כמעשה שדרכן לאלכלכל בקטן קודם שיהיו מרים גדולי פטורי שאינן ראויין לאכילה שתיקו גדולי חייבין שנגמר פריין קטני פטורין שאין דרך אכילתן כן כמא חייב בשקדים המרים פטור במתוקי והחייב במתוקים פטור במרים: ו התמד עד שלא החמיץ עד השת איירו כתרתי מילי ודבר המונה בזה אינו כהוג כזה והשת איירי במדא מלת וכזמן שדבר זה כהוג בה אין דבר זה כהוג בה: תמד גים שכותני על החרבני והזני וכשמתין ותוסס כעשה יין או על השמרים וקלנוי אומת המים טעם יין וכזמן שכתני חלקים מים וקוניא ארבעה לכולי עלמא יין מעילא הוא והכא מיירי כגון שלא הוציא אלא

הוליון פרק ב

כמו שכתבנו פחות אנו מעט יתנו : עד של קמיון מוכ בעלמא הוא ואינו בקמ בעבד מעט דית הוליון
 בקיהת כסף מעט ונתת הכסף בכל אשר תזאה כפסך ונזמה הכרע מפושט פרו מפרי וגדלו קרקע אף כל
 פרו מפרי וגדלו קרקע : ופסל את המקוה לשלשת לגין מים שאובין פוסלין את המקוה אם נפל לתוכו
 מקוה המעטת ארבעים סאה ויון אינו פוסל את המקוה לא בשכני מראה : משכחמין חשוב יין ונהונו בני קייטת
 מעט ואין מוכנו בני פסול מקוה :

ההושתפין כשהייבין בקלדון פטורין כמעט בהם כשהייבין במעט
 בהכה בשורים סן הקלדון כל בקום שיש כבר אין קנס וכל דין
 שיש קנס אין סבר כל בקום שיש שיאון אין חליצה וכל בקום
 שיש חליצה אין כיוון כל בקום שיש תקיעה אין חבילה וכל
 בקום שיש הקבלה אין תקיעה יש שכל להיות בערב שבת תוקפין
 ולא מברילין בסמאי שבת מברילין ולא תוקפין מצד מברילין
 חפכרילין בין קודש לקודש ר"ס אום בין קודש חבול לקודש הקל
 השוחט אחד בעוף ושני בהמה שהישירו בשרה
 ורובו של אחד ככוהן ר' יהודה אומר עד שישהושו

פרק ב

אכלדים להם כל ימי שומות שהם שפוט ממעט זהמה כדאיתא בבבולות דכר קנתרא יהיה
 אלא של שפוט מהם מקוה ביה לאפי אפי במעט ואינו דככור לתי : ולשתפין דמעט זהמה כדון אפי
 לא חלקו מעולם מיבי כמעט זהמה למעט לא שפוט להם כל ימי שומות דאמר התם וכל אפילו קמו
 בתעומת הבית תל יהיה נ"ט : ופטורין סן הקלדון למרי פסולין בין שפוט שכל שלם שפוט אפיה בהחית
 עומד והאם השוקל על כיוונו על אח' מבני עירו ופטורין בשל פטור סן הקלדון דתנן בשקלי השוקל על
 העט או בשכיל שכונו או בשכיל בן עירו וכו' נמי אין מצות שקליהם עליו והוון ליה כשכחו וכן עירוי
 כל מקום שיש מוכר שאדם וכול למכור את בתו דהיו כשהיה קטנה : אין קנס אם נכרה או נתפתה אף
 לאביה מש' כסף דנערה בתנו ונתן האיש השוכב עמה לאבי הנערה חמשים כסף : וכל קום שיש קנס
 דהיו כשהיה בעבה ואין מוכר שאין אדם מוכר את בתו לאחר שהביאה מימני כעדות ומתני דמי היא דאמר
 קטנה מבת יום אחד עד שתביא שתי טעדות יש לה מוכר ואין לה קנס משתביא שתי טעדות עד שתגיר יש
 לה קנס ואין לה מוכר אבל חמשים אחרים קטנה מבת שלש שנים ויום אחד עד שתביא שתי טעדות יש לה
 מוכר ויש לה קנס והלכה כחכמים וכמנא שהצט מיום שנולדה עד שהראה לביאה יש לה מוכר ואין
 לה קנס ומשתראה לביאה עד שתביא סומי יש לה מוכר ויש לה קנס ומשתביא מימני עד שהגיר יש לה קנס
 ואין לה מוכר ואין בין נערות לבגרות לא ששה חדש : כל מקום שיש מאון יתמה שהשיאה איה ואחיה ואפי'
 לדעתה יכולה למאן ויוצאה בלא גט עד שתביא מימני וכל ימי קטנותה איה ראויה להביאה אם יצאה היא
 דאיש כתוב בפשתא ולא לא יתפון האיש ומקשיבן אשה לאיש ומשכריות להלכה אינה יכולה למאן : כל
 מקום שיש תקיעה נעריה שבתות וימים טובי תוקעין שלש תקיעות להבטיל את העם ממלאכה ובין השמשות
 ת צע ומריע ותוקע ושובת : אין הבלה לא על הכום ולא בתפלה שאין הבלה אלא במוציא שבתות וימים
 טובים : יום טוב שקל להיות בערב שבת תוקעין ארבע שנים היום יום טוב היה ואין בו מלאכה תוקעין להבדיל
 ומלאכת אוכל כסף : ולא מברילין מפני שהכנסה הויר מן היוצא : חל להיות במוציא שבת מברילין לא
 פהיוצא חמור מן הכנסה ותקיעה אין כאן : כיצד מברילין בין שבת ליום טוב כשחל יום פוג להיות במוציא
 שבת : ר' דובא אומר בין קדש חמור ואין הלכה כר' דובא דלא מברילין ביום טוב לקרותו קדש הקל :

השוחט

אחד בעוף משום דלכתמלה מעבי ליה לשחוט שני מימני אפי' בעוף תנא השוחט דשמיט
 דאחד בעוף דיעבר אף לכתמלה לא אכל שנים בנהמה לכתמלה הוי דעד כמה לשחוט
 ולחיל אי נמי משום דבעי למחא ורובו של אחד כמורה דדוקא דיעבר דלכתמלה דרין שיתכיון לשחוט כל
 הסמוך כלו ואחר בעוף כפקא לן דכשר מקרא דכתיב זאת תורת הכהמה והשחף וכל נפש החיה החיה
 נמים הטויל הכתו לעוף בין בקמה לרגים לחיבו בשני ממני אי אפשר ששכר חוקש לגוי לקטרו בלא כלו
 אי אפשר

חילין

חולין פרק ב

לר

אם יאמר שבער הוקף לכהמה הא כיכד הסכרו בסמין אחד ושמיטה מן הסכור וכאבי סמכים ונחמשה לדרים
הפסול את השמיטה שהיה דרסה חלדה הגדמה ועקור כליו נמאד במידי לה דתכיא ונכתא באשר בויתין
קלמד סכנתו משה בעל פה על הלכות שמיטה על הפסול ועל הקפה ועל רוב אחד בצנוף ועל רוב שנים
בכהמה ועל שישחוט את הדיירי כמין מוטין שעל שכי. דגוי הקפה נאמץ כלבד קאי ר' יהודה כדי להוניה את
דמו החולין וכולהו. כלו כאחד

אם החורדין חצי אחד בעוף ואחד חצי במה שחיהו פסולה
רוב אחד בעוף רוב שנים בכהמה שחיהו בשרה. ב
הטוח שני ראשין באחד שחיהו בשרה שנים אוהוין בסכין
שחיהוין אפילו אחד למעלה ואחד למטה שחיהו בשרה.
התא את הראש בכהמה פסולה וזה שחיהו וזה
את הראש בכת אחת אם יש בסכין מלא צואה בשרה היה שוחט
זוהו שני ראשים בכתי אחת אם יש בסכין מלא צואה
בשרה בדין בוסן שהולך ולא הביא ארובות וזו חולין אבהו
אם או חולין הביא אפילו כל שחיהו אפי' באוכל בשרה. פסולה
סכין ושחט את על פי שחטה כדרכה פסולה שנאמר וזהרת
אנא לנפשך שאתה חוצבת אתה אוכל. פסולה סכין וחגיבוהו נפלו
בלי חגיבוהו שחט את הסכין ועץ וכו' חבירו ושחט את שהיה
עדי שחטה פסולה רבי שמעון אומר אם שחט כדי ביקור
ישחט את אוחשו ופסק את הגרית אי פסק את הגרית ואחר כך
ישחט את האיש שחט אתה שחט אתה שחט אתה לדין שחט את
את הסכין אחת חביו ופסקו רבי ישבב אומר נבלה רבו
עקובא אומר שרפה כלל אומר רבי ישבב משום רבי הושת כרבי
שנפלה בשחטה נבלה כל ששחטה נראוי ודבר אחר גרם
לה

אם החורדין חצי אחד בעוף ואחד חצי במה שחיהו פסולה
רוב אחד בעוף רוב שנים בכהמה שחיהו בשרה. ב
הטוח שני ראשין באחד שחיהו בשרה שנים אוהוין בסכין
שחיהוין אפילו אחד למעלה ואחד למטה שחיהו בשרה.
התא את הראש בכהמה פסולה וזה שחיהו וזה
את הראש בכת אחת אם יש בסכין מלא צואה בשרה היה שוחט
זוהו שני ראשים בכתי אחת אם יש בסכין מלא צואה
בשרה בדין בוסן שהולך ולא הביא ארובות וזו חולין אבהו
אם או חולין הביא אפילו כל שחיהו אפי' באוכל בשרה. פסולה
סכין ושחט את על פי שחטה כדרכה פסולה שנאמר וזהרת
אנא לנפשך שאתה חוצבת אתה אוכל. פסולה סכין וחגיבוהו נפלו
בלי חגיבוהו שחט את הסכין ועץ וכו' חבירו ושחט את שהיה
עדי שחטה פסולה רבי שמעון אומר אם שחט כדי ביקור
ישחט את אוחשו ופסק את הגרית אי פסק את הגרית ואחר כך
ישחט את האיש שחט אתה שחט אתה שחט אתה לדין שחט את
את הסכין אחת חביו ופסקו רבי ישבב אומר נבלה רבו
עקובא אומר שרפה כלל אומר רבי ישבב משום רבי הושת כרבי
שנפלה בשחטה נבלה כל ששחטה נראוי ודבר אחר גרם
לה

היה שוחט במשכיל והתנו הראש הנזכה כלבד או בהולכה כלבד ולשמיטת הסימני שיעור הכשר קרי התנו
את הראש: איש בשכין מלא גזר חוץ לגזר הנהמה והשף שחט בשרה שיש בסכין כדי לשחט
בכהמה בלא דרסה אבל אם אין אורך הסכין אלא כעובי הגזר. או חוץ לגזר משהו דרסה היא שאין
הסימנים בתעבין בהשיפה זו לזדה בלא דרסה: איש בשכין מלא גזר אחד חוץ לשני הגזרים שהיו
שיעור שלשה גזרים: אומלל בעד דק וקטן מאד ולא גזירין אומלל שאין לו קרנים אטו אומלל שיש
לו קרנים ואומלל שיש לו קרנים הוא שרעילים לעשות כמין קרנים לאומלל כמו על גבינו מוטו לזר ראשו
ועתה שהוא קטן מאד הוא כשעט מן הגזר וכשהוא מולין ומביא יש לחוש שחט יחלידו הסימנים אותו
הקדנים: כפלה סכין ושחטה עעמא דכפלה הא הפילה הוא כשרה ואע"ב דלא אכיון לשחוט לז' בעינן
כופה בשמיטה מדלצטרך קרא למיט גמי קדשים לרנוככס תיבחו לדעתכם וזכוו כלומר מרעית וכונה ש"ס
דכחולין לא בעינן כופה: כפלה סכין והגביה ושחטה כהנהה זו: כליו בדרו: אינן ששחטו את הסכין
קודם שחט ועץ כעשה עץ ויגע ממת השחטה וכשהתחיל לשחט לה היה בו כח ופסק שחטו וזכא חבירו
שחט: כדי שמיטה אחרת כדי שישחט רוב שנים בכהמה אחרת כעוניה כשהיא רבונה גסה לבסה ודקה
לדקה ועוף לעוף ורעם פוסק כדברי האומר כדי שחטת בהמה לעוף ובעי כיו כדי שיגבהה וירבנה
ולא כהנו כן: כדי בקור כשישור שהטבח בודק ועבקר את סכינו ואין הלכה כל ששחטו: ד ופסק את
הגרנות היכו עקור וכנהמה קאי: תחת השכי תחת הסימין השכי שהיה הסכין בין הסימין לגזר החליד
כמה ולשון חלדה כחלדה הדרה בעקרי הנתל דמכביא: ופסקו מלמטה למעלה: ככלה ומטמאה במשא:
זו דרסה ואיכס מטמאה: ודבר אחר גרם לה להפסל כגון אחד מן הטריפות השבויות בערך ואלו טרפות:

חולין פרק ב

ה טריה מסואכות כלומר בלא בטיילת ידים דגורו על הידים לחיות טריות לטומאה וכתולין טבעה
על טהרת הקדש מיירו דשכי עושה שלישי כהן דאלו בחולין גידול אפי' היו מוכשרים כדס אין טל טעם
שלישי בחולין: לפי שלא הוכשרו כדס שאין חובל מקבל טומאה עד שיכחו עליו עיס או אחד מן מקצן
שהם עיס וין פתח חלב ודבש דס על: סוכסרו כשיטתו מגו דשריא טיטת להך כשר מירי אכר מן הדין משום
ליה נמי חובל לא נבני טומא' ואין

לה לשלם שרפה וחמה לו רבי עקיבא * ח השוחט בהמה
חיה וצוף ולא יצא מחן דם כשרים ונאכלים בידים מסואכות ללא
שלא הוכשרו ברם רבי שמעון אומר הוכשרו בשחיטה *
השוחט את הסמוכנת רבן שמעון בן גמליאל אומר עד שתחריב
ביד וברגל רבי אליעזר אומר דיה אם זנקה אפר רבי שמעון
חשומט בלילה ולמחר השכים וסא כתיבם מלאים דם כשרה
שוינקה וכסרת רבי אליעזר וחכמים אומרים עד שתחריבם או ביד
או ברגל או עד שתכשכש בגבה אחד בהמה דקה ואחד בהמה
גסה בהמה דקה שפשטת ידה ולא החזירה פסולה שאינה אלא
הוצאת נפש בלבד כמחר דברים אמורים שחיהה בחוקת כסופנת
אבל אם חזרה בתוקף בריאה אפילו אין בה אחד מכל הסיכונים
החלו כשרה * ח השוחט לנכרי שחשטו כשרה רבי אליעזר
פוסל אמר רבי אליעזר אמילו שחטו שיאכל הגבירי מחצר כבן
שלה פסלה שחטם כחשבת נכרי לעבודה זרה אמר רבי עקיב
קל וחומר הדברים וסח בבקום שהמחשבה פוסלת במקורשין אין
חבל חולך אלא אחר העובר מקום שאין מחשבה פוסלת בחולין
אינו דין שלא יהא הכל חולך אחר השוחט * ח השוחט
לשם הרים לשם גבעות לשם ימים לשם נהרות לשם סרבהות
שחשטו פסולה שנים אוחזים במכין ושחטיים אחד לשם
אחד מכל אלו ואחד לשם דבר כשר שחשטו פסולה *
ש אין

הטעם כר' שמעון: ו הטומא
את הטמוכנת כל שמעמיד אותה
ואינה עושה טמאת הוליה היא
מטוכת ואפי' יש לה כח כ
בשמים לאכול זכרות וזכרונות
אל עין: עד שתפרכס דלוי לא
ערכסה שישתן טעם בטלה כ
כשיתה קודם גמר שחיטה: אם
וינקה כדרך שהנהנות נפשות
בגרוס וסדס מקלה ומוכן כח:
פשוט נלילה בהמה מטוכת
עגריכס פרכס ולא ידע אם
פרכס ולמחר השכים זמנא כ
כתיב בית שחיטת הנזיר מלאים
דם כשרה מפני שוינקה: וכשיטת
ל' לעזור למכור לה בזמן אפרס
ד' ששעון ואין הלכה כר' אליעזר:
אחד כסמה דקה ואחד כסמה
גסה נדיכה פרכס ואם היא
מטוכת: שפטה ודק בגמר ש
שחיטה ולא החזירה פסולה אם
שיתה מטוכ' לפי שאין זה פרכס

לא כן דרבה בשעת זאת נפסא אבל גסה לאו אודמה כהכי וכן שפטה ולא כפפה בין שפפה ולא שפטה
כשרה: ו רבי אליעזר פוסל אם בהמת גוי היא אע"פ דישראל קשיט לא מהכיל בה מחשבת גוי דקטם
מחשבתו לעז: חר ככר ויתרת סכד אמר ר' יוסי קו דלא מהכיל מחשבת בעלים הואיל וישל שחיט לה:
ומה במקום שמחשבה פוסלת דהינו במקורשים כדכתיב המקריב אותי לא יחשב כלווא
שלא יחשוב לאכלה חזן לזמנו כי פגול יהיה: אין הכל הולך אלא אחר העובד דכתיב המקריב לא יחשב
אבל בעלי לא פגלו במחשבתן כי מקריב לה כהן: מקום שאין המחשבה פוסלת בגמר מפרש למתגי דרבי
קאמ' ומה במק' שהמחשבה פוסלת במקורשי כד' עבודות אין הכל הולך אלא אחר העובד מקום שאין המחשבה
פוסלת בחולין לא כד' עבודות אינו דין שלא יהא הכל הולך אלא אחר השוחט והכי פירוש במק' שהמחשבה פוסלת
במקורשי כד' עבודות שחיט וקבלת הדם זריק והולכה כאי ומהו שחטב עי' לאכול מן הזבח אין לזמנו פגול
הוא ואע"פ שיש בה חומר וזו אין מחשב הולכ' אלא אחר העובד חולין לענין עי' שאין מחשב פוסלת כהן כשרה
עבוד ולא כד' בשחיט וזריק דהיי' הוא דכתיבן וזכ' לשים יתחס כל אסוד כסכיה מדס אבל קבלה והולכ' לא
כשחט ולא כורק דמה לעז דהא אפי' בפני לא מפסיל קרבן אם חשב על אכילת כשר בשעת הקטר חלבה לעז היבא דלא
וכיון שזמנו קולא במחשבת חזן דין הוא שכל כזה שלא יהא הדבר תלוי לא בשוחט והלכ' כד' יוסי: ח
שחוט לשם הרים וכו' שחיטתו פסולה ותיקונית גזל' הוא לואסר בהנאה משום דכל כהי' אינן נעשים על
דכתיב

חולין פרק ג

לה

דכתיב ליהיה על ההר ולא ההר ליהיה ומיהו פסולה מלאכול משום דדמיא לשמיט' לטם על ומחלפא כפי ודוקא שאמר לטם הר' לטם גנעות אבל אם אמר למלאך הממונה על ההר ועל הגבעות הרי זו וכחי מיתים ואמורש בהנאה: לטם דכר כשר שמיטה פתם: ט אין שוחטין לתוך ימים שלא יאמרו לשרו של ים הוא שוחט: ולא לתוך הכלים שלא יאמרו לזרוק דמה לעז קא עביד: עונה נומא לשון עגיאנות לנפכים כמובד

קטן עונה של עים דוקא עכודים אבל כלולו לא שם יאמרו לפרנקוף שכיו הכראה במים הוא שוחט:

וכספוכה יכול לשחוט עג כלים והדס שזת יו"ל לתוך הים שהרוא' אומרי שלא ללכלך הספיכ' הוא עשה: אין שוחטין לגומא כל עקר ואפילו בכית וטעמא דגומא מפני שהיא חק הימיני: אבל עשה נומא בגמרא מפרש דהכי קאמר אין שוחטין לגומא כל עקר והרונה לבקר חכרו כינד הוא עוש' עשה טקום חזק לגומא ושוחט והדס שזת יו"ל לגומא: יחקה את המינים יחזיק ודיהן כחוקיהם יחקה לשון חק: ו השוחט מולין בחזק לטם עולה כיון דעולה כאס

ט אין שוחטין לא לתוך ימים ולא לתוך נהרות ולא לתוך כלים אבל שוחט הוא לתוך עגא של מים ובספינה על גבי כלים אין שוחטין לגומא כל עיקר אבל עושה נומא בתוך ביתו בשביל שיכנס הים לתוכה ובשוק לא יעשה כן שלא יחקה את המינין * חשוחט לטם עולה לטם זכחים לטם אטם תלו לטם פסח לטם תורה שחישתו פסולה ורבי שמעון מכשיר שנים אוהזין בסכין ושוחטין אחד לטם אחד מכל אלו ואחד לטם דבר כשר שחישתו פסולה השוחט לטם חמאת לטם אטם דאי לטם בכור לטם כעשר לטם המורה שחישתו כשרה זה הכלל כל דבר שנידר ונירב השוחט לטם אטו ושאינו נידר ונירב השוחט לטם כשרי

פרק ג

אלו שריות בבחמה נקיבת הוושש ופסקות חגרגרת ניקב קרום של מוח ניקב הלב לבית ת'לו גשבריה השררה ונפסק החיש שלה ניטל הכבד ולא גשתיר הימינו בלום חריאת שניקבה או שחסרה רבי שמעון אומר עד שחניקב

בכרד וכדכה הדואה אומר עבשיו הוא מקדיש ושוחטה לעולה וקדשים בחזן עמדי' הילכך גזור דבן עלה ופסולה וכן שלמים: אטם תלוי בא על פסק חיוכ כרת כגון שתי חתיכות אחת של חלב ואחת של שמן ואכל אחת מהן ואין ידוע אי זו מהן אכל אשתו ואחותו עמו כמטה ובא על אחת מהן ואין ידוע על איזו מהן בא מביא אטם תלוי להנזמן הייסורי עד שידע לו אם חטא ודאי מביא חטאתו ומתכיר ר' ליעו' היא דאמ' מתכדב אדם אטם תלוי בכל יום שכל יום עומד בפסק חט ולכו כקבו שמת חטאתו וכמנא שדבר הכרד וכדכ הוא: לטם פסח ושחט כשו מקרי דבר הכרד ובדב החזיל והוא עשוי להפרישו כל ימות השכ' ולהכיחו עד זמנו אמרו קא שחט שלמי' כחזן ואכל להו: ור' שמעון עכשיר דלא חייש למראית העין: אטם ודאי כגון אטם גולות מי שכשבע לשקר על כפירת ממון ואשם מעילו ואשם שפחה חרופה ועל שם שאשם תלוי בא על פסק קרי להדי אטם ודאי: לטם בכור לטם מעשר עידע ידע אנשי דשקר הוא דבכור ומעשר קלא אית להו ומיירע להדי מקמי הכי דאלו הסיי שעתא לזו בני אפרוסי ככהו דימא השתא מקמדיש להו: זה הכלל לאתויי אטם אמ' הריכי שוחט לטם עולת כזיר שהיא פסולה דמהו דתעמא ליכ' למיחא לחורבא דמידע ידע דהא לא כדרי קמל דמיא אמרי דלמא כדר בכנעא זה שלש יום שהוא פתם כזירות ובשליש יום לא מכבא מתא לשבכו: ושאיכו כדר וכדכ לאתמי עולת יולדת שאם אמר לטם עולת יולדת בפירוש כשרה ואפי' אמ' לטם אשה שאינה מייבת קרבן לידה ומיה דתע' הניחיל ואין אותה אשה מייבת קרבן לידה לא היתה זו לא כדכה קולל דאימור שמת הפילה דמפלת אית לה קולל וכמנא קרבן זה חובה ולא כדכה ולפיכך שחיתו וכשרה:

אלו

ערפו' כיוצק הושט שכי עורו יט' לו לושט החזון אדום והפטימו לבן אם כיצק זה בלא זה כשרה כיוצק שחיתו אפי' זה שלא כנגד זה טרפה וכל כקב במשהו: ועמוקת חגרגרת לרחבה ברובה ויחכה טרפה עד שיפסק רוב החלל ועשוי התנך אינו משל' לרוב ודוקא כשפסקה לרחבה היא דפטולה בדנ' קבל לרחבה של קנה אפי' לא כשתייר בה לא חזילא אחת למעלה לכד הראש וחזילא אחת למטה במוך לכפני ריאה כשרה לפי שכל זמן שתהמה מושכת נוארה ויתר הסדק מתמעט ואינו כראה: כיוצק קרום של מוח כ' קדומים יט' לו למוח העליון דכיון לעצם הגולגולת והשכי במוך למוח אם כיצק העליון והשכי במוך למוח סדר קדשים ט ג נ ז iii קיים

חולין פרק ג

קיים כשרה כיוצא בזה השני המזוהר למוח אע"פ שהעליון קיים טרפה ואע"פ שלא כיוצא העצם: כיוצא הלכ' לבית
חללו שני חללי' יש ללכ הגדול לכד ימין הכהמה וחלל קטן לכד שמאל חס כיוצא הלכ במטה והגיע הכקב לחס'
משני אן החללים טרפה וכן חס כיוצא בסזום שכלב העשוי כעין טיב והוא קרוי קנה הלכ טרפה: כשנדרס
השדרה חלו' את השדרה: וכפסוק החוט כמן חוט לבן יונא מן המזם ועוכר על פני אוזך השדרה כלה וקרום

דק מקיף את החוט ואם כפסוק
דיב הקצו של קרנף כדמכו הינו
כפסוק החוט וטרפה ואפילו לא
כשנכה השדרה לא ארחה דמלת'
כקט דרנע פסיק החוט על שנירת
השדרה הוא: כיעל הכבד ולא
כשתייר הימנו כלום טרפה עד
ששתייר כוית במקום מרה וכוית

שתי נקב לבית חסספונ' ניקבה הקבה ניקבה חברח ניקבו הדקין
הכרם הפנימית שניקבה או שנקרע רוב הח צונה ר' יהודה אומר
הגדולה שפח והקטנה ברובה חסס רובית הנכוסות שניקבו לחץ
גפלה סן הגנ כשחברו רוב צלעות זו ורובה הזאב ר' יהודה אומר
דרוסת חזאב בדיקה ודרוסת ארי בגבה דרוסת הנץ בעוף הרק
ודרוסת הגם בעוף הגם זה חלל כל שאין כסוח חיה טרפה

במקום שהיא חיה משם הדימו מקום תלייתה כשהיא מעורה ודבוקה תחת הכליו ואם כשתייר בה פמות מנ'
חיתו כב' מקומות הללו או אפי' יותר מכ' זיתים ושלא כב' מקומות הללו טרפה: הריאה שניקבה כ' קריו דקיס
יש לריאה כיוצא זה כלל זה כשר' כיוצא שניה והריאה יונא כשנכפתי אותה טרפה ומטעם ריאה שניקב כאשר
כל השרמות שבריאה כשהם במקום דעריא לאכתיקי לפי שאין סכא כלל כקב שהריאה שניקבת כל מיני
משקה והמשקה נעשה עב' בתיכה יונא מעט מעט דרך הנקב וקפה וקפה קרום וכשהסרכו במקום דלל'
עבדי ללכ: וכן כנון אוכא באוכא כסדרן זו מניכה על זו והחזרת כבריאותה ואין הנקב מתגלה אבל כשהם
במקום דעבדי לאכתיקי הקרום מתפרק והקב מתגלה: או שחפרה כנון שחפר אף ממש אפילו פיש לריא'
ואם כחפרה אחת מנ' האוכלות אל כד ימין יא' שהעכוניתא משלמת וכשרה ואם חסרה הע: וכתיב עגמה יש
מכשירין דאין זה חסרון שרבה בהמות אין לה עכוניתא כך מוכח בגמרא: עד שתקב לבית הכמפונות
קמוקמו קטנו המתפסעו בתוך הריא כלן שופכין לסמפון הגדול ולבית הסמפונ' דתכן כלום לסמפון הגדול'
שכל הסמפונות שפכו לו וחיין הלכה כר' שמעון: ניקבה הקיבה כקב מפולס לתוך חללה בכל שהוא: כיוצא
המרה הכים שלא למקום שאין הכבד בותמיה: כיוצא הדקי' בני מעים למקום שאין דקי אחרי שמדן לכקב
להגין עליו אבל הדרא דכנתא דאקיב לחנדיה חכריה מנין עליה: כרם הפנימי כל הכרם כלו קרוי כרם
פנימי וכקובעו במשכו: כרם החנוכה בשד החופ' את רוב הכרם והוא קרום עב עובר על כל החלל מן החוט'
ועד הירכי' והכרם מעטנו כחבא תחת גלגית החוכה ורובו תחת אותו קרום וכקדע' דרוב' דקחמ' הינו שרמי'
כמה יש מן הקרום כנגד אותו רוב הכרם ואם כקדע' שם רוב מה שיש מן הקרום כנגד הכרם טרפה ואם
שמקום שהכרם כלה ולמטה כקדע' אותו קרום כשרה: הגדולה טפח בשאר גדול אם כקדע' טפח טרפ' אע"פ
דלא היו רובה ובעל קטן מטרפא' רוב' אע"פ דלא היו טפח והלכ' כר' יהוד': המסס וכוית הכוסות סוף הכרם
פזוי ככויב וקרוי בית הכוסות והמסס מחובר בו ופניב לחבוץ כשנאסם להדליק יש דופן ליה ודופן לוס'
דאמנע הן שופט' זה לתוך זה והמכל ככנס מביית הכוסות למסס ומן המסס לקיבה ומהקיבה לדקין:
שניקב לחיץ שהקב כרא מבחן כנון שניקבו או זה או זה שלא במקום חבורן לאפיקי חס כיוצא במקום חבורן
דכשר לפי שרופ' המסס מנין על כקבי בית הכוס' ודופן בית הכוסות מנין על המסס: כפלה מן הגב שחוט
מיד טרפה אם לא הלכה ברגליה אחר כפילתה דחיישטין שמא נדרסקו אנריה ואם הלכה מלא קומתה
כשירה ואיכה נריכה בדיקה ואם עמדה ולא הלכה ושקטה נריכה בדיקה וכן אם שהתה ממת' לבת' אחר
שנפלה ושח' אע"פ שלא הלכה ולא עמדה כשירה ונריכה בדיקה וכדיקה זו כחלל הנה כפנים לראות אם
כתדקו אנריה וכוית הרהם וכן הם מני' אין בהן משום רסוק אנרי: כשנכרו רוב גלגעותי' כב' גלגלו' גדול'
שיש בהן מוח יש לכהמה יא' מכאן ויא' מכאן כשנכרו ו' מכאן וש' מכאן או יא' מכאן ויא' מכאן זהו כשנכרו ורוב
גלגעותיה והוא ששנכרו מחיבין כלפי השדרה לפי ששם חיותה ולא מחיבין לכד החמה: ודרוסת הזאב שמכס
בשפרכיו ובהמה ומטייל בה ארם ושירפ' ואין דרוסה אלא ביד אבל לא ברנל ואין דרוסה לא מדעת ודרוסת
שאמרנו נריכ' בדיק' כנגד בני מעיים כנון ספק דרכה או שאר' שדרם ואין מקום הדלוסה ככד מבחן נריכה

חולין פרק ג

לו

הדיקה גבה ונדיסה ונדיה וכל שכנגד בני מעיים ואם האדום שם נשר טרפה ואם ולאי דרומה היא בודק כנגד מקום הדריסה ודומה אם האדום הכשר טריפה ואם לאו כשרה : דרוסת האוב בדקה אבל כנסה לא אלס ויהרה למקליה ודרוסת חרי כנסה וכש בדקה ולי יהודה לשרשי מלטיה דתן אתי ולאוי לפרלוגי עליה והלכה כמותי : הכן אשר פורח כלעו בעוף הקק וניס ונפרים : דרוסות הגם אשר טור בעוף הגם אוחיו ומרכנולי : זה הכלל לחטוי

ב ואלו כשרות בבהמה ניקבה חגרגרת או שנשדקה ער כמה תחטר רבי שמעון בן גמליאל אומר ער כאיסר האיטלקי גפחתה הגלגלת ולא ניקב קרום של מוח ניקב חלב ולא לבית חללו גשבררה חשוררה וליא נפסק החוש שורה גיטלה חבבר דגשתייר הימנה כוית המסס וכוית חכורות שניקבו זה לתוך וזה ביטל השחול ביטלו הכליו ביטל לחי התחחון ביטלה האם שלחה קור זה כידוי שמים הגלורה רבי מאיר מכשיר וחממים פוסלין *

שכע מיני טרפיות שלא הווכרו במשנה ולו הן קולית הירק שקפץ ממקומו מן החור שנענש האליה שהי מחוב כו והוא דאעכול גיביה לקת אשי פכוליא חו וכש נשתיין והוא דעטוי לקותא למקום הדוף של כוליא : מחול שניקב קקב מפולש במקום עבה שבו ואם

בשתייר כו כעובי דיכר וזה כשר : מימיני סכד לדרלו כרוכך כלות שכתלשו בכמה מקומו ומחבורו כאן מעט וכאן מעט כעקרה כלע מעקר דדוק כשתברז תכן כמתני דבעיכרונא אבל כעקר כלעו א מעקר ער חני מוליותה טרפה ועולגולת שהכותה מכות רכות על גלגולתה ולא נפחתה ולא ניקב הקרום אם רוכה כחכסה דהינו כתרובנה טרפה : וכשר החופה את רוב הכרס גרונכו כמי איכא למל דלתא מייתי ליה כוה הכלל ולא הוכר כפי במשנה לפי שאינם מפרשי הכרס האמנה ששכו במשנה שהוא נשר החופה את רוב הכרס כדפרישאו לעיל וכן מייית תנא בזה הכלל בהמה אפחתתה ורגליה האחרונה ולמעלה טרפ' וחסרון כשדדה שאם חסרה חוליא אחת טריפה ונלודה שכל עורה והפסטה כלה או מקמת שאין או מחמת מלאכ טריפה נחרותה שנמקה בראש שלה וכעצית כחריות של דקל מחמת פחד שהבצית אדם דדוקא כידוי שמים תכן לקמן היא כשרה ממש דהדרג נראי אבל לא פירי אדם וכל הני כשרי רבינו תנא בזה הכלל : כל שאין כמות חיה של קמה מכה שאין בהמה לקויה דוגמת' יכולה לחיות : ב יניקה הגרנית כלל חסרון חוליא נאם נאכה קפי הנה מפולש ואין בהן חסרון חוליא אם כשיטרדו ים בכלן שיצור רוב גרנית טרפ' ואם יש באותן קפי חסרון או שחסרו ממנו רבינו ארובו רואי אם כשיטרף כל מה שחסר ועלה ויתר משיצור אישך טריפה ואם באישך או שפזית כשר' וכן הלכה : או שכשרן והוא שיציר בה בקנה למעלה ולמטה כל שהוא : כפומה הגלגלת הנענש כפחתתו וז' אבו שלח ניקב קרום של מוח : כיטלה הכשר וכשתייר הימנה כוית והוא פיהיה כוית במקום מרה וכוית במקום שהיא מעור : זה לתוך זה שהמובי הן ודופכן של שיהיה אדוקי זה לזה וכאזנכשתין הן שפטי זה ליה ואם תורו וניקה במקום אדוקת דפכותיהם ואין הכפך כדאי לחון לא זה לתוך זה כשרה דהא להדרי כמי שברי : כיטל המחול לא שבו אלא כיטל אבל ניקב במקום עביו ולא כשתייר בו כעובי דיכר וזה טרפ' כדפרישאי : מיטלו הכליו בין שזיעלו בין שזיעלו איהן כשר' ולא שבו לא מיטלו אבל הכוליא שהקצי' מחמת חלי' דתן עד כפול נבשע' כענכ' כוית טריפ' ואם מלאה מים סרוחי טריפ' מים זכ' כשר' : כיטל לחי התחחון ועל הכשר והסמימי' מחבורי כבשר ולא שבו לא שיכולה לחיות עי' העלטה שפסוקי המחול לתוך פיה אבל אינו יכולה לחיות עי' העלטה טריפה : כיטלה האם היא הרחם וטורין כלעו שהעצור מוכח בה : וחרות כידוי שמי' שמאן הריא שלה ויכש כחריו של דקל מקול רעם וכדק כשר וכידוי אדם כנן שהבצית אדם או שאר כל הנדרי כנן שאנת אריה וקל שחל טריפ' והיבי ידעיל אם כידוי שמי' וכשרה אם כידוי אדם וטריפ' כדקן מניח כלי חסם לבני ומולאן מים קרו ומניח הריא כתוב מעת לעת אי' הד' כריא כדרי שמי' היא וכשר ואי לא הדרג כריא כידוי אדם היא וטריפ' וכחורף מביא כלי חסם שחינו מו ע כמו הלהן ואין המים מנכני' בו יום שחכא כלי כחשת ומולאן מים פושרים אומיח הריאה בתוכן מעת לעת אי' הדרג כריא כשרה ואם לאו טריפה : הגלודה שהופט ערה מעליה אם כשאר בה עור כרחב כלע על פני השדרה כלה כשמיא חלוית השדרה כלי' מוכסים הריזו כשרה ואם כפוט ממנו רובכ סלע על פני כל השדרה אף על פי שכל שאר עורה קיים טריפה וכן הוא פסק ההלכה :

חולין פרק ג

ג הכתה חולדה בראשה שכסתה דאלו ביד יש דרוסה לחולדה בצופות וכל כנגד החלל
 מטרפא ביה: מקום שעושה אותה טריפה שיש לחוש שאל כקב קרום של מוח וכיכד הוא עושה מכבים
 ידו לתוך פי העוף גדומק אנבעו למעלה אם המום מבנבן ויבא בדיוק שכב הקרום וטריפה: כיקב
 סקרקבן והוא שיהיה הכבב כבשר הקרקבן וכבים שנתכוו שהאכל עובר בו דהיכו שיהיו קקוני הכים והנש

ג ואילו טריפות בעוף נקובת הוושט ופוסקת הגררת
 הכתה חולדה על ראשה מקום שעושה אותה טריפה ניקב הקירקבן
 ניקבו הרקין נפלה לאור ונחפרו בני מעיה אם ירוקים פסולין אם
 ארומים כשרים דרסרו וטרפה בכותל או שריצתה בחבר
 וספרכת ושהתח מעת לעת ושחטה כשרה ד ולא כשרות
 בעוף ניקבה הגררת או שנכדקה הכתה חולדה על ראשה בקום
 שאינו עושה אותה טריפה ניקב חופק רבי אומר אפילו נישל יפאו
 בני מעיה ולא ניקבו נשחברו גפיה נשחברו רגליה כבשרו כנפית
 רבי יחודה אומר אם נטלה חנוצה פכולה ה ארוחת הדם
 והמעושנת והמצוננת ושאלכה הרדפוני ושאלכה צואת הרנגול
 או ששנת מים הרעים כשרה אבלה כם המות או שהיכשה נחש
 מותרת משום טרפה ואמרת משום פגנת נפשות ו
 סימני כחמה והיא באפרד פן התורה ושבני העוף לא נאמרו אבל
 אברו

זה כנגד זה אבל קרקבן שניקב
 מכים שלו קיים או אפילו כיקבו
 שניהם זה שלא כנגד זה כשרה:
 וכחמרו בני מעיה כוונו מחמת
 האור וכהפכה מראיתן לשון מעי
 חממרו: ירוקים פסולים הכי
 קאמ אברו שדרכן להיות אדומי
 כגון הלכ והכנד והקרקבן ש
 שדרכן להיות אדומים באווין
 ומרגול ותורי וכני יוכה וכיוצא
 בהן אם כשתנו וכעשו ירוקים
 מחמת האור פסולים ואם כשארז
 אדומים כמו שהיו כשרים והוא
 קלי הדקי שדרכן להיות ירוקי אש
 פשתנו מכדייתן וכהטבו אדומים
 פסולים וכן צופות המים שהלכ
 והכנד והקרקבן שלהם ירוקים

אם כפלו לאור והאדומים פסולים שכל שכתבו מראיתן מחמת האור פסולים ושעור שיכו המדאה במשהו
 כמו שהנכב במשהו: דרסה אדם נרגליו: או שטרפה ככותל שהכה בה כמותל: או שדכנתה בהמס
 דאיכא למימש להכי תלתא משום דהוק אברים ועדן מערכבת: אם שהתה מעת לעת ושהטה כשרה
 וצביא בדיקה כדכתבינן לשל גבי בהמה שכל טריפות שאנו חכמים בבהמה כנגדן בעוף יתר עליהן העוף
 אלנו השנוין במשהו: ד כיקבה הגררת או שכדקה כקובות הגררת והדיקתה בעוף
 כנקובות הגררת ודיקתה בבהמה וכבר פירשנו לעיל ואם כיקבה כקב שיש בה חכרום אם החסרון
 היו כשיעור דוב חלל הקבה של אותה העוף טריפה ואם לאו כשרה: הזפק הוא סמוך לושט וכל

הכמשק עם הושט כשהעוף מושך גוארו דיכו כושט ונקובתו במשהו ושאר הזפק אם כקב כשר: רבי
 אומר אפילו כושל ואין הלכה כרבי: יפאו בני מעיה לא שכו לא ששצעה שהכניס לתוכו לא הפך
 עלינו לתחתנו או עגולה זו למעלה מחמות שהיה זו למעלה חו למטה אבל הפך בהן טריפה שכיין
 שנהפך אחד מהם אינו יכול להיות: כשתברו גפיה עצמות הכנפים ודוקא כשתברו אבל שמוטת גוף בעוף
 טריפה חיישין שאל כיקבה הריאה לפי שהריאה כחכמת בין העליות וקדום הכשר כך דוק בין גלע לבלע
 וכשמוטת גפה מתנמת הריאה עם הגף: כשתברו רגליה מן הארבעה ולמטה או אפילו למעלה ולא יבא
 העצם לחוף אבל יבא לחוף תכן בבהמה המקשה דהוי טריפה ושם כשר: נמרטו כנפיה היו מכה גדולה
 שעל כל גופה: כונה היא הדיקה שעל הכשר שאין בה קנים דחשיב לה כגלולה ואין הלל כל יודה: ה

אחיות הדם שאחיה דם וחלתה: והמעושנת שכבים עשן בנפשה: והמכוככת חולי מחמת בינה ורמבם פי' אחות
 הדם שנבר עליה הדם והמעושנת שנברה עליה הליחה השחורה והמכוככת שנברה עליה הליחה הלנגב
 ולא הזכיר הליחה הרביעית שהיא האדומה לפי שאינה עשויה כל כך בבהמות: הדרוכני הם המות דבהמה
 וכן נזאת התרגולים בהמות האוכלות ממנה מתות: המים הרעים מים מנולי: הם המות דבר מהוא הם
 המות לאדם ואינו הם המות לבהמה: ו הדורם האוחז בעפרו ומגביה מן הקרקב עיה שהיא אוכלת יש
 שפירשו שאין ממתיך לבעל מי עד שימו לא אוכלו עתים: אבנע יתרה זו אבנע הגבוהה שאחיה האבנע עתה:
 וקרקבמו

חולין פרק ד

לו

הקדקנו בקלף כחם שבתך הקדקנו בקלף מנשר הקדקנו ולא שיהיה כל עוף טהור בריך לכל הסימנים
הללו אלא סימן אחד בלבד די ובלבד שכלב בו שאינו דורס זאובל והנאזוכים כתבו שמסודת בידם שאין
משמדים עוף הבא בסימן אחד ואף על פי שידוע לכו בו שאינו דורס ואוכל אלא אם כן היה אותו סימן
הקדקנו בקלף ביד אבל אם אינו בקלף ביד אף על פי שיש לזוסק אזאכבע יתרה מעולם לא התיירוהו:

החולק את רגליו כשמיצדו על החוט מתן שתי אנבעותיו מכלן ושעם מכלן: טעם בידוע שהוא דורס: ז' ונחנבים זהו סימן עזרתם: כל שיש לו ארבע רגלי וארבע כנפים ויש לו קרמוליס הם שני דגלים ארוכים לבד הד' והם סמוך למאחז ממעל לרגליו לבגד בהם כשהוא חצה לקצן מתחוק בהם: דב' יופי אומ' ושמ' חנב אף על פי שיש בו' סימנים הללו אינו כשר אלא אם כן ידוע שזמו חנב וכן הלכה: כל שיש לו סנפיר וקשקשת אפילו אין לו עכשיו ועתיד לגדל לאחר זמן או יש לו טבעת ועתיד להשירן כשהוא מן המים מותר: וסנפירין הפוסח בהן שטט בהן על פני המים:

אמרו החמים כל עוף הדורס טמא כל שיש לו אנבע ויתרה חפק וקורקנו בקלף טהור רבי אליעזר בר צדוק אומר כל עוף החולק את רגליו טמא * ז' ובחנבים כל שיש לו ארבע רגלים ודארבע כנפים וקרצילים וכנפיו מופין את רובו רבי יוסי אומר דשמו חנב וברגים כל שיש לו סנפיה וקשקשת דבי ויהודה אומר שני קשקשין וסנפיר אחד ואילו הן קשקשין חקבועין בו ומשפירן: הוצאת בהן *:

פרק ד

בחסה הסקשה לילד והוציא זעזבר את ידו והחזיקה מותר באכילה הוציא את ראשו מן על פי שהחזירו חרו זה כילד הוחך כעובר שבסעירה מותר באכילה מן השחול ומן הכליות אסור באכילה זה הכלל דבר שגופה אסור ושאינו גופה מותר * ב הסבכרת הסקשה לילד מחתך אבר אבר ומשליך לכלבים יצא רובו חרו זה יקבר ובשרה מן חככורה * ג בהסח שמת עוברת בתוך מעיה והוריש תרועה את ידו ונגע בו בין בהסח טמא בקבכחמה טהורה שאור ר' יוסי אגלילו אומר בטמאה טמא ובטהורה טהור * האשה שמת

בהמה

המקשה מותר באכילה העובר כלו ואפילו מקום הדגן של אבר דאם הניא ידו ולא החזירה בריך להניח משה שבעלי לנד החנון ולחכתו שיקום ההתך הברלת החנון והתך ומקום חתך שותר דמאי טעמא באמר האכר כשיבא לחוץ משום וכשר כשדה טריפה כשר שיבא חוץ למחיצתו שהוא לו שרה טריפה מה טריפ' כיון שנטרפה שוב אין לה היתר אף כשר כיון שיבא חוץ למחיצתו שוב אין לו היתר ומקום חתך לא יבא חוץ למחיצתו הילכך מותר כשהחזירה קודם שחיטה דקריבן ביה בהמה כשהמה תאכלו: הרי הוא כילוד ותו לא מהכיא ליה שחיטת אמו ובריך שחיטה לעבדא אם מונא מי אדם כמבא מת הדי הוא ככלה: מותר מעובר שמתעיה והיחיה החתכה בתוכה מותר בשחיטת הבהמה ולא באמר עשו' אבר מן החי: מן העמול ומן הכליות של בהמה עבמה אסור באכילה ואף על פי שהיחיה כשהמה לא היתר כשחיטתה ולהכי נקט עמול וכליות מקום דמדי דלא מטרפא בהו הוא: ב המבכרת המקשה לילד כפטור דחס שלה מותר לחתך אבר אבר כשהוא יונא ראשון ראשון ומשליך לכלב' דכל כשה דלא כפך דמיא לא קדום: יונא רובו באחד וחתכו הרי זה יקבר דבינאית הרוב חלה קדושה עליו דקריבן ביה אשר יולד: ונסערה מן הבכורה שהיא אחריו אינו בכור בין שיבא ראשון אבר אבר ובין שיבא רוב באחד דהא שני לאו פטור דחס הוא: ג כשהמה טהורה טהור מקו' ומה אם הושלה לו מחיצת אמו להתיירו באכילה כשחיטתה אף על פי שהוא מת לא תישל לו כשהיא חיה לטהרו מלמעמא ובהמה טמאה מגלן דאמר קרא וכו' ימותין הבהמה זו בהמה טמאה אשר היא לכם לאכלה זו בהמה טהורה אתקם בהמה טמאה לבהמה טהורה מה כהמה טהורה עוברת טהור אף בהמה טמאה עוברת טהור: דב' יופי הנלילו אומר בטמאה טמא ומפיק ליה מקרא דרתיב' או כש' כי תגע בכל טמא או בכבלת חיה טמאה או בכבלת בהמה טמאה כבי כבלת בהמה טמאה עממאה ובללת בהמה טהורה איכה עממאה לא אי זה זה עובר שנטמאה טמא

חולין פרק ד

ובטורה טהור מקו ובטמאה טמאה לביא קל וקומר ולא דרשינן סקווא ואין סלכה כלפי יומי: היום
טמאה טמאה זו מדרכבן גורה טמא יוכיא הטמא את ראשו חוץ לפרוזדור והרי הוא כילוד ומטמא והיום
סכורה שעדין הוא כמעיה ואפי' לטהורה אבל בדומה שהושיע ידו למעב בהמה דקתני מתכיתו' טהור ליטא
למגור סכו מפני שדחס של בהמה גלוי וכי מפיק מוי לים: וסקאטה טהורה עד שיגא הולך דאסא מקלסת

בשגמה כשמוציא ראשו חוץ
לפרוזדור ולא אתי לטהורה:

ד הכשר טהור כשר העובר
טהור שאין בהמה מקבלת טמאה

מחיים: הכשר פגע בכלה כשר
עובר מנע אבר מן החי שהיא

שמוטה שהשמיטה אפ"פ שאינה
פירת האבר בחילה מטהרמו

ימירי נכלה והוא כטורה שמוט'
שא"כ טמאה מן העורף אלא

מדרכב כמוקדשי: הגוף שחיטת
בהמה תננה את האבר ולב את

והעבר: לא אס טורה שמיטת
עריפה אותה מן הדיון הוא שהרי

דבר שנות: ומכין לטרף שמיטת
מטהרת דטמא אינה מטהרתה

וע"הדיון אינה מטהרתה שבהמה
טמאה אורה בחילה ועריפה

אסורה באכילה ומה טמאה אין
שמיטתה מטהרתה מלמט' דהכי

תניא בתורת כהני' לכל בהמה
אשר היא מפרסת פרסה וגו' כל הכובע בהם יטמא

להביא בהמה טמאה שלא תטהרה שמיטתה: תאמר
בטריפה שהיתה לה שעת הכושר דכיון דחל עלה תורת שמיטה יע לא פקעה מינה והויא בכלל שאר שאן

ונקר: טול לך מה שהבאת טול מכאן רחיה זו שהבאת הרי שכולדה טריפה מן הכטן מכין תטהרה: איש
במיכה שמיטה הילכך לא כפיא מכלל נאן ונקר אבל בן שמנה חי שכולדה מנהמה היה מין לבו במה לעבר

אפילו כשחט לפי שזיכו בכלל בקר ונאן והלכה כרמב"ם בן צונה חי אש כולד וטמא חין שמיטתו מטהר
ימירי ככילה שאין שמיטה מועלת בן שמנה אלא כשהוא אומ' חלב ושתי כליות באשם שאין כריך לומר דמקל וחומר

דמו דחלבו בלבד הוא דשרי כדתי' תיב כשהוא אומ' חלב ושתי כליות באשם שאין כריך לומר דמקל וחומר
סוה ילפי' לה ומה שלמי שאין כל מוכן טעמו ליה הרי הן טעמו חלב ושתי כליות באשם שכל מימי טעמו ליה אינו
דיו שיעבו חלב ושתי כליות ומה תל אלא לומר לך מה חלב ושתי כליות האמור באשם מונא מכלל שליל
שאינו יכול לומר חלב שליל הכונא באשם יקריב שהרי אין אשם בא קננה אף כל אפי' בקרבו הנאים נקנה
חלב האמור בהן מונא מכלל שליל וכיון דאין חלב שליל קרב בכל הקרבות דרי באכילה אבל דמו לח גע
מה האברים דקייאין בן במסכת כרתות דם האברים עינר בלא תעשה: טעמן שמיטה דחדשים גרמי לזוים
בהמה בלחשי נפשה ולא אתרבי מכל בהמה תאכלו: ומזיי באותו ואת כבו שלא ישחטו ביום שחט
את אמו וחבמים אומרים שמיטת אמו מטהרת דחדשים ולדה גרמי: דבי שמעון שזרי כו' לרבי
מכמים כיון שהלך על גב קרקע טעמן שמיטה מדרכבן דאפי' לחלופי לאכול בהמה בלא שמיטה גמי
שמעון שזרי מתיר אפילו לאשר שהשרים על גב קרקע והלכה כרמב"ם: קרעה לנהמה בלא שמיטה:
בהמה

שמת ולדה בתוך מעיה ופשטה חיה את יורה ובנעצ בו החיה טמאה
שומאת שבעה והאשה שחורה עד שיצא הולד: ד בהמה
המקשת לילד והוציא עובר את ירו ותחתה ואחר כך שחט את אמו
חבשר שחור שחט ארת אמו ואחר כך תחתה חבשר כנע נבלתו
דברי רבי מאיר וחכמים אומרים מנע טרפה שחורה. מה שבינו
בטרפה אשחישתה שחורת' אף שחישת בהמתה שחור' את האבר
אמר להם רבי מאיר לא אפ' שחורת' שחישת טרפה אותם רבי
שינופה שחור' את האבר דבר שאינו נפתח מנין לטרפה שחישת'
משחירתה בהמה טמא אסורה באכילה אף טרפה אסורה באכילה
מה בחסם טמאה אין שחישתה משחירתה אף טרפה לא השחיתה
שחישת' לא אם אמרת בבחמה טמאה שלא היתה לה שעת הברור
והאמר בטרפות שחיתת לה שעת הכושר שול לך מה שהבאת שרי
שגולדה שרפה סן. וכתב מלך לא אם אמרת בבחמת טמאה שאין
אין במינה שחישת האמר בטרפה שיש במינה שחישת בך שמת
חי אין שחישתו מטהרתו לפי שאין כבינו שחישת' ה

השוחט את הבהמה ובעא בה בן שפנה חי אומת או בן השעור
סת קורעו ומצויא את דמו סמא בן השעה חי טעון שחיתה וחייב
באותו ואת בנו דברי רבי מאיר וחכמים אומרים שחיתה אמו
בטהרתו רבי שמעון שזורי אומר אפילו בן ה' שנים וחורש בשבת
שחישת:

תאמר
בטריפה שהיתה לה שעת הכושר דכיון דחל עלה תורת שמיטה יע לא פקעה מינה והויא בכלל שאר שאן
ונקר: טול לך מה שהבאת טול מכאן רחיה זו שהבאת הרי שכולדה טריפה מן הכטן מכין תטהרה: איש
במיכה שמיטה הילכך לא כפיא מכלל נאן ונקר אבל בן שמנה חי שכולדה מנהמה היה מין לבו במה לעבר
אפילו כשחט לפי שזיכו בכלל בקר ונאן והלכה כרמב"ם בן צונה חי אש כולד וטמא חין שמיטתו מטהר
ימירי ככילה שאין שמיטה מועלת בן שמנה אלא כשהוא אומ' חלב ושתי כליות באשם שאין כריך לומר דמקל וחומר
דמו דחלבו בלבד הוא דשרי כדתי' תיב כשהוא אומ' חלב ושתי כליות באשם שאין כריך לומר דמקל וחומר
סוה ילפי' לה ומה שלמי שאין כל מוכן טעמו ליה הרי הן טעמו חלב ושתי כליות באשם שכל מימי טעמו ליה אינו
דיו שיעבו חלב ושתי כליות ומה תל אלא לומר לך מה חלב ושתי כליות האמור באשם מונא מכלל שליל
שאינו יכול לומר חלב שליל הכונא באשם יקריב שהרי אין אשם בא קננה אף כל אפי' בקרבו הנאים נקנה
חלב האמור בהן מונא מכלל שליל וכיון דאין חלב שליל קרב בכל הקרבות דרי באכילה אבל דמו לח גע
מה האברים דקייאין בן במסכת כרתות דם האברים עינר בלא תעשה: טעמן שמיטה דחדשים גרמי לזוים
בהמה בלחשי נפשה ולא אתרבי מכל בהמה תאכלו: ומזיי באותו ואת כבו שלא ישחטו ביום שחט
את אמו וחבמים אומרים שמיטת אמו מטהרת דחדשים ולדה גרמי: דבי שמעון שזרי כו' לרבי
מכמים כיון שהלך על גב קרקע טעמן שמיטה מדרכבן דאפי' לחלופי לאכול בהמה בלא שמיטה גמי
שמעון שזרי מתיר אפילו לאשר שהשרים על גב קרקע והלכה כרמב"ם: קרעה לנהמה בלא שמיטה:
בהמה

חולק פרק ד

לה

ד' : נחמה שכתבתו רגליה האחרונים מן הארכובה ולמטה שלש עצמו בדרך התחלוק הוא עצם הכתף
עם הפרסית כמפסטיים הנהמה וזוהי רכונה כקראת רכונה הכמכרת עם הראש ובלשון לעז קורין
אוטו פרקיינולו וכערכו דוקא ולמעלה הימנה עם האמנע וזומת הנידים בתחיתו כמוך לפרק
הארכובה הכמכרת עם הראש והעליון היא קולית התהובת כאליה והפרק שבין סוף הקולית לראש העצם
האמנע נכר ונראה נגמל כשהיא

שחישת אמו משהרתו קרעה ומצא בה בן ש' חי שערן שחישת לפי
זמלא גשחשה אמו ו בהמה שנחתה רגליה מן הארכובת
ולמטה בשרה מן הארכובת ולמעלה פסולה וכן שניטל צוברת
הנידיון בשבר העצם אם רוב הבשר קיים שחישתו משהרתו ואם
לאו אין שח שזו כשתרתו ו השיחש את הכהכה ומצא בה
שליא נפש חיפה תאכלת ואינה מטמאה לא שוכאת אוכלין ולא
שומא נבלות חישה עליה מטמאה טומא' אוכלין אבל לא טומאת
גבלו שליא שמת' מקנת' אסור' באכילה ביסן ודך באש' וסיסן ודך
בבהמה

במרא וטטה זו תשבו רכותי עקר והורו שכל מקום שתחתך הרגל למעלה מרכונה המתנה שקורים
בלעז יוקלו בין במקום זומת הנידים בין למעלה מזומת הנידים טרפה אבל רמז' ורנ אלפס רנו תפס
עקר הפירוש האמר שמפרש מן הארכובה ולמטה כשרה מן הארכובה ולמעלה פסולה דכיו קאמר למטה
מרכונה העליונה שהיא הקולית התהובה כאליה ולא למטה מיד הסמוך לה אלא למטה מעצם האמנע
בלו להיכו בעצם התחתון ודאי כשרה למעלה מן הארכובה דהימ בקולית ודאי טריפה כל מקום שיחתך
זכן שנטל זומת הנידיון כלומר ובעצם האמנע יש מקום שהיא טריפה כגון בזומת הנידיון ויש מקום שהיא
צטרה כגון למעלה מן הזומת ואל תתמה הואך אי פסיק לה למעלה מן הזומת בעצם האמנע כשרה
השמשטיל לחותכה בזומת טרפה שאין אומרים בערפות זו דומה לזו שהרי חותכה מכאן ומינה חותכה
מכאן ומינה ולא באברה בהמה זו מפני שהיא חתוכת רגל ממקום זה אלא מפני שחתכו הנידיון שחתכתן
הוא מכלל הטרפות ומקום זומת הנידיון הוא מתחיל מן המקום שהן כראים קשין ולכך עד המקום שיתחילו
להתרכך ולהתאדם : וזומת הנידים הם של שה חוטם לכנים בבהמה נמונים ומחונכים יחד אחד ענב
שנים דקים ואם כעל האחד העבה לכדו אין זה כעל זומת הנידים שהרי כאשרו שנים ואם כעלו שנים
מדקים מותרת שהרי האחד העבה גדול משניהם והרי לא נטל כל הזומת אלא מעטת ואם חתך רובו של
כל אחד מהן טריפה ואין צריך לומר אם חתכו כלן או כעלו כלן וכעף הם ששה עשר חוטם לכנים אפילו
לא חתך אלא רובו של אחד מהן טרפה : כשכר העצם למטה מן הארכובה במקום שאין עושה אותה
טריפה אם רוב הכשר קיים דהינו שעור וכשר חופים רוב שבין ורוב חקפו של שכר דומהו : דשפכת ליה
זה בלא זה כגון שמרחיב מנד אחד ומצד אחד אחר שאין העצם עגול הילכך בעיני לתרויהו : שחישתו
מטהרתו לאכר המדולדל ומותר אפילו באכילה ואם לאו שאין עור וכשר חופים את רובו אין שחישתו
מטהרתו ואף על גב דבהמה מתרתה היו אכר אסור משום וכשר כשרה טריפה כראמריין להכיר
אכר והרי המדולדלים ואם כשכר העצם מן הארכובה למעלה במקום שעושה אותה טריפה אם רוב
בשר קיים אכר ובהמה מותר ואם לאו אכר ובהמה אסור ודין העוף כדון בהמה לדיד זה :

שליא כמין כים שהעובר מוכח בתוכו : כפש היפה שאין דעתי קצה בה מחמת מאום :
תאכלכה ולא אמריין אכר מן החי הוא אלא גם היא כרתת בשחיתות האם : ואינה מטמאה דלא חשיבא אוכל' :
אלא טומאת כבלות אם מתה הנהמה ו מטמא' טומאת אוכל' אם נעצה בטומאה דמחשבה משייא ליה אוכל'
אכל' טומאת כבלות לא דלאו בשר הוא אלא כשאר אוכל' בעלמא הוי' אסורה באכילה וזענ' דלא כפס אלא

פורתא

חולין פרק ה

שורתא ופשיטא דכל מחו הולד לא היה שם מכל מקום מייטיב שמא בנותן מקצת ויבא ראש הולד והרי הוא
מילוד: סימן ולד בנשה ומינן וולד בנהמה המכרת וזהו פטר דחם שלה: וישליכה לכלבים שאין קדושה
בה דלף על גב דאין שליט בלא ולד הכא רובא לאובת מקדשא היא דלמא חקקה הוות או דכמה הוא ולא
קדוש: ונמוקדשין כגון בהמת שלמים שהפילה עליה תקנן דכיון דאין שליט בלא ולד קדשה דכין וזכר וכן

לקנה דנשיק מנהמת הקדש
קדוש: בפשת דרכים מקום
שהדרכים מתפרש' לטבים ודרך
המנחמים לקברה שם כדו שלא
תפול עוד: דרכי האמורי כחוש
וכתיב לא תעשה כמעשיהם:

בבחסה המכרת שחפלה שלא וישליכה לכלבים ובמוקדשין
הקבר ואין קוברין אותה בפרשת דרכים ואין חולין אותה באלין
ספני דרכי האמורי.

פרק ה

אוחו ואת בנו נחנח בין בארץ בין בחוצות
לארץ בפני הבית ושלא בפני הבית בחולין
ובמוקדשין בתוך השוחט אוחו ואת בנו חולין בחוץ שניהם
בשרים וחשני סופג את הארבעים קדשים בחוץ הראשון חייב
כרת ושניהם פסולים ושניהם סופגים את הארבעים חולין בפנים
שניהם פסולים והשני סופג את הארבעים קדשים בפנים הראשון
כשר ופטר והשני סופג את הארבעים ופסול.

אוחו

ואת בנו האם
והבן או האם
הבנת אבל האב עם הבן או עם
הבת אינו אסור דאיתו ואת בנו
משמע מי שנכח כרוך אחריו ונא
זכר שאין בנו כרוך אחריו: בין
בארץ בין בחלל אידו דבש' למתגי
בין בחולין טען במוקדש' תבא כמי
בארץ ובחונה לארץ איב' ולא
אצטרך דחובת הגוף היא וחובת
הגוף כהוגת בין בארץ בין בחונה
לארץ: בפני הבית בזמן שבית
המקדש קיים ושלא בפני הבית
דאלא הואיל ובענייבא דקדשים
צילנן בפני הבית כהנו שלא בכפי

חולין וקדש' בחוץ הראשון כשר ופטר והשני סופג את הארבעים
ופסול קדשים וחולין בחוץ הראשון חייב כרת ופסול והשני כשר
ושניהם סופגים את הארבעים חולין וקדשים בפנים שניהם
פסולים והשני סופג את הארבעים קדשים וחולין בפנים הראשון
כשר ופטר והשני סופג את הארבעים ופסול חולין בחוץ ובפנים
הראשון כשר ופטר השני סופג את הארבעים ופסול קדשים
בחוץ ובפנים הראשון חייב כרת ושניהם סופגים את הארבעים
ושניהם פסולים חולין בפנים ובחוץ הראשון פסול ופטר והשני
סופג

הבית לא כהנו קאל' בחולין ובמוקדש' בין שניהם חולין או שניהם מוקדשין בין שאלה מהן חולין והשני
מוקדשין ומכלן דגורא במוקדש' דכתי' שור או כשב או עז כי יולד וגו' ורבה לקרבן אשה וכתי' בתריה וסור או
שה אימו ואת כזו כזו: בחוץ חוץ לעזרה: שניהם כשרים משום דבש' למתני טיפ' שניהם פסולים תבא רשע
שניהם כשרים: והשני סופג את הארבעים משום לאו דאיתו ואת בנו ולא שחא שחט את האם תחלה ולא שחא
שחט את הבן תחלה לא שחא שחט וכו' חד גברא ולא שחא תרי גברי: הראשון חייב כרת משו' שחטו חוץ אבל
השני פטור מן הכרת דכיון דשחטתה אמו שוב אינו ראוי הבן לישחט היום בפני' דפסול משום מחיב וכן
שאינו ראוי לשוחטו ולהקריבו היום ואין חייב משו' שחט בחוץ אישך ראוי לפני' דכתי' ולא פתח אהל מועד לא
הביאו ראיו לפתח אהל מועד חייבין עליו בחוץ ואי לא: ושניהן סופגין את הארבעים הא' משום שחט בחוץ
דכל חייב כריתות לוקי' והשני משום לאו דאיתו ואת בנו: חולין בפנים שיהיה פסולין משום חולין בעצמם
בעזרה: והשני סופג משום איתו ואת בנו אבל משום חולין בעזרה אזהרת פניה היא כי ירחק ממך העקום
חנתת נדריהווק מקום אחר זונח ואי איתו זונח בקירוב מקום: קדשים בפנים השני סופג משום איתו ואת
בנו ופסול משום מחיב וזמן: חולין וקדשים בחוץ דוקא כשם הראשון חולין חולין וקדשים
וכן כל השניין במשכה דוקא כשם לה: והשני סופג משום איתו ואת בנו: קדשים בתחלה ואח"כ חולין בחוץ
השני כשר באכילה ואידי דתבא פסול תבא כשר: ושניהם סופגים ראשון משו' שחט חוץ ושני משום איתו ואת
בנו: חולין וקדשים בפנים שניהם פסולים ראשון משום חולין ששחטו בעזרה ושני משום מחיב ומתוהשמי
סופג משום איתו ואת בנו: חולין בחוץ ובפנים הראשון בחוץ והשני בכפיים: קדשים בחוץ ובפנים הראשון
בכרת משום שחט בחוץ: ושניהם פסולים ראשון משום ששחט בחוץ ושני משום מחיב וזמן: ושניהם
סופגין

אופנים ראשונים שחט מן זמנו וזאת ככו: קדשים בפנים וכוונן סאני סאני מן אדם אינו ואלו
בנו ומטעם קודם לז' קטן דמחוסר זמן הוא ואינו מתקבל בפנים: ג סבת התאמת מרה אדומה
הלכה לאכול היא: וסוד הכנסת לחמץ שנגמר דיעו דקייא לן דאסור בהכאף אפילו שחטנו ועלילה עבירה
דמכירה ליה דבאקרת עמיים ואפילו שחטנו אסורה ונגמרה עסקי דפתיח חטאת ועלילה עבירה אינה עסקה

דמכירה קודם שחטנו חטאת עבירה אינה עסקה
דלוקים ודלוקים דלוקים דלוקים דלוקים דלוקים
ללא פטר בהו דני עמטון:

ומכעים עמייבין קאי דמחייבו
חכמים כשחטו: לבעבדו וזה לא
שבו אלא שחטו דאסור לבעבדו
ודם וכן שני שחטו לבעבדו יכול
אבל דאסור לבעבדו ושני לבעבדו
דלוק דכך שחטו קתייתא
דמחייב עלת מן אופי ואת
בכו אפי כעו דין קטלא פליק
פטור מלקות דקס ליה בדלוק
מיכיס דמרי לא גבידין פיס
ופעמים שאפילו שחט דאסור
לבעבדו ושני לבעבדו וזה קטיב
בגין דאסור בים מן אדם אופי ואת
בכו ולא אפרי בים מן עבדו
ודם דלוק דאסור בים מן אדם
עבדו וזה לא עקיל ולוקס
עמוס אופי ואת כנו והלכס

בזמן את הארבעים וכשר קדשים בלגום: בחרץ הראשון כשר
דפטור ומשבי סופג את הארבעים ופסול: ג השוחט
אגמטא שפרח השוחט לעבורה וזה השוחט: פרת השארה ושור
הנסקל ועגלה ערופה הוי שמועץ ופסול: חכמים מהייבין השוחט
ונתבלח בידו והנותר חמסעק ששור משום אגמו ואת בנו: ג
שנים שלקחו פרת ובנה איהו שלקח ראשון ושחט ראשון ואב
קדם השני וכה: ג שחט פרה ואחר כך עני בגיה סופג שמונים
שחט שני בניה ואחר כך שחט את הארבעים: אהנה ואת
פתח ואת בת בתה סופג שמונים שחט ואת בת בתה ואת
שחט בתה סופג את הארבעים סוסמוס אומר משום רבי מאיר
סופג שמונים: ג בארבעת פהקים בשנה המוכר בהמה לחבירו
צריך לחזקו אמה פכהת לשוחט בתה מכרתו לשוחט ואילו הן
ערב יום טוב האחרון שר: חן וערב יום טוב הראשון שר: פסח
בערב עצרת וערב ראש השנה גברברי רבי יוסם הגלגל אפי ערב
יום הכפורים בגלגל אפי רבי יהודה אימתי בימן שאף לדיוח
אבל יש לו ריות און צריך לחזקו וסורה רבי יהודה במוכר את
האם

בכחעים: וכתנבלה בידו של מדעת: והכוח שתוחם הכחין נכסדיו ושותב: והמעקף שמוקד הסיגים
מטעם סבור ואינו שוחט: פטור ואפילו לרבין ולא דמיא לשחיטה דלגול דחטש שחיט מעליית אינא
דבר אחר גורם לה ליפסל אבל הכא ליכא שחיטה כלל: איהו שלקח דאסור ישחטו ראשון אס באל לבית דין
פסח האחד לשחטו וחבירו מעבד עליו ואומר אבי כריך יותר מתך אבו אומרים להם הלוקח ראשון ישחט
שעל מכתבן לקח שאלו לא עברה בעל הבית לשחי ועבדה לעצמו הוה הלוקח שוחט שכן שכיבו בתוספתא
הלוקח מעבד הבית הוא קודם לבעל הבית שעל מכתבן לקח: ואם קדם השני וזה שחידים בעגמ
כדי שלק יבא לדי אסור ויש לדיוח שאובל היום בשר: סופג שמונים דעל כל כן שחט פטור בלאו:
סופג את הארבעים דלוק כאן שחיטת אסור אלא אחת: שחטה ואת בתה ואת כן את בת בתה יש כאן
שני אופי ואת בנו: שחטה ואת בת בתה אין כאן צריך אסור ואחר כך שחט את בתה ויש שחטתה זו
שני אסורים אינו ואת בנו משום אמה וכוונן ואתו משום בתה של זו סככה בשחט: סופג ארבעים
בחד לאו הוא וחד הערה וחד עבשה: סומכום אומר סופג שמונים דסבורא ליה לסומכום דמחייב
בשחיטה אחת וכלאו אחד שני מלקיות וקוה הדין לרישא דקתמי שחט שני במיה ואחר כך שחטה סופג
ארבעים לסומכום סופג שמונים וכך הוי בתוספתא שחט חמשה במיה ואחר כך שחטה סומכום אומר
משום רבי מאיר חייב משום חמשה לאוין: בארבעה פרקין בשכה דרך ישראל לעשות סעודות
בארבעה פרקין הללו וסתם הלוקח בהמה אינו לוקח אלא לסוחטה עיד לשיכך הסוכר בהמה לחבירו
ומכר תחלה אמה או בתה בו כיוס כריך שיאמר לשחי דע לך שהיוס עכרתו אמה לשחטו או בתה עכרתו
לשחט שאם כנר בשחט: ביום טוב שאחרון של חג קת מרבים בשחט סופג שני דלוקס

חולין פרק ו

עליו חל חטאת וכליו חל חטאת וכליו חטאת וכליו חטאת
 חל חטאת עליו וכליו חל חטאת וכליו חטאת וכליו חטאת
 חל חטאת עליו וכליו חל חטאת וכליו חטאת וכליו חטאת

זאב לא חתך ואיתו חתך
 זאב לא חתך ואיתו חתך
 זאב לא חתך ואיתו חתך
 זאב לא חתך ואיתו חתך

זאב לא חתך ואיתו חתך
 זאב לא חתך ואיתו חתך
 זאב לא חתך ואיתו חתך
 זאב לא חתך ואיתו חתך

פרק ו זאב לא חתך ואיתו חתך
 זאב לא חתך ואיתו חתך
 זאב לא חתך ואיתו חתך
 זאב לא חתך ואיתו חתך

זאב לא חתך ואיתו חתך
 זאב לא חתך ואיתו חתך
 זאב לא חתך ואיתו חתך
 זאב לא חתך ואיתו חתך
 זאב לא חתך ואיתו חתך
 זאב לא חתך ואיתו חתך
 זאב לא חתך ואיתו חתך
 זאב לא חתך ואיתו חתך
 זאב לא חתך ואיתו חתך
 זאב לא חתך ואיתו חתך

חולין פרק ה'

מ

ואילם אותן לזכרון שמיטתן כשרה: חייבים לבסות אותן אחרים שרואים חיותם לבסות בהתנן לקמן אסקט
ולא כשה ודחה אחר חייב לבסות: פטור מלבסות דבי מאור קאמר לה דכשר שחיות חטא בזין לבין ענין
זכלה נמורה היא האיל ורוב מעשהיה מקולקלים ורכבן פליגי עליה דרבי מאור בין ארשא בין ארשא אלא
דכשרי לה עד לקמין למלטה והדר פליגי עליה וסברי רבנן דמסק נכלה היא לא נכלה ודאית הילכ לטבין

בכני חייבים לבסות ואין פוטותם
אחריהן אולע ותת לבו דמט מחוים
מעל ויתא היא והלכה כרמאיר:

7 פטור מיה יבסקה וחסר
כך ישמעו את העוף לבתיב חיה
8 עוף הפסוק זה מזה להטעין
כמו לכל אשך וחסר ורבן עברי
כאן 10 עבד ליה לחתך בתי
לאו הוא הוא אשכא אין ערוך כמין
אלא אם כן טעם טהרה והכל
מודים דלעבין דרכם אינו מוכר
אלא כדכה אחת ואין הלכה ברבי
הודם: ודחה אשך חייב לבסות
דכתיב בפסוק כמין הדם ללבי
ישאל מנה ויתח על כל בני
ישאל: פסוק דרבי חייב לבסות
ולא שאילא שחור וקמלה אלא
לא חור נמלה בטור מלבסות:
ה כמעט כיון טהור אלוס
ואין מראה הדם בכבד רועה
אותו וין כלא מים ולא היה ערנית
דס נכד במים כשעור זה חייב
לבסות: כמעט גדס בהמה דלחן
דר כמין הוא ורעו דם בהמה: או
גדס החיה גדס היקו של חיה:

שוחט וקטן ששחטו ואחרים רואין אותם חייב לבסות בינו לבין
עצם פטור מלבסות וכן לענין אותו ואת בנו ששחטו ואחרים
רואין אותן אסור לשהט אחריהם בינו לבין עצמן רבי מאיר
בתי לשהט אחריהן וחכמים אופרים וסחים שאם שחט שאנו
קומט את הארבעים * ד שחט מאה חיות במקום אחד
ביסוי אחד לכולן מאה עופות במקום אחד כמין אחד לכולן חיה
ועוף במקום אחד כמין אחד לכולן רבי יהודה אומר שחט חיה
יבסקה ואחר כך ישחוט את העוף * שחט ולא בסקה וראתו אחר
חייב לבסות ככחו ונהגלה פטור מלבסות: כמות חרות חוב
לבסות * ה דם שנתערב במים אם יש בו מראית דם
חייב לבסות נתערב ביין רואין אותו באלו הים נתערב בדם
מבטחה או בדם החיות רואין אותו כאלו הים רבי יהודה אומר
אין דם מבטל דם * ו דם הנתון ושעל הכסין חייב לבסות
אמר רבי יהודה איסור בזמן שאין שם דם אלא הוא אכל יש שם
דם שלא הוא פטור מלבסות * ז במה מכסין ובכח אין
מכסין מכסין בזבל חרק ובחול חרק כסוד ובחרכית * ו
ובלבנה ובסופה שכתשן אבל אין מכסין לא בזבל הגס ולא
בחול הגס ולא בלבנה ובסופה שלא כחשן ולא יכפה עליו את
הכלי כלל אמר רבי שמעון בן גמלי אל דבר שכגדל בו צמחין
מכסין בו ושאינו מגדל צמחים אין מכסין בו *

פרקו

גיר הנש נחוש בארץ ובחוצ' לארץ בפני רבי ושלח
בפני הבר' בחוליו ובמקדשו וזוהו בבחם ובח' בירך
של

רואין אותו שאינו טעון כמין כאלו הוא מים ואם היה הדם הזה ש' שמיטת חיה ועוף ככר בו חייב לבסות ואין
דכ מנטל דם ואפילו אין ערנית דם כדברת במים כמות דם בהמה זה אין דם קחיה בטל דקסוד בין במין
לא כסול ואין הלכה כרבי יהודה: ז דם הנתון על גב כחלה: אמיני לפרושו קא פטיגלא לטבילוגי
וכחול הדקן כל שאין היוצא ערין לבתמן: הדמית שמיטת חרפין: וצמחיה כמין של סבס על פי
הסתי: דבר שאין מגדל בו צמחים אין מכסים בו וסוד ומלכות ולבינה ומן ופיה שבתא דתגן לעיל אשכחן
כסין אף על גב דאין מגדלים צמחים והאיל ומעקרא דקדוש טעמית כהן מלאכה היו מגדלים במיתם מכתין
כסין והאיל כלל דרנן שמעון בן גמלי לאו דוקא דהא כסודת של חרש' דקה אעגרת של פשתן אמרי דכתיב
דמעסיבהן אף על גב דאין מגדל צמחים אחר מכסים בו משום דאקרו עטר דכתיב מעטר שריפת החטאת
וכן מכסים שמיטת הוהב דכתיב ועפרותה לו:

גיר הנשה

במעוקדים אפילו עגלה שפלה לליל מניח את הגיד ומשליכו על האשך הבזר
בשבת הקודש נפוח ואינו מקרינו עם הכשר: שאין לנכף אין לו בף יכר
דומה לשל אדם שהוא עובד אלא הנשי שעל הקולות של שוק מרחוק הוא ואם כחף שוק שיש לו בף מעל
גיד הכפה שלו אסור: וענה בשליל בן תפעה חי הקמחא בכסמה ג' יסודו אומר אינו קמחא בשליל ואין הלכה
כרבי

חזו"ן פרק ז

כרבי יהודה: והלכות של שליל מותר: פירוש אחר והלכו של גיד כלומר טעמו של גיד מותר לדכויי סבל אלא
 מיעדא קדושים כגון בו אסור: ואין הטבחים כאמנים לומר בטלוחו מפני טעורו הוא להם להטט אסורו
 ואין הלכה כרבי מאיר: ב שולח אדם ירך לבכרי וכו' ואין חוששים שמה יראכה ישרא' כשטלחה לו
 יחזור ויקח אותה מן הגוי ואלככה בגידה דפיין דשליטה היא מקומו של גיד הכסה היה כבר אם כמעט
 סימנה והלוקח מוכן שלא יטול

א זכרון זכרון של שמש ואינו נוהג בעוף מפני שאין לו כף וזוהו
 בשליל רבי יהודה אוסר אינו נוהג בשליל וחלבו מותר ואין
 הטבחין נאסנין על גיד הגשה דכרי רבי מאיר והכמים אסורין
 באסנין עליו ועל החלב ב שולח אדם ירך לבכרי שגף
 הגשה בתוכה מפני שבקומו ניכר ה הנטול גיד הכשה צריך
 שיטול את כולו רבי יהודה אוסר כרי לקיים בו מצות בשלילה

ב האוכל גיד הגשה כות סופג ארבעים אכלו ואין בו כית
 דריב אכל מזה כות ומזה כות סופג שמונים רבי יהודה אוסר איש
 סופג אלא ארבעים ד ירך שנתבשל בח גיד הגשה אם
 יש בה כמות טעם חרי זו אסורה כיצד משערין אותה כבשר
 בלפת ה גיד הכשה שנתבשל עם הנידים בזמן שמכיר
 בבוהן טעם זאם לאו כולן אסורין וחרושב כמות טעם וכן החיבת
 של כבלת זמן החיבת של דג פסא שנתבשר עם החתיכות בזמן
 שמכירין בבוהן טעם ואם לאו כולן אסורות וחרושב בבוהן טעם
 1 נוהג

מטול את כלו ומטט
 לקיים בו מצות כתיבה
 גומטו מלמעלה דתי: ג
 אכלו ואין בו כית מייב טעם
 דכירה הוא ומייבכל שהוא כאוכל
 במהכל שהיא מחיוב: מה כות
 מירך של יתן כות וכן מירך של
 שחול: אינו סופג אלא ארבעים
 דסכר דבי יסודה אינו כוהג אלא
 בשל יתן דרדיס סירך השימכת
 פכדך ואין הלכה כרבי יהודה:
 כ כשאר כלפת דואין כאלו
 סירך למעט והגיד כשר ואם
 היה כותן טעם כשר כשיעור
 סירך כלפתת סירך אסור ד
 דסיפורים הלכה למשה מסיני
 פמירי דכהביא פשרו אף על פי

שאלו היה כרוב או קפלטו היה כריך פחות או יותר והא מתביתין אדחיא לה ואינה הלכה דקיימא לן אין
 בגידים בבוהן טעם דבין כתבשל ובין כמלח ובין ככלה משליכו ומותר ודוקא בו אבל שמוני יש בבוהנות טעם
 ואם לא כשל שומנו אסור ונותן טעם האסור במין במיניו שאין אדם יכול להכניחו משערין אותו בששים: פ
 ה גיד הכשה שנתבשל עם הגידים של היתר בזמן שמכיר משליכו לחון ואין כאן אלא פליטתו: כמותן
 טעם אם יש בגיד של אסור בבוהן טעם ככל אלו כלין אסורים ואם לאו שאינו מכיר כלין אסורים דכל אסור
 יש לומר זה הוא ולא כתיב דכריה הוא חשוב וכריה לא בטלה: בזמן שמכירין לחתיכות האסור
 משערין בבוהן טעם ואין כהן כדי לתת טעם בשל היתר הרי השאר מותרות: ואם אין מכירין כל
 החתיכות אסורות דכל אחת יש לה טעם ולומר שמה זו היא ואינה בטלה ברוב הואיל והאוויה להתבדד בה לפס
 האודים: והדומה מותר אם אין בחתיכות האסור כדי לתת טעם ברובו ונקיפה ובחתיכות והכל למעט
 באסור שנתערב בהיתר מין בשאינו מיכו דאיכא למיקס אטעמא אם תרומה היא שנתערבה בחזו"ן ויטעמא
 כהן ואם דבר אסור הוא ויטעמנו כחטתו גוי כהן דעלמכת היא לא משקר שלא יפסיד אומותו ואם נתערב מין בשאר
 דלובל למיקס אטעמא או במין בשאינו מיכו ואין כאן כהן או גוי שכיכל כהן מן עליו אם האסור הוא ממלס
 ודס ככלות וערפות שקנים ורמאים ובהמה ועופות ודגים ומאין וכיונא כזה משערין אותו בששים אם יש
 ששים של היתר כגד האסור הכל מותר ואם לאו הכל אסור וכן שומן של גיד הכשה משערין אותו כגד
 ששים של היתר כגד כחל שנתבשל עם ששים משערין אותו בששים וכחל מן המינין מפני שאסורו מדברי
 סופרים ובה שיש בה אפרוח שנתבשלה עם שאר בניס של היתר דכיכה ששים ואחת כנגדה ואם היא
 הוא תרומה והלה וכריה אם הוא מין במיניו או מין בשאינו מיכו ואין פס כהן או גוי שיטעמו משערין אותו
 בעלמא של חזו"ן ואם פירש וכלאי הכרס משערין אותו בחתיכות וכל השיעורים הללו משערין ככל מה
 שנקדדה ברוב אדחתיכות ובעתלין ונקיפה וסוף הדק דק שכשלה הקדדה וכמו שהיא בא לפנינו משערין
 לים

חולץ פרק ח

מא

למה ולא משעבדן צמי' דבלעא קדרה מן היתיר לפי שאף מן האסור נבלע וכתעצו מכות שיהי' דאטו דהיתיר בלע דאסור לא בלע : ו ואינו כותב בטמאה שום אכל גיד הכשה של טמאה למד יש בנידים כמותו טעם לוקח משום טמאה ולא משום גיד ולמד אין בנידי טעם פטור מכלום דבטהור עץ הוא והתורה שייכה עליו אבל בטמאה אינו נוהג : מכני יעקב נאסר ועדין טמאה עותר לכה עז מתן תורה : אמרו לו פסוק זה עשהו עליו כפינו כאלו

ועד סיני לא הוהירו לא שכתב במקומו לאחר שאחז' כפינו כשכא לסדר משה אתה תור כתהמקרא הזה על המעשה על כן הוהירו כפי ישראל אחדי כן שלא יאכלו גיד הכשה ואין הלכה כר' יהודה :

בל הנסר אסור לנשל כחלב יש מהן מדברי תול' כגון כשר כהל' ויש מהן מדברי סופרי' כגון כשר עוף חוץ מכשר דגים , חגיגים שאינן לה מדברי תרס ולא מדברי סופרים : ואסור להתלותן עם הגבינה על השלחן ואפי' כשר עוף דאבוד אכילתו מדברי סופרי אסור להעלותו עם הגבנ' על השלחן גורם שם יפלה גבנה עם כשר סנהמה נאלפס דותח כהוא אסו' מן התור אינו מכש' : הנודר מן הכשר נכדריס הלך אחר לשון בני אדם ולכל מין כשר אדם קורא כשר וזן מכשר

ו נוהג בשחור ואינו נוהג בטמאה רבי יהודה אומר אף בטמאה אסר רבי יהודה והלא מבני יעקב נאסר גיד הכשה ועדין בחמה שם א' מותר לחן אסור לו כפינו נאם לא שנכתב בסקובו :

פרק ח

כל הברש אסור לבשל בחלב חוץ מברש דגים וחגבים ואסור לעלות עם חגיגי' על השלחן חוץ מברש דגים וחגבים הנודר מן הברש מותר בברש דגים וחגבים העוף עולה עם חגיגי' על השלחן ואינו נאכל דברי בית שמאי ובית הלל אומרים לא עולה ולא נאכל אסר רבי יוסיזו סקולי בית שמאי וסחמורי בית הלל באיזה שולחן אסרו בשלחן שאוכל עליו אבל בשולחן שסודר עליו את חתבשיל ניתן זה בצד חו' ואינו חושש' ב ציור אדם בשר ונבינה כסשפחת אחת בלבד שלא יחו' נוגעין זה בזה רבן שמעון בן גמליאל אסר עני' מכסמאין אוכלין על שלחן אחר זה בשר זה נבינה ואין חוששין *

ג שיפת חלב שנפלה על החתיכה אם יש בה כנוהן טעם באותה חתיכה אסור ניצה את הקדרה אם יש בה כמותו טעם באותה קדרה אסור הכחל קורעו ומציא את חלבו לא קרעו אינו עובר עליו חלב קורעו ומציא את דמו לא קרעו אינו עובר עליו * המעלה את העוף עם חגיגי' על השלחן אינו עובר בלא העשה *

ד בשר

דני' וחגיגי' : וכה אמרו לא עולה ולא כאכל ואין להקשות בה הינו תין דאמר לעיל ואבוד להעלותו עם סנכנה על השלחן דיל דהכי קאמר דער זה מחלוקת ב' זכס ואין זה סתם ואחכ מחלוקת דכס במקום דה' איכה מפנה : אד' ותי כו' הא קמ"ל דתין ד' ותי הוי ומפני ששכח ולא הזכיר שמו בתחלה הזכיר שמו בסוף וסדי הוא כאלו אמר הוי דהעוף יצאה ואינו כאכל דברי' כס' וכה אמרו לא עולה ולא כאכל ד' יוסי' אמרה שר' ויסי' אומר וזמקולי' כס' ומחמורי' דה' : בשלחן שאוכל עליו דאידי דמטמשי' ביה ידא אתי' לאתמוזיה על גב זס' : כ וכלכד שלא יהיו כוגעין זה בזה דלוי' כגעי' אף על גב דכוכן ככוכן הוא בעו הדחה : שני אכסמאין אוכלין על שלחן אחד דוק שאין מכירין זה את זה אבל מכירין זה את זה אסור שמת יטול אחד מהן משל חבריו ויאכל והלכ' כרס' ג : ג טפת חלב שנפלה בתוך הקדרה על אמן המתכות שכלה חוץ לדוטב ולא הגיב את הקדרה ולא כסה אותה הרי לה כחלק טעם הטפה לא לאותה חתיכה בלבד : אם יש כמותו טעם באותה חתיכה כלומר אם אין באותה חתיכה לכדה ששים לבעל הטפה מיד נאכרת החתיכה ואוסרת ונדרותיה ונדיך ששים ככגד כל החתיכה : כער את הקדרה שהגים בה מיד קודם שקבלה החתיכה טעם מן הטפה דהשתא כתערה הטפה ככלן : אם יש כמותו טעם באותה קדרה כלומר אין כח בטפה לאסור כלן לא אכ"ש כה טעם ליתן בכל הקדרה : הכחל דרי הנהמ' קורעו ומציא את חלבו קורעו שמי' ועבר ושמו כבולת ומומר אחכ לנשלו עם כשר בקדרה : לא קרעו אינו עובר עליו אם נשלו לכו' דו בקדרה ומומר לעשו' כן אפי' לכתילה לא א ידו דנעי' לשתני' סוף גבי לב לא קרעו אינו עובר עליו אבל איסור' מיהא איכא ת.א' כמי' ריש' אינו עובר עליו ואם נשלו עם כשר בלא קריע' משצרו' אוזת' כשאי' וכחל' עצמו מן החיוב והכחל' כשאר לעולם אסור : חלב

חולין פרק ה

קורעו ומוציא את דמו לא קרעו אינו עובר עליו להיות ככרת וכמסקנת כריתות מוקי לה כלל עוף שאין בדמו
זוית אבל בכל בהמה חייב כרת אם אכלו ולא קרעו לאחר נשלו אבל בשר הלב אינו כחומר שהלב חלק מה
ואינו כזולע: אינו עובר בלא תעשה אינו יכול לבא לידו לא תעשה כלומר אין לחוש שמא יוכלו וישבור
עליו דאמרי אכיל ליה אינו עובר בלא תעשה: ד מותר לכשל ומותר בהכאה דאין בו משום כשר בחלב
דתלתא כתיבי גבי אסור בשר

ד בשר בהמה שהורה בחלב בהמה שהורה אסור לבשר
ואסור בהנאה בשר בהמה שהורה בחלב בהמה שהמה טמאה בשר
בהמה טמאה בחלב בהמה שהורה כותר לבשל ומותר בהנאה
רבי עקיבא אומר היה ועוף אינם מן התורה שנאמר לא הבשל
גדי בחלב: אמו שלש פעמים פרט לחיה ולעוף והבהמה טמאה רבי
יוסי הגלילי אומר לא תאכלו כל נבלה ונאמר לא הבשל
גדי בחלב אמו את שאסור משום נבלה אסור לבשל בחלב עוף
שאסור משום נבלה יכול יהא אסור לבשל בחלב לומר
בחלב אמו יצא עוף שאין לו חלב אם ה קבת נבריושל
נבלה הריו ואסורה הכעמיד בעור של קבה כשרה אם יש בנותן
טעם חרי זו אסורה כשרה שינקח מן השרפה קבתה אסורה שרפה
שינקח מן הכשרה קבתה מותרת ספני שכנסו במיעיה ו
חומר בחלב כברים וחומר בדם מנחלב חומר בחלב שהחלב
מועיל

בחלב וחד מניה להנזיל את
הטמאה שאם בשל בשר בהמה
טמאה אפי' בחלב בהמה טהורה
מותר ובאכילה מיהא אסור משום
בשר טמא וכן כמי תלתא בחלב
אמו כתיבי וחד מניה למעוטי
חלב טמאה ואפי' הכשר טהור:
פרט לחיה ולעוף ולבהמה טמאה
גדי פרט לעוף שאינו בהמה גדי
פרט לחיה דאפי' דמיה בכלל
בהמה אתא קרא ויתרא ואפקיה
גדי ולא בהמה טמאה וכפשא לן
מדכתיב ואת עורות גדי העזים
וישלק יהודה את גדי העזים כאן
פירש לך הכתוב דגדי זה מעזים

היה האדם לא פירש יש במשמע אף שאר בהמה מדאנטריך ביה לפרושי: נאמר לא תאכלו כל
כנלה ונאמר בנותו פסוק עגונו לא תבשל גדי בחלב אמו דמשמע כל שנהג בו אסור כנלה יש בו משום בשר
בחלב ואיכא בן דבי יוסי הגלילי וכן רבי עקיבא דרבי יוסי הגלילי סבר היה לאוריתא דכל שהוא אסור
משום כנלה יש בו משום בשר בחלב חוץ מן העוף שאין לו חלב אם ורבי עקיבא סבר היה לאוריתא או
כמי עוף מדרכין איכא בויהו רבי עקיבא דפריש אינו מן התורה משמע הא מדרכין יש בו אסור אבל רבי
יוסי הגלילי דלא פריש האי לישיא שרי ליה לנמרי והלכה כרבי עקיבא: ה קיבה חלב הקרוי
שבתוך הקיבה: ככרי ושל נבלה הכי קאמר קיבת שמיית ככרי שהיא נבלה הריו זו אסורה: המעמיד
חלב בעור של קיבה דהוא בשר אם יש בה ליתן טעם בחלב הריו זו אסורה ואם לאו מותרת ואפי' שהיא
מעמיד הולך והעור עגמו של היתר הוא ואין אסורו אלא מחמת דבר אחר שכתערב בו לא אמרינן בהאי
הכל הולך אחר המעמיד אבל אם העמיד הגבחה בעור קיבה של נבלה אשילו אין בה ליתן טעם בחלב
אסור מפני המעמיד שאסורו מחמת עגמו ולפיכך אסורו גבנות הגוים מפני שמעמיד אותם
בעור קיבה של נבלה אבל הקיבה עגמה דהיינו החלב הקרוי שבתוך הקיבה אסורית דלית בה אסור כלל
דפרשא בעלמא הוא כך כתב רמבם אבל רש"י כתב והלכך הכמנא קרוי בעור הקיבה שמולחין אותה בשורה
אחי הייתי כוונת היתר עד הנה וכלכך שלא יתנו בה חלב אחר ותועה הייתי בכך שהייתי סובר מדאמרינן
גבי קיבת עולותיהן שדעתיהן גומעה היה שמעצינה פרשא בעלמא היא ולא מתבאר ולא היא חלב גמור
הוא מדתני בנותיהן כשרה שינקח מן השרפה קיבת אסור שם חלב הוא וקיבת עולה דשריא משום דלאו
גושה היא לא שינקתו מאמו והוא ליה ככוס כתיב מעיה כתיב בקערה ונותר: ו שהחלב מועיל בו ואפי'
קדשים קלים שהן מוזנין בעלים ואין בהן מעילה בחייהן יש מעילה באמוריהן לאהר שמוך דמין דכתיב גבי
קדשים קלים כל חלב לה' ולהכי כתיב בהו לה' למימרא דקדשי ה' קריין ביה לעינין מעילה: וטמא אם אכלו
בנזמאת הגוף חייב שתי חטאות אית משום חלב ואחר משום טוונות הגוף מה שאין כן בדם דגבי דם כתיב
על הזבח לה' לפר לכפרה לתתיו ולא שהיא קרוי שלי למעול בו שאינו עומד אלא לכפר בשבילכם ומשום
גבול אין בו דכל שדבר אחר מתיר אותו כגון בשר קדשים שהם מתירו לכהנים בזריקתו וכגון עולה שדעם

חולין פרק ט

מב

פיערה למונח דאם לא כורק דמה אין אכריה קטרים דכתב זורק הכהן הדם על מונח ה' והדר והקטיר את החלב לרית כיחא אלויש כהן משום פגול אבל דם דהוא גופיה מעיר הוא אין חייבין עליו משום פגול: משום כתר ועמא כתיב אין בו דכתב כדם תרי מעוטי הוא ולכס חד למעוטי מכותר וחד למעוטי מטומאה: אלא כנהמה טהורה כדכתיב מן הכהמה אשר יקריבו ממנו:

העור

והרוטב משום דיעבן כפ' כהמה המקשה גבי שילוי וזאיכה מטמאה טומאת אוכלים ולא טומאת נבלות תכ' העור והרוטב והאי דאפסקיה משום דתכ' בפרק בהמה המקשה מכא כה בן ט' מי טעון שחיט' וחייב כאלוהי' וזאת ככז' תכא אחר כך אלוהי' ואתנכו ואידי דאיירי כיה בשחיט' שאיכה דלויה תכא בתריה ככמי הדם ואידי דתנא ככמי הדם וכוהנ' בחיה ובעוף תכ' גיד הנשה

מועלין בו וחייבין עליו משום פגול וכוהר ושמא מה שאין בן בדם חומר בדם שהדם גוהג כבהם' וחיה ועוף בין שמאים ובין שחורי' וחלב אינו גוהג אלא בבחמה שהורה בלבר »

פרק ט

העור והרוטב והקיפת והאלל והעצמות והגדין והקרנים והטלפי' מצטרפין לשמא שם' אוכלים אבל לא טומאת נבלות כיוצא בו שחשח בהמה שמאה לכרו והמפרכסת מטמאה טומאת אוכלין אבל לא טומאת נבלות עד שתמות או עד שיתא את ראשה ריבה לשמא טומאת אוכלין ממה שריבה לשמא טומאת נבלות ר' יהודה אומ' האלל המכונס אם יש בו ביות

דכהנ' בחיה ולא בעוף ואידי דאיירי כיה כירך שכתבשל בה גיד הנשה בכלי דעת אסור תכאכל הכנר ובתריה הדר לעניכא קמיתא דשילוי או איכה מטמאה טומאת אוכלים: היצור והרוטב העור של בהמה שחזטה כגון פחות מכנינה בשר ועורה מחוכר בה מנטרף מפני שהיא שומר לבשר והשומרים מנטרפים לטומאה קלה שהיא טומאת אוכלים דכתיב בה על כל זרע וזרע אשר יזרע כדרך שכני אדם מוניאי לזריעה מטה בקליפתיה ושעורה בקליפתיה ופגושין בקליפתיה וזאפג' דבהמה קרא טהור הוא כתיב כיה טעמא משום דלא שוכר דסאיך ליה וכי ייתן מים על זרע דהוכר טמא הוא: והרוטב כשהיה קרושה דרך לאכלה עם הבשר ומנטרפת להשלים שיעור כנינה אבל איכה אוכל לקבל טומאה בפני עצמה: והאיכה תכלין וכן עצמן לאו אוכלים חשיבי אבל לאכטרופי מנטרפין: והאלל גיד השדרה והנואר והוא רחב ונבגן וקשה יקורין לו כלעז קפילו ודוגמתו בחיוב דופאי אליל כלכס שמשפסאן אין לו דפואה להתחנר עוד כך אתם דבר שאין בו דפואה אתם אומרי' לרפאת אי כמי קרי תכא אלל לכשל שפלתו סכין כשמפשיטין את הבהמה פעמים שהסכין פולט מן הבשר אבל העור ולא חשיב אוכל אבל מנטרף עם האוכל: והקרנים והטלפים כל שחיתכו ויונא מהם דם אבל עקרון מלמטה שהן רכוס ומיהו באפשי כפשיהו לאו אוכלים כחזו:

מנטרפין משום שומר לזמא טומאת אוכלים להשלים שיעור כנינה שאין אוכלים טמאים מומאים בפחות מכנינה: אבל לא טומאת נבלות אם מכילה הן אין מטמאין ואין מנטרפין לכיות להשלים שיעור ככלה לטמא אדם ועגדים שעליו דכתיב והיגע בכלתה ולא בעור שאין עליו כוית בשר והעור משלים לכיות שהיגע בו אינו טמא לפי שאין שומר מנטרף לטומאת נבלות וכן קיפה ורוטב לאו מן הבהמה ככהו ואלל ועודים לאו כשר הן אבל אוכלים כעלמא הוו בהדי בשר: כיונא בו שהוא מטמא טומאת אוכלים להיות מקבל טומאה מן השרץ ומטמא אוכלים אחרים ואינו מטמא חליו טומאת נבלות לטמא אחרים: והנחת בהמה טמאה לכרי ישראל שחט בהמה טמאה לנזק ככרי ועדה מפרכסת אף על גב דלא חייא לכרי דלא שריא שחיטה לכני כח ער שחיטה אפילו הכי הואיל וישדלף שחט שחיטה מעלימתא היא והואיל דשחיטה שריא לגבי דישדלף כנהמה טהורה משויא ליה משחנתו אוכלא כשחיטה אף בטמאה לכרי אבל ככרי בשחיטה לא משויא ליה משחנתו אוכלא דלא אשחזן שחיטה לגביה וטמאה לישראל לא משויא ליה אוכלא דבעלה מחשבתו: אבל לח טומאת נבלות עד שתמות דהא וכי ימות מן הבהמה כתיב: או עד שיתו את ראשה דהווא לה נטרף וכו' מתיי' דחשוכה מתה ואפילו היא מפרכסת: רבה הכתיב לטמא טומאת אוכלים דהא אויבא כ! ה' דלגבי אוכלים אוכלא כנסו: וכלל לא מקריא אף על גב דשויי בה:

חולין פרק ט

אכלל המכנס הוא אל דמיפא לכע הוא כשר ספלטיו סכין אכל העור: המכנס הכאסף למקן אחד דחולין
אחשבי לא כבול: וחשיב הכשר ככלה ויזיב עליו אם כגע וככנס למקדש או אכל קדש וחין סלכ כל יהודה:
ב אלו שפורזתיהן מטמאין ככשרן: ועור חזיר של יסוב עמכי שהוא דך ואוכלין אותו: איך עור חזיר
הכר דכשר הוא כמירכך ואין הלכה כד' יומי: חטוורת של גמל הרכה כל זמן שלא טען מאשוי: עגל הרך
כל זמן שהשו יונק: ועור הפרסו'

כשזומתין הנוליס והוא דך: בית
הכושית בית הקום של כקב: ועור
שמחת האלים עור כזכב עתמת
מקום שאין עשר מפכי שהוא דך:
האנקה ריבוי: והלטה לזיירדא:
חומט לועג: הלטה כמולדס
ערה חלוק מעשרה ואין סלכ כר'
יהודה: וכלן שעברין כללן שאמרו
שהן מטמאי ככשר אם עברין כגע'
עור וכתלו מתורתבשר וטהורין:
או שהלך בהן ששטסו כדי להלך
בהן שהוא קבת עבודן: חזן מעבר
האדם דבר תורה עור האדם ל
לאחר שעברו טהור ומה טעם
אמרו עור האדם שעברו טמא
גודס שמיא יעשה אדם עורו אכיו
ואמו שטיחין למטס לישב ולשכב
עליהן: יש להן עורות ואין אחד

עין ישיה ערו מטמא ככשרו ודלא כתבא קמא דחשיב ארבעה מהן ששפורזתיהן ככשרן ואין הלכה כרבי
יוחנן בן מרי: ג בטורה ובטמא כין שהיא טהורה שחוטף והמפשיט טמא כין שהיא ככלס
טמא והמפשיט טהור אם מפשיטו לעשות מן העור שטיח דהיינו מנע להניע ענן האטה או על גבי
שלקן כגון שקורע וחותך העור כלו: לארכו מראש הנהמה ועד זנבה ופתיל: להפשיט העור היו חבור יד
להנביא טמאה מן הכבילה אם כונע אדם טהור בעור ולהככים טמאה לכשר אם טהורה היא עד כדי
אחיה זהן שני טפחים ושפי מהכי לא הוי יד להככים ולהנביא טמאה ואם הכשר טהור ומעשה טמאה
ביותר נשני טפחים אלו לא כטמא הכר וחס הכשר כבילה וכנע טהור ביותר משכי טפחים הללו לא כטמא
הטהור: ולחמת אם לא חתך העור מתחלה לארכו אלא מפשיטו כפול לגורך חמת מתחיל טמאה
והזכבו כלפי זנבה עד שיפשיט את החזה הוי חבור וכהנע בעור ככונע ככונע בין ליטמא אפס
שהחזה קשה להפשיט מכל האברים: המרגיל שמתחיל מרגלי הכהמה להפשיט ומפשיט כפול
לגורך חמת כלו חבור מפכי שהחזה למקן הפשטו הוא לפיכך כלו חבור עד החזה והכונע בעור המופשט
ככונע ככר בין ליטמא בין לטמא: עור שעל הגזר מעצמו כעסו לפיכך אינו חבור לעשות
המופשט הראשון חבור כדרך שהחזה עושה וחקמים אומרים וכו' והלכה כחקמים: ד עור שיש
עליו כזית בשר במקום אחד הכונע בזיב היונא ממכו דכנעה ותלתול היונא מואתע כשר ותלוי ודכוק במקצת
וזאותו זיב לרבא כזית אכל מעורה הוא לכזית: וכשערה שבעור כנגד אותו כשר טמא דשערה היא
שומר מטמא במשא שהרי כשא כזית ככלה ולא ככונע דאי אפשר לתגע ביחד ושתי כניעות אינן כניעות:
לא ככונע ולא במשא כדמפרש טעמא כסיפא שהעור מעטלו ומורה רבי עקיבא דאיך על גב דלא היא
כזית מעורה במקום אחד ככהאי גוון כגון שתחב שכי מאי ויתים בקימס כלומר עץ דק והסיטון שהוא טמא
והלכה

חולין פרק ט

מ

הכלכה כל ענין: ה קולית כל עגס טיש כומוח קרוי קולית וקולית המת הנותב בהבין סתומה בן בקונה טמא דהא עגס כשעורה כמת מטמא במגע והמשח כדכתיב או בעגס אדם: וקולית הסוקדשים מהפגול והסוקד מטמאין את הידים דגורו בהורכבן משום חסדי חכונה ועבלי הכונס ונודר אף כעלמות ששמשו את הנותר: קולת תכלה ככלה אין עגמותיה מטמאין דכתיב ככלתה ולא עגמות והן אף כעלמות כמתמי טהורי אף מלפניו במשא

ח קולית המת וקולית הסוקדשי הנותב בהן בין שהימי' בין נקובי' משא קולית נבלה וקולית ששרץ הנוגע בהן סתומים שהוריים בקובים כל שהוא משמא במגע מנין שאף במשא הלמור לומר הנותב והנושא את שבא לכלל מנע בה לכלל במשא לא בא לכלל מנע לא בא לכלל במשא ו ביצת שרץ המרוקם טהורה בקבם כל שחושמא עכבר שחציו בשר וחציו אדמה הנותב בבשר משא באדמה טהור רבי יהודה אומר אף הנותב באדמה שכנגד תבשר משא ו האבר וחבשר המדולדלין בבהם' משמאן שוממת אוכלין במקומן וצריכין הכשור נשחטה בהם חוכשרו ברמיה דברבי רבי מאיר רבי שמעון אומר לא חוכשרו מתח חבהם' חבשר

י ביצת שרץ יש משמחה שרשים שמטילים בנים כגון הצב והלטאה והחומט: המדוקמת סוכר בה אפרוח טהורה לפי שאי אפשר ליגע באפרוח שפכים: כי קבה כל שהוא טמא ואעפ"י שלא נגע בהשומר שפכים ומנויא טומאה בדבר שאפשר ליגע: עכבר שחציו בשר יש מין עכבר שאינו פרוס ודבה לא פוצעו כושר מן הדומה באשפה המשרבת עולעים ואם עדין לא כשלתה בריאת כעכבר אלא מכרו אחד הימנו או השמאלי הנותב בכשר טמא באדמה שכנגדו טהור: רבי יהודה אומר ב' ואין הלכה כר' יהודה: האבר והבשר המדולדלים כבהמה כתלם מינכה אבר דהינו בשר וגידים ועצמות או כתלם ממנה בשר ליהוועדין הן ונעורין בה במקנת ויש הפרש בין אבר מן החי לבשר מן החי שהאבר מטמא אדם וכלים ככלל: והבשר שאינו אבר טהור עכ"ל כדלפינן מקרא דכתיב וכי ימות מן הבהמה מקנת בהמה כגון אבר ממנה ויפיה דקרא הנותב ככלתה וטמא ומדכתב וכי ימות שמעב כעין מיתה כעין שאינה עושה תליפין לאשקוי בשר ששעה תליפין שאם יתלוש בשר מן הבהמה בשר אחר עולה תחתיו: מטמאין טומאת אוכלים אם חשב עליהן להאכילן לכבדי הו' אוכל לקבל טומאה ולטמא אחרים דטומאת עגמו' אין בהן עוד שיתלוש כלן אכל מקבלין טומאה מן השרץ ומטמאין בה את אחרים: ונרביס הכשר לבא במים לאחד שכלדל' ואחר כך עקבלים טומאה לגילם: כשחטה הבהמה כשהיו מלמטמא עוד עושה ככלה ואף על פי שאסורים באכילה עושים וכשר בשדה טריפה וידו ככילה טהור דאין פחיתה עושה כפול: הוכשרו בדמים לקבל טומאה בלא הכשר אחר כדון בהמה שכשחטה ויבא ממנה דם שהוכשר כשרה באותו דם: עתה הנהמה הכשר שכלדל' גריך הכשר לקבל טומאה מן השרץ אם לא הוכשר ששכלדל' דטומאת ככלה אין בני דמיתה עושה כפול וכחש כפול איתו האבר או אותה הבשר המדולדל ואינו כעשה ככלה עמה כמיתה אלא כאלו פירש מחיים הוא וכשר הפורש מן החי טהור: האבר מטמא משום אבר מן החי דמיתה עושה כפול כדפרישכ' ואינו כעשה ככלה עמה הילכך אינו מטמא משום ככלה ואיבא בין אבר מן החי לאבר מן הככלה דכשר הפורש מאבר מן החי לא מטמא שהרי אפילו בשר הפורש מן המטמא כל שכן וכשר הפורש מאבר מן החי ואינו בשר הפורש מן הככלה מטמא הכשר הפורש מן הככלה עגמה: ודבר שמעון מטמא או אפשר לאוקומי מלמיה דרבי שמעון אהך דמיבא דמה כשפון אי מיתה עושה כפול ליטמא משום אבר מן החי אינה עושה כפול ליטמא משום אבר מן הככלה הילכך על כרחיך דבי שיעוני חיישא קאי האבר והבשר המדולדלים כבהמה מטמאין טומאת אוכלין בעקומן וכי שמעון מוזכר האבר כל ומן שמעון עבלי חיים שאיכו מטמא טומאת אוכלים וטמא דרבי שמעון דאמר קרא מכל האוכל

חולין פרק י

אשר יאכל אוכל שאתה יכול להאכילו לגויים בהיתר קדו אוכל ומטמא טומאת אוכלים לאפוקי האכל
הכשר המדולדלים שאסור לגויים משום אכר מן החי ובשר מן החי שאינן קרוין אוכל ואין מטמאין טומאת
אוכל והלכה פרטי מאור בשמיהן: ח המדולדלים כאלם טהורים דאדם כי ימות כתיב: מת האדם
שכשר טהור ליתיה עושה כישול וכאלו כשל ופירש הכשר מן הנהמה קודם שמתה וכשר שפירש מן האדם
החי טהור: האכר מטמא משום

הבשר צרי' הכש' האכר מטמ' משו' אכר מן החי ואינו מטמ' משום
אכר נבלה דברי ר' ורש' כשהר' ח האכר והבשר הכדולדלין
כאדם שהוריק מת האדם הבשר טהור האכר מטמ' משום אכר מן
החי ואינו מטמ' משום אכר מן חמת דברי ר' ורש' שמעון מטמ' ח

פרק י

הזרוע והלחיים והקבה נוהגין בארץ ובחוצה
לארץ בפני הבית ושלם בפני הבית בחולק אבל
לא במקדשין שחיה ברין ומה אם החולין שאינן חייבין בחוה
ושוק חייבין במתנות קדשים שחייבים בחוה ושוק אינורין
שחייבין במתנות תלמוד לומר ואמן אותם לאחר הכהן
ולבניו לחק עולמם אין לו אלה מר שאכור כענין

ב כל הקדשים שקדם מום קבוע להקדשן ונפרו חייבין
בבכורה ובמתנות ויוצאין לחולין להגזו ולהעבר וולרין וחלבן
מותר לאחר פדיונן ושוחטין בחוץ פטור ואין עושין תבורה
ואם מתו ופרו חוץ כן הבכור וכן המעשר כל שקדם הקדשן את
בומן או כום עובר להקדשן ולאחר כמאן נולד להם כום קבוע
ונפרו פטורין מן הבכורה וכן המתנות ואינן יוצאין לחולין להגזו
ולהעבר וולרין וחלבן אכור לאחר פדיונן ושוחטין בחוה חייב ועושין
תבורה

ז כל הקדשים שקדם מום קבוע להקדשן
הדין כקדשים צני' ואכריה לדמיהן ואין בהן קדושת הגוף: וכפדו חייבין בכורה אכ וילדו לאחר שפדו
אכל קודם פדיון לא דקדושת דמים מדמה מן הכבדיה שאין קדושה חלה על קדושה: וולדן וחלבן מותר
לאחר פדיון אבל מקדש תמימים ובעצב כעלי מושין וכפדו וולדן אכור כל קאן: וכן רישא דקתני מותר
וכן טיבא דקתני אכור מיירי כגון דאיעברד לפני פדיונו ואתיליד לאחר פדיונו וחלבן כתי דקתני מותר
וכפדו כפאן ל' דאכור כתיב בפסולי המוקדש' ש שפדו יתובח ואכלת בשר תזבח ולא גזיה ואכלת ולא
לכלבך בשר ולא חלב: ואין עושין תמורה אכ' קודם פדיון דטוב מעקרא עושה תמור ואפי' כעשה רע אחר
שהקדשן אכל רע מעקרו אינו עושה תמורה: ואם מתו יפדו ואפי' שאינן ראויין אלא לכלב' ואכן קל דאין
פדו' את הקדש' להאכילן לכלב' הני כעצב בעלמא נכה ולא כתיב להו קדושת הגוף: חוץ מן הככור והמעשר
דאפי' דקדם מומן להקדשן חלה עליהן קדושה גמור לכל דבריהן אלא שאין כשרי' ליקרב בככור כרהם על
רחמא לא שאכ תם ולא שאכ בעל מום קדוש תם קרב וכפל מום כאל כלכה כשמומו ומועד בהקדשן כתי
זיה העשירו יהיה קדש לא יקרב בין טוב לרע טוב רע בעל מום: או מום עובד קודם להקדשן דעמים
עובר כמאן דליתיה דמי פטורין מן הככור דכתי בפסולי המוקדש' שכפדו ככני וכאיל מה בני ואיל פטור'
מן הככורה דהא כל הככור אש ילד נבאךך וכבאךך כתי אף פסולי המוקדש' שכפדו אפי' ילדו לאחר שכפדו
פטורין מן הככורה ומן המתנות הזרוע והלחיים והקייבה: ולדן וחלבן אכור כדאיעברד לפני פדיונו ואתיליד
לאחר פדיונו מיירי כדפרי' לעיל דא' איעברד לאחר פדיונו ולד בני ואיל הוא ואי אתיליד לפני פדיונו אפי'
קדם מומן להקדשן כמי ור' אכרי: והשוחטין בחוץ חייב ואפי' דאין ראויין לפתח אהל מועד דהא בעל
מומין נכהו ותמן הראוי לפתח אהל מועד חייב עליו כחון ושאינו ראוי לפנים אין חייב עליו כחון מוקדש
לה לעקבו

אכר מן החי ודין האכר שפירש
מן האדם שחיה שהוא מטמא כל ומן
שהוא אכר שלם כמגע וכמטא
וכאהל אכל כויתבשר שפיר מעמו
או עגס כשעורה שפירש מעמו
טהור ואכר שפירש מן המת וחור
שפירש מאותו אכר כויתבשר או
עגס כשעורה טמא: ור' שמעון
עשה דבשר מן המת כמי כמו
באכר מן החי דבשר כשם שאכר
מן החי בשר הטורש מעמו או עגס
כשעורה העורש מעמו טהור הכי
פשי באכר מן המת ואין הלכה
כרבי שמעון:

הזרוע

והלחיים משום
דכתי למתני
בחולין אכל לא במקדשין תני
לכלה: בפני הבית כומן שנית
שקדש קיים: ואמן אותם במזה

חולין פרק יא

מר

לס' למתכו' בדוקין שבעין ור' עקיבא היא דלמ' אם עליו לא ירדו הילכך הואיל ונפכו' לא ירדו חייבין עלהס'
 בחין אם שחטן קודם פדיונן: ועושין תמור' קודם פדיונן דכתיב טוב ברע' או רע בטוב: ואם מיט מעבטן
 יקברו ור' זוטרא אית הקדש' להאכלין לכלב': ג כבוד שנתעבר כמאה מתבין איירי בכבוד שאל ליד כהן
 וכל כבוד כהן ומכרו לישראל כמותו דאי בכבוד ביד ישראל קודם שנתנו לכהן איירי טטרה' את כלן
 ממתנות כהונה לית' ליה כהן אי

תמורה ואם מתו יקברו ג בכור שנתערב במאה בזמן שסאה
 שוחטק את כלן פושט' את כלן אחד שוחט את כולן פושט' לו אחד
 השוחט לכהן ולבכרי פטור מן המתנות והמשתתף עמתן צריך
 שידשם ואם אמ' ח' מן המתנות פטור מן המתנות אמר סבור
 ליבני מעיה של פרה וחיו בהן מתנן' נותנן לכהן ואינו כנכח לו
 מן הדמ' ללקוח הימנו במשקל נותנן לכהן וכנכח לו מן הדמ' +
 ד גר שנתנויר והיתת לו פרה נשחטה עד שלא נהגיד
 ששור משנתנויר חייב ספק ששור שחטוציא מחבירו עליו חראיה +
 אייחו חזרוע מן הפרק של ארכובה עד כף של יד וחוא של ביד
 ובנגדו ברגל שוק ר' יהור' או שוק מן הפרק של ארכובה עד סובך
 של רגל אייחו לחי מן הפרק של לחי עד פיקה של גרגרת +

פרק יא

ראשית חנו נהנה בארץ ובחוצ' לארץ בפני
 הבית ושלא בפני הבית בחולין אבל לא
 במקדשין חומר בזרוע ולחיים ובקיבה מראשית הגז שחזרוע
 והלחיים והקיבה נהנהם בבקר ובצאן במרובה ובמיטע
 מראשית חנו אינו נהנה אלא בהרלות ואינו נהנה במרובה +
 ב וכמה

כבוד הוא כולי דידי הוא אי לא
 כבוד הוא הכ לי מתנתאי אבל
 כשכר בל ליד כהן ומכרו לישראל
 כמותו וכתערב כמאה טטרה' את
 כלן ממת' ות כהונה דכל חד וחד
 יכול לרחות את עצמו ולת' לכהן
 עלי כבוד הוא שמכרו כהן ופטור
 מן המתנן' דמן הכבוד אין כתיבס'
 מתבו' שאין קדוש' הלה על קדוש' ג
 אחד שוחט את כלן פוטרים לו
 אחד שאי אפשר שלא יהא הכבוד
 אחד עהן ויכול לומר זה קוא:
 נריך שישם שיעשה זה סימן
 שיכינו הכל שיש לכהן או לככרי
 שותפיה: וזאם אמר לו אם אמר
 כהן לישראל פרה זו אם מוכר לך
 סוז מן המתנות שזה: פטור
 ישראל מן המתנות: אמר לו ישראל

למכרו טבח מכור לי בני מעיה של פרה זו והיו בהן מתכות הקיבה שהיא אחת מן המתנות: נותנן לוקח זה
 לכהן ואין המוכר מככה לו מן הדמ' שהרי היה יודע הלוקח שהמתנות שם וזה לא עבר לו את הקיבה: לוקח
 הימנו במשקל כך וכך הליט ושל לו הקיבה נותנה לו לוקח לכהן שהרי הגולה אכלו וצריך להשיב והטבח
 יבכה לו מן הדמ' שהרי מכר דבר שאינו שלו ואם עבר השוחט ולא נתן מתנות מן הכמה לא לאמר
 הכשר באכילה אבל מכדון אותנו ואי' כהן שפטור מן המתנות אם הוא טבח ששוחט ומוכר בשוק ממתינין לו
 ב' ג' שנתות שאין וליך מוניאין וממו מתנות ומתבין' אותן לכהני' אחרי' ואם קנע בית מטבחיאין ממתינין לו אם
 מוניאין ממנו עד ואם לא רכה ליתן מכדון אותו: ד מן הפרק של ארכובה הנמכרת עם הראש: עד כף
 של יד ועם רחב של כתף שקורין אספלה' והן ב' עגמו' העגם האמצעי דהיו מן הכף של ארכובה הנמכרת
 עם הראש עד מקום שכנו נגמל ככר והעגם העליון המחובר לזוף והדודע הימנו נכלד הוא שנתנים לכהן
 דכתי' ויתן לכהן הדודע הימיון שדודע: והוא של כויר כלומר וכן דודע בשלה האמור כבזיר כך נטלת:
 ובנגדו ברגל שוק האמור שלשמי' כשי' הוו שני עצמות מן הפרק של ארכובה עד בוקא דאטמא דהיו כל היד:
 סובך של רגל הינו פרק שבו הקולית ועגם האמצעי ואין הלכ' ר' יהודה: הפרק של לחי אבל הנדעי' וחותר'
 כלפי מעה: עד פיקה של גרגרת עד ששי כובע שהיא פקעית והפחה של קנה דהיו למימ' התחטמת
 עם הלשון: לא פיקה של גרגרת טבעת הגדולה של קנה שעשויה עגולה כפיקה ופיקה היא עגולה ככדור
 ונתכה נקב שנתחמות הכשי' הפלך להכנידו כשטוותו:

ראשית

הגז כל הגזו' בא' ונאפי' גזוזן מאה פעמי' מיתן מן הגזיה עתה לכהן: מהג בארץ וכמהס'
 בארץ והאדכא כהני' עלמא כל לעאי דאמר ראשית הגז אינו מהג אלא בארץ דילוף כתיב'
 כתיבה מערומה מה ערומה אינה כהנה אלא בארץ אף ראשית הגז אינו כהנה אלא בארץ ודנתי' הורו
 דכמתנות כשי' לאין כהנות אלא בארץ דראשית הגז ושעמנות שוין הן ולא הודו להן שאר חכמי
 סבור: במקדשים אפילו קדשי נדק הבית משום דכתיב גז נאכל ולא של הקדש: מהגיס בבקר ונאפי'
 7 7 7 7 7 7 7

חולין פרק יב

שכתיב אם שור אם שה ומועט אפי' לא שחט אלא אחת: אלא כדחלות כתיב הכא גו באך וכתיב חטא
 ומועט ככשי יתחמס מה להלן ככשים אף כאן ככשים: ב ושתי באן אלמא תרתי מקרו באן שכלא חמס
 באן ששזות שמועטות את בעליהן ואומרות לו קום עשה מנה חטאה שלא היתה מנה עליו כפסול מכן והיכו
 בכ ראשית הגז לכתיב גיה באן דמטאע מרונה דאלו כבורה כתיב כבור שור דמטאע אפי' חד וכן עתבות
 אם שור אם שה: מנה מנה ופרס
 כל אחת מנה וחצי וכניד מהכי לא
 משיכ גו שזופות סכנינות: ככל
 שהן לאו דוקא דנפשות מששים
 פלגים לא מחייב בראשית הגז לא
 משום דר' דוסא יהיב טיעורא דבא
 קרוי תבא לטיעורא זוטא דרבען כל
 שהיה סלע למע משקלו כד מיעי ומשק
 כל מנה לוגרעני טעור: כמה הו'
 קותן לו הכא לחלק ראשית הגז
 לכידי לא יפחו לכל כהן מעסק
 חמס סלע' כמר מלובן ולא שיהיה
 מייב הישרא' ללכבו אלא שיתן לו
 טיעור מן הכמ הכזאי דהיכו סאיכו
 מלובן ער סכא לככו הכהן יעמוד
 על משקל חמס סלע' כמר מלובן
 כדי שיוכל לפשות מעמו כד קטן
 הראוי לשירות ומאי כיהו אכנט
 מדמקך קרא אח' ראשית הגז מיד
 כי בו בחר ה' אליהו מכל שבטיך
 לעמוד לשרת שמעון מיכה דהכי
 קאמרתן לו מוראשית גו באך כדי שיוכל לפשות כנד לעמוד לשרת והקטן שבכרדים הראויים לשירות הוא
 אכנט והוא כעשה מחמס סלעים כמר מלובן וראשית הגז אין לו טיעור מן הערה ומדכרי כופרים שלא
 יפחות מאחת מם ואין חייב בראשית הגז עד שיגזו חמס באן ונתיה גזית כל אחת מחמשתן אין פחות מלב
 סלע שאם היתה גזית אחת מהן פחות מלב סלע אף על פי שמשתן גזות יותר מם' סלעים הרי זה פטור:
 עד שכנגד בעליו קודם שכתמו: פטור מליתגו עור דקיייה בשכוי והיה ליה כיוזק מתכות כהזכה או שאוכלן
 דפטור: ולא נבעי אין זה שכוי ואכתי בעיניה הוא: הלוקח גז' זאלו של נכרי כשהוא מחובר לכאן פטור
 דגז באכך כתיב והאי באן לאו דירידי הוא ומבאן קפיד דחמנא ולאו אגזין דירידי: אם שייר המוכר המוכר
 חייב דאמר ליה לוקח עתה דכהן גבך הוא: ואם לאו הלוקח חייב דאמר ליה מוכר עתה דכהן לא זכמי
 לך: בחופות לא שחורות ולא לכנות: זה כותן לעצמו הלוקח כותן לעצמו על מם שלקח והמוכר היתן
 לעצמו על מה ששייר אכלו דגזית הלכות טובה משל שחופות וכן זכרים וכקבות גזית הזכרים קשה והאי
 דכקבות דכיך:

ב וכמה הוא כרובה בית שמאי אומרים שתי דחלות
 שנאמר ויהי איש עגלה בקר ושתי צאן ובית הלל אומרים חמס
 שנאמר חמס צאן עשויות רבי דוסא בן הרבינס אומר חמס
 דחלות גזות מנה ופרס חייבות בראשית הגז חכמים אומרים
 חמס דחלות גזות כל שהן וכמה גזותין לו משקל חמס סלעים
 ביהודה שהן עשר סלעים בגליל כלובן ולא צואי כדי לעשור
 ממנו בגד קטן שנאמר תתן לו שיהא בוכרו כתגה לא חמס
 ליתגו לו עד שיעבדו פטור לבנו ולא עבדו חייב הלוקח גז צאנו
 של נכרי פטור מראשית הגז הלוקח גז צאנו של חבירו אם שייר
 המוכר חייב לא שייר הלוקח חייב היו לו שני מינים שחופות
 ולכנות סבר לו שחופות אבל לא לבנות זכרים אבל לא נקברת
 זה גזתן לעצמו זה גזתן לעצמו +

פרק יב

שלוח הקן בנחם בארץ ובחוצה לארץ בכני
 הבית ושלח בפני הבית בחולין אבל לז
 במקדשין חוסר בכסוי הרם משלוח הקן שכסוי הרם נחוג בחות
 ובעור' בכזומן ובשאין מזוסן ושלוח הקן אינו נחוג לא בעור' ואינו
 נחוג לא בשאינו כזוסן איזהו שאינו כזומן כגון אווזק והרנגולין
 שכנגדו בפרס אבל אם קננו כבי' וכן יוני הדיסאור פטור משלוח:
 ב עוף

הוא חסר דישו כשהוא נכרשתי לברך הבית וברח ושנאו אחר כך רוצן על הקן והכירו אי נמי כגון
 שהקדיש גזלות של שכבו למזבח לעולת כרבה ואחכ כשגלג'אותן גזולות ברחו וינאו וקננו בעוס אחד
 דמעקרא כי אקדשיכהו דירידי הוו ומל הקדש עליהו והשת דמנאן לאו מוזמן הוא ואי הוו מולין פקוס עמיני:
 זאיכו כוזה אלא בשאיכו מוזמן דכתיב כיוקרא פרט למוזמן: שקככו בפרדס שמרדו וינאו: הכי היתן ואין
 שחורות לבית וכעשו מדבריות ופרדס לאו מוזמן הוא מפני שיכולות לברוח: פד דקייאות סדרי לבידל
 עם נמי

שלוח

הקן אבל לא כמוקדשין משכחת מוקדשין דאו היו מולין היו חייבי בשלוח הקן כגון שהיו לו עוף
 והק דישו כשהוא נכרשתי לברך הבית וברח ושנאו אחר כך רוצן על הקן והכירו אי נמי כגון
 שהקדיש גזלות של שכבו למזבח לעולת כרבה ואחכ כשגלג'אותן גזולות ברחו וינאו וקננו בעוס אחד
 דמעקרא כי אקדשיכהו דירידי הוו ומל הקדש עליהו והשת דמנאן לאו מוזמן הוא ואי הוו מולין פקוס עמיני:
 זאיכו כוזה אלא בשאיכו מוזמן דכתיב כיוקרא פרט למוזמן: שקככו בפרדס שמרדו וינאו: הכי היתן ואין
 שחורות לבית וכעשו מדבריות ופרדס לאו מוזמן הוא מפני שיכולות לברוח: פד דקייאות סדרי לבידל
 עם נמי

בכורות פרק א

מה

על בני אדם ועל עם הוודות המלך שהיה מתעסק בדולין כקראו הדמיונות על שמו: ב עוף טמא
פטור משלח דכתיב קן פטור עוף משמע בין טהור בין טמא כפוד טהור ולא טמא: עוף טמא דוכן על
ביני עוף טהור חף על גב דעינא דאפרוחים בר שלוח הוא פטור דקן כפוד כעין שתהיטאם סמקנת
שחורא ועוף טהור דוכן על ביני עוף טמא פטור דאמר קרא ואת הכנים תקח לך ולא לכבדך: קודא
כערכי קודים לו קאמאר וכלנו

ב עוף טמא פטור משלח עוף טמא רובץ על ביצי עוף
לחור וטהור רובץ על ביצי עוף טמא פטור משלח קודא זכר ר'
אליעזר מחייב והכמים פוטרין ג היתה מעופפת בזמן
שכנפיה נוגערת בקן חייב לשלח אין כנפיה נוגעת בקן פטור
משלח אין שם אלא אפרוח אחד או ביצה אחת חייב לשלח שנ'
קן קן מכל מקום חיו שם אפרוחין כפריחין או ביצים סחורות פטור
משלח שנאמר והאם רובצת על האפרוחים או על הביצים כה
אפרוחין בני קיימא אף ביצים בני קיימא יצאו סחורות ומה הביצים
פריכין לאמן אף האפרוחין פריכין לאמן יצאו כפריחין שלוח
דחורה שלוח וחורחן אפילו ארבע וחמשה פעמים חייב שנאמר
שלח תשלח אמר הרובי נוטל את האם ומשלח את חכנים חייב
לשלח שנאמר שלח תשלח את האם נוטל הבנים וחחורין לקן
דאחר כך חורה האם עליהם פטור כלשלח ר חנוטל אם
על הבנים רבי יהודה אומר לוקח ואינו משלח וחכמים אומרים
משלח ואינו לוקח זה החל כל מצות לא תעשה שיש בה קיום
בשעה אין לוקח עליה ח לא ישול אדם אם על בניו אפילו
לטהור את חסודעו ומה אם מצוח קלה שהיא כאיסור אמרה תורה
למען ישוב לך והארכת ימים קל וחומר על מצות חמורו שבתורה:

ב עוף טמא פטור משלח עוף טמא רובץ על ביצי עוף
לחור וטהור רובץ על ביצי עוף טמא פטור משלח קודא זכר ר'
אליעזר מחייב והכמים פוטרין ג היתה מעופפת בזמן
שכנפיה נוגערת בקן חייב לשלח אין כנפיה נוגעת בקן פטור
משלח אין שם אלא אפרוח אחד או ביצה אחת חייב לשלח שנ'
קן קן מכל מקום חיו שם אפרוחין כפריחין או ביצים סחורות פטור
משלח שנאמר והאם רובצת על האפרוחים או על הביצים כה
אפרוחין בני קיימא אף ביצים בני קיימא יצאו סחורות ומה הביצים
פריכין לאמן אף האפרוחין פריכין לאמן יצאו כפריחין שלוח
דחורה שלוח וחורחן אפילו ארבע וחמשה פעמים חייב שנאמר
שלח תשלח אמר הרובי נוטל את האם ומשלח את חכנים חייב
לשלח שנאמר שלח תשלח את האם נוטל הבנים וחחורין לקן
דאחר כך חורה האם עליהם פטור כלשלח ר חנוטל אם
על הבנים רבי יהודה אומר לוקח ואינו משלח וחכמים אומרים
משלח ואינו לוקח זה החל כל מצות לא תעשה שיש בה קיום
בשעה אין לוקח עליה ח לא ישול אדם אם על בניו אפילו
לטהור את חסודעו ומה אם מצוח קלה שהיא כאיסור אמרה תורה
למען ישוב לך והארכת ימים קל וחומר על מצות חמורו שבתורה:

בשלמא מסכת חולין: ובעה נתמיל מסכת בכורות:

ג כוין שכנפיה כונפיה
כקן חייב לשלח דאמר קרא רובצת
ולא מעופפת ומדכתב רובצת ולא
כתב שכתב שבע מיכה דאם כנפיה
כונפיה כקן חייבת: טכאמר שלח
ועלמא משמע: ד

ט טל את הכנים וכו' דכיון דכתיב
את הכנים הוא לים קן מוחין:
לוקח ואינו משלח חף על גב דלח
סיכתא לבעיה אין לוקח עליו הכא
סיכו טעמ' דסנד רבי יהודה שלח
מעקרא משמע והכי קאמר קרא
לא תקח האם אבל מה יש עליו
לעשות כשתמנא קן שלח תשלח
את האם ואין כאן תקח לבעיה לא
עבדת עשה ולא תעשה ואין הכל
כדכתיסורה: אין לוקח עליה אם
קיים עשה ענה אבל אם לא קיים
העשה כגון הלוקח אם מעבד
הכנים ושחטה או מתה תחת ידו
לוקח: עניה שהיא כאיסור שאין

חלוקת עובר חמורו של בכרי וחמוכר לו אף
על פי שאינו רשאי וחמשותף לו והמקבל
ומנו וחנותן לו בקבלת פטור מן הבכורה שנאמר בישראל
אבל

בבא

בה חסדן כים אלא דבר מועט:

עובר חמורו של בכרי כשהוא כעני אמו וכבוד הוא ולחכי נקט עובר חמורו שאין לך
בהמה טמאה קדושה בבכורה אלא פטור חמור כלכד ואידי דוטרין מליה דפטור חמור
עמיק ושירי ליה וכל הכך פרוקי אחריכי מיירו בכבוד בהמה טהורה: אף על פי שאינו דשאי למכור לגוי בהמה
גסה מפני שכעשית בה מלאכה בשבת והעשתתף לו אפילו חלק הגוי מפניו ודוד כגון: ידו או רגלו של בכור
או של אמו כל זמן שאם יחתך ממנו אותה אבר תשאר הבהמה בעלת מוח הדי זה שמתפדי גוי ופטור: והעקבה
עמנו שהחמורה של גוי וישראל מקבלה ומטפל בה כדי שיהיו חולקין בזרנות אבל גוף הבהמה של גוי: פטור
מן הבכורה אותה עובר טקנה מן הגוי או שמכר הוא לגוי אינו קדוש הואל ויש לגוי חלק בו או בחמו:

הלוקח

טכאמר הקדשתי לו כל בכור בישראל ולא כנויים: אם פטרו את של ישראל במדבר הלויים לא פטרו בהמת
שלישראל במדבר דפטור בהמה כשהם פטור כדכתיב ואת בהמת הלויים נתת בקמתם אלא הדי קאמאר
הלויים

בכורות פרק א

סלויים הפקיעו קדושת בכו"ל ישראל כדכתיב ואקם את הלויים תמת כל בכור וכו' ואם הפקיעו קדושת הלויים את קדושתן של ישראל דין הוא ישתפקיע את של עבדן ונאמר שלמדנו שהפקיעה קדושת בכורה מעצמן של לויים למדנו שפטרי חמוריהן פטורים מן הכבורה דכתיב אך פדה תפדה את בכור האדם ואת בכור בהמה הטמאה תפדה כל שיטמו בכבוד אדם ישנו בכבוד בהמה טמאה וכל שאינו בכבוד אדם אינו בכבוד בהמה טמאה

אבל לא באחרים כהגנים ולחים פטורין מקל וחומר אם פטרו של ישראל במדבר רח הוא שופטרו של עצמן ב פרט

שילדה כמין חמור וחמור שילדה כמין כוס פטור מן חבבורת שנ' פטר חמור פטר חמור שני פעמי' עד שהיא חולד חמור וחולד חמור ומה הם באכילה בהחמה שהוריה שילדה כמין בהחמה שטמא מותר באכילה ושטמא שילדה כמין בהחמה שחורית אכור באכילה שהיוצא מהשטמא שטמא והיוצא מן החמה שחור דג שטמא שבלע דג שחור כותר באכילה וחמור שבלע דג שטמא אכור באכילה לפי שאינו גדולו ג חמור שלא ביכרה וילדה שני זכרים נותן שלח אחד לבחן זכר ונקבה ספרו שלח אחד לעצמו שתי חמורות שלא ביכרו וילדו שני זכרים נותן שתי שלמים לבחן זכר ונקבה או שני זכרים ונקבה נותן שלח אחד לבחן שתי נקבות וזכר או שני זכרים ושתי נקבות את כמן לבחן כלום ד אחת ביכרה ואחת שלא ביכרה וילדו שני זכרים נותן שלח אחד לבחן זכר ונקבה

אכל מכבוד בהמה טהורה לא פטורכהניס ולויס כדלקמן:

ב טבא שילדה כמין חמור וחמור שילדה כמין כוס פטור או נכא פרה שילדה כמין חמור ולא נכא חמור שילדה כמין כוס הוה אשיבא פרה שילדה כמין חמור הוא דפטור טעום דלא דמו אן אהדי כלל דהא יש לה קרבים והא אין לה קרבים הא פרסותיה הדוקות והא פרסותיה קלוטות אבל חמור שילדה כמין כוס אישא חמור אדום הוא וליחיוב ואי תבא כויפא ולא תבא כויפא הוה אשיבא חמור שילדה כמין כוס הוא ד פטור טעום דמו לא קדוש בכבורה אכל פרה שילדה כמין

חמור דתויהו קשי בכבורה אישא לחיוב נריכו: פטר חמור פטר חמור שני פעמים חד בקדש לי כל בכור אחד בראה אתה חומר אלי: מהו באכילה כלומר בהמה שאין היולד דומה לכולד מהו באכילה: שהיוצא מהטמא טמא ודבש דבורים וזרעין מותר ולא עקרי יוצא מן הטמא לפי שאין ממנות אותו מנשרן אלא מכריכות אותו לגופו שאוכלית משרחי האלכות ומתן בעשה הדבש וחלב האדם מותר כשפירש: אבל ליתן משדי השמה חמור וכל שאר חלב של בהמה ומהי טמאה היו יוצא מן הטמא ואכור: דג טהור שבלע דג טמא אף על גב דלא חזיקן ליה שבלע וכיין דרוב דגים משרינים כמין כמין שבלע פטיכו דמו: ג

כותן טלה אחד לבחן כפדיון דמנה כשפך חד מניה בכור: זכר ונקבה ואין ידוע אם יבא זכר תמלה והוא בכור או נקבה ויאה תמלה ואין כאן דין בכורה מפריש טלה טעום ספק ומפקיע עליו קדושת הפטר חמור והוא לעצמו שהוה עצמו ויאכל הטלה ולא יתנמו לבחן ויתנמו לבחן דכהן היו מוציא מחבורתו ועליו הראיה להביא עדים שהזכר יבא תמלה ואחורא ליכא שאפילו פטר חמור גמור שיפדיו בשה שוב אין קדושה לא בנולד כפדיונו אלא גזל הוא דאיכא אם איובותי טלה לבסן דממוכו הוא והכא ליכא גזל דספק הוא: שתי חמורות וילדו כו' זכר ונקבה נותן טלה אחד לבחן בשביל הזכר או שני זכרים ונקבה דחלף ילדה זכר ושלח ילדה זכר ונקבה או אישא חלף ילדה שני זכרים ואחת ילדה נקבה כותבים טלה אחד לבחן דהא חד זכר איכא ודאי בכור ואאדך דהוי ספק דשטא הנקבה ויאה תמלה מפריש טלה והוא לעצמו:

שני זכרים ושתי נקבות ספק הן דשטא כל חדא ילדה זכר ונקבה ושטא הנקבות יבאו תמלה הילכך אין לבחן כאן כלום אלא מפריש עליהן שני טלאים לאפקועי לאחוריהו והן לעצמן כך פירשו רבנן אבל רבינו משה דן מיימן סבר דאין כאן לבחן כלום ואפילו טלה לעצמו איוב כידך להכריע טעום דאיכא בכל חד מהך ספקי סבר כשילדו שתי נקבות זכר שטא אחת ושתייהן ילדה שתי נקבות והאחרת זכר או שטא זו ילדה נקבה והאחרת זכר ואחריו נקבה או נקבה ואחריה זכר וכן ספקייהן הדכה יש בשני זכרים ושתי נקבות הילכך אפילו טלה לעצמו איוב מפריש ושירוש רבתי עקד: ד זכר

בכורות פרק א

מו

הבקה מפריש טלה לעצמו דשמיא אותה שלא בכרה ילדה את הכקבה : שנאמר ופטור חמור
תפדה נשה כל שה במתעב שה כשכיס או שה עבוס שה זכר או שה כקבה וכו' : ועודה בו פעמים רבות
אם חמור כהן וכתבו להיכנסם לדיד להקמעה כהן ישרא שהיו לו עשרה ספק פטרו חמורו והפדים עליהן עשרה
שיין והן שלו הדין אלו ככנסים לדיד למקום שמכניסים הם הנהמות להתעבב ומעשרין כדרך שמעשרים שאר

בכורות : והוא הדין שאם היה לו ספק
פטור חמור אחד או שנים שנכנס
לדיד עם שאר ככשי להתעבב
ואם את כהנים בו שה שהפרישו
לפדיון פטור חמור אם את כיד
בעלים קודם שיבא ליד פטור כ
כהנה בו כהן אף על פי שלא
הגיע לידו מקיים דמעבדא
דאפרשים ברשותו דכהן קאין :

ה ולא תמים כבי ואילל :
ולא כשפוטא כשם שטוט : ולא
כטויפה כגון שמחבתו דגליה מן
הארבעה ולמעלה : כלאום מינש
שכא על דלחל : מפני שהיא שם
דכין דכל בין עו קדוין כה וזאין
הלכה כרבי אליעזר : מה כניה
בפני עבמס היא ספק חיה ספק
כהמה : כתבו לכהן הפטור חמור
עכמו : עד שיפריש שה תחתיו
והוא לעצמו ואחר כך ישתמש
בפטור חמור ולפי שהכהנים ת

סמדיים לעמן זה שלא להפריש
שה תחתיו הילכך ישראל ה

הבקה מפריש טלה אחד לעצמו שנאמר ופטור חמור הפדח בשח
מן חכבשים ומן העושים זכר ונקבה גדול וקטן המים ובעל כובס
ופורה בו פעמים חרבה ככנס לדיר להתעשר ואם מת בהנים בו
ח אין פדיון לא בעגל ולא בחיה ולא בשחושא ולא בשריפה
ולא בכלאים ולא בכוי רבי אליעזר מתיר בכלאים ספני שחוא שה
ואמר בכוי ספני שחוא ספק נתבו לבחן אף הכהן רשאי לקיימו
עד שיפריש שה תחתיו ו הספריש פדיון פטור חמור זבת
רבי אליעזר אומר חייבין באחריותו כחמש מלעים של בן וחכמים
אומרים אין חייבים באחריותו בפדיון מעשר שני העיד רבי יהושע
ורבי צדוק על פדיון פטור חמור שמת שאין כאן לבחן בלום ברת
פטור חמור רבי אליעזר אומר יקבר וזותר בהנאתו של טלה
וחכמים אומרים אינו צריך להקבר וחטלה לבחן :
רצח לפדותו עורפו בקופיץ באחריו וקוברו מצות פריה קודמת
למצות עריפה שנאמר ואם לא הפרה ועדפתו מצות יעידה קודמת
למצות פריה שנאמר אשר לא יעידה הפרה מצות יבום קודמת
למצות חליצה בראשונה שהיו מתבונן לשם מצוח ועכשיו
טאוינן מתבוננים לשם מצוח אמרו מצות חליצה קודמת למצות
ביום מצות גאולה בארון היא קודם לכל אדם שנאמר ואם לא
יגאול ובמבר בערך

פרק ב

עמתן פטור חמור לכהן אינו זו משם עד שיפדנו הכהן בפניו :
כל פדיון סכן דחייב באחריותו : כפדיון מעשר שני דאם אחד אינו חייב באחריותו דהוא כספק
פויביה דחמא לאכול בירושלם והא אול ליה וטעמא דרבי אליעזר שכן מניח שהקום הכתוב פטור
חמור לכבוד אדם שנאמר ופטור חמור תפדה נשה ונומר וכל בכור כהן תפדה וחכמים אומרים
אך פדה תפדה את בכור האדם ואת בכור הנהמה הטעמה תפדה לפדייה הקשתו ולא לדבר
שאר : שאין כאן לכהן כלום שאין חייב באחריותו כרבנן וכן הלכה : את פטור חמור לאחר
שהפריש ספדיון ועדין לא כתבו לכהן : רבי אליעזר אומר יקבר דהואיל והוא חייב באחריות
הטלה כשאין ללא אפרים דמי ומותר ישראל בהנאתו של טלה כמי שלא הפרישו : אין צריך להקבר
שמעבדא דאפרים לטלה קם ליה ברשות כהן והופקעה קדושתו של פטור חמור וכן הלכה :

קופיץ כמין גרון קטן שהקבנים מצתבים בו נטר וערפו היו סחוקת ראשו מוטל ערפו :
יקוברו לפי שאמר בהכאף לאחר עריפה : מנות יעידה כחמה העבריה : בראשונה שהיו מתבוננים
לשם מצוח והיו אומרים המיכס לשם כמי לשם מעון הו פונע כערום שלא במקום מצוח ואין כן הלכה
שלא הואיל ופקע אחר אף מיכה כשעת אחיו בלא ככיס הרי הותרה לו לגמרי ואפילו יבמה
לשם כמי ולשם מעון : מנות גאולה בארון העתשים במה לכהן הנית מנות פדיותה בארון קודם
לכל אדם שהוא מוסיף את הקומע :

בבבבב פרק ב

הלכות

עובר פרתו אף על פי שאינו ראוי למכור לו בהמה גסה : ב כל הקדשים שקדם
מוס קבוע להקדשן וכו' וכל שקדם הקדשן את מומן הכך תרתי בני פירשנו לעיל בהסכת
המקבל בלא כחול מן הגוי כהמותיו בדמים קנונים ולתת לו אותן דמים עד
עשר שנים כפי צרכו בין הוולד ואותן ולדות שהיו להן עד אותו זמן יהו בנינים : ולדות פטורין מן הכבוד

פרק ב

הלוקח עובר פרתו של נכרי והמכור לו אף
על פי שאינו ראוי המשתתף לו והמכבר

סמנו והנותן לו בקבלה פטור מן הבכורה שנאמר בישראל אבל
לא באחרים בהנים ולוים חייבים לא נפטרו מכבוד בהמה שחורב
ולא נפטרו אלא ספדיון חבן וספטר חכור * ב כל הקדשים
שקדם מוס קבוע להקדשן ונפרו חייבים בכבוד ובכחנות ויוצאין
לחולין ליגח ולהעבד וזולין וחלבן מותר לאחר פדיונם והשוהטין
בחוץ פטור ואין עושים תמורה ואם מתו ויפדו חוץ מן הבכור ומן
המעשר * ג כל שקדם הקדשן את סומן או מוס עובר
להקדשן ולאחר סכאן גולר להם כוס קבוע להקדשן ונפרו
פטורין מן הבכורה ומן המתנו ואין יוצאין לחולין ליגח ולהעבד
חלבן וחלבן אסור לאחר פדיון והשוהטין בחוץ חייב ועושה
תמורה ואם מתו יקברו * ד * סמקבל צאן כרול מן הגוי
ולדות פטורין וולדי וולדות חייבין העמד ולדות התת אמתיים
ולדות פטורין וולדי וולדות חייבין רבן שמעון בן גמליאל אומר
אפילו עד עשרה דורות פטורין שאחריותן לנכרי * ה רחל
שילדה כסין עז תעז שילדה כסין רחל פטור מן הבכורה ואם יש בו
מקצת סיסנין חייב * ו רחל שלא בברה וילדה שני זכרים
ויצאו שני ראשיהן באחד רבי יוסי הגלילי אומר שניהן לכהן
שנאמר הזכרים לה' וחכמים אומרים אי אפשר אלא אחד לו ואחד
לכהן רבי טרפון אומר הכהן בורר לו את היפה רבי עקיבא אומר
משמנים ביניהן השני ירעה עד שיסתאב וחייב בכחנות רבי
יוסי פוטר את אחד מהן רבי טרפון אומר יחלוקו רבי עקיבא
אומר המוציא סחברו עליו הראיה ובר ונקב אין באן לכהן כלום *
ז שתי רחלות שלא בכרו וילדו שני זכרים נחמן שניהן
לכהן זכר ונקברה חזקר לכהן שני זכרים ונקברה אחד לו ואחד
לכהן רבי טרפון אומר הכהן בורר לו את היפה רבי עקיבא

ולדותיהן של אותן בלא כפי צרכו
ויבכרו ופטור מן הבכורה דאי לא
יסיב זוו לגו תמים בהמה ואי לא
משכח בהמיתים ולדות אשתבח
דשייבא יד גוי בזלנות הילכך
ולדות כהניות מביין לאותן ולדות
פטורין מן הבכורה דכל דשייבא
פדאנו בלאו הוה פטור מן הבכור
אבל מה שיבכרו ולדו ולדו דהיו
שייבא לבאן כרול יכתבו לבסן
דכלי סאי לא שייבא גוי למתעם
ולדי ולדות : הכי נדמיין העמיד
ולדות תחת אמותיהן ולדי ולדות
פטורין ולדי ולדות חייבים
העמיד ולדות תחת אמותיהן
שפתח לו פתח לגוי להיותו לו כח
בולדו ואמר לו אם ימותו הבהמות
תמול ולדות המציעות לחלקי
השתא אלימא דו גוי טפי ושייבא
כדור אח' טפי משל ראשון הילכך
ולדי ולדות של בהמות בלא כרול
כשכרו פטורות מן הבכורה
הואיל ושייבא יד הגוי בדהו
ולדי ולדות של ולדות כשיבכרו
דהיו חטוי לבאן כרול יכתבו
לכהן : שאמרייתן על הכרי
לשלוט כל מה דעשבת ככרי
תפוס ואין הלכה כרבי שמעון בן
גמליאל : ה רחל שילדה
כסין עז אף על גב דתרוניהו מיני

חייבים בבכורה אפי' הביאם אינו דומה לאמו פטור מן הבכורה דכתיב אף בכור שור עד
שור : ואם יש בו מקצת מימיו שדומה לאמו עד שהוא ככר כהן שהוא פאיתו המין חייב : ו של הזכר לנכר
הזכרים משמע שנים : אי אפשר לכתנם שיבאו שני ראשיהן כאחד אלא תחתם ולא ירעין
הי זכרים בורר לו את היפה דמסתמא היפה והכריח כפי דמיא : משמנים בנייהן הפעלה והכח אין לבן
מצדו זה על זה בתלותן אלא שומן שמישאל כוונת השמן ומכיון לכהן שהעניין מחבירו עלת
סדאיה והלכה כרבי עקיבא : ז והשני שכשאל לישראל ירעה עד שיפול בו מוס ואחד כך יאכלנו
דמקם בכור הוא הילכך אינו נשטע תמים ובאותו של כהן לבן נריך למימר דולדי אינו שחטנו עד שיפא
בו מוס דבוען הוה קמירי : וחייב במתנות לישראל כשישחטנו יתן לכהן סדוה והלחיים והקיבץ
קמץ

בכורות פרק ו

מו

פעה כעשן אי בכור הוא כלו לכהן אי לאו בכור הוא חייב במתנות: ורבי יוסי פוטרי דהוי כאלוזכה בו כהן והגיע לידו וכשכפל בו מום קטבו לישאלוכמנא שהוא פטור מן המתנות הואיל וחסכונין ליה האלו בלא עידי כהן לישראל והלכה כרבי יוסי: דבי טרפון אומר יחלוקו דהדר ניה לבי טרפון ממאי דאמר לעיל דכהן בכור לו את היתה וסבר דמחיים כמי שמען את שניהם בדמים וחולקי' את הדמים דלשמהוי' יש חלק בשניהם הילכך מת אחד מהם יחלוקו את

החיי' רבי עקיבא אומר הספיק והלכה כרבי עקיבא: זכר ונקבה אין לכהן כלום ד לשל' נקבה יבאמה תחלה והמוציא עהכרו' עלה הדאיה' עכא אפילו דכר טרפון מודה דהת' הוא דקא פליג עמוס דודאי סד מד לכהן הילכך ישה כחו לחלוק בשוה אבל הכא הודע כמו דשמש לא שייכא בכורה כלל ומיהו ירעה עד שימצא וזמר כך יאכלבו דספק הוא: ט יונא דופן שקדעה אמו והוציאו העובר ד

אומר משמנים ביניהן השני יראה עד שיסתאב והחייב המחנורת רבי יוסי פוטרי מת אחד מהן רבי טרפון אומר יחלוקו רבי עקיבא אומר המוציא מחברו עליו הראיה שתי נקבות וזכר או שני זכרים ושתי נקבות אין כאן לכהן כלום ה אחת בכרה ואחרת שלא בכרת וילדו שני זכרים אחד לו ואחד לכהן ר' טרפון אומר הכהן בורר לו את חיפה רבי עקיבא אומר משמבין ביניהם השני ירעה עד שיסתאב והחייב במתנות רבי יוסי פוטרי שחיה רבי יוסי אומר כל שחולפיו ביד כהן פטור מן המתנות רבי מאיר מחייב מת אחד מהן רבי טרפון אומר יחלוקו רבי עקיבא אומר המוציא מחברו עליו הראיה זכר ונקבה אין כאן לכהן כלום ו יוצא דופן וחבא אחריו רבי טרפון אום' שניהם ירעו עד שיסתאבו ויאכלו במוסן לבעלים רבי עקיבא אום' שניהן אינן בכור חראשון משום שאינו פטר דחם והשני משום שקדמו אחר

פרק ו

הלוקח בחמה מן הגוי ואין ידוע אם בכרה ואם לא בכרה רבי יוסם צאל אומר עני ברע שנתה וראי לכהן מכאן ואילך ספק רחל בת שתיים וראי לכהן מכאן ואילך ספק פרה וחמור בני שלש וראי לכהן ספק אמר לו רבי עקיבא אילו בולד בלבד בהמה נפשרת היר' בדבריו אלא אמרו סיסן הולד בבחמה דקה טנוף ובגסה שליה ובאשה שפיר ושליה זה הכלל כל שירוע שבכרה אין כאן לכהן כלום וכל שלא בכרה חרו זה לכהן אם ספק יאכר' במוטו לבעלים רבי אליעזר בן יעקב אומר בהמה גסה ששפעת חררת דם חריו ותקבר ובפשרת מן הבכורה רבי שמעון בן במליאל

המספיקא שניהם ירעו עד שיסתאבו ויאכלו במוסן לבעלים דשמש ירעתי בעיני בכור לולדות ולרמאים האין שום אחד מהן קדוש והמוציא עהכרו' עליו הראיה ורבי עקיבא פשיטה ליה דתרויכו בעיני ואין שום אחד מהן קדוש והלכה כרבי עקיבא:

הלוקח

עו בת שנתה שילדה בתוך שנתה ודאי אותה הולד לכהן דקודם לכן לא ילדה: ספק ירעה עד שיפול בו מום ויאכל במוטו לבעלים ואם ספק פטור חמור הוא מפריש טלה והוא שלו: טוכף ארבע עונות של דם שפולטת הבהמה ומראים אותן לרועה חכם ומכיר בהן אם הן מחמת יריון שהפילה ושמש טכפה בתוך שנתה דהוי ספק ולד ופטרה מן הכבודה הילכך אפילו עו בת שנתה ספק הוא: שליא כמין כמיו על העובר שהעובר מוכח בה: שפיר למעלה מן השליא קרום שיש בו דם כקדש והוא קרוי שפיר ירכוטי פירשו חתיכה של בשר שיש בה גורת אדם ויא' לפיכך כקראת שפיר לפי שעשויה כשופרת: ששפעה חררת דם שהפילה חתיכת דם: הדי זו תקבר להודיע ששפעה מן הכבודה שהרואה שקורבים אותה יודע שהיא אחריו אינו קדוש בכורה והלכה כרבי עקיבא וכרבי אליעזר בן יעקב: ב אין מושעים שעת כנה של אחרת הים שהיא הא' אחריו בכור ספק דמיא

בכורות פרק ד

הן נהמה לא יולדה מעולם אלא שאהבה את זה בן חדרתה ואי משום דרית לה חלב הא איכא דחלכותי
איך על פי שאינן יולדות הא ודאי לא אמרינן אלא ככה הוא ופטורה מן הככרה : מכבירו בכורות שלא ילד
עד שבשואין חוששים על זו אכל זו כאל דלייטוס בספק בכורות אלא ודאי אונן הכאים אחר המכבירות הם
בכורות דדאין והכרוכים אחר שאין מכבירות פשטנים והלכה כרבן שמעון בן גמליאל : ג עושה מקום

בקופין נדמוסין ונמטר מפרש תמי
לכופין כלומר לנודך מקומו של
קופין טעם שער של כוור ואין
כאן עשום לא תבנו ככור נאכל
דיתלשא כיד לאו גזיזה היא אכל
בכלי ודאי אסור : וכן מותר לתלש
את השער ואפי' לבתולה לטרא'
בולחם מקום העשום והלכ' כד'
יוסי בן משולם : ד עקביה
בן מהללאל מתייר הנמר בהכאה
לכין : וחכמים אסרים דאי
פירות ליה נמר בהזרת עמיים
את לאשויי לככור כתי שתייר
מזכיר עשה ואתה לדי תקלה
לעבוד ביה ופסולי המוקדשים
אסורי גזו ועבדי דכתי תופח
ואכלת נשר תופח ולא גזיה : לא
בזה מתייר עקביה כלומר לא בזה
עקביה מתייר וחכמים אסרים

פרק ד

עד כמה ישראל חייבים להישמר בבכור
בבהמה דקה עד שלשים יום ובנסח חמשים
יום דביוסי אומר ברקה שלשה חדשים אסר לו כהן בתוך זמן
זה

דכשחטו דכתי הכל שדי דמנו דמהכתי שחיטה לנמר המחזיר בו להתירו לאחר שחיטה מהכתי נמי לתלוש
מזכות חלוק ולא חללקו אלא כמת דאותו נמר המחזיר בו טענין קבורה עקביה מתייר לנמר שכשר ממנו
בשהוא כתיים וסכמי' אומרים גזיה שמיא ישהכו כדו ליהנות במשך שנושר ממנו כל שעה ואתי למעבד כתי
גזיה ועבודה ופסק החלכה דאפילו לאחר שחיטה נמר שכשר עמינו כתיים אסור : נמר המדובלל שלא
כתלש לנמרי אכל מחזיר הוא עם הנצמד ואינו כופל את שגרה עם הגזיה כשישחטנו וגזו לאחר שחיטה
יהא הנמר המדובלל כבלל עם שאר הגזיה ואינו כדאה כמפרש ממה מותר כשאר הגזים ושאר כדאס
עם הגזיה שיכל מן יותר מאד וכך לכל שמדובלל מן הגזיה אסור כמי שכשר לנמרי קודם שחיטה וסתמי
כרבן דפליגי עליה דחכמייהו דהלכתא כתייהו :

עד כמה

להטפל בככור להתעסק בגדולו קודם שיתכב לכהן : בדקה עד שלשים יום
ונסחה עד חמשים בגמרא ילפינן לה מדכתיב למלתך ודמעך לא תאחר ככור
בכיד עתני ליה כן תעשה לשורך לכאך ודמיין שורך המוקדם בעקרא למלתך ודמעך שהיא
מקדם ונאך המאחר לככור בכיד שהיא מאוחר ומלתך ודמעך שהם הככורים קרבים לחמשים יום
שהתבואה מנושלת כפסח ואין עניינן בככורים עד עצרת דכתיב והג שנועות בככורי מעשיך וכשו שאדם
עושה למלתך ודמעך שאינן עניינים אלא לוסף חמשים יום כן תעשה לשורך שלא תביאנו עד
וכדרך שאתה עושה לככור בכיד דכתיב ביה ופרוויי מבין חדש תפדה כן תעשה לכאך שלא תביאנו עד
שלשים יום : בדקה שלשה חדשים לפי שטפולה מרובה ששייה דקות ואינה יכולה לאכול עשב ואם לא תהיה
עם אמה תמות ואין הלכה כרבי יוסי : לא יתנו לו דכיון דעל ישראל דמיא ליטפל בו חמשים יום ואמר לו
ככן בתוך זמן זה תגרו לו וירענו דומה כמי ששכרו שהיה מצילו מן הטורה על מנת שיתכנו לו ולא לכסן
אחר דומה לכהן קסמייעבית הנרכות לרוש ולורות כדי שיתגן לו הפירושו ותיא כתיים ולויים קסמייעש
בכית

בכורות פרק ד

מח

בבית הגדמות אין מתלים להם תרומות ומעשרות: אבל אם היה בעל מום ואמר לו אין לי סאכלמה הריני
וחיו ליה לא הוי כן העסייע בבית הגדמות: בין תמים בין בעל מום בין בזמן השקדש ובין עבשו כל
סכה לדיקה רשאי לקיימו וכבוד בעל מום ילפינן שהוא כיתין לכהן ולוכלו במומו מדכתע וכשרם יסחילתך
לשון רבים אחד בכורתם ואחד בכור בעל מום: ב כל שלשים עשר חדש מוט: ולד: לאחד:

שכתו כגון בזמן הזה דנר' לקיימו
עד שיגדלו בו מום אינו רשאי
לקיימו אלא עד שלשים יום
מיום שפלט בו המום: ג

רבי יהודה מתיר במומין שבעין
מורה רבי יהודה דאסור מפני
שהן משתכים לאחר מיתה שמפני
בער מיתה העין משתכה ואף על
גב דהשתא מתמו מום קבוע
אי הוה חוי ליה מחיים הוה
מתמו עובר ולא שרי אלא במומין
שנגוף שאינן משתכים: ורבי
מאיר סבר גזרינן מומין שנגוף
שאינן משתכים אטו מומין שבעין
שהן משתכים והלכה כרבי
מאיר: מומחה הוא שכתב
דשות מן הכשרא אומכית דין של
ארץ ישראל להפטר בכורות ואף

מה תנחולי חרי זה לאיתנו לו אם היה בעל מום אמר לו תנחול
שאוכלנו מותר ובשעת המקדש אם היה תמים אמר לו תנחול
שאקר בנו מותר הבכור נאכל שנה בשנה בין תמים בין בעל
מום שנאמר לפניו אלהיך תאכלנו שנה בשנה ב נולד
לו מום בתוך שכתו מותר לקיימו כל שנה עשר חדש לאחר שנתו
אינו רשאי לקיימו אלא עד שלשים יום ג השוחט הבכור
וצראה את מוכרו רבי יהודה סתיר רבי מאיר אומר הואיל הוה
בשחט שלא על פי סוסחה אסור ד מי שאינו
בזמחה וראה את הבכור ובשחט על פי חרי זה יקבר וישלם
פניתו רן את חרין וזכה את החייב וחייב את הזכאי שמה את
השותר ושחר את השמה מה שעשרו עשו וישלם פניתו
ואם היה כוסחה בירת דין פטור משלם מעשה
בפרה שנשלה חאם שלה והאכילרה רבי שרפון לכלבים
ובא

כל גב דבעלמא מו שלמד בתורה שבעל פה ויודע לסכור ולהקיש ולהבין דבר עתך דבר הוא הכקדש
מומחה וכשהוא כבר וידוע וינא טבעו אבל גבשי דודו הוא מומחה לרבים והוא יכול לדון יסודי ואף על גב
דלא קטו רשותא מראש גולה לענין היתר בכורות איבת קרוי מומחה ואיבו יכול לסתור בכורות אלא אחד
שיטול רשות מבית דין הסמכין בארץ ישראל ואין רשות ראש הגולה מועיל בה: ד וישלם
מביתו וכשהוא משלם לכהן כותב רביע דמיו אם הוא בהמה דקה וחמי דמיו אם היא גסה ומשום הכי משלם
ממנה דמיון המוטל בספק חלקים דחובא למימו אפסדיה דאי לא הוה שרי ליה האי הוה אמי מומחה
במור ושרי ליה והיה אכול ליה והשתא בעי קבורה ואיבא למימר לאו מדי אפסדיה דלמאי לא הוה ביה
סמא מומחה גמור לא הוה שרי ליה זמא לא הוה כפיל ביה מום קבוע והגמלם עד שמימות והאי דלא משלם
פליג דדקה כמו לגסה מפני שיש טורח גדול לגדל בהמה וזה שהעיר הכבוד הגבולי לכהן מן העושה הגדול
לשהיה לו להטיל את דעתא אם הראה לאחד לא היה מתירו והיה לו בו טעול מרובה עד שיטול בו מום
לכהן כגבנה דלא משלם אלא רביע ורבינו משה נר מומין פירשה בענין אחר וזה עמך: מה שעסה
עבוי וישלם מביתו למאן דדאין דיבא דגרמי חייב לשלם מביתו כשכיל עגרה הפסד לחכירו ומאן דלא דאין
דובא דגרמי מפרש מתביתין דוקא שכא וכתן ביד חוכה את החייב משכחת לה כגון שהיה לו משכון
למלוה וזה פטר את הלוה ונטל את המשכון בידו מיד המלוה והחזירו ללוה ועמא אתהטהור בני
משכחת לה שכא וכתן ביד כגון שהביאו לפניו טהרות לישראל עליהן ואמר טמאות הן ונטל טרף אחד
והגייעו בהן כדו שלא יהא בהן עוד טפס ויעמדו דבריו: וזהו אתה טמא כגון שלקח פירות טהורות
ושרכן עם פירות אלו טמאה הוא שלא כדון וטמאן: ואם היה מומחה לכית דין שפלט דשות מבית דין פטור
דלא מני למימר ליה אמאי דייכת ליה הואיל ולא בקיאת בדיו: האם שלה דחם שלה: והאכילה רבי טרפון
לכלבי ששלו לו עליה ואמר טריפה והאכילה לכלבי: שלא תלך מפני שפרו וחזירו שלהן מעולו מאד ומוכרים

איתן

בכורות פרק ד

איתן בתיקור ודמים שלא ילדו במלכות אחרת כדי מיסוי נדיכים להם וחזיתים האם שלה ואינה מתה פילק
למא טרפה היא: הלכה חמוך טרפון הפסדת חמוך שאתה נדון למכרה כדי לשלם למי הפרה לנשלות:
שלא תחכה אלה חלד ועוד קאמר ליה חלד דטועה בדבר עשנה הוא דמתיתין הוא בחלו טרפות כטלת
האם שלה כשירה וקמיא לן דטועה בדבר משנה חוזר הדין ודכין איתוכראין וחינו משלם ועוד איכתי בשקלא
הדעת טעית דאמרך חסור ולא

ענית למעדר וכחלא שאתה ס
פפסדתו פילולו הכי פטור אתה
לפי שאתה מומחה ושקול הדעת
היו כגון תרי תבאי או תרי א'
אמוראי דפליגי ולא אתמדת הלכת'
לא כמור ולא כמור וסוגין דעלמ'
כחד מתיא וזול הוא ועבר כאדך
מה עשנה עשוי ומשלם מביעי:
ה אין שוחטין על פיו
דלמלא משום אגרא קא שרי ליה:
כאלא אם חכס הדד ניבך ומסיד
סוף ולא כחד כבך זכין אמר להו
תנא אבין אמר להו בעל מום סיה
כושל כל שכרו: ארבע אכרות
בכהמה דקה וכנסה ששה גסס
נפיש טרחא להשליכו לחרץ ולכפתי וכלדוק מושו הילכך שכרה מרובה: בין תמיס בין בעל מום וחק על גב
דכי אמר ליה תם הוא לא אהני ליה ולא מדי כושל שכרו דאילא שקיל חגיגה איתו למחשדיה כי אמר בעל
מה הוא ומכאן דמן זמנא על השוחטים לרבים שראוי להם או שלא יטלו שכר כלל או שיטלו שכר על
הנכנסות טרפה כמו על הנכנסות כשירה דומיא דרואי מומי הנכור: ו הנוטל שכר לדון דיכר
בעלים דכתיב דהא למדעי אינכם חקים ומשפטים כאשר בניו ה' מה חנו נחמס חף אתם נחמס ונרנב
אשככו רחמי שעצוריה בדבר זה שלא יבוש הרב הכסמך ראש וישיבה ליטול עשנה זהונים כדי להיות חנו
עשה על כתיבת וכתובת גט אחד והעדים החותמים על הגט שני זהובים או זהוב לכל הפחות לכל אחד
ואין זה הרב בעיני אלא גולן ואם לפי שהיא יודע שאין כותמים בעירו גט שלא נרשמו וכותין הגט בעל כרחו
נדון שיתן לו כל חפציו וחושש אכי לגט שהוא פסל דהא תכן במתביתין הנוטל שכר לדון דיכיו כושל להעיד
פדומו בעלה: לחות ממי הטאת על טעא מת: לקדש לערב אפר חתמת כמים חיים אל כלי: אפר מקלס
אפר כירה קדויה אפר עקלה כלומר אפר בעלמא שאין בה קדושה: אבל אם היה זה רואה הנכורות או וס
הדיין או העב או המקדש כהן והעצירו המוליכו עמו במקום ששאה וטעמיהו מתרומתו ומפסידו שטרך
לקניות חולין ולאכול ודמי חולין יקדים מדמי תרומה שהחלו ראוין לכל ותרומה אינה ראויה אלא לכהנים
שהורים מאכליה וזה המוליכו ומשקהו וסכו וכותין לו שכרו כפועל אם היה רגיל בעלמא כבירה וקשה ומדוי
בה הדנה אומרים כמה אדם כזה רגיל לטול פחות ממה שהיה מרווח במלאכה כבירה ולהתעבק בעלמא
ו ס שהיא קלה וכך כותלו וכן מותר לכל דיון ליטול שכר בעלה כשהטלתה ככרת ומפורטמת ולוקח משמי
בעלי הדין בשוה ויותר מזה אמר: ו החשוד על הנכורות כהן החשוד לקטיל מום בכבור: בשד
נבאים שאדם הוא ומחולף בכשר עגל וחמירי דעובן בכור עגל תמיס וחומר שכשר בני הוא דאין לחוש
לכבורה: ולא עורות שאינן עבדים אבל עבדים זכיינן מניה דאי איתא דככור הוה לא הוה טרס גי
שד שמי בי נכנן ומשפדי ליה מזאי: לוקחים ממונו עורות של כקבה דשודע ידעו ותנא קמא דאכר שד
דלמא חתיך לזכרותיה ועבוד ביה כעין כקנותי וכי עשילי ליה מה חתנך זה שבעקים כקנות אמר עכריו
אכלוהו ואין הלכה כרבי אליעזר: מלובן ונאוי פירשו בגמרא דעלובן מנאוי קאמר כלומר שרומן מנאוי

ובא מעשה לפני חכמים והתירו אמר תודוס הרומא אין פודה
וחזירה יוצאה מאלכסנדרואה עד שהם החזיקו את האם שוליה
בשביל שלא תלד אמר רבי טרפון הלכה חמוך טרפון אמר לו
רבי עקיבא רבי טרפון פשוו אתה שאתה מוכחה לבית דין וכל
המוסחה לבית דין פשוו משלם ה הנוטל שכרו לחות
רואה בכורות אין שוחטין על פיו אלא אם כן היה מוכחה כאילא
ביבנה שוחתירו לו חכמים להיות נוטל ארבעה איסרות בבהרת
דקה וששה בגסה בין המים בין בעל כום ו הנוטל שכרו
לדון דיכיו בשלים להעיד ערותו בטלה לחות ולקדש מיסוי מי
פערה ואפרו אפר מקלה אם היה כהן ושכאהו מתרומתו כאכלך
וששקו וכמו ואם היה זקן מרכיבו על חסרו ונותן לו שכרו כפועל.
החשוד על הבכורות אין לוקחין שכרו בשד עבאים ולא
עורות שאינן עבודין רבי אליעזר אומר לוקחים ככמו עורות של

נקבה

נפש טרחא להשליכו לחרץ ולכפתי וכלדוק מושו הילכך שכרה מרובה: בין תמיס בין בעל מום וחק על גב
דכי אמר ליה תם הוא לא אהני ליה ולא מדי כושל שכרו דאילא שקיל חגיגה איתו למחשדיה כי אמר בעל
מה הוא ומכאן דמן זמנא על השוחטים לרבים שראוי להם או שלא יטלו שכר כלל או שיטלו שכר על
הנכנסות טרפה כמו על הנכנסות כשירה דומיא דרואי מומי הנכור: ו הנוטל שכר לדון דיכר
בעלים דכתיב דהא למדעי אינכם חקים ומשפטים כאשר בניו ה' מה חנו נחמס חף אתם נחמס ונרנב
אשככו רחמי שעצוריה בדבר זה שלא יבוש הרב הכסמך ראש וישיבה ליטול עשנה זהונים כדי להיות חנו
עשה על כתיבת וכתובת גט אחד והעדים החותמים על הגט שני זהובים או זהוב לכל הפחות לכל אחד
ואין זה הרב בעיני אלא גולן ואם לפי שהיא יודע שאין כותמים בעירו גט שלא נרשמו וכותין הגט בעל כרחו
נדון שיתן לו כל חפציו וחושש אכי לגט שהוא פסל דהא תכן במתביתין הנוטל שכר לדון דיכיו כושל להעיד
פדומו בעלה: לחות ממי הטאת על טעא מת: לקדש לערב אפר חתמת כמים חיים אל כלי: אפר מקלס
אפר כירה קדויה אפר עקלה כלומר אפר בעלמא שאין בה קדושה: אבל אם היה זה רואה הנכורות או וס
הדיין או העב או המקדש כהן והעצירו המוליכו עמו במקום ששאה וטעמיהו מתרומתו ומפסידו שטרך
לקניות חולין ולאכול ודמי חולין יקדים מדמי תרומה שהחלו ראוין לכל ותרומה אינה ראויה אלא לכהנים
שהורים מאכליה וזה המוליכו ומשקהו וסכו וכותין לו שכרו כפועל אם היה רגיל בעלמא כבירה וקשה ומדוי
בה הדנה אומרים כמה אדם כזה רגיל לטול פחות ממה שהיה מרווח במלאכה כבירה ולהתעבק בעלמא
ו ס שהיא קלה וכך כותלו וכן מותר לכל דיון ליטול שכר בעלה כשהטלתה ככרת ומפורטמת ולוקח משמי
בעלי הדין בשוה ויותר מזה אמר: ו החשוד על הנכורות כהן החשוד לקטיל מום בכבור: בשד
נבאים שאדם הוא ומחולף בכשר עגל וחמירי דעובן בכור עגל תמיס וחומר שכשר בני הוא דאין לחוש
לכבורה: ולא עורות שאינן עבדים אבל עבדים זכיינן מניה דאי איתא דככור הוה לא הוה טרס גי
שד שמי בי נכנן ומשפדי ליה מזאי: לוקחים ממונו עורות של כקבה דשודע ידעו ותנא קמא דאכר שד
דלמא חתיך לזכרותיה ועבוד ביה כעין כקנותי וכי עשילי ליה מה חתנך זה שבעקים כקנות אמר עכריו
אכלוהו ואין הלכה כרבי אליעזר: מלובן ונאוי פירשו בגמרא דעלובן מנאוי קאמר כלומר שרומן מנאוי

ולא

צבורות פרק ח

מש

על אחריו או דכבוד הוא לא מפסיד טרחיה ולא עלכן ליה דכבוד שטעני דרבין ומפסדי ליה מכאי דכיון דטרחיה ונעא הוא טרח ומלכך ליה ולא קפיד עליה: אבל לוקחין מעכו טווי ובגדי דאי דכבוד הוא כלו כאי לא טרח כהו דקפיד אטרחיה דלמ מפסדי ליה מכיה: טווי ובגדי לאו בגדים מעא קאמ דהשתטווי נרוד לוקחין מעכו בגדי ארעי מכעיא לא בגדי סיכו לבדים עשוין סכר טוויין: ת החשוד על השכיעות לרוע או לנשו סכור

בספחי שביעית: פרק מתוקן במסדק דכיון דטרחיה ונעא לא קפיד: ארעי לאו ארעי מעא דהשתט טווי שרי ארעי מכעיא הרובא ל לכל טווי קורס לכן לא ארעי היכו בעין שרשרו שטענין מפסדין שלא כטוח מעולם: ט אפלי מים ומלח משום קנס: כל שיש בו זיקת תרומות כל דבר שתדענה כותנת בו וכל לאתות קדכי דג' שמשכי כהם שמן זית שיש בו זיקת תרומה והלכה כרבי שמעון: אין חשוד על המעשרו ולוקחים ממנו תבואה בשאר שני הסבוע ואין מעשרו ספק ודאי לא דעאי ומעט דחשוד על השביעית אין חשוד על המעשרו וחשוד על

נקב ואין לוקחים ממנו צמר מלובן וצואי אבל לוקחין ממנו שווי ובגדים ה החשוד על השביעית אין לוקחין ממנו משתן ואפילו סרק אבל לוקחין ממנו טווי וארעי ש החשוד לחיות סוכר תרומת לטם חולין אין לוקחין ממנו אפילו מים או מלח דברי רבי יהודה רבי שמעון אומר כל שיש בו זיקת תרומה ומעשרות אין לוקחין ממנו ה החשוד על השביעית אינו חשוד על המעשרות החשוד על המעשרו אינו חשוד על השביעית החשוד על זה ועל זה חשוד על השחרות ויש שחזא חשוד על השחרות ואינו חשוד לא על זה ולא על זה זה הכלל כל החשוד על הירב לא רבו לא מעידו

פרק ה

כל פסולי המוקדשין בסכרים באשילא ונמשחין באשילא ובשקלין בלשרא חוץ מן חבבור וכן המעש' שגביהן לבעלי פסולי המוקדשין חבייתן להקדש ושוקלין מנה כנגד מנה בכבור ב בשא לא יבנה ישראל עם חבון על הבכור בזה מתירין ואפילו גוי בכור שאחזו דם אפילו הוא מת אין מקדין

המעשרות אין חשוד על השביעית לפי שיש בכל אחד מהן חומר שאינו בחבירו שביעית אינה צריכה להאכל לפנים מחומת ירושלים ומעשר שני אינו כאכל אלא לפנים מן החומה הילכך איבא דחמיר ליה עובט מעשר פשעט שביעית ומעשר אית ליה פרוין ופשיעית כיון שפאסרה אין לה פרוין הילכך איבא דחמיר עליה פשיעית מעשר: החשוד על זה ועל זה כיון דחשוד אדלוריתא כל שכן דחשוד על הטהרות דערבובן הוא סיהא ארס אוכל חולין בטרה: ויש שחשוד על טהרות דרבין ואינו חשוד לשביעית ולמעשרות דשאן דחשוד אדרכבן לא חשוד אדלוריתא:

כל פסולי

המוקדשים קדשים שנפל בהן עוס אם מוכרין אותן כיוקר חוכת הכאה להקדש הוא הילכך כסכרים באטלים דסיכו שוק שעוכרים בו שאר בשר חולין ושם כמכר כיוקר: וכשקלים בליטרא להמכר כדרך שהקטבים מוכרים בשר חולין דמתוך שיכולים למכרו כיוקר מומיין דמים כפסודים אותם מן ההקדש: חוץ מן הבכור ומן המעשר שאם כמכרים כיוקר הכאתן לבעלים כבוד הכאתו לכהן דבשר בכור כאכל לכל אדם והכהן עוכרו וכוונתו דמיו ולכהן קרו בעלים של בכור ומשום הכאת הדיוט לא מולו לכהן בקדשים לכהו בהן מכהן חולין למכרן באטלים אלא בביתו ואף על פי שלא יקפיד עליהם בני אדם כל כך: ואין נשקלים בליטרא אלא באומד ואם יפסוד לית לן בה: מוקלים מכה כנגד מכה בכבוד שאם יש לו חתיכת בשר חולין שנשקלה בליטרא יבול לטקול בשר בכור בכנה אכל מעשר אין שוקלים מכה כנגד מכה דמחוי כאלו מוכרו וכסאת מעשר אסור למכרה כלל עשום דלא כתיבה לא יפרה כדרך שכתב בכבוד אלא לא יגאל: ושנינו בספרי בכור שאמר בו לא יפרה הוא מעכר מעשר שאמר בו לא יגאל איכו כעכר לא חי ולא שחוט ולא תמים ולא בעל מום: ב לא ימנה וישא עם הכהן לאכול עמו כחכרס מעכר בכור בעל מום שאין נשכין על הכבור אלא חכורה שכלה כהנים דכתיב וכאשר יתיר לך כחזה התגופה וכשוק סימין מה חזה ושוק כהנים אין ישראל לא אף בכור בין תמים בין בעל מום כהנים אין ישראל לא: ובית הלל מתירין ואפילו גוי דכתיב בכני וכאיל מה נבי

בכורות פרק ח

ואיל אפילו אף בכור ממי וקרא דכתיב וכשרם יהיה לך כחמה התבוסה וכשוק הימין בכבור תמים וקרא
משעתי: שאחז דם מולי שהוא מסתכן בו מרכיב הדם: איין מקיזין לו דם ואפי' במקום שאינו עושה בו מום:
דמתוך שאדם כהול על ממנו אי שריית ליה במקום שאין עושה בו מום אתי למעבד במקום עושה בו מום:
וככלד שלא יעשה בו מום שלא יסדוק ראש אוננו או כב' שפתיו במקום שלא יוכל לקוור ולהרפא דכתיב כבץ

כל שכן דאי לא שריית ליה במקום
שאיין בו מום אתי למעבד אפילו
במקום שיש בו מום: לא ישחוט
פלוני הואיל והו' הטילו עד שיפול
בו מום אחר: יקין אף במקום
שעושה בו מום אם הוא כריך ל
לסקין מאותו אבר ולא יניחו
שימות וקף על פי שהוא הטיל
המום בידיו ושחט עליו והלכה
כדני שמעון: ג הנזרם
המום ובכהן מיירי שמום און
סבכור כדי שיהיה מולין בידו:
הרי זה לא ישחט עולמית ואפילו
כפל בו מום אחר מום קום לפי
שעבד והטיל מום בקדשים ש
שהטיל מום בקדשים מוסף את
הארכעיס ואפי' עשה מום נכבד
מום דכתיב כל מום לא יהיה בו

אין מקיזין לו דם דברי רבי יהודה וחכמי אומרים יקין ובלבד שלא
יעשה בו מום ואם עשה בו מום הרי זה לא ישחט עליו רבי שמעון
אומר יקין אף על פי שהוא עושה בו מום ג הצודם באחז
הכבור הרי זה לא ישחט עולמית דברי רבי אליעזר וחכמי אומרים
כשילוד לו מום אחר ישחט עליו כעשה בזכר של רחלים וקף
ושערו מדולדל ראהו קסדור אחד אמרו מה שיבו של זה אמרו לו
בכור הוא ואינו נשחט אלא אם כן היה בו מום נשל פינין וצרם:
באזנו ובא מעשה לפני חכמים והתירוהו ראה שהתירו והלך וצרם:
באזני בכורות אחרים ואמרו פעם אחת היו הנקות משחקי בשרת
וקשרו זנבות טלאי' זה לזה ונפסקה זנבו של אחד סחם והרי הוא
כבור ובא מעש לפני חכמי והתירוהו ראו שהתירו והלכו וקשרו
זנבות בכוריה אחרים ואמרו זה הכולל כל שהוא לדעתו אמרו
ושלא לדעתו מותר ד היה בכור רוחפו ובעשו ועשה בו
מום הרי זה לא ישחט עליו כל הכוסין הראוין לבא בידי אדם
רועים

קרי ביה לא יהיה בו שלא יטיל בו מום ומדדהו ליה למכתב מום וכתיב כל מום לרבות אפילו כפל מום שלא
יטיל בו מום: כשילוד לו מום אחר ישחט עליו ואפי' באותו מום עצמו אם מת הכמטיל את המום בכו שחט
אחריו על איות המום דלדידה קבטו רבנן לנדריה לא קבטו רבנן וכן הלכה: ושערו מדולדל לפי שלא
בגזו מעולם: קסדור עמוכה מהמלך: מה עזבו של זה שהניחיהו להזקן כל כך: פנין סכין שיש לו שתי פיות
קרי פנין: והתירוהו אעפ' שהגיו בתבואן להטיל בו מום כיון דשלא מדעת ישראל עשה שלא נתבואן
לעשות כחת רוח לישראל: דאם שהתירו וכלך וגרם באזני בכורות אחרים כדי לעשות כחת רוח לישראל
כעשה כאלו אמר לו ישראל שיעשהו וחסור: היו תינוקות משחקים ונדיבא לא שמעוין קסדור גוי ונבוקות
דאי אשמעינן קסדור הוה אמיבא בגוי הוא דשרי דליבא למגור דלמא אתי למבדק וללמוד להטיל מום
בקדשים דמרכיב דגוי לא אכפת לן שהרי כהנן הוא באסורין אבל קטן דאי שריית ליה אתי למבדק אמיב
לא ואי אשמעינן תבוקות הוה אמיבא תבוק הוא דשרו רבנן דמאן דחזי לא אתי לעומר כתיב הוה שרי
יה גדול מוחא הוה משתרי דקטן בגדול לא מחלף אבל גוי גדול דאיתי לאחלושי בגדול ישראל איש לא נדיבא
כל שהוא לדעתו אסור לתמי' גרמא כגון שילוך הבהמה במקום שיש בו כדול כדי שתכשל בו ויעל כס'
מום: ושל לא לדעתו מותר לתמי' אם היה ישראל מסיח לפי תומו ואמר כפני סגוי בכור זה אם כפל מ'
מום היינו אובלים אותו ושעבד גוי והטילו בו מום מותר: ד היה בכור רודפני בו הרי זה
ישחט עליו ולא שכו אלא שכעצו בשעת רדיפה אבל שלא בשעת רדיפה לא: דראוין לבוא בידי אדם
שיש לומר אדם הטיל בו כגון כסמית עינו כקטעה ידו כסדקה אוננו: רועים ישראל כאמרים ישראל
הרועה ההמתו של כהן כאמן לומר על המושין שנפלזו בהמתו של כהן שמאליהן ארעו ויאלכו בגלג
הכהן במומו ולא חשדין ליה שחא על ידי אדם בא זה המום בכוכה ורועה זה משקר ובא להתירו כדי
שישחטנו דבו כהן ויארכלנו ממנו שהישראל מותר לאכול מן הכבור בעל מום כשהכהן מותן לו ממנו כהני
לא חשדין ליה דללימא מועטת כזולא חיישינן שיסקר הרועים ויעבדו ענידים כעבד הכאת לימא
כלבד

בכורות פרק ה

נב

כלכל: רועים כהנים רועים מהם כהנים אין כאמנים כשדועים בהמתן של ישראל דכחש' האי כהן רועה שהוא עגמו הטיל בו מום דמישר אחי האי רועה לא שכיך רבי לדירוי ויחיה לכהן אחריכא וסוף ירין דכהן רועה אין כאמן להעיד על הכבוד של כהן אחר דחיישינן לגומלים דסכר אבידנו עכשו ויהא צומל לי כשיתן לי ישראל כבוד תם ואטיל בו מום ויבא כהן זה וישלנו שמאליו כפל בו מום: רבי שמעון כן גמליאל אומר באמן הוא על של

רועים ישראל באמנים ורועים כהנים אינן באמנים רבן שמעון בן גמליאל אומר באמן הוא על של חבירו ואינו באמן על של עצמו רבי סאיר אומר החשור על דבר לא דנו ולא מעידו ה באמן הכהן לומר הראיתי בכור זה ובעל מום הוא הכל באמנים על מומי חשעשר בכור שנמסת עינו שבקשעה ירו שנשברה רגלו חרו ורו יושח ערל פי שלשה בני כנרת רבי יוסי אומר אמילוי יש שם עשרים ושלשה לא ישחש אלא על פי סומחה ו השוחט את הכבוד ומכרו ונודע שלא וראוהו מה שאכל אכלו וחזר יחזיר להם את הרמים ומת שלא אכלו חבשר וקבר צחוא יחזיר להם את הרמים וכן השוחט את הפרה ומכרה ונודע שחיה שרפה סתו שאכלו אכלו ויחזיר להם את הרמים ומת שלא אכלו תן וצור לו את חבשר ותוא יחזיר להם את הרמים מכרוהו לגויסאו תשלוהו לכלבים ישלמו לו דמי השרפה

רבי שמעון בן גמליאל אומר באמן הוא על של חבירו ואינו באמן על של עצמו רבי סאיר אומר החשור על דבר לא דנו ולא מעידו ה באמן הכהן לומר הראיתי בכור זה ובעל מום הוא הכל באמנים על מומי חשעשר בכור שנמסת עינו שבקשעה ירו שנשברה רגלו חרו ורו יושח ערל פי שלשה בני כנרת רבי יוסי אומר אמילוי יש שם עשרים ושלשה לא ישחש אלא על פי סומחה ו השוחט את הכבוד ומכרו ונודע שלא וראוהו מה שאכל אכלו וחזר יחזיר להם את הרמים ומת שלא אכלו חבשר וקבר צחוא יחזיר להם את הרמים וכן השוחט את הפרה ומכרה ונודע שחיה שרפה סתו שאכלו אכלו ויחזיר להם את הרמים ומת שלא אכלו תן וצור לו את חבשר ותוא יחזיר להם את הרמים מכרוהו לגויסאו תשלוהו לכלבים ישלמו לו דמי השרפה

פרק

אפילו כנינוכתי ביתו של כהן כאמנים דקרא איהו גופיה על של עצמו איכו כאמן שאשטע כמי איכה כאשת טפסי שהיא כגופו והלכה כרבי שמעון בן גמליאל: ה הראיתי בכור זה לחכם ואמר לי טעמו קבוצ הוא ושוחטו וכלכל שהיו לו עדים שלא הטילו בו שהכהנים חסודים להטיל מום בכבוד כדי למכרו ולהאכילו כחולין אבל אין חסודין לאלוהי קדשים תמימים בחון ולומר על מום עובר שהוא קבוצ וכהן הוא פומחה כאמן לדון על מום הכבוד שהוא קבוצ ולהתירו וכן כאמן הכהן לומר בכור זה נתן לי ישראל במומו שהוא עשוי להגלות אם כתבו לי ישראל במומו אם לאו ועילתא דעבדא לאגלווי לא משקרי כפ אכשי: הכל כאמנים על מומי חשעשר הכהנים חייבים להפריש מעשר בהמה כישראל והכל כאמנים לומר על מום שנעשה כהנעת מעשר שלא בכוחה היה ואפילו התעלים ענו דאי כשי שדי ביה מומא בכליה עדרים קודם שיעשר ומוכא חשעשר בעל מום: טכסמית עינו שבקשעה ירו רהינו פונו מוכהק: כמי הכהנת כלומר שאין חכמים והכי עילי בעקים שאין יחיד מומחה אבל בעקים חייב יחיד מומחה אינו כשחט אלא על פי מומחה ואפילו במום מוכהק דמיא דקשרת כדריש בעמקום מוכהדדים בעמקום ואין שם אחד שנטל רשות להתיר מועי הכבוד אינו כשחט על פיהם ואפילו במום מוכהק עד שהיה שם מומחה ואין הלכה כרבי יוסי: ו השוחט את הכבוד ומכר עכשיו גזרנו שלל הראוהו לחכם מה שאכלו הלוקמים אוכלו ויחזיר להם את הדמים טעמו קם שהאכילם כשר אסור: טכרוהו הלוקמים לגויסאו הוואיל ולא גרס להם אסורא ישלמו לו דמי טרופס פמו שהיא מכרת כוול: והוא יחזיר להם את הנתנת וגי בכור לא תכי מכרה לגוי: דכבוד תמים אסור בהנאה:

בכורח פרק ו

על אלו

מועין כעמיה אין פנימה בלא חסרון אבל מדק משמעמיו בלא חסרון ושיעור פנימה כדי שתתגור בה נפודן: השמוס תכוד האון שקורין טכר'וס בלעו: אבל לא מן העור דעור סוד כריא ולא היו מומא והיא עור היכו חליה דכה טל און: כקכה עלא כרשיכה שום בחלל הכקכ שיעור גרנד טל כרשיכה בין שהקכ ארדן בין עגול אס יש בכלו כדי להטרוף בחללו כשיעור גרנד טל כרשיכה הריזו מוס: גתהא כפרכת כעשית

פרק ו

על אלו מוסין שוחטין את החבור נפגמה אינו סן הסחוס אבל לא מן העור נסדקה אף על פי

שלא חסרה נקבה מלא כרשיכה או שיבשה איזו היא יבשה בלא שתגבב ואיבה מוציאה שיפת דם רבי יוסי בין משלם אוכר יבשה בלא שחג'נפרכת. ב ריס של עין שגבב שנפגם שנבדק הרי בעיניו דק הבלול חלוק נחש ועינב ואיזו חבלול לבן הפוכק בסדרא ונכנס בשחור בשחור ונכנס בלבן אינו סוס שאין מוסין בלבן: ג חורוד והמים הקבועים איזה חורוד הקבוע כל ששחרר שמונים יום רבי חנינא בן אנשגנוס אוכר בודקין אוהו שלטבת פלמים בחך שמונים יום ואילו הם מוסין הקבועים אבל לח יבש טל גשמים לח יבש של שלחים אבל היבש ואחר כך אבל הלח אינו מוס עד שיאכל היבש אחר הלח. ד חטמו שגבב שנפגם שנבדק שפתו שנקבה שנפגמה שנבדקה ואיזו חתונות שנפגמו

פרוכי ופתייעי כשמעממאי בה וואי סלכה כרכי יוסי וכל הכי מועין דמשיב בעתמיתין שסחטין עליהן את הסכור ילפי שקראי דכתי וכי וסיה בו מוס כלל פסח או עיור פרט כל מוס רע מור וכלל כלל זעטו וכלל אי אתה דן אלא כעין הפר'מס הפר' מפול' מוויין שנבלה ואינו חודר אף כל מוויין שנבלה ואינו חודר: ב ריס של עין שגבב טל עין: הרי בעיניו כלומר הרי שיש בעיניו: דק טי'אל בלעו: סלוק כחש היכו חלוק היכו כחש שקורו כחש שפשו ממוכר כחש מהו כשר כחשך הכמשך וחופה

קנת מן השחור שנעין וקורין לו בערבי טפרא כמו שקורין לנפודן טפרא לפי שהוא חופה את העין כדרך שהנפודן חופה בשר האכבע: ועוכ שיש בעיניו כגרנד של עכב: לכן הפוסק כסירא סירא הינו שורה שנעין סניב השחור שפעם מרלית העין באס ואס חוש לבן יונא מן הללן שנעין ופוסק אותה שורה וככנס כסוד הוי מוס: שחור וככנס בלבן אס חוש אחר שחור יונא מן השחור שנעין ופוסק כסירא וככנס בלבן אינו מוס שאין עומין בלבן דלאו עין הוא אלא שומן העין: ג סורוד כעין טפין לככות נעין תרגום לבן חור: והמים היורדים אל העין ומוכעם הרליות: ה קמועם אתריותו קאי אסורוד ואימס: בודקי' אותו נפעמים כעתך שמונים יוב בכל כ'א יום שהוא שלי'ס חומן של שמוכס יום בקירוב בודקיס אותה אס הלך החורוד ואס הלך אפע שחור מוכין לו שמונים יום מיום שחור ואין החורוד קבוע עד שיעמוד שמוני' יוב ואס לא בדקיסו בתוך שמונים אפע שמנא החורוד שס כיום שמונים לא הוי מוס דשיאל כתיס הלך חודר והלכה כחבטי' בן ארטגנוס: אלו סן המיס הקבועים כלומר צמאי ידעיכו אי קבועים או עונכיס: אבל לח יובש טל גשמי' אס האכילהו לרפואה עתן ומזרי שקורין פיי'וס בלעו: לח סגדל באדר וחצי ביסן יובש הגדל בחלול וחצי תשזי ואל גשמים היכו סגדל כשדה בית העבל ואתי' סמורי מחסר'א והכי קתני אבל לח יובש טל גשמים הרי זס מוס טל בית השלחין אינו מוס דגשמים כמו אבל יבש ואחר כך אבל לח אינו מוס עד שיאכל יבש אחר הל'ט טל בית השלחין ארץ הנדכיה להשקות לא הוי רפואה ולא בדקיסן ביה: אבל יבש ואחר כך לח לרפואה אן זורפויתו וזעב'טל'א כתרפ'א בכך אינו מוס עד שיאכל יבש אחר הל'ט וזו הוי דרך רפואתו עתן וחנידי הגדל באדר וחצי ביסן מאכיל'א אותו באדר וחצי ביסן ונתבן וחזרי סגדל באל' וחצי תשזי מאכילין אותו באל' וחצי תשזי דלא אפטיכו ליה עד שיעברו עליו כל ימי הקיץ ויבדק כשמיס ואס לא כתרפ'א הוי מוס ונדק שיאכל מהס לא פחות מכגוררת בכל סעודה וסעודה כל טל'ס חדשים כתרפ'א הסעודה ולאחר שמיס ולא יסיס כפות כשעה שאוכל העשבים הללו לרפואה ולא יהיה יחידו לא עם סכריו כשד'ס ולא בתוך העיר ואס שלמו כל התנאים הללו ולא כתרפ'א הוי מוס ושחטין עליו: ד שפענס יש בו חסרון שכמדק ואין בו חסרון ושיעור פנימה כדי שתתגור בה נפודן: סוטמו שנקבה וכ' וסול שנקבו מנינות סחיכות טל חוטם שהקכ כראה עכסון אבל אינו כראה אלא עפענס כגון שנקבה מנינה סחולקת את החוטם אינו

בבדוח פרק ו

נא

אינו מוס שמתר הוא ואכן ילפינן מכלל ופרט וכלל דמויין שגלוי בענין : שפתו שורה חיובית של ספה כלומר חודה הדיכוי : מיטיו החכמות הסיכויים שבאמנת הפה : שכפצמו כחכרו : נגממו כימוקו ולא כשאר מהם אלא דומע מועט ואינן כולטות כמו שרגלים להיות : והפבימות שכים הגדולות שקידרין מטי'לחם שכעקרו לגמרי אבל כפצמו וכפצמו לא היו מוס : אין בודקין מן המתאימות ולפכים סיכויים הגדולות שהאמת כראית

שכפצמו או שגפצמו והפגימות שנעקרו ר' חנינא בן אנטיגורס אומ' אין בודקין מן המתאימות ולפנים אף לא את המתאימות *
ה גפגם הזובן או עריות של נקבה ובמוקדשין בפגם חונב מן העצם אבל לא מן הפרק או שחיה ראש חונב מפציל עצם או שיש עליו בשר בין חוליא לחוליא מלא אצבע * ז אין לו בעים אין לו אלא ביצה אחת רבי יושמעאל אומר אם יש לו שני כיסין יש לו שני בעים אין לו אלא כים אחד אין לו אלא ביצה אחת רבי עקיבא אומר מושיבו על עכויו וממערך אם יש שם ביצה טופח לצאת מעשה שמועד ולא יצאת וגשחש ובמצאת רבוקה בכסלים וחתיר רבי עקיבא ואמר רבי יוחנן בן גוריו * ז בעל חמש רגלים או שאין לו אש שלש ושרגליו קלושות כשל תמור והשתול והכסול אינו הוא שחול שגשכטה ורכו וכסול שאחת מירכותיו גבוהה * ח נשבר עצם ידו ועצם רגלו אף על פי שאינו כיבר כוסין אלו מכה אלא ביבנה והודו לו חבמים ועור שלשה ברוסא אברו לוי לא שפעכו את או את שגלגל עינו עגול כשל אדם ופני רוסא לשל חזיר ושניטל רוב המדבר של לשונו ובית דין של

שכפצמו או שגפצמו והפגימות שנעקרו ר' חנינא בן אנטיגורס אומ' אין בודקין מן המתאימות ולפנים אף לא את המתאימות *
ה גפגם הזובן או עריות של נקבה ובמוקדשין בפגם חונב מן העצם אבל לא מן הפרק או שחיה ראש חונב מפציל עצם או שיש עליו בשר בין חוליא לחוליא מלא אצבע * ז אין לו בעים אין לו אלא ביצה אחת רבי יושמעאל אומר אם יש לו שני כיסין יש לו שני בעים אין לו אלא כים אחד אין לו אלא ביצה אחת רבי עקיבא אומר מושיבו על עכויו וממערך אם יש שם ביצה טופח לצאת מעשה שמועד ולא יצאת וגשחש ובמצאת רבוקה בכסלים וחתיר רבי עקיבא ואמר רבי יוחנן בן גוריו * ז בעל חמש רגלים או שאין לו אש שלש ושרגליו קלושות כשל תמור והשתול והכסול אינו הוא שחול שגשכטה ורכו וכסול שאחת מירכותיו גבוהה * ח נשבר עצם ידו ועצם רגלו אף על פי שאינו כיבר כוסין אלו מכה אלא ביבנה והודו לו חבמים ועור שלשה ברוסא אברו לוי לא שפעכו את או את שגלגל עינו עגול כשל אדם ופני רוסא לשל חזיר ושניטל רוב המדבר של לשונו ובית דין של

אחריות

וכראש חונב הוא מפצל כמו אשר פצל * פ' שחלק חונב בקצהו לשי' זכבת וכל אחת משתייהן עבס : זכין חוליא לחוליא מלא אכבע שחוליות של זכב רחוקות זו מזו : מלא אכבע דהיו רוחב גדול : ז אין לו כים או אין לו אלא בינה אחת מתניתין חסורי מחסרה והכי קתני אין לו שתי ככים בשתי כיסין אלא ככים אחד אי כמי שכי כיסין ובינה אחת הרי זה מוס : רבי ישמעאל אומר אם יש לו שני כיסים אחת פליג דקאמר תנא קמ' אין לו אלא בינה אחת ושני כיסין הוי מוס לא היא דכל שיש לו שני כיסין בידוע שיש לו שתי ככים אבל ארישא מודה דכי אין לו אלא כים אחד כמין שאין לו אלא בינה אחת דמי : רבי עקיבא אומר בידוע לא אמרינן אלא מושיבו על עכויו גרסינן ודוגשתי כפרך כיכר מעברין עכונו תנן או אכחונו תנן : על עכונו על עכבת אחת מושיבין את הככר שאין לו אלא בינה אחת בשני כיסין וממערך וממשש ככים וככסלים אם יש שם בינה אחת מופה לבאת ואם איכה יונאה הוי מוס : והתיר רבי עקיבא דהוי מוס האילן ולא מנאה במקומה כשמועד וששמש וכן הלכה : ז בעל חמש רגלים או שלש הא דמשביין ליה בעל מוס ולא טריפה הכי מלי כשיתר או חסר בידו דהיו אויבם של גד הראש אבל חסר בגל או יתר בגל מרגליו האחרונים הויא טריפה ואסורה באכילה : קלוטות עגולות ואפילו הן כדוקות הוי מוס הפרקות בהמה טהורה אינן עגולות : שחול שכשמטה יריכו תרגום משי יהיו שחולות : כסול דרך הבהמה שהירך מחוברת ללגיה סמוך לכסלים ולא למעלה מן הכסלים וזו הירך על גבי הכהל : ח אצט שאינו ככר כשהוא עומד שאין השכר כראש אבל ככר כשהוא מהלך שהוא בולע דאי אינו ככר כלל לא הוי מוס : מואין אלו ככר עבס ידו ועבס רגלו שהוכרו למעלה : אילה שם חכה : עגול כשל אדם רגלו הונו אורחה שישא גלגל עין הבהמה עגול כשל אדם : רוב המדבר היינו אות קצת הלשון שאינו סדר קדשים

בנדרות פרק ו

מודבק למלקוחיו: וזית דין שלא חריון אמרו הרי חלו מומין וכן הלכה: ט מפשה שהלחי
התחתון יושם לתכן לעיל דכפיו דומה לחזיר פליגי רבנן עליה דליילא קא משמע לן השתא דלח פליגי רבנן
עליה אלא כשפיתו העליונה עודפת על התחתונה אבל שפיתו התחתונה עודפת על העליונה מודין רבנן
דהוי מוס ומבשה נמי שהלחי התחתון עודף על העליון ואמרו חכמים הרי זה מוס והכי עלי כשעבס הלחי

התחתון עודף על העליון אז הוי
מוס איפילו כב המה אבל אין כה
עבס אלא שפיתו התחתונה ארוכה
ומקבלת את העליונה הוי מוס
באדם אבל לא בכמהמה: אין הני
שהיתה כפולה שיש לו שתי חזכים
מנד אחד אין בתוך אין: כומן
שהיא עבס אחד שאין לה לא תבדן
אחד שנכפל בתוך העליון לתוכו
ונתחבר למטה הוי מוס: ואם
אינה עבס אחד שהתבוכים ע
מונדלי למעלה אינו מוס וטעמא
לא אתפרש ומכל מקום לא דמי
לכפל מוס רגלים דאין בתוך אין
אינו נראה כל כך: שהיא דומה
לשל חזיר עגולה כוכב החזיר ואף
על פי שאינה דקה כמותה: שלש
חוליות דוקא כוכב של טלה הוא
דכעביד חוליות אבל זכב של גדי

חוליא אחת בלבד מוס שתיים אינו מוס וכן הלכה: י יבלת פוד'וס בלעו ואפילו היא בלונן שפניו ויש
בה שיבר הרי זה מוס: ושכנס עבס ידו שכבר המוס ולעיל איירי בשכסבר: ושכנסק עבמו שפניו
שהשישים קבועות בו ולמעלה מן החוטין קא מיירי דאין חוטין נופיהו דהיכו השיים ענמן שבאמכב הפח
הא תנן לעיל דאפילו כעשאו או כעשאו הוי מוס: עיכו אחת גדולה כשל עבל ואחת קטנה כשל און:
כמראה שכרזה לכל שון גדולה מוז אבל לא כמדה שאם אינו ככר אלא כמדה אינו מוס: ולא הודלו
חכמים לרבי יהודה והלכה כחכמים: יא לערקוב לקשר העליון שהוא מקום חבד הידן עם
השוק וכנדרו בנח לכבר שיש לו כנגד ארכובה עליונה זו עבס בולט להון: כל מרבית העגלים כן כל
תרבות עגלים ומנהגן שהיא זוכנן מניע לערקוב וכשהן גדלות כמתחמת עד למטה: שבאמכב סידן הוא
הקפיץ העליון שפירשתי דכנדרו במל כיכר: על חלו מומין שחוטין את הכבד אף על גב דתנן כדוש
פרקין על גו מומין שחטים את הכבוד הדר תבייה הכא משום דתנן שלשה הסיקין וכו' ואמרו לו לא שצמ
את חלו הדר וכלליהו לומר שאף על חלו מומין שחטים: יב לא כמקדש לפי שאיך ראוין
שאין מקריבין במקדש אלא מן המוכחר: ולא כמדויכה שאינן מומין קבועים להפיקו קדושתן אלא
מכיחין אותן עד שיכול בהן מוס אחד קבוע והיו כשהטים עליו: גכ מין שחין לח עבחו ומכפכים
ערב האמור בתורה דהוי מוס הוא שחין יכש: יבלת בלונן העין ואין בה שיער ולעיל דחשיב לה כמומין
שחוטין עליו מיירי דיש בה שיער: ובעל חזוית תרי זוכי חזוית הון חזוית המצדית היא ילפת
הכתובה בתורה שהוא לח מבחון ויבש מבפכים והוי מומא דלא הדר כריא דאמר מור למח כקרא שמה
ילפת שמלפפת והולכת עד יום העיתה וחזוית השמיה כאן היא מין שחין שיש לה רמאם: ומוסם
שיוצא ממנו ריש רע: ושכנסדה בו עבירה שרבע את האשה או שהעית את האדם על פי עד אחד
שאין לו אלא עד אחד לא כרביעה ולא כנגיהה או על פי עבמו שאין שם עד אלא הכעלים אמרו ראינוסו
שכנסב

בכורות פרק ו

נב

פגולת או שהמית ואינו נספק על פיהם ואיזו שנים עדים כשרים מעידים בדבר הוי השור כסוקלה
 ואפילו בהכנה מתער: וטומטום ואכלדורונינוס דספק זכר הם וקדשי ספק כקבה ולא קדשי: אין
 לך מוס גדול מזה אכלדורונינוס קאי דמטום כקבות הוי כמוס והוי ככבוד בעל מוס וכשחט במדיכה
 נאסור בגזיה ועבודת: נאכמים אומרים אינו ככור דבריה בפני עצמו הוא וגו' ונעבד והלכה
 כחכמים:

מומין

אלו הפוסלים

בכבור פוסלים

בכהן לעבודה בין קבועים בין

עובדים כל זמן שהן עליו:

הכילין שראשו סד מלמעלה ורחב

למטה ודומה לכסוי של חנית

שקריו אכלה לפיכך קראו כילין:

והלפתין שראשו דומה ללפת

שדחה מלמעלה והולכת וכלם

מלמטה: מקנן שדומה ראשו

למקנת שכולט הפדחת לחץ וכן

עדריו מאחריו ולבדעיו שיהא

והומה לפטים דהיוכו מקנת שיהא

מלפניו ומאחוריו: וראשו

שקוט גרסיין יש מפרשים שראשו

כולט הרבה ויונא לקוף כלפי פניו

יש מפרשי שאינו כולט כלל לפניו

כעבין: שקיפס מאחריו שאין ראשו כולט

מאחריו ולשון שקיפס שקיל פיסא שנטלה

ממנו חתכה: וכתוספתא מוכה גם כן

נוארו שקיט שראשו

מוטל בין כתפיו ודומה כשי שאין לו

זנור: וכעלי החטוטרת רבי יהודה

מכר כשיש עגס בחטוטרת

כולי עלמא לא פליגי דהוי מוס כי פליגי

בה שאין בה עגס דבי יהודה סבר חתכת

בשר בעלמא היא ורבנן סברי אמר

קרא איש אשר בו מוס מורע אהרן

חקן חוליה ומוחה ושנעבררה בה עבררה ושחמית את האדם

ושוטטום ואנדרונינוס לא במקדש ולא במדינה

ישמעל ואין מוס גדול מזה וחכמים אומרים אינו ככור

אלא נגזו ונעבד: מוסין אלו בין קבועין בין

עובדין פוסלין באדם הכילין והלפתין

המקנן ושראשו שקוע וסקיפס ובעלי החטוטרת

רבי יהודה מכשר וחכמי פוסלין ב

הקרה פסול אמת הוא קרח כל שאין לו

שטח של שער בקפת מאזן לאזן ואם יש לו

הריוח כשר אין לו גבינים אין לו אלא

גבין אחד חוא גבן האסור בתורה רבי דוסא

אומר מי שיש לו שני גבנים ושתי שדראות

ג חחרום פסול איתו חרום הכוחל שתי

עיניו למעלה ושתי עיניו למטה ועינו אחת

למעלה ועינו אחת למטה ראה את חחרר

ואת העליה כאחת סכי שמש זוגרם

והצירן ושנשרו ריסי עיניו פסול מראית

העין: ד עיניו

שקיפס מאחריו שאין ראשו כולט מאחריו

ולשון שקיפס שקיל פיסא שנטלה ממנו חתכה:

וכתוספתא מוכה גם כן נוארו שקיט שראשו

מוטל בין כתפיו ודומה כשי שאין לו זנור:

וכעלי החטוטרת רבי יהודה מכר כשיש עגס

בחטוטרת כולי עלמא לא פליגי דהוי מוס כי פליגי

בה שאין בה עגס דבי יהודה סבר חתכת בשר

בעלמא היא ורבנן סברי אמר קרא איש אשר

בו מוס מורע אהרן השוה בזרעו של אהרן

בבורות פרק ז

שכשרו ריסי עיניו שפכל שיצר שדעפעעוין: מפני מראית העין אכל מוס גמור לא היו והיו מילי כששאלר בעפעעיס רוסש שיצר אכל אס לא כשאר רוסש לשער כל עקר הרי זה מוס גמור וכן אי כפיטי שער בריטי העין הוי מוס גמור ושלשה דיכיס חלוקיס יש כמוסי אדם המומין השוין באדם ונכסה כהן שפבר עבד כהן לוקה ועבודתו מחוללת והמומין היתירים באדם ואינן בכמה לוקה אס עבד ואינן עבדות מחוללת והמומין שהן מפני

ד עיניו גדולות כשל עגל או קטנות כשל אוז גופו גדול מאבריו או קטן מאבריו חושבו גדול מאבריו או קטן מאבריו הצמם והעמע איזה הוא צמע שאוביו קטנות והצמם שאוביו דומות לספוג. ה שפתו העליונה עורפת על התחתונה והתחתונה עורפת על העליונה חריז מוס ושנישלו שניו פסול בפני מראית העין דריו שוכבים כשל אשה כרסו צבא שכורו יצא כנפח אפילו אחת לימים רוח קצרית באח עליו המושכן ובעל גבר אין לובצי או אין לו אלא ביצה אחת זהו מרות אשך האמור בתורה רבי ישמעאל אומר כול שנמרחו אשכיו רבי עקיבא אומר כל שרות באשכיו רבי חנניה בן אנטיגנוס אומר כול שמראוי השוכים

מראית העין אס עבד ועבד אינו לוקה ואין כדוך למה שאין עבדו מחוללת: ד גופו גדול מאבריו שיצר גופו גדול מן הקלוי לפי שיצר שאר אבריו כגון רדיו ורגליו ושקיו: ח חוטמו גדול שיצר החוטם כשיצר אצבע קטנה של ידו ולא היה ארוך מן או קצר מן הריזה מוס: דעות לספוג שכוונות והעמות: ה דריו שוכבי גדולים עד שכראי שוכבים כדרי אשה: ככפה כופל תממת מולי אפי אחת לימים שאיכו כופל גדול לא פעם אחת לזמן מרובה: דוח קצרית שרחו קצרה תממת השמורה הנכרת עליו לפרקים ונשאר כלא הרגש: המעושכן שכים של בינים שלו ארוך עד שמגיע לארכונה בין שהוא כפוח תממת דוח או תממת למה:

ו המקיש בקרסוליו ובארכותיו ובעל פיקה והעיקר איזה עיקל כל שמקיה פרסותיו ואין ארכותיו נושקת זו לזו פיקה יצא מגדלו עקבו יצא לאחוריו פרסותו רחב בשר אוז אצבעותיו מורכבות זו על זו או קלושרת עד חפרק בשר למטה מן חפרק והתגרה כשר היתה בו יתרה והתגרה אם יש בו עצם פסול ואם לאו כשר יתר בדריו וברגליו שש ושש עשרים וארבע רבי יהודה מכשיר וחכמים פוסלים השולש

וככל גבר בעל אבר שמתארך הגיד שלו ונפשה גדול עד שמגיע לארכותיו: שנמרחו אשכיו שמוחו ביניו: שהרוח באשכיו ועל ידי כן ביניו כפוחים: שמראיו חסוכין שהיא שחור ואפס שאינה שחור ככוש ולשון מרוח אשך מראו חסך ולא ככשני עשתי קרא ובעקד הדין לא פליגי שכל אחד מהם מודה במוס שמונה חבירו דהוי מוס ולא כחלקו אלא כפירושו של מקרא ותשמעות דרשין איכא ביניהם: המקיש בקרסוליו שארכותיו עקומות לחין וקרוסוליו לפנים וקושים זה בזה כשהוא מהלך ומקיש בארכותיו הוי אפכא שרגליו עקומי כלפי חין ומרוחקיס זו מן ער שארכותיו למעלה כלפי פנים בוקשות זו בזו: בעל הפיקין והעיקל וקא פדיש עיקל ברישא: כל שהיא מקיף פרסותיו כשיושב ומקרב פרסות רגליו זו לזו אין ארכותיו נבעות זו לזו שבעקומות כלפי חין ובעל הפיקין הוא שפיקה יתאס מגדלו התיכית כשר עגולה כשפיקה יונתה מגדל של ידו או מגדל של רגלו: עקבו יתאס מאחוריו כגון שזקין עומד באמצע רגלו שחני הרגל לפנים וחני רגל לאחור: רחבות כשל אוז שקלושות הן כשל אוח ואין ארכן ויתר על רחבן: קלוטות מדובקן זו בזו עד הפרק האמצעי של אצבעות: למטס מן הפרק דהיכל ללד הכפור שמוכרים כלן וחתכן שיהו מחולקים כשר: היתה בו יתרה אצבע יתרה: אס יש בה עבס פסולה דהואיל וחתכה הרי הוא מחוסר אבר שמצא בו: ששזעש עשרים וארבע כולומר אפילו הוי אצבעות ידיו ואצבעות רגליו שוין שכל יד וכלל רגליש של שזעש אפילו הכי חכמים פוסלים וכל שכן אס היה בידו אחת חמש ובידו אחת שש דהוי מוס עפי והלכה כחכמים: השולש בשני ידיו רני פוסל דכבר כחיותא אתילידא ביה בימין: וחכמים מכשירין סברי כדא ויתא יתא דאיתילידא ליה כשמאל והלכה כחכמים: ככוש שחור: פנימור אדום כארבעין: פלבן

בכורות פרק ח

נב

סלמקן לכן ביומי: והקפח ארוך ודק שאיכו ענה לשי ארכו והוא מוכשר ומצנח: והשכור ולא שיק
הוא דחשיב כנעל מום מן המומים היתרים באלם שאם עבד לוקח ואין עבדותו מאכללת אבל השכור שיק
שכר אם עבד חלל דכפרשת שתייין כתיב להבדיל בין הקודש ובין החול ושכר דמתביעין אינו אלף שמתם
אלך סדקה או רוב דכש או אכל דבילת קעילות ונתבלבלה דעתו שאלו אסוכים כנעלי מומים ואין מחללים
עבודה: ובעלי נגעים נטורים

השולש בשתי ידיו רבי פוסל וחכמים מכשירין חבושו וזניחו
והלכן והקפח והגנס והחרש והשוטה והשמור ובעלי נגעים
שחורין פסולין באדם ובשרין בבחמה רבן שמעון בן גמליאר
אומר שוטר כבהמה אינא מן המזבח רבי אליעזר אומר אף
בעלי דרלוין פסולין באדם ובשרין בבחמה י אלו
בשרין באדם ופסולין בבחמה אותה ואת בנו ושרפה ויוצא דופן
ושנעבד כחן עביר ושחמת את האר' הנושא נשי בעביר פסול עד
שיד' הניח משם' ופסול עד שיקב' עליו שלא יהא משם' למתי' א
יש בכור לבחור ואינו בכור לבחן בכור
לכחן ואינו בכור לבחור ולא לכחן איתו בכור לבחור ולא לכחן
איתו בכור לבחור ולא לכחן איתו בכור לבחור ולא לכחן
איתו בכור לבחור ולא לכחן איתו בכור לבחור ולא לכחן
איתו בכור לבחור ולא לכחן איתו בכור לבחור ולא לכחן

פרק ח

בבין והיא וכלו הפך לכן דאי
מכנשים עמיאם לא גדיך לטימר
דאילו אכנסת עורה חייב כרת
תלתולין כמין מתיב' כשר ונאמ
תלויות כהן וסלכה כרבי אליעזר
בן יעקב: ו איתו את כמ
אב וכוו כהן עובדים עבודה ביום
אח' וזמן אחד ואין איתו ואת כמ
בכהמה קרבין כיום אחד: ועדיפס
פולד בה אחת עמינו טרשות
עמינו כפרק אלו טרפיות איכס
קריכה על גבי המזבח: ויוצא דופן
שקרעו את אמו והזניאוסו חי כ
בכהמה פסולה להקריכה דכיו חלד
כתיב פרט ליוצא דופן וכסין
סמקריב לא מפסיל בהכי: והמטעם
בשים כעבירה כהן שטא גרוס
חללה זונה: כוד ועובר אף על

פיו שערין לך נרש מותר לעבוד אחר שכדר שלא יסכה הוא מאכה והיא שחכו עד שיגרש והיא שידור על דעת
כיום שאין לו התנה אלא לרצו ענה זליכא למיחש שמי ילך אכל חכם ויאמר דלכודך דבר מצום הוא שואל
פיתירו לו את נכדו דכיון דקייא לן פהנא לפתיד כדרו גדיך לפרש על מה כדר ודאי כי שמע חכם דמשום
מהיא גרוסה או זונה ואסורה לו כדר לא שריליה כדרו: עד שיקבל עליו שלא יהא מטעא למתים הכא סגי
ליה כקבלה ולא מדרויכא ליה כמו נבי כושא כשים כעבירה עמוס דהתם יבדו עוקפו הכא גבי עומאה אף
יבדו עוקפו הילכך כקבלה גרידא סגי ליה:

יש בכור

לכחלה לטובל פי שנים: ואיכו בכור לכחן מאשת סלשים: הבא אחר הכפלים כגון
שהיו תאומים אחד מהם כפל שלא בלו לו חדשיו ואחד בלו לו חדשיו והכפל שלא
בלו לו חדשיו יבא ראשון והחוריו וקדמו אחיו ויבא זה האחרון בכור לפסלה דראשון לא הפסידו ואף על
פני דזכותה הראש שכיבא ליה מפליא וטעמא משום דכתיב ראשית אוכו מי שלכ אביו דוה עליו אם מת יבא
בביל ראשון דלאו בר קיימא דאין לבו דוה עליו אבל לעמין פטר רחם פטור הא יולד דכפטר רחם תלה
דחמאה והרי דראשון פטר את רחם: וכן תשעה מת שיעא ראשון והחוריו ויבא אחיו סגי בכור לכחלה דהא
דראשון לא שכיב דאין לבו דוה עליו ולעמין כהן לאו פטר רחם הוא אבל יבא ראשון כהן תשעה חי ואיכס סחיות
מת בכור לכחלה כמי לא הוה זה הבא אחיו: וכן העפלת דהמה כ' למטער מכללה לא שכיב דאין חלל דוה
על יסם אבל פטר רחם מיהא סגי: וחכמים אומרים עד שיהא בו עגורת אדם לא שכיב פטר רחם והבא
אחריו סגי בכור לכחן וסלכס כחכמים: כגדל חתיכות כשר עשויה כדמות סכדל ואין לה גזרת אכריס
דינלה לבוא עם ולד ולשן סכדל יש עפרשים שכאוי ודל: או שליח דאין שליח כלא ולד אלא שכימו ושימו
פטר רחם סגי: ושעיר מרקוס חתיכה של כשר שמרקוס בה גזרת המוכר ועל שם ששמה כשפוסת של בינה
קביו שפיר: וסיונא מחותן סמחתן אכר אכר וברוך וס יבא בלו אכל דאש עמיתן לא פטר אם קדם אחי

דא
דא

בבבבב פרק ח

וינא קודם וינא רוב אברי המותק והיו כמי כבוד לכהן: שכבר ילדה לעבדן כחלה דאי כתיב ראשית
אובו ולעבדן כהן תלך דמאכא בפטר רחם: עורה שפחה אפילו עורה שפחה כלידה ראשונה ונסתדרת
עבשיו או ככרית וכעמורה ומשכחת ליד ישראל ילדה היו כמי כבוד לכחלה שקרי לא היו לזה כנים: דני
יומי חגוליו אומר כבוד לכחלה ולכהן דכנים המלדים נבניתה לא פטרו ואין הלכה כרבי יוסי חגוליו:

במורה מעוברת ובעלה עתה
וילדה הרי אומה ולד כבוד לכהן
דפטור רחם הוא ישראל ולא
לכחלה דכיון דהורג שלם
בקדושה לאו בר כחלה הוא דורע
גוי דמאכא אפקריה דכתיב וזרעת
סוכים וזרמתם: וילדה היא וכהנת
בת ישראל מעבדת שילדה עם כהנת
מעבדת ואין ידוע אי זה ולד של
ישראל הוא ולויה דלוייה כמי ככה
פטור מחמשת סלעים בדאמרון
בפסוק: או היא ואשה שכבר ילדה
ואין ידוע אי זה ככה כבוד לכהן
ועלם של מעבדת חייב חמשת
סלעים לכהן דכתיב כן וכר יט לו
כל היכא דאיתיה: ולא לכחלה
דחא לא ידע נריה דמאן הוא:
וכן עו שלם שזה כו' הוא כבוד
לכהן והוא יצירה את עצמו ולא
לכחלה דחא לא ידע מאן ירית

עורה שפחה ובשהחררה עודה נכרית ונתגירה משבאת לישור
ילדה בכור לבחלה ואינו בכור לבחן רבי יוסי חגוליו אומר בכור
לבחלה ולבחן שנאמר פטר רחם בישראל עד שיפטרו רחם
בישראל מי שהיו לו בנים ונשא אשה שלא ילדה נתגירה
מעוברת נשהחררה מעוברת ילדה היא וכחנת היא ולויה היא
ואשה שכבר ילדה וכן כי שלא שחתה אחר בעלה שלשה חרשים
ובשאת וילדה אין ידוע אם בן תשע לראשון או בן שבע לאחרון
בכור לבחן ואינו בכור לבחלה איתחו בכור לבחלה ולבחן חכפלת
שפיר בלא רם בלא מים מלא גנים חספלת ככין דגים וחגבים
שקצים ורבישים חספלת יום ארבעים חבא אחריון בכור לבחלה
ולבחן: ב יוצא דופן והבא אחריו שניחם אינן בכור
לא לבחלה ולא לבחן רבי שמעון אומר הראשון לבחלה והשני
לחמש סלעים: ג מי שלא בכרה אשתו וילדה שני
זכרים בותן חמש סלעים לבחן מה אחד כהן כותף שלשים
יום האבפטור מה האב והבנים קיימים רבי כאיר אומר אם
נהגו עד שלא חלקו נהגו ואם לאו פטורין רבי יהודה אומר
נתחייבו הנכסים זכר ונקברה אין כאן לבחן כלום

ד שתי

ואפי' כפטור לא ירית דהאי מדמי ליה לגבי האי ומתניחין דקמיו ולא לכחלה עב
הבא אחריו קאמר שהבא אחריו אינו בכור לכחלה דמאן זה הכפף בן האחרון הוא: מלא נכיו מלא גוונים
הרבה: פירוש אחר תולעים שהשפיר עשו כלו חתיכות חתיכות קטנות דקות דומות לתולעים: דגים
וחגבים לאו ולד כהו דלא כאמרה בהן יצירה כאדם: יום ארבעים שנתעברה מיה בעלמא כהו ואין כאף
ולד עד למחרת יום ארבעים דארבעים יום מיי יצירת הולד: ז יוצא דופן והבא אחריו דרך רחם כגון
שקדעו אשה שתאומים נבטכה ולאחר שהנתיא הראשון דרך דופן יצא השני דרך רחם אבל להנתיא ולד עף
האשה דרך דופן ושתימרא האשה ותחזור ותתעבר ותלד כתב רבינו משה בר מימון דאי אפשר: סכיהם
אין בכור ראשון לא היו בכור לכחלה וילדו לו בעיני שני כמי לא ראשית אונן בעיניו וכבוד לכהן ראשון לא
היו דפטור רחם בעיניו ושני כמי לא היו בכור לכהן דכבוד לרחם ואינו בכור לולדות כגון זה שהיה ולד
קודם לכן אינו בכור: רבי שמעון אומר הראשון לכחלה סבר וילדו אף וינא דופן במשמע: והשני לחמש
סלעים סבר בכור לרחם אף על פי שאינו בכור לולדות היו בכור ואין הלכה כרבי שמעון: ח וילדה
שני זכרים בותן חמש סלעים דאחר מהן בכור: האב פטור דמיני למינא הבכור מת וכשמת הבן קודם
שלשים אינו חייב בפדיון ועבשיו שהדבר ספק שמא הבכור מת ופטור ממנו זה שכתב הוא הבכור וחייב סוף
סקהן מוביא מתבירו והמוניא מתבירו עליו הראיה: והוא הדין שהבן הנשאר פטור מלפדות את עצמו
פשיהיה גדול: מת האב לאחר שלשים: ואם לאו פטורים דסבר רבי מרז' החאן שחלקו בכבדי אביהן דין
לקוחות יש להן לפי שאין ברירה לכל אחד על ידושתו אלא הדין כאלו קנו זה מזה כל אחד חלקו ואלו
החמש סלעים היו חוב על אביהן כמלה על פה ומלה על פה אינה גונה דין לקוחות הילכך אם חלקו עד
שלא נתנו פטורים: רבי יהודה אומר נתקיימו הסכמים קבבר האקים שחלקו יורטיב הן דיש ברירה למזך

כל

בכורות פרק ח

נד

כל אחד וזה צמלקו ומלוה על פה גובה מן היורשים והלכה כרבי יוחנן : וזכר ונקמה אין כאן לכהן כלום דאמר ליה : קצקה יבאה ראשונה והמוציא מחברו עליו הראיה : ד שתי נשים של איש אחד יולדו שני זכרים במהבוא שמתעברו : אם לכהן אחד כתן פדיון שניהם יחזיר לו הכהן ה' ט'עם הואיל ומת בעתן שלשים ואנלאו מלתא דכפלא הוא ושלם כדון סקל : אין יכול להניח מידם דכל חד וחד עמיה ליה ואומר הרבי עמויך כנס בגבול

פדיון כחי : אם שני זכרים ונקמה ילדו חכמים שלו במתבוא : כיתן שמש שלשים לכהן דממה כפסך חד הוי בכור אם האשת ילדה שני זכרים האחד בכור ואם האשת ילדה זכר ונקמה כמאן שחברתה ילדה זכר לברו והוא בכור ואיני שעם הנקבה פטור שמיא נקבה יבאה ראשון : אין לכהן כלום דאיכא למימא הכנסות יבאו תמלה ואין כאן בכור : האב פטור דמזני למייל בן המזכרת מת : כתבו עד שלא חלקו בו דכפרו טכא לעיל והלכה כרבי יהודה : וזכר ונקמה יש לומר אותה שלא בכרם ילדש הסקקה ואין כאן בכור : ה' עת אחד מן הולדות יחזיר להם שמש שלשים ויחלקו שני האבות והכו מילי כשכתב אחד מהן הרשאה לחברו אבל אם לא כתב אחד מהן הרשאה לחברו כי אזיל חד עניה לגבי כהן דמי לית לומר בכך החי וכי אזיל אדך דמי ליה לומר בכך החי : זכר

ד שתי נשים שלא ביכרו וילדו שני זכרים נותן עשר סלעים לבחן מת אחד מהן בתוך שלשים יום אם לבחן אחד נתן וחזרו לו חמש סלעים אם לשני כהנים נתן אינו יכול להוציא מידם זכר ונקמה או שני זכרים ונקמה נותן חמש סלעים לבחן שתי נקבות חבר או שני זכרים ושתי נקבות אין באן לבחן כלום אחת בכרה ואחת שלא בכרה וילדו שני זכרים נותן חמש סלעים לבחן מת אחד מהן בתוך שלשים יום האב פטור מת האב והבנים קייסין רבי מאיר אומר אם נתנו עד שלא חלקו נתנו ואם לאו פטורין רבי יהודה אומר נתחייבו נכסים זכר ונקבת אין באן לבחן כלום * ה שתי נשים של שני אנשים שלא בכרו וילדו שני זכרים זה נותן חמש סלעים לבחן זה נותן חמש סלעים לבחן מת אחד מהן בתוך שלשים יום אם לבחן אחד נתנו וחזרו להן חמש סלעים אם לשני כהנים נתנו אינן יכולין להוציא מידם זכר ונקמה האבות פטורין וחבן חייב לפדות את עצמו שתי נקבות זכר או שני זכרים ושתי נקבות א' ז' לבחן ב' לגמ' * ו אחת בכרה ואחת שלא בכרה שר שני אנשים וילדו שני זכרים זה שלם בכרה אשתו נותן חמש סלעים לבחן זכר ונקבה אין באן לבחן כלום * מת הבן בתוך שלשים יום אף על פי שנתן לבחן וחזרו לו חמש סלעים לאחור ל' יום אעפ' שלא נתן יתן מת ביום שלישי ביום שלפניו רבי עקיבא אומר אם נתן לא ישול ואם לא נתן לא יתן *

מת

נקמה האבות פטורים דכל חד וחד אמר ליה לכהן הסקקה שלי היא : והבן חייב לפדות את עצמו דמכל מקום בכור הוא : שתי נקבות וזכר יש לומר האשת ילדה נקבה והנקבה יבאה תמלה הילכך אין כאן לכהן כלום וכן שני זכרים ושני נקבות : ו אחת בכרה ואחת שלא בכרה וכו' אין כאן לכהן כלום דיש לומר המזכרת ילדה הנקבה : עת הבן בעתן שלשים יום אכזורות ודאין דעלמא קאי : יחזיר דכפלא הוא ולא מחייב כפדיון עד לאחר שלשים יום מת ביום שלשים ביום שלפניו ואף על פי שכתב לו יחזיר דגמרינן חדש חדש עמדכר כתיב הכא ופדיונו עבן חדש תפדה ובתנב במדבר פקוד כל בכור זכר מנן חדש ומעלה למכתב דמשעע לאחד שלשים : דבי עקיבא אומר אם כתב לא יטול מספקא ליה לרבי עקיבא מדאנטרין למכתב דמשעע גבי ערכים ולא גמרי עמדכר הו' לכו שני כתובים הבאים כאחד ואין מלמדים הילכך אם כתב לא יטול ואם לא כתב לא יתן דמוציא מחברו עליו הראיה : והלכה כחכמי בחוקת שלא כפדה דלא עבד איני דפדיון תוך ל' : לאמר ל' בחוקת שפדס דכהן הו' עכא והו' מוציא מחברו : הוא קודם לבנו הכל מודי כל היכ דלית ליה לא חמש סלעי הוא קודם את בני דמנה דדידה עדיף כי פלוגי דאיכא חמש סלעי טעעבדיוה' בני חזירי ד' יהודה סבר מלוק הכתובה בתורה ככתב' כשטר דמיא זה סלעי'

דידיק

בבבבב פרק ח

ידידים דדקייב בכו אלוה אויל כהן וטרוף מאשעבדי שהרי שעבודו של כהן קלים וחיכו דקאמר ממנושי כל
אניו כלום שמאניו כשתעבדו הככסים ובהכך חמש בני חורי פריק לבדיה עיד דאי יהיב בני חורי משום עד מן
ידידים תו לא מפריק בנו דשאט שעבדו הלוקחות קדם ללידת בנו: ודכך פכרי מלוה הכתובה בתורה לאו
ככתובה בשטר דמיא וחי יהיב בני חורי בשביל בנו תו לא מפריק אויו דכך לא עמי טריף לקוחות הילכך
מנום ידידים עדיף והלכ כחכמו:

- ז חמש סלעים של בנה סלע
- האמר במשנה הוא השקל האמר
- בתורה בכל מקום ופעמים בקרא
- בתורה כסף חמשים כסף מאה
- כסף והוא היה בימי משה משקל
- שלש מאות ועשרים גרגירי טעורה
- ובית שכי הוסיפו עליו והעלהו
- למשקל שלש מאות וארבעה ו
- ושמונים שיערה וכן מוכים היום
- למשש סלע של בן וכמנא חמשת
- סלעים משקל אלף ותשע מאות
- ועשרי טעורות כביובות של כסף
- מוזקק: במנה כורי היוצא
- בפדינת גור וכל כסף ט
- של גוריו ביון חמשת סלעים ט
- דע כלם במנה גורי שהוא כסף מוזקק וכל כסף שהוא מדכריהם כגון הקנקות וכתובת אשה לדברי
- רבינו משנה בר מיוון כלם כסף מדינה שאחד משמונה חלקים שבהם כסף ושבעה חלקים נקשת אבל
- דבומי הורו שבמכות גמלה יש לה דין כסף של תורה שכן כמות כמותה הנתולות ומחתן וזוי הן של
- כסף כפי ומשקל כל זון ששה עשר טעורות: וכלן נפדין הכי קאמר וכל הכפדין נפדין בכסף ובשום
- כסף חוץ מן השקלים כל הכפדין כגון בכור אדם והקדשות נפדין ביון בכסף ביון בשוה כסף חוץ מן
- השקלים שהכל לשקול מחנית השקל כריך שיתן אותו מכסף כפי מטבע מבוויד ולא שוה כסף ומעשר
- שכי כמי אינו כפדה אלא במטבע של כסף שיש עליו גורה ולא בשוה כסף דכתיב וזרת הכסף בידך
- כסף שיש עליו גורה: ח
- אין פודים בכור אדם לא בעבדים אף על גב דאמרן לעיל בכסף
- וכשוה כסף אין פודים לא בעבדים ולא בטעורות שאם יש לו שטר על מדינו בחמש סלעים וניתנו לכהן
- שיגבה אותו סוב נפדין בנו אין בנו פדיו: ולא בהקדשות כלומר ולא הסקדשות כמו אין פודים אותן לא
- בעבדים ולא בטעורות ולא בקרקעות: כתב לכהן שהוא חייב לו חמש סלעים משום פדיון בנו
- חייב ליתן לו ובנו אינו פדיו דבר תורה בנו פדיו לכשיתן ומה טעם אמרו יתן ובנו אינו פדיו גור
- שמה ואמרו פדיון בטעורות: לפיכך דאמרינן שחייב ליתן לו חמש סלעים אחרים לפדיון בנו אם
- דנה הכהן להחזירם וליתנם לו במתנה רשאי אבל תקנה אחרת לויכא: ואף על פי שהכהן רשאי
- להחזיר וליתן החמש סלעים במתנה לאנו הכבוד אם דעת אנו הן סומכת בודאי שיחזיר לו הכסף
- החמש סלעים אין הן פדיו ביון החזירם הכהן ביון לא החזירם כך כראה מן הנערא: שאמר
- יהיה לך ועדה תפדה כשהיה לך הפדיון או בנו פדיו והאי קרא לאהרן כאמר: ט
- ולא בככמי האם ככמי מלוג של האם דכתיב כי הוא ראשית אונו לו משפט הנכורה משפט דאדוים
- קאי כלומר בככמי משפט הנכורה ולא בככמי אשתו: ואינו כוונת פי שנים בשבח אש
- השכימו הככמים לאחר מיתת האב קודם שהלכו אין הנכור כוונת פי שנים בשבח אלא שמיין את הככמים
- מה הן שוין בשעת מיתת אביהם והנכור כוונת פי שנים בהן כלבד שאמר בכל אשר ימצא לו לאב
- בשעת מיתתו: בראיו כככמים שלא היה אביהן מוחזק בשעת מיתתו אבל ראויין היו ליפול לו בירושה
- וכפלה

מת האב בתוך שלשים יום בחוקה שלא נפרה עד שיביא ראיה
שנפרה לאחר שלשים יום בחוקה שנפרה עד שיביא ראיה שלא
נפרה הוא למרות ובנו לפדות הוא קודם את בנו רבי יהודה אומר
בנו קודמו שמצותו על אביו ומצות בנו עליו: ז חמש
סלעים של בן במנה צורי שלשים של עבר וחמשים של אונם
ושל שפתת ומאה של מוציא שם רע כולם בשקל הקדש במנה
צורי וכולם נפדין בכסף ובשוה כסף חרץ מן השקלים: ח
אין פודין לא בעבדים ולא בשמדות ולא בקרקעות ולא
בחקדשות כתב לכהן שהוא חייב לו חמש סלעים חייב ליתן לו
ובנו אינו פדיו לפיכך אם רצה הכהן ליתן לו מתנה רשאי החפריש
פדיון בנו ואבד חייב באחריותו שבאמר יהיה לך ופרה חפרה: ט
הבכור נוטל פי שנים בבכמי האב ואינו נוטל פי שנים
בבכמי

אכלה להן לאחר זמן אין הכבוד נוטל בהן פי שנים : ולא האשה כמתנתה בשבט שהשכיחוהו אס אין טיין
הכבשים בשעת מיתת בעלה כדי שיעור כמתנתה ואשר כך השכיחו אינס נוטלת כמתנתה אלא כמה שכתב
שוין יתקף על גב דבעלמא לה גובה השבח מקולו : כמתנה שכו כאלו וכן אינס נוטלת בדאין כמתמוחזק : ולא
שבכית כנוטלות מונכות לאחר מיתת אביהן כמתנאי כתיבס וכיון קקלן די יסויין : לכו מנאי יסויין ויתבן כבייש

ועתון עכבאלי לא מן השבט
שהשכיחו סככסיס ולא מן הראוי
לכאוי לאחר מיתה כיון דמוכות
הככות מתכאוי כמתנה הן ככתוב
דמו : ולא היבס כנוטל חלק כמת
שיבס את אשתו איכו כנוטל חלק
אחיו לא מן שבטם ולא מן הראוי
לכא עאי טעמא דכבוד קרייה
דחמכא והיה הכבוד אשר תלד
בכבוד מה בכבוד איכו כנוטל
בשבט ולא כראוי לכאוי חף יבס
איכו כנוטל לא בשבט ולא כראוי
לכאוי : וכלן און כנוטלי בשבט הדר

בנכסי האם ואינו נוטל פי שנים בשבט הלא בראוי כמתמוחזק ולא
חאשה כמתנתה ולא הבנות במזונותיהן הלא חובס ומלן אין
צושלין בשבט הלא בראוי כמתמוחזק : ואלו שאינן חוזרין
ביובל הכבוד והיורש את אשתו וחסיבס את אשת אחיו והסתנה
דבריו רבי מאיר וחכמים אומרים מתנה כמבר רבי אליעזר אומר
כלן חוזרין ביובל רבי יוחנן בן ברוקה אומר אף היורש את אשתו
יחזיר לבני משפחה ויבנה להם מן הרמים *

פרק ט
מעשר בחמה נחנז בארץ זבת חמה לארץ
בפני חבית ומלא בפני חבית בחולין אבר
לא במקדשים ונחנז בבקר ובצאן זמנין שמתעשרים מוח על זה
בכבשים

תבא ליה לאתויי שחכא דמיללא בןן תבאס שהיה שמת בשעת אכתי ועכשוו כעשו שכולים או תמרי ממדד
כעשו עכשוו תמרים גדולים דאי מרישא הוס אמכא כי אין בכוד כנוטל פי שנים כנחכ הני מילס בשבט
מכרנו בו אמינו כיון וכול שדות וקשקוש ועדור : ולא כראוי כמתמוחזק לאתויי אס הוס אבי איבס מו בשעת
מיתת אביהם וסג ככסיס ראויים ליפול להם כשימות חף על גב דודאי שיעדוים ליפול להם ואפילו ים לרבן
אמר יטלו חלק אביהן וסלא דמתמוחזק דמי קמל דאי מרישא הוס אמכא דאוי דקדמי רישא שאין הכבוד
כנוטל בו כגון שפלו לכן ככסיס אחיו אביהן שלא היו לו ככסיס בשעת מיתת אביהן ואין ראוי ללא חלק מהשק דמלא
לא והיה לו דע : והכבודה איכה חוזרת ביובל דכתיב פי שכי מקיס שכי חלקיו זה לזס עס חלק פשיטתה
איכו חוזר ביובל דיועה הוס דכתיב והיה ביום הכחילו את ככיו חף חלק ככודתי ירושה : והיורש את אשתו
דקאי תבא סבר דאורינא הוס לשארו הקדונו אליו מעשפתו וירש אותה מכאן שהכעל וירש את אשתו :

המניבס את אשת אחיו ונטל חלק אחיו ירושה גמורה הוס ואינו מסורה לשאר אחיו ביובל דכבוד קרייה
דחמכא והיה הכבוד והכבודה אינס חוזרת ביובל כדילפינן : והמתנה כדבריו רבי מאיר דמכר הוס דאמר
דחמכא להדר ביובל ירושה ומתנה לא : וחכמים אומרים מתנה כמכר דכתיב בשנת סיובל הוסת תשובו איש
אל אחותו וקרא ויערא הוס דהא ככר מאר ושבתס איש אל אחותו אלא לרבות את המתנה הוס דאיתא :
רבי אליעזר אומר כלן חוזרים ביובל סבר לה כרבנן דאמר ישיבו לרבות את המתנה והכי בלס מתנה
בכסו כבוד לתלו פי שנים מתנה קרייה דחמכא והיורש את אשתו ירושתה כעל דרבנן והסיבס את אשת
אחיו כבוד קרייה דחמכא עה כבודה חוזרת חף יבס חוזר : היורש את אשתו יחוד לבני משפחה רבי יוחנן בן
ברוקא סבירא ליה ירושתה כעל את אשתו דאורינא הוס והכא כמאי עמיקין כגון שהורישו אשתו בית
הקברות ועסום פגס מעשפה אמור רבן לשקול דמיזלהדר הקברות לבני משפחה : ויככה להם מן
הדמים דמי קבר אשתו הוס עיתת חייב כקבורתה והלכס כחכמים דמתנה כמכר וכדרי יוחנן בן ברוקה
דכעל שהורישו אשתו בית הקברות שקיל דמיו ומסדר בית הקברות לבני משפחה ומככה להם מן הדמים
דמי קבר אשתו :

מעשר
בהמה כל אשר יעבוד תחת השבט העשירי יהיה קדש ושקריביו חלבו ודמו ושאר הכסד
כאכל לבעלים עהודים נידושלס כדיון שלמים ואס כעל מוח הוס אוכלי אוחו כטומאה
בכל מקום : בפני סבית ושלס כפני סבית והאדנא אמור רבנן דלא לפרשו מעשר בהמה משום תקלס
דאין לבו בית לקדינה ונרדן להקייס עד שפעול בה עוס ואפי כה לידו תקלס דגזס ועבודה או ששא
שפטנס

בְּבוֹרוֹת פֶּרֶק ט

פאטנטה בלא מוס: אכל לא בעוקדשים כנוקדשים קלס דאיכא למאן דאמר עמוון בעלים נכחו סלי
 ליטער קא משמע לן יהיה קדש אחר דחמא ולא שכר קדוש: בכבשים ועוים כלומר וכוהנ. בכבשים ובעוים
 ומתעשרין מזה על זה מדרכו דחמא ונאן כדלקמן דחמא כל נאן מין אחר חביב ליה לעבין מעשר: נדחם
 שכולדו לחמא דחם אלוו סהא דאם השנה למעשר בהמה: וכיון שכולדו קודם חלול: ואין מתעשרים

עוה על זה מן החדש על היסן
 זמן היסן על הפרט דכתיב עשר
 מעשר בשתי מעשרות הכתוב
 מדבר אחר מעשר בהמה ואחר
 מעשר דגן מה מעשר דגן מחדש
 על היסן לא דהא כתיב שנה שנה
 דמעטע ולא מעטע זו על שנה
 אחרת אף מעשר בהמה מחדש
 על היסן לא: ב כמלא
 רגל בהמה רופה כמו שיכולת
 להשתמר ברופה אף כשההמות
 רועות ומתרחקות זו מזה והיו
 עם עברה עיל דכתיב שלטא
 שובא דרועה: ואם יש לו חמם
 יבאנו בעשר זה וחמם בכפר אחר

בכבשים ובעוים ומתעשרין מזה ערל זה בחדש וביושן ואינן
 מתעשרין מזה על זה שהיה ברין מה אם חחד' והיושן שאינן כלאין
 זה כזה אין מתעשרין מזה על זה הכבשים והעוים שהם כלאים זה
 בזה אינו דין שלא יתעשרו מזה על זה תלמוד לומר וצאן משמע
 כל צאן אחר ב מעשר בהמה כצטרף כמלוא רגל בהמה
 רועה זכמה יחא רגל בהמה רועה ששה עשר מיל היה בין אלו
 לאלו שלשים ושנים מיל אינן מצטרפין היה לו באמצע כביי
 ומעשרין באמצע רבי כאיר אומר הירדן כפסיק למעשר בתמה
 הלכות או שנתן לו מתנה פטור במעשר בהמה האחים
 השותפין שחייבין בקולבון פטורים במעשר בהמה ושוהיבין
 במעשר בהמה פטורין מן הקולבון קנו בתפיסת הבית חייבין ואם
 לא

החוק זה מזה שש עשרה מיל מביאין לתוך דיר אחר ומעשרין ואם רחוקות יותר כעירות דאיר קדש
 מתעורכה הדאן על ידי מוכה משמע אם יכולות להאמת ברופה אחד מקרו גאן ותעבורכה תחת השכם
 להתעשר ואי לא לא: שלשים ושנים מיל אינן מצטרפין משום דבעי למתני כמקור שאם היה לו עדר
 באמצע אותן האמצעיות מצטרפות הברדי להכי תני שאם הברדיים רחוקות זו מזה כלשים ושנים מיל אינן
 האמצעיות מצטרפין: מביא ומעשרין באמצע לאו באמצע ממש קאמר: הירדן מפסיק שאם היו לו חמם בהמות
 שובאן וחמם בהמות מכאן וירדן באמצע אינן מצטרפין ופטורות ואין הלכה כרבי מאיר: ג הלכות
 או שנתן לו מתנה פטור מעשר בהמה בגמרא ילפינן ליה מדכתיב בכור בניך נתן לי כן תעשה לשורך
 לבאבך מה בניך אינו בלקוח ונשמה דלא שייך בהו לקימה ומתנה אלא אכלו כולדו אף באבך ובקרבן אינן
 בלקוח ומתנה ואף על גב דהאי קרא בכור הוא דכתיב ואכן ילפינן מעשר מיניה הינו משום דכתיב כן
 תעשה לשורך ועשייה ודאי לא מניית מוקמת בכור דהא מרחם קדוש ולא בעי עשייה שיקדישנו האיש אם
 אינו עבין לבכור זה הו עבין לגעזר בהמה: האחים השותפין האחים שחלקו בירושת אביהן ואחר כך
 כשתפסו: כשחייבין בקלבון כשחייבין שקליהן מביאין שני חצאי שקלים וכותבים שני קלבוניות והקלבון
 הוא לסון הכרע שחייבין להכריע שקליהן ואם כתבו בין שניהם שקל שלם מתינים שני קלבוניות שהיו להם
 לשקל לחצאין: ופטורים ממעשר בהמה מכל הכולדים להם כל ימי השותפות שהשותפות פטור ממעשר
 בהמה דכתיב אשר יהיה לך ולא על שותפות ואף על גב דהאי קרא בכור הוא דכתיב אם אינו עבין לבכור
 דהא שחייבין דאיתיה בשותפות דכתיב ובכורות בקרכם ונאככם תבהו עבין למעשר בהמה: וכשחייבין
 במעשר בהמה כגון אם לא חלקו מעולם שותפות הבית קיימת דהינו שיושבת אחיהן עומדת חייבין במעשר
 בהמה לעשר כל הכולדים להם כל ימי שותפותם דהכי אמרינן בבביתא יכול לטילו קנו בתפיסת הבית
 תלמוד לומר יהיה דמשמע מכל מקום: ופטורים מן הקלבון לגמרי ששוקלים בין שניהם שקל שלם שמתוך
 אחיהם כ' זקתו עומד והאב השוקל על כפיו או על אחד מבניו עירו ופטורו בשלו פטור מן הקלבון דתנן
 בשקלי השוקל בשביל העני או בשביל שכנו או בשביל כן עירו פטור מן הקלבון ובעי כמי אינו שנות שקליהם
 פטורו וזהו ליה כשכנו וכן עירו: קנו בתפוסת הבית חייבין במעשר בהמה כדאמרינן תלמוד לומר וסיק
 דעטמ

בבורות פרק ט

נר

כאשר מעמל מקום שהיה וכו' וכו' מהא דהאי קמ לא שלקחו בהמות אלא שפלו להם בהמות
יודעת אביהם: חלקן וחזרו וכתבתו הו' כשיתפס דעלמא ופטורים ממעשר בהמה ומיבין בקרבן:
הכל ככנס לדיר להתעשר הכל לאתווי רובע וכרבע ומוקפה שהפירושוו להקריבו לעבודה
דיר ומעבר שעברו הבהמה ענמה ואתן וזכה ומאיר כלב ועומטום ואכר דוויכום שכל אלו חף על פי ספס

פמוליס לקרבן ככנסים לדיר
למתעשר דכיון דלא הקפידה
תורס בעעל מוס לבני מעשר
כדכתיב לא יבקר בין טוב לרע
לא הקפידה כמו בכל הכף
פמולין: חזן מן סכלאים יונא
דופן וכו' דתבונתן שורא
כשכ פרט לכלאים דהינו הנא
תניש ורחל או עו פרט
לכדמה שגא מאל ורחל ודומס
לעו כי יולד פרט ליונא
דופן ותיח שבעת ימים פרט
למחוסר זמן תחת אמו פרט

לאופטורין חלקי וחזרו ונשתתמו ויבין בקולבן ופשוטין סמיעשר
בהמה ד הכל נכנס לדיר להתעשר חזן הכלאים וחטרם
ויצא דופן ומחוסר זמן ויתום איזוהו יתום כר' שבתה אמו או
שנתשטה רבי יהושע אומר אפילו בשחשה אמו והשליח קיים אין
נת יתום ה שלש גרנות למעשר בהמה בפרס הפסח
בפרס העצרת בפרס החג דבר רבי עקיבא בן עזאי אומר בעשר'
ותשעה באחד בסיון בעשרים ותשעה באב רבי אליעזר
ורבי שמעון אומרים באחד בניסן באחד בסיון בעשרים ותשעה
באלול

להתם שנתה אמו כשילדתו דכל הכי פמוליס לקדשים ומעשר בהמה ילף מקדשים בגודים שזה נאמר
כאן תמית השבט וכאמר להלן תחת אמו מה להלן פרט לכל השמות הללו אף כאן פרט לכל השמות הללו
דמרישה כמו איכה ככנסת לדיר להתעשר דכתיב כל אשר יעבור פרט לטריפה שאינה עוברת כגון שנתתם
רגלים מן הארבעה ולמעלה שהיא אחת מן הטריפות והוא הדיון לכל שאר מיני טריפות: והשליח קיים
סעור קיים תרגום והפשיט וישלח: אין זה יתום לפי שיש מקומות שכתבתי מהם ממדת לידם משמיטין
אותה ומלגשים בערה את החיה זאת הולד כדי שיתחם ומעלי ליה כאלו היתה אמו חיה ואין הלכה כרבי
הושע: ה של גרנות למעשר בהמה בשלשה פרקים בשנה הנהמות מתעשרים ולשון גרנות כתבתי את
גזרן שהיו טובלים למעשר ואין אוכלים מענה עד שיעשרו כך בשלשה פרקים הללו אין אוכלים מן
בהמות ולא מוכרים מהן עד שיעשרו אותן: פרום הפסח חמשה עשר יום קודם הפסח דהינו יום
אחרון של אדר ולשון פרום פלגא חגי הזמן ששאלין בהלכות הפסח דתביא שאלים בהלכות הפסח
קודם לפסח שלשים יום וכן פרום עגרת חמשה עשר יום קודם וכן פרום החג דהינו יום אחרון של אלול
חקכנה הכן תלתא זמני שהיו קונעות למעשר כהנה כדי שהיו בהמות מצויות לעולי רגלים דאף על
גב דתבין כמתביתן שעבר שלא הניע זמן הגורן עותר למכור ולשחוט דגזרן הוא הקובע למעשר אפילו
הכי לא שחטי להו אנשי עד דמעשרין דביחא ליה לאכיל לקימי עובי בעמוכיה בדבר שאין חסר בו
כלום כגון מעשר בהמה שהוא ענמו מקריב מעשר ואוכלו שלמים ואם לא היו מעשרים בשלשה
פרקים הללו היו הרבה כמעשים למכור לפי שלא עשרו ולא היו בהמות מצויות לעולי רגלים: בן עזאי
אמר בתפעה עשר באדר דהינו חמשה עשר ימים קודם הפסח אלא דהכי עקיבא חבר אדר הסמוך לביסם
שמיים חסר פעמים מלא וחמשה עשר יום קודם הפסח פעמים שתיים כתשעה עשר באדר פעמים
בשלשים באדר הילכך לא קבע ליה זמן וכן עזאי סבר אדר הסמוך למסן לעולם חסר ותחלת פרום הפסח
היו לעולם כתשעה עשר באדר: באחד בסיון מתוך שמיטו בהמות וילדות מניסן ועד עגרת א'
מקדים ומעשר להו חמשה עשר יום קודם עגרת כלן והיו כאלים קודם עגרת ולא תהא בהמה מצויה
לעולי רגלים: כתשעה עשר באב בן עזאי לטעמיה דאמר לקמן האלוליים מתעשרות בפני עצמן ואין
מתערטין עם אותן שכולו קודם אלול דשמא אלול ראש השנה למעשר בהמה והיו להו חדש

בבורות פרק ט

ישן ומספק לים אימתו הו' דאש השכה אז אלו או תשרי יחלכך לא קצב זמן נדכן של קיומו בתעשה ועשירים באלול דלא ליתי לנרופי הנולדים באלול בסדיו: באחד בכיוס סכר כרבי שמעון בן גמליאל דאמי מחלום הבלכות הפסח קודם לפסח שתי שבתות והיכו כמי הבלכות הפסח דמעשרינן לבהמות כוהיכו דלתחון ברנל: באחד בסיון כדארנן טעמא דבן עזאי לפי שמיטוט בהמות וילדות מכוסין ועד עזרת: ולא אמרו באחד בתשרי ואף על גב

דהוא יום שתי שבתות: מפני שהיא יום חרא ועוד קאמר חדא משום דנענין הכירא בחדש וישן דאחד בתשרי הוא דאש השכה למעשר בהמה ואף על גב דלא אתי לנרופי דתשרי בהדיהוהא אכתי לא כולל שום טלה סיוס הוא כולל עמוקד זמן הוא אפילו שכי לא מעשרינן ההוא וימא משום דנענין למעשר הכירא בין חרם לישן דלדעבא אכתי דלא לנטרש סודש עם היסין ועוד מפני שהיא יום משום שקריתא נכבש ארום שנוכח בו העמידו כדי שהיא פוכר ואבד לנבוע ביט: האלולין מתעשרים בפני עמנן כדכתיבנא לביב דמספקא לים או הו' דאש השכה למעשר בפסח אח' באלול או יא בתשרי הילכך אף מתעשרין באלולין עם הנולדים ואלך משום דלא לנטרש ישן בחדש: כל הנולדים

באלול ולמה אמרו בעשרים השענה באלול ולא אמרו באחד בתשרי מפני שהוא יום טוב ואי אפשר לעשר ביום טוב לשיבן הקדימוהו בעשרים ותשעה באלול: רבי פאיד אומר באחד באלול ראש השנה למעשר בהמה בן עזאי אומר האלהין כהעשרין בפני עצמן: ו כל הנולדים פאחד בתעשרי עד עשרים ותשעה באלול חרי אלו מצטרפין חסשה לחמי ראש השנה וחמשה לאחר ראש השנה אינן מצטרפין חמשה לחמי חרין וחמשה לאחר חרין חרי אלו מצטרפין אם כן למח נאמר שלש גרנות למעשר בהמה שער' שלא הגיע חרין מותר לסכור ולשחוט הגיע חרין לא ישחוט ואם שחט פטור: ו כפי מעשר כונסן לריר ועושה לחן פתח קטן כדי שלא יהיו שנים יכולין לצאת כאחת ומוח בשבש אחר שנים שלשה ארבעה חמשה ששה שבעה שמונה ותשעה עשרי סקרו בכקרא ואומר חרי זה מעשר לא סקרו בכקרא ולא סמאם בשבש או שסמאם רבוצים או עוקרים חרי אלו מעושרים היה לו סמאם ונשל עשרה עשרה ונטל אחד אין זה מעשר רבייטו ברבייטו ואומר חרי זה מעשר קפץ מן הסנניים לחובן חרי אלו פטורים מן המעושרי' לחובן כולן ירעו עד שיסתאבו ויאכלו במוסן לבעלין: ח יצאוב' כאחד מונה אותן שנים שנים סמאן א' תשיני ותעשרי סקולקלין

שך סמאם כרבי אליעזר ורבי שמעון: סמאם לפי דאש השכה אגב דכפי למתני המס לפי הגורן ומסאם לאחד הגורן מערעין תבא כמי האי: לא ישחוט שהגורן קבנן למעשר מד רכבן: ואם שחט פטור ובהמס עדיא באכילה דלא אשכחן בטבל דמעשר בהמה לא לאו ולא מינה: לדיד מקום מקח

אכנים או קחים שמכניסום בו הגאן: היה לו טאה ונטל עשרה כלא שום מכין או עשרה: ונטל אחד כלא שוכין אין זה מעשר דכתיב העשירי וימא קדם ואין זה עשירי: דבי יוסי דרבי יהודה אומר הכי זה מעשר דסבר דבי יוסי כסם שתרומה גדולה ותרומת מעשר כטלים באומד ותחשבה דכתיב ונחשב לכם דתרומתם צמחטה הויא תרומה כך מעשר כטל באומד ונחשטה דמעשר תרומה קרייהא דמסאם דכתיב כי את מעשר כבי ישראל אשר ורומה תרומה ואתקם מעשר בהמה למעשר דגן מה מעשר דגן נטל במחטה אף: מעשר בהמה כטל במחטה ואין הלכה כרבי יוסי: קפץ אחד מן העכונין שמכה עשרה פוגאו מן העשירי ונטל העשירי וכפערנו התשעה וקפץ אחד מן התשעה לתוך הדיר כל אותן שכדיר פטורים אם אינו ככר או אם הוא דמאז זה יבא עשירי וסו אינו ראוי לכך שכבר נפטר או כמי כל אחד מהן ספק אם הוא עכוני ככר ונפטר וכל הספק לאו פר עשירי הוא: מן המעשרים מן העשיריים שכבר קדשו קפץ אחד לתוך הדיר סו כלמה ספק מעשר וירעו עד שיסתאבו דכל זמן שהן תמימים אחד לשוחטן כהן ולאחר שיסתאבו יאכלו עמיתן לבעלים: ח הכי גרסינן יבאו שנים באמת מונה אותן שנים סמאן אחד תשיני ועשירי סקולקלין יבאו שנים באחת זה אגב זה ברום הפתח ומכא היתן וזו אשת מונה כלן שנים שנים וזו וזה

פעשרי

ערבן פרק א

נו

העשירי קדוש בקדושת מעשר והוא הדין אם מכאן שלשה שלשה או ארבעה ארבעה : עמאין אחת לעשים
הראשונים שיקחו מה ארבע ולעשירי ולרביעי נ' תשיעי ועשירי מקולקלים לפי שהתשיעי נחשבונו הוא
עשירי נאמת והעשירי נחשבונו הוא י"ט ומשום הכי הוון מקולקלים וידעו עני סופיתאבו ולא דמו לקרא
לעשירי תשיעי ולא ד' עשר עשירי דעשירי מעשר י"ח קרב שלמים דהתם כפיין ארבע אחר וכי מעט עשירי
וקרייה תשיעי ולאחד עשר קרוי

מקולקלין יצאו תשועו ועשירי כאחת תשועו ועשירי מקולקלין
קרא לתשועו עשירי ולעשירי תשועו ולאחד עשר עשירי שלשתן
מקורשין התשועו נאכל במסו והעשירי מעשר ואחד עשר קרב
שלמים ועושה תמורה רברי רבי מאיר אמר רבי יהודה וביבויש
המורה עושה תמורה אמרו משום רבי מאיר אלו היה המורה לא
חיה קרב קרא לתשועו עשירי ולעשירי עשירי ולאחד עשר
עשירי אין אחד עשר מקורש זה הכלל כל שלא נקבר שם עשירי
במבואו אין אחד עשר מקורש

כשלמה מסכת בכורות: ונע"ה כתחיל מסכת ערכין:

פרק א

תכל מעריבין ונעריבין בוררים ונדרים כחגבים

ולוי וישראל נש' ועברי' טובטום ואנדרונונים

בוררים ונדרים ומעריבין אבל לא נעריבין שאינו נערך אלא זכר

אלא במסוך לו כלומר העשירי עמאן המסוך אבל נעוין אף טענתו איכה
תשיעי מלפניו ואחד עשר מאחריו: וכי יש תמורה עושה תמורה סבר ר' יהודה ר' חייא אחד עשר הוי תמורה
דחיי דקרייה עשירי כמאן דאמר זו תהא תחת העשירי דמי ואין תמורה עושה תמורה דכתיב והיה הוא
תמורתו והיה קדש ולא תמורת תמורתו: אמרו עשר ר' מאיר איכה תמורה אין האחד עשר תמורת העשירי
שאם היה תמורה לא היה קרב תמורת מעשר איכה קריבה דכתיב לא תפדה קדש הם הם קריבין ולא
תמורתן ובכבוד כתיב וילפיכן מעשר מבינה והלכה שאין האחד עשר עושה תמורה: כל שלא נקבר שם
העשירי עמאן דכל היכא דקרא לעשירי עשירי חו לא מקדיש אחד עשר במאי דקרוי ליה עשירי:

הכל מעריבין

הכל לאתויי בן שלש עשרה שנה ויום אחד ולא הביא שתי עשרו שהוא
מעריב והוא קרוי מופלא המסוך לאוש לפי סנהדרים אותו אם יודע
להפלות ולפרש לשם מי כדר ולשם מי הקדיש ואף על גב דאיש כייפליא כיתב כשהוא סמוך לפרקו קרוי
איש לפניו זה והכל דקאי במי על בערכים לאתויי מכוול ומיכה שזין שאין שזין דמים דמלך דעתך אמיתא
לכבוד כדר בערכך כתיב כל שישנו נדמים ישנו בערכיך כל שאינו נדמים אינו בערכיך קא משמע לן והכל
דקאי על כודרים משום כודרים כקט ליה וכודרים גויה אבטרך לאתויי פחות מכן מדם שהיה כידר אף
על פי שאינו נעריך: מעריבין אם אחד על אחד ערך פלוני עלו מות ערך אותו פלוני כפי שכוונו כמון שזיב
הא עמנו ערכי עלי: כודרין לפני שנים של נערכים: וכערכין אם אחד אחר עליו ערך פלוני זה עליו או אחד
אחד עליו דמי פלוני עלי או אחד הוא עמנו דמי עלי: כהנים ולויים כהנים אבטרביא ליה לחאמועין
דנערכים דמלך דעתך אמיתא הוילי וכתבי והעמידו לפני הכהן והעריך אותו הכהן ישראל לפי כהן
ולא כהן לפי: הכהן הילכך כהן ליתיה בערכין דאי עמי הוא לא קריבא ביה והעמידו לפני הכהן קא משמע
לן דכהנים איתנהו בתורת ערכין ואידי דתכן כהמים תכן לויים וישראלים: כשים ועבדים והאזה
שאלמת כשתאמן או תתגרם והעבד כשישתחרר: ועושתו ואלדונו ימס מדמים וכדמים שהרי יש להם
קדר קדיש

ערכין פרק ב

דמים ומעריבין את אחרים אם אמרו ערך פלוני עלי כותבים ערך אותו פלוני אבל לא כערכים
אם אמר ערכי עלי או אמר אחר גבליהם ערך פלוני עלי לא אמר כלום דוכר ונקבה אטוריס
בשרשת ערכין עד שהיה זכר ודאי אונקבה ודאית: פחות מכן חדש יודר אם אמר דמיו עלי שהרי
שזה עומד כל שערך אבל לא כערך שלא כאמר ערך כפרשה אלא מכן חדש ומעלם: ב הנכרי
דכי מאיר אומר ערךך תרי קראי

כתיבי כפרשת ערכין מד דנוי
וחד מיעוט ככי ישראל מיעוט את
הגוים איס כי יפליא דכה כל איס
ואשלו גוים כמשמע דכי מאיר
סכר ככרי בערך ולא מעריך שכן
מנינו שריבה הכתוב כערכים
יחד מכתבידים שהרי חדש
מטה וקטן כערכים אבל לא
מעריבין הילכך שדי מיעוטא
למעריך ורכויא לכערך: וכי
יהודה אמר ככרי מעריך ולא
כערך שכן ענינו מוטות ו
ואכדדנויכוס מעריבין ולא כערכי
וסלכה ככרי יהודה הילכך גוי
שאמר ערך ישראל פלוני עלי

מייב ליתן כפי שניו הערך הקבוע כערכה וישראל שאמר ערך גוי פלוני עלי או גוי שאמר ערכי עלי לא
אמר כלום: ג הגומס לא כידר דלחו בר דמים הוא דלפיתיה הוא עומד ולא כערך דכתיב
זהעמידו והעריבו והאי לאו בר העמדה והערכה הוא: והיונא ליהרג שנמנר דינו בבית דין של ישראל
אבל יונא ליהרג על פי המלכות לא שפא מלכות ישראל ולא שפא מלכות של אומות העולם דכרי הכל
מעריך וכערך: לא כידר דלחו בר דמים הוא: ולא כערך דכתיב כל חרם אשר יחרם מן האדם לא
יפדה: ודכי חכיה בן עקביא דאמר כערך מוקי להאי קרא דכל חרם אשר יחרם לדרשא אחריתי:
דכי יוסי אומר כו רבי יוסי ותבא קמא לא פליגי ככודר ומעריך ומקדיש כי פליגי באם הויק תבא קמא
סבר אם הויק פטור מן התשלומים ואף על פי שהמזיק חייב בתשלומים: מן התורים מלוה הכתוב כתיב
לאו כתיבה כשטר דמיה אלא כמלוה על פה ומלוה על פה אינה גובה מן היורשים וכי יוסי סבר מלוה
סכתנה בתורה כמלוה הכתובה כשטר דמיה וגובה מן היורשים והלכה כתבא קמא אבל לאמר שתקנו
דמלוה על פה גובה מן היורשים בית דין גובין ממטובו ומשלמים מה שהיוק: ד אין מעתיבין
לה ער שתלד דמהו דתימא ולדות מוטות דבעל הן כדכתיב כאשר יסית עליו בעל האשה ולא כפסדיהו
מניה קא משמע לן דכתיבה ומתו גם שביה גם לרבות את הולד: ישכס על המשטר מקום מושב האשה
היולדת קרי משטר: מעתיבין לה ער שתלד דכיון דכערך לבנת גופא אחריתא הוא וזיכו כנוף אמו
כהנין כשצרה לאו שצרה ממש קאמר אלא פאס שהיתה לה מאביה אשה אחרת קטורה לשצרה וזקא
כשאמה תנו אותה לכתי או לפלונית דכיון דאמה תנו גליא דעתא דלא ביחא לה דתמו כגופא
לאחרתו וכטעולה מחיים דמיה אבל כעריבין אחר אמור שכוו המת אטוריס כהנאה: כהמה שכתיבה
אסורה כהנאה אפילו שצרה:

מייב ליתן כפי שניו הערך הקבוע כערכה וישראל שאמר ערך גוי פלוני עלי או גוי שאמר ערכי עלי לא
אמר כלום: ג הגומס לא כידר דלחו בר דמים הוא דלפיתיה הוא עומד ולא כערך דכתיב
זהעמידו והעריבו והאי לאו בר העמדה והערכה הוא: והיונא ליהרג שנמנר דינו בבית דין של ישראל
אבל יונא ליהרג על פי המלכות לא שפא מלכות ישראל ולא שפא מלכות של אומות העולם דכרי הכל
מעריך וכערך: לא כידר דלחו בר דמים הוא: ולא כערך דכתיב כל חרם אשר יחרם מן האדם לא
יפדה: ודכי חכיה בן עקביא דאמר כערך מוקי להאי קרא דכל חרם אשר יחרם לדרשא אחריתי:
דכי יוסי אומר כו רבי יוסי ותבא קמא לא פליגי ככודר ומעריך ומקדיש כי פליגי באם הויק תבא קמא
סבר אם הויק פטור מן התשלומים ואף על פי שהמזיק חייב בתשלומים: מן התורים מלוה הכתוב כתיב
לאו כתיבה כשטר דמיה אלא כמלוה על פה ומלוה על פה אינה גובה מן היורשים וכי יוסי סבר מלוה
סכתנה בתורה כמלוה הכתובה כשטר דמיה וגובה מן היורשים והלכה כתבא קמא אבל לאמר שתקנו
דמלוה על פה גובה מן היורשים בית דין גובין ממטובו ומשלמים מה שהיוק: ד אין מעתיבין
לה ער שתלד דמהו דתימא ולדות מוטות דבעל הן כדכתיב כאשר יסית עליו בעל האשה ולא כפסדיהו
מניה קא משמע לן דכתיבה ומתו גם שביה גם לרבות את הולד: ישכס על המשטר מקום מושב האשה
היולדת קרי משטר: מעתיבין לה ער שתלד דכיון דכערך לבנת גופא אחריתא הוא וזיכו כנוף אמו
כהנין כשצרה לאו שצרה ממש קאמר אלא פאס שהיתה לה מאביה אשה אחרת קטורה לשצרה וזקא
כשאמה תנו אותה לכתי או לפלונית דכיון דאמה תנו גליא דעתא דלא ביחא לה דתמו כגופא
לאחרתו וכטעולה מחיים דמיה אבל כעריבין אחר אמור שכוו המת אטוריס כהנאה: כהמה שכתיבה
אסורה כהנאה אפילו שצרה:

אין בערכין

פחות ממלע דאפי עבי שהעריך ואין ידו משנת אינו כדון נפחו ממלע דכתיב
וכל ערכך יהיה כשקל הקדש כל ערכי שאתה מעריך לא יהיו פחותי משקל:
ולא יותר על חמשי דהוה גדול שכערכי הכתיבי כפרשה: כתן סלע והעמיד כן עשרים שערכן חמשים והיא
עני וכתן סלע לערכו כעני הכדון כהשתייך ואחז העמיד פטור: פחות ממלע כתן פחות ממלע והשפיר
כותן

ערכין פרק ב

נח

מתן חמשים דכתיבה קמיותא לא יבא דייגראכו ועדין ערכו עליו: היו בידי חמס סלעים עניו כן עשרים שהעריך עמלו והיו לו חמס סלעים: ר' מאיר אומר אינו כותבין אלא אחת דסבר ר' מאיר או כותבין כל החמסין עמלו או אינו כותבין אלא שקל: וחכמי אומרי כותבין כל מה שבידו דקרא דכתיבו וכל ערכך יהיה בשקל לפחות שבעים הוא דאתא שקפיעני שבעים לא יתן פחות ומהו היבא דאית ליה טפיהיב דכתיב על פי אשר

תשיג והלכה כחכמים: איך פתח בטבעה פתח משכב איירי דאיידי כתיב דכתיב פחות ולא יותר תבא כתיב לכל הכך דאית בהו איך פתח ולא יותר עתה תחלת כדנות שקין כדה דאורייתא הוא אם התחילם וראתה היום מוכה ששה והוא - דאתה שבים מוכה חמשה והם - דאתה שלשה מוכה ארבעה והם -

אומר אינו נותן אלא אחת וחכמים אומרים נותן את כולם * אין בערכין פחות מסלע ולא יותר על חמשים סלע אין פחות משבעה פחות משבעה ולא יותר על שבעה עשר אין בנגעים פחות משבעה אחד ולא יותר על שלשה שבועות * ב אין בוחזין סר' חדשים חסעוברים בשנה ולא נראה יתר על ה' שתי הלחם באכלות אין פחות משנים ולא יותר על ג' לחם הפנים באכל אין פחות מששעה ולא יותר

דאתה כל ז' וספקא לערב טובלת ומשמשת: ושיום שביעי ואלך הויין ימי ויבה יא יום שאם דאתה כהן אם אחר או שנים שומרת יום כנגד יום וטובלת ואם דאתה כהן ג' רנפוי הויא זכה גדולה שטעונה שבעה נקיים וקרובין ואם משכו ימי ויבה קדש או שכה אינה חוזרת לתחלת כדות עד שתשב שבעה נקיים וכשישבה שבעה נקיים וראתה היום תחלת כדה ומוכה ששה והוא וחזרת לעבינה ככל המפורש ואם לא ראתה באותן יא יום ג' רנפוי איכה זכה וכשתראה אחריו בין שהיא רואה סמוך בין שהרמיקה ראיתה הויא תחלת כדה ואפילו תראה ג' רנפוי איכה מוכה אלא ארבעה והם שאין ימי זוב חלל אותן יא יום שבין סוף כדותה לתחלת כדותה הכא: אין פתח בטבעה פחות משבעה טבעה היום ואיכה יודעת אם כימי כדיתה עומדת או באותן יא יום ~~בא~~ יא יום ארבעה וראתה לפתח כדיתה בפחות משבעה נקיים: ולא יותר על ז' נקיים כיגד טבעה שאינה חס אחד עמא דאית היום ואיכה יודעת אם כימי כדות היא וכריכ' למכו' ז' והוא אם באותן יא יום של ימי ויבה ואיכה נדירה לשמור לא יום כנגד יום פתחה יא שאם לא תראה עד לאחר ז' יום לבד מיום זה חוזרת לפתח כדיתה דאם יום זה שראתה תחלת ימי ויבה הוא כיון שכלו יא שלמו ימי ויבה והרמיקה ראיתה שלא דאתה עד לאחר דרתת תחלת כדה היא ופתי' אם תחזר שיום זה תחלת כדה הוא ארבע יתה מימי הווב לסוף יום יא לבד מיום זה אבל אם תראה יום יא לא יבאה מן הספק אם יום כדה הוא או יום ויבה הוא דיש לומר שפא יום זה שראתה תחלת ימי כדה היה יום יא שראתה בו סוף יא שבין כדה לכדה הוא או שפא יום ראשון מימי הווב הוא וכשכלו יא יתה מימי הווב יום יא שראתה בו תחלת כדה היא וכשם תראה קודם יום יא שלא יבאה מן הספק וכל זמן שהיא בספיקא או מקולקלת היא שלעולם בחמור עליה ממשך שכשתראה יום אחד באתה תחלת כדה היא וכריכה ששה והוא וכשתראה ג' רנפויים כאמר ימי זוב הן וכריכה ז' נקיים וקרובין אבל לאחר ז' אין להחמיר דודאי תחלת כדה היא ופתי' תראה ג' ימים רנפוי' תמנה ארבעה והם וטובלת וטורה: אין בנגעים פחות משבוע אחד להסגר דיש בנגעי אדם שכדריים לשבוע אחד אם לטורר אם לחלוט: ולא יותר על ג' שבועות כנגד בתים דתביא תכתב מנין שאם עמד בעיניו כשבוע ראשון וכשבוע שני שחולץ יקובה וטח וכותבין לו שבעה שלש תל' ופא הכהן ואם בוא יבוא כו: ב אין פוחזין מארבעה חדשים מעוברים שם שלשים יום לששה דלם עבדין עפי משמנה חסדים אבל שמנה חסדים עבדין: ולא כדראה יותר על שמנה כלומר ולא כדראה לחכמים לעבר כשכה יותר על שמנה חסדים שחדשה של לבנה כט' יום ופתי' נשתי ידות שעה ועג' חלקים הרי לבני חסדים כט' ימים חדש אחד מלט' חסדים אחד משלשים יום חדש של כט' הוא חסר וחדש של שלשים קרני מלא או מעובר וכדון היה שיהיו כל חדשי שמנה אחד מלא וחדש סמר אלא מפני יתרון השתי ידות שעה ועג' חלקים שיש בכל חדש וחדש דריכים פעמים לעשות משמנה חסדים מעדשי השנה מלאים וארבעה חסדים פעמים שמנה חסדים וארבעה מלאים: פחות משנים לים שכי לאפיייתן: ולא יותר על שלשה ליום שלשי' לאפיייתן כאכלים ותו לא כיגד חל יום טוב של עגרת כאחד בשבת באפות בערב שבת שאין אפיייתן דומה לא שבת ולא יום טוב וכאכלות ביט' לאחד

ערכין פרק ב

קבוצתן דהיכו ליום ג' וי' וכשחל עברת כשזר ימי שבו כחשית בערב יום טוב וכאכלות כיום טוב שהיו שמי
לאפיינות: לחם הפנים כחל אין פחות משמעה שהיא כאפה בערב שבת וכאכל לשבת אחרת שהיו יום
תשיעי לאפיינותו שמי ימים טובים של דרס השנה להיות כמישי בשבת ושמי בשבת אופן לחם הפנים
גדושי בשבת ומשדרים אותה על השלחן בשבת. וכאכל לשבת שניה שהיו יום י"א להפיינות: ולא יתר על
שני עשר כיכר כולר בין השמש

ולא יתיר על אחד עשר קטן נסול אין פחות משכנה ולא יתר על
שנים עשר + ג אין פוחתין מעשרם ואחת חקיעה בכקיש
ולא בוסין על ארבעים ושמונה אין פוחתין משני נבליון ולא
בוסין על ששה אין פוחתין משני חלילין ולא בוסין על שנים
עשר ובשנים עשר יום בשנת החליל ככה לפני הכזב בשבת
פסח ראשון ובשמינית פסח שני וביום שיב ראשון כל פסח וביום
טוב של עצרת ובשבונו ימי החג ולא היה ככה באבוב של נחשת
אלא באבוב של קנה כפני שקולו ערב ולא היה כחליק אלא
באבוב יחירי מפני שהוא כחליק יפה ד ועברי הכהנים היו
דברירי מאיר רבי יוסי אומר משפחות בית הפגרים ובית צפריה
ומאמאם היו משיאין לכהנה רבי חנניא בן אנטיגור אום' וליום
היו' ה אין פוחתין מששה שלמים המבוקרם בלשכרת
החללים

כלי האי לא חשיב ליה: משני ככלים אין פוחתין משני ככלים לפני לויים: ולא מוסיפין על ששה
לא אפרש טעמא: חלילין מין כלי זמר שקולו כשמע למרחוק כלמילין בלעז ובערבי מומארי:
ולא מוסיפין על שנים עשר כנגד שנים עשר יום בשנה שהחליל מכה בהן לפני המזבח ולשון מכה מופל
בסליל לפי שהוא עשוי נקבים ומכה באכבעו על הנקבים להכעיס הקול: נשמיעת הפסח בארבע עשר
במסן שהיו קורין ההלל בעזרה בשעת שהיטה כדאמר בפרק תמיד נשחט: אבוב הקבה הדק שנראש
החליל ובגדרה מוכח דחליל גושיה קרוי אבוב: שקולו ועוד כשהוא של קנה יותב משל כחשת ודוקא
חליל שמכה לפני המזבח על הקרבן הוא שדומה את השבת וכל שכן יום טוב אבל חליל של בית השואבה
לא היה דומה לא את השבת ולא את יום טוב כדמוכח בסנה פרק החליל: לא היה מחליק אלא באבוב
יחירי כגהיטע לסיים הכעשה היה אחד מן החלילים מאריך לאחד שסייעו האמרים שהיו חלוק יפה
יותר משאלו סייעו שניהם כאחד וחלוק היכו סיום השמעת קול הכעשה ובשעת הקרבן היה שיר זה והיו
שלושים משודרים נפה את ההלל באותן שנים עשר ימים וחליליים היו מחלילים אבל בשאר ימים היו
מהללים בכלל ובכורות והשיר היה השיר שהיו הלויים אומרים בבית המקדש כדאשון היו אומרים לה'
הארץ ומלואה וכל המושור בשני גדול ה' ומהולל מאד וכו' וכן כלם: ד ועברי הכהנים היו אותן
המכים בחליל דסבירא ליה לרבי מאיר אין מעלין מן הדוכן ליומאים ולא למעשרות הילכך לא אכפת
לן אהי היו עבדים: בית הפכדים בית נפריא שם שפחות מוחסות: ומאמאם שם מקום: ומשיאין
לכהנים כהנים היו נושאים את כמותיהן שמשפחות מיוחסות שיוסרל היו רבני יוסי סכר דמפנין
מן הדוכן ליומאים הילכך אי לאו דמיוחסים היו לא הכיחוס לנגן על הדוכן: ד הנהניו כן אכתיבנא
אומר לוי' היו רבני חכיה בן אנטונינוס סכר מעלין מן הדוכן למעשרות הילכך לויים היו ולא פלוגי
אלא במעשים ככלי זמר אבל כשיר שבה כולי עלמא מודו דאין אומרים שיר נפה על הקרבן אלא
לויים דכתיב נבי לוי ושרת נשם האלהיו איהו שירות נשם ה' היו אומר זה השיר והלכה דכתיב יוסי:

ה אין פוחתין מששה שלמים המבוקרם היו תכא סכר דככשים של תמידין טעמים ביקור
מיום ארבעה ימים קודם שמיטתן דומיא דעסא מנרים שהיה מקחו מנכשור ושמיטתו בארבע עשר
דיליף



ערכין פרק ג

נט

דילןק מוועדו האמוד צומידים תשמרו להקריב לו במועדו מוועדו האמוד בפסח את הפסח במועדו הלבך קודם יום חנוך ארבעה ימים מנקרין שמנה טלחים וכותבים בלשכת הטלחים ובוים חנוך כוטלים שנים לת וידין וכשארנו שם ששה מנקרין ולאחר כן קודם הלילה מנקרין שנים וכותבים שם ומשום דהבך ליתגהו אכיז בשעת כטילתה שנים לא חזיב להו: וכן לעולם כוטלים שנים וכותבים שנים: ואלו השנים שכותבים כוטלים אותם

לחמישי של יום כתיבתן: כדי לשכת ולשני ימים טובים של לה סימנא בעלמא נקט דכי הוכי דאי מקלעי שנתו וסני ימי טובים של לה כהדי הדדי היה נדיך להקדים ולבקר ההוא דשלישי בשכת מעב דהא לא מנו קודם היום ליתך ולקש טלה ולבקר והוא לקיחה ד'ימי קודם שמיטה: סכי כמו לעולם בעינן ד' ימים קודם שמיטה: וינוסיפין עד לעולם אם רנו להוסוף טלחים מנוקרים בלשכת הגלילי מוסיפין כמו שירנו: מזהר הזכרות כשתוקצין בחזכרות אין פותחין משמים: ומוסיפין עד לעולם נבמרא מפרש עד מאה ועשרים שאל' צמחה הכהני מאה ועשרים

הטלחים כדו לשכת ולשני ימים טובים של ראש השנה ומוסיפין עד לעולם אין פוחתין משתי חצוצרות ומוסיפין עד לעולם מתשעה בנדרות ומוסיפין עד לעולם וחלצול לכד: ו אין פוחתין משנים עשר לים עומדין על הרוכין ומוסיפין עד לעולם אין קצן נכנס לעורה ולעבורה אלא בשעה שהלויים עומדים בשיר לא היו אומרים בנבל וכנור אלא בפח כדו ליתן תבל בנעימה רבי איתר: בן יעקב או אין עולין למנן ואין עומדין על הרוכין אלא בארץ היו עומדים וראשיתן סבין רגלי הלוי ועצרי הלויים היו נקראין

פרק ג

יש בערכין לחקל ולהחמיר בשרה אחוזה לחקל ולהחמיר בשור החוער שהחית את העבר לחקל ולהחמיר באונם וסמיות ומוציא שם רע לחקל ולהחמיר: יש בערכין לחקל ולהחמיר ביצר אחד שחעריך את הנאה שבישראל ואת העור שבישראל נותן חמשים כלע ואם אמר חרי דמיו עלי בותן את שוהו: ב בשרה אחוזה לחקל ולהחמיר ביצר א' המקריש בתולתהסחה ואחר המקדיש בפרדות סבמשי נותן בורע חומר

מחנכרים בחזכרות: והכלכל לכד כלכל אחד היה שם ולא יותר דאחר קרא ואסף במכלתים להשיעב ואף על גב דמכלתים כתיב לשון רבים שהן שתי חתיכות דחכות של מתכת שמכין זו על זו ומיהו דהא עבדיתא עבד שאין אחד מהם מועיל בלא תבירו וחד גברא עביר בהו: אין פוחתין משנים עשר לויים תשעה לתשע כחורות ושנים לשני ככלים ואחד לכלכל: דוכן כיוון אנטבא אהלויים מנודים עליה: אין קטן ככנס אין לוי קטן ככנס לעורה לעשות לשום עבודה כגון לכבד את העורה ולהניף את הדלתות אלא בצצה שהלויים על הדוכן כשיר אז ככנסים לויים קטנים לשיר עמהם ולא הם אותם קטנים אומרים בנבל וככנור לא כפה כדו ליתן תבל ליתן תבלין כעומת הלוי לפי שקול הקטנים דין וכלול ושתבל את קול הגדולים: לא עולין אותן קטנים למכין שנים עשר לויים הנכריים לדוכן ולא עולין על האנטבא המוכנת לדוכן אלא בארץ היו עומדים: ועצרי הלויים היו נקראים שהיו מנערים את הלויים הנדולים שאין יכולים לכנס ולהכעיס קולם כמותם:

יש בערכין

להקל ולהחמיר וכו' בלחו מפרש להו וזויל לקמן בפרקין: את הנאה שבישראל אפילו שיה מאה מכה אינו כותב אלא חמשים בלעוהינו להקל: ולהחמיר שהמעריך את הכעור שבישראל אפילו אין עוה אלא חמשים בלעוהינו כותב חמשים בלעוהינו אלא הכעור שכן עשרים ועד כן ששים: ב בחולת המחז סביבות העיר שאינה משבחת כל כך עבדי פרדם הדגלים: חולות סביבות כמו ענזל הכרם עחזו עיר: פירוש אחר מחזו שם מקום שלא ישו שדויתיהן משויים: עירסאות מקום שיש בו הרבה אלמתי כצועים: שכתבו שם מקום והאלמות שם בעוליס מאל: כותב מי שפודה אותן מן ההקדש בין בעלים בין איש אחר: בית זרע חומר שצריכים במתנים שאל כסף אם תחלת היובל היא אם לאו מירע השנים שעברו בלע וסוכדיון למנה בית זרע: חומר שצריכים עקום ראוי לזריעת כור דהיינו שלשים סאה של שפירים זהו גדול מקום זריעת כור סדר קדשים

ערבין פרק ד

ש! חטין : והמקדים שדה אחוזה מלאה אלמנות כשהוא פורץ פודה האלמנות בשוויין וחוזר וצורה איתן הקרקע בית זרע חומר שצורים בהמשים שקל כסף : וכשדה מקנה כותן את שוויין דכשדה מקנה כתיב וחשב לו הכהן את מוכסת הערכך ואין מוכסת אלא מכין דמים להיוו כפי מה שהיה שיה וכן הוא חומר והרמות מכס : אלא שדה אחוזה ואחד שדה מקנה שהרי כאשר כשדה אחוזה ומשכ וכאמר בשדה

מקנה וחשב מה כשד אחוזה דבר קצוב אף כשדה מקנה דבר קצוב להיו זרע חומש שצורים כחמשי שקל כסף : וכשדה מקנה אינו כותן חמש דכשדה מקנה כתיב מכסת הערכך היקישו הכתוב לערכין מה ערכים אין מוסף חומש אף שדה מקנה אין מוסף חומש ואין הלכה כרבי אלעזר :
ג המית בן חורין כותן את שווי דכתוב אס כופר וישת עליו וכתן פדיון כפשו דמי כיון : שכל כזה כזה בין כעבד בין כבן קרין ולא המייע משלם כזק שלם : ד פגם שמיך

חומר שעורים חמשים שקל כסף ובשרה כקנה נותן את שווי רבי אליעזר אומר אחד שדה אחוזה ואחד שדה כקנה בח בין שדה אחוזה לשדה כקנה לא שבשרה אחוזה נותן חומש ובשרה כקנה אינו נותן חומש ג ובשור חסודע שהמית ארבע העבר להקל ולהחמיר כיצד אחד שהמית את הנאה שבעבדים ואת הכעור שבעבדים נותן שלשים סלע המית בן חורין נותן את שווי חבל בזה ובזה משלם כזק שלם ד ובאונס ובספתח להקל ולהחמיר כיצד אחד שאנס ופרה את הגדולה שבכהונת ואת הקטנה שבאיראל נותן חמשים סלע בכרמת ובפגם חכר לפי חמשיש וחמהבייש ה ובמציא שם רע להקל ולהחמיר כיצד אחד שחוציא שם רע על גדולה שבכחונה ועל קטנה שבבשרה נותן כמה סלע כנסא האומר בפיו יתר מן העושה מעשה שכן מצונו שלא נחרם גזר דין על אבותינו במדבר אלא על לשון הרע שנאמר ונכו אותיזה עשר פעמים ולא שכעו בקלה

פרק ד

השג יד בכורך והשג בנידר והערכי בנערך והערך כזקן הערך השג יד בכורך כיצד עני שהעריך את העשיר נותן ערך עני ועשיר שהעריך את העני נותן ערך עשיר ב אבל בקרבנות אינו כן חרי שאמר קרבני של כצורע חז עלי אם היה מצורע עני מביא קרבן עני עשיר מביא קרבן

צעה אדם רוכה ליתן בין שפחה בתולה לשפחה בעולה להיש את לעבדו שיש לו קורת רוח הימנו : לפי המכויס והמתבניש ארס כקלה שתייש בשתי מרוכה : וקמתניש לפי חשיבותו עשתי :

ה כמנא האומר בפיו יתר מן העושה מעשה שהאומר לא מנאת בתולים כותן מאה : והאונס דמוציא בתולים על ידי מעשה כותן חמשים : גזר דין שלא ליכנס לארץ : זה עשר פעמים גבי מרגלים כתיב דמשמע על זה כתתס גזר דין :

השג יד

בכורך תורת דין השגת יד שגבי כדון בערכין כפי השג ידו בתר כודר אוליין ולא בתר נידר כדמפרש לקמן : והשגים כנידר לר' שהעריך ערך זקן כותן ערך זקן ללא אוליין בתר שכים ככודר ותנא דקרי לומר ערך כודר לשנא דקראת קנט דתיב על פי אשר תשיג יד הכודר ועירובכו הכהן ואירי דאמר השג יד בכורך אמ' נמי השגים כנידר : והערכים כנערך קצב הערך דזכר וקנה בתר נערך אולי ולא בתר מעריך כדמפרש לקמן דאיש שאמר ערך אשה פלונית עליו כותן ערך אשה : והערך כותן הערך כדמפרש לקמן שאם העריך ענינו כשהיה פחות מכן עשירים דהוי ערך קטן וקודם כתיבתי היה בן עשרים אינו מתן אלא כשעה שהעריך : ב אומר אינו אף בערבין בן אלו מתרמי אף בערבין דומיא דקרבנות הוי בקרבנות דהא דאמרתי דערכים אינו כקרבנות מנא דלא דמו אהרדי דמפני מה עני שהעריך עשיר כותן ערך עני לפי השג יד לפי שאין העשיר חייב כלום ולא דמי למכורע וזה שאמר על העשיר לא יתכוון אלא לפי מדת שמועז של עשיר שפחותים או יתרים על שנותיו שלו הילכך כדון בהשג יד אכל עשיר שאמר ערכי עלי דהוי חייב ערך שלם דומיא דעגורע עני ושמע העני ואמר מה שאמר זה עלי כותן ערך עשיר : סי

גרמין

ערכין פרק ד

ס

המליכין חיס עני והעשיר או העשיר והעני משלם ערך עשיר היה עני והעשיר קודם כתיבה משלם ערך עשיר אשר תשיג יד הנודר אמר רחמנא והרי ידו משנת עשיר והעני נמו תשיג יד הנודר כתיב והרי היתה משנת בעת שגדר : רבי יהודה אומר אפילו עני והעשיר וחור והעני בותין ערך עשיר דכתיב ואם עך הוא מערךך עד שהיא במכותי מתחלתו ועד סופו ואין הלכה כרבי יהודה : ג אפילו אינו

מת בשעה שכתמיב זה בקרבן היה אינו גוסס ומוטה למות וזאת וירש ממנו רבוא קודם שהביא קרבנו אינו מביא אלא קרבן עני כמו שהיה בשעה ש שכתמיב בקרבן : ספיכתו כים לא שהיתה ספיכתו טעובה * משחורות שלו בדיבוא : דאם כן עשיר הוא אלא שהיתה ספיכתו מושכרת לאחריים בדיבוא שגד והוא אין בידו אלא אותה ספיכה ומשום שגדה לאו עשיר הוא דאין שכירות משתלמת אלא בסופה וכמנא שעכשיו עני הוא ומשום הספיכה עבמה לאו עשיר הוא דהאי תב סכר כמאן דאמר לקמן שאם היה העשירי חמד כותן לו סכהן חמורו ואינו כותלו לסקדו ואם היה אכר מניח לו במד בקרו דהיא פרכסת והכא כמו מכות לו ספיכתו : ד ילד מבן עשירים ועד בן ששים דהוי ערכו חמשים שקלים : כותן כותן הערך דכתיב כערך יקום אינו כותן אלא כותן הערך : יום שלשים כלמטה אם אמר ערך פלוני קטן עלי ואותו קטן היה :

קרבן עשיר רבי אומר ואמר אבי אף בערבים כן ובי ספני מה עני שחעריך את העשיר גותן ערך עני שאין העשיר חייב כלום אבל העשיר שאמר ערבי עלי ושמע העני ואמר מה שאמר זה עלי בותן ערך עשיר היה עני והעשיר או עשיר והעני בותן ערך עשיר רבי יהודה אומר אפילו עני והעשיר חור והעני בותן ערך עשיר * ג אבל בקרבנות אינו כן אפילו אביו מת והניח לו רבוא ספיכתו כים ובאו לו בריבואות אין לחקרש בהן כלום * ד שנים כנירד כיצר ילד שחעריך את חזקן גותן ערך זקן וזקן שחעריך את חילד גותן ערך ילד וערבי בנערך כיצר איש שחעריך את האשה גותן ערך אשה ואשה שחעריכה את האיש גותנת ערך איש והערך בזמן חערך כיצר העריכו פחות מבן חמש ונעשה יותר על בן חמש פחות מבן עשרים ונעשה יותר על בן עשרים גותן חערך יום שלשים כלמטה מסנו שנת חמש ושנת עשרים כלמטה מסנה שנאמר ואם מבן ששים שנה ומעלה אם כבר הגוהרי אנו לפרים ככולם משנת ששים מה שנת ששים כלמטה מסנה אף שנת חמש ושנת עשרים כלמטה מסנה חן אם עשה שנת ששים כלמטה מסנה לחמיר נעשה שנת חמש ושנת עשרים כלמטה מסנה חמיר נעשה שנת שנה גותן לשנה שנה מה שנת חמשה משנת עשרים כלמטה מסנה אף שנת האמורה משנת חמשה ושנת עשרים כלמטה מסנה בין להקל בין להחמיר רבי אלעזר אומר עד שיהיו יתרות על השניים

חדש ויום אתר ?

פרק ה

באומרו יוספן שלשים הוי כלמטה ולא אמר כלום דאין ערך לפחות מבן חדש דהכי כתיב ואם מבן חדש : מבן ששים שנה ומעלה משמע ששלמה שנת ששים ואז הוא כדון כששים אבל כשנת ששים כדון כילד : הין אם עשינו כתימיהא כלומר וכי כן הוא אם עשינו ששים כלמטה להחמיר דערך גדול יש לפחות מבן ששים חמשים סלע וליותר מבן ששים אין אלא חמשה עשר : כלמטה ממנה להקל דערך יותר על כן עשרים גדול הוא פחות מבן עשרים וכן כן חמש כדכתיב בקריתא : רבי אלעזר אומר לשלם שנת חמש ושנת עשרים ושנת ששים כלמטה עד שתשלם כל השקלם וחדש יום אחד משנה אחת דילוף גויה שנה למעלה למעלה מככור כאמר כאן מבן ששים שנה ומעלה וכאמר בככור אדם ונדניו מבן חדש ומעלה מה לחלן חדש יום אחד שאין ככור כפדה פחות מבן חדש יום אחד אף כאן עד שיוסיף על ששים חדש יום אחד ושנת חמש ושנת עשרים ילפי בגויה שנה שנה משנת ששים כדילוף תבא קמא לשלם ואין הלכה כרבי אלעזר :

ערבין פרק ה

משקלי עלי אס כסף כסף אס פירט כסף כותן ומשקלו כסף ואס פירט זהב כותן
משקלו זהב גהא קא משמע לן דאס לא פירט אלא אמר מתם משקלי עלי כסדר נפשיה
אכל דהוא וכלכד שיהיה דבר שבמותו רגיל להיות כשקל במקום ההוא ואפילו זפת ואפילו בכלים ורגילים
איכסי המקום למכרם כמשקל ואמר אסדר מאנשי המקום ההוא משקלי עלי סתם ולא פירט הרי זה כותן
משקלו זפת או בכלים וכפטר :

פרק ה

האומר משקלי עלי נותן משקלו אם ככף כסף
אם זהב זהב סעשה באמה של ירבשיה שאכרת

משקל בתי עלי ועלהה לירושלם ושקלוה ונתנה כשקלה וחב
משקל ידו עלי רבי יהודה אוכר ססלא חבית ימים ומכניכרה עד
ספרקו ושוקל בשר חמור ונידק ועצמו ונותן להוכ' עד שחהכלא
אמר רבי יוסף זכי היאך אפשר לכוון בשר כנגד בשר ועצמות
כנגד עצמות אלא שכין את חיד ככה היא ראויה לשקול ב
דכירי עלי שמין אותו ככה הוא שוה ביד וככה הוא שוה בלא
יד זה חומר בגדרים סבכרכין וחוכר בערכין סבכררים כיצד האומ'
ערכי עלי ומת יתנו היורשין דכי עלי ומת לא יתנו היורשין שאין
דמים למתים ערך ידי וערך רגליו עלי לא אמר כלום ערך ראשי
וערך כברי עלי נותן ערך כל זה הכלל דבר שהחשבה תלויה בו
נותן ערך כלו ג חצי ערכי עלי נותן חצי ערכו ערך חצי עלי
נותן ערך כלו חצי דמי עלי נותן חצי דמי דמי חצי עלי נותן דמי
כולו זה הכלל דבר שהחשבה תלויה בו נותן ערך כלו

ד האומר

אמשהה באמה של ירמטיה מפרט
בגמרא דמתביתין מסורי ממסרא
זהכי קתני ואס אדם חשוב הוא
אף על גב דלא פריש אסדיק ליה
לפי כבודו וממשה כמו באמה של
ירעטיא אשה ששמה כך שאמרה
אשקל בתי עלי ועלהה לירושלם
אשקלוה ונתנה משקלה זהב לפי
סתייה אסודה כפסטר : משקל
פדו עלי היאך הוא שוקל ידו דאס
דונה מכניד ואס דונה מיקל :
ומכמה עבד מרעיון קורו כללם
אמס דבגדרים הלך אחר לשון
בני אדם ונאותו וסן סיי קורין יד
לברוע עבד המרפק וכשמכיים
פיד לתוך חבית מלאה מים ו
ישפכו מן המי' שבחבית כפי מקום
פיד שהכיים כמוכה עבד המרפק
אחור ומכיים בחבית בטר עידיים

ועצמות של חמור משקל כשר חמור כמשקל כשר אדם ויהא באומי כשר גידים ועצמות כפי מה שיש ביד
שאין משקל בעצמות וגידים מה למשקל כשר ונותן לתוכה עד שתחזור ותתמלא כמו שהיתה והשתא
איכא כפה כשיעור ידו ושוקל הכשר והעצמות והגידים ההם והוא משקל ידו : היאך אפשר לכוין כשר כנגד
כשר שמא יש בכשר חמור שמתן לתוך החבית יותר גידים ועצמות ממה שיש ביד או פחות וכמא שאין
המשקל מכונן והלכה כרבי עמי : ג זכמה הוא שזה בלא יד מפרט בפעול' שאין שמין איתו
כמה יפה כשקטעה ידו וכמה היה שזה כששתי ידיו שלימות שמי שנקטעה ידו כשנאים לשמונה כמה היה
שזה תחלה אין שמין אותו אלא כזול לפי שרוחא אותו מוילול וזה האומר דמי ידי עלי הרי לא כקטעה
ידו לכך מפרט כמה הוא שזה בלא יד כגון אס מכרו רבו כלו חוץ עידי שידו אחת מוכתבת לברו ראשון
ושמין כמה הוא יפה כשרבו מוכרו כלו ולא שייך ממנו לעצמו כלום זכמה שום פחות אס שייך
רבו ידו אחת שלא מכרה והשתא אינו מוילול וכך הוא כותן למקדש : זה חומר כנדריים
מבערכים דאלו אחר בערכים ערך ידי ורגלי עלי לא אער כלום אלא אס כן אחר נדבר שהנשמה תלויה
בו : ערכי עלי ומת יתנו היורשים דערך דבר קנינו הוא ודוקא כשעמד כדין קודם שמת לפי
שאינו חיוב בערך אלא אחר שיעמוד לפני הבהן כד כתוב והעמידו לפני הבהן אבל דמי עלי דאינו
אלה מה שישמוהו בבית דין והרי לא כל לירי כך שהרי עתאף על פי שמה בדיון הוא מחסר אומדנא
ולא יתנו היורשים : נותן ערך כלו דבערך כפשות כתיב : זה הכלל לאתויי שאר אנשים
שהנשמה תלויה בהם : ג חבית עלי הוי כבערך ראשי וערך כבדי דהוי דכר שהנשמה תלויה בו :

דמי חבית עלי כולו דכתי' נדר בערך כספו הקיש נדר לערך מה ערך אמ' ערך מניי עלי נותן ערך
כלו אף כדר אמר דמי פבו עלי כותן דמי כלו : זה הכלל לאתויי כל האברי שהנשמה תלויה בהם שאם אמר
דמי

ערכין פרק ו

סא

דמי חבי אומי אבר עלי כגון שאמר דמי חבי לבי עלי או דמי חבי ככדי עלי כותן דמי כלו : ד מית
הכבוד והכבוד יתנו היורשים והוא שעמד כדון קדם שמת כדפרישכא לעיל ופיא אפריכא ליה דמי סל
פלוגי עלי מת הכבוד יתנו היורשים דמהו דתימא אף על גב דעמד כדון הואיל ומת הכבוד קודם שיאמרו
הכבוד לא אשתעבוד ככסי קא עשמע לן אומדנא לגויי מלתא כעלמא הוא והואיל וכידר קיים אמדין לויס :

ה ובית זה קרבן לכדק
הכית: וכפל הכית קודם שהחזיק
כונזר : מת הסור חייב לשלם
לא אמריכון אין דמים למתני אלא
באלס כלכד : ו ממסככי אותם
גזר ככס לביתם ונטול בעל
כדחם : חייבי חטאות ואשמות
כיין דלכפרה ארע לא משהו להו
ואין ממסככים אותן ומטאת כויד
הואיל ולא לכפרה ארע ואיכה
מעכבתו מלשתות יין שכיין שדוק
הדס של ארד עין הקרנמת הויר
הכור לשתות יין ולהטמ למתס
ומיזס דפשע ומשהי ליה הילכך

ד האומר ערכו של פלוני עלי מת הנודר והמדר יתנו
חזרשין דמי של פלוני עלי מת הנודר יתנו חזרשין מת הנודר
לא יתנו היורשים שאין דמים למתים , ה שור זה עולה
ובית זה קרבן מת השור או כפל הבית אינו חייב לשלם דמי שור
זה עלי עולה או דמי בית זה עלי קרבן מת השור או כפל הבית
חייב לשלם , ו חייבי ערבים ממשכנין אותן חייבי חטאות
ואשמות אין ממשכנין אותן חייבי עולות ושלמים ממשכנין אותן
אף על פי שאין מתכפר להו עד שיחוצרו שנאמר לרצונו כותין
אורו עד שיאמר רוצה אני וכן אתה אומר בגשי נשים כותין אותו
עד שיאמר רוצה אני *

פרק ו

שום חיתומי ל' יום ושום חתקד' יום ומכרזין בבקר
ובערב המקריש גכסו והיתר עלי כותבת אשה

ממשככים אותו על חטאתו: חייבי עולות ושלמים אף על גב דעולה מכפרת על עשה ועל לאו הכתק לעשה
הואיל ולא חובה הווי לא חייב לה כפרה ואתי לשהוייה הילכך ממשככים אותן ויש מחייבי עולות שאין
ממשככים אותן כגון עולות מצולע לפי שהיא מעכבת טהרתו לא אתי לשהוייה : כופים אותו עד שיאמר
רובה חבי היכא דכית דין ממשככים אותו כדן שיאמר רובה חבי : וכן אשה אומר בגווי נשים כל מי שדינו
שכופים אותו לגרש ולא דכה לגרש בית דין של ישראל מכי אותו עד שיאמר רובה חבי ונותן בגווי הוא כשר :
שום היתומים בית דין היורדים לככסי יתומים למכרן להנכות לבעל חוב שמין את הקריעו ומכריו
שלמים יום רבועים זה אחר זה כל הרובה ליקס יבוא ויקח: ואי בעו מכריו יום שני
חמישי והכי עדיף טפי ואף על גב דכי חשכת כל שכי ומישי ששש' יום מתחלת יום שני של הכרה ראשונה
לא משכחת להו אלא תמיכר יומי מעל מקום הכי עדיף כיון דמשכא מלתא טובא ודעי ושמעי : ושום
הקדש המקדש שדה מקפה שהיא כפרית בדמים כמו שהיא שיה : כנקר ועברב בשעת הנכות פועלים
וכשעת הנכות פועלים לאי איכא דבעי למוכין אחר להו לפועלים בשעת יבואתן ראוי להי שדה פלונית אם
היא יפה וכשעת הככבת פועלים כששומע ההכר זה הזכר והזלך וסואלן וכשהן מכריו אומרים שדה
פלוני שכן וכך מימיה וכך וכך מעריה כך היא עשה תבואה וכך שאלוה בית דין ואם מוכר אותה לבתוכת
אשה אומרים הלוקח יקח על מנת שיתן המעות לכתובת אשה ואם מוכרים אותה בשביל בעל חוב אומרים
על מנת שיתן המעות לכה משום דאיכא לוקח דביחא ליה ליקח כדי לפרוע להשה דכסא פורתא פורתא
איכא דביחא ליה טפי לפרוע לבעל חוב שנטול זווים חסרים ושכורים שאין דרך מוכרים להקפיד בכך ואף
על גב דקיימא לן דאין בית דין כזקקים לככסי יתומים למכרן והכא תנן שום היתומים וכו' דמשמע שכות דין
מזכרים וכסי יתומים הא אמריכון דעל שלשה דברים בלבד בית דין מקיים למכור בככסי יתומים על כפל
פוכ גוי שהיה אביהן חייב לו והיכה רבית אוכלת בהן ועל כתובת אשה משום דאיכא רוחא ליתומי בשתגבה
כתובתה דכל זמן שלא נכתה כתובתה יש לה מוזמת מן הית מי גבתה כתובתה שוב אין לה מוזכות ועל חוב
הסודה אביהן בשעת מיתתו שיש לפלוני אשה או שדלוהו בית דין על חוב זה ומת בכדווי או שלא הניב
עדין זמן פריעת החוב כשמת דלא עבד אכניש דפרע בנו ומכיו דין מקיים לככסי יתומים על ג'
דכדים הללו מעמידים להם אפטרופוס ומזכרים בהכרזה כרבתן כמתביתין והכי מילי בקדקשת אבל
בשטלטלין השתא דקיימא לן מטלטלי דיתמי משתעבדי לכך הרי כח כשבע גונה חובו מן המטלטלין ואין
נדיכון

ערכין פרק ו

גריכים הכרזה שאין מוכרזים לה על העבדים ולא על הסטרות ולא על המטלטלי: ודרכה הנאה על דעת
 גבים כדל שאין לו התרה שלא יחזירנה לעולם דשמה בערטה מגרש לה כדי שתבנה כתובתה מן ההקדש:
 קיבוציא ערמה: ר' יהושע אומר כדל לא פליגי ר' אליעזר ור' יהושע הכ' אם אדם עושה קנויאי על ההקדש או
 לא דבשכבו מדע תירויהו מודו דרובאי לעולם אינו עושה קנויאי על ההקדש דאין אדם חוטא ולא לו וכו' וכו'
 תירויהו מודו דעושה קיבוציא על

דבי אליעזר אומר כשיגדשנה הדר הנאה רבי יהושע אומר אינו
 צריך כיוצא בו אם רבן שמעון בן גמליא הערב לאשה בכתובתה
 וחיה בעלה מגרשה ידיר הנאה שמה יעשו קנויאי על נכסיו של
 זה ויחזיר את אשתו ב המקדש נכסיו והיתה עליו כתובת
 אשה ובעל חוב אין האשה יכולה לגבות כתובתה מן החקדש ולא
 בעל חוב את חובו אלא הפוד' פודה על סנת ליתן לאשה כתובתה
 ולבעל חוב את חובו הקדוש תשעים סנה והיה חובו מאה סנה
 מוסיף עוד דינר ופודה בו את הנכסים הללו על סנת ליתן לאשה
 כתובתה ולבעל חוב את חובו ג אף על פי שאמרו חייבי
 ערכין במשכנין אותן נותנין לו מוזן שלשים יום וכסות שנים
 עשר חרש והטח מוצעת וסנדליק והפולין לו אבל לא לאשתו
 ולא לבניו אם היה אומן נותנין לו שני כלי אומנות מכל מין ומין
 חרש נותנין לו שני מעצרי ושתי סגרות רבא אליעזר אומר אם
 היה אכר נותנין לו ארבע עמרין חמר נותנין לו את חמורו
 ה היה מין לו אחד מרובה ומין אחד מועט אין אוכרים לו
 למכור מן המרובה ולקוח לו מן המועט אלא נוחני לו שני מינין
 מן המרובה וכל שיש לו מן המועט המקדוש את נכסיו מעלין לו
 את הפולין ח אחד המקדוש את נכסיו ואחד
 המעריך ארבע עמין לו לא בכסות אשתו ולא בכסות
 בניו

הקדש כי פליגי בשאלה דהקדש
 דבי אליעזר סבר אין כשאלין על
 ההקדש ואפילו אומר לו לחכם
 לא לדעת כן דהיה והקדש טעו'
 הוא אפי הכי אין חכם מתיר כדור
 דסבר ר' אליעזר הקדש בטעות היו
 הקדש ולפי שהמקדוש הוא אינו
 מונח חכם שיתערו לכך עושה
 קיבוציא וכו' ר' יהושע סבר כשאלין
 על ההקדש וכי אמר לא לדעת כן
 כדדעתו וטעמיה מעירי לו דהקדש
 בטעות ולא היה הקדש סילבך אין
 צריך לרדו כפי דאמי משום קנויאי
 מגדיל הוה מתעל על כדדיה ולא
 הוה צרי לגרשה והלכ' כר' יהושע:
 הערב לאשה בכתובת ואין לבעל
 נכסיו וכו' לערב לפדוע כתובתה
 לא יגרע הערב הכתוב' עד שידור'
 כבעל תחלה שלא יוכל להקזיר
 אות' דמיישיב' שמה דעתו לקחזיר'
 ולאכול כתובת' לאחר שהבנה מן
 הערב ופסק ההלכה בדין הערב
 בכמותה מפדוה בסוף כנא כתר':

ב והיה עליו כרענת אשה כגון שקדמו גרושין להקדש דעכשיו ליכא
 קנויאי: לא הפודה פודה בעלה פודה אותן מן ההקדש כוול כדכר טעמיה כדי לערוב לאשה כתובת' דודאי
 לא חייל עליהו הקדש שהרי אין סול' והוא דבר מועט גוד' שמה יאמרו הקדש יונא לחולין בלא פדיון: ההקדש
 צ' הוה חובו ק' אע"ד רמזו ויתר על הקדשו לא אמרי' האי לאו ארעית דהכי ככמי אופייה אלא הימנו הימנים
 הילכ' לא גבי מהקדש לא אמרי' ארעית דהכי ככמי אופייה וגבי מביה ועד כמה עד פלגא אבל אם הנכסים
 שהקדש אין שוין חמי הסוב לא גבי מביה דודאי לאו ארעית דהכי ככמי אופייה דאין אדם נעשו לקבו קדש
 ביות מפי שבי טעם שהיא שוה: ג טעמיה אונת' גונר ב: נכסיה כוול בעל כרחין: מוזן וכסו ומי' ויכדל' ו
 ותפלין כלן מעשירי' מעו' לקנותן אם אין לו ד כתי' ואם עך הוא מערב' ודדמי רבנ' לקב' הכי ואם מן תעט'
 משאר' הוא משיב' לו הויה והוי מערבך דמי הערב ומש' הוא יפ' לו הויה ומי' מדמי הערב אבל לא לאשתה
 ולא לבניו: מכל מין ומין מכל אומנו שצריך' ד' זה כלי: מעגדי' דול' דורא כלעא שמחליק' בה פני הלוח: מנייה
 כמין כסין ארוך מלא עימיו וכלשו' מקרא עשור סוג' כלעא: פערן נמד בקר שלו הן כלי אומנות ואין הלכה
 כל' ליעור דנע' בקר חמור ככסי' נכהו ולא שמי' כלי אומנו: ד שוין אחד מרוב' ואין אומנו כגון מעגדי'
 ומגר' א': כותבי' לו מן המרוב' וה' כוול הגורב: וכל' שיש לו מן המועט' עכשיו לו ולא זכיר' לו אחרית' דכי היכי
 דעד השת' סג' לו בכסי' השת' כמי' תמנו' לו דמעה דתמ' עד השת' הווא אשוי' מושלי' לו משו' דסג' לו מין אחד מרוב'
 לאשולי' לאחריו השת' שהגונר לקח המרוב' לא משכח מאן דמושיל' לו הילכ' כזכרון' לז' אחרית' קמל': ה אין לו
 נכסות

ערכן פרק ז

סב

בכמות אשתו וכיון שאין לו ככס' שלו שצבען לשמן לשם אשתו וכיון: וזלזל בסכר'ו חדש' דנות' אשמעין דאשכנז
דעדין לז' כעלו אותן הרי הן בחזקתן משעת לקיחה: חצפ' שאמרו עבדי בכמותן לשבח כמו יפה שלהן משנתת
ומעלה חת דמיהן כגון גבי ככסי יתומים שאם תלקח לעבד כמות בשלשים ד' ר' הוא משכוח מכה וכן על דמים
משה עבדו: לחטלים ליום השוק: לכרך שדרך סומרי לבוא שם וקוצי המרגלית כיוקר: אין לו להקדש לא
מקומו במרגל' ושמעט בעבד דכתי'

בניו ולא צבעו שצבען לשמן ולא בסגדלים חרשים שלקחן
לשמן אף על פי שאמרו עבדים במכריום בכמותן לשבח שאם
תלקחו כמות בשלשים דינר כשביח הוא מכה וכן פרה אם
ממתי' אותה לאשלם משבחת היא וכן מרגלית אם מעלין אותה
לכרך משבחת היא אין להקדש אלא בקומו ושעתו *

פרק ז

אין מקדישין לפני חיובל פחות משתי שנים
ולא גזאין לאחר חיובל פחו' משנה אין מחשבין
חרשים להקדש אבל ההקדש מחשב חרשים המקדיש את שדהו
בשעת חיובל בותן בזרע חומר שעורים חמשים שקל
בסף חיו שם נקעים עמוקים עשרה טפח או סלעים גבוהים
עשרה טפחים אין נמדרים עמה פחורת מאן נמדרים עמיה

חקדיש

המקדיש שדה אחוזה בשנה ראשונה של יובל וזלזל לגזלה כותב בכתב כור חמשים סלע כרתיב זרע חומר
סלעים ונזמר וזלזל הקדישה' שבי' או ערזים אחר היות' למחשבים השכים הכותבת עד יובל הבא וכותב סלע
וסוכדיון לכל שנה כדכתי' אם אחד היובל יקדיש שדהו ונזמר וזלזל יגז' ונזמר מערכך והיו גירוע שאינו
כתב חמשים סלעים והמקדיש שתי שנים לפני היובל פודה אותה שתי סלעים ושני פוכדיונים כרתיב על
פי השנים הכותבות וכך המצבין עולה של גאולת שדה אחוזה לכל שנה סלע ופוכדיון שדהי אם הקדישה
בשנה ראשונה שלאחר היובל היה פודה חמשים שקל באהן לזרע שנים עד יובל הבא ח' סלעים כותב
סלע לכל שנה וסלע יותר וזה הכלב היתר חלקהו לפוכדיוני' שיש בכל סלע מ' פוכדיוני' הרי סלע ופוכדיון
לשנה פחות פוכדיון ומה שהכריחוהו ליתן סלע ופוכדיון לשנה למ' שנים מ' סלעים ומ' פוכדיוני' כחך
פוכדיון אחד יתר על חמשים שקל שאמרה תורה אותו השוכדיון הוא קלבון לפירועו כלומ' בשביל ההכרע
שכדיון ליתן לכל שקל ושקל בפני עצמו איכמי אף על פי שהסלע אינו אלא מ' פוכדיונים חייב ליתן מ' סלע
דהיונו סלע ופוכדיון למ' שנה לפי שהנתיב פוכדיוני' ליקח סלע מן השלחמי' כותב מ' פוכדיוני' והיו קלבון
לפירעונו והמקדי' שדה אחוזה פ' משתי שבי' לפני היובל אין כאן גיר' ואם בא לגזל כותב' שלימי' דגבי גירוע
כתיב על פי השבי' הכותרות ונזמר ומימנו שבי' וענה טובה קמל' עתכ' ישיהא אדם חס על ככסו ולא יקדיש
שדות משתי שבי' שלא יפסיד נח סלעי: ולא גזאין אחר היובל לאו אחר היובל סמוך ליובל קאמ' לאו אחר
אחר עשר' או ל' שנה קאי והכי קאמ' הבא לגזול באמצע היובל וליתן סלע ופוכדיון לשנים הבאי' והיה עומד
בכיתן שהוא א' בע שנה לא יאמ' חני סלע וחני פוכדיון אבי כותב' משנה זו לא כותב' סלע ופוכדיון שלם והיו
דקאמ' אין גזאין פחו' משכ' דכח' כפף' לה' כלל שתי' לא מרגע' לה' כלל ולא יחייב גאולת חני שנה לא גאולת
שנה שלימי' ומה טעם לפי שאין מחשבי' חדש' עם ההקדשה הבא לגזול שדה' ח' שבי' וחני לפני היובל אין מחשבי'
אותן ו' חדש' שיבאו משכ' ששית' לא כותב' ו' סלעי' וש' פוכדיוני' דכתי' ומשכ' לו הכהן את הכסף עם השבי' הכותרי'
שבי' אינה חשב' ואי אתה מחשב' חדש' כלום כל מה שנותר חסוב שבי' לעשו' חדש' הנותר שנה ואי אתה מחשב'
החדשים שיבאו לגרועמן השקל ופוכדיון בשבילים: אבל הקדש מחשב' חדש' כלומר אם ריוח של הקדש הוא
בכחשור אותה וביאת חני שנה שיבאה כגון דמקדשה בפלגא דמ' ליובל דאי חשבת לה היא וביאה הוא
ל' פחות מ' שנים לפני היובל ולא מפרקא בגירוע אלא בחמשים ואי אמרת דאין מחשבים אותן חדשים

שכחו

ערכון פרק ז

שנאו הוה הכא שני שנים לפני היוכל ואיכא פסידא דהקדש ללא שקיל אלא שני סלעים וכו' פוכדחסי
הכא ודאי מחשבים אותן כביאה גמורה ואין כאן שתי שנים לפני היוכל ולא מקדקא כגידוע אלא כחשבים
פזל דכתיב וחשב לו הכהן מכל מקום : בשעת היוכל נותן שהיוכל כוהן אבל כוונן שאין ה וכל כוהן פודה
אותה ביוונה כשאר הקדשות : ורע קומר שעורים מקום סיכולים לרודע כו כור שעורים כשורעים כמשפלת

יד וכוריעה ביבוכית לא סיקוס
הזרע מקובץ ביותר ולא מפורר
ומפורר הרכה : כקעים עמוקים
וכו' והוא שהיו מלאים מים שאין
ראויין לרועיה אבל אם אינן
מלאים מים הואיל וחזו למדי אף
על גב דאין כמדרי עמה מתחשבי
באפי כפסיהו ונפדין לפי חשבון
קמשים סלעים לבית כור : פחות
שכאן כמדדים עמה ואף על פי
שהן מלאים מים ולא חוו לרועיה
סואיל ואין גבוהים עשרה על שם
הקרקע הן בקראין ואינן חשבים
כפטי עבמן : אלא כותנא את כל
כאשר דכתיב וחשב לו הכהן את
שכסף עד שיהא כלו כסף כאחד :
כ ואחד כל הארס פודה

בית כור כחמשים שקל כין שהוא
שזה אלק שקלים כין שאינו שזה

אלא חמשה שקלים : שהבעלים כותבים חמשה כדכתיב אם נאול ינאל אתה שדה וגו' : נ אינה יונאה
מידו ויוכל לו ויתמתלקת לכהנים כי הויכ דאי הוה פרוק לה איני אהריכא דהוה כפא כיוכל ומתחלקת
לכהנים כדכתיב והיה השדה כנאנתו ביוכל קדש לה : גאלה ככו יונאה לאינו ביוכל ולא לכהנים דכתיב ואם
מכר את השדה לאיש אחר לא ינאל עוד לאיש אחר ולא לבן : גאלה אחד מקדויו של מקדש מיד הנוכח
ונא העקדש וגאלה מיד קרובו אינה יונאה מיד העקדש ביוכל להתחלק לכהנים : גאלה כהן מיד גובר לא
יאמר הואיל ואם גאלה וסאל יונאה ליו לחבדיו ביוכל עבשיו שהיא תחת ידי שנאלתים אין לך כהן ראוי לה
יותר ממני : ד ולא כגלה לא גולה מיד ההקדש לא הנעל' ולא אחר : ה הכהן ככסיל'ה הכהנים של עשיר
שהיוכל פועבנו הן ככסיל' לתוכה והוא חלוטה כירם ומותבים את דמיה להקדש דגמר קדש קדש ממקדש
בית כתי הכא בשדה אחוזה כנאנתו ביוכל קדש וכתיב במקדש בית איש כי יקדש את ביתו מה בית לא תנא
מיד הקדש בלא דמי' כדכתי' אתם והעריכו הכהן דבית לא כפא לכהנא' לא כפדה דמיו אף שדה אחוזה לא
תנא מיד הקדש בלא דמי' היל' כי פרוק לה אף הוה דמי' לכדא' בית הקדש וכי מטי יונכל כפא' ככסיל' לכהנים
ואי לא כגלה והכי כהני דמיו כשקלו ושקלי לה : דש אוטו ככסיל' אבל לא כותבי' דגמר קדש קדש מכבשי עגרת
דכתיב כהן קדש יהיו לה' לכהן מה התם כחם אף כאן כחם וכיחא' ליה דכילף שדה אחוזה מכבשי עגרת
דתיוריהו מחד עתגו כהונה ולא כילף ממקדש ביתו דאיכו נתן לכהני' לעולם וד יהודה נוח ליה דכילף שדה
אחוזה ממקדש ביתו דתיוריהו קדשי כדא' הכינת' ולא כילף מכבשי' עגרת שדה קדשי מונח והלכ' כר' יסודם :
שדה דטושין שדה שבוה כמו אם על בני דטושה : עד שיגאלה אחד וכשתנא מידו ביוכל יכנסו בה כהנים
ועמא דר' איעזר דכתיב והיה השדה כנאנתו ביוכל קדש משמע כשתנא מיד הנוט כדין שאר אדם הקודם
קרקע שיונאה ביוכל בהיה קאמ' קרא' דתהוי לכהני' אבל כנאנתו מיד הקדש לא משמ' דאכתי' לא אשמעין
קרא' דהקד' פקע מכחו ביוכל : ס הלוקח שדה מאינו מת אינו ואחכ הקדש' הרי סיא כשדה אחו' שהרי ער

שלא הקדישה כפלה לו כירושה הילכך אם בא לפדותה פודה כיתכור בהמשים שקל כשדה אחוזה ואם לא גאלה הוא וגאלה אחר יוצאה לכהנים ב וכל : הרי היא כשדה מקנה דבר שעה שהקדישה חזלינן ואם בא לפדותה פודה שדה באינייה כדין שדה מקנה ואם לא גאלה הוא וגאלה אחר חוזרת לו כיונל שהכי בשעה שהקדישה לא היה גופה שלו דעתה היתה לחזור לאכיו כיונל כדין שאר מקדו וכשאר מקדשים שדה מקנה הוא שהגואלה מיד הגזבר מחזורת

הוא שהגואלה מיד הגזבר מחזורת כיונל לאשר לו אחוז' הארץ דהינו לאכיו של זה וזה יורש את כח אכיו ואין הלכ' כר' מאיר : שדה מקנה שהקדישה וגאלה אחר אינה יוצאה לכהנים כיונל שאין אדם מקדיש דבר שאינו שלו וקדק לא היה שלו לא עד היונל ככה' ולוי מקדיש' לעולם ואפילו כשנתה היונל עבמה אבל ישרא שהקדיש עדהו כשנתה היונל עבמה אינה מקודשת וגואל' לעולם מה שאין כן כישראל שאינו פוד' לאמר היונל כדכת' ואם מכר את השדה לאיש אחר לא יגא עוד אבל כהן אינו שהקדיש קרקע שירש מאבותיו כדי זה גול לעולם ואפי' עבר עליה היונל ולא כפדית גואלה לאמר היונל דכת' גואלה עולם תהיה ללווי :

המקדיש כשע שאינה יונל כומן שאין יונל כהנ' פתח אתה ראשון בכמה אתה רוצה לפדותה ומפני ריוח של הקדש שואלים לו תחלה שהבעלים מוכיפים חומש ולהכי

בקט בשעה שאין היונל כהנ' דכופ' שהיונל כהנ' אין כריך לשואלו בכמה תפדנה שהרי דמי' קצובים בית כור בהמשים שקל וכומן שאין יונל כהנ' כהנ' לאמר שגלו שנט ראובן יגד דבט לו יונלות דכת' וקראתם דרוי בארץ לכל יושביה כומן שכל יושביה עליה לא כומן שגלו שמוכה היא כפדית באינייה : שהבעל' כותבים את החומש כל דמי שוויה ודביע יותר וכן כל חומש האמור בתורה שיהא הקדש וחומשו חמשה ומפני שלשה דברים אומרים לבעלים פתח אתה ראשון האמת שהבעלים מוכיפים את החומש כדקת' במתניין והשכית שמכות גואלה כהרן דכת' אה לא תגא אלמא מנות גואלה קודמת למכירה והשלישית שהיא מוסוף וכות' כפדיונה יותר מאר ככי אדם דרונה אדם כחכ' שלו : מפני רעתה שהזונא' שנה יתרה על השבת : אישר שמו' פרוטו : לא אמר זה לא ככנינה כלומר לא כך היה מוצאה שלא אה' באישר לא כנינה ואמ' לו הגזבר הניעתך הרי היא סלך כנינה ופלגנת רתן ורבי יוסי דרנכ' סבדי אין עורין הקדש כפחות מארבע פרוטות כדי שיהא בחומשו פרוט' ד' יוסי סבי פודי הקדש ככל שהיא ואעפ' שאין בחומשו שיה פרוט' והלכ' ככאן : ב שמשכני' מוכסיו פד עשר וכו' ואע' כשחזרה אחר זה אבל חזרו כלן כאחד משלש' ביניהן בשנה כינר אחר הראשון הרי הוא שלי' בעשר ואמ' השמי בעשרים ואם השליש' בארבע ועשר' וחזרו כהן השלישי' ואחר' כאחד מתבי' אונת' לראשון ב עשר ומשכני' מוכסיו השמי כשנע ומכסיו שלישי' כשנע ומכנא' ההקדש גובה ארבעה ועשרים וכן אם חזרו

בשרה אחוזה הקדישה ואחר כך מת אביו הרי היא כשדה מקנה רב רבי מאיר רבי יתודה ורבי שמעון אומרים בשרה אחוזתו שגאמר ואם את שרר' מקנהו אשר לא משרה אחוזתו שרר' שאינה ראויה להיות שרת אחוזתו וזאת זו שהיא ראויה לחירת שרת אחוזה ושדה מקנה אינה יוצאה לכהנים כיונל שאין אדם מקדיש דבר שאינו שלו כהנים ולויים מקדישים לעולם וגואלין לעולם בין לפני היונל בין לאחר היונל

פרק ח המקדיש את שרתו בשעה שאינה יונל אומרים לו פתח אתה ראשון שהבעלים נהנים חומש וכל אדם אינו נותן חומש מעשה באה' שהקדיש את שרתו מפני דעתה אכרו לו פתח אתה ראשון אמר הרי היא שלי באמר אמר רבי יוסי לא אמר זה אלא בכנינה שהקדיש נפרה בכסף ובשוה בכסף אוכרים לו הנערך כמצא פסד' אמר ושדהו לפניו

ב אמר אחר הרי היא שלי בעשר סלעים ואחר אמר בעשרים ואחר אמר כשלושים ואחר אמר בארבעים ואחר אמר בחמשים חזר בו של חמשים כמשכנין כנכסו עד עשר חזר בו של ארבעים כמשכנין כנכסו עד עשר חזר בו של שלושים כמשכנין כנכסו עד עשר חזר בו של עשרים כמשכנין כנכסו עד עשר חזר בו של עשר מוכרים אותה בשויה ונפרעים כשר' עשר את הכותה הבעלים אומרים בעשרים וכל אדם אומרים בעשרים הבעלים קודמים מפני שהם מוכיפין חומש

ג אמר

שלשתן

ערכין פרק ח

שלתן כאחד ואמר הקדש שלש ממשכני מנכמי כל אחד משלתן שבע פלעים וכן על דרך זה לעולם
אמר אחד הרי הוא שלי ככל לאחר שאמרו הבעלים נכ הבעלים נותנים בעל כרחן כולו להאי
לא יהיבין ליה הוייל ואמרו הבעלים כ ועלה החשבון עם המומש ככה ואי יתיבין ליה להאיך נכא כעמא
סקדש מפסיד ובעלים בעל כרחן יתבו אותו פלעשהויקיף זה עם סקדן וכא דדכו אבל על פלעשהויקיף זה
לא יוסיף חומש: אמר אחד ככה

הבעלים כותבים שלש בעל כרחן
ובגמרא פריך אמאי כותבים את
הבעלים בשלמא עד השתא כיופיכי
לח דהא לא ענינן למיתעה להך
משום דקדן דדכו לא הוי כקדן
וחומש דאמרו בעלים כדניסא
פילכל על כרחן מהדרינן אבעלי
וכיון דמהדרינן עלהיבנעו ל
למיתב קרנא כמה דשיימיה
אמרינן וחומשא דדכו אכל השת
דאמר אחד ככה ליתבו להאיך
דא קדן דדכו הו כקדן וחומש
דאמרו בעלי כדניסא ולישרו בעלי
פדו כא אה כמקושיכו שרנס ליתן
כה פלעים כמותנו ומתן כגון
דאמרו בעלים כדניסא פירוטה ויתר
על כ פלעים דמטי חומשנל דקדן

וחומש לחמשה ועשרים ופירוטה ואי יהיבין ליה להאי איכא פסידא להקדש הילכך מהדרינן אבעלים בעל
כדדיהו והא דלא תנא כדניסא הבעלים אומרים בעשרים ופירוטה דכפרוטו לא דק תנא ולא חש למתניכחו:
אם רנו הבעלים ליתן לא ודיכר כגון דמעקרא כשפתחו הבעלים דראשון אמרו באחד ועשרים פלעים
דהוי בין קרן וחומש ששה ועשרים ודיכר שהסלע ארכעה דיכרס חומש הוא דיניעת המון כדאמרן
ועליו של זה הם חמשה הרי לא ודיכר: הבעלים קודמים דאי הוה יהיבין ליה להאי הוה מפסיד הקדש
דיכר ממאי דאמרו בעלים כדניסא הילכך מהדרינן אבעלים על כדדיהו: ואם לאו שלא פתחו הבעלים
תחלה אלא בעשרים וזה אמר חמשה ועשרים אומרים ליה כנישתך הרי הוא שלך ולא מהדרינן אבעלים
משום דאמרי בעלים בא אחר במקומו שבוין חמשה ועשרים כמותנו והא דתבן כמתניתין שאין הבעלים
עוסיפין חומש אלא על מה שפתחו הם תחלה ולא על עליו של זה הוי מלי היכא דלא שמו בני אדם את
סקרקע כמי שאמר זה האמר אבל אם שמוהו שלשה בני אדם כדבריו של זה עוסיפין בעלים חומש בעלמא
בעל כרחן וכלה מתביעתן לא איירי אלא כשדה אחוה בזמן שאין היובל מהו כדיתבן כדניסא פדקין: ד

ומרים אדם ימכאן שקצת זכאנו אומר הרי הן חרס ונותנן לכה: ואם החרי את כלן שלא שייך לעבשו כלום:
אינן מוהרימים דאמר קרא מכל אשר לו מאחד ומשדה אמותו מכל אשר לו אלו מטלטלין ולא כל מטלטלין
שארם אלו עבדיו ופירותיו ככעניים ולא כלן ומשדה אמותו ולא כלה ואין הלכה כרבי אלעזר בן עזריה
אלא לכתחלה לא ימרים את כלן אבל אם החרימו מוחרמים: להיותם על כספיו שלא יבזום להדיע:

ה שאין אדם מחרים דבר שאיכו שלו וכתוהי דיכול לחברה בקטנותה איכו יכול למכרה
כגענותה: שהחרמים שלהם דכעני כל חרס בישאל לך יהיה וכיון דדידיה הויא מה הכאה בכך חס
היה מחרים איהו גופיה וכי ביה ולא יהיב ליה לכה: אחר: כדאין דברי רבי יהודה הכי קאמר כדאין
דברי רבי יהודה לרבי שמעון דמורה לו רבי שמעון לרבי יהודה והוכר כמותו כקרקעות ולא דבר רנו
שמעון אלא כמטלטלין לפי שאין החרמים של גוים ורבי יהודה סבר הוקשו מטלטלין לשדה אחוה דכתיב
מכל

יחודה

מכל

ערכין פרק ה

מכל אשר לו מאדס וכסמה משדה אחוות עה שדה אחוה אין הלויים מקרימום כדכתיב כי אחיות עולם
שיא להם חף מטל גלגין אין לויים מקרימום ודכי שמעון לית ליה הוי הקישא ומדכתיב רבי לפרושי מלתע
דלכי שמעון כמה מודה לרבי יהודה וכעס כחלק עליו שמע מינה דהלכה כרבי שמעון:

פרעי כהנים מקמים שהקרימום כדי לתתם לכהנים אין להם פדיון כדכתיב לא ימכר ולא יאלם אכל
ממית בך פדיון הכית נשאלם פדיון
דל' ענין דהכי אהמינו דהא
אין רחמי לנדק הכית אלף מעות
ומכמים אומרים סתם מרמים
לכהני והלכה כמכמים והממרים
מטלטלין בזמן הזה וכן הממרים
קרקצות כחונה לחרץ שדיכס
כמטלטלין לבענין זה כמקס.
לכהנים והמקדיש לנדק הכית
בזמן הזה שאין שם בית פודה
איתן לכתחלה כדבר שמענו ולא
יפסות לכתחלה מארבעה זוזים
או קרוב לזה אכל לא כסוה פדוה
לכך או כיוצא בה משום דליכא
פרסומי מלתא: שהאש חל על
קדמי קדשים כלמערע ואולי
מקמים אדם את קדשו כו' :

המרח בקרקעות שנאמר כי אחחת עולם היא להם וכדברי רבי
שמעון בסטלטלים שאין חחרמים שלהם ו חרמי סהנים
אין להם פדיון אלא נותרים לכהנים כתרומה רבי יהודה בן בתיר'
מומר סתם חרמים לברק הבית שנאמר כל חרם קדש קדשים
הוא לה וחכמים אומרים סתם חרמים לכהנים שנאמר כשרח
מחרם לכהן תזיה אחזתו אם כן למה נאמ' כל חרם קדש קדשים
הוא לה שחזא חל על קדשי קדשים ועל קדשים קלים ו
בתרים אדם את קדשו בין קדשי קדשים ובין קדשים קלים אם
בדר גותן את חרמים אם נרבה גותן את שובתו שור זה עוללה
אומרים כמה אדם רוצה ליתן כשור זה חל עלותו עולה שאינו
קדשי חכמה בין חמים בין בעל מום מרמיסין אותו כיצר מחרים
מותרו המדוק אומרים כמה אדם רוצה ליתן בכבור זה ליתגו לבן
בתו או לבן אחותו רבי ישמעאל אומר כחוב אחר אומר תקדיש
ובתוב אחר אומר אל תקדיש ואי אפשר לומר אל תקדיש שכבר
באמר תקדיש אמור מעתה מקדישו אית הקדש עילו ואין אתה
מקדישו הקדש מובח :

פרק ט

הדי עלי עולה והמדיש בהמה
לכדור ואמר כך הקריעה הואיל
הוא חייב באחריותה אם עתה או נכנכה כעצת שלו היא וכוונתן כל דמיה לכהן ואת הבהמה יקריב לכדור
דהאי דלויש לה פדיון : ולא כדכה שיא דלוינו חייב באחריותה אם עתה הא ודאי לא חייב בה חרם
דלאו דידים היא אלא ככדי טובתה וטובה שיש לו בה יתן לכהן כיכד שור זה עולה והמדיש אומרים כמה
אדם שאינו חייב בעולה רוצה ליתן אם יצא עולה בזול כדי להקריב דורון לקוחו וזאונת דמים יתן זה
הוא היא טובת הכאה שיש לו בה שהרי אם עתה או נכנכה אינו חייב באחריותה ומשהפרישה יבא ידי חובתה
מעצת אינו מאכר ואינו ממסיד אלא מהקריב דורון לקוחו: שאינו רשאי שאינו חייב תרגום כושה
רשיא: כיכד פודים אותו דהכבור גופו אינו מוחרס שהרי אינו שולא אלא לכהן אלא אומרים כמה אדם
רוצה ליתן לבעל הבית שיגן בכורו לכן בתו כהן או לכן אחותו ואחיה טובה דיהיב יתן בעל הבית לכהן
בשכיל החרם ודוקא כקטן כן בתו או כן אחיות כסן ראלו כהן גופיה לא מני למיתן טובה לבעל הבית כדי
ליתן הכבור לו או לכהן אשר דכיון דכבוד חוי ליה מימיו ככהה המסויב ככית הגרמית לדוש ולדורות כדי
היתב לו תרומות כשכרו ואשתכח דלא שקיל ליה בתורת תרומה אלא בתורת שטר: כבוד אחר אומר
תקדיש גבי בכור כתיב כל הבכור אשר יולד תקדיש: וכתוב אחר אומר לא תקדיש כבוד אחר אומר אל
תקדיש אך כבוד אשר יבכר לה כנהמה לא יקדיש איש אותה: תקדיש עליו להעלותו בדמים שיגן
בטובת הכאה כמה אדם רוצה ליתן בו להעלותו עולה שאינו חייב בה אלא כדי לגשיות דורון לקוחו :

פאי אתה מקדישו תקדיש טובה שיהא שם אחר חל עליו ורבנן דמספא להוהך דרשא לגיב מכל חרם קדש
קדשים אל תקדיש מבני ליה ללאו שאם מתפיהו לשם ובה אחר עובר בלאו ותקדיש מבני להו למר שמנה
לסקדישו ולומר זה קדוש לבכורה ואף על גב דמאליו הוא קדוש ורבי ישמעאל לית ליה הך דרשא והלכה
כמכמים :

ערכין פרק ט

המוכר

את שדהו כשעת היובל כשעה שהיו. כל כוונה אבל בשעת היובל עצמה אינו דשאי למכרה ואם מכר המוכר בעל ומחזיר הדמי: אינו מותר לגאול ואפי' כעבד לוקח אין שומש'ם דכתיב במספר שנים אחד היובל תקנה שתיחא קטויה לו שתי שנים ואי מהדר לה מקמי ככי עובד בעשה ומוכר כמי עובד בעשה אם גאולה קודם שתי שנים דכתיב במספר שני תבואות ומכור לך אבל לאמר שתי שנים אם רכס לפדותה פודה איתה בעל כרחו של לוקח ונותן לו לפי מה שמכרה בדכתיב ומשכב לו את שבת עמכרו שמחשב כמה שנים משמכרה עד היובל ומחלק הדמים לפי השנים כגון אם מכר עבד שנים לפני היובל במנה כ' כמנא שמכר פירות כל שנה ושנה כעצויות מנה שהיו סתם מכירה איכה אלא עד היובל שהיתה ניד חלוקה משש שנים ואחר כך ניד עובד לגאולה מכרה לו לוקח שני עשה: איכה עולה ממכין שתי שני דהא שני תבואות כתיב שתי שנים קדונוין לתבוא'ת שהיו ביד הלוקח אבל הייתה שנה הראויה לתבואה וכרה היכו שחרשה ועצמה שדה

פרק ט

המוכר את שדהו בשעת היובל אינו מותר לגאול פחות משתי שנים שנאמר במספר

שני תביאת ימכר לך חיתה שנת שדפון וירקן או שביעית אינה עולה לו מן המכין ניה או הכירת עולה לו מן המכין רבי אלעזר אומר מכרה לו לפני ראש השנה חזיא מלאה פירות הרי זה אוכל סמכה שלש תבואות לשתי שנים + ב מכרה לראשון בסכה ומכר הראשון לשני במאתו אינו מחשב אלא עם הראשון שנאמר לאיש אשר מכר לו מכרה לראשון במאתו ומכר הראשון לשני בסכה אינו מחשב אלא עם האחרון שנאמר לאיש אשר בתוכו לא ימכור ברחוק וגאול בקרוב ברע וגאול בשרא לא ילוה וגאול ולא יגאל יגאל לחצאים ובהקדש כותר בכלן זה חומר בחיוב מבהקדש + ג המוכר בית בבתי ערי חובה הרי זה גואל מיד וגואל כל שנים עשר וחדש הרי זה כמין רבית ואינה ריבית מן המוכר יגאל בכו מן חלוקה וגואל מיד בכו אינו מוכנה לך שנה

כיר ולא זרעה או הזכירה שהייתה כור ואפי' כיר לא עשה בה איהו אפי' אכפסיה ועולה לו במכין שתי שני: שלש תבואות לשתי שנים אותה תבואה העומדת בה כשעת קניה ושני תבואות בשתי שנים שתעמוד בידו ור' אלעזר לא פליג איתן בהא אלא דברי הכל היא: ב אינו מחשב המוכר כשנא לגאולה אלא עם הראשון ואומי חשבון יכנה לו לכל שנה ושנה שאכלה והמותר ישלם לו אשר מכר לו בגאול שדה מחכירו כתיב והשית את שדך לפי אים אשר מכר לו לאיש אשר בתיב שהיא מוכר עתה בתוך השדה כשנא לפדותה ומכלן דרשיל לקולא גבי מוכר ולא דרשיב לחומר גמריבן גאולה מועד עברי כשדה אחוה כתיב ומנא כדי גאולתו וכעבר עברי כתיב בגאולה תיה לו מה להלן להקל אף כאן להקל והתם מכין דלהקל דתיא מכרה במכה והפטיח ומד במאיתם מתיב אין מחשבים אלא במכה וכמו שהניע מחותנו ענה לכל שנה כך מכרה לו תל' מוסף מקבתו ומתיב שאם מכר במאיתם והכסוף ועמד על מנה שאין מחשבים אלא במכה תל' כפי שנת כלות' כפי מה שהיא שיה באותה שנה: לא ימכור שדה רחוקה שיש לו כדי לגאול שדה זו שהיא בקרוב וכן לא ימכור ברע כדי שיגאול שדה זו שהיא יפה ולא יגוה מאמרי' כדי שיגאל ואינו גואל חני השדה שמכר לא או גול כלס או לא כלום וכל הכי ילפיבן מקדא דכתיב והשיגה ידו ומנא כדי גאולתו והשיגה ידו מעבמו ולא סיליה ויגאל וצא משמוע שית' דבר שלא היה מנוי לו כשעה שמכר פרט למוכר כרחוק כדי לגאול בקרוב ברע כדי לגאול כיפה שהיה מנוי לו כשעה שמכר כדי גאולתו הוא גול ואינו גול לחבאי: ובהקדש מותר בכלן המקדש שדה מותר למכור שדה אחרת או ללוות כדי לגאולה ואם אינו עספיק לגאול כלס יגאל חניה וכשתשת ידו יגל כלס: ג הרי זה גול מיד ואין דיכו כתיב שדה אחוה שאינו גול פחות משתי שני: הרי זה כמין רבית שכשמוחו לו מעותיו בתוך שנה ואין זה מכרה לו כלום כמ' שכשתיש' בתיב בשכר המתכת מעותיו ואיכה רבית גמור' דרבית לא מקדיוה לא על ידי הלוי' שדאי' כלה לדי רבית שאיכה כחלטת לגעלם ולא על ידי מכר שהיו אם לא יגאלכה ותחלט לו אי' כאן רבית: יגאל כמ' בתוך שנה אם יכנה אבל לאחר שנה כחלט ואינו גואל עד כדכתי' ואם לא יגל עד מלאת לו שנה תמיומה יגל: משעה שמכר לו שם מכרה ראוין לשמעון בביתו ושמתן ללוי כאייר כיון שהגיע כסף הוא כחלט ואין מוכי' למכר שני' לא לראשון שכ' עד מלאת לו דעשת' לזה שהיתה על

עדין פרק ט

סח

לנו: להביא חדש העבור שאם היתה שנה מעוברת איכה כחלטת ער שלפס עשר חדש: שנה ועבורה בין בשנה פשוטה בין בשנה מעוברת כותבים לו שנת לכנה מהיא שכד יום וימים שיתרי' שנת חמה על שנת לכנה אז יום שבעבורן אנו מעבירים את השנה והלכה כחכמים: ד ואחר הכותב במתנה אם רצה לגאול כותב שנתנו ונא ואם לאו חלוט לו היה כטמן לוקח כיום שלי עשר חדש כדי שלא יפאזרו מוכר ליתן לו מעותיו ויהא כחלט לו: שיהא חולט שיהא

שנה אלא משעה שמכר לו שנאמר ער מלאר לו שנה המיסה וכשהוא אום' המיסה להביא חדש העיבור רבי אומר יתן לו שנה ועיבורה' ד הניע יום שנים עשר חרש ולא נגאלה ויתר חלוט לו אחר חלוקה ואחר שנתן לו מתנה שנאמר לצמיתות בראשונה היה נטמן יום שנים עשר חדש שתהא חלוטה לו התקין חלל חוקן שיהא חול' את מעותיו בלטבה ויהא טובר את הדלת ונכנס אימתי שרצרה חלה יבוא ושור' את מעותיו' ה כל שהוא לפנין מן החומה חרי הוא בבתי ערי חומה חרין מן השדרות רבי אבי אומר אף השדרות ביר' חבני בחומה רבי יהודה אומר אינו בבתי ערי חומה רבי שמעון אומר כותל החיצון היא חומתו' ו עיר שנגזתה חומתה ושאינה מוקפת חומה מימיה יהושע בן נון אינה בבתי ערי חומה ואילו חן בתי ערי חומה שלשרה חצרות של שני שני ערי חומה ומקומרת חומה מימיה יהושע בן נון כגון קצרה בתים של ציפורים והקרה של גוש חלב וירדת הישנה ונמלה גרודי ורודי ואוכו וירושלם וכן כיצא בח' ו בתי החצרים נותנים להם כח היפה שבבתי ערי חומה וכן היפה שבשרות ונגאלין מיד ונגאלין כל שנים עשר חדש בבתי חצרים ביוכל ובגרעון כסף כשרות ואילו חן בתי חצרים שתי חצרות של שני שני בתים אף על פי שמוקפין חומה מימיה יהושע בן נון גרין אלו בבתי חצרים' ה ישראל שירש אבי אמו לוי אינו גואל

מעיל מעותיו ללשכת סקודס שכעז' ויהא שוכר את הדלת של בית שמכר וככנס חולט כיון חולט על גוים: ה כל שהוא לפנין מן החומה כגון בתי הכדרי' שעשויין כהן שמן ובתי מרחבאות ועדלים וכדו' שיהיו ומערת דכתי' אשר כעיר לרבו כל שנתן העיר יכול שאינו מדכה את השד' תלמוד לומר הכית פרט לשדות שאינן דומים כלל לבית: ו כנו מאיר מאיר אף השדות כחומ' לאו שדות מעט קאמ' רבי מאיר דהא בית כתיב ושדות לא דמו לבית אלא כגון קרקע של סלע' ומגולה שאינן דלאו' לזריעה ופשוטין לבנין הכית מקום בלעיס ליתול מעט אכבו' לבנין ומגולה ליתול מעט חול לבנין ואין להלכה כר' מאיר: אינו בבתי ערי חומה להיו' כחלט כסוף שנה: כותל החיצון הוא חומתו וכדון בבתי ערי חומה והלכ' כרבי יהודה: ו שנתנו

חומתה שלא תקיפה חומה אלא תקיפה בתים ותיכפת הבתים זו לזו הן כחומה: איכה בבתי ערי חומה דחומה כתיב ולא שנתנו חומתה: ושאיכה מוקפת חומה מימיה יהושע בן נון אבל המוקפת חומה מימיה יהושע אעפ' שאין לה חומה עכשיו כדון בבתי ערי חומה לזו חומה כתי מלא בנין אלק' דמשמע לו ומשמע לא כלומר אין לו עכשיו והיה לו חומה קדם לכן היו כתי בית חלוט לה: שלש חצרות שכל אחד ואחד שכי בתים מקרי עיר: כגון קנרא שם עיר קטנה שהיה מחוץ לגבעה חלב וכו' כל כך דהכיב במקרי ירוש' שהיו מוקפין מימיה יהושע בן נון וירושלם דקא חשב במתני קימא לן דאין בית חלוט בירושלם הילכך איכא למאן דאמר בגמרא דתרת ירושלם הוון ואין זו ירושלם הקדושה שאין הכית חלוט בה אלא ירושלם אחרת שהיתה בארץ ישראל וגם היא מוקפת חומה מימיה יהושע והיה הכית חלוט בה בבתי ערי חומה: ז בתי החצרי' שאין להם לעיירות חומה: כח יפה כדמפרש ונאליס מיר שאין נדון לשהויה שתי שנים בוד לוקח כשדות דכתיב בהו גאולה תהיה לו דמשמע מיר יגאלנו אם ירצה והיו בבתי ערי חומה: ו בגרעון כסף שמכנה לו הלוקח לפי שנים שהוא כירד כשדות דבבתי החצרים כתיב על שדה הארץ תשכ שוכב' בגרעון כסף כשדות: ז' חצרות של שני שכי בתים עיר שאין בה עלא שתי חצרות אעפ' שהיא מוקפת חומה מימיה יהושע כחשני' בבתי החצרים: ח ישראל שירש בתי ערי חומה מאביו אמו לו: אינו גואל במד סוה בגמרא אמרו תבי אינו גואל אלא במד סוה וסבי קאמר אינו גואל כליו דכתיב בהו גאולה

תמורה פרק א

שולם תהיה ללויים אלא כסדר הזה האמור כישראל שתהא כחלטת כסוף שנה: וכן לוי שירש את אחי אמו ישראל אף הוא אינו גואל כליו אלא כסדר הזה האמור כישראל דלעולם אינו גואל כליו עד שיהא לוי ובערי הלויים דבריו קראי כתיבי כתיב כי כתי ערי הלויים היא חמותם דלממע דבערי הלויים תלה דהמא לאפוקי בן לוי שירש אתי אמו ישראל וכתיב ואשר יגאל מן הלויים דמשמע למתקנת לויים כתיבי דנות לגואל ולא כלום לאפוקי בן לוי הכא מן

גואל כסדר הזה וכן לוי שירש את אביו אמר ישראל אינו גואל כסדר הזה שנאמר כי בתי ערי הלויים עד שיחא לוי ובערי הלויים דבריו רבי וחכמים אומרים אין חדברים אמורים אלא בערי הלויים אין עושין שדה מגרש ולא מגרש שדה ולא מגרש עיר ולא עיר מגרש אמר רבי אלעזר במח דברים אמורים בערי הלויים אמר בערי ישראל עושין שדה מגרש ולא מגרש שדה מגרש עיר ולא עיר מגרש כדי שלא יחריבו את ערי ישראל וכהני ולוי מוכרי לעולם וגואלים לעולם שנאמר גאלרת עולם תהיה ללויים

כשלתה מסכת ערכין: ובעה תתיל מסכת תעודה:

חבל סמירים אחד אנשים ואחד נשים לית שאדם רשאי להמיר אלא שאם המיר מוכר וסופג את הארבעים הכהנים סמירים את שלהם וישלחם את שלהם וישלחם סמירים את שלהם אין הכהנים סמירים לא בחטאת ולא באשם ולא בבכור אמר רבי יוחנן בן גוריון כי בפני מה אין סמירים בבכור אמר רבי עקיבא חטאת ואשם נתנה לכהן והבכור נתנה לכהן מה חטאת ואשם אין סמירים אף הבכור לא יטור בו אמר לו רבי יוחנן בן גוריון מה לי אם אינו סמיר בחטאת ובאשם שאין זכין בהן בחייהן תאמר בבכור שזכין לו בחייו אמר לו רבי עקיבא והלא כבר נאמר וחיה הוא והמורתו יהיה קדוש חיבן קדושה חלה עליו בבית הבעלים אף בתורה בבית הבעלים

פרק א

חבל סמירים אחד אנשים ואחד נשים לית שאדם רשאי להמיר אלא שאם המיר מוכר וסופג את הארבעים הכהנים סמירים את שלהם וישלחם את שלהם וישלחם סמירים את שלהם אין הכהנים סמירים לא בחטאת ולא באשם ולא בבכור אמר רבי יוחנן בן גוריון כי בפני מה אין סמירים בבכור אמר רבי עקיבא חטאת ואשם נתנה לכהן והבכור נתנה לכהן מה חטאת ואשם אין סמירים אף הבכור לא יטור בו אמר לו רבי יוחנן בן גוריון מה לי אם אינו סמיר בחטאת ובאשם שאין זכין בהן בחייהן תאמר בבכור שזכין לו בחייו אמר לו רבי עקיבא והלא כבר נאמר וחיה הוא והמורתו יהיה קדוש חיבן קדושה חלה עליו בבית הבעלים אף בתורה בבית הבעלים

ב סמירין

של ישראל ואם שדות מכרו אין צריכין לעמוד ביד הלוקח שתי שנים אלא גואלי מיד אח ידנו:

הכל

ממדין הכל מתיישבין בקדושת תמורה שמופת קדושת תמורה כהמות חולין אם אמונתו תמת וזו של הקדש בין על פי אשתי בין על פי כשים כגון אם המירה אשה תוספת קדוש תמורה על פיה והכל דתיבין הכא לאשתי ויום שאם המיר בקרבן שהפריש מורישו בחייו תמורת תמורה לא שאדם רשאי להמיר דהא ציבין לא ימיר: מומר כתפסת עליה קדושה ושתיקן קדושת: וסופג את הארבעי לוקח על לאו דלא ימיר ויפגע דלאו שאין בו מעשה הוא דקל כל לאו שאין בו מעשה אין לוקין עליו חוץ מעשבע ומימ ומקלל את חבירו בשם ואם תנא לאו התקן לעשה הוא דכתי' והיה הוא ומתורתו יהיה קדוש ואין לוקין על לאו התקן לעשה יל דשאכי הכא שהלאו כולל יותר מן העשה שבו שכל מימיר לוקח ואין כל מימיר עשה תמורה שהרי שית' וצבור אין עושין תמורה וכיון דאין העשה שיה לאו התקן לעשה: הכהני ממירין את שלהן קרבנות שהפריש הכהן להקריב לעבמו אם המיר בו הכהן מתישם בתמורה: לא כחטאת ואשם שנתן ל' ישר' שקריבו לו אם המיר בו הכהן אין עושה תמורה על ידו דהא אין לו חלק בו אלא משעת הקטרת אמורין ואלך וזכה בכשר ואין אדם מתישם בדבר שאינו שלו: ולא בבכור שנתן לו ישראל: וכי מפרי מה אין שכהני ממירי בבכור והלא כלו של כהן הוא ומתישם כותבו לו ואין ישראל מתכפר בו: מה חטאת ואשם אין עשרין דהא ודאי פשיט' לן דאין קריבין זוכי בהן לא מהקטרת אמורין ואלך: מה לי מימיר בחטאת ואשם כגומע

תמורה פרק א

סו

כלומר דין הוא שאין כהני ממידין בחטאת ואשם כו' והיה הוא ותמורתו מקיש תמורה להקדש עצמו היכן קדושה חלה על ההקדש בבית בעלי אף תמורה לא תחול לא בבית בעלי אכל בבית כהן לא חיילא לגמרי הילכך אין כהן מומר בכבוד אכל ישראל אם המיר כתפס בקדושה שהיה בראשית חלה הקדושה על הכבוד זהלכך כרעקיבא: ב ממירין מן הנקר על הכאן וכו' דכתיבהמה בבמה ונאן וזכרו ונקוד כלתו

ב ממירין הנקר על הצאן ומן הצאן על הבקר מן הכשבי על חצויו ומן העויו על הכשבי מן הזכרי על הנקבו ומן הנקבו על הזכרי מן התמימי על בעלי כומי וכבעלי כומי על התמימי שנאמר לא יחליפנו ולא ימיר אותו טוב ברע או רע בשוב בעלי כומי שקיים והקדשו את מופס ממירי אחר בכ' וב' אחר במאה ומאה באח' רשא אין ממירי לא אחר באחד שנ' וזחיה הוא ותמורתו כה הוא פיוחר אף תמורתו מיוחרת * ג אין ממירי אברי בעוברי ולא עיברי באברי ולא אברי ועוברי בשלמי ולא שלמי בחן ריוסי אום סמירים אברין בשלמים ולא שלמים באברין אמר רבי יוסי והלא במקדשי האום רגלה של זו עולה כולה עולה של זו תחת זו שתחא כלה תמור' תחתיה * ד אין הכרובע כרם' אלא לפי חשבון אין המחובין כחמין אלא לפי חשבון אין חמייס השאובים פוסלים את הכקוה אלא לפי חשבון

ה אין

רע מעקרו שפעל בו פוס קודם שהוקדש אין גמ' תמור': ממירין אחד של מולין בכ' של הקדש כגון שלמי הכהן א תחת לו: וכ' לחולין כה' דקודש כגון הרי לו תחת זו: מה הוא מיוחד דכתי' הוא ואין הלכ' כרש': ג אכרי' בעבכרים אכרים לחולין בעבכרים דקדש שאם אמר תהא רגל בהמה זו תמורת עונד הקדש שבמעי בהמה זו אין הקדושה חלה על האכר ולא עבכרים באכרים שאם אמר הרי עונד שבמהת חולין זו תמורת רגל של בהמת קודש זו אין העונד קדוש: ולא עוברי ואכרי' של חולין בשלמים דקדש ולא שלמים לחולין בעוברי' ואכרים של קדש: עמירי אכרים בשלמים אמר הרי רגל בהמת חולין זו תמורת בהמה קדש זו חלה תמורה על האכר ופסטה לה ככל הבהמה והוויא תמורא כלה וקריבה: ולא שלמיסבהן דאין כה באכר אהר של בהמת קדש לעשות תמור': והלא במקדש הים בתמלת הקדש כשאר רגלה של זו עולה כלה עולה כדילפינא מקרא דכתי' כל אשר יתן ממנה לה יהיה קדש כשהוא אומר יהיה קדש לרבות את כלה והלכה כתיב:

ד אין התרומה מרמעה אלא לפי חשבון סאה של תרומה שכללה לפחו ממאה חולין וכדמעט וכפל מן המדומע למקון אחד בעכ' ממאה מן החולין לפי מה שיש תרומה בסאה זו של דמוע: ולא בעינין ק' סאה כנגד כל אותה סאה של דמוע שאינה נחשבת כלה תרומה לאמור חולין שניים: ואין התמורין ממחין אלא לפי חשבון עבה של חולין שנתחמבה בשאור של תרומה הרי כלה אסור לזרי ואם כפל מאותה עבה לתוך עפס אחרת של חולין מהמתה אינה אזהרתה אלא לפי חשבון שאור של תרומה שנתעבר בה ולא מתבאר אחרונה אלא כפל בה מן הראשון שיעור גדול ככ שיש בשאור של תרומה העעורב בה כדי לחמץ האחרון בלא צורך החולין המדומע: ואין מים שאובי פוסלי את המקוה אלא לפי חשבון מקוה שיש בו כ"א סאיו גשמי משלל כתיב' יטבאין ופותקן למקוה דרך המשכה והן עהוריו ופגג' דג' לוגי' מים שאובין פוסלין את המקוה השאינה כשרה כשהיא אלא דרך המשכה והיה שם כראשונה רוב שיעור מקוה שהוא כ"א סאיו גשמי והיו לפי חשבון דאין השאיני פוסלים המקוה כשהן דרך המשכה אלא הן כ' לוגי' מים שאובי שאין שם רוב שיעור מקוה גשמי ככ' כר' פי' ששסס זו וכן פירשתייה במס' תרומו' פרק סאה תרומ' אבל בתלמוד הפ' לפי חשבון כלים שאין ל' לוגין מים שאובין פוסלי' את המקוה אלא כפלו למקוה משלשה כלי' או פחות אבל אם כפלו מארבע כלים או יותר אינן פוסלים גמירי דקאמר ואין מים שאובין פוסלי' את המקוה אלא לפי חשבון שמתבנין הכלי' מהן כפלו שלשת לוגין מים למקוה ומוכין אותן אם הם שלשה כלים או פחות פוסלי' את המקוה ואם משלשה כלי' וזלעלה אין פוסלים

תמורה פרק ב

עמתי ר' יוחי בן חנני היא דהוא סבך ג' לנין שפכלו מיתר ענ' כלים אין פוסלי ואיכה הלכה: ה אין
 הטאת כעשים מי הטאת אלא עב מתן אפר בשעה שכותן את האפר כעשים מי הטאת הילכך בעינן טיחי
 שיש תהלה בכלי ואחר כך אפר אבל כתיב אפר תהלה ואחר כך מים כסול דהא לא היו פס מים כשעת מיתן
 אפר כדי שיעשו מי הטאת ותו לא מיעבדי מי הטאת וקרא דכתיב וכתן עליו מים חיים לא שיתן המים על
 האפר דהא כתיב מים חיים א' בלי
 דעשה המי כתיב א' כלי ולא א'
 סעפר לא וכתן עליו לסווד שאל
 שיתן העפר על המים וערכם
 כאכבעו ופה ויחזיר המי שתחתו
 עליו: אין בית הפרס עושה בית
 הפרס שדה שחמש בה קצר אם
 יחד וקצר בית הפרס ושדות
 שסביבותיו לא מחזיקין לשאר
 שדו כבית הפרס ולומ' שהמטרים'
 סוליב העגול לשדו שסביבותיה
 דקצר אחד לא עבדי בית הפרס
 אלא כל אותה שדה שאחד בה
 הקצר שאין ידוע היכן הוא ומלא
 עשבה לכאן ומלא מעבה לכאן
 לאותו דרך שרגילים בני הכנענה

ה אין מי הטאת כעשין מי הטאת אלא עם בתן אמר
 אין בית הפרס עושה בית הפרס ולא תרומה אחר הרומה ולא
 תמורה עושה תמורה ולא חולד עושה תמורה רבי יהודה אומר
 חולד עושה תמורה אמרו לו הקדש עושה תמורה לא חולד ולא
 תמורה עושין תמורה ו העופות המנחות אינן עושין
 תמורה שלא באמר אלא בחמה הציבור והשותפים אינן עושים
 תמורה שנאמר לא יסיר אותה יחיד עושה תמורה לא הציבור
 ולא השותפים עושים תמורה בקרבנות בדקהבית אינן עושים
 תמורה אמר רבי שמעון והלא המעשר בכלל היה ולמה יצא
 לחקיש אליו בה מעשר קרבן יחיד יצאו קרבנות ציבור בה מעשר
 קרבן נזבח יצאו קרבנות בדיק הבית

פרק ב

יש בקרבנות היחיד מה שאין בקרבנות הציבור
 ויש בקרבנות הציבור מה שאין בקרבנות היחיד
 שקרבנות

למנוש שדעויהן אם למורה ומערכ או כפון ודרום דשאל לאחד מ' ראשיה היה הקדש ומשם נתגלגל העם:
 ליתך אחר מן הדור שמכאן ועכאן וכך שערו חכמים דמלוא מעבה דריוות העגמות לגלגל על ידי המהריסם
 עפי לא וכמה שלא מעבה מאה אמה: ואין תרומה אחר תרומה השותפים שתרמו זה אחר זה תרומת
 הראשון איכה תרומה דכיון שזור השני ותרם ג' דעתיה דלא כחא ליה בתרומת הראשון והוא ליה ראשון
 תורם לשלש שדעת חבירו וכן השני ושמכ' ר' עקיבא היא ואיכה הלכה אלא אם תרם הראשון כשיעור דהיינו
 אחד מחמשים אין תרומת השני תרומה ואם לא תרם הראשון אלא בעין רעה כגון שתרם אחד שש' תרומת
 ששתי תרומה: ואין תמורה עושה תמורה דאמר קרא ותמורתו יהיה קדש ולא תמורת תמורתו: ולא חולד
 עושה תמורה דאמר קרא והים הוא ולא חולד: ד' יהודה אומר חולד עשה תמורה דאמר קרא יהיה לרבות
 את חולד ורבתן סבקי יהיה לרבות שונג כמויד שאם סבור להקדיש סמור וקדשים את הלבן דגבי קדשי' לא
 קדוש עשום דהוי הקדש כטעות עני תמורה קדוש והלכה כחכמים וסיהו אגב דאין תמורה עושה תמורה
 קל עטירין וסורין ומעירין בבהמה אחת ואפי' כמה בהמות על בהמה אחת של הקדש בין בבת אחת בין בזה
 אחר זה כלן תמורה: ו שלא כאמר לא בבהמה ואם המד יעיר בהמה בבהמה קדשי בדיק הבית אין עושין
 תמורה דגבי תמורה כתיב קרבן וקדשי בדיק הבית לא אקרו קרבן: אמר ר' ש והלא המעשר בכלל הו' ר' סבירא
 ליה דקדשי בדיק הבית אקרו קרבן הילכך לא כפקא לן דלא עבדי תמורה לא מהכא והלא מעשר בכלל הו'
 בכלל כל הקדשים דעבדי תמורה ולמה יצא דכתיב בדידיה דעושה תמורה דכתיב גבי מעשר לא יבקר בין
 טוב לרע ולא יסורו: מה מעשר קרבן יחיד ועושה תמורה אף כל קרבן יחיד עושה תמורה ואלו קרבנות
 סבור והשותפין דמעשר ליתיה בשותפו כדאמרי' בפ' בתר' דבכורות יהיה לך ולא של שותפו: ואלו קרבני בדיק
 הבית דאגב' דאקרו קרבן כדכתיב וקרבן את קרבן ה' איש אשר מא כלו וזה אינן קרבן מובהק כמעשר ורבנן
 דאמ' לבי קדשי בדיק הבית לא אקרו קרבן סבירי כתי דקרבן ה' אקרו קרבן לה' לא אקרו כשאר קרבנות אבות:
 בקרבנות היחיד וקרבנות הכבוד אין כוהני' אלא כוכדים דרובן עולות ועולה זכר הוא ואין מביאין
 שלמים אלא כבשי עגרת דוכרים הן וטאת שלהן כמי כתיב בכלהו שפיר טאת אחת: קרבנות
 סיחיד יחיבי' באהריותן כלומר ומן מותן שקבוע להם ומן שאפי' עכר ומכן מייב להקריבם כגון עולת יולדת
 וקרבנות

חמורה פרק ב

וקרבנות ענדוע אם עבר עמיני שלו יוכל להקריב לאחר זמן אבל קרבנות צבור שיש להם זמן איסור עבר ועד כעל קרבנו : משקרב הזבח שאם קרב הזבח בזמנו ולא קרבו כסכיו עמו חייבו להקריבם אפי' מכאן ועד עשרה ימים דכתיב כפרשת פסחם בכלהו ומכתיבם וכסכיהם לפרים לומר לך מכהתם וכסכיהם של קרבנות צבור קרבים אפי' בליילה ואפי' למחר אם קרבו בזמנו ולא כדענו להם מנחות וכסכים מקריבים אותן כשיזדמנו לכן אפי' לומר כעס

יש : חבתי כהן גדול דומין שבת וטומאה דכתיב זהו מכה תמיד הרי לך כמחאה של תמידין שבת שבת וטומאה דבתמיד כתיב כמזערו וזמרי' כמו גדול אף בשבת בטומאה : שאם היו רוב הכהנים טמאות עושים אותו בטומאה ועד יום הכפורים פרו של כהן גדול אלא שזמין קבוע כלומר אין הטעם תלו אלא בקביעות הזמן דכל קרבן שזמנו קבוע ואם עבר הזמן אין לו תשלומים דומה שבת וטומאה והלכה כר' מאיר :

ב חטאת הימיד שפירו בעליו שאבדה וכתפיר באחריו וזמ' כך כמנחת האשוקה : ושל כבוד שפירו באר' אינן מנות דחטוף המנות הלכה למשה עמיני היא וסבירא ליה לתקן דלימוד גמורי ולא של כבוד : ר' יהודה אומ' ימותה דכשל צבור כמו גמירי : אמר רבי

שקרבנות היחיד עושים חמורה וקרבנות הציבור אינם עושים חמורה קרבנות היחיד נוהגין בזכרם ובנקבות וקרבנות צבור אין נוהגין אלא בזכרים קרבנות היחיד חייבין באחריות ובאחריות נכסיהם וקרבנות הציבור אינן חייבין לא באחריות ובאחריות נסמכין אבל חייבין בקרבנות אחריות נכסיהן כשקרב הזבח יש בקרבנות הציבור מה שאין בקרבנות היחיד שקרבנות הציבור דוחין את השבת ואת הטומאה וקרבנות היחיד אינן דוחים לא את השבת ולא את הטומאה אמר רבי מאיר והלא חביתי כהן גדול ופר יום הכפורים קרבן יחיד ודוחין את השבת ואת הטומאה אלא שזמנן קבוע ב חטאת היחיד שפירו בעליו מתות ועל ציבור אינן מתות רבי יהודה אומר וימותו אמר רבי שמעון מה סבינו כולד חטאת ובתמורה חטאת וכחטאת שמתו בעל-ה- ביחיד דברים אמורים אבל לא בציבור אף שפירו הבעלים ושעברה שנתן ביחד דברים אמורים אבל לא בציבור :

חומר בקדשים מבתמורה ובתמורה מבקדשים שהקדשים עושים תמורה ואין תמורה עושה תמורה הציבור וחטופין מקדשים אבל לא סמירי ומקדשים אברים ועוברים אבל לא סמיריים חומר בתמורה שהקדושה חלה על בעלת מום קבוע ואינה יוצא לחולין להגזו ולהעבד רבי יוסי בר רבי יהודה אומר עשה

סמיצין מה טיבו כלו' קל' חמש חטאות ממות שמתו בעליה ושפירו בעליה בזה שנתה ולא חטאת ותמורת חטאת וכי היכי דתלת מטיהו לאו כצבור גמירי דהא לא משכחת להו בקרבנות כבוד ולא חטאת לא משכחת לה כצבור שאין חטאת בקנה כצבור ותמורת חטאת כמו אין קרבן צבור עושה תמורת חטאת בעליה און צבור מתי : אף שפירו בעליה ושעברה שנתה אע"פ דאפשר דמשכחי כצבור לא גמירי דמות : בחסוד דכרו' אמור' דמות אבל לא כצבור והלכה כר' שמעון : ג ואין תמורה עושה תמורה דתמורתה אחרת חמאה ולא תמורת תמורת : אברי' וטובי' לא ממיורי דכהמה בנהמה כתי' : על בעלת מום קבוע שאם בהמת חולין בעלת מום בנהמה תמימה של הקדש חלה עליה קדושה חמורה כל כך שאם יפדוה לא תבא לחולין ליגזו ליבעד לא כדיון קדשי' שקדם הקדשן את מומן שכשפדיון אותן אין בהן הימיר גיזה ועבודה לא הימיר אכילה מה שאין בן בקדשי' שאם קדם מומן להקדשן יובאין לחולין עי' פדיון ליגזו וליבעד אבל בתמורת גלוי קרא טוב ברע או רע כטוב לא הפדוש בין תם לבעל מום : עשה שונג כמורד בתמורה שאם סבור לוע' שור שזור שיבא מביני תחלה היא תמורה תחתיו ויבא עיניו שור לכן גבי תמור' קדוש ולוקה דגלי' ביה קרא יהיה קדש לרבות שונג כמורד : אבל ככה' לקדשי' אם בעל מום הוא למזבח לא קדוש ואינו לוקה דהקדש טעמיה אינו הקדש : הכלאים הבא מתיש ורחל' : לא קדשים בתמורה ואע"פ דתמורה חלה דקדושה על בעל מום קבוע איכה חלה על לו' : ולא מקדשי' אחרים בתמורה אם קדושים הם וטריפה משכחת לה שהיא קדושה כגון שהקדוש בהמה זאחכ כטרפה וכו' הוכרח לומר דאע"פ שקדושה היא אין עושה תמורה אבל כלאים וטומטום ואכרדונוכוס מתחלת כריותן בתקלקלו ואי' אתה מונא בס' קדושה אלא בולדי קדשים שקדשה אדם קודם שנתעברה

תמורה פרק ג

דהשתא מליכה קדושים דירך אינן הן וכהן הונרך לומר דאין עשוי תמורה אל כאל דרבי יהודה דאמר בשאר ולא קדשי עשוי תמורה ולא דמו לבעל מום דבעל מום יש במינו קדכן אבל הכך אין במינן קדכן וחשבי ככהן טמא שאינה עושה תמורה וכד' יוסי ברי יהודה וכד' ר' יעקב קימא לן דליכא מאן דפליגי עליהו נהח :

אלו

קדשים וולד ולדן עד סוף העולם משום דשעיה תנא לרבי אליעזר דאמר לקמן ולא שלמים לא יקרב
שלמים משום הכי תנא וולד ולדן עד סוף העולם כלומר לא מבטיח בולדן דלא מודיק לך לא אשוי עד סוף העולם לא מודיקא לך : וולד שלמי לא יקרב שלמים לא כוכסו לכיפה ומתמדרבנן משום גזירה דאי אמרת וולד שלמים לית תנא אחי לשהייה לאס עד שתלד ויגדל עד הכי מן הולדות ואחי ביה לדי גזיה ועבדוהי לא כחלקו על וולד ולא שלמים מודים חכמי דלא יקרב ושלמים כולד וולד שלמים דלא יקרב שמחשבתו לגדל עד הכי בעי מתוך מעשיו לגדל עד הכי בעי ופסקי ההלכה כתנן של וולד ולדן עד סוף העולם הרי חלו כשלמי העד ל' יושו עובדו דלא כר' אליעזר ועדות זה אמת והלכה : ואכלנו וולד שלמים בחג השבועות קאמר שאם היה ממתין ומנפה לחג הסוכות כמא עובר בעשה שחלו ובאת שמה והכאתם שמה דמשא ברנא ראשון שתבוא שמה

פרק ג

עשה שונג בכזיב בהסורה ולא עשה שונג כמויד בסוקד שורבי רבי אליעזר אומר הכלאים והטרפה ויוצא רופן טובטום ואנדרונגוס לא קדשים ולא כקדשים »
אלו קדשים שולדוהיהן ותמורתיהן כיוצא בהן וולד שלמים ותמורתן וולדן וולד ולדן עד סוף העולם הרי אלו בשלמים ושעונים כמיכה וגמכים והנופה וחזרה ושוק רבי אליעזר אומר וולד שלמים לא יקרב שלמים וחכמים אכרים יקרב אמר רבי שמעון לא נחלקו על וולד וולד שלמים ועל וולד ולד הסורה שלא יקרב ועל מה נחלקו על הולד שרבי אליעזר אומר לא יקרב וחכמים אכרים יקרב העיר רבי יהושע ורבי כפיים על וולד שלמים אכר רבי פפייס אני מעיד שהיה לנו פרה זבחי שלמים ואכלנוה בפכה ואכלנו וולד שלמים בחג » ב
ולד הודה ותמורתה וולדן וולד ולדן עד סוף העולם הרי אלו בתורה ובלבד שאינן טעונות לחם הסורת עולה וולד הסורה ולדן וולד ולדן עד סוף העולם הרי אלו בעולה ושעונים הפשט ונתנו וכלא לאשים » ג הכפריש נקבה לעולה וילדה זכר ירעה עד שיכתאב ויכרי ויביא ברכיו עולה רבי אליעזר אומר הוא עצמו יקרב עולה » הכפריש נקבה לאשם הרעה עד שהכתאב ותמכר ויביא ברכיה אשם אשם קרב אשכו יפלו רמיה לנרבה רבי שמעון אומר המכר שלא בטום » הכורה אשם שכתו בעליו ושכפרו בעליו ירעה עד שיכתאב ויפלו רמיו לנרבה

הכא כל כדרי טעליך מיהו בלאו דלא תאחר אינו עובר עד שיצברו עליו שלש דנלי : ב הרינו כמוד ואמריהן קדשי עג המונח והנשר כאכל לזית ולילה : ובלבד שאינן טעונין לחם דכתיב על לחם הקוד : הרינו עבד טעונין לחם ולא וולד ותמורת טעונין לחם : תמורה עולה כגון המיר זכר בעולה : וולד תמורתה כגון העיור נקבה בעולה דנקבה מתקדשת בתמורת עולה וילדה התמורה זכר : ג ויביא בדמיו עולה ורישא דקדתי הרינו כעולה גבי וולד של תמורה משום דהקדש ראשון שנאולו כלם מכחו הוא קרב דזכר הוא אבל הכא בטעריש נקב לעולה הקדש ראשון שכלם באו מכחו נקב היא ואינה קריב הילכך אינו כעולה לא ומכר ויביא בדמיו עולה : הטעריש נקב לאשם ואין אשם בא מן הנקב : תרע עד שתכתאב עד שיפול בה מום ונמצא פרו ותמכר בלא מום דהואילולא הויא למלתיה מום גמור הוא זה ולא קדשה לא לדמיו ותמכר מיד ויביא בדמיו אשם וחשבי הואיל ובחלתה קדושת דמים כהת לה כמי קדוש הגוף להא חלת דבעי מום : אשם קרב אשמו ויע לא נרדף לאשם : יפלו דמיה לנרבה לטפורות שבעקדש שעהן היו כוטרס להביא לנרבת כבוד : תמכר שלא במום דהואיל ולא הויא לאשם אין לך מום גדול מזה ולא קדשה קדושת הגוף ותמכר מיד ויביא בדמיה אשם : ואיגו רבוי מפרים נקבה לעולה לא פליג ר' שמעון דבעי מום התם הויא דליכא שם עולה בנקבה דאשכחן עולת נקבה בעוף אבל אשם נקבה לא מניכו הילכך היכו מומא ולא קדשא אלא לדמי ואין הלכה כרבי שמעון : תמורת אשם וכו' כלן ירעה להלכה הויא כל שנתטאת מתה באשם רועה ותמורתה טמאת מתא

תמורה פרק ד

סח

תה ימות דאית ליה לרבי אליעזר כהעשרת כאשם מה בחטאת מתה אף באשם מתה: יביא בדמיהן עולות דמותרות לכדבתיסודר אזלי ולא לכד בתכבוד: אשם שמתו כבעליו או שספרו בעליו בחקר דכחטאת תמות ובאשם ירעה עד שתסתאב: ד והלא אף הכדנה עולה פרושי קמפרש מאי ביביהו: בזמן שהיה באש מוכה שהיא מוטלת על היסוד להקריבה סומך עליה כו: ואם היה כהן אזניו שהפריש אשם ונתכפר בחקר וכתפו לראשון כרעויה עבודתה ועורה של עולה הקנייה מדמי אותו אשם שלו היא שהיא עבמו מקריבה וכוטל העור ואפילו אינו מן המשמרה של אותה שנת: אינו סומך עליה דכדכתבנו דאית בה סמיכה וזיצע שהיא כהן עבודתה ועורה לאכסו משמר שהיה של כ כבוד היא ואין כהן של משמר אחר רשאי להקריב דכתיב לכו משכרו על האבות מה שמכרו האבותה ליה עול איתה את ש שבתך ואיכא טול את שבתך והלכ' כדנרבי חכמי: ה הני לוי וכבכור וכמעשר כקדושת בכור ומעשר בהמה שאין נשחטו באטלס דהינו כשוק שמוכרין כו האשר אפילו לאשר שכל כהן מוס וכפדו: חן מהכבוד והמעשר מפני שאין ה הכא לתקדש במזבחת דמי כבוד לכהן ודמי מעשר לבעלים ומש' הכא דדהו לא מולו ליהן בקדשי: וכאין מחובה לארץ לארץ חזן מן הכבוד ומן המעשר שאין באים לכתלה מחונה לארץ כמעשר

לגדבה רבי אליעזר אומר ימות ורבי אלעזר אומר וביא בדמיו עולה תמורת אשם ודר שלמים תמורתן וולרן וולרן עד סוף העולם ירעו עד שיסתאבו וימכרו ויפלו דמיהן לגדבה רבי אלעזר אומר וימותו רבי אלעזר אומר וביא בדמיהן עולות * ד והלא אף הגדבה עולה היא מה בין דברו רבי אלעזר לרברו חכמים אלא בזמן שהיא באה חובה הוא סומך עליה ומביא עליה כספין וכמכירה משלו ואם היה כהן עבודתה ועורה שלו ובזמן שהיא באה גרבה אינו סומך עליה ואינו מביא עליה ככספין וכמכירה משל צבור אף על פי שהוא כהן עבודתה ועורה של אנשי משמר: ה תמורת הכבוד והמעשר וולרן וולרן עד סוף העולם הרי אלו ככבוד וכמעשר ויאלו במומם לבעלים מה בין הכבוד והמעשר לבין כול הקדשים שכול הקדשים נמכרים באטלס ונשחטין באטלס ונשקלין בלישרא חוץ מן הכבוד וכן המעשר יוש להן מדיון ולתמורתיהן מדיון חוץ מן הכבוד וכן המעשר יוש להם מדיון ולתמורתיהן מדיון חוץ מן הכבוד וכן המעשר ובאים מחוצה לארץ לארץ חוץ מן הכבוד מן המעשר אם באו תמימים יקרבו ואם בעלי סומין יאלו במומם לבעלים אמר רבי שמעון מה חשעם שחבכור והמעשר יש להם פרנסה במקום ושאר כל הקדשים אף על פי שנוולו לו כוס הרי אילו בקדשתן * ולר חטאת ותמורת חטאת וחטאת שמתו בעליה ימותו שעברה שנתה ושאתה ונכסאת בעלת מום אם משיכפרו הבעלים תמות ואינה עושה תמורה לא נהנין ולא

פרק ד

ולד

טעמא לקמן: אבל זה כאלו תמימים יקרבו לבעלים ככור לכהן ומעשר לישאל: ארש מה טעם שהכבוד והמעשר אינן באין מחונה לארץ כשאר קדשים: שכבוד ומעשר יש להן פרנסה במקומן ויש להן תקפה במקומן שירעו עד שיסתאבו וימכרו בזמן לבעליו ושאר כל הקדשי ארע' שכל בהו מוס הרי הן בקדושתן ונדין איתה לפדותן ולהעלות דמיהן ולהקריבן והואיל וכוסן להעלות דמיהן יפלו הן עבמו ויקריבו וספק ההלכה דכבוד ומעשר שעלו מחונה לארץ תמימים לא יקרבו דכתיב ואלתל לפני ה' אלקיך מעשר דניך תירושך ונכרותיך בקדך ונאכך מזקנס שאתה מעליה מעשר דגן איתה מעלה ככור ומזקנס שאין איתה מעלה מעשר דגן אין איתה מעלה ככור ומעשר בהמה כשי אתקף למעשר דגן: חטאת ושעברה שנתה לא חויל לה הקריבה חטאת דכת שנתה כתיב מיהו טעם הוא שפולה לחודיה איכה מתה אלא ירעה עד שתסתאב עד דאיכא תרתי לרעויה שעברה שנתה שאנדה או שאנדה וכמכאת בעלת מום והכי מתרין למתביתין בצערא דהוי נשאנדה דקתי: עולה לכאן ולכאן והכי קאמר שעברה שנתה ואלדה נשאנדה וכמכאת בה מום: אש משכפרו הבעלים אש לאחר שמכאת ואת כפרו הבעלים באחרות תמות ואפילו לרנכן דלמי עליה דרבי לקמן בפדקין ואמרי דאין חטאת מתה אלא שמכאת לאחר שנתה הבעלים בהא מודו הואיל ואיכא תרתי לרעויה



תמורה פרק ד

דעברה שכתה ואברה או אברה וכמנחת בעלת מוס אבל אברה לחודה הואיל וכמנחת קודם כפהם אף על פי שלאחר שנמנחת כתבערו הכעלים באחרת אינם עתה אלא תרעה: לא כהנים מדרכנן ולא שיעלן אם כהנו מהן טעוים מקרבן מעולה דכיון דלא היא ולא דמיה קרבים אזלא קדושתה: ואם עד שלא כפרו הכעלים שלא רנו להסתכר באחרת תרעה עד שתמתכב וזעברה שכתה קאי דאותה שאברה וכמנחת בעלת מוס תשכר מיד

ויבא בדמיה אחרת: ועוד תמור' הואיל ודמיה עומדי ליקרב דדבר העומד כדי שידעה וישתאב עשה תמורה: כ וואזר כך כמנחת הראשונה תמורת דהויא תמורת שנתכפרו כעליה באחרת: ילכו לים המלח כל היבא דאי הויא תמורת הויא עתה טעות כמי אולי לים המלח: ג ויבא מאלו ומאלו יעדבם יחד דכיון דעתייהו מיימי לא הוי תמורת שכתפרו כעליה באחרת אבל אי פוה עיימי עמד מביה מדתו אף אחריו דהוה ליה דמי תמורת שכתפרו כעליה באחרת: והשאר יפלו לכדבה דהוי כשאר מותרות של תמורת דאולי לכדבה: והרי העלת בעלת מוס אבל אם תמורת תמורה תיקרב היא והמעו ילכו לים המלח הואיל וכפרו הכעלים באחרת וכל הכך אלבא דל דאמר אבורה בשעת הפרטה כיון הכך מעוית דמנכא קודם כפרה ואולי לים המלח: והשניה תמורת דברי דני ומכמים אומרים כו הכל מודים במתבפר בשאיכה אבורה שאבורה עתה לא נחלקו אלא בעתבפר באבוד דל סבך המפריש

ולא מתעלין אם עד שלא כפרו הכעלי' הרעה עד שתמתכב ותמסר רביא ברמיה אחרת ועושה תמורה וסועלין בה * ב הכפריש חטאתו ואברה והקריב והפריש אחרת תחתיה ואזר כך נמצאת הראשונה תמורת הכפריש סעות לחטאת ואברו והקריב חטאתו תחתיה ואזר כך נמצאו חכמות ילכו לים הפלח * ג הכפריש סעות לחטאתו ואברו והפריש סעות אחרים תחתיה לא הספיק ליקח בהן חטאת עד שנמצאו חכמות הראשונות ויבא סאו ומאלו חטאת והשאר יפלו לנדרה * הכפריש סעות לחטאתו ואברו והפריש חטאת תחתיה לא הספיק להקריבה עד שנמצאו חכמות והרי חטאת בעלת בוס תמכר ויבא מאלו ומאלו חטאתו וחשאר יפלו לנדרה חמפריש חטאתו ואברה והפריש סעות תחתיה לא חמפיק ליקח בהן חטאת עד שנמצאת חטאתו והרי היא בעלת בוס תמכר ויבא מאלו חטאת והשאר יפלו לנדרה חמפריש חטאתו ואברו והפריש אחרת תחתיה לא חמפיק להקריבה עד שנמצאת הראשונה הרי שתיהן בעלת בוס יככרו ויבא מאלו ומאלו חטאת והשאר יפלו לנדרה חמפריש חטאתו ואברה והפריש אחרת תחתיה לא חמפיק להקריבה עד שנמצאו הראשונ' והרי שתיהן תביכות אחת כהן יקרב חטאת וחשניה תמות דברי רבי וחכמים אוכרים אין חטאת סתה אלא שנמצאת כהאר שכתפרו הבעלים ואין חכמות חולבות לים המלח אלא שנמצאו מאזר שכתפרו הבעלים * ד חמפריש חטאתו והרי היא בעלת בוס מוכרה ויבא ברמיה אחרת רבי אליעזר ברבי שמעון אומר אם קרבה חשניה עד שלא נשחטה הראשונה תמות שכבר כפרו הבעלים *

שיק ח

לאבוד באבוד דמי כלומר המפריש תמורת קרבן אבוד דינו כאבוד וכי יפוי דאם כתבפר בשאיכו אבוד האבוד הכשאר כשימנא דינו שימות הכי כמי כי נתכפר באחד מהן ואפילו באבדים ילכו שאין אבדים לים המלח: זרבנן סברי לא אמרים המפריש לאבוד כאבוד דמי: ודוקא המתכפר בשאיכה אבורה והאבורה כשארה האבורה עתה נאף על פי שנמנחת קודם כפרה אבל אם נתכפר באבורה זכשארה שאיכה אבורה אינה עתה אלא תרעה עד שתמתכב והלכה כחכמים: ד מוכרה ויבא בדמיה אחרת דמי מוכרה לאחר חשיבא באלו אינה בעולם אבל כל זמן שהיא תמורת בעלה נמצא שכתבפר באחרת תמורת ורבי אליעזר בר דמי שמעון סבך כל זמן שהיא בעולם לאחר שכתפרו הכעלים באחרת בין שהיא תמורת בעלה בין כיד אחרים תמורת ואין הלכה כרבי אלעזר דברי שמעון:

מעדימין על הכבוד להפקיעו מכהן ולהקריבו לחובות : ולדה זכר יקרב עולה דכבוד
 לא קדיש אלא בדרם וכיון דמעסקה אתפסמה בקדושה אחריתו תו לא חיילא עליה קדושת
 נכורה : ואם נקבה ובחי שלמים לאו במכירת מיורי דאין הנקבה קדושה בכבודה דכע לא עבדמי עליה
 אלא כנהמת קדשים דאם חטאת היא ונתעברה וזכה להעדים שלא ילך למיתה דולד חטאת למיתה אזיל
 ישכחו לקדושה אחרת וקיימא
 לנולדות קדשים כהויתן קדשים
 ולא נמעי אמן וכיון דעדן
 לא קדשו קדוש אמן מבי לארכובי
 עליהו קדושה אחרת : דלכי
 עתיילד לא הוי חטאת : ב

פרק ה

ביצור מערימים על הבכור מבכרת שחיתיה
 מעוברת אומר מה שבמעיס של זו אם זכר
 עולה ילדה זכר יקרב עולה ואם נקבה ובחי שלמים ילדה נקבה
 תקרב שלמים אם זכר עולה אם נקבה ובחי שלמים ילדה זכר
 ונקבה הזכר יקרב עולה והנקבה תקרב שלמים : ב
 ילדה שני זכרים אחר מהן יקרב עולה והשני ימכר לחיבי עולה
 דרמו חולין ילדה שתי נקבות אחת תלח שלמים וחשניה
 תמכר לחיבי שלמים ורמי כחולין ילדה שומשום ואנדרוגנוס
 רבן שמעון בן גמליאל אומר אין קדושה חלה עליהן : ג
 האומר הלה שלי עולה והיא שלמים דבריו קיימים היא שלמים
 ולדה עולה חריזו ולד שלמים דבריו רבי מאיר אמר רבי יוסי אם
 לבן נתכוון מתחלה הואיל ואי אפשר לקרות שני שמות באחת
 דבריו קיימים ואם משאמר חריזו שלמים נכלך ואמר ולדה עולה
 חריזו ולד שלמים : ד חריזו תמורת עולה ותמורת שלמים
 חריזו תמורת עולה דבריו רבי מאיר אמר רבי יוסי אם לבן נתכוון
 מתחלה הואיל ואי אפשר לקרות שני שמות באחת דבריו קיימין
 ואם משאמר תמורת עולה נמלך ואמר תמורת שלמים חריזו
 תמורת עולה : ה חריזו תחת זו תמורת זו וחלופת
 זו חריזו תמורת זו מחוללת על זו אינו תמורה ואם היה חקדש
 בעל מום יוצא לחולין וצריך לעשות דמים : ו הרי

קדשים כקדושת אמן קיימין ואין הלכה כרשב"ג : ג האומר על ולדה
 שלמים דבריו קיימין שהרי קדושת הולד קדמה אבל אשר היא שלמים כריש'א ולכל דאית בה אקדשה והי
 כמקדיש שתי בהמו לשלמי'ו זכי הדר ואמ'ולדה עולה הוי הולד שלמי' והכא לא שייך למיט' כהויתן וכמעט אמן
 דכי אמרינן כהויתן ולא נמעי אמן אמ'ע בהקדישה ולכסוף כמעברה דאיהו לא אתפסיה לעבוד מום קדושה
 לא מקדושת אמה קא קדיש אבל כמקדיש מעוברת חשיב עובד לקבולי קדוש'ו ר' מאיר אית ליה תשום לשון
 ראשון : אם לכך נתכוון מתחלה כשאמר הוי שלמים לא נתכוון לולדה הואיל ואי אפשר לקרות שני שמות
 באחת שאין הפה יכולה לדבר שני דכרי' באחת דבריו קיימין דאף בנמר דבריו אדם כתפסו : וכמלך ואמ' ולדה
 עולה אעפ' שאר בני תוך כדי דבור ואמ' ולדה עולה לא אמר כלום הואיל וכשעה שהקדיש אמו לשלמים לא
 נתכוון שהיה הולד עולה משום דקיימא לן כל תוך כדי דבור כדבור דמי חוץ מעקדיש ומימר ומגדף ועובד
 מום ומקדש ומגדף דהכך ששה אין החומר מועלת בהן אעפ' שאר בני תוך כדי דבור והלכך רבי יוסי : ד
 תמורת עולה תמורת שלמי' גרם' ולא גרסינן ותמורת שלמי' חריזו ותמורת עולה דתשום לשון ראשון : דבריו
 קיימין וחניה תמורת עולה וחניה תמורת שלמי' והאי דלא קאמ' תמורת עולה ושלמי' ואמר תמורה אחרונה
 משום דסבר אי אמיכא תמורת עולה ושלמי' תהיה קדושה ולא קריבה כדן האומר חניה עולה וחניה שלמים
 שהיא קדושה ואיכה קריבה וטעה בהכי וסבר אישא תמורה אבל חד וחד כי היכי דתהני קדושה גמורה
 ליקרב הילכך אעפ' דאמר כי האי לשכ' לתרויהו אכזון ותרעה עד שתסתאב ותמכר ויביא בדמי חניה עולה
 בדמי חניה שלמי' והכי צמיקין כגון היו לפכיו עולה שלמי' כשהמיר את זו בן והלכך רבי יוסי : ה תחת

תמורה פרק ו

זו חליפיו וזו תמורתו וכלן לשון תמורה: מחוללת לשון חלול הוא ולא אמ' כלום שאין בהמת קדש תמימי יובלא למולין: ואם היה הקדש בעל מום יבא לחולין ואעפ' שאינו שיהיה כמו ההקדש בעל מום דדבר ועל אפי' הקדש שיהיה מזה שחללו על שיהיה פרוטה מחולל ואעפ' שיבא לחולין מן העור כדריך לעשות דמים מדרבך כלומר להשלי' הדמים: שלא יתאנה ההקדש אבל מן התורה אין אונאה להקדש דכתיב' עובד איש את אחיו ואחיו ולא

הקדש: ו תחת חטאת את תחת עולה סתם ולא אמ' תחת הטוב זו או עולה מ לא אמ' כלום דכתיב' לא יתלפנו ולא ימיר אותו עד שיהיה ההקדש ידוע ומיוחד כשמשיר כו: תחת חטא זו והיתה חטא עומדת לפניה: והרי לו לעולה משמע לדמי עולה דאי אהו גופיהו כפי לא קדוהי היה אמ' פרי לו עולה:

פרק ו

כל האסורין לגבי מנחה שהן פסולי' להקדש וקסמי' להו ואזיל: אסורים בכל שהן ואפילו דתערבו אחד באלף כלן אסורים למנחה אם אינו כבד וכלהו מ משכחת לה דאין ככרס חוץ מן הטריפה דלא משכחת לה שאינה ככרת לא כגון שנתערבה דרוסת

ו הרי זו תחת חטאת ותחת עולה לא אמ' כל' תחת חטאת זו ותחת עולה זו תחת חטאת ות' עולה שיש לו בתוך הבית חיה לו דבריו קיימי' אם אמ' על הבחמ' טמאה ועל בעלת מום הרי אלו עולה לא אמר כלום הרי אלו לעולה וכברו ויבא ברמיהן עולה:

כל האסורין על גבי המנחה אסורין כלשהן חרוב והנרב ומוקצ' והנעבד ואתנן וכחיר והכלאים והשרפה ויוצא דופן איזה הוא מוקצה חסוקצה לעבודה זרה הוא אסור' ומה שעליו מותר איזה הוא נעבד כל שעובדן אותו הוא ומה שעליו אסור זה וזה מותרין באכילה ב איחור אתנן האומר לזונה הא ליד שלה זה שטרך אפילו במרה כלן אסורין וכן האומר לחברו הא לך שלה זה והלזן שפחתה אצל עבדי רבי אומר אינו אתנן והכמים אומרים אתנן ג איזה הוא מחיר בלב האומר הא לך שלה זה תחת כלב והזאן שני שוחפין שחלקו אחד נטל עשרה ואחד נטל תשעה וכלב שכנגד

הארי והזבב בנקוב הקין: הרובע והנרבע והנוקצה והנעבד פסולי' למנחה דאמ' קרא כי משחמתם בהם מום גם ותכ' כל מוק' שכ' השחת' אינו לא ערוה וע' ערוה דכתיב' כי השחיתם כל כשר את דרכו וע' דכתיב' פן תשחיתון ועשיתם לכם פסל: ורובע וכרבע דתנן במתני' כגון דרבע או כרבעה ע' עד אח או ע' הבעלי דאיכ' כסקלת כבך אבל פסול' הן לקרבן: מוקצ' בהו' שהקטנה לע' ואינה פסולה להקרב' עד שיבשו בה מעט' לטם ע' כגון שעבדו כוהבמרי' אם הוא טור או גוויזה אם הוא שה: וכעבד אינו אסור בהכא' אעפ' שעבדהו שאין בעלי חיים באסור' בהכא' כשעבד' אותן אבל כפסולי' למנחה: ואתנן ומחיר כהדין פסליכיהו קרא לא תבא אתכן וזה ומחיר כלב: וכלאי' יטע' הנא על הרחל: והטרף דכתיב' במעשר כל אשר יעבור תחת השבע פרט לטריפי' שאוב' עוברת וקדש' מנחה ילוי' משעש' בה: ויוצ' דופן שכרע' אמו והזניאו העגב' דרך הדופן ומעט' קרא דכתיב' כי חלד פרט ליוצ' דופן הוא אסור למנחה ומה שעליו מותר דהא לא כעב' הוא ומה שעליו אסור אסור' הוא למנחה ומותר אפי' באכילה כדלקמן בסמוך ומה שעליו תבשיט' שעליו אסור' בהנאה שהדי כעבדו ויש בהן תפיפות ידיו אדם: זה וזה המוקצה והנעבד: ב האומ' לזונה אחת גויה ואחת ישראלית והוא שתהי' מחייב' להזין ואין כדריך לזון מחייב' כריתות ומית' ד' אבל אתנן של פסולי' והוא ישראלית אינו פסול למנחה דאין זה אתנן וזנה שהרי לא באברה לכהונה כביאה זו וכן אתנן שנתנה אשה לאיש אינו פסול אבל אתנן זכור פסול: אפי' מאה כלן אסור' התנה עמה לתת לה טלה אחד באתנן' ושלא לה אפי' מאה לא אמרינן חד דאתני עמה הוי אתנן והנך אחריכו כלם מתנה אלא כלהו חשיבי אתנן ואסור: ותלין שפחתך אבל עבדי בעבד עבדי שאין לו אשה וכב' מיירי שאין דשות' ביד ד' ול' אסור לו שפחה ככעבית להוליד ממך עבדי כיון שלא היתה לו אשה מתחלה הולב' אתננה אסור לדרכו חכמי' ור' דאמ' לא הוי אתנן ל' ת' ליה האי סברא דודאי אפי' אין לו אשה וכנים רבו מוסר לו שפחה ככעבית איכתי' אפילו אית ליה האי סברא סבר הואיל ועבד עבדי הויה ממלכו בשפחה ככעבית לא קשיב אתנן וזנה ואין הלכה כרבי: ג אחד כטל עשרה טלאים ואחד כטל תשעה טלאים וכלב כנגד העשרה טלאים שכתל מבירו העשרה טלאים שכנגד התשעה וכלב כלם אסורים משום מחיר כלב ותשעת' עשרה הכלב מותרים ובגמרא פריך אמאי שכנגד הכלב כלם אסור' כיפוק חד להדי' כלבא והנך כלהו לשתרי ומעמי

ועשתי הכא במאי עמיקיון כגון דטפי דמי כלב מחד מניה שאין באותן שכנגדו טלה שזה דמי הכלב
 להשתא שיכי דמי הכלב ככלהו כגון שאותן שכנגדן שוין כל אחד דיכר דהווי' דיכורים ואותן תשעה שעמו
 שוין כל אחד דיכר חסר מעה דהיכו תשעה דיכורים פחות תשעה ממות והכלב שזה דיכר ותשעה ממות
 כמנא באותן עשרה שכנגד התשעה וכלב יש כהן תשעה שככל אחד מהן יש בו מעה מחיר כלב והעשירי
 כלו מחיר כלב: שנים ולא ארבעה

שכנגד הכלב אמורים שעם הכלב מותרים שנים ולא ארבעה
 ולדוותיהן מותרין שנאמר הן ולא ולדוותיהן » ד נתן לה
 כספים הרי אלו מותרין ינות שמנים וכלתות וכל דבר שביצוע
 בוקרב על גבי כזבח אסור נתן לה מוקדשין הרי אלו מותרין
 עופות הרי לו אסורין שהיה ברין מה אם המוקדשין שהמום פוסל
 בהם אין אתנן ובחזר חל עליה העוף שאין המום פוסל בו אינו
 ברין שלא יהא אתנן ומחזר חל עליה הלמוד לומר לכל גדר להביא
 את העוף » ה כל האסורים עג המזבח ולדוותיהן מותרים
 ולד טריפה רבי אליעזר אומר לא יקרב עג המזבח וחכמים אומר'
 וקרב רבי חנינאי בן אנטיגנוס אומר כשרה שינקה מן השרפה
 פסולה מעל גבי המזבח כל הקדשים שנעשו טרפה אין פורים
 אותם שאין פורים את הקדשים להאכילן לכלבים »

יש בקדשי מזבח מה שאין בקדשי ברוך הבית
 ויש בקדשי ברוך הבית מה שאין בקדשי מזבח
 שקדשי

פרק ז

אחרים על פסחו ממוכה הוא ואימא ליחול עליה אתנן קא משמע לן דלא דאמר קרא לכל כדר להוציא את
 הכדור ככר : עופות של חולין הרי אלו פסולים להקדשה שאתנן ומחיר חל עליהן : עופות שאין המום פוסל
 בהן דאמר קרא תמים וזכר ככשבים תמות וזכרות כבהמה ואין תמות וזכרות בעוף : לכל כדר כל להביא
 את העוף שאף הוא כא ככר שאתנן ומחיר חלים עליו : כל האסורים לגבי מזבח כגון
 בהמה שדבנעה כשהיא חולין ואחר כך כעבדה וילדה הולד מותר לקרבן שהזכר של היצר שגא על
 בהמה זו והיא שהיא אסורה שניה גרמו לולד שיבא וזה זרע מותר אבל כדבעה כשהיא ממזרת הולד
 פהול לקרבן דהיא וילדה כדבנעו : ולד טריפה לא יקרב אבל להדיוט דכרי הכל שרי דלאו מנשה קא
 רבי ופלוגתא היא באלו טרפות איכא למאן דאמר טריפה יולדת דמיא דאמר טריפה אינה יולדת
 למאן דאמר טריפה יולדת משכחת לה כגון שטרפה ולבסוף ענדה וכהא פלגי דרבי אליעזר סבר זה זרע
 זרע אסור ורבנן סברי זה זרע מותר ולמאן דאמר טריפה אינה יולדת משכחת לה כגון שעבדה
 ולבסוף כטרפה וכהא פלגי דרבי אליעזר סבר עובד ירך אמו הוא ורבנן ככרי עובד לאו ירך אמו הוא ואין
 להכה ככרי אליעזר : כשרה שינקה מן השרפה פסולה כל איתו היום שאקם מעלתת הוא פסולס
 להקדשה החולין ויכולה לעמוד על איתו חלב בלא אכילה אחרת ואינו מתאכל ממשעה עד שיטלס מפת
 לעת : אבל לאחר שנתאכל ממשעה מודה רבי חנניה שהיא כשרה דאפילו בהמה שנתבטמה בכרשימי עבודה
 זרה הכל מודים שהיא כשרה למזבח ואין להכה ככרי חכיה בן אנטיגנוס : שאין פורים את הקדשים
 להאכילן לכלבים דכפסולי העוקדשים שנספדו כעבד מנבח ואכלתבשר ודרשינן ינבח ולא גיזה ואכלת ולא
 לכלבים בשר ולא חלב :

יש בקדשי

מזבח : שקדשי מזבח עושים תמורה ודוקא בעוונת של קדשי מזבח אבל
 עופות ומנחות אין עושים תמורה : וקדשי ברוך הבית אין עושים תמורה
 לעיל בסוף פ"ק ממעטינן לקדשי ברוך הבית מקראי דלא עבדי תמורה : מאזס פגול וזכותו וטמא כלהו
 בשלמים כתיבי ושלמים ככלל כל הקדשים היו ולמה יבאו לומר לך מה שלמים מיוחדים קדשי מזבח אף
 כל

המורה פרק ז

כל קדשי מוצח: ולדן וחלבן אסור לאח פדיונן חלבן דכתיב כשר ולא חלב ולדן סגן דאיעבר לפני פדיונן וחולד לאח פדיונן דלית להו תקנתא לאקדושיכוה דמכת קדושה דחוויה קח אתה לפדקיהו לא לימא אלת למתסם פדיונן אכל כתעברו לאחר פדיונן כולר בני ואייל ככהו ומיתרי ובקדשי בדק הבית אפי' מיטבור קוד פדיונן ומיתרי דלא אקדשיכוה אלא לדמי ולא חמירא קדושתיהו כלי האי: ואין כותבים מהם מקדשי מוצח לאומני

שקדשי מוצח עושים תמורה וחייבים עליהם משום פגול בותר ושםא ולדן וחלבן אסור לאחר פדיונם וחשוחסה בהרץ חייב ואין פותנים מהם לאומנים בשכרן מה שאין כן בקדש ברק הבית:

ב יש בקדשי בדק הבית מה שאין בקדשי מוצח שמהם הקדשות לבדק הבית הקדש ברק הבית חל על הכל וכו' ולין בגדוליהן ואין בהם חגאה לכהנים ג אחד קדשי מוצח ואחר קדשי ברק הבית אין משנין אותו מקדושה לקדושה ומקדישים אותו הקדש עילו ומחרימין אותו ואם מתו יקברו רבי שמעון אומר קדשי ברק הבית אם מהו ישרו ד ואלו חן הנקברים קדשים שחפילו יקברו חפיל השליא הקבר שור הנסקל ועגלה ערופה וצפורי מצורע ושער גזיר ושטר חמור ובשר בתלב וחולין שנשחטו בעזרה רבי שמעון אומר חולין שנשחטו בעזרה ישרו וכן היה שנשחטו בעזרה ה ואלו חן הנשרפים חפץ בפסח ישרף ותרומה שמארה והערלה

שלמי עולה ולא עולה שלמי וכן הקדש לבדק ההיכל אין משכי אותו לבדק המוצח וכל כיוצא בזה: ומקדישין אותו אקדשי מוצח קאי: הקדש עולו כגון אם אמר על עולה הרי זו לבדק הבית מעלי אותה כדמי לפי מה שיש לה זו ונותן לגזר כדיתכן בערכין עהרים אדם את קדשו או כד נותן דמיהן ואם נדבה כותף את פונתה כלומר אם בהמה זו היתה כד כגון דאמר הרי עלי עולה והפריש לכדדו כיון דאם מתה או כגבס חייב באחריותה כמנאת כלה שלו ונותן כל דמיה למדס לכהן והה כמי אס התפס לבדק הבית קדשי מוצח ואם נדבה דאם מתה אינו חייב באחריותה כמנא שאין לו חלק בה לא עובת הכאה דרשאי לטול דכר מוטע כדי שיתן עולה זו לבן בתה כהן ואותה עובת הכאה כותף לבדק הבית: ומתבימין אותן אס המדים קדשי מוצח כותף לכהן את העולו כדפרישנא אבל קדשי בדק הבית שהתפסין בין לקדשי מוצח בין למדמו הכי לא עשה ולא כלום שאין שלו ואין אדם מקדיש דבר שאיכו שלו כך כתב רמבם: ואם מתו קדשי מוצח אפילו לאחר שהוטמו אבל עדן לא כפדו יקברו ואינו יכול לפדותן ולהאכילן לכלבים ואפילו למא דאמר פודים את הקדשים להאכילן לכלבים הני מלי כשנטרפה דאפשר לה בהעמדה והערכה אבל עשה דאי אפשר לקיימו בהו והעמיד והעריך אין פודים אותן: רבי שמעון אומר קדשי בדק הבית אס מתו יסדו קסבר רבי שמעון דלא כאמר והעמיד והעריך אלא בקדשי מוצח ולא בקדשי בדק הבית ואין הלכה כרבי שמעון:

ד ואלו חן הכקברים משום דאסורי הנאה ככהו: הפילה שליח תקבר דאין שיליה בלא ודג ושער כוור טמ' דלו שער כוור טמול כשנמלח כיום מלאת ימי כורבנשריפה הוא לא בקבוקים: חולין שנשחטו בעזרה ישרפו משום דמחלפי בקדשים שאירע בהם פגול טומאה או פגול כותר וטעו למימר כה נש יקברו ואכן ילפינן מדכתיב במחלפי באש תשרף למד על כל פגולים שבקדוש שהן נשריפה הילכך חולין שנשחטו בעזרה כמי נשריפה וכן היה שנשחטו בעזרה ואף על גב דחיה ליבא לתגור בה דלמא טיבו לקבור קדשים פגולים דהא כע ידעי דחיה במוקדשים ליבא ולא אתי לחלומי אפילו הכי תשרף ואין הלכה כרבי שמעון: ה אמן בפסח מתניתין דבי יהודה היא דאמר כותר בכל עתוירו ומחץ בכל מתוירו מס כותר נשריפה אף אמן נשריפה ואינה הלכה: ותרומה טמא דכתיב ואני הכה כתיב לך את משמרת תרומתי

כריתות פרק א

עא

בשתי תרומות הכתוב מדבר אחת תרומה טהורה ואחת תרומה טמאה וכתיב לך סלך תהא להסיקה תחת עבשילך: ערלה מכלאי הכרם גמר: וכלאי הכים דכתיב פן תקדש תוקד אש חת שרדכו לישרף אערלם כלאי הכרם קאי אכולים של ערלה ושל כלאי הכרם שרדכו לישרף ישראל משקין שאין דרכן לישרף יקברו: שרדליקין כפת וכשמן של תרומה טמאה עם חמץ כפסח וערלה וכלאי הכרם דאבודי

הכאה נכחו כי היכי דלא תטעו לגמר כגון תרומה טמאה אהרם בהכאה הדר תכ וערדליקין ליהנות כפת וכשמן של תרומה טמאה: ו חוץ לזמנן על מנת לאכלן מין לזמנן או חוץ למקומן: ישרא מדכתיב כחטאת כגש תשרף ליער על כל פסולים שנקודש סהן כשריפה: אשם תלוי אשם שחטו וקודם וריקת דמיו כודע לנו שלא טמא דהשתא הוי חולין בעורה: חטאת העוף הכאה על הפסח בגזא אשם שהפילם ספק ולד ספק רוח כיון דחטאת וולדת מן העוף הוה כדכתיב וכן יוכס או תור למטא עניאיה על הפסח דהואיל ויזכר כקטרת לא אכנס לן זרק דם על הפסח ויזכר כאכלת דמש' לא ולד הוה וחולין היא זו וכנילה דאין חולין כאלים

הוערלה וכלאי הכרם את שרדכו לישרף ישראל ומת שרדכו ליקבר יקבר ומרליקן כפת ובשמן של תרומה ו כל קדשים שנבשחו חוץ לזמנן וחוץ למקומן הרי אלו ישרפו אשם תלוי ישראל רבי יהודה אומר יקבר חטאת העוף הבאה על ספק תשרף רבי יהודה אומר ישילגה לאמר כל הבשרפין לא יקברו וכל הנקברים לא ישרפו רבי יהודה אומר אם רצה להחמיר על עצמו לשרוף את הנקברים רשאי אמרו לו אינו מותר לשנות

כשלקחם מסכת תרומה: וכעס כתיב מסכת כריתות:

פרק א

שלשים ושש כרתות שבתורה הבא על האם ועל אשת האב ועל הכלה הבא על הזכור ועל הבחמרי והאשה חסביאה את הבחמה עליה הבא על אשה רבחה ועל אשת איש הבא על אחותו ועל אחות אביו ועל אחות אמו ועל אחות אשתו ועל אשת אחיו ועל אשת אחי אביו ועל אשת אחי אמו ועל הגירה הסגרה והעובר עבודה זרה וחנותן מורעו לכוףך ובעל אוב המחלל את השבת וטמא שאכל את הקדש

במליקה ותשרף דהויא כגאש קדשים פסולים: יטולכה לאשה אחת העיס היתה עוברת בעורה וינאס לכחל קדרון ויאדי דשפך רך הוא עתאקמין וינאס כקלות העיס: כל הכשרפין לא יקברו דלמא חסד אכיש ומשכה לסו ואכלי להו: וכל הכקנדים לא ישרפו טמאם דכל הכקנדים אפרן אמור וכל הכשרפין בגזן חמץ תרומה וכלאים אפרן מותר לכבוס כנדים וכן כל הכשרפין דהקדש כמי אפרן מותר חוץ מתרומת הדשן דכתיב ביה דמטא וטמא אכל המזבח ותביא וטמא כחטו וטמא שלא יפור: רבי יהודה אומר כה ואין הלכה כרבי יהודה בכל הכך תלתא בני דמתבייתין:

שלשים

ושש כריתות לזכור כמזיד בלא התראה: הבא על אשה ובתה ובת בתה וכת ככלל וכן בתו ובת בתו ובת בנו חמותו ואם חמותו ואם חמותו וכלל זה: העדף סוכרן את הסם: והעובד עבו כדרך עבודתה או המזבח והעקטר והמנבך והעשתמיה אפילו שאין דרך עבודתה בכך: ובעל אוב וידעניו ככלל ששניהם בלאו אחד כאמרו ומכאן קטע אוב שהוא ראשון במקרא: והמחלל את השבת באחת מאבות מלאכות מ' חסר אחת ותלודותיהן: מותר קדשים לאחר שפגד ואמין: פגול קדשי שחשך לאכלן חוץ לזמנן או חוץ למקומן: שהחט קדשי' כחזן חייב אכ"פ שלא העלן דכתיב ואל פתח אהל מועד לא הביאנו דם ויחשך לאיש ההוא דם ספק וככרת ומעלה כמי בכרת דכתיב אשר יעלה ומה או' זמנה ועל פתח אהל מועד לא יביאכו ואם שחט והעלה כשונן חייב שתי חטאות: והמפטר את שמן העשמה בשמקל כשחטו וכמדת השמן כמו שעשאו משה בעדכר והוא שיעשנו לשמן כו אבל המפטמו להתלמד או למסרו לאחר אינה חייב: והמפטם את הקטורת אחד עשר סומני הקטורת אם לקח מכל אחד מהם כפי משקלו הקצוב בדברי הכמים וצרכם כדרך שהיו מערבבים הקטורת שמקטירי' בבית המקדש חייב כרת והוא שיעשנה להריח כש אכל עשאו להתלמד או למקדס לזכור פטור: והסך בשמן העשמה שעשה טמא לגדוך כהונה ומלכות

סויו

בריתות פרק א

חייב שלא היו כותבים מאותו שמן אלא על ראש כג' ואפילו היה כן כג' מושמים אותו באותו שמן שעשה משה
 בעדבר ומוטו מושמים מלכי בית דוד ואין מושמים מלך בן מלך אם לא היה שם מחלוקת כמו שמשמו שלמס
 מפכי מחלוקתו של אדוכיהו ויואש מפכי מחלוקתו של עתליהו ויהואחז מפכי יהויקים אחיו שהיה גדול מענו
 ומשימת הכהנים היא שיונקים מן השמן על ראשו ומושמים בין גבות עיניו כמין כי יוכית ומשימת המלכים
 כעין כזו: הפסח והמילה במנות

עשה ויש כסן כרת ואין קרבן על
 שנתן אכל כלהו הכן לא תעשה
 כנהו ומיבים על שנתן קרבן ד
 דאין קרבן אלא על לאו דגני
 קרבן כתיב ועשה אמת מכל מנות
 ה' אשר לא תעשה: ב ועל
 שנתן מטות שנה שחיבי עליה
 מטות היא כגון הכא על אמתן
 העירו כסבור שהיא אמת וסעוד
 עבודה וזה שמתמה לה כסבור
 זכח וקטור וכסוך אכרס הערת
 ולא השתחייב וסחלל את הערת
 כסבור מול הוא וכן כל כינוי כזה
 שיודע בעקר האסור אלא שנתעלם
 ממנו זה העשה שעושה אכל
 שאומר אותו לגמרי דעוקר כל
 הגוף כגון האומר אין שנת בתורה
 אין עבודה וזה אמרה בתורה
 לאו שנה הוא זה אלא אכנס גמור הוא ופטור: לא הודע כגון שכי זיתים אחד של הלכ ואחד של שומן אכל את
 גסה ואינו יודע איזה מהן אכל אשתו ואחותו עמו במטה בא על אמת מהן ואינו יודע על איזו מהן בא: אשם
 תלוי לפי שבא על הספק קרוי אשם תלוי שתולה ומגן עליו מן היסורים ואינו עכפר שאם כודע אליו אחר כך
 בכיור שחטא: מביא מטות קבועה: העמטא מקדש וקדשיו שכבס למקדש כשהוא עמא או אכל קדשים
 בטומאה: מפני שהוא בעולה ויורד ואין אשם תלוי בא אלא על דבר שזדכו כרת וזגנתו מטאת קבועה והיא
 הואיל וזגנתו בעולה ויורד אין בלא הודע שלו אשם תלוי: אף המדף אין מביאים על שנתו מטות ועל לא
 הודע שלו כמו אין חייבים אשם תלוי דרמחאל גבי מטאת לעושה בשנה פרט למדף שאין בו מעשה והלכ'
 בחכמי: ג כמין בהמה קיה ועוף הואיל ובאערה בהן יבעה כאלם ואין הלכה כר' מאיר: סכדל ולד הוא
 לא שפחתה נדרתו ולסון סכדל שפאיו ודל כך מצאתי ורבותי פירושו שהיא חתיכת בשר שעשויה כזרת סכדל
 ורגילה לבוא עם ולד: שלא שאין שליו בלא ולד: שפיר מרוקס עור שהילד מרוקס בו שיש בכוני כזרת אכר'
 קטני ולפי שעשו בשפופרת של בינה קרוי שפיר: וכן שפה' שהפילה דסד' כי קאמר' כל מנות שאשה חייבת
 בה עבד חייב בה' מ' מנות השונות באים ובאשה אכל יולדת דכשם איתה וכש' ליתה איש לא תחייב שפחה
 להכי תני וכן שפחה שהפילה: ד ואין ידוע מה הפילה אם זורת אדם ומחייבת אם דני' וחגי' ופטור מביא
 קרבן שתי תורות אחד לעולה ואחד למטות על שלעולה עתה ואזרת אם מין חובה ילדתי תהא למחבתי ואם
 לאו תהא עולת כדנה אכל מטאת לא מציא למחבתי דאין מטאת כדנה ומיישא כפסח ואינו כאכל דשא לאו
 בית קרבן היא ומליקתה ככלל בעלמא ומשום חולין בעורה לא אכפת לן דכיון דאין למחבתי אלא דמח לא
 חשיבא אכילה: וכן שתי גבי' שהפילו במחבתי אחתי: מין פטור כמין דני' וחגי': מין חובה סכדל או שליח: ואין
 ידוע איזו הפילה מין חובה עובדי' כל אמת שתי תורי' ואינו כאכל: אמתי אינו כאכל ב' מין שהלכו שהביאו קניסין
 לכהן והלכו לדרכם ואין יכולו להסכות אכל אם שתייהן עומדות כאמת מביאו' מטאת אח' ומתנות כיניהן אש

הקדש וחבא למקדש טמא האוכל חלב ודם נותר מגול וטמא
 השוחט ומעלה בחוץ האוכל חמץ בפסח והאוכל וחעושה מלאכה
 ביום הכפורים חפשמם את השמן וחפשמם את הקטורת וחסך
 בשמן המשחה הפסח ומילה במצות עשה ב על אלו
 חייבים על זרונם כרת ועל שנתן השאת ועל לא חודע שלהן אשם
 תלוי חוץ מן המטמא מקדש וקדשיו ספני שחוא בעולה ויורד
 דברי רבי מאיר וחכמים אומרים אף הסגדף שנאמר תורה אחת
 יחיה לכם לעושה בשגגה יצא מגדף שאינו בעשה ג יש
 מביאות קרבן ונאכל מביאות ואינו נאכל ויש שאינן מביאות
 אלו מביאות קרבן ונאכל הספלת כמין בהמה היה ועוף דברי רבי
 מאיר וחכמים אומרים עד שיחא בו מצורת האדם הספלת סנדל
 או שליו ושפיר מרוקס וחירצא סחוהך וכן שפחה שהפילה מביאה
 קרבן ונאכל ד אלו מביאות ואינו נאכל הספלת ואינו
 ידוע מה הפילה וכן שתי נשים שחפילו אחת מן פטור ואחת
 מסין חובה אסר ר' יוסי אימתי בזמן שהלכו זו לפורח זו למערב
 אבל אם היו שתייהן עומדות כאחת מביאות קרבן ונאכל ה
 אלו

בריתות פרק א

ע

כפי חשיבות הדין הוא שלי ואם את החייבת הדין הוא שלך ואותו חטאת קרב ובאכל דרוק חטאת שכא על חטא
אין תבאו מועיל בו דכתיב או הודע אליו חטאתו אבל הכ' דכי קא מתיוקבשי קרבן לחשתיווי באכילת קדשי'
הוא עתיין וצתתיוין ואין הלכ' כר' יוסי: ה' גכיוני גוויכ' ואכי שמעתי כיוון תולעני: המפלו יום ע דער שיעברו
לרבע' יום להריכה הוי עיא בעלמא: וד' שמעון מחייב כיוכא דופק דכתי' ואם בקנה תלד והיה ליה למכתב
ואם בקנה הוי לא ריכה לה לידה

אחרת ומוחי היא יוכא דיוק ומגא
קמא סבר אמר קרא אשה כי ת
תוריש וילדה עד שתלד ממקום
שמורעת: ו' המפלת לזכר
שמזכיר ואחד טילדה כקנה וליב'
שמזכיר ואחד שהיתה דחיה ל'
למחר להביא כפרתה הפילה בית
שמאי פוטרים מן הקרבן מלידס
שכיה אף על גב דלאחר מלאת
הוא סתויל וליבה היא נלא ינתת
שעה ראוי לקרבן דלילת עמוקד
ומן קרבן היא דכתיב כיום נוונת
הילכך לעגין קרבן כתוך מלאת
דמי: עאי שאא חור לשמזכיר
ואחד עווס שמזכיר ואחד דוראי
חייבת קרבן על הכפל שהפיל ל'
לדכדי סבל הוחיל ואחד מלאת
הפלה: אם שזה לולטומאה שהדי
אתם מזדים שמעקיעת דזעס
של יום שמזכ' כלוימי מהד שלה
ואם דאתה בליב' שמזכיר ואחד
עמאה: הדעים אינן מוכיחים
והדס שאתם אומרים אם שויה לו
לטומא' איכו רחיה שהדי המפלת ה'
תוך מלאת דמה עמא מפני ה'
הלידה ואיכה חייבת קרבן שני לפני
שכל שאא כתוך מלש' כחש' כולו בא

ח אלו שאינן מביאות המפלת שמיר מלא מים מלא דם
מלא גנבים המפלת כמין רגים וחנבים שקעים ורמשים המפלת
יום ארבעים ויוצא דופן רבי שמעון מחייב ביוצא דופן
ו המפלת אור לשמנים ואחר בית שמאי פוטרין מן הקרבן
בית הלל מחייבים אמרו בית הלל לבית שמאי מאי שנא אור
לשמנים ואחד מיום שמנים ואחד אם שוח לו לשומאח לא ישות
לו לקרבן אמרו להם בית שמאי לא אם אמרתם במפלת יום
שמנים ואחד שכן יוצא בשעה שהיא ראויה להביא בה קרבן
תאמרו במפלת אור לשמנים ואחד שלא יצא בשעה שהיא
ראויה להביא בה קרבן אמרו להן בית הלל והרי המפלת יום
שמנים ואחד שחל להיות בשבת תוכיח שלא יצא בשעה שהיא
ראויה להביא בה קרבן ותיבת בקרבן אמרו להם בית שמאי לא
אם אמרתם במפלת יום שמנים ואחד שחל להיות בשבת שאף
על פי שאינו ראוי לקרבן יחיד ראוי לקרבן ציבור תאמרו במפלת
אור לשמנים ואחד שאין הלילה ראויה לא לקרבן יחיד ולא לקרבן
ציבור חרמים אינן מוכיחין שהמפלת בתוך מלאות דמיה שמאין
ופאורה מן הקרבן: ו' תאשה שיש עליה ספק חמשה זיבות
וספק חמשה לירות מביאר קרבן אחד ואוכלת בזבחים ואין
השאר עליה חובה חמש לירות ודאות חמש זיבות ודאות מביא'
קרבן אחד ואוכלת בזבחים והשאר עליה חובה מעשרה שעמדו
קינים בירושלם בדגריז וחב אמר רבי שמעון בן גמליאל חמעון
חזרה לה אליו הלילה עד שיהו בדגריז ככנס לבית דין ולמר
תאשה שיש עליה חמש לירות ודאות חמש זיבות ודאות מביאר
קרבן אחד ואוכלת בזבחים ואין השאר עליה חובה ועמדו קינים
בו ביום ברבעתים: *

פרק ב

עם הולד הראשון ובהא מודו לה: ו' הספיקו ויכו' ספק זינה הוי כנון טועה שראתה גמי' ואיכה יודעת אם
כימי כדת' אם כימי זיב' מביא' קרב' ואינו כאלכ' וספק לידה הוי כנו' הפילה ואיכה יודעת מה הפילה ואם יש
עליה הספיקו של זיב' איה ספיקו של לידה: מביא קרב' א' חטאת העוף הנא של הספק: ואוכלת בזבחי' שהדי
הקרבן הזה לטהרה בא והרי הוא כטבילה שאם כעמאת האשה כמה עומאות טבילה אחת עולה לכלס אף
קרבן זה כן: ואין השאר עליה חובה לא הכריכה חכמי' להבזיז שאף האחת בקושי העירו להקריב ספק
פליקת חולין למזבח לא שאם לא כן אין לה תקנה לטהר בקדשי': חמש לירות ודאות או חמש זיבות ודאות
מביאה קרבן אחד ואוכלת בזבחים כדפרישכ': והשאר עליה חובה דתני' יכול תביא על הלידה שלפני מלאת
ועל הלידה של אחר מלאת קרבן אחד לשיכהה תל' זאת תורת היולדת: קיכין כ' קיכין דהיכו ארבעה תורין:
בדיכריז הכ שני זיבוי' דיכד' והכ לכל קין: המעון הזה שנועה היא: ככנס לבד' ולימד כ' ארבע' שהיקל כשל
במר' ולימד דבר שאינו כהלכ' מס' עת לעשות לה עשה כן שלמלא כן לא ימנאו וימנעו העבוי' מלהבי' אפילו
אם ויאכלו קדשי' בטומאת הגוף: כרבעתים שני קיכין כשני רבעי דיכר' כסף ודיכר' זהב הוא לה דיכרי' כסף:

אדבעה

כריתות פרק ב

מחוסרי כפרה שמביאים כפרה ולא על חטא אלא לאכול בקדשים: והעזרע והא דלא חשיב כמי והמזרעית כי היכי דחשיב זב וזבה לפי שזב וזבה עקר טומאתן חלוקה טוב עטמא כראיות ואפילו ראש שלם ראיות ביום אחד עטמא ומביא קרבן וזבה איכה מביאה קרבן עד שיערה כג' וימים זה אחד זה הילכך חשביהו לתרתו אבל מזרע ומזרעית אין עקר טומאתן חלוקה דשניהן שיער טומאתן כנגדים: גר מחוסר

פרק ב

ארבעה מחוסרי כפורים וארבעה מביאין על הודון פטונה אלו הן מחוסרי כפורים הוה

והזבה והזולדת המצורע רבי אליעזר בן יעקב אומר גר כחוסר כפרה עד שחרק עליו הדרם ונויר ליינו ותגלחתו ושומאתו ב אלו מביאין על הודון כשנגח הבא על השפחה ונויר שנשטמא ועל שבועת הערות ועל שבועת הפקדון ג המטמא מביאין קרבן אחד על עבירות הרבה והמטמא מביאים קרבן עולח ויורד אלו מביאין קרבן אחד על עבירות הרבה הבא על השפחה באות הרבה ונויר שנשטמא טומאורת הרבה והמקנא לאשתו על ידי אבטוי הרבה ומצורע שנתנגע נגעים הרבה הביא צפוריו ובתנגע לא עלה לו עד שיביא את חטאתו רבי יהודה אומר עד שיביא אשמו ד האשה שילדה ולדות הרבה הפילח בתוך ששנים נקבה וחזרה הפילח בתוך ששנים נקבה והמפלות תאומים רבי יהודה י

כפרה ותגא קמא סבר גר כיון סמל וטבל מותר לאכול בקדשים ואין קרבן מעבכו אלא מלבוא בקהל הילכך לא חשיב ליה בכלל מחוסרי כפרה: עד שיודק הדם עליו אם הכיא קרבן בהמה ואם עובלת העוף הביא עד שיתמכה דמו על קיר המזבח: וכזיר ליינו תלתגלמתי קרבן כזיר מתייר לו ל לשמתי יין ולתגלמתי ולסעמא למתי סוף על פי ששלמו ימי כזיר איכו מותר כיון התגלמתי ולהטמא למתים עד שיביא קרבן ויתק לא חשיב כזיר דלא תגי אלא ספק דלא שמתווי בקדשים וכזיר דמיתו

קרבן לא שמתווי בין דחולין והוא: ב הכא על שפחה חרופה דאמר קרא וכפר עליו הכהן בחיל האשם על חטאתו והדר כתר וכתל לו פחטאתו אשר חטא לרבות מויד כשנג: וכזיר שנטע דכתיב וכי ימות מת עליו בפתע פטא פתע זה שנג וכי הוא אומ' ואם נפתע בלא איב' פתאום זה מויד וכן הוא אומ' ופתא' עברו וכעטא וסיכו מויד דאין עובש אלא על המויד: ועל שבועת העדות קרבן עולה מויד האמור בשבועת העדות חויב הכתוב על מויד כשנג דככלן כאמ' וכעלם וכאן לא כאמ' וכעלם: ועל שבועת הפקדון אשם האמור בשבועת הפקדון חייבו מויד כשנג דילוף תחט' תחטא לג' משבועת העדו: ג הכא על שפח חרופ' ביאו הדב' דכתיב נכפר עליו הכהן בחיל האשם על חטאתו אשר חטא והוא מצי למכתב על חטאתו ולשמוק מאי אשר חטא לרבות חטאים הרבה והכי עלי כשבא ביאות הרבה על שפחה אחת אבל בא על שפחות הרבה אפי' בהעלם אחד חייב על כל שפחה ושפחה דכתיב והיא שפחה לחייב על כל שפחה ושפחה: וכזיר שנטמא טומאורת הרבה כשנטמא בתוך שבעת ימי טומאתו לא נדריכה לסימר דאיכו מביא אלא קרבן אחד דטומאה אריכותא היא כי נדריכו לנטמא ביום השביעי שהיא יום תגלחתו וסכר היא תנא דקרא דכתיב וקדש את ראשו ביום החואכיוס שניעי שהוא יום תגלחתו קאמר שכזירות טהרה חלה עליו כאותו יום והשתא מדא כי נטמא תרי זמני בשביעי הוה לכו טומאות הרבה הא התחילה כזירות טהרה וליחייב שתי קרבנות קא משמע לן דלענין קרבן לא מחייב אלא חד דלא אתא זה לשעה הראויה לקרבן דאף על גב דכזירות טהרה אחת לא מיום השביעי שעה הראויה לקרבן איכה לא מיום השביעי: המקרא עי' אכשי הדנה דכתי' זאת מורש הקחלות תורה אחת לקבולת הרבה: ומצורע כשנגע כשנגע הרבה כגון שכתנגע וכתרפא כתנגע וכתרפא פעמים הרבה איכו מביא אלא קרבן אחד על כלם דכתיב זאת תהיה תורת המצורע תורם אחת למצורע פעמים הרבה: הביא כפורים וכתנגע כשנגע דהכי קתני לא עלו כפורים להקבע כעביות וכעביות שאם היה עבי בשעת כפורים והעשיר קולם שיביא חטאתו נדך להביא קרבן עשיר ואם היה עשיר והעשיר מביא קרבן דלות עד שיביא חטאתו דכתב חטאת אוליכין בין כעביות בין כעשירות דכתיב אשר לא תשיג יד כטהרתו כשלא תשיג ידו בשעת טהרתו קיח כללות ואף על פי שהעשיר אחד כן והאי טהרתו היכו חטאת שהיא כפרתי: עד שיביא אשמו דכטהרתו אשמו טעם שכותן מדמן על הכולו וקשירו לאכול בקדשים

כריתות פרק ב

ענ

ואין הלכה כר' יהודה: האשה שהשילה ולדות הרבה וקא"ל ומפדש כינד כגון הפילס כתיב שמונים של בקנה שענלה לאחר שבועים דטומאה ושמה וכתעבדה והפילה כקבה לאחד תנעום של ישרה דהינכ"ד ללדה סראש: והזרה והפילה למוק"ד של זו ולהכי נקט כקבה דזכרים לזכא למימד הכי דאי הפילס דתוך ארבעים דזכר הוי שכי מיא כעלמא הוי דאין הולד נזגר עד ארבעים יום: והמפלת תאומי אפילו זכרי כגון כתעבדה שלש והפילס שלש אחד לאחד ארבעי' והשכי כשתפא ויב' כתיב וימי טוה' הראשון ושלישי כתיב ימי טוה' דשכי כל אלו אין מביאות אלא קרבן ואחד דכתב זאת ישרת היולד מלמד שמביא קרבן אחד על ולדות הרבה יכול על הלדה שלפני מלאת ושל אחד מלאת כמי איבה מביא לא קרבן אחד תלמוד לומר זאת: ר' יהודה שומר מביא על הראשון ואיכס מביאה על השני ר' יהוד' פליג בין אולדות בין איתאומים ואינו מביא

ומזה אמר מביאה על הראשון ואינה מביאה על השני מביאה על השלישי ואינה מביאה על הרביעי' ד אלו מביאין קרבן עולה ויורד על שמיעת הקול ועל בישוי שפתים ועל טובאת מקדש וקדשו והיולדת והמצורע ומח בין השפחה לבין כל העריו' שלא שוותה לחן לא בעונש ולא בקרבן כל העריות בהשגרת והשפחה באשם כל העריות אחד האיש ואחד האשה שווין במכות ובקרבן ובשפחה לא חששה את האיש לאשה במכות ולא את האשה לאיש בקרבן כל העריות עשה בהן את המערה כגומר וחיוב על כל ביאה וביאה זה חומר החסיר בשפחה שעשה כה את המזיד כשונג' ה איזו היא שפחה כל שהציה שפחה וחציה בת

על הולד הראשון ולא על השני שכולד כתיב מלאת של ראשון ומביאה על השלישי משום דהוא לא כולד תוך מלאת דלא מסביבן מלאת לשכה דכמאן דליתיה דמי הו"ל וכולד תוך מלאת של ראשון ושלישי הוי תולדת לידה ואיכה מביאה על הרביעי הו"ל וכולד תוך מלאת דשלישי אבל שלישי לא כולד לא מלאת דהוא הראשון עברו ימי טומאתו דראשון וימי טומאתו כמי פליג ר' יהודה ואב"ד דעברין באחת לא אפריבין לדה לידה אפריבתי הוי ופית ליה מלאת כמו שלישי לאו כר קרבן הוי אלא אם כולד שלישי לאחד מלאת דראשון ככר ר' יהודה דעביא קרבן על השלישי ועל מלאת דשכי לא אכפת לן דכמאן דליתיה דשכי כמי קאמר רבי יהודה ולד שכי כמאן דליתיה דשכי לעבין קרבן הו"ל וכו' ומכאן דראשון כולד אב' לעבין טומאה מודה דמי טומאה אית לה וכל זמן שהיא מבלת כקבה ויבשת עליה שבועים דטומאה וה' דלס עושה ואין הלכה כר' יהודה: ד עולה ויורד עולה לעביר ויורד לעבין שאם הוי עשיר מביא כשכה או שפירה ואם עבי תורים וכמי יוכה ונדלי' דלות עשירית האופה סלת: שמיעת הקול ושעשה קול אלה בטומאת מקדש וקדושו כשונג' ושבונית דטוי שלשתן כתובים בהדיא בפרשת ויקרא שמביאין גדלות ונדלי' דלות: והולדת בעשירות ככס לעולה וכן יוכה או יתר לחטאת גדלות שתי תורים דהיו פרידה דעוף נחת ככס ודלי' דלות לא כאמר ביולדת וכן עגורש בעשירות שכי ככסים גדלות שתי תורים נחת שכי ככסים ודלי' דלות אין כו': שוין כמכות ובקרבן אם מוידים שפוחין לוקין כדקיימא לן איש או אשה כי יעשו אב"ל חטא האדם השנה הכתוב אשה לשים לכל עונשי' שכתורה ואם שונג' מביאה מביאין קרבן דבתריוהי כתי' כרית כמזיד דכתיב וכברתי הנפשות הנשמות וכל שזדונו כדת שונג' מהטא וכשפחה לא השנה שהאשם לוקח דכתיב בקורת תהיה היא במלקות והוא בקרבן איל אשם ולשון בקורת בקריאה לפי שקורין על הלוקח אלא תשמוד לעשות והפסל ה' צ"ו או כמי בקורת לשון בקור שכל מנקרי' ואומדי' את הלוקח כמה מביאין לכלל' בעשה כסן המערה המככים עטרה בלבד כגומר ביאתו וחיוב על שלא כדרכה כמו כדרכה דמשכני אשה כתיב וכשפחה אינו חיוב אלא על גמר ביאה כדרכה דשכנת ודע כתיב בה דראויה הזרוע: וכל העריו' שחיב על כל ביאה וביאה וכשפת אפרין לעיל בפרקין שמביא קרבן אחד על ביאו' הדכה: שעשה כח את המזיד כשונג' אם שכיבן מוידין או הוי שונג' והיא מוידה היא במלקות והוא בקרבן אבל אם היא שונג' תביא שיהא שונג' בין שהיא מוידה או שהיא לוקח אין אפ"ש מביא קרבן: ה מביא שפחה ומביא בת מורין העשורסת לעבד עבדיו מהו מותר בשפחה ומותר בבית מורין אבל לא לעבד כענני שהרי הוי אסור בה עפ"י ד חירות שכה

כריתות פרק ג

ואלו לא היתה חניה שפחם היו הקדושי' תופסו' בה ושכיהן כהרגו' אבל עכשיו קדושי' תופסו' בה קצת מפני נד' חירות שבה ואין תופסים בה לגמרי מפני נד' עבדות שבה והיו לכתיב לא ימותו כי לא חופסה הא חופסה קייבים: והפדה לא כפדתה משמע פדויה קנתה איכה פדויה לגמרי: זו היא שפחה ולדיית כלומר שפחה גמורה והאי דכתיב והפדה לא כפדתה דכרה תורה כלשון כפי אדם: כל העריות מפורשות טקן כמות מודין ושויר אין לנו וזו ודאי משונה היא

בת חורין שנאמר והפדה לא נפדתה רברי רבי עקיבא ר' ישמעאל אומר זו היא שפחה וראית רבי אלעזר אומר בן עזריה אומר כר' העריות כפורשות וזכר שויר אין לנו אלא שחציה שפחה וחציה בת חורין ו כל העריות אחר גדול ואחר קטן הקטן פטור אחר ער ואחר ישן והישן פטור אחד שונג ואחר מויר השונג בחטאת וחמיו בהכרת.

פרק ג

אמרו לו אכלת חלב מביא חטאת עד אומר אכל ועד אומר לא אכל אשה אומרת אכר' ואשה אומרת לא אכל מביא אשם הלוי עד אומר אכל והוא אומר לא אכלתי פטור שנים אומרים אכל והוא אומר לא אכלתי רבי מאיר מחייב אמר ר' מאיר אם חביאוהו שנים למיתה חמורה לא יביאוהו לקרבן הקל אמרו לוכה אם ירצה לומר מויר הייתי ב אכל חלב וחלב בהעלם אחד אינו חייב אלא חטאת אחד אכר' חלב ודם וגורל ופיגול בהעלם אחד חייב על כל אחד ואחד וכן חובר במינין הרבה מסין אחר וחומר במין אחד כמינין הרבה שאם אכל כחצי זית וחזר ואכל כחצי זית כסין אחד חייב ומשני מינין פטור ג וכמה ישהה האוכלן כאלו אכלן קלוי' תרבי רבי מאיר והבכים אומרים עד שיששהה כחחילור ועד סוף כרי אכילת פרס אכר' אוכלין טבאין ושתה בשקין טבאין שתה רביעית יין וגבנס למסדרו ושהה כרי אכילת פרס רבי אליעזר אומר אם

מכיהן שפחה והחיה בת מודין וכי לעזר בן עזריה הינו ר' עקיבא לא דאל לר' ישמעאל אכר' בעלמ' כוונתן כל דכרה תורה כלשון כפי אדם מיהו הכא שאכי מדכתיב כי לא חופסה הפדה לא כפדתה למע לי שם לחניה שפחה ומניה בת חורין והלכ' כר' עקיבא: ו כל העריו' אם האחד גדול האיש או האשה והאחר קטן הקטן פטור וגדול חייב ובשפחה אינו כן דלא האחד קטן גדול כמי פטור דאם אתקוש להדדי כקול תיהו והכא את אשמו כזמן שהיא לוקה הוא מביא קרבן אין האשה לוקה אין האשה מביא קרבן: אה' עד ואחר יין וכן פטור ועד חייב ובשפחה מדוב' עד כמי פטור דהא אתקש להדדי כדאמרן: שונג בחטאת ומויר בהכרת ושפחה חרופה אם סוף מויר והיא שונגת שניה פטור' דהואיל ואין האשה לוקה

אמרו

אין האיש מביא אשם ואם הוא שונג והיא מוירה היא לוקה והוא כאשם: לו אפי' אחד אומר לו אכלת חלב והוא שותק ואינו מכחישו מביא חטא' על פיו: ב' אומר לו אכלת חלב ואפי' מאה והוא מכחישן ואופו' כדאי לי שלא אכלתי איני מביא קרבן על פיה דכתי' איז הודע לוי חטאתו ולא שויר ושהו אפרו': ר' מאיר מחייב ואין הלכה כדמ' : אם הביאוהו ז' כו' אם העידו עליו ושהה אה הכפש: אם ירצה לומר מויר הייתי אם היה רוצה לפטור עצמו בשקר היה יכול לומר מויר הייתי ומויר פטור מקרבן: ב' חלב וחלב כ' וייתי חלב: כהעלם אחד אכל כ' בהעלמות חייב על כל אחד ואחד ד קל' בהעלמות מהלקין: ממין אחד חייב הא קמל' דלעב' דאין השכי חכאי ותי' תמחויין אחד דהינו מתבטל אחד אלא הם מתבטלי' לחוקי' אפי' הכי מצטרפין לפי שאין תמחויין מחלקי': ג' כמה ישהה האוכלן לפני חכאי ויטיש דאמריין מצטרפין: כאלו אוכלן קליות רואי' אותן כאלו כתפדרו לפירו' כקליות ולאכלן אחד באחד וז' אחר וז' ובהוא משעריכין אם אכל חזי וייהפסוק ולאחר שעה אכל חזי וייהאד אם שעה מתחלה ועד סוף כדי אכילת קליות במעוך וז' מצטרפי' אבל אם לא הפסוק האכילה אלא שעה בלעיסתן ובלעיסתן אפי' כל היום כלו מצטרפי' לדברי ר'ט: וחכמי אומרי' עד שישהה מתחלה ועד סוף כדי אכילת פרס כלומר אפי' לא הפסוק בין אכילת חזי וזית לאכילת חזי האחר אלא שעה בלעיסת שכי חכאי ויטיש כדי אכילת פרס מתחלת האכילה עד סוף בלעיסתן מצטרפי' בויתר מכדי אכילת פרס אין מצטרפין והלכה כחכמי' פרס לשון ערוסה והוא חזי ככר של ערוכה מג' ככרות לקב' שכל ככר ח' ביניהם כמנא' חזי ככר ל' ביניהם כד' פירשו רבאש ורמב"ם

כריתות פרק ג

עד

ועלמס אומ' שהוא ג' כעז' : אכל אוכלי טעמי' ואוכל אוכלי טעמי' כחצי פרס שהיא שני כעז' לפי רבנן ובלדבריו
דלמס כינה ומכנה כפסלה גווייתו מלאכול בתרומה וכן השו"ת משקי' טעמי' כרביעית כפסלה גווייתו מלאכול
בתרומה עד שיטבול והשו"ת רביעית וכן וככה למקדש חייב כרת והשת' קרא' שאם שהה באכילת חצי פרס
של אוכלי טעמי' או כרביעית של משקי' טעמי' כדי אכילת פרס מעט דפ' לכשיעור וכפסלה גווייתו

מלאכול בתרומה ואם שהה יותר
משיעור זה אין מעט דפ'ין והיא
לשיעור רביעית וכן של ככית' כדו
מקדש שאם שהה כשעתינו כדו
אכילת פרס או עמדת חייב יותר
על כן פסור : אם הפסוק בה שלא
שתה כל הרביעית ככת' אי' וככנס
למקדש פסור דכתב' וכן וכשר אל
תשת וכן דרך סדרות ואם אינו
שנתה ככת' אחת אין זה דרך

אם הפסוק בה או שנתן לתוכו מים כל שהוא פסור * ד
יש אוכל אכילה אחת חייב עליה ארבע חטאות ואשם אחר טמא
שאוכל את החלב והיח נותר מן המוקדשים וביום הכיפורים רבי
טמיר אומר אם היתה בשבת והוציאו חטאת חייב אמרו לו אינו
מן חטאת * ה יש בא ביאה אחת חייב עליה שש חטאות
הבא על בתו חייב עליה משום בתו ואחותו ואשת אדוה ואשת
אחיו ואשת איש ונדה והבא על בת בתו חייב עליה משום
בת

סדרותיו וכן אם נתן כו' מים והלכה כרבי אלעזר והכי עלי' בשו"ת רביעית משם אבל שתי יותר מרביעית
מודה רבי אלעזר לחייב אפילו לא שתה כלו ככת' אחת : ד
משום אוכל קדש בטומאה וחד משום כותר וחד משום יום הכפורים והא דקיימא לן ככל התורה כלה דאין
אסור על על אסור הכי מילי באסור גרודא כגון האוכל ככלת בהמה טעמא אינו חייב משום ככלת לפי
שהוא אסור גרודא שאינו לא כולל ולא מוסיקי אבל הכא אדם שהיה מתחלה טהור היה אסור ככלת ומותר
באכר כשר של קדשים כעשה נעמ' מנו דכאפ' בשאר חטכות של כשר קדשים משום טומאה איתמר
בבבא חלב' אף על פי שהיתה אסורה מתחלה וזכינו אסור כולל שהאסור האחרון כולל ואסור דברים
אחרים על האדם שהיו מותרים לו מתחלה ומיהו לא איתוסף אסורא אמצעא לא אנכרא איתוסף אסורא
לגבי אחריו וגרור וכייל כמו להאי באסוריה כעשה זה החלב מתר הינו אסור מוסיקי דעקרא להדינו
אסור ולגבוה שרי כיון שנעשה כותר כוסף אסור על החטובה ענמה ליאסר אפילו לגבוה ומתוך שחל
עליה שם אסור כותר לאסרה לגבוה חל עליה כמו שם כותר לגבי הדיוט להתחייב עליה משום כותר
אף על גב דכלאו הכי היתה אסורה להדיוט חל עליה ויום הכפורים מנו דאתוסף אסורא לגבי גברא
לאסרו בחולין שהיו מותרים לו קודם יום הכפורים גורר וכולל כמו להאי חלב של מוקדשים כהדים
להתחייב עליו משום יום הכפורים : ואשם אחד אשם מעילות על שכהנה מן הקדש כשונג ואף זה
אסור מוסיקי דאתוסף אסורה על חטאת דקודם דהקדישה היה חלב זה אסור באכילה ומותר בהכאח
אקדשה כאשר אפילו בהכאה ומתוך שחל שם הקדש על החלב לאסרו בהכאח חל עליו כמו לחייב
עליו באכילתו משום ככהה מן הקדש : אם היה בשבת והוציאו כפיו כשהיה אוכלו חייב גם על
ההוצאה ובגמרא מפרש דהכי קאמר אם היה יום הכפורים שחל להיות בשבת והוציאו חייב שמים על
ההוצאה פ' שם שבת ומשום יום הכפורים ששכחם באים כאחד שנעשה שקדש היום לשבת קדש כמו
ליום הכפורים וכשם שצירוב והוצאה לשבת כך צירוב והוצאה ליום הכפורים ואיסור חל על אסור
כאסור בת אחת : אינו מן השם כלומר תבא לא קא חשיב אלא חטאות הבאות מפני אכילה והאי
מפני הוצאה הוא : ה בתו ואחותו כגון שבא על אמו והוליד ממנה בת זהרי היא בתו
ואחותו מאמו ואשת אחיו שכשאת לו קודם לכן ומת ולאסר מיתנת נשאה אחי אביו ובא זה אביה עליה
ככדתה והשתא אסור בתו ואחותו באין כאחת ואף על פי שהיא עמורת ואסורה לבוא בקהל כשכשאת
לאחיה אביה קדושין תופסין בה לפי שקדושין תופסין בחיובי לאוין אי כמו אם היו אחי אביו עמורים
מותרים לישא אותה לכתחלה וכאסרה על אביה משום אשת אחיו לפי שהיא אסור מוסיקי שמתחלה
היתה מועדת לאחי אביה כלן וכשכשאת לאחד מהן כאשם על כל שאר האחות ומתוך שחל עליה
משום אשת אח לגבי שאר האחים שקיתה מועדת להן חל עליה כמו שם אשת אח לגבי אביה להתחייב

בריות פרק ג

עליו כיון משום אשת אחיו ומעלת לחמי אבי אביה עמו דלמסקן בה אסורה לגבי אחי אביו איתוסף
בה אסורה כמו לגבי דידיה הויא לה אשת איש עמו דלמסקן אסורה לגבי עלמא איתוסף אסורה לגבי דידיה
פירסה דהא עמו דלמסקן אסורה לגבי בעלה איתוסף אסורה כמו לגבי דידיה : הויב עליה משום בת בתו
שכלתו כגון שכשאה כנו : וזמנות אשתו שהיה כשאו אית בת חתנו שהיא אחות בת בתו מן האב : ואשת אחיו
שמת כנו וכשאה א חיו של ז :

ואשת אחי אביו שמת אחיו וכשאה
אחי אביו : אם עבד הזקן אחיו
של זה וכשאה ואחר כך בא עליה
זה איית אף על אשת האב ואף על
גב דאשת אחיו היא דהא מקייבול
ליה לכריה משום אשת אחי אביו
אלמא אסורה ליה לאביו משום
אשת אב ואין לה אישות בה הכא
כמאי עמי קיבן כגון שכפולש לפניו
ליבוס מאהו שמת כלל כיו ובעה

בת בתו וכלתו ואחות ואשת אחיו ואשת אחי אביו ואשרת
איש והנדה רבי יוסי אומר אם עבד הזקן וגשחא חייב עליה משום
אשת אב וכן חבא על בת אשתו ועל בת בת אשתו ו
חבא על חמותו חייב עליה משום חמותו וכלתו ואחות אשתו
ואשת אחיו ואשת אחי אביו ואשת איש ונדה וכן חבא על אב
חמותו ועל אם חמו רבי יוחנן בן גוריו אומר הבא על אב
חייב עליה משום חמותו ואם חמותו ואם חמו לו שלשתן
שם אחר חם ו אר עקיבא שאתי את רבן גמליא ואת רבי
יחושע

סוף וכשאה והאי עבד הזקן דמתן סיכו משום שהיא לו כאסור שניכר כלבד משום בת בתו ומשום כלת כנו
דשתייהן שניות מדכרי מופרים ואם תאמר כלתו היא דהא מקייבול ליה לכריה משום אשת אב לזו פרכא
היא דאיכא לזאקומי דאשת אחיו של כנו מאמו היא ולא כלתו של אב היא אלא אשת חורגו ולוונערת לו . וזאת
ומאי אסור עמוסי איכא בבת בתו כשעבד אביו וכשאה דאף מחייבת ליה כשי משום אשת אב הא מלתא כנו
לה כגמרא ותיורכו כגון דאיכא ברא לכאח ואחיו של זה הוא דמנו דלמסקן בה אסורה גבי היהא ברא משום
אשת אב איתוסף כמיו גבי דידיה : וכן הכא על בת אשתו חייב עליה משום כל אלו שהייב בכתו ועל בת בת
אשתו חייב משום כל אלו שהייב על בת בתו ובת אשתו שהיא אחותו משכחת לה כגון שאביו אבס או פתס
אשה והוליד ממנה בת ואחר כך כשא הוא אבוסת אחיו או מעותת אחיו שהיא מותרת לו הרי אותה הבת
אחותו ובת אשתו ובת בת אשתו ואחות אשתו משכחת לה כגון שאב אביו אשתו על בת אשתו והוליד ממנה
בת אותה הבת היא בת בת אשתו ואחות אשתו : ו משום חמותו וכלתו ואחות אשתו האב שא על כנו
והוליד ממנה בת כשא ראובן וזאת הבת הרי אשה אסור עליה משום חמותו ואחות אשתו כשאת לבטל על ראובן
פוסק עליה אסור משום כלתו מת כנו של ראובן או גרשה וכשאת לחמו כוכף עליה אסור אשת אחיו מת
אחיו או גרשה וכשאת לאשת אחי אביו כוסף עליה אסור אשת אחי אביו כשאת לעלת והיא אשת איש ופירשה
בדה ובא עליה ראובן בעודה אשת איש ונדה הרי חייב עליה ראובן משום כל השמות הללו : וכן הכא על
אם חמותו לבן על אב דינה בת לאה בתו והוליד ממנה בת וזאתה סרה כנושא סרה כאסרה עליו לאה משום
אם חמותו ומשום אמות אשתו שהרי סרה אשתו וליאה שתייהן נבות לבן כשאת לאה לבן בעלה של סרה
ונעשית כלתו ואח' כך לחמו ואח' כך לחמו אביו ובא עליה בעלה של סרה בעודה אשת איש ונדה חייב עליה
משום כל השמות הללו ואם חמוי ראובן בא על זקנתו אשת לבן אם לאה אמו והוליד ממנה בת וזאתה דינה
כנושא את דינה כאסרה עליו לאה אמו של ראובן משום אם חמוי ומשום אמות אשתו שהרי דינה אשת
ולאה אם חמוי שתייהן נבות אשת לבן כעשית כלתו ואחר כך אשת אחיו ואחר כך אשת אחי אביו ואשת איש
ונדה חייב עליהם משום כל השמות הללו : הכא על חמותו חייב עליה כו' לאשת לבן שתי נבות לאה ורסל
ובן ארז ושזו ארז נשם בת ארז סרה ובא ארז מן השוק וכשא את רסל ויוכבד בת לאה וסרה בת ארז ואח'
כך בא הוישא שלש נשים הללו על אשת לבן חייב עליה משום חמותו ואם חמותו ואם חמוי משום חמותו שהרי
היא אם רסל אשתו משום אם חמותו שהרי היא אם לאה חמותו ומשום אם חמות לפי שהיא אמו של ארז חמוי
שלשתן אם ארז אם רסל קרא כתיבי ונכד לאו הי לכך אין מלוק חטאות ביניהן וכן הלכה : ו באטלים
סוק שזוכרים שם כשר של אמאום סם העיר : הכא על אחותו וכו' הכי קאמר הכא על אחותו שהיא אחות
אביו ואחות אמו ומשכחת לה כגון מכא ראובן על אמו והוליד ממנה שתי נבות וחד ובא על אחת מנבותיה ו
הוליד

בדיחות פרק ג

ע ה

הגלגל ממנה בן ובא הכן על אמותיו שהיא אחות אביו ואחות אמו: שהדברים קו ומה הכא על חמם כסיו כדות שהם שם אחד לכדה לא תקרב חייב על כל אחת ואחת הכא על אמותיו שהיא אחות אביו ואחות אמו סקן שלשת שמות כלומר ג' לזיון מוחלקין אינו דין שיהא חייב על כל אחת ואחת והאי קו עריכא הוא דמה לממש כשם כדות שהן גופי מוחלקי' אלף טעמא משום דאמר קרא ערות אחותי גלה וכו' וקרא יתרא הוא דכרישיה דקרא כתיב ואיש אשר

יקח את אחותו וראה את ערותה וכו' למה לוי למהדר תו ערות אחותו גלה אלף ללמד על אחותו שסויה אחות אביו ואחות אמו שחייב על כל אחת ואחת: ח אכר המדולדל ככה' תלוש רוכז ומעור' במקצתו מהו שיטמ' משו' אכר מן החי כלאו כהלש לבמרי וקל בהעור והדוטב דאכ מן החי מטמ' ככלה ואכר הכתלש מן האדם לגמרי מ מטמא כמת: כאכר המדולדל באדם שמעורר קצת טהור: מוכי שחין שאכריהן כופלי': וחונתו לא משו' טהל' שקוד לכן כמו טהור' לא' שלא יהא מאוס כגדל באכר ה המדולדל: שמכיס כשערה ואינו מותכו לגמרי שלא יטמא את ה הנותכו שנוגע בו כשעצת פרישה: ותוחכו לאכר כסירה כקון פרישה לקרק' והוא הטולה כמשך ונתלש האכר מלי' והטולה אינו טמ' לפי שמושך עצמו ככה כבת אה' והאכר כתלש ממנו ככה וליכ' כני' כשעצת פרישה: שהדברים קו ומה אדם שעקבל טומאה מחיים האכר ה

יחושע כאשלים של אמאום שחלכו ליקח בהמח למשהה בנו הבא על אחותו ועל אחות אביו ועל אחות אמו בהעלם אחת מחו חייב אחת על כלן או אחת על כל אחת ואחת ואמרו לוי לא שמענו אבל שמענו הכא על חמם נשיו נרות בהעלם אחד שהוא חייב על כל אחת ואחת רואין אנו שהדברים קל וחומר' ח ועוד שאלך רבי עקיבא אבר המדולדל כבהמח מהו אמרו לוי לא שמענו אבל שמענו באכר המדולדל בארם שהוא שחור שכך חיו מוכי שחין שבירושלם עושיין הולך לו ערב פסח אצל הרופא וחונתו עד שהוא מניח בו כשעורה וחונתו בסויה והוא נמשך ממנו והלח עושהו פסחו והרופא עושה פסחו רואין אנו שהדברים קל וחומר' »

ט ועוד שאלך רבי עקיבא השוחט הזכחים בחוץ בהעלם אחד מהו דייב א' על כלם או אחת על כל אחת אמרו לוי לא שמענו אמר' יהושע שמעתי באוכל מזבח אה' כה' תמחויים בהעלם אחד שהוא חייב על כל אחד ואחד משום מעילה ורואה אני שהדברים קו א' ש' שאלו' ר' עקיבא אלא באוכל גותר סחמשה זכחים בהעלם אחד מחו חייב אחת על כולן או אחת על כל אחת ואחת אמרו לוי לא שמענו א' יחושע שמעתי באוכל מזבח אחד סחמשה תמחויים בהעלם אח' שהוא חייב על כל אחד ואחד משום מעילה ורואה אני שהדברים קו א' עקיבא אם הלכה בקבל ואם לדין יש תשוב' אמ' לו השב אמ' לו לא אם אמרת במעילה ש'עשה בה את המאכיל באוכל ואת המהנה כנהנה צרף המעילה לוסן כרובה תאמר בנותר שאין בו אחד בכל' אלו' י אמר רבי עקיבא שאלתי את רבי אליעזר העושה מלאכות הרבה בשבתות הרבה

המדולדל ממנו טהור כמה שאיכה מקבלת טומאה מחיים אינו דין שיהא האכר המדולדל ממנה טהור: באוכל מזבח אחד כה' תמחויין כה' תבשילין חלוקין זה מזה חייב משו' מעילה אם חבלן קודם וריקת דמן: שהדבר' קו ומה מוכח אחד שאין גופי מוחלקי' חייב על כל אחד ואחד' משו' תמחויין מוחלקין חמם זכחי' דגופי' מוחלקי' לא' לא' לא כך שאלן רבי עקיבא דאם בשוחט שאלן מה דרייה הטיאו לנו מאוכל' הא איכא למפרך מה לאוכל' שכן ככהה לא על כהך לא של' ר' עקיב' לא באוכל' כותרי' בהמשה זכחי' והטיאו לנו דרייה כמו מאוכל': אם הלכה שכך קבלת מדכך חייב על כל' אחד מהזכחי' בקבלה ממש: ואם לדין שאתה לומד אותה מקו' ממעילה יש תשובה: את המאכיל באוכל' שאם נתן אוכל' הקדש לחנינו חייב כלאו אכלה הוא עצמו דקל' המוכיח הקדש לחלוין מעל ולא מי כשיתין לנו והמהנה ככהנה כמדי' דלאו בר אכילה: כייך את המעילה לזמן מרובה כלומר ועוד חומרא אחרת יש במעילה שאם כהנה חיים כחני פרוט ומכאן עד שכה בחני פרוט' מצטרף לפרוט' כדמריכו' מתמעל מעל ריב: תאמ' באכילת כותר' שאכו דכי' עליו שאין בו אחד מכל' החומר' הללו ולא אתה דרי' מלת' או קבלה מניה ר' יהושע' לחאיך' תשי' או לא קבלה מניה ופסק הלכה' שהאוכל' כותר' עה' זכחי' בהעלם אחד אינו חייב לא טעאת אחד ותמחויין אינן מחלקין בין להקל בין להחמיר: י מלאות

כריתות פרק ד

הרבה מעין מלאכה אחת תולדות הרבה של אב אחד : וכשכרת הרבה אותן שעשה בשבת ועשה בשבתות אחדו וכלן בהעלם אחד ובנמר' פריך מאי קמבעי ליה דכקט שבת הרב ותולדו הרב ואמי קטע תולדות ולא אכזו ומתני דל' עקיב' דתני בעא מיניה חדא הוצא מלאכה אחת בשבתות הרבה ויודע שהיא שבת חלה ספקו שמלאכה זו מותרת היא דהיכזו דהן שבת ושגג מלאכה והכי קא מכעיא ליה האי דעבד מלאכה אחת כב' שבתות

מי אמרינן כיון דבב' ימי הם אעב דהעלם אחד הוא לגבי מלאכה הוינן הכך שבתו כגופי' מוחלקים של מלאכה שאין דומי' זה לזה כגון זרע וקצר בהעלם אף כודון שבת ושגגת מלאכות דחייב על כל א' וא' לאו כגופים מוחלקים דמיין והיינו כגו עשה בהעלם אה' מלאכה אחת' פתמי דאיכו חייב לא אחת דליכ' למימ' הכ ימי שבתים הויין ידיע' לחלק דדוק' לעבין שגג שבת הויין ידיע' לידע ששבת היה אבל לעבין שגגת מלאכות ליה ידיעה עבד שילמדו ועוד קמבעי ליה אם עשה תולדות הרב' מאכ' אח' מי' א' או על כל אחת ואחת ולהכי קטע תולדו : אמר' חייב על כל אחת' פתע' ליה אלתרויהו לחומר דעו' מלאכה אח' בשבתו הרב' כודון שבת ושגגת מלאכות חייב על כל שבת ושבת דהכך שבתו כגופי' מוחלקין דמיין ותולדות של מלאכות

הרבה מעין מלאכה אחת בהעלם אחת מה הוא חייב אחת על כלן או אחת על כל אחת ואחת אמר לו חייב על כל אחת ואחת כיון וסמך אם הנדה שאין בה תוצאות הרבה וחטאות הרבה חייב על כל א' ואחת שבת שיש בה תוצאות הרבה וחטאות הרבה אינו דין שיחא חייב על כל אחת ואחת אמרתי לו לא אם אמרת בנדה שיש בה ב' אוהרות שחוא מוזהר על הנדה והנדה מוזהרת עליו תאמ' בשבת שאין בה אלא אוהרה אחת אמר לי הבא על הקטנות ויכיה שאין בה אלא אוהרה אחת וחייב על כל אחת ואחת אמרתי לו לא אם אמרת בבא על הקטנו' שאעפ' שאין בהן עכשיו יש בהן לאחר זמן תאמר בשבת שאין בה לא לעכשיו ולא לאחר זמן אמר לי חבבא עם בהמס' ויכיה אמרתי לו בהמס' כשבת »

פרק ד

ספק אכל חלב ספק לא אכל ואפי' אכל ספק יש בו כשיעור ספק שאין בו ואפילו יש בו חלב ושומן לפניו אכל את אחד סחן ואין ידוע איזו סחן אכל אשתו ואחורו עמו בבית שגג באחת סחן ואין ידוע באיזו סחן שגג שבת ויום חול ועשה מלאכה באחת סחן ואין ידוע באיזו סחן עשה מביא אשם תלוי » ב כשם שאם אכל חלב וחלב בהעלם אחת אינו חייב אלא חטאת אחת כך על לא הודע שלחן אינו מביא אלא אשם אחד אם זיחה ידיעה בנתים כשם שהווא מביא

כמלאכות דמיין וחייב על כל תולד' ותולד' ואעפ' שהן מאכ' אחד כלו עשה אבות הרב' : ומה כדה בגמ' אמרינ' תני כדות הבא על חמש כש' כדות חייב על כל אחת ואחת דגופי' מוחלקין ככהו : תנאנ' הרבה עכייני הרבה כגון שבת דאיכ' אבות מלאכה ותולדותיהן אבל כדה אין בה חיובא חלה ביאה והנדה מוזהרת עליו דכתיב וכרתו שניהם מקרב עינים : הבא על הקטנו' הבא על חמש קטנות כדות חייב על כל אחת ואחת ואעפ' שהקטנה אינה מוזהר' : הבא עם הבהמ' ויכיה שחייב על כל ביא' וביא' : בהמ' כשבת כלמ' כי היכי דמכעיא ליה בשבת הכי כמי מכעיא ליה עבהמ' ולא קבלה מיניה ר' עקיב' מר' לישור לא לעבין דאעפ' עשה מלאכה אח' בשבתו הרבה כגופין חלקין דמיין ולא לעבין תולדות מלאכות דמיין ואין הלכה כרבי אליעזר :

ספק

אכל חלב ספק לא אכל והיכי דמי כגון חלב ושומן לפניו ואכל את אחד מהן כדתיבי כפיפא ופרושי קאפ' ספק אכל חלב ספק לא אכל כיבד כגון שהיו חלב ושומן לפניו דיש כאן אסור קבוע אבל אם היתה לפניו חתיב אחת ספק שהיא חלב ספק שהיא שומן ואכלה פטור דלא אקבע אסורא ואפי' אכל ודאי חלב ספק יש בו כוית וכגון שבע' שאכלו סכור שומן הוא ואיכ' כודיע' לו שהוא חלב וספק יש בו כוית ספק אין בו אכל את א' מהן וכסכור שומן הוא ואיכ' כודיע' שהאכל היה חלב וזה איכו יודע אי ש' או אכל מביא אשם תלוי אבל אם בעא אכילה הית' לו ספק והיוד' ואכלה מספק הוי מיד' ופטור' : שגג בא מהן כסכור זו אשתו ואח' כשבתא אין מהן הית' מביא אשם תלוי : ב כן על לא הודע שלחן כגון אכל כ' חתיכו כסכור ששעיתיהן שומן הן ואיכ' כודיע' שכל א' מהן ספק אינו מביא אלא אשם תלוי אחד הואיל ולא כודיע' לו בין אכילה לאכילה כספק חלב אבל : ואם היתה ידיעה בכתיים ידיעת ספק כשם שהוא מביא חטאת על כל אחת אשם היתה

כריתות פרק ד

עו

סיתה ידיעת ודאי נכתים כך כידועת ספק מביא שתי אשמות תלוין: חלב וכותר לפכו וסבד דשכיהן שומן של היעד: אשתו כדה ואחיותו עמו נכית בא על אחת מהן כסבור לכזב על אשתו טהור וכמבא שאשתו היתה כדה ועוד ספק על איזו מהן בא: ועשה מלאכה בין השמשות כסבור מול הוא: ר' ליעזר מחייב חטאת ממה בפסך אם חלב אכל חייב אם כותר אכל חייב וכן כלם: ור' יהושע פטור דגבי חטאת כתי' אשר הטא בה עד שיודע לו כמה הטא. ור' ליעזר

מביא חטאת על כל אחת ואחת כך הוא מביא אשם תלוי על כל אח' ואחת כשם שאם אכל חלב ודם נותר ופגול בהעלם אחת חייב על כל אחת ואחת כך על לא הודע שלהן מביא אשם תלוי על כל אחד ואחד חלב וכותר לפכו אכל אחר סחם ואין ידוע איזה סחם אכל אשתו נדה ואחיותו עמו בבית שנגזר באחת כהן ואין ידוע באיזה מהן שנגזר שבת ויום הכפורים ועשה מלאכה בין השמשות ואין ידוע באיזה מהם עשה רבי אליעזר מחייב חטאת ורבי יהושע פוטר. אמר רבי יוסי לא נחלקו על העושה מלאכה בין השמשות שהוא פוטר שאני אומר. מקצת מלאכה עשה סחיים וקצתהו למחר ועל מה נחלקו על העושה בתוך היום ואין ידוע אם בשבת עשה ואם ביום הכפורים עשה או על העושה ואין ידוע סעין איזו מלאכה עשה רבי אליעזר מחייב חטאת ורבי יהושע פוטר אמר רבי יהודה פושרו היה רבי יהושע אף שאשם תלוי. ג

הקוי אשר חטא בה מצעו ליה פרט למתעבך במלאכת שבת כגון כ כתבוון לחתוך את התלוש וחתך את המחובר שהוא פטור כיון דלא כתבוון למתיבה דאבורא ודוקא מתעבך במלאכת שבת הוא דפטור דמלאכת מחשבת אסרה תורה אבל מתעבך בחלבי ובעריו כגו' שאכל חלב או בא על העדנה שלא ב במתכוין חייב לכב' שחרי סהכה: לא נחלקו ר' ליעזר דאמ' לא נענין שידע כמה הטא לא נחלק על ר' יהושע ומו' לו בעוש מלאכה בין השמשות שבין שבת ויה' שהו פטור: שאני אומר חני שיעור המלאכה כעשית בשב' וחני שיעור ביה ונאן כאן חייב חטא: מעין איזו מלאכה עשה אם חדש או זרע פוטרו הים ר' יהושע חף מאשם תלוי דגבי אשם תלוי כתיב כי תיטא ולא ידע פרט לזה שידע שחטא אלא שאין הקטא מהווי' וחטאת כמילא

פרק ה

מחייב שאלב' שידע שחטא ממה בפסך מכל מקום לא הוצרך לו במה חטא ופסק ההלכה שהוא חייב באשם תלוי בין בחלב וכותר לפניו שאפשר שיוכרר הדבר בין בעשה מלאכה בין השמשות שבין שבת ויום הכפורים שאי אפשר שיוכרר הדבר וכן באשם כדה ואחיותו עמו נכית ושנגזר באחת מהן בכל אלו מביא אשם תלוי:

משום שם אחד כגון שתי נשים כדות עמו נכית ושנגזר באחת מהן: שהוא חייב שהיה ידע במה חטא: על דבר שהוא משום שני שמות כגון הפך קצר הפך טהן: אפילו כתבוון ללקט תאכיס ולקט עכבים בגמרא מפרש מלתיה דרבי יהודה במתכוין ללקט תאכיס תחילה ואחר כך עכבים והלכה ידוע על האחרונים וליקט עכבים תחלה ואחר כך תאכיס וכן אם הים מתכוין ללקט שחורות ואחר כך לכנות ומספק: הדבר וליקט לכנות תחלה ואחר כך שחורות: רבי אליעזר מחייב חטאת דהואיל ולשביהם כתבוון לא אכפת לן במוקדם ומאוחר: ורבי יהושע פטור הואיל ונשתעל לקיטת כל אחד ואחד לא לזה כתבוון יהוה ליה כמתעבך ופטור: הכי גרסינן אמר רבי שמעון תמיהני אם פטר בזה רבי יהושע אב' למה באמר אשר חטא בה סתם מתבייתין קא מתמה על תמיהתו של רבי שמעון אם כן דלא פטר בזה רבי יהושע למה באמר אשר חטא בה ומשני פרט למתעבך לאפוקי מי שלא היה מתכוין ללקוט כלל או שהיה מתכוין ללקוט תאכיס לבד ולקט עכבים לבד שלא כעשית מחשבתו כל עקר והלכה כרבי יהושע וכמו שפירשם למלתיה דרבי יהודה:

כריתות פרק ה

דס

שחיט כיון בנהמ' כיון בחיה כיון בעופ' כיון דם כחיר וכו' דם עקור שצקרו המימנים וכן דם הקסם שהכפש ויבאש כו' וזוהו דם שהכפש ויבאש כו' כל זמן שהיא מקלח דהיוהו האמכע' ונא לאשון סנתחלת הקור' ואחר' לאחר שכלה הדים וכתמעי' שהיא שותת בסמוך ואיכו מקלח מהדס שאין זה דם הנפש: וחיבים עליו אם אכל ממנו כוית חיוב כרת: דם הלכ דם הנכלע כבשר קלח והו' כשאר דם האכרי' שהיא

פרק ה

דס שחיטה בבחמה בחיה ובעופ' כיון שמאים ובין שחורים דם נהי' יח ודם עיקור ודם הקוח שחנפש

יוצאה בו חיבים עליו דם השחול דם הלב דם בצים דם רגים דם חגב' דם התמצית אין חיבין עליהן ר' יהוד' מחייב בדם התמצית •
ב רבי עקיבא מחייב על ספק מעילות אשם הלוי והכמים פושטים ומודה רבי עקיבא שאין מביא את מעילתו עד שתתודע לו ויביא עמה אשם ודאי אמר רבי טרפון מה לזוה מביא שתי אשמות אלא יביא מעילה והומשות ויביא אשם בב' סלעים ויאמר אם ודאי מעלתי זו מעילתי וזה אשמי ואם ספק המעות נרכ' ואשם תלוי שמסין שהוא מביא על הודע מביא על לא הודע • ג
אמר לו רבי עקיבא נראים דברך במעילה מעושה הרי שבא על ידו ספק מעילה במאת מנה לא יפיר לו שיביא אשם בשתי סלעים ואר' יביא ספק מעילה במאת מנה הוא מודה רבי עקיבא לרבי טרפון במעילה מעושה ואשם שחביאה חטאת התק' ספק אם ער שלא נמלקה גודע לה שילדה ודאי תעשנה ודאי שסמין שהיא על לא הודע מביאה על הודע • ד
חתיכה של חולין וחתיכה של קדש אבל אחד מהן ואין ידוע איזו מהן אבל פטור רבי עקיבא מחייב באשם תלוי אבל ארת חשניה מביא אשם ודאי אבל אחד הראשונה ובא אחר ואכל ארת חשניה זה מביא אשם תלוי וחמביא אשם תלוי דבריו רבי עקיבא רבי שמעון אומר שניהם מביאים אשם אחד רבי יוסי אומר אין שניהם מביאים אשם אחד •

ה חתיכה
ב ספק מעילות ספק כהכה מן הקדש ספק לא כהכה: וחמ' פטורי' דכחטאת כתיב מצות וביאש תלוי כתיב מצות כל שחיבי' על שנתנו חטאת חיבי' על לא הודע שלו אשם תלוי והכהה מן הקדש שאין חיבי' על שנתנו חטאת לא אשם ודאי אין חיבין על לא הודע שלו אשם תלוי: שאיכו מביא את מעולתו אין כריך להביא חטאת שמי' אשמות שאם הודע לו שחטא אחר שחטא אשם תלוי כריך להביא אשם ודאי: יביא מעילה והחטאת קרן שממנו ספק לז' אם כהכה ממנו וחומשו: בשמים סלעים היל' הקח בשמי סלעים דכתיב בערך כסף שקלים: ואם ספק הכי קאמר ואם בספיקו עמד לעולם יהיה באשם תלוי: שממון שמביא על הודע מביא על לא הודע הילכך יכול להביא ולהתנות והלכה כחכמים: ג
חטאת העוף ספק האשה שילדה ספ' מין פטור ספק מין חיוב מביאה כבש לעולה ומתכה אם מין חיוב יהא לחובה ואם מין פטור יהא לכדבה אבל חטאת מביאה בספק ואיכה נאכלת שמה חולין היא ומליקת חולין ככלה: תעשבה ודאי ומאכל לכהנים כשאר חטאות: שממון שהיא מביאה שהרי פירוש אחת מן התורים אומן בני היוכה היא מביאה לחטאת בין ודאי וילדת בין על ספק וילדת: ד ורכי עקיבא מחייב רבי עקיבא לטעמיה דמחייב אשם תלוי על ספק מעילות: שניהם מביאי' אשם אחד בשותפו ויאמר זה לז' אם אתה אכלת החתיכה של קדש יהא חלקי ממנה לך ויהא

כריתות פרק ו

עז

לך ויהא אשם כלו עליו: אין שנים מביאים אשם אחד דלית ליה תבאי בקרבנות לא אם כדנדי חכמי סנהדרין
שטרום או כר' עקיבא כל אחד מביא אשם תלוי והלכה כחכמים שאין מביאים אשם תלוי על כפך מעילות:
ה טטארת אחד ומתנה זה עם זה כדפירשנו לעיל: אין שנים מביאים טטארת אחת אבל אשם תלוי
ענינו כל סד וחד משום סתיבת הטלבו והיכו תנן והא קמל' דתנן דכי יוסי הוא והלכה כמותו: ו התיבה של

ה התיבה של חולין והתיבה של חלב אכל אחת מהן ואין ידוע א זו מהן אכל מביא אשם תלוי אכל את השניה מביא הטאת
אכל אחד את הראשון וכו' אחר ואכל את השניה זה מביא אשם תלוי וזה מביא אשם תלוי רבוי וכו' אחר רבי עקיבא רבי שמעון אומר
שניהם מביאים הטאת אחד ר' יוסי אומר אין שנים מביאין הטאת אחת ו התיבה של חלב והתיבה של קדש אבל את
אחד מהן ואין ידוע איזו מהן אכל מביא אשם תלוי אכל את השני מביא הטאת ואשם וראי אכל אחד את הראשונה וכו' אחר ואכל
את השניה זה מביא אשם תלוי וזה מביא אשם תלוי רבי שמעון אומר שניהם מביאים הטאת ואשם ר' יוסי אומר אין ב' מביאים
הטאת ואשם ו התיבה של חלב והתיבה של חלב קדש אבל את אחד מהן ואין ידוע איזו מהן אכל מביא הטאת רבי עקיבא אומר
מביא אשם תלוי אכל את השניה מביא שני הטאות ואשם ודאי אכל אחד את הראשונה וכו' אחר ואכל את השניה זה מביא
הטאת ואשם מביא הטאת רבי עקיבא אומר זה מביא אשם תלוי וזה מביא אשם תלוי רבי שמעון אומר זה הטאת וזה השניהם
מביאים אשם אחד רבי יוסי אומר אין שניהן מביאין אשם אחד ו התיבה של חלב והתיבה של חלב נותר אבל את אחד
מהן ואין ידוע את איזו מהם אכל מביא הטאת ואשם תלוי אכל את השניה מביא שלשת הטאות אכל אחד את הראשונה וכו'
אחר ואכל את השניה זה מביא הטאת ואשם תלוי וזה מביא הטאת ואשם תלוי רבי שמעון אומר זה הטאת וזה השניהם
מביאים הטאת אחד רבי יוסי אומר כל הטאת שהיא באת על הטאת אין שנים מביאים אותה

פרק ו

הסביא אשם תלוי ונודע לו שלא הטאת אם עד שלא נשחט יצא וירעה בערד רבוי רבי

חלב ומתיבה של קדש כו' מביא אשם תלוי אפי' לרבנן דאמרי אין מביאין אשם תלוי על כפך מעילות
הכא מודו דחייב משו' התיבה של חלב: מביא טטארת ואשם ודאי על סתיבת הטלבו והיכו תנן והא קמל' דתנן דכי יוסי הוא והלכה כמותו: ו התיבה של חלב והתיבה של קדש אבל את אחד מהן ואין ידוע איזו מהן אכל מביא אשם תלוי אכל את השני מביא הטאת ואשם וראי אכל אחד את הראשונה וכו' אחר ואכל את השניה זה מביא אשם תלוי וזה מביא אשם תלוי רבי שמעון אומר שניהם מביאים הטאת ואשם ר' יוסי אומר אין ב' מביאים הטאת ואשם ו התיבה של חלב והתיבה של חלב קדש אבל את אחד מהן ואין ידוע איזו מהן אכל מביא הטאת רבי עקיבא אומר מביא אשם תלוי אכל את השניה מביא שני הטאות ואשם ודאי אכל אחד את הראשונה וכו' אחר ואכל את השניה זה מביא הטאת ואשם מביא הטאת רבי עקיבא אומר זה מביא אשם תלוי וזה מביא אשם תלוי רבי שמעון אומר זה הטאת וזה השניהם מביאים אשם אחד רבי יוסי אומר אין שניהן מביאין אשם אחד ו התיבה של חלב והתיבה של חלב נותר אבל את אחד מהן ואין ידוע את איזו מהם אכל מביא הטאת ואשם תלוי אכל את השניה מביא שלשת הטאות אכל אחד את הראשונה וכו' אחר ואכל את השניה זה מביא הטאת ואשם תלוי וזה מביא הטאת ואשם תלוי רבי שמעון אומר זה הטאת וזה השניהם מביאים הטאת אחד רבי יוסי אומר כל הטאת שהיא באת על הטאת אין שנים מביאים אותה

ל' יוסי אומר כו' תנן ר' יוסי הוא והלכה כמותו: ה התיבה של חלב והתיבה של חלב נותר כו' מביא טטארת משום חלב ואשם תלוי ומחמת ספק של נותר דנותר בכרית כחלב ואסור נותר חל על אסור חלב לפי שהוא אסור עומק: מביא שלש טטאות שתיים משום חלב ואחת משום חלב והוא שהיתה לו ידיעה בכתום דאי לאו קמי אינו מביא לא שתי טטאות אחת משום חלב ואחת משום חלב נותר והאי דלא תבי הכא שלש טטאות ואשם ודאי קדתי ליעל משו' דרוב נותר אין בו טה פרוטה דלא חוי למדי ואשם מעילו אינו בא על פחו' משוה פרוטה: כל טטאת שהיא כהא על חט לאסוקי טטאת יולדת שאינה באה על חט דכבר ר' יוסי שתיים מביאין אותה בשתיים וכתבאי כדאמרינן כפך ופסק הלכה שאין טטאת באה בשותפו ואפילו טטאת של מחוסרי כפרה: אשם תלוי יבא וירעה בערד עם שאר נאנו כחולין גמורים דכבר רבי מאיר כיון דלא נדיך ליה לא מקדש ליה: ידעם עד שיסתאב דמתן שלבו נוקפו בשעת הפרש ומתירא

מביא

עכפך

בריתוח פרק ו

מספק החט גמר ומקדיש ליה ולעבד שלא ינטרף הילכך ירעה עד שיפלו בו מום ויפלו דמיו לכדכח להניח מהם עלות כדכה והלכה כחכמי: הדחי ישפך לחמה שבמקדש: לבית השריפה ולעגל דחולין שנשחטו בעמדה טעונו קבועה היא היו כוכח פסול שטעונו שריפה: כזרק הדם קודם שנודע לו ולאכל הכשר דרחמנא אמר והוא לא ידע וככלל לו בשעת סליחה לא תהא ירעה והכא כמי בשעת זריקת הדם דהכי שעת סליחה לא

סייגה ירעה והכי גמר כל כפרת ספיקו והזה ליה אשם תלוי כשר: אפילו הדם בכוס יזרק דמכר ר' יוסי כלי שרת מקדש: את הפסול ליכרב וכל העומד לזרוק כזרק דמי והוי כאלו כזרק הדם כשר קודם שהיתה לו ירעה ואין הלכ' כלי'וסי: ב אשם ודאי אינו כן בהיה לא פליגי רבנן דאם כודע לו עד שלא שחטו שלא חטא ינא ירע' בעדר דטעמ' דרבנן באשם תלוי כיון דלכו נקטו גמר ומקדיש מספק אבל אשם ודאי כגון אמרו לו אכלת קודש וכודע שלא חטא שחטמו העדל' איכמו כסבור קדש אכלתו ומכאן חולין אנלא מלתא דהקדש טעמיה: היה: הרי זה יקבר כיון דלא קדיש הוי כחולין ט שנשחטו בעמדה דטעונו קבועה: כזרק הדם הכשר ינא לבית השריפה בגמר מפרש דמי ששכה לעיל הרי זה יקבר לא שכה הכא הכשר ינא לבית השריפה דכיון דמכר אשם ודאי חולין הוא ולא קדיש לעולם אינו כשרף אלא

מאיר וחכמים אומרים ירעה עד שיסתאב ויכמר ויפלו דמיו לזרבה רבי אליעזר אומר יקרב שאם אינו בא על חטא זה הרי הוא בא על חטא אחר אם משנשחט נודע לו הדם ישפך והבשר יצא לבית השריפה נזרק הדם הבשר יאכל רבי יוסי אומר אפילו חרם בכוס יזרק והבשר יאכל * ב אשם ודאי אינו כן אם עד שלא נשחט יצא וירעה בעדר משנשחט הרי זה יקבר נזרק הדם הבשר יצא לבית השריפה שור הנסקל אינו כן אם עד שלא נסקל יצא וירעה בעדר משנסקל מותר בחנאה עגלה ערופה אינה כן אם עד שלא נערפה תצא ותרעה בעדר משנערפה תקבר במקומה שעל ספק באה מתחלתה כפרה ספקיה והלכה לה * ג רבי אליעזר אומר מתנרב אדם אשם תלוי בכל יום וככל שעה שירצח והיא בקראת אשם חסידים אמרו עליו על בבא כן בושי שהיה מתנרב אשם תלוי בכל יום הוץ מאד יום אכפורים יום אה' אמר הסעון הזה אילו היו מביחים ליחיתי מביא אלא אומר לי הסתן עד שתכנס לכפך וחכמים אומרים אין כביאים אשם תלוי אלא על דבר שזרזו ברת ושגגתו השאת * ד חייבי חטאות ואשמות וראין שעבר עליהן יום הכפורים חייבין להביא לאחר יום הכפורים חייבי אשמות תלוין פטורים מי שבא עליהם ספק עברה ביום הכפורים אפילו עם חשבה פטור שכל היום מכפר * ה האשה שיש עליה חטאת העוף ספק עבר עליה יום הכפורים חייבת להביא לאחר יום הכפורים מפני שמכשרתה לאכור' בזבחים

בקבר: שור הנסקל אינו כן באשם תלוי דהכא לא פליגי רבנן שאם כודע שלא הרג ינא וירעה בעדר: עגלה ערופה אינה כן באשם תלוי שאם עד שלא נערפה נמנא ההורג תנא וירעה בעדר ורמב"ם פ' שור הנסקל אינו כן באשם ודאי דאשם ודאי משנשחט הרי זה יקבר ושור הנסקל כשנודע לאחר שנסקל מותר בהנאה עגלה ערופה אינה כן כשור הנסקל דשור הנסקל אם כודע משנסקל מותר בהנאה ועגלה ערופה אם כודע ההורג משנערפה העגלה תקבר במקומה: כעדה ספיקה בשעת שריפה עדין ספק היה והלכה לה הילכך אסורה בהנאה ותקבר כדיון כל העגלות הערופות: ג מתנרב אדם אשם תלוי דכל עגמו של אשם תלוי כדכה הוא דאי כד' חובה הוא כי מתיידע ליה שחטא אמאי מיינתו חטא' לא שמי כדכה הוא: חוץ מאחר יום הכפורי' דשאר ימות השנה הוא דאיכא למחש בספק שום חט שמי נעשה או לאו אבל השתא ליכא למיחש דהא כפר זה: והכמי' אומרי' אין מביאי אשם תלוי דהיכו טעמ' דמיינתו אשם תלוי מקמי דמתיידע ליה להגן עליו מן היכוריעד שידע לו שהתער' חסה על גופן של ישראל ואין אשם תלוי בא בנדבה והלכ' כחכמי: ד חייבין להביא לאחר זה דאמר קרא מכל חטאתיכם לפני ה' תטהרו חט שאין מכיר בו אלא המקום דהיונו שלא נודע לו שחטא זה מכפר אבל חט דאיכא ידוע כיה חוץ מן המקום אין יום הכפורים מכפר: ס חטאת העוף ספק כגון שילדה ואין יודעים אם אין חיונו אם מין פעור: מפני שמכשרתה לאכול בזבחים

סבחים דמחוסרת כפרס היא משפך ואיכה יכולה לאכול כקדשים עד שתביא כפרתה: משנמלקה נודע לה
 שלא ילדה הרי זו נתקנה כדיון הוא דמותת בהכאה לחולין גמורים היא דעשום שכחטה בעזרה לביא
 למימר דלא אסרה יצרה אלא שמיטה אבל מליקה לא אבל רכבן גזור דאסורה בהכאה שמיא יצמדו הכיין
 משמאית העוף ספק ומטאת העוף בהכאה על הספק איכה כאכלת דשמא חולין היא וככלה היא דמליקה
 ככלה בחולין ואסורה כמי בהכאה

דשמא קדש היא וקדש שאינו
 כאכלת אסו בהכא: ו הספרי' ב'
 סלעים שכן היא דין אשם דכתיב
 באשם מעילו ובערכך כסף שקלים
 כשקל הקדש לאשם ומרגו שקלים
 סלעין ואשם גולות ואשם תלוי
 למדים מאשם מעלות כגם כאמר
 כאלן בערכך וכאמר להלן בערכך
 ואשם שמה מרובה כמי והאיל
 והוא איל היו אף הוא ככסף ס
 סלעים כשלה אשמות הללו הן
 איל אבל אשם מגודע ואשם מור
 דכתיב והכתיב כגם לאשם איכן
 באי' ככסף שקלים: אם היה אחד
 מהן ויפה שתי סלעים אף על פי
 שכשעת הפרשה לא היה יפה לא
 סלע אשם בשעת כפרה יפה שנים
 כשר דכמה שהיא שזה בשעת כ
 כפרה חולין הילכך אותו ססוא
 יפה עכשיו בשעת כפרה שמי

בזבחים חטאת העוף הבאה על ספק אם משנמלקה נודע לה חרי
 זו תקבר ו הספריש שתי סלעים לאשם ולקח בהן שני
 אלים לאשם אם היה אחד מהן יפה שתי סלעים יקרב לאשמו
 והשני ירעה עד שיסתאב ויפלו דמיו לגרבה לקח בהן שני
 אלים לחולין אחד יפה שתי סלעים ואחד יפה עשרה זו היפה
 שתי סלעים יקרב לאשמו והשני למעילתו אחד לאשם ואחד
 לחולין אם היה של אשם יפה שתי סלעים יקרב לאשמו והשני
 למעילתו ויביא עמה סלע וחומשה ו הספריש חטאתו
 בבת לא יביאנה בנו אחריה ולא יביאנה מחטא על חטא אפילו
 על חלב שאכל אשם לא יביאנו על חלב שאכל היום שנאמר
 קרבנו על חטאתו שיהא קרבנו לשם חטאו ו סביאין
 מהקדש כשבה שעירה מהקדש שעירה בשבה מהקדש בשבה
 דשעיר תורין ובני וונה מהקד' תורין ובני וונה עשירית האפ' כיצר
 הפריש לכשב או לשעיר העני יביא עוף העני יביא עשירי האיפה
 הפריש לעשירית האפ' העשירי יביא עוף העשירי יביא כשב ושעיר
 הפר' כשב או שעירה ונתתאב אם רצה יביא ברמיהן עוף הפר'יש
 עוף ונקתאב לא יביא ברמיו עשירית האיפה שאין לעוף פדיון ו

ט רבי

סלעים יקרב לאשמו ואף על פי שלא קנהו מתחלה אלא בסלע: והשני ירעה לפי שנקח במעות אשם ולשם
 אשם ויפלו דמיו לכדנה דהכי קימא לן מותר אשם לכדנה: לקח בסם שני אלים לחולין לאכילה מעגל במעות
 ויבאו לחולין: יפה עשרה וזוים כדי שני סלעים שמעל בהן וחומשן שהסלע ארבעה וזוים: היפה שני סלעים
 יקרב לאשמו לשם אותו אשם שהפריש עליה המעות: והשני למעילתו מפרש בגמרא לא שיקריב אותו לאשם
 אלא שיתנכו לגזר בשביל שני סלעים שהוביא לחולין שכתמיו בהן ובהומשן שהן בין הקרן והחומש עשרה
 וזוים ויביא אשם בשמי סלעים מביאו לתרין מעלה: אחד לאשם ואחד לחולין לקח בכני סלעים שהפריש
 שהיו קדש שני אלים אחד לאשם ואחד לאכילת חולין ומעגל בסלע: והשני שהוא חולין יקרב למעילתו לאשם מעלות
 לאשמו הראשון שהרי לשמו לקח ומעשות שפרשלו: והשני שהוא חולין יקרב למעילתו לאשם מעלות
 על שהוביא סלע אחד של קודש לחולין וכגון דלויא כמי יפה ב' סלעי' דאין אשם מעולות פמות משני סלעים
 בסף: ויביא בעה סלע וחומשה קדן שמעל בו וחומשו שהרי סלע הקדש הוביא לחולין: ו יביא בכני
 אפריו אם שגג הן כשגגת חטאת לא יביא חטאת שהפריש אכיו כדי שיכפר בה על שגגתו: ו מביאים
 שהקד' כשב' שעיר אם הפריש מעגל ליקח כשב' לחטאתו יכול ליקח בה שעיר אם ירד: הפריש לכשב או לשעיר
 הפריש מעגל לקחו בהן כשכה או שעיר: העני יביא בהן עוף והשאר חולין דכתיב בקרבן בעולה ויורד גבי כשכה
 ושעיר מחטאתו אשר חטא דמשמ' עמק' הדבר שהפרי' לחטאתו שאם העני יביא עוף ממקד' דמי הללו וגבי עוף
 כמי כתי' מחטאתו דמשמ' דאם העני יותר מבי' במקד' דמי העוף בעשירית האפ' וגבי עשירית האיפה כתי' על
 חטאתו דמשמ' אם העשיר' ויחף על דמי הללו ויביא עוף או אם העשיר' יותר יביא כשכה או שעיר: וככתאב'
 הזממה: אם רצה יביא בדמיהן עוף כגון אם העני: שאין לעוף פדיון דכפסולו המוקדשים כתיב והעמיד

מעילה פרק א

את הנחמה לפני הכהן והיה אפשר שיאמר והעמיד אותה מה תלמוד לומר הנחמה לומר לך בהמה כפרית וזין עופות ולא עציץ ולא לבונה ולא פלי שרת כפרים: ט כשנים קודמים לנשים בכל דוכת הקדים סבתו כשני לנשים דכתי' מן הכבש ומן העזים תקחו וכן או לשה בכבש או בעז: י כול האות' הרי עלי עולה ויש לו כבש ועני יביא הכש תלמוד לומר אם כבש יביא קרבנו ולעיל מכיה כתי' והביא את קרבנו שעל עזו כאן

הקדים עז לכבש ללמד ששניהם שקולים ואי זה מהן שרפה יביא: ט תורים קודמים לנבי וכה דרבו מקומות כתי' דריש תורי וחד רבני יצאה אם זכה מהן לפני הכה שרוב חכמתו למד ממנו: קודם את האב בכל מקום כגון להשיב אבירה ולפדות מכית השני ולהחיות ולפרוק עמו ואם אינו ית' אף על פי שאינו שקול כנגד רבו אינו קודם לרבו ואפילו רבו מוחק: **קדשי** קדשים ששחטן בדרום אף על פי שדין להשחט בנפתל לא תשא כמאן דמבקיכו דמו והוה בקדשי' שמעט שיבאו ידי מעילה דבר תור קמ"ל דקדשים שמתו לא חוו כלל אבל לרום כתי' דאיכו ראו לקדשי קדשי אבל ראו הוא לקדשי' קלים סליכ' מועלי' כסן ומי שטעה מהן שום פרוטה מכיא קרבן מעילה ולא נכבד כי כשחטו בדרום וקבל דען בלכדי הוא דמועלי' כתי' משום דעקר עבודה נכפון הוי דמקבלה ולך מצות כהונה לא אפילו שחטן בנפתל וקבל דמן בכוס אף על גב דעקר עבוד' הויא בדרום שלא כדיון אפי' הכי מועלי' כתי': וזרק דמן בלילס אע"ג דלילה לאו זמן הקרב מועלי' כתי': וכלילה וזרק דמן ביום דעקר עבודה הוא לאו זמן וזין כר"ך לומר זו קמתי: א שחטן בנפתל ומישב עליהן לאכלן חוץ לזמנן שהוה פגול שיש בו כרת או חוץ למקומן שהוה פגול שאין בו כרת מועלי' כתי': כלל אמר רבי יהושע כל שהיה לה שעת היתר לכסמים אף על גב דשבו כפסלה ואין רשאים לאכלן אפי' הכי אין מועלי' בה: שלכה לאחר זריקה או שנטמאת או שיבאת חוץ לעבודה לאחר זריקה אע"ג דאיכה ראוייה לכהנים כיון דהיה לה שעה אחת היתר קודם שלכה אין מועלים בה דלאוקדשי' ה' קריבין בה דהא חוו לכהנים: ושקבלו פסולים וזרקו את דמה קבלו פסולים את דמה אע"ג שזרקוהו כשרי' או שזרקוהו פסולי' אע"ג שקבלוהו כשרי' ואם לאח' שקבלו פסולי' את הדם וזרקוהו חזרו כשרים וקבלו שאר דם הכפש וזרקוהו הכשרים מועלת ומתרת הכשר לכהני' ואין בו משום מעילה והכי מילי שאר פסולי' חוץ מן הטמ' אבל טמא שקבל את הדם וזרקו אע"ג שחזרו כשרי' וקבלו שאר דם הכפש וזרקוהו אין לנכש שעת היתר ומועלי' בו שהטמא הואיל וראוי לעבודת כבוד שקרבן כבוד דוחה את הטמא כשזרק הדם כעשה שאר הדם שירים ושבו אין זריקת הכשרים מועלת להטמ' הכשר ואין לך כפסולים מי שעושה הדם שירים לא הטמא בלכדי: ב כשר קדשי' קדשים שביא לפני זריקת דמן ואיכ

סליק מסכת כרתות: ונכ"ה כתחיל מסכת מעילה

פרק א

קדשי קדשים ששחטן בדרום מועלים כתי' שחטן בדרום וקבל דמן בצפון בצפון וקבל דמן בדרום שחטן ביום וזרק בלילה בלילה וזרק ביום או ששחטן חוץ לזמנן וחוץ למקום מועלין בהן כלל אמר ר' יהושע כל שהיה לה שעת חיתר לכחנים אין מועלין בה ושלא היה לה שעת חיתר לכחנים מועלין בה אי זו היא שהיה לה שעת חיתר לכהני' שלכח ושנשטמא' שיצא' איזו היא שלא היה לה שעת חיתר לכהני' שנשטמא חוץ לזמנן וחוץ למקומה ושקבלו פסולי' וזרקו את דמה ב בשר קדשי קדשים שיצא לפני זריקת דמים רבי אליעזר אומר

אומר בנפתל וקבל דמן בכוס אף על גב דעקר עבוד' הויא בדרום שלא כדיון אפי' הכי מועלי' כתי': וזרק דמן בלילס אע"ג דלילה לאו זמן הקרב מועלי' כתי': וכלילה וזרק דמן ביום דעקר עבודה הוא לאו זמן וזין כר"ך לומר זו קמתי: א שחטן בנפתל ומישב עליהן לאכלן חוץ לזמנן שהוה פגול שיש בו כרת או חוץ למקומן שהוה פגול שאין בו כרת מועלי' כתי': כלל אמר רבי יהושע כל שהיה לה שעת היתר לכסמים אף על גב דשבו כפסלה ואין רשאים לאכלן אפי' הכי אין מועלי' בה: שלכה לאחר זריקה או שנטמאת או שיבאת חוץ לעבודה לאחר זריקה אע"ג דאיכה ראוייה לכהנים כיון דהיה לה שעה אחת היתר קודם שלכה אין מועלים בה דלאוקדשי' ה' קריבין בה דהא חוו לכהנים: ושקבלו פסולים וזרקו את דמה קבלו פסולים את דמה אע"ג שזרקוהו כשרי' או שזרקוהו פסולי' אע"ג שקבלוהו כשרי' ואם לאח' שקבלו פסולי' את הדם וזרקוהו חזרו כשרים וקבלו שאר דם הכפש וזרקוהו הכשרים מועלת ומתרת הכשר לכהני' ואין בו משום מעילה והכי מילי שאר פסולי' חוץ מן הטמ' אבל טמא שקבל את הדם וזרקו אע"ג שחזרו כשרי' וקבלו שאר דם הכפש וזרקוהו אין לנכש שעת היתר ומועלי' בו שהטמא הואיל וראוי לעבודת כבוד שקרבן כבוד דוחה את הטמא כשזרק הדם כעשה שאר הדם שירים ושבו אין זריקת הכשרים מועלת להטמ' הכשר ואין לך כפסולים מי שעושה הדם שירים לא הטמא בלכדי: ב כשר קדשי' קדשים שביא לפני זריקת דמן ואיכ

מעילה פרק ב

עט

ככנס יאמר כך זרק את קדש דב' אל'עזר אומר מועלים בו אצט שזרק את הדם דל' לרבי אליעזר דזריקס
לא מהניא ליונא לאפוקיה מידי מעילה: ואין חייבין עליו משום פגול כותר ועמא הוילי יונא דזריקס
מאן קא קבעא לטבול ולא פקולה: ר' עקיבא סבר אין מועלים בו דקסבר דזריקה מהכיל ליונא לאפוקיס
פעטלה: אבל חייבין בו אכל לטון כדס כמו באמת וכי אמר דבני עקיבא דזריקס מהכיל ליונא כגון שינא
מקצת הכשר ולא כלו דעגו

דמהיטא להסוף מקצת שבעים
מהכיל כמי להסוף מקצת שינא
חזן והלכה כרבי עקיבא: אמר ר'
עקיבא וסרי הקפרים חטאתו
ואכדס השקא מיינת דאיס. למאי
דקאמר דזריקס מועלת ליונא:
זהו שתייה עומדות שחטונת
וכתקבל דמן גשתי כוסות וזרק
דמא של אחת סהן לא כשס
שדמא של איתיה פטור את כשרה
מן המעילה כך הוא פטור את
כשר חברתה שלא כודק דמא מן
המעילה הוילי והיה יכול לזרק
דמא של אי זו סירכה: ואם פטור
דמא את כשר חברתו מן המעילה
אי על גב דפסולה הויל דמוכר
חטאת הויל אינו דין שיטור את
כשרה של עצמה אצט שכפסלה
יינא ולא אצט רבי עקיבא כשס
שדמא פטור את כשרה כך סוף
פטור את כשר חברתה שלא
כששטע שתי חטאות באמת לפני
שסס רבה מוח וזרק רבה מוח

אומר מועלין בו ואין חייבין עליו משום פגול בותר ושם רבי
עקיבא אומר אין מועלין בו אבל חייבין עליו משום פגול בותר
ושם אמר רבי עקיבא והרי הכפרו חטאת ואברה והפריש אחרת
תתירא ואחר כך נמצאת הראשונה והרי שתיהן עומדות אלא
כשם שדרם פוטר את בשרה כך הוא פוטר את בשר חברתה ואם
פטור דמא את בשר חברתה מן המעילה דין הוא שיפטור ארת
בשרה: ג אמרו קדשים קלים שצאו לפני זריקת דמים
רבי אליעזר אומר אין מועלין בהן ואין חייבין עליהן משום פגול
בותר ושם רבי עקיבא אומר מועלין בהן וחייבין משום פגול
בותר ושם ד מעשה דמים בקדשי קדשים להקל
ולתחמיר ובקדשים קלים כולן לתחמיר ביצר קדשי קדשים לפני
זריקת דמים מועלין באיסורים ובכשר לאחר זריקת דמי מועלים
באיסורים ואין מועלין בכשר על זה ועל זה חייבין משום פגול
בותר ושם ובקדשים קלים כולם לתחמיר ביצר קדשי לפני זריקת
דמים אין מועלין לא באיסורים ולא בכשר לאחר זריקת דמים
מועלין באיסורים ואין מועלין בכשר על זה ועל זה חייבין משום
פיגול בותר ושם נמצא מעשה דמים בקדשי קדשים להקל
ולתחמיר ובקדשים קלים כולם לתחמיר

פרק ב

חטאת העוף מועלין בה משהוקדשה נמלקה
הוכשרה להפסול בצבול ויום ובכחוסר כפורים
ובליבה הוה רמה חייבין עליה משום פיגול בותר ושם ואין בה
מעילה

זרק אכל כזה אחר זה לא אצט עקיבא שיהיה דמס פטור כשר חברתו: ג אמורי קדש קלי אין מועלין באמורי
קדשי קלי לא לאחר זריקת דמי כדאצט יבטלהו פקין ואם ינאו לפני זריקת דמי ר' אליעזר אומר אין מועלין
בהן דבי היכי דאית ליה לרבי אליעזר דאין זריקס מועלת ליונא לאפוקי בשך קדשי קדשי מעילה הכי כמי
איכה מועלת ליונא להכיל אמורי קדשי קלי לדי מעילה וכי היכי דאית ליה לרבי עקיבא דזריקס מועלת ליונא
לאפוקי בשך קדשי קדשי מעילה מועלת כמי ליונא להכיל אמורי קדשי קלי לדי מעילה: ד מעשה
דמי זו זריקת הדם: ואין מועלין בכשר לאחר זריקת דמי אין מועלין בכשר דכבר יש בו שעת היתר להכניס
קיינו להקל דמסוך זריקת דמי אית ליה קולא דאין מועלין בו: ועל זה ועל זה בין על האמורין בין על
הכשר לאחר זריקת חייבין משום פגול אם פיגול באחת מארבע עבוד דזריקה קובעת כפגול וקבעה כמי לזכות
נטמ' והיכו לתחמיר: ובקדשי קלי לאחר זריק' כלו לתחמיר דמועלין באמורי דכבר חוו לגבוה וקדש' כהנו ולא
סמון בעלי: ועל זה ועל זה בין על האמורי בין על הכשר חייבין עליו משום פגול בותר ושם והיכו כלו לתחמיר

חטאת

העוף הוכשרה ליפסול כלומר משנמלקה כחוספה בה קדוה שהיא כפסלת אם כנע בה
טבול יום או מחוסר כפורים וזוקא כפסלת בטבול יום אבל לא מיטמאה לטמא אחרים
כשסס סמוני יום פוסל את התרומה כך הוא פוסל את הקודש: הוה דמא חייבין עליה משום פגול דהוה
דחטאת העוף כשן זריקה דהמס קאי דהוה קובעת פגול בשחשך בו קודם לכן כמו זריקת דם בנהמס

מעלה פרק ב

ומה יתנו בו אחר כותר וטמא ואין בה מעלה דכיון דהוה דמא יש בו היתר לכהנים: כ מינס דמא
מנוי דעולת העוף קאי במקום וריקת הבהמה והזאה דחטאת העוף דבעולת העוף כתיב וכמנה דמו: עד
שתגא לבית הדשן דכיון דכלה כליל ולית בה שעת היתר לכסוף לעולם מועל בה עד שתשרף כלה ותכעל
שארפה תרופת הדשן כדכתיב והרים את הדשן אשר תאכל האש: ג פרים הכשרפין אין בהן לכהנים
היתר כלל: הוה דשן כו' הוה

מעלה ב עולת חנוף מועלין בה משחוקדשה במלקח
חוכשרה להפסל בטבול יום ובמחוסר כפורים ובלינה מיצה דמא
חיבת עליה משום פיגול נותר ושמא וסתלין בה עד שחצא לבית
הדשן ג פרים הנשרפין ושעירים הכשרפים מועלין בהן
משחוקדשו נשחטו הוכשרו להפסל בטבול יום ובמחוסר כפורים
ובלינה הוחז דמן חייבין עליהן משום פיגול נותר ושמא ומועלין
בהן בבית הדשן עד שיוחך הפשר ד עולה מועלין בה
משחוקדשה נשחטה הוכשרה להפסל בטבול יום ובמחוסר
כפורים ובלינה נזרק דמא חיבת עליה משום פיגול נותר ושכח
אין מועלין בעורה אבל מועלין בכשר עד שיצאו לבית הדשן

ה חטאת ואשם וחבתי שלמי צבור מועלין בהן משחוקדשו
נשחטו הוכשרו להפסל בטבול יום ובמחוסר כפורים ובלינה
נזרק דמן חיבת עליהן משום פיגול נותר ושמא אין מועלין בכשר
אבל מועלין באימורים עד שיצאו לבית הדשן ו שת
הלחם מועלין בהן משחוקדשו קרמו בתגור הוכשרו להפסל
בטבול יום ובמחוסר כפורים ולשחוט עליהן את הזבח נזרק דמן
של כבשים חיבת עליהן משום פיגול נותר שכח ואין בהן
מעלה ז לחם הפנים מועלין בו משחוקדש קרם בהגור
חוכשר להפסל בטבול יום ובמחוסר כפורים ולהדרר על גבי
השולחן קרבו חבויבין חיבתו בעליו משום פיגול נותר ושכח ואין
בו מעלה ח המנחה מועלין בהם משחוקדשו קרשו
בכלי הוכשרו להפסל בטבול יום ובמחוסר כפורים ובלינה קרב
הקומץ חיבתו עליו משום פיגול נותר ושכח ואין מועלין בשירים
אבל מועלים בקומץ עד שיצא לבית הדשן ט הקומץ
וחלבונה והקשרת ומנחת כהנים ומנחת כהן משיח ומנחת

דמן קובעתן לפגול לעגוש כרת
האוכל מהן אם חישב עליה בשעת
שחיטה להקטיר אימוריהן מן
לאמץ וכיון דלית בהו היתר
לכהנים מועלין בהן בבית הדשן
מן למחסה היכא לכשרפין אם
כהנס מהן: עד שיוחך הנשר
כלום שיהיה כשרף וכעשה פחמים
אבל לאחר שחיטת שוב אין בו
מעלה שאין לך דבר כעשית
מנחתו ומועלין בו: ד ואין
מועלין בעורה ללכהנים הוא
כדכתיב עור העולם אשר קלויב
לכהן לזיכה אבל מועלין בכשר
פל ומן שהוא כשרף עם המנחה
דכליל היא עד שתגא לבית הדשן
שמרימים כל האפר מעל המנחה
ומשליכים אותה לבית הדשן ושוב
אין בה מעלה שכבר נעשית
מנחתה: ה אין מועלין בכשר
דהא יש בו היתר לכהנים בכשר
הטא ואשם וחבתי שלמי נזרו כאכל
לכהנים: אבל מועלין באימורים
שאין בהן היתר לכהנים: ו

שתי הלחם שמכילי בעגרת: קדמו
פני הלחם בתגור הינו תחלת
תקומו והיה קרימי בתגור חשיב
הכשר ליפסל בטבול יום ומחוסר

כפורים כשחיטה דקדשו קדשו והכא לא גרסו ובלינה משו דשתי הלחם כאפות מערב יום טוב שאין אפיינת
דומה את הית ונאכלו למחר ביט והוכשרו לשחוט עליהן את הזבח דכיון דקדמו פני קדויה לחם: ואין בהן
מעלה שיש בהן שעת היתר לכהנים וכבר נעשית מנחתן: ז לחם השכים הכא כמי לא גרסו כזויה ליפסל
בלינה שהרי כאפה בעץ ואינו כאכל עד לשבת האחר: קרבו וזיכה הינו מכשיריו ששבת בשעת סלוק הלחם
היו מקריבי הנוזי' של לבוב: ואין בו מעלה שהזמר לכהני וכעשי' מנחתו: ח המנחה מועלי' בהן משחוקדשו
בקדוש פת ואין מועלי' בשירי' שיש בהן היתר לכהני: אבל מועלי' בקומץ עד שישרף כלו ויבא לבי הדשן כדן
אמורי הטא ואשם ולאחר כן אין מועלי' בו דהא נעשית מנחתו: ט ומכא נכסי מכחה הכא ה עם הזבח שאין
בה שירי' וכל הכי כליל כהני: משחוקדשו קדושת פת בעלמ' ופגול אין בהן לפי שאין להן מיתרי' ואין פגול כמת
לא נדבר שקרבו מיתריו כלקסמן: כל שיש למיתרי' כגון שלמי ומטילי ואשמו דדשן מיתר אמורי למנחה וכשר
לכהנים

מעילה פרק ג

פ

לכהנים או דברי אש לו מתירים למזבח בלבד כנון בעלת העוף ופריה הכשרים ארזן מתירן למזבח בלבד
הבן שפי הלחם דרמן של כהנים הוה מתירין ולחם הפנים לכדור בו כיים הוה מתירין וכן מנחות דיש להן
סייע בקומץ כל הכי אין חייבים עליהם משום עגול וכותר וטעם עד שיקרבו מתירין להכי כתיב גבי עגול לא
ידנה ואמרינן בהרנאת כשר כך הרנאת פסול וכותר וטעם יליף מעגול במסכת זכחים בפרק כל הובחוס:

וכל דבר שאין לו מתירים כי המי
הקומץ והלכנס דקן עגמן פ
מתירים הן ואין מתירי' שום דבר
אחד חייב עליהם משום כותר וטע'
משום טעם מדכיין להו מדכתיב
כל איש אשר יקרב מכל זרעכם
אל הקדשים אשר יקדישו כבי י
ישאל לה' וטעמיהו עליו וכתיב י
בכל הקדשי' הכתוב מדבר לכייב
עליו משום טעם וכותר יליף טעם:

ולד

חטא' וכי' ימותו להכי
בכהו עמם חטאות
דנארי דעמית והכך תלת לעולם
עמית בין קודם כפרה ד
בין לאחר כפרה דלעולם לא
קדמי ומשנה זו שנויה בריש
פרק דבייש דתמורה ושם פ
פרשניה: ב המפרים מעמית
לכוונתו ולא פירש אלו לעולמי
ואלו לחטאתו ואלו לשלמי: ולא
כהנים ולא מועלים בכל אותן
המעמית: מפני שהן ראויין להביא
בזמן שלמים כלומר דכל מעה
ומצה ענין למימד זו לשלמים

בסבון מועלין בחן משחוקדשו קדשו בכלי הוכשרו ליפסל בשבול
הם ומחוסר כפורים ובלילה וחייבין עליהן משום נותר משום
שםא ופגול אין בחן זה הכלל כל שיש לו מתירין אין חייבין עליו
משום פיגול נותר וטעם עד שיקרבו מתיריו וכל שאין לו מתירין
ביון שקדש בכלי חייבין עליו משום נותר ומשום שםא ופגול

אין בו

פרק ג

ולד חטאת ותפורת חטאת וחטאת שמתו
בעליה יבואו שעבריה שנתה ושארבר
ושנמצאת בעלה מים אם משכיפרו הבעלים חטות ואינה עושה
תמורה ולא נהנים ולא מועלין ואם עד שלא כיפרו הבעלים
תרעה עד שתחתאב ותמכר ויבא ברמיה אחרת ועושה תמורת
המועלים כה' ב המפרים מעות לגזירתו לא נהנין ולא
מועלין מפני שהן ראויין לבוא מלך שלמים מה היו סתומים יפלו
לזרבת היו מפורשים דמי חטאת ולכו' להם חטאת לא נהנים ולא
מועלים בהן דמי' חטאת: יבאו עולה ור' יוסף שלמים יבאו שלמים
דבאכלים ליום אחרי ואין טעונים לחם' ג ר' יוסף אור'
הדם קל בתחלתו וחבור בסופו והנכסי' חומר בתחלתו וקל בסופן
הדם בתחלה אין מועלים בו יצא לנחל קרון מועלים בו הנסכים
בתחלה מועלים בהן יצאו לשיתין אין מועלים בהם' ד
רשון מזבח הפנימי והכנור' לא נחנין ולא מועלין המקדש' דישור'
בתחלתה מועלים בו תורים שלא הגיע זמנן ובכיווגר' שעבר

זמנן

הפריש ושלמים קדשים קלים נכהו ואין בהן דין מעילה כדתנן בשלמי פ' קדשים קלי לפני זריקת דמן און
מעלים וזענן דאיכ' כמי כהדיהו חטאת ועולה דכתי מעילה נכהו כיון דאיכ' כמי דמי שלמי שאינן בני מעלים
אי קא מייקו עליהו קרבן מעילה אשתבת דמיתו מולין בעזר' היכל לא כהי' ולא מועלי': מת' המפרים המעמית
והיו המעמית מתומי' שלא פי' אלו לחטאת ואלו לעולם ואלו לשלמי' יפלו כל המעמית לכרבה: דמי חטאת' ולכו' לים
החטאת דחטאת שמתו בעליה היא: דמי עולה יבאו עולה כדאמרינן האשה שמתה יבאו יורשיה את עולתה
ידרוקן בעלמא הוא כחבלי' ליום אחד כדון שלמי כויד: ואינן טעונים לחם דלכחם כתיב וכתנן על כפי הכויד
הוא ליתיה דמית: ג הדם בתמלה אין מועלי' בו היכו קודם זריקתו דכתי' ואכי' כתינו לכם על המזבח
לכפ' לכפר' כתינו ולא למעילה' יצא לכלל קדרו' מועלי' בו היכו בתר זריק' דכתב' לו ואלו היכו דמי' החנוכי' דמי'
הפנימי' הכשרפ' על מזבח העלה מתערב' בדם מילון שבעור' זמנא' לכלל קדרון וכמכרי' לנכ' לזבל ומועלי'
בהן והך מעיל' מדרכ' היא ולא מדאוריית' דאין לך דבר שבעשי' נזבותו ומועלי' בו יבאו לשיתין קרב' היה במזבח
שבו יורד' הכסבי' לשיתין דהוה יסודו' של מזבח שהן חלולי' ועשוקי' מאד ואם הכהי' ידו וקבל' הכסבי' קוד' שירדו
לתהום אין מועלי' בהן שכן כעשי' מנותן: ד דשון מזבח הפנימי' והמזב' הדשן שלה' ושפיו הפתעלו' של מנכ'
היה מנח' ומכיהן אכל מזבח החנון עקב שפיות שם תרמו הדשן של מזבח החנון ואלו שחנתי' שם לא כהי' ולא
מועלי' דכתיב לא בתי' ושמו אכל מזבח כעו' כדשון מזבח העולם: המקדש דשון בתחלה מועלי' בו הכי קאמ'

המקדש

מעולה פרק ג

המקרי' דמי דשון בתחלה קודם שהזכירו לצור' דים בו מעלה כגון דאמ' דמי דשון עלי ואסכ הזכירו לסוך וכל אחר וכהנה מן הדשון איצט שכבר כעשית מנאנו אפילו הכי מועלים בו לכיון דכהנה מענה ומחר מן הדשון טוב ליכא לשער כמה היו דמיו כשפתעבר זה וכמנא זס מפסיד להקדש משום הכי מעגל בו ללאתר כשנכסס ממנו: תרוין שהקדשין קודם ומכן ובני יונה שערב ובגין לא כהנים ולא מועלים ולא דמו לעמוסר ומן

בהמה שהוא קדוש קודם ומכן וקרב לאחר ומכן דכהנה מנו דמסויבא דליתבה קדושה כשהיא בעלת מוס לסיפת נדובה פדיון איתבה כמו קדושה אפילו כשהיא מחוסר ומן אבל עובד' דליכ' למיט' כשהיא עגו שהיה אין המוס פ

פוסל בעשות ולית כהו' פדמן פלא נאמר פדמן חלא כהנהם שכי כמו אין בהן קדושת מחוסר ומן תורים שלא הניע ומכן מועלי' בהן כיון דלקמן מחו' אית כהו' מעלה השתא ואין הלכה כרבי שמעון: ה' בלא בקדשו מוכח הוה ליה לחלב ובכנים אינו' י' דמיון למזבח תיכך לא כהנים ולא מועלים אבל בקדשי בדק הנית הכי כמו דמועלים בהן הואיל וקדושת דמי' הן דאיווין הן לבדק הנית ובגמרא מפדש ד

ו שרשי

דמתניתין חסורי מחסרא והכי קתמי בלא כשהקדשין קדושת המק' למזבח אבל הקדשין קדושת דמים לגבי מזבח כגון שאמר דמי עוף זה אינו דמי בהמה זו הקדש להביא מהם עולה כעשה כמו שהקדשין לבדק הנית דודאי בקדושת דמים דמזבח איצט בה מעלה בכנים וכתלב: ו כל הראוי למזבח שגופו ראוי קאמר: בור יצא מים גופו ראוי לבדק הנית לכנין ואין גופו ראוי למזבח שאין ראויין לבסוך חלא מים חלים ולא היו מבכרים מים במקדש פאלא עמי השילוח: אשפה מלאה וכל אין גופה ראוי לא למזבח ולא לבדק הנית אלא דמיה: שוכך מלא מים ראוי למזבח ולא לבדק הנית: אלא מלא מים ראוי למזבח ולא לבדק הנית: ואין מועלי' בהם שבתוכן דאין מועלים בהם שהסביח לח' שהוקדש: וכל מעשורת אש יבאה כקבה עשירית תחת השכט והיה לה כן קודם לכן לא ייבך שוב ממנה שכנה חולק הוא והיא מעשר וכמנא כהנה מחלב עוקדשים שמעשר בהמה קדש הוא: וזאמרי' מתנדבין כן כלומר זו שזעבירה תחת השכט סתם לא ייבך מעשה אבל אחרים שהתנדבו קודם לכן דשאי' להתנות קודם שמתעשר שאם תבא כקבה בעשירי והא חלבה חולק כדי שייבך בנה מעסה בהית' וכן כמו בולד מוקדש לא היו מקדשי' חלב אמרן כך פירשו רבותי ומגומס הוא ומתס' פי' זאמרי' מתנדבין שמי שלבו כודכו היה מתנדב חלב להסך בן המעשורת וכן המוקדשי' לפי שאסור לבן ליבך מהן דשויה דכך כניזה ועבודה דאמרי' בקדשי' הילכ' אין להן תקנה לא שאחריתנדבו חלב להניקין כיון שכאמרו ליבך מחלב אפיושר הוא: לא יאכלו מגרונרות של סקד שזאפילו התנו שיעשו מלאכה במזמנותיהן אין אוכלים מגרונרות של הקדש אלא הנזכר ניתן להם דמי' מזמנות משל הקדש והם קובים מן השוק: וכן פרה שדשה בכרשיכי הקדש חובס פיה שלא תאכל משל הקדש דכתיב לא תחמוס שור בדישו כדיש שקלוי' לו לא תחמוס אבל אתה חובס כדיש של הקדש שאינו ראוי לא

סקר

שמי הוא אחר לכוול בהקדש: ז שרשי אלן של הדיוט באין בשל הקדש לא כהני ולא מועלים דכתיב
 אלן אלוהין ואלן בשל הדיוט קאי וכהי עלי כשאין בין אלן של הדיוט לקדש של הקדש לא יז אמה או פחות
 שלם אל יס כימיהויתר משעה עשרה אמה מועלת בשרשים הגדלים בשדה הקדש ללא גרידי תוכתר אלן :
 בשל הקדש באין בשל הדיוט לא כהני ולא מועלין כגון שיטבין אלן של הקדש לקדש של הדיוט ויתר משש
 עשרה אמה דשרשים הגדלים בשל

הדיוט לא גרידי כתר אלן של הקדש
 הואיל ודחוקי' ממנו כל כך הילכך
 לא מועלין חבל אם אין כימיהו לא
 יז אמה או פחות מועלים כהן :

מעין שהי יונא מיתך שדה הקדש
 פכתי פירשה לי כגון דמעין של
 חולין הוא וכוונש בשדה של הדיוט
 לא שמעך ויונא ועובר ערך שדה
 של הקדש לא כהנים ממנו כדערך
 שדה של הקדש ולא מועלי' דמשל
 הדיוט הוא כוכב: ינאו המים פ
 שכמעין זה שכוכב משל של הדיוט
 ועובר בשדה של הקד' ינאו משדס
 של הקדש כהנים ממנו לכתחלה :
 המי שככד של וסבגני כסוך המים
 ב' ימי החג יתכן כמעשהו כחול כך
 מעשהו כשכתי אלף שהיה מעלה
 מעש חבית של זהב שאיב' מקודשת

שרשי אלן של הדיוט באין בשל הקדש ושל הקדש באין
 בשל חרות לא כהנין ולא מועלין מען מהווא יצא מתוך שורה
 הקדש לא כהנין לא מועלין יצא חרץ לשדה נהנין ממנו המים
 שבכד של זהב לא כהנין ולא מועלין נתנו בעלותיות מועלין בהם
 ערבה לא כהנין ולא מועלין רבי אלעזר רבי עזוק אומר גורבין
 היו ממנה וקנים בלולביהם * ה קד שבראש חאלן שר
 הקדש לא כהנין ולא מועלין שבא שרתיא בקנה חסקדיש ארז
 החורש מועלין ככולו: הגוברים שלקחו את העצים מועלין בעצים
 ואין מועלין לא בשפוי ולא בנזיה *

פרק ד

קדשי המבטח מצטרפין זה עם זה למעלה ולחייב
 עליהן משום פגול נותר ושכא קדשי ברך הבית
 מצטרפין זה עם זה קדשי המזבח וקדשי ברך הבית מצטרפין זה
 עם זה למעלה * ב חמשה דברים בעולה מצטרפין זה עם
 זה חבשר והחלב והמלת והזין וחשמן ושש בתורה הבשר והחלב
 והמלת והזין והחשמן והשמן והחמץ והחמץ מעשר התרומה
 בעשר של רמאי מחלה והכבורים מצטרפין זה עם זה לאסור ולחייב
 עליהם

מן השלוח ובאותן מים לא כהנים ולא מועלין דלא אקדשו לכסוך המים למעילה עד שכתבו לבלותיה של
 זהב דהינו כלי עוקדש: ערכה שהיו וקופים אותה אכל המזבח כדתבין בש' לולב וערכה: כותבים היו ומזכה
 בלולב ותחלה קודם שזקפה ואר'פ שלא לקטוה אלא כדי לזקפה על גבי מזבח: ח קן שכראש אלן של
 הקדש שכחו העוף מעצים וקסיון שהביא ממקום אחר: טכאשירה יתנו בקנה יפיל הקן לארץ בקנה ויהכה
 ממנו ודוקא יתנו אכל לא יעלה על האשיר דאש עולה ליטול הקן כמנא כהכה מן האשירה והכני והאפרותו
 טנקן כל זמן שכריכים לאמן אסורים בין שכראש אלן של הקדש בין שכראש האשירה: המקדיש את החורש
 פתגום יער חורשא: מועלים בכלו בענש ובענפים ובעלין: הגוברים שלקחו את העצים שקמו עצי' מיער
 של חולין לכורך קודות: מועלים בעצים רמכ' פי' לאתווי חתיכות עצים שחתיכותן כמנר' בעת שמתקני אותן
 לקודו שמועלין כהן: זלא בשפיון כסורי' דקו שנסורי' מן העצים כשמתקנין אותן: כמיה עילן טבעני היער:
 המזבח מצטרפים זה עם זה למעילה אם כהכה מש' קדשי מזבח כשהו פרוטה מעל
 ומצטרפים כמו לכו' תלמידי עליהם משום אובל פגול וכו' או טמא או לחיי' למעילה

קדשי

כית בחון: וקדשי בדיק הכית מצטרפים זה עם זה למעילה אכל פגול וכו' אין כהן: וקדשי מזבח וקדשי
 בדיק הכית מצטרפים זה עם זה למעילה אכל לא לדבר אחר כדאמרן דקדשי בדיק הכית לית כהן פגול
 וכו' וטמא: ב חמשה דברים בעולה מצטרפים זה עם זה לכיות לחייב משום מעלה בחון ולחייב
 משום פגול וכו' וטמא ומשום מעילה אם כהכה מכלן כשהו פרוט: והסלת המזכה הכאה עם העולה והזין
 לכסכים שהעולה טעובה ממנה וכסכים: ושעה בתורה שהתורה טעובה לחם מוסף על חמשה דברים
 שבעולה וכלן מצטרפים לכיות לפגול וכו' וטמא אכל לא למעילה שהתורה קדשים קלים ואין כהן מעילה
 כדתבין בשלהי פרק קמא: התרומה ותרומת מעשר שהיא אחד ממאה של חולין וכן תרומת מעשר של
 ימאי והחלה שאף היא קדושה דכתי' ראשי' עריותיכם חלה תרומה והככורי' קדוין תרומה

מעולה פרק ד

דאמר מור ותרומת ודין אלן בכורים דכתיב כהן ולקח הכהן הטוב מדרך מצולפים זה עם זה לאמור שאם
כפל מכלן שאור כדיל קמך בתוך עשה של חולין פאסרת: ולחייב עליהן את החומש האוכל מכלן כיון שבגוש
משלם את החומש: ג. כל הפגולים מעולה מסתאית ומאסם ומשלמי: ומצטרפי זה עם זה לאוכל מסן כוללהו
חייב כרת וכן כל הכותמים: כל הנכלות מקטרפים ואשילן ככלת בסע טמא עם ככלת כמא טהור מצטרפי

לכזית לעבין טומאה אבל לא
למלקות שאיכו לוקה עד שיאכל
כזית מכללת בהמה טהור לכדה
או כזית מן הטמאה לכדה לפי
ספן שבי שמות שאין אוכל כשר
בהמה טמאה לוקה משום כדה
אלא משום אוכל כשר בהמה ט
טמאה: וכל השדנים מצטרפים
זה עם זה לכזית לחי את האוכלן
מלקות ומזה שדנים הכתובים
צדקה מצטרפים זה עם זה לחי
האוכלן וכעדה כשיעור ט
טומאתן כך שיעור אכילתן:
דס הפרך וכשרו מצטרפי דמדני
מקרא דכתיב ואת לכם הטמא
ככל הפרך השורץ על הפרך
לרבות דס הפרך שיהיה טמא ככשריכל שטומאתו ושיעורו שוין כגון ככלה וככלה או שרץ ושרץ: טומאתו
ולא שיעורו כגון ככלה ושרץ טומאתן שיה דתרויהו הוי טומאתן עד הערב ולא שיעורו דכלה שיעור
טומאתה וכזית ושרץ שיעורו כעעדה: שיעורו ולא טומאתו כגון ככלה ומת דתרויהו מטמאין כזית ולא
טומאתו דאלו טומאת מת כעדה וטומאת ככלה לא הוי אלא עד הערב: לא טומאתו ולא שיעורו כגון
שרץ דטומאת מת הוי כעדה וטומאת שרץ עד הערב וכשיעורו כמי אינן שוין דשיעור מת כזוי ושיעור
שרץ כעעדה אילו אינן מצטרפין זה עם זה הוי איל ומחלקין הן: ז. שבי שמות שכי לאינן חלוקין:
כקל ששכניה כולמו דלא מצטרף לטומאה אפי' לשיעור קל כגון מצטרף לחי וית של כזית ככלה לטמא
כזית ככלה וכל שכן דלא מצטרף לשיעור חמור וכן חזי וית של מת אין מצטרף לחי וית של כזית לטמא
אשילו טומאת ערב: האוכל שכטמא באז זהו ולד ראשון ושכטמא כולד הטומאה זהו ולד שני: מצטרפין זה
עם זה לכזית שהוא שיעור טומאת אוכלין: לטמא כקל שכשניהם לעשות שלישי כדרך שכי לעשות
שלישי והיכו כקל שכשניהם אבל אין מצטרפין להכי שיעשו שכי כמו שעשה ראשון שכי דאם כן היה כמחור
שכשניהם: ה. למסול את הגויה האוכל אוכלים טמאים כחגי פרס שהוא בינה ומחנה לדברי רבינו
משה בר מיימון ושני כזית לדברי רבתי ככסלה גוייתו מלאכול בתרומה ופוסל את התרומה במגעו עד
שיטבול: בזמן שתי מעודות לעירוב הרובה ללכת ויתר מאלפים אמה בשבת פושט עד זבי תחומין ומכח
מוזן שתי מעודות במקום שרובה שיקנה לו ערובו והולך עמקום ערובו ולהילך אלפים אמה והוא ששה כזית
לדברי רבי משה בר מיימון ושמה כזית לדברי רבתי: בכזית לטמא טומאת אוכלין שאין אוכל מטמא
בפחות מכזית דכתיב מכל האוכל אתר יאכל דמשמע אוכל האוכל בבת אחת ושער: חכמים שאין בית
הכזית מחוייב ויתר מבינת תרנגולת: כגלוגרת להוצאת שבת המנויא אוכלים בשבת מרשות לקשות
אילו חייב פחות מרגלוגרת: ככזית כיום הכפורים ששינה הכתוב וכתב תעבו ולא כתב לא תאכלו
דמשמע דלא קפיד רחמנא אלא אעבו ושערו חכמים דכזית מיתבא דעתיה דלמיס בפחות מבינת לא
מיתבא דעתיה: למסול את הגויה ברביעית השותה משקים טמאים כרביעית ככסלה גוייתו מלאכול
בתרומה ופוסל את התרומה במגעו עד שיטבול: וכמלא לגויי שהשותה ביום הכפורים מלא לגויית

מעלה פרק ו

ג במוקדשין בנהמה תציעה: אלא כהמה וכלי שרת כהמה תציעה כהמת קדש תציעה דהכי לאו לפדייה קיימי ולאו כבי פנימה כההו אפי' רכב אחד על גבי כהמה ופחמים או תלש מן כהמה עדין ראיה היא לקרבן ויש בה מועל אחד מועל וכן שיהא אחד נכוח של והב אפי' אם פגמו ופחמו כיון דקדוש הוא ולא לפדיה קאי ראוי הוא עדין לשירות ויש בו מועל אחד מועל אבל קדשי כדק הכית כגון כשמת קדשי כדק הכית אין בהם מועל אחד מועל

ג אין מועל אחד מועל במוקדשין אלא בהמה וכלי שרת כיצד רכב על גבי בהמה ובא תבירו ורוב ובא חבירו ורכב שהח ככוס של זבח ובא חבירו ושהח ובא חבירו ושהח תלש מן החטא ובא חבירו ותלש ובא חבירו ותלש בלגן מעלו רבי אומר כל שיש לו פרוץ יש בו מועל אחד מועל ד נשל אבן או קורת של הקדש הרי זה לא מעל נתנה לחברו הוא מעל וחבירו לא מעל בגנא בתוך ביתו הרי זה לא מעל עד שידור תחתיה בשוה פרושה נשל פרושה של הקדש הרי זה לא מעל נתנה לחברו הוא מעל וחברו לא מעל נתנה לבלגן אף על פי שלא רחץ מעל שהוא אומר לנוחרי ברחץ פתוחה תבנס ורחוץ אכלתו ואכלת חבירו חגיגתו וחגיגת חבירו ואכלתו ואפילת חבירו מצטרפין זה עם זה ואפילו לחסן מרובה

ט משום דכבי פדייה כנסו וכיון ש מעל בו אחד שהזכירו לחולין תו לית בה מעלה: ר' אומר כל דבר שאין לו פנים שאיכו כפבל דהיכו כל דבר שאין לו פדיין כהיכו ד לאמרן אפילו פגמו יש בו מועל אחד מועל ואיכו בין תק לרבי קדשי מוצק תציעה סכסכו בעלי מומי ועבד ופחמו קודם פדייה ר' אומר וקדו משום דכעו העמדה והעברה ולא אפשר דהא מתו קילכ' וקדו דכיון דלא הוו יעבדי פדיהם יש בו מועל אהה מועל הכהנה מהן לאחד פחמי' וכחיים אחרים יפדו דלא כעו העמדה והעברה דכיון דקדושת דמים

פרק ו

השליה שעשה שליחתי בתלמידיה מעל לא עש' שליחתי: השליה מעל כיצד אומר לו תן בשר לאורח ים

ד הרי זה לא מעל בנמצא מוקילה נגזר של הקדש שהאבן והקורה של הקדש היו עמדות בידו אפילו וכו' נטלן לעצמו עדין הס' נדרות הקדש דכל היכא דמעלטל להו בביתיה סווד נדרות הקדש כבתחלה אבל כי כתנס לחבירו הניאיה מרשותו וסיכה מהקדש לחל ומועל וחבירו לא מעל שכבר ינאה לחולין: כהנה כעך ביתו לא כהנה ממש דאיכ הרי כהנה מיד שהוסף בכניו ביתו אלא כגון שנתנה על פי ארובה שלא בכניו דהשתא אין לו הבאס עד שידור תציעה ויהיה כפי צוהה פרושה כגון שהיו פירוטו כתיבים תחת הארובה והיו גשמים דולפים עליהם וחתם פי ארובה באבן של הקדש כיון שהיה עליהן כוזה פרושה מעל: כתנס לבלגן כדי שיכחו לרחוץ בבית המדחן: ה אכלתו ואכלת חבירו אכל הוא חגי שיעור והאכיל את חבירו חגי שיעור או כהנה הוא חגי שיעור והכנס את חבירו חגי שיעור וכן הנאתו ואכילת חבירו כגון סך הוא חגי שיעור וחבירו אכל חגי שיעור או אפכא כל אלו מצטרפים לחיובו אשם מעילות: ואפילו לזמן מרובה כגון שאכל חגי שיעור היום וחגי שיעור למחר בהעלם אחד או שאכל או כהנה בחגי שיעור היום והאכיל או ההנה את חבירו בחגי שיעור למחר מצטרפים ואפילו לזמן מרובה וכלבד שיהיו בהעלם אחד דכתיב כי תמעול מעל מכל מקום שתמעול בתמיוב באשם:

השליה

שכתב לו בעל הבית הקדש או מעות הקדש להוציאם בתורת חולין ועשה השליח שליחותו: בעל הבית ימעל דבמעילה יש שליח לרבר עבירה וכל התורה כלה אין שליח לרבר עבירה קוז ממעילה משום דכתיב בה ואשמה הכפש הדיא מי ששגג תחלה דהיכו המעלה: תן בשר לאורחים מאותו בשר של הקדש וכתן להם ככד של הקדש: והוא אומר טלו שתיים שתיים וכו' וכלבד שיאמר השליח טלו שתיים מדעתי או בעל הבית מעל דלא עקר השליח שליחותו אף על פי שהוסף על דברי המעלה הילכך המעלה מועל שהרי כעשית שליחותו והשליח מעל על זאת שהוסף מדעתי וסאורחים ממי יתייבם על השלישית שכתלו מדעתיים אבל אם לא אומר השליח טלו שתיים מדעתי אלא עלו שתיים בשליחות בעל הבית

מעילה פרק ו

פג

סבית המשלח מעל סהרי כעשה דכרו וסלוח פטור מפני שהוסף על שלימות בעל סבית ולא עיקר את השלימות ומה שהוסף לא הוסף מדעת: גלוקסמא בלשון יון קורין לתיבה גלוקסום ויש בלרון תרגום ירושלמי ושון יתיה בגלוקסמא: אף על פי שאמר בעל סבית לא סיה בלבו אלא מה מעל לפי ששעה סעלית ומאמר ודכרים שנכל איך דכרים: ב ביד חרש שוטח וקטן שייכן כפי שלימות אפילו הכי הוסיף ובעשית שלימותו המשלח

מעל: והכחשי שקבל המעשה מיד חרש שוטף וקטן חייב כשנכח המעשה של הקדש בחפציו: וזכר בעל סבית קודם שהניע המעשה ליד חכמו וכיון שזכר שזו אינו חייב קרבן מעילה שאף קרבן מעילה אינו מיד: החכמו חייב והוא שכזכרו בעל סבית והשלים להשתא אין כאן שונג אלא חכמו אבל אם מוכר בעל סבית ולא זכר חכמו השלים העלית מעל שהיא שונג תחלה: כיצד יעשה כלומר אם ידע החכמו כפרוטה זו שהיא קדש קודם שיוניאכס וכתעברכה כבר עש שאר פירוט' שיש לו כיצד יעשה ויהיה מות להשתא כפרוטה וכו': שניהם לא מעלו בעל סבית לא מעל שהרי לא כעשית שלימותו כפרוטה והשלים לא מעל שלט עקר שלימותו של בעל סבית כפרוטה וכפמות מפרוטה לכו' חייב מעל: השלים מעל שצדק שלימותו של בעל סבית בין כ שפעלו בין בכירות ויש בשיהן

לאורחיו ונתן להם כבד וכבד ונתן להם בשר השליח מעל אמר לו תן להם חתיכה וחתיכה והוא אומר שולו שתיים שתיים הם נשלו שלש שלש כלן מעלו אמר לו הבא מן החלון או מגלוקסמא והביא לו אף על פי שאמר בעל סבית לא היה בלבי אלא מזה והביא מזה בעל סבית מעל אבל אם אמר לו הבא לי מן החלון והביא לו מגלוקסמא או מגלוקסמא והביא לו מן החלון מעל: ב שלח ביד חרש שוטח וקטן אם עשו שליחותו בעל סבית מעל לא עשו שליחותו החנוני מעל שלח ביד פיקח וזכר ער שלא הניע אצל חנוני החכמו מעל כשיצא כיצד יעשה נוטל פרוטה או כלי ואומר פרוטה של הקדש בכל מקום שהיא מחוללת על זה שחקרש נפרה בכסף ובשוה כסף: ג נתן לו פרוטה אמר לו הבא לי בחציה נרות ובחציה פתילות הלך והביא לו בכלה נרות או בכלה פתילות הלך והביא לו בחציה נרות ובחציה פתילות שניהם מעל אבל אם אמר לו הבא לי בחציה נרות מסקום פלוני ובחציה פתילות מסקום פלוני והלך והביא לו נרות מבית פתילות ופתילות מבית נרות השליח מעל: ד נתן לו שתי פרושות אמר לו הבא לי אתרוג והלך והביא לו בפרוטה אתרוג ובפרוטה רמח שניהם מעלו רבי יהודה אומר בעל סבית לא מעל שהוא אומר לו אתרוג גדול הייתי מבקש והבאת לי קטן ורע: ה נתן לו דינר זהב אמר לו הביא לי חלוק והלך והביא לו בשליש חלוק ובשליש שלית שניהם מעלו ר' יהודה אומר ב'ה לא מעל שחוא אומר לו חלוק גדול הייתי מבקש והבאת לי קטן ורע: ו חספיד

פרוטה: ד שניהם מעלו והוא שהיא אותה אתרוג שיהיה שני פרושות כמו שכתב לו בעל סבית דעל סבית מעל כיון שכתב לו השלים כמו שאמר ושוה כמו שכתב לו הרי כעשית שלימותו והשלים מעל שהרי קנה דמון כפרוטה מדעתו של אב שלימות כמו סבית: דני יהודה אומר בעל סבית לא מעל דאמר ליה השלים אלו היית קונה אתרוג כשני פרושות כמו שכתבתי לך היית מביא לי אתרוג גדול שזה ארבע פרושות עכשיו שלא כתת אלא פרוטה כבאת לי אתרוג שזה פרושות שהיא קטן ורע וכמאם שלא עשית שלימותו ואין הלכה כרבי יהודה: ה אם נדרתי קשר משוכ' אף על פי שאין עליו חומה או קשור' כשאר קשר' לא ישתמחה דעל רעשית דלא כיוחא ליה שישתמש בהן: הכעקד הואיל וקשרן קשר משוכה או הטיל עליו חומה ישתמחה קרו כל זמן שאין קשורים קשר משוכה או קשר כשאר קשרים ואין עליו חומה: לשיכר אם הוציא לא מעל דהו כאלו אמר לו המפקיד שישתמש בהן כיון שלא היו נדרתי והרי שלימות עשה והמפקיד כמו לא מעל דהא לא אמר ליה כפרוטה שישתמש בהן: החכמו שמוכר פירות או בשמים בחנות: כבעל סבית ואם הפקידו אצלו מעות אף על פי שאינן נדרתי לא ישתמש בהן הילכך אם היו עשית של הקדש נבשעמש בהן מעל: כשחכמי ומותר להשתמש במעות שהפקידו אצלו כשאינן נדרתי הילכך לא מעל

חמיר פרק א

והלך כר' יהוד' ו כיון שהזכיר את הדא שזכר לנו דך תשמישו מעל וזכמ' אומרי לא מעל עד שיזכר כל המעוה
 שזכרים לנו דך חולין והלכ' כזכמו: פרוטה מן הכיס זה כלום לא תכלה פרוטה מכיס זה עד שיהא בה הקדשה:
 מקומו והפנהו שומרי כבית המקדש מפני הכבוד גדולה היא לכבוד שלח והא כלל שומרי
 בן מקומו וליכ' מדכת' והזכיר לפי המסכן קדמה וכו' שומרי משמרת למשמרת רמו

בשלשה

לשלש משמרת בני מקומו ומה מבינו
 במשכן שהיו הכהנים אהרן ו
 נשי כבני שומרי בני בני מקומו אף
 מקדש כן: בית אכטינס ובית
 סינזון היו עליות בניו נבד שערו
 העורה: והזכיר וילדי תרגום ילד
 רביא פא הריבין המורו מכ' כקט'
 מלשורוב' קשת: ובית המוקד כפה
 כנון של בית המוקד לא היתה
 עליוה לא כיפה אר קוטלו כלעז
 פגיו בארץ והיה מוקד כוכרי של
 אכן אכטנאו אכטי עקל אכטי גזית
 היו משפחות כמותל וונאות מן
 הכותל לתוך בית המוקד לנד
 סקרקעו על גביהן אכטי אחרית
 קנרו מהן שוכחו כמי מן הכותל
 והיו כעין מעלנו על וונוקי בית
 אב המשמר היה מתחלק לשבעה
 כתי אכו כמני ימו השבע כל אה'
 פנוד וימו ווקי בית אב של אותו
 יום היו ישיב שם על אותו כוכרי:
 ופרו כהנ' כחורי שמתחיל שער
 זקל לפנוד והן היו השומרי: כסמו
 לשו כרי וכסאית איש כסמו בארץ
 שלא היו יכולי לשכב שם עג מנות
 לא בארץ כדרך שומרי אחרות
 המלכי: ומכית' אותן תח' ראשיהן
 כנגד ראשיהן ולא תח' ראשיהן שמש

הספקד מעות אצל השלחני אם צוריק לא ישחמש בהם
 לפיכך אם הוציא מעל אם סותרים ישחמש בהן לפיכך אם
 הוציא לא מעל אצל בעל הבית בין כך ובין כך לא ישחמש בהם
 לפיכך אם הוציא מעל החנוני כבעל הבית דברו רבי מאיר רבי
 יתורה אומר בשלחני ו פרוטה של הקדש שנפלה לתוך
 הכיס או שאמר פרוט' בכיסוה הקדש כיון שהוציא את הראשונה:
 מעל דברו רבי עקיבא וחכמים אומרים עד שיוציא את כל הכיס
 מורה רבי עקיבא באומר פרוטה מן הכיס זה הקדש שהוא מוציא
 וחולך עד שיוציא את כל הכיס +

סליק מסכת מעילה: וכלה כתיביל מסכת תמיד

פרק א

בשלשה מקומות הכהנים שומרים בבית
 המקד' בית אכטינס בית הניצוץ בית המוקד
 בית אכטינס ובית הניצוץ היו עליו והרובי שומרו שם בית המוקד
 כיפה ובית גדול היה מוקף רוברים של אבן וזקני בית אב וישנן
 שם ומפתחות העורח' בידם ופרחי בהונת איש כסתו בארץ לא היו
 ישנים בבגדי קדש אלא פורשטין ומקפלין ומניחין אותן החרת
 ראשיהן ומתכסין בכסות עצמן אירע קריל אחד סחז יוצא וחולף
 לו במסיבה ההולכת תחת חבירה והגרות דולקין מכאן ומכאן עד
 שהוא מגיע לבירת השבילה ומרורה חיתה שם ובית כסא של
 כבו' חת' היה כבודו מצאו געול ידוע שיש בו אדם פתוח ידוע שאין
 שם אדם ירד ושבל עלה ונסתפג ונתחכס כנגד הסדרות בא
 וישב לו אצל אחיו הכהנים עד שחשערו גפתיחם יוצא והולך לו +
 ב סי שהוא רוצה לתרום את הסוכה משכים וטבל עד
 שלא יבא הסמוכה וכי באויו שעה המסוב' בא לא כל העתי' שוות
 פעמים

לפי שיש כנגדי כהו' שיש בהן כלאי' כגון אכטו ואין מותר להשתמש בהן לא בשעת עבוד: ומעבט' ככסו ענין
 כנגדי חול: במסכת כמחילה המהלכ' תחת הכי' שמיחלה היתת' המקד' וכל המקד' קריו בירה כדתי' הניל'
 אשר הכיכות ומפני שהיה בעל קרי לא היה מהלך דרך העור' לא דרך המלון דל' מלול' לא כתקדשו והנדר'
 היו דולקין במחילה מאכן ומכאן ומדור' היתה שם שהכהן מתחמס בה לאח' שטובל: וזה היה כבודו שלא ככסו
 בו אדם מעולם כל זמן שהי' חבירו שם: ומכאן כעול זה סימנו שיש אף שם ולא היה ככסו: כנסתם קיפה המי' מעל'
 בערוב' וישב לו כבי' המוקד: עד שהשערו כפתחו היה יונא ומלך לו לחון לפי שטובל יום משתלח חון לעור'
 כדאמרי' בכיכד גולין וכל זב לרבו' בעל קרי: ב לתרו' את המזבה תרוע הדשן: ומפני וטובל שלא היה אדם
 ככסו לנורה לעבוד עבודה אפי' טהור עד שהוא טובל: וכי באי' זשעה המזובה בא כלומי' איכ' זמן קצוב
 לביאת המזובה דאמרת שהיה משכי' וטובל קודם ביאת המזובה: ודאי לא היה זמן קצוב לביאתו שלא כל
 שעת' היו שוות שפעמי' היה בא הממוקד מקדשות קנגד בו והילכ' מי שיהי' רוב' לתרו' היה משכים כל מה שחיס
 יכול

תמיד פרק 3

שכנגד המזבח: ב החלו מעלין באפר לחחר שסלקו לכדדים או למזבזב אחרים ופדרים שלא כתאכלו היו מושכים את האפר במגרפות שנידם ומעלין אותו לתפוח כמין כרי גדול של אפר שהיה כאמנע המזבח כנור ועשוי כתפוח: פעמים עליו כשלש מאות כור גזומא קתי דמעולם לא הכימו להיות עליו שלש מאות כור: וברגלים לא היו מדשכים אותו לא היו מוניא את הדשן לחוף אף על פי שהוא רכה על המזבח מפני שהוא כנו למזבח שהיה כראה

שקרכנות הרכה היו על המזבח: עימיו לא כתעצל כלומה שהיה דשן כל כך לא מחמת עבלות הכהנים אלא לבני להראות ש שקרכנות הרכה קרבו על בני המזבח: ג מעלין בגורין שני עמים ארוכים ומשופין היו כותבי לטוך אורך המערכ' רכתי וערך עליה הכהן עגים כבד כבד מלמד שטעונה שני עני: וכי כל העגים כשרים למערכה דקתי החלו מעליכ בגוריה קתם ולא קא מפשש מאי זה עין של עבי' היו הגורים ומשכי היו כלומ' הכל כשרי חוץ משל זית ושל גפן דאסירי משום ישוב ארץ ישראל לפי שהן טוענים פירות ואית דאמרי טעמא לפי שהן נעשים דשן מיד: מורכבות עבשים של תאנה ודוקא תאכים רעות דלא עבדי פירי: של עץ שמן העץ

ב החלו מעלין באפר על גבי התפוח ותפוחיה באמצע המזבח פעמים עליו כשלש מאות כור וברגלים לא היו מרשנין אותו מפני שהוא נוי למזבח סימיו לא נתעצל הכהן מלהוציא את הדשן: ג החלו מעלין בגיורין לסדר את המערכה ובי כל העצים כשרים למערכה חין כל העצים כשרין למערכה חוץ משל זית ושל גפן אבל באלו רגילין במרכיבות של תאנה ושל אגוז ושל עץ שסן: ד סדר המערכה גדולה מזרחה והזיחה מורחה וראשי הגיורין הפנימים חיו גזעים כתפוח וריוח היה בין הגיורים שחיו מציתין את האליתא משם: ה סדרו משם עצי תאנה יפין לסדר המערכה שניה לקטרת מכנגד קרן מערבית דרומית משוך סן הקרן כלפי צפון ארבע אמות בעוסר חמש סאין נחלים ובשבת בעומר שמונת סאין נחלים ששם היו נותנין שני בזיכי לבונה של לחם הפנים האיברים וחפרים שלהם נתאכלו מבערב מחזירין אותן למערכה הציתו שתי מערכות באש וירדו וברא להם ללשכת הגזית *

פרק 3

אמר להם המסנורה בואו והפיסו מי שוחט מי זורק מי מרשן מזבח הפנימי מי מרשן את המנורה מי מעלה אכרים לכבש הראש והרגל ושתי הידים העוקץ והרגל החזה והגרה ושתי דפנות הקרבים והסלת והחביתים וחזין הפיסו

השען שמן אפרסמון ואכי שמעתי שהוא האלן שקורי לו בלעו פיכו ובערבי כימבור ואף על גב דעין מאכל הוא אין בו כורך כמו בגפן וזית הילכך לא אסרוהו משום יסונה של ארץ ישראל כדרך שאסרו הגפן והזית: ד מערכה גדולה לפי שיש עוד מערכה אחת קרי להך מערכה גדולה ששלש מערכות היו שם בכל יום אחת מערכה גדולה ששורפים עליה התמיד והשנית מערכה פחותה משנה והיא קרויה מערכה של קטרת שנטולים ומנחה נחלים במחתה לקטרת שמקטורים כבד וביין הערבנים והשלישי אינה משמשת כלום אלא לקיום האש דכתיב והאש על המזבח תוקד ברוו מערכה שלשית של קיום האש: וחזייה מורחה מראית פניה דהיכו הפתח והחלון של מערכה לכד מורחה של מזבח: ולאשי גורין הפנימיים היו ארוכים עד שהיו כנענים כתפוח: את האליתא חרותין קמין דקין תומכין בין הגדולים להנית האש: ולאליתא לשון לים על שם זככות האודים: ה נדרו משם מבין עקום העני: בעומר האים היו בזאת מערכה של קטרת כמו משם האים נחלים שמהם היה חותה לכוך הקטורת: בעומר כמו בזאומד: ובשבת בעומר האים לפי שנריך עוד נחלים לשני בזיכי למנחה של לחם הפנים שהיו מקטורים משבת לשבת: מחזירים אותן למערכה וכשרפים שם נבדו המערכה הגדולה: וכאן להם ללשכת הגזית לעשות פייסות:

אמר להם

המזוכה בואו והפיסו הטילי פיים הוא הגורל המפורש פר שכי דומא: מי שוחט אלגן דשחיט' כשרה בזר תקמו בה פיים דתחלת עבודת התמיד היא ומכיבה להו אי לא יטילו פיים אתו לאכנווי עליה ואתו בה לידי סכנה: מי זורק מקבל הדם הוא הוור' ומש' דעקד הקרבן הוא זריקה להכי כקע' מי זורק: מי מדשן מזבח הפנימי והעדשן הוא המקטיר קטורת ומש' דדשן תחלת עבודת

עבודה של קטורת היא נקט לה וכן דשן המכורה תחלת ההדלקה ודשן מזבח הפנימי והמכורה קודם
 פחיתות התמיד הם והא דמדכר כסדר הפנים שוחט וזורק כדיושם משום שהם עקר עבודה טמי: העוקץ
 סאלה: המזה כל הרואה את הקדקע: והגרה מקום שהוא מעלה גרה היא הנזר וכו מחובדים קדם הרואה
 עם הכנר והלכ: וזכה מי שזכה מי שגלה לו הפיים זורק את הדם והסמוך לו שוחט ואף על פי שהשחיתות
 קודמת לקבלת הדם מכל מקום

מעשי עבודת הדיקה גדולה
 מן השחיתות שהשחיתות כשרה כור
 מה שאין כן בזריקה לפיכך זכס
 הראשון שהגיע לו הפיים כ
 בזריקה והשני הסמיך לזכשחיתות
 והשלישי מדשן מזבח הפנימי ע
 מקטיר הקטרת והרביעי מדשן
 את המכורה ומדליק את הכרות
 והחמישי מעלה הראש וסרגל
 לככד והששי שתי הידים והשביעי
 העוקץ דהינו סאלה והשמיני
 המזה והגרה והתשיעי שתי דפני
 והעשירי הקדשים והאחד עשר
 הכלת של מנחת כסכים שהיא
 קרינה עם התמיד והשנים עשר
 מנתי: כג והשלשה עשר יין של
 כסכים כל אלו יג כהנים יוצאים
 בפיים אחד כמפורש פ"ב דיומא:

הפיו וכה מי שזכה ב אמר להם חסמונה צאו
 וראו אם תגיע זמן השחיטה אם הגיע הרואה אומר ברקי
 מתיה בן שמואל אומר חאיר פני כר המזרח עד שחוצה
 ובחברון והוא אומר חין ב אמר להם צאו
 הביאו טלה מלשכרת הטלאים ודרי לשכת הטלאים הי תרה
 במקצוע צפונית מערבית וארבע לשכות היו שם אחת לשכרת
 הטלאי ואחת לשכת החותמו ואחת לשכרת בית המוקד ואחת
 לשכרת שחיו עושיין בת לחם חפנים ד נכנסו ללשכת
 הכלים והוציאו משם השעים ושלשהו כלי כסף וכלי זהב השקו
 את התמיד בכום של זהב אף על פי שהוא סבוקר מבערב מברקן
 אותו לאור האבוקות ה מי שזכה בתמיד מושכו וחולך
 לבית המטבחים ומי שזכו באיברים הולכין אחריו בית המטבחים
 יציה לצפונה של מזבח ועליו שסנה עמודי ננסין ורביעי של ארו
 על גביהן ואונקלויות של ברזל היו קבועין בהן ושלשה סדרים
 היה לכל אמר ואח' שבחן תולין ומפשיטין על שלחנות של שיש
 שבין

ב צאו וראו על מקום גבוה שהיה להם במקדש: זמן השחיטה פסולה בלילה שכלמך
 ביום וזמכס: ברקאי האיר והבריק השחר: האיר פני כל המזרח שלא היה אומר כלום עד שהאירו פני כל
 המזרח שאין מספיק כשהבריק השחר כנקודה בלבד והלכה כמתתיא בן שמואל: עד שהוא בחברון אותן
 השומדים למטה שאלים לו הגיע האור בחברון והוא אומר חין וכדי להזכיר זכות האבות הקבורים בחברון
 אומרים ק: ג מלשכת הטלאים לשכה שהיו הטלאים של תלמידים שם: לשכת החותמות של לוקחים
 בלת למכחה ויין לכסכים שהיו הולכים אל המזוכה על החותמות ונותנים לו מעות כפי הכסכים שהוא
 צריך והוא כותן לו חותם ומולך החותם אל המזוכה על הכסכי ומקבל ממנו כסכים ואותה לשכה שהמזוכה
 על החותמות יושב בה היא קראת לשכת החותמות צמסכת סקלים מפורש שהחותמות היו במקדש וכתוב
 עליהם עגל וזכר גדי חוטא כשמביא חותם שכתב בו עגל בידוע שכתן מעות לכסכי פר וזכר בידוע שכתן מעו
 לכסכי איל שתרנוס איל דרכא גדי בידוע שכתן מעות לכסכי ככס חוטא בידוע שכתן מעות לכסכי מזרע:
 לשכת בית המוקד על שם המזדה שדולקת בה תמיד קרויה בית המוקד: ד תשעים ושלשה כלי כסף
 וכלי זהב לא שתפרש למה הונדכו למיין של כלים הללו וכידוע שלמי במסכ חגיגה אמרו ככנד תשע יג אוהרות
 שכתבתי תג זכריה ומלכוי: השקו את התמיד סמוך לשחיטתו כדי שיהא עורו כפשוט יפה: בבום של זהב
 אית דאמרי ונחמא קתיב דלל של זהב היה אלל של נחשת יפה כזהב ואית דאמרי בכום של זהב עמט שאין
 פניו כמקו עשירי: אעפ שזכוקר דתמיד טעון כקור ממון ד ימי קודם שהיטרו דומיא דשה הפסח: ס
 לכפוכו של מזבח דתמיד עולה הוא ועלה טענה כפון יח עמודי ככסי עמודי של אבן כמובי: ורביעי של ארז
 מתכו מרובע של ארז היו על העמודי: איזוקלויות כעין ויים אכנ"כיים בלעג היו קבועי באותן רביעי של ארז
 ומצלין בהן הכהה יג סדרים של אכקלויות זו למעלה מזו היה בכל חתכת עץ לתלות בהם גדולה או קטנה
 על שלחנו של שיש שבין העמודי שעליהן קדוסי הקדשים והיה אפשר לעשותן של זהב שאין עמיות במקש

חמור פרק ג

עשירות ולב עשאים אל של שיש לפי שהוכ ערתי ומכרתי והשיט מקרר ומנכן ומעמידו של יסל יסל יסל :
 ו הטוב לטון ושמת בטעם דומה ללכל ופיו רחב : והכו קיתון כלטון ערני קורין אלככו : שכי מפתחות
 לפתוח שכי ומטבולום שכיפושפס הכפוי : תרקב כלי המחוקי שלטה קבין ולטון תרקב תרי וקכ דומה הים
 תרקב חבל לל היה מחוקי לל קכים ומני ושל והכ הים : איורד לאמת השמי הפשפ הכפוכי דתכן לקמן כל לל
 לפשפ הכפוכי היו לו כ מכעולין

שבין העמודי : ו מי שזכ בדישין מזב הפגמים והסגוד היו מקדימין
 וארבעה כלי בידם השני והכוו ושתי מפתחות השני דומה לתרקב
 גדול של זהב מחוקי קבין וחצי והכוו דום לקחו גדול של זהב ושתי
 מפתחות אחד יורד לאמת שחי ואחד פוחח כיון » ז בא לו
 לפשפ הפצוני ושני פשפשו היו לו לשער הגדול אחד בצפון
 ואחד בררום שבררום לא נכנס בו אדם מעולם ועליו הוא ספורש
 על ידי יחזקאל ויאמר אלי ה' השער הזה סגור יהיה לא יפתח ואיש
 לא יבא בו כי ה' אלהי ישראל אל בא כו יהיה סגור נטל ארץ הכפתות
 ופתח את הפשפש נכנס לתא וכן חתא ארץ ההיכל עד שהוא
 סניע לשער הגדול הגיע לשער הגדול העביר ארץ הגדר ואת
 המפתחות ופתחו לא הירד השוחט שוחט עד ששומע קול שער
 הגדול שנפתח » ח מיריחו היו שומעין קול שער הגדול
 שנפתח מיריחו היו שומעין קול הכנריות מיריחו היו שומעין קול
 העץ שעשה בן קטין סוכני לכיור מיריחו היו שומעין קול גביג
 כרוז מיריחו היו שומעין קול החליל מיריחו היו שומעין קול הצלצ'ץ
 מיריחו היו שומעין קול השיר מיריחו היו שומעים קול השופר
 ויש אוסרים אף קול של כהן גדול בשעה שהיא מזכיר את השם
 ביום הכפורים מיריחו היו מריחם ריח פשום הקשורה אכר רבי
 אלעזר בן דגלי עזים היו לבית אבא בחרי מכור והיו מתעטשות
 מריח פשום הקשורת » ט מי שזכה ברשון מזבח הפנימי
 נכנס נושל הטגי והניחו לפניו והיה חופן ונותן לתוכו ובאחרונה

קל היה למטה הפכים בתחיתו
 של פתח והיה הכהן הדון ליכנס
 מככים אמת ידו כמור שככותל
 עד בית השמי שלו ופותח כדו
 דרך פנים והאחר פותח במפתח
 שיד כלל טורח כש' כל הפתח :
 כיון כמו ועצמה כדפוס ויקבענה
 כיון כלומר מהר כלל טורח :
 ו ושי פשפשו היו לו לשער
 סגוד הוא שער ההיכל והיו לו
 דלתות כתחלת עובי הכותל שהי'
 עכו ש : אמות ודלתות אחרות
 לסוף עכו לכד פבי ושי פשפשו
 סן בפתחים קמים אמיין שער
 סגוד רחוק קבית מן השער אותו
 שכדום כתי סגור יהיה לל ופתח
 בשל עתיד ומפתח כן היה בבית
 עולמים חבל פשפש שכנסין היה
 פותחו על ידי מור שאכלו שתחוב
 כו ידו עד השמי וכוכף ידו בפכים
 נצל ידו מכעול אחד שבו שפתח
 לאתגר כלי טורח ופותח הפשפש
 נכנס משם לתא והי לשכה אמת

הפתח להיכל ומן התא נכנס להיכל והולך בחלל ההיכל עד השער הגדול שנמוק עובי הכותל מכפשים
 ופותחו וכא לו אל שער השמי ועמוד כפטי ופותחו : נגר נדית שמנרית מקנה הדלת לקנה הדלת : פירו ואחר
 בגר היכו היעד הכענף אחורי הדלת ככק שבאספופה : זאת השותפות המכעול והמסגרות : ח מיריחו היו
 שומעים קול שער הגדול ומירושלים עד יריחו עשר פרסמות : האנרפה מין כלי נגון שהיה במקדש ועשרה
 בקבים היו בו כלי אביר ואחד מואף מאה מיכו ומר וקולו כשמע עד למרחוק : גן קטין סס אדם וכהן גדול
 היה ועשה גלגל לכיור לשקעו כבור שלל היו מיעו כפסלים בליה שכל דבר שנתקדש ככלי שרת כפסל
 בליה וכונא ונטבול יום וכשהיו מעלים אותו מן הכור לקדש בנידיהם ורגליהם הים קול הנלגל כשמם
 עד יריחו : גבינו כדוכהן שמו גבינו שהיה עכריו בכל בקר צבית המקדש עמדו כהנים לעבודתם :
 חליל בלמיכלש כלעכו כעברי שומאך וקולו כשמע למרחוק ויש חומרים פיפרי כלעכו : כלכל נמכלי כלעכו :
 מכור סס מקום : ט באחרונה שלל היה דק מעט דשן ולא היה יכול לקח בחפניו : כיכד שאר הדשן
 לתוך הטבי והניחו לפניו סס ויכ אלל מיד לל היה מוכיאו שכיין סנרילתת הדשן אלל המוכח קדמ' כמו דשן
 המכורה מעתין עד לאחר וריקת הממוד שהיה עושה הטבת שתי כרות וגמר השלמת דשון המכורה ולא הית
 פניהם מוכיאו זה הטבי וזה הכו ושוכין הדשן במקום אחד אלל המוכח וככלעים שסמקומן :
 ומאף שתי כרות מורחיות דולקים האי תכל סכר מכורה קורח ומערב היא מוכחת ופעמים שמונא גם השמש
 דולקים

תמיד פרק ג

פר

דולקים וכקט שתי כרות מורחיות דולקים משום דשאר כרות אפילו דולקי' מכנן ומדשכן ואלו שני כרות אס'
מנאן דולקים איכּו מכנן ועוד משום דקתני כמיעא' מבאן שכבול לחלו מורחיות חוזר ומדלוקין וכשאר
כרות מנאן שכבו איכּו מדלוקין עד הערב : מדשן את השחר חמש כרות שלבד מערב מסיר מהן השמן
שיטן והפתילה ישנה והדשן ומתן הכל ככוו ומתן שמן חדש ופתילה חדשה ולאחר שמיטת התמיד

וזריקת דמו מדשן השני מורחיות
ומתן בהן שמן ופתילה חדשים
והא דמפסיק הסטובה בשמיטת
התמיד וזריקת דמו ואינן מטיבין
כלן ויחד מוש' דכתי' בבבד בבבד
בהטיבו את הכרות אמרה תורם
סלק ההטבה לשני בקרים ועבדי
הטבת חמש כרות כתיבא והבדי

כיבד את השאר לתוכו והניחו ויצא מי שזכה בדישון הסבוררה
בבבבם ומצא שתי כרות מורחיות דולקים מרשן את השאר ובניח
את אלו דולקים במקומן מצאן שכו מדשנן ומדלוקין סן ח
הדולקים ואחר כך מרשן את השאר' ואבן הזירגרה לפני
המנורה ובה שלש מערות שעליהן הכחן עומד ומטיב את
המנורה והניח את הכוון על מעלה שניה ויצא

פרק ד

הטבת שתי כרות משום דכיון דאתחיל עבדי רובה והאי דלא עבדי שתא' והדר מד' משום דכתיב
את הכרות ואין הטבת כרות פחות משנים והא' בזמן שאין הכס כגון לאחר שמת שמעון הנדיק אכל
קודם שמת שמעון הנדיק שהיה כר מערבי דולק תמיד בדרך כס כדתיב' מחוץ לפרוכת העדות עדות הוא
שהשכינה שורה בישראל זו כר מערבי שנותן בה שמן כמדת חכמותיה וממנה היה מתחיל ובה היה עבויס
כשהיה בא להטיב את הכרות מורחיו לא היה מדשן לא הכר הראשון שלבד ומטיבו ומיכה הכר השני הסמוך
לו דולק עד הערב שמדלי את הכרו וממנו מדלי' כל הכרות האחריו ואחר שהדלי' שאר הכרו מטיבו ומדשנו
לכר זה בערב ומדלוקין ואלע' דכתיב בהטיבו את הכרות דאין הטבה פחות מבה הכי עדיף טפי שלא להטיב
כיוסם כר אחר מן הכ' כרות מורחיות ולהניח הכר הב' דולק שלא להטיבו עד הערב כדי לפרסם הכס
שהוא דולק תמיד ומה שמטיב חמש שלבד מערב תחלה ולא חמש שלבד מורה ולכבוף שתי' של מערב ומהם
היה לו להדליק ולא עבדי הכי משום דכתיב להעלות כר תמיד מחוץ לפרוכת העדות וערוך אותו לפני ה'
אמר תורה קבע כר להדליק ממנו שאר כרות ואיזה זה כר שכי שלבד מורה והוא קרוי כר מערבי דכי עייל
בהיכל כההוא כר פגע כתיב ואין מעבירין על המנות ואיכּא למימר כההוא אתוקם הכס והוקבע להדלי'
אמנו וכבר ראשון או אפסר דהא כתיב לפני ה' מילותי כר שלבד שכינה שהיא לבד מערב ואין כר ראשון
קרוי לפני ה' : מבאן שכבו השכים מורחיות כגון לאחר שמת שמעון הנדיק : מדשנן ומדלוקין מין
הדולקים לא שהיה כותן פתילה חדשה ושמן חדש כדרך הטבת הכרות שהרי לעולם אין מטיבין שני
כרות מורחיות אלא לאחר שמיטת התמיד כדי להפסיק בין הטבת חמש להטבת שתיים אלא מדשנן היימי
שמיטת הדשן שבריש הפתילה הישנה ומגביהה ומדליקה כדי להיות ככר יפה הפסק שבין הטבת חמש
כרות לשתיים ואם אין בכרות דולקים מטיבין מעובב העולה : ומדשן את השחר זו הטבת חמש הכרות
שנותן פתילה חדשה ושמן חדש ומיכתן כניות עד הערב שבה ומדלוקין ומדשן דהבא איכּו טבת מדשנן של
כניות מורחיות להשיל ולאחר שמיטת התמיד וזריקת דמו חוזר ומדשן המורחיות וכותן שמן ופתילה
פנים ומיכה עד הערב ככניה וכר שנייה שקרויה מערבת כמו כן מדשן ומסיר השמן והפתילה ישנה
אכדתי שמן חדש ומדליקה ומיכה העולה כדי להדלי' ממך בערב הכרות האחרות שזר מערבי הוקב להדליק
ממנו כרות אחרות ולכך כמי מדליקה אס' מאכה ככניה קודם שמיטת התמיד כיון שכדיך ממ' להדליקה
בשכ' ומטיב לאחר שמיטה כן מבאטי פי' משכ' זו בכירוש' דכי כרוך יד יבאן והוא הממור שכלל הפירושים
גדכיה רמב"ם במעשה זו תמיהים מאד וגם מה שסובר שהטבת הכרות היא הדלקתן' ושהיו מדלוקין הכרו' של
מנור כלן בבבד כדרך שמדלוקין בעל פליח' כשגבה בעיניו ולא שמעתי ולא ראינו לאחר מרביות שמוכר כן :
ואבן הית' לפני המנור לפי שהמנורה גבוה' וס' טפחים והיה כרוך לעלות למקום גבוה' כדי להטוי' את הכרו'
גבה ג' ג' ג' כנגד ג' העליון שכתובות במנורה בהעלותך את הכרות והעלה את כרותיה להעלות כר תמיד
הכיח הכוון ויכא עד לאחר דס' התמיד שאז עושה הטבת שתי כרות והנתיב וכן חבדו כותיב את הטב'
והפסוקי' השתחונו בגמר העבודה : ולא עבדו שעדין לא כגמרה עבודתן :

כופתין אותו את התמיד כשתי ידיו לטעמן או כשתי רגליו לטעמן כדי שלא למצוא
כחקות הגוים שכן היו עושים כששוחטין לגז אלא מעקדין אותו היד עם הרגל כ
כעקדת ינחק : ראשו לדרום היה נשחט על ירך המזבח כשכה כדן עולה והיה כוטה ראשו לדרום ופניו
למערב שחם וכיזן גללים לא היו סמוך למזבח : של שחר תמיד של שחר היה נשחט על קרן כפצית

ועדכו לפי שכבדך כמה מזרח
וזרחת כנגדה למערב והמזבח
אומר שחם ליום כנגד היום כלל

תד השמש שהשמש קרוי יום :

ושל בין הערכים שחמה במערב
ומזרח כנגד המזבח היה נשחט
על קרן צפונית מזרחית כטבעת
שכי' רח' מן המזבח לפי שהמזבח
גבוה ומאפיל כלו ויוחזן כהן
גדול התקין ששה סדרים של
טובות ככל סדר ארבע טבעות
לכד משמרות כהנ' והיו קבועו
כדנחה פשויות כמין קשת :

ולפי שלא היו כופתים את השמי'
כדנחה כדש' סדק' היו מכסימן
בזאת הנחמה כמין הטבעו'
כשעת שחיטה וכעבים לראש
הטבעות בארץ : וכזמן מזרחית
צפונית תחלה לאחר שש' תמיד
של שחר בקרן מערבית צפונית
הולך לכד מזרח ועומד בארץ
מזרח הדרם ככלו למטה מן ה
ססקיל וכזמן שתי מערבית סגן
ארבע אחת שהיא כשעם בקרן
מזרחית צפונית והולך למערב
דרומית וכזמן אחת שהיא כשעם

בקרן מערבית דרומית : כ

לא היה שומר בו את הרגל כדרך שהטכחים עושים שחמתכ' את הרגל עם העור שבו אלא כוסקין שחמת
הארמנה הכמכרת עם הראש ותולה בו זומפטיט הרגל עם שאר הנחמה והא קיימא לן בהכרעם ככלל
הפשט הן : ערקובו כמז' ארכובו : מירק את ההפשט גמר להפשיטו שהרי לא הופשט אלא עד המזה
ועדיו העור מחובר בו : כטל הפדר החלב כותבו על בית השחיטה וזו היא דרך כבוד שלמלמלם שלא
יראה לבלוק דם השחיטה : והכרם מדיחין אותה מן הפרש שכתוכה בפני עגמה כבית המדיחין בלשכה
שהיונה במקדש ולא היו מדיחין אותה עם שאר הקרבנים שלא תטכפס : שלם פעמים שאין פרעי יונא מהן
אלא כדומק לפי מהן דקים : במעונה לכל הפחות ואם רצה להוסיף ולהדיחין יותר משלשה פעמים
מוסיף : ג ואצבע הכבד היה מפריש מן הכבד : ולא היה מוזהר לאצבע הכבד מעקומה שהרי היא
היתה קרינה עם העקין והאלוה והכבד היה עם הרושן הימני והריאה עם הנידס ושתי כלצות עשה כמז
שמעורר כסמוך : דופן ימני חותך סמוך לסדרה אלא שהיה מכיס שתי כלצות למעלה אל הסדרה וכן שתי
כלצו למע' והרגל של ימין בשמאל ואצ' דוללכ' אכדי לכ' שבד' הוא ועבוד' סמול' בשמאל כיון דלא מעככ' כפרס

פרק ד

לא היו כופתי את השלח לא מעקדין אותו בו
שזכו באברים אוחזים בו וכך היתה עקדתו
ראשו לדרום ופניו למערב חשוחט עומד במזרח ופניו למערב
של שחר היה נשחט על קרן צפונית מערבית על טבעת שבי' של
בין הערכים היה נשחט על קרן מזרחית צפונית על טבעת שביח
שחט השוחט וקבל המסקל בא לז' לקרן מזרחית צפונית ונותן
מזרחית צפונית מערבית דרומית ונותן מערבה דרומה שיורי הדרם
היה שופך על יסוד רומית * ב לא היה שובר כו את הרגל
אלא גוקבו מתוך ערכובו ותולה בו היה מפשיט חורד עד שחוא
סניע לחזה הגיע לחזה התך את הראש ונתנו למי שזכה בו התך
את הכרעים ונתן למי שזכה בהן מירק את החפשיט קרע את הלב
והוציא את דמו התך את הידים ונתן למי שזכה בהן עלה לרגל
היסקית התכה ונתנה למי שזכה בה ושתי ביצי' עמה * קרעו
ונמצא כולו גלוי לפניו נשל את המדר ונתנו על בית שחיטה
הראש מלמעלן נשל את הקרבנים ונתנן למי שזכה בהם להדיחין
והכרם מדיחין אותה כבית מדיחין כל צרכה והקרבין כדיוחי' אותן
שלשה פעמים במעוטה על שולחנות של שיש שבין העמודים *
ג נשל את הסכין והפריש את הריאה מן הכבד ואצבע
הכבד מן הכבד ולא היה כזוויה סמקוסוה נקב ארת החזה
ונתנו למי שזכה בו עלה לרושן הימנית היה חותך ויורד עד
השדרה ולא היה נוגע בשדרה עד שהיה סניע לשתי צ
צלעות רכות התכה ונתנה למי שזכה והכבד תלויה בה *
בא לו לרגו והניח בה שתי צלעות מכאן ושתי צלעות מכאן
חתכה ונתנה למי שזכה בה והקניא וחלב והריאה תלויים

בה

בה
כדן מערבית דרומית : כ
לא היה שומר בו את הרגל כדרך שהטכחים עושים שחמתכ' את הרגל עם העור שבו אלא כוסקין שחמת
הארמנה הכמכרת עם הראש ותולה בו זומפטיט הרגל עם שאר הנחמה והא קיימא לן בהכרעם ככלל
הפשט הן : ערקובו כמז' ארכובו : מירק את ההפשט גמר להפשיטו שהרי לא הופשט אלא עד המזה
ועדיו העור מחובר בו : כטל הפדר החלב כותבו על בית השחיטה וזו היא דרך כבוד שלמלמלם שלא
יראה לבלוק דם השחיטה : והכרם מדיחין אותה מן הפרש שכתוכה בפני עגמה כבית המדיחין בלשכה
שהיונה במקדש ולא היו מדיחין אותה עם שאר הקרבנים שלא תטכפס : שלם פעמים שאין פרעי יונא מהן
אלא כדומק לפי מהן דקים : במעונה לכל הפחות ואם רצה להוסיף ולהדיחין יותר משלשה פעמים
מוסיף : ג ואצבע הכבד היה מפריש מן הכבד : ולא היה מוזהר לאצבע הכבד מעקומה שהרי היא
היתה קרינה עם העקין והאלוה והכבד היה עם הרושן הימני והריאה עם הנידס ושתי כלצות עשה כמז
שמעורר כסמוך : דופן ימני חותך סמוך לסדרה אלא שהיה מכיס שתי כלצות למעלה אל הסדרה וכן שתי
כלצו למע' והרגל של ימין בשמאל ואצ' דוללכ' אכדי לכ' שבד' הוא ועבוד' סמול' בשמאל כיון דלא מעככ' כפרס

תמור פרק ה

פירא אפילו בשעת כדאיתא ביומא ובית עגרו לחון המקו שמפטיט ומטנו סעוד וזוהו סמוך לראשי האבנא;
כך מרגו כף ארתגודי חדא : השניש בשלת למכתת כסכי' טעם התמיד : כחכנין מנחת מחבת של כהן גדול
מחנית ככך ומחניתה כערכ שמקריב בכל יום האי דאפטקוים לחכתי בין סלת לכסכי' שהן דרכי תמיד טעום
שלת ומחכתי לטחיהם עם מחבת לכך פירשן ומד : מחני ככש ולעטק במערכו ולא מחניו ולמעלה כדי שתהא

ככרת הסולכה למזבח כשיחורו
מלקרות את טעם ודוקא כיומא
סחול סיו כותבים אכרי תמיד
במערכ לגד שסכינה אכל כשכתי'
דשל מוספי שהן חובת סיוס סיו
במערכ סיו של תמיד במזרח כ
כדמוכ במסכ סכה פ החליט :
לקרות את טעם וכל שאר ברכות
כדאית לקמן בארך פרקא :

בה * בא לו לרופן השמאלות והניחו בה שתי עליות רכורת
מלמעלן ושתי עליות מלמשן וכך היה מניח חברתה נמצא מניח
בשתיהן שתיים שתיים מלמעלן שתיים ושתיים מלמשן התכרה
ונתנה למי שזכה בה והשררה עמה והשחול תלוי בה וזוהי היתה
גדולה אלא של ימין קודין גדולה שהכבר תלוי בה * בא לו לעוקץ
חותכו ונתנו למי שזכה בו ואלוהי ואצבע הכבר ושתי כליות עמו
כשל רגל השמאלי חתכה ונתב' למי שזכה בה נמצאו כלן עומדין
בשורה והאברים בידם * הראשון בראש וברגל ח'אש בימינו
וחושמו כלפי ורעו וקרינו בין אצבעותיו ובית שחישתו מלמעלן
והפדר נתון עליו והרגל של ימין בשמאלו ובית עורו לחוץ *
השני בשתי ידים של ימין בימינו של שמאל בשמאלו ובית עורן
לחוץ * השלישי בעוקץ וברגל העוקץ בימנו והאלוהי מרודלת
בין אצבעותיו ואצבע הכבר ושתי הכליות עמו הרגל של שמאל
בשמאלו ובית עורן לחוץ * הרביעי בחזה ובגרה ההזה
בימינו חגרה בשמאלו וצלעותיה בין שני אצבעותיו *
החמי' בשתי רפגרת של ימים בימי ושל שמאל בשמאלו ובית
עורן לחוץ הששי בקרכים הגתונים בכזך וכרעים על גביהם
מלמעלה השביעי בסלת השמיני בחביתין התשיעי בין הלכו
ונתנום מחצי הכבש ולמשה במערכו ומלחום וירדו ובאו לחם
ללשכת הגזית לקרות את טעם *

אמר

להם הממונה בלען
דכרכו מפירש סקיא
אהבה דנה ואמר שהאיך סיוס
וזרחה סחמה מערכים וזכר ארז
וסדר ברכות אינו מעכב : קראו
עשר הדברי לפי שהן עקר התעורר
וגדן סיה סיהיו קורים אותן בכל
מסאף עבולים לא שבעלום טעמי
תרעומת הטייס סהיו אומרים לא
לכדם נתבו בסיוי ולא שאר התור'
והם ברכו שלש ברכות ואלו הן ז'
ברכות אמת ויטיב ועבודה וכלת
כחכים קריאת הפסקים בלכר
בלא כשואות כפיוס שלא היו אהכס'
כושאי את כפיהן לא לאה' הקרבת
סתמיד וקטורת כדאמדין בארך
פרקא והאדכא לא סיו מערכי הקך
ברכות אלא כדי שיהא התמיד
עקובל כרכו ולא סיו כפער'י ככך
מתעלת טמכה עשרה : מוסופיט
כדכס אחת ומשמר סחמא אומר
למשמר הככס מי שטיבן את טעמו
כבית הום הוא יטבן כטיכס אהכא

אמר להם הממונה ברכו ברכה אחת והן
ברכו קראו עשרת הרברים שמע והיה אם
שמוע ויאמר ברכו את העם שלש ברכות אמת ויציב ועבודה
וברכת כהנים ובשבת מוספין ברכה אחת למשמר היתא *
ב אמר להם חרשים לקטרת בואו וחפיוסו זכה מי שזכה
חדשים עם ישינים בואו וחפיוסו מי מעלה אברים מן הכבש למזבח
רבי אליעזר בן יעקב או' המעלה אברי לכבש הוא מעלה אותן עג'
המזבח * ג מסרום לחזני' חיו מפשיטין אותם את בגד' לא חיו
כסודין

פרק ה

אמרה שלום ורועיות שכל יום שנת היה ככס משאר לעבודה ויונא
לקטורת מי שלא זכה בקטורת כל ימיו יבוא ויפיוס ולא סיו מכיחוס למי שזכה בה פעם אחת לגנות בה טמכ'
שמעגרת דכתיב ישימו קטורה באסך וכ' כרך ה'אילו לכיכך לא סיו מעיחוס לשנות בה אדם כדי שיהיו
סכל מתעשרים ומתברכים בה : סדשים עם ישיכס לפי שאמר בקטרת סדשים דוקא אחר הכא חדשים גס
ופכים כלומר מי שזכה בפיוס פעמים אחדות ומי שלא זכה בואו והפיוסו : הוא שמעלה אותם לגבי המזבח
אלא סיו כאן פיוס ואין הלכה כרבי אליעזר בן יעקב : ג מקדום לחוכים אותם כהנים שסכיכו ענמט
ולא



חמור פרק ה

זלא וכן צפיים והיו לכוזבים גדולי כחכם היו מוסרים אותם לחכמים דהינו השמשים העוסקים בכלכל המקדש
 כדי שיעשיתם כגדולי הקדש פעלהם : ולא היו מניחים עליהם אלא מכנסים בלבד ולכוננים כגדולי חול וחמור
 כך מפשיטים האכנסים ומניחים כל בגדי כהונה ויוצאים : וכתוב עליהם תשמעו הכלים התלוכות שבתן
 מכנסים כעצ עליהן ומכנסים ואת שבהן כמות כתו עליהן כענת וכן מנצת ואכנת וקדר לכישת הכנדים
 המכנסים תחלה לכל שאר כנדים

מניח עליהם אלא מכנסים בלבד וחלונות היו שם וכתוב עליהם
 תשמעו הכלים ד מי שזכה בקשרת היה גושל את הכף
 והכף רומה לתרקב גדול טל וזב בחזיק שלשת קבים וחבוק היה
 בתופו מלא תרוש קשרת וכסוי היה לו וכמין בטושלה היה עליו
 מלמעלן ה מי שזכה במתחה גשל סחתת הכסף ועליו
 לראש הסוכה ופנה את הגחלים הלך וחתה ירד ועירן לתוך של
 וזב נחפור סמנו בקב גחלי ויהיה ככבדך לאכזה ובשבת היה כופת
 עליון מפכתר ופסכתר היתה כלי גדול סחוק לתך ושתי שרשרות
 היו בה אחת שהוא מושך בה ויורד ואחת שהוא אוזו בה סלסעלך
 כשביל שלא תחגלגל ושלשה דברים היתה משמשת כופין אותה
 על גב גחלים ועל השרץ בשבת וסורידין בה את חרשן מעל גבו
 הסוכה ו הנתנו בין האולם ולמזבח גשל אחר את הסנרפה
 וזרקת בין האולם ולמזבח אין אדם שומע קול חבירו ביירושלם
 מקול הסנרפה ושלשה דברים היתה משמשת כחן ששומע ארץ
 קולה יודע שאחיו חבהבים נכנסים להשתחות והוא רץ ובא וכן
 לוי שהוא שומע את קולה יודע שאחיו הלויים נכנסים לדבר בשרי
 והוא רץ ובא וראש העמך היה מעמיד את הטמאים בשערי

של קדש דכעובזכסוי גדילכם
 על גשרו שלא יהא דבר קודם
 למכנסים ואח"כ הכמתות ואח
 כך חוגר שאכנת ואחר כך נוכף
 במנפת : ד והכך כף
 קטן מלא וגדוש מקטורת והים
 בתוך הכף הגדול שאם לא הים
 גדול כיון שהקטן גדוש היה מ
 וממור הקטורת לארץ בהלכתי
 ונכף הגדול לבד לא סגי דכנוד
 הוא כלפי מעלה לערות מהך
 גדוש של הגחלי בשעת הקטרת
 אכתי היה לו לבוך : ששעלת
 שיעמי פירמי כעין טבעת הים
 לבטוי מלמעלה שעל ידו מטלטל
 שסמו ומסירו מעל הנוך ובערוך
 פירש מטוטלת קתיכת נגד כמו
 לא יא הנמל במטוטלת דכפ' כמ
 דהם ונאף שהיה לפני על כמי
 הכך במין מודר קטן לבני : ס

חמורה

פרק ו

מי שזכה במתנה להוליך הגחלים למזבח מזהב זלא היה כזה עיים אלא
 מי שזכה בקטורת על ידי פעם אומר לה עשיו וזה עשי במתנה וחתה : מן המאכלות הפסיוניות לג' הכל
 סוף קדושים לדשן דא דרבה גחלים נאות ובעצמת היה חותה : ועדן בשל זהב אכל לא היה חותה בשל זהב
 כדי שלא ינתקלקל והמורה חסה על מכוון של ישראל : כתפור ממנו נקב גחלים שהים חותה במתנה של כסף
 בת ארבעה קבים ווערה בשל זהב שהיה של שלש וכדי להוליכה מלאה הים מערה באחרונה שזו דרך כנע
 שלמעלה : שכתבן לחמה לאמת הים שבערה שלא יכוון כהן הכהנים : ועצבת שאסור לכבות כופה עליו
 טבכר כלי אחר גדול מרגום החימיו ובסכת רותותים : לתך קניכוד טו סוף סככור למאין : ושתי שפירות
 היו בפספסר ארז מצד זה ואחר מצד זה לפי שזו מורידים הדשן מעל המזבח כדאמרין בהמוך וכשמוריד
 מלא דשן דרך קרקע הכבש שהיו משופע היה כהן אחר לפניו שמוכנ בשדרית וכהן אחר היה למעלה מן
 הפספסר ויפוש בשרשרת שלפניו שלא תתגלגל במדרון הכבש : ועל השין שכתבא בעולה בשבת כופי עליו
 פסכתר קדי שלא יעשו בו הכהנים שאין יכולים להוציאו משם בשבת דעל שבות כזה גדול ואפילו במקדש
 גדוקא כשמנא בעורה אכל כענא בהיכל או באלם מוציאם אותו מיד ואפילו בשבת : המגריפה כלי גדול
 שהיו וורקים אותו כדי להשיע קול והקול היוצא ממנו משמע שלשם דברים כדאפרש ואזיל : כהן השומע
 קולה אם לא היה בעזרה רץ ובא להשתחוות עם אחיו הכהנים : וראש המעמד כשהיה שומע קול המגריפה
 היה מעמיד את הטמאים של אותו בית אב שהיו ראויים לעבוד כשערי המזרח אית דאמרי כדי לכייש
 ולטודיע שמיפטי טומאת קרי הוא כמעב לעבוד כדי שיוהר פעם אחרת ואת דאמרי מפני השד של
 וחדוהו שלמלאכתו הלך והמיה מלעבוד אכל ידעו שמיפטי טומא אונס של שרץ או לא כמעב מלעבוד ודמס
 כהן המגריפי שכהן נהדו מדעית הים מעמיד בשערי קמורה כדי שישיו עומדי לרוק עליהם דם האדם :

אותם שזוכה כפי של קטרת וכמתה של גמלים להיות פוליס בעצלות האולם שזכ
 מעלות הם לאולם ולפניהם היו מקדימים ללכתמי עזבה בדשון מוכח הפנימי כדי
 להזניח את הטבי שהכתיב עם מאמר שרדיך לתת הדשן אבל המוכח קדמה כמו דשון המורה הם ממתין עד
 לאמר וריקת התמיד שהיא הזוכה בדשון המורה עושה הטבת שכי ברות וגומר השלמת דשון המורה ואז
 היו שכיחן מניחים זה הטבי וזה

פרק ז

חלול עולו במעלות האולם מי שזכו בדישון
 מוכח הפנימי והמורה היו מקדימין לפניחם
 מי שזכה בדישון מוכח הפנימי בכנס ונשל את השני והשתחורה
 ויצא מי שזכה בדישון המורה בכנס וספא שני גרות מורחיים
 מדליקין מרשן את המורחיו ומניח את המערבי דחלק שמשכו היה
 מדליק את המורה של בין הערבים מצאו שככה מרשנו ומדליקו
 ממזבח העולה נשל את הכח ממעלה שנית והשתחורה ויצא
 ב מי שזכה במחתה עבר את תחלה על גבי המזבח ורדדן
 בשולי המחתה והשתחורה ויצא ג מי שזכה בקשרת היה
 נושל את הכף מתוך הכף ונזחזחו לאוחבו או לקרבו נחפור
 ממנו להוכיח נוחנו לו בתפניו ומלמדים אותו הוא זחיר שמו
 תתחיל לפניך שלא תכות והתחיל סררדן ויוצא לא היה המקשר
 מקשרי ער שהמסוכח אומר לו הקשר ואם היה כחן גדול המסוכח
 אומר אישיו כחן גדול הקשר מרשו העם והקשר והשתחורה ויצא
 פרק ז

הכחו ושופכים הדשן במקום אחד
 אבל המוכח קדמה: זה שתתחום
 ויבא שעתה נמורה מכות: מכאן
 שכנס כגון לאחר שעת שמעון
 הכדיק שלא היה הכס כין שכנס
 עכשיו לאחר שחיות התמיד כין
 שמכאן שככה קודם שהתחיל ה
 התמיד והדליקו כדאמרן לעל
 בפרק אחר להם המעבה קמא
 אף על פי שצבשיו מקאו עדין
 דולק כיון שלא היה הכס קיים
 מככה ודשנו כדי לגמור הטבת
 שתי כרות יחד: ומדליקו מעל
 מוכח העולה שאין מדליקים כך
 מערבי לעולם אלא עמש של
 מוכח העולה דכתיב אש תמיד
 תשקד על המזבח אש שפאמר בה
 תמיד דכתיב להעלות כר תמיד מעל המזבח לחנון תוקד: מעעלה שיהי של שלם מעלות שהיו לפני
 המורה: והשתחורה ויבא שהיו גמר מכות: ב נבר את הגמלים שנמתה על גבי המזבח
 הקטורת: ורדדן בשולי המחתה כדי שלא יפול הקטורת מעל הגמלים לפיכך היה מרקמן ופושטן שלא
 יהיו משפעים לך ולך תרגום וירקעו ורדדו ועל מוכח הזהב היה מקשר ולא כפתך המחתה אבל בקטורת
 של יום הכפורים היה מניח הגמלים בתוך המחתה ועליה היה מקשר ולו היה עם רדוד גמלים ביום
 הכפורים: ג ומתנו לכף לאוהבו שבא שם עמו להיכל לכורך כך ואם נתבוד מן הקטרת שכבודך
 לתוך הכף לפי שהכור היה מלא ונדרוש ופעמים כופל ממנו לתוך הכף כותן אוהבו את הקטרת וכתפאר
 בתוך הכף כחשניו של מקשר: מלמדים אותו לפי שלא הקשר מעולם כדתנן לגייל חדשים לקטורת
 בואו והפסו לפיכך הוצרכו ללמדו: שלא תתחיל לפניך שלא תכות היה שופך הקטרת על הגמלים לכד
 מערב דמון ממנו ופשהיה מתפור לכד עגמו היה נזכרו כדאמרינן ביומא כדי שתהא עשבה שיהא לבוא
 ויהו כבוד שיהא עשבה בעבודה והיה נזכר ועושה הגל לכד מערב שכשבא לנרוד הקטורת התמיד לו הוא
 קבדו לכד מערב דמון ממנו ואינו ככות מן הקטרת שכשרף אבל אם היה עושה הגל לפניו כשיאבוק הקטרת
 שכתפאר חובה לו ומניאו אכלו כמנא ודעו ככה בניבור הקטרת שזורף לפניו והיו דתבו כפרק הוניהו לו
 נזכר פכימה שהיא חובה לו: התחיל מררד ויבא כלומר מיד שרדד הקטרת עם גמלים יבא: פירשו
 כל העם כל הכהנים פורשים מנין האולם ולמזבח בשעת הקטרת הקטרת דכתיב וכל אדם לא יהיה
 באהל מוצד כבואו לכפר דמים של כל כפרה שכעשת בקדש כל אדם לא יהיה באהל מוצד הילכך ביום השעת
 הקטרת בין בשעת מרדן דמים של פד כהן משוי ופר העלם דבר של נבור ושעיו עבודה וזה היו הכהנים
 פורשים מנין האולם ולמזבח אבל בשעת הקטרת קטרת של יום הכפורי לא היו פורשים לא מן ההיכל כלכד
 לפי שקטרת של יום הכפורים לא היה בחון נהיכל על מוכח הזהב אלא לפניו לפניו כתיב קדש הקדשים
 הילכך אין כרדיך שיערשו מנין האולם ולמזבח אלא מן ההיכל כלכד:

שכן נכנס להשתחוות כהיכל ולא מקדיח ביה שלל לכוור: באבנים טובות שכל כתובות האפוד: הנהיה לו את הפרוכת שתלוי בפתחו של אולם שלא היה לפתחו של אולם דלתות כשאר פתחים שבמקדש אלא פרוכת בלבד: כן באו ועמדו לאחור שברכו וקראו ועשו העבודות האמורות לפיל ובאו למעלות האולם עמדו הראשונים לאו חמשה כהנים שבידם חמשה כלים וכו': וברכו את המעבד ברכה אחת וכן שלש פעמים של ברכת הכהנים וברכך יאר וישא וקרי למו ברכה אחת לפי שלא היו עושים אחריהו אמן בין פסוק לפסוק כדרך שמשמש כבבולוסי: את המעבד ככתבו ב"ד ה"א: וכמעדיה ככניו צ"ל לך דלת שאין מזכירי את המעבד ככתבו אלא במקדש בלבד שכתב בכל המקום אשר אוכיד את שמי אכז"ל וברכתך משהו ודרשהו בכל המקום אשר אכז"ל א"ל וברכתך דהימ מקד' גם אוכיד את שמי: כנגד כתפותיהם לפי שברכום כשיות כפי דעתך וישא אהרן את ידיו אל המעבד וכתב הוא וכניו כל הימי' מה הוא כשיות כפי אף בניו כשיות כפי כל הימי' ובמקדש שמברכים את המעבד בשם המפורש ושכינה למעלה מקדש אבנעתיהם עונתיה ידועה למעלה מדאשיה': שאין מנניה ידיו מעלה מן הגוף מפני שהשם כתוב בו: רבי יהודה אומר כו' ואין הלכה כר' יהודה:

פרק ז

בזמן שכהן גדול נכנס להשתחוות שלשה אחותיו בו אחד בימינו ואחד בשמאלו ואחד באבנים טובות וכיון ששמע הממונה קול רגליו של כהן גדול שחאו ויצא הנהיה לו את הפרוכת נכנס והשתחוה ויצא ונכנסו אחיו הכהנים והשתחוו ויצאו כן באו ועמדו על מעלות האולם עמדו הראשונים לדרום אחיהם הכהנים וחמשה כלים בידם השני ביד אחד והכו ביד אחד וחמת' ביד אחד והכו ביד אח' וכו' ביד אחד וברכו את המעבד אחת לא שבמדינת אומרים אותה שלש ברכות ובמקדש ברכה אחת במקדש היו אומרים את השם ככתבו וכבדינה ככניו כסדינה הכהני נושאים את פניהם ויהיה כנגד כתפותיהם ובמקדש על גבי ראשיהן חרץ סכהן גדול שאין סגביה את ידיו למעלה מן החיצונית וישא אהרן את ידיו אל המעבד וברכום כן בזמן שכהן גדול רצה להקטיר היה עולה בכבש וחמנו בימינו הגיעו לכחצית הכבש אחו הכהן בימינו והעלהו הושיט לו הראשו הראש והרגל וסכך עליהן וורקן הושיט השני לראשון שתי הידים כוהגן לכהן גדול וסכך עליהן חרקן נשפט השני והלך לו וכך היו מושיטין לו שאר כל האיבירק והוא סוכך עליהן וורקן ובזמן שהחזיר רוצה הוא סוכך דרומית וורקן בא לו להקיף את המזבח מהיכן הוא מחזיל סקן דרומית מזרחית מזרחית צפונית צפונית כערבירט מערבית דרומית נתנו לו יין לנסך הכהן עומד על הקרן וחסודרים בידו ושני כהנים עומדים על השולחן החלבים ושתי הצעורות בידם תקעו וחריעו ותקעו באו ועמדו אצל בן ארוז אחד בימינו ואחד משמאלו שמת לנסך

וכבר כתבנו קצת: וסמך עליהן עשו כבודו של כל שתי הא חסוד' הקטרתו וימר משאר כהני: וורקן כדרדסיקן ועשית עולותיך הכשר והדס מה דס כזריקה אף כשר כזריקה: כשעט השני והלך לו אכל הדאסון כשאר שם לקבל האכרים מן המושטים וליתבן לכהן גדול: בא לו לסקיף את המזבח כג שהיה כראש הכנה שהיא בדרום מקיף דרך ימין דכל פנות שאתה פונה לא יהו אלא דרך ימין לכך היה הולך למזרחית דרומית ומשם לנפופית מזרחית עד שמוע למערבית דרומית: מקום הכקבים שהיו והמים שמכסכים יודים כהן ומשם הולכים לשמן שהן היסודות ושם עומד כהן אחד ומזויע לו היין לכסכים אבל כג לא היה כושא היין עמו שאל יתקלל היין כעשן המערכה כשאיך את המזבח ונעמד שהוא מקיף מהפך בכבודו דהיכו מולג את האכרי' שלא כתיבנו על המזבח אבל שאר הכהני כשעשו כסוך היין הולכו דרך שאל מן הכבש לדרומית מערבית שהיה קרוב לכבש כדתיב ע' קדשי קדשי' כל העולי' הולכו דרך ימין חוץ מן העולה לשלשה דברים כסוך היין והמים ועולת העוף היין והמים שלא יתעשבו ועולת העוף כמי שלא תמות בעשן וכך שדועה לכן בית שיש לו דשות להלך כמו שהוא חפץ מה שאין שאר כהנים דשאי' לעשות כן וגם יש לו דשות להסך בכבודו של

קנים פרק א

פט

אלא פייס יו לו לחיוף כדי ללכת דרך ימין: הסגן עומד על הקרן אבל הכהן גדול שאל לכסף: והסודרים בידו להקיף כשיכנס הכהן כדי שידעו הלויים ויזכרו כשיד יודע בן ארזא ויקים בגלגל כדאמר בסמוך על שלחן המלכו שתי שלחנו היו במערבנו של כסף אחד שלחן של כסף שבו כותבי כלי שרת ואחד שלחן של שייס שבו כותבי האכרי וסוף כקרא שלחן המלכו: כן ארזא שם אדם המקים בגלגל במלכותו: הגיעו לפרק

לכסף פרשה: ד כדאשון לס' הארץ ומלואם לפי שהוא ראשון למעשה בראשית: בסכנו גדול ס' שבו כמלקו המים והיה דקיע בין מים למים: בשלישי אלהי כבב בעדת אל שבו כראית היבשה שעליה עומדים הדייכין לעשות דין: כדביע אל קמיות שבו ככראו השמש וירח והככבים שעתיד הקב"ה להקסמן העובדי להם: בהמישי הדכיכו לא"ס עווכו שבו ככראו בעלי מים שהרזוה אותן מרזן ומשכח לנוראו: כששי ה'מלך שבו כשאלה הכריאה וכו ככראו אדם שמכיר מלכותו של יגברו: מכוחה לחי העולמי האי תב סכר לס כמל שאל לפי שכי' היו עלמא וחד מרוב ועל שם סכאלף שביעי לא יהיה כי אם הקב"ה וכסגב ה לל דו כוח ההוא לכך אומרים בשבת עומד שר ליום השבת ל לחף השביעי שיומו של הק"ס אלף שנה:

לבסך והגוף הסג' בסודרי' וחקיש בן ארזא בצלעל ודברו חלום בשיר הגיעו לפרק תקעו והשתחוו העם על כל פר' תקיע' ועל כל תקיעה השתחוויה זה הוא סדר התמיד לעבודת בית אריזו והי רצון שיבנה במהרה בימינו אמן * ד חשיר שהיו הלויים אומרים במקדש ביום הראשון היו אומרים לח' הארץ ומלא' תכל ויושבי בה בשני היו אומרי' גדול ה' ומחולל מאד בע' אלדינוהר קדשו בשלישי היו אומרי' אלהים צבב בעדת א בקרב ארים ישמש ברביעי היו אומרים אל בקמות ה' אל בקמות חופיע וגו' בחמשי היו אומרי' תריניו לאלרים עזבו חריעו לאלרי יעקב בששי היו אומרים ח' מלך נאות לבש וגו' בשבת היו אומרים מומור שיר ליום חשבת מומור שיר לעתיד לבוא ליום שכולו שבת מנוחה לחי העולמי *

סליק מככ נתמיד: ונב"ה כתיב מסכת קנים:

פרק א

הנאות חשי' בעצמה למען חטא' בהמ' למעל' עולת חעוק געשית למעלה ועולת הבחמה למשח אם שינה כוח ובזה פסול סדר קנים כך הוא החובה אחד חטאת ואחד עולה כנגדוים ונדבות כלן עולות איזוה ברר האומר חרי עלי עולה נדבה האום' חרי וו עולה מה בין נדרים לנדבה לא שהנדרים או נגנבו חייב באחריות ונדבו' מתו או נגנבו אין חייבין באחריות * ב חטאת שנחערבה בעולה ועולה בחטאת אמלו אחד ברבוא ימותו

חטאת

העוף כעשית למטה מחוט המקרא דכתי' זהה מדם החטאת אל קיר המזבח והכשאר בדם ימנה א יסוד המזבח קיר שהשירי שלו מתמי' ליסוד וסוקיד התחתון למטה מחוט ססקרא דאי קיר העליון דהיכו מן החוט ולמעלה פעמים שהוא מתמנה לתוכו כגון ששיפוה למעלה מן ססוכב שהחוט למטה מן הסוכב אמה: וחטאת כהמה למעלה דכתי קרבות בגושה של קרן: עולת העוף למעלה דכתי ומלך והקטיר וכמה דמו מה הקטרה כראשו של מזבח אף מליקה ומניי כראשו של מזבח: ושל כהמה למטה דכתיב בה יסוד: ואם שינה כזה וזוה פסל האי דפסל אם עשה מעשה סטאת העוף למעלה דוק' כהזוה אבל המליקה של חטאת אף למעלה כשרה דמליקה בכל מקום כמזבח כשרה ועולת העוף לית כה הזוה כי אם מניו ואם עשאה למטה פסולה: סדר קנין של חובה אחד חטאת ואחד עולה כגון זה חכה ויולדת ועומאת מקדש וקדשיו ושמייעת קול אלה ונטווי שפתיס דכלן מביאים קן כדלות אלא שוב וזכה מכיאי קן בין כדלות בין כעשירות ואע"ג דאיך קיץ של גר דהן חובה ושתינה עולות לא חייס תבא עליה ומשום דלא שכימי כלי האי ככדרי' ונדכו' כלן עולות לפי שאין באין ככדר ונדכה אלא עולות ושלמי' כלכד ואין עופו' כא' שלמים הילכך כדרי' ונדכות שבעפות כלן עולות: אפילו אחד כדכיוא ימותו כלן ולא בטלי כדכד דבעלי חייס חשיבו ולא בטל חטאת שכתענדכה בחובה כן יוכה אונתו של סטאת שכתענדכ בשמי קנין של חובה דהיכו קנין סתמא של וולדת או של זכה שכל קן מהן הוא אחד עולה אחד חטאת נעמלו עתה חמש עשירות מעורבות יחד ואין כשר לא מנין חטאת שכתובה ואינו יכול להביא

קנים פרק ב

מאלו החנוטה פרידות דק שתי חטאות בלבד טהור מכן הכשר בשני קיין של חובה דאי עביר נ' חטאות
שמי מן השני קיין עביר להו ולא מן הטעורב בהן ומשני קיין אין יכול' לעשות דק שתי חטאות ולא
מני עביר אפילו עולה אחת דשמי יקח החטאת המעורבת: וכן עולה בן יובה לו יתר שהוכרש לשם
עולה שנתעברה בחובה בשני קיין שמיא אין כשר אלא מכן עולות שחכמה כדפר ש' לעל גבי חטאות:
בין שהחובה מרובה והכרבה

ומותרו כלם חטאת שנתערכה בחובה אין כשר אמ במנין חטאות
שבחובה ובן עולה שנתערכה בחוב' אין כשר אלא במנין עולות
שבחובה בין שהחובה מרובה והגדלה מסועטת בין שהגדלה
מרובה והחובה מסועטת בין ששתי הן שוות נ במה דבר'
אמורים בחובה ובגרב' אבל בחובה שנתעברה זו כזו אחת לזו
ואחת לזו שתיים לזו ושתיים לזו שלש לזו ושלש לזו מחצה כשר'
וכחצה פסול אחת לזו ושתיים לזו ושלש לזו ועשרה לזו ומאה לזו
הסועט כשר בין משם אחד בין משני שמות בין מאשה אחת בין
משתי נשים ד כיצד משם אחד לידה ולידה ויבה ויובה משם
אחד משני שכו' לידה ויובה כיצד שתי נשים על זו לידה ועל זו
לידה על זו ויבה ועל זו ויבה משם אחד משני שמות על זו לידה
ועל זו ויבה רבי יוסי אומר שתי נשים שלקחו קניהן ערוב או
שנתנו רמי קניהן לכתח' לאיזה שירצה כהן יקרב חטאת ולא יקרב
שירצה כהן יקרב עולה בין משם אחד בין משני שמות

פרק ב

קן כתובה שפרח ממנה גזול לאויר או
שפרח לבין המהורה או שברא אחד מהן
יקח וזו לשני פרח לבין הקריבית פסול ופוכל אחד כנגדו
שהגזול הפורד פסול ופוכל אחד כנגדו ב כיצד שתי
נשים

מועטת כגון שקן אחד מפורש
שהן עולות כנתערב עם כמה
קיין שמיא של יולדת או של זכה
פסול קן מהן אחד חטאת ואחד
עולה בין וכוכגון קן אחת סתמו'
שנתערב בכמה קיין של עולות
וקרימא לפולות מפורשות כדכה
ישום דכדרי וכדבות כלן עולות
כדעבן גדיש פרקין: נ
בחובה וככד שנתערבו קני חוב'
שנקנתן חטאות ומקנתן עולות
ישם קני כדכה שכלן עולות: אבל
שחובה שנתעברה זו כזו קן פ
דשמיא של יולדת או של זכה
שנתערב בקן של יולדת או של זכה
אחרת: מחנה כשר ומחנה פסול
ומקריב מההרבעה המעורבי'
שנים בלבד אחד לעלה ואחד
לחטאת ולא יותר דאי עביר ט
שתי עולות שמיא יעשה אותן מקן
אחד וכל קן שמיא הוא אחד

עולה ואחד חטאת: הממועט כשר אם כנתערב קן אחד שמיא בשתי קנים אחרות או בשלש אינו יכול
להקריב אלא קן אחד פרידה אחת לחטאת ופרידה אחת לעולה אבל שתי עולות לא מני עביר שמיא יקח
הקן שהיא מזוור תהלה ללידה אחת שאינו יכול לעשות ממנו אלא אחד חטאת ואחד עולה וכן אם
נתעברו עשר קיין במאה אינו מקריב עכין לא עשר קיין מקנתן חטאת ומקנתן עולה והשאר פסול ויהו
הממועט כשר: בין משם אחד לידה ולידה ויבה ויובה משתי נשים או מאשה אחת: בין משתי שמות לידה
ויובה בין משתי נש' בין מאשה אחת כדמטריט ואויל: ד רבי יוסי אומר כו' לאו משים דסבר רבי יוסי
יש ברירה וכימא דכשקריב הכהן קן אחד לשם אחד מהן סובר הרב למפרע דמתחלה בשעת לקיחת
הקן היה קן זה שלם היא מפרש תלמוד כל ככל מערבין דרבי יוסי מיירי בהשתבו בשעת לקיחה שיוכל
הכהן לעשות קן שירצה לשם איזו אישה שירצה והלכה כדבי יוסי:

קן חתומה

שלא פירשנו חטאת וזו עולה ולא מביא מפורשת דפשיט' שאם פרח האחד
יקח וזו לשני כיון שהן כפרשים זה מזה וכל אחד שמו עליו אלא אפילו התעם
שעדין הס יחד ועומדים להתפרש ופלא שאם פרח האחד ימות השני קמל': לבין המתית לבין קיין
שמעפטן שימותו כלם כגון חטאת שנתערבה בעולה דתנן כהו כפך ימותו כלם: לבין הקריבות לבין
קיין סתמו' העמדו ליקרב: פסול ופוסל אחד כנגדו לפי שהו' סתם ולא כתפרש אם חטאת אם עולה לפי'
איכא פוסל לא אחד כנגדו כדמפרש ואויל: ב פרח פרידה אחת מו' לו פוסל אחד בהלכתו ממקום
שכפרש ופסול הוא עבמו או אחד למקום שנתערב: דכשפרח פרידה אחת משני קיין לשנים קיני אחיז
סדו

קנים פרק ב

היה נ' פרידו' לכל וקטע פרידות לכד: ומשם פרידות אינו יכול להקריב רק שנים אחד עולה ואחד מטאת: שאם יעשה שנים שהן עולות במצא שהוקבע השלישי שכשאר ואותו שפרח לחטא ולא יוכל להקריב: וכן קטע פרידות כי אם שתי מטאות כדין מטאת שכתערכה בחוכה דאמרינן בנפך דאין כשר אלא ענין: מטאת שכחוכה איכתי אין להקריב השלישי שכשאר דמיטיבין שם יקריבו אותו שפרח במצאה פרידות ויעשהו מטאת וחבירו שכשאר:

ב' פרידות כפי יעשהו מטאת וכמבואר שתי מטאות מקן אחד: וכן מן המעשה פרידות אינו יכול להקריב רק שתי מטאות ושתי עולות דאי עבדו ג' מטאות או ג' עולות דלמא עבדו לתו משכי קיבין של אשה אחת ואין דין שכי קיבי אלא כשתי מטאות ושתי עולות: והיכו דפסיל הוא או אחד במקום שכתעברו ופוסל: אחד ככדון במקום שפרח וכפרש טעם: חור פוסל אחד בחורטו חור ופרח אחד מאותם המעש פרידות לתוך לו השלש שכמבואר עתה ארבע פרידות בכאן ו

ג' שתי קני' ולזו שתי קנים פרח מזו לזו פוסל אחד בהליכתו חור פוסל אחד בחזירתו פרח וחור פרח וחור לזה הפסול כלום שאפילו הן מעורבות אין פחות משתיים + ג' לזו אחת לזו שתיים לזו שלש לזו ארבע לזו חמש לזו שש לזו שבע פרח מן הראשונה לשביח לשלישית לרביעית לחמישית ולששית לשביעית חור פוסל אחד בהליכתו ואחר בחזירתו הראשונה וחשניה אין להם כלום השלישית יש לה אחת הרביעית יש לה שתיים החמישית יש לה שלש הששית יש לה ארבע השביעית יש לה שש פרח וחור פוסל אחד בהליכתו ואחר בחזירתו השלישית והרביעית אין להם כלום החמישית יש לה אחת הששית יש לה שתי השביעית יש לה חמש פרח וחור פוסל אחד בהליכתו

ארבע פרידות בכאן פוסל אחד בחזרתו עוקים שפרש וזא עשם: והוא או אחד פסולים במקום שכתעברו שם ואין יכול להקריב אלא אחד מטאת ואחד עולה מן הארבעה שככאן: ואחד מטאת ואחד עולה מן הארבעה האחרים: דדלמא אותה פרידה שפרחה שכית היא מאותם שכי קיבין ואיכה אותה שכתעברו נס תחלה וכשארזו שם ג' פרידות מן השכי קיבין ואותו שפרח שם ראשונה וכן במקום השכי קיבי עבדו במקום אחד שתי עולות ואחת מטאת והאקבע אותה שפרח לכד השכי לחטאת ולא יוכל להקריב שם רק מטאת אחת דלמא כל השלש מטאות שכעשו מכאן ומכאן יהיו משכי קיבין של אשה אחת הילכ' עושה ככל מקום עולה אחת ומטאת אחת או שתי עולות ומטאת אחת כגד זה ומטאת אחד כגד זה או שתי מטאות ועולה כגד זה וכגד השכי עולה אחת ואם חורו וכתעברו אחד לעולם לא יהיה להם פחות משנים קיבין שהן כשרים: ג' אחד לזו ושנים לזו כו' פרח מן הראשונה פרידה אחת לשכיח עיד כפסל אותה יחידו שכשאר בראשונה דאי יעצמו מטאת יהי כקבע אותו שפרח לעולה ולא יוכל להקריב בשניה ובקיבין אחרות שכתעברו כהן רק מחטין עולות כמו עולה שכתעברו בחוכה וכי פרח מן השכיח לשלישית שם אעפ"י של השכיח פרח ואותו שפרח מן הראשונה כשאר שם בשכיח ואינו יכול לעשות מן השכיח רק שתי פרידות אחת מטאת ואחת עולה דאי עבד שתי עולות שחא מן הפרידות של נוף השכיח יעשם ולא יהי כקבע אותו שפרח בשלישית לחטאת ולא יוכל לעשות בשלישית רק מחטין כשאר בהן רק מעשה פרידות ופרידה אחת מן השכיח שכתעברו בהם ואינו יכול לעשות שפרח ולא כשאר בהן רק שתי מטאות ושתי עולות מפני אותו שכתעברו ברביעית: וכן כי פרח מן הרביעית בשלישית רק שתי מטאות אלא שלשה מטאות וג' עולות: וכן מחטית לשיית יעשה במחטית ד' מטאות וג' עולות: וכן מששית לשביעית אין כשר בששית כי אם חמש מטאות וחמש עולות: דאי עבד שש עולות והאקבע אותה שפרח בשביעית לחטאת ולא יוכל לעשות בשביעית כי אם ג' מטאות בלא שום פולות: וכי הדר מן השביעית ופרח אחד בששית שם לא הוא אותו שפרח בתחלה מששית אלא מנופה של שביעית פרח וכשקלו בשביעית שתי פרידות: ואין כשר כי אם שש מטאות ושש עולות דאי עבד שבע

קנים פרק ב

מטאות יקא כדבע אונע שפרח כששית לעולה ולא יוכל להקריב דק עולות ומצינו הפירושים ומצינו האמרים
 פסולו כדון עולה שמתעברת בחובה: ובי פרח עין הששית לחמישית בפסל בחורה וז עזר קן אחד ואין כשר
 בששית כי אם ד' מטאות וד' עולות דשא מן הששית פרח מאפה אחת בשביעית ואחת בחמישית בחורה ולא
 כשאר לה כי אם עשרה פרידות מצופה ואי עבד חמס מטאו וחמש עולות דלמא השני פרידו שפרחו ממנס
 יהיו קרבי עולות שתיקו איכ יעשו

בשש קיבין שבע עולות או יהיו
 עשויין שתיקו מטאות ואין יוכלו
 לעשות בשש קיבין אלא שש עולות
 ושש מטאות וכן מחמישי לרביעית
 ומרביעית לששית ומששית
 לשניה אין בששית כי אם שתי
 פרידות אחת חטאת ואחת עולה

ואת ולמה הפסדה השלישית שנים שפרי מאותן שפרח בשניה בחורה לא יקריבו דהא קמני השנים
 אין לה כלום והוא לן לקומר בשלישית שתי קיבין ובשניה אין בה כלום אז בשניה קן אחד ובשלישית קן
 אחד וזל כיון דבשאר קיבין מרביעי ואלך בפסלו' קיבין אחד בהליכס ואחד בחורה גורדין כמו כן בשלישית
 אבל בשביעי לא כפסל כי אם קן אחד דלא הלך ממנה דק פרייה אחת בחורה ואלו בהליכה לא כפסל
 זה כלום ולא כמסר ממנה דבר: פרח וחזר לאו אראשונה ושנים קאי דכיון דאין להם כלום אלא מתיים
 אם פרח אחד מהם בין שאר קיבין ימוט כלם כדיתבן במעוך ואם פרח מביין העתות לכלם כלם ימוטו אלא
 קאו בשלישי שפרח לשניה ומשנתם לשלישית ומשלישי לרביעי ומרביעית לחמישית ומשמישי לששית ומששית
 למרביעית וחזר משביעית לששית עזר השלישית הרי מין השביעית חסר ב' פרידות אחד בחורה ראשונה ואחד
 בחורה שניה ואין כשר בשביעית דק חמס פרידות לעולה וחמש פרידות לחטאת דאי עבד שש עולות
 שפא השנים שהלכו ממנה יהיו קרבין עולות הרי ח' עולות ואין בשבע קיבין דק שבע עולות ומן הששית חסר
 ד' פרידות כפריחה וחורה ראשונה ושנים בשניה וכשאר שני קנין כשרים דאי עבד ג' עולות שפא הארבעה
 שהלכו ממנה יהיו עולות הרי שבע עולות ואין בשש קיבין דק שש עולות וכן המישי אין כשר כי אם אחד
 לעולה ואחד לחטאת כמו כן בחאן כיון דהרביעי אין לה כלום היה יכול להקריב בחמישית ג' עולות ו'
 מטאות דכי פתי אותן שהלכו ברביעית איבן קריבו ולפי זה שהחמישית אין לה אלא אחת היה יכול להקריב
 ברביעי ב' עולות וב' מטאות אלא גורדין בכל פריח וחורה ב' קיבין: וכן כי פרח וחזר פעם שלישית אין
 להם כלום לבר השביעית שיש לה ארבע כמו כן גורדין בכל פריחה וחורה שני קיבין: ויש אומרי שביעית לא
 הפסודה כלום עי' בפריחה וחורה שלישית אלא לעולם קריבו ממנה חמס עולות כיון דאף הששית אין לה כלום
 לכל היומר וכשאר בה דק יא פרידות ויעשה מהם ח' מטאות וזה עולות כיון דאף הששית אין לה כלום
 והכא לא גורדין כפריחה וז כמו בשאר קיבין דכיון דאיכה מפגדת כפריחה משום פעם לא גורו על החורה
 ואין הלכה כיש אומרים: ד קן סתשה שלא פירש או יז חטאת ואי זו עולה: ומן המפורשת שידוע

שזו חטאת וזו עולה והכא עיירי שמתעברו שתי הפרידות יחד אחר שהיו מפורשות והמתא אין ידוע
 איזו חטאת ואיזו עולה והכי מוכח כפיכא דקמני אז שפרח מן המפורשת לכתומה ראשון וימוטו כלם
 ואי לא כתעברו פרידות המפורשות וז כוז אמאי ימוטו אם העולה פריחה החטאת הנשאלת יקרב וקן
 הסתומה יקריבו בה עולה אחת מפני העולה שמתעברת בה לא מיירי שמתעברו פרידות המפורשות וז כוז
 ושם כתעברת פרידה אחת בין הקן הסתומה לתוך המפורשת יקח וז לשני ויפריש אחת חטאת ואחת
 עולה והשלישה שמתעברו יחד וימוטו בין חזר אחד מן השלש שמתעברו וכתעבר עס היסודי הנשאר בכתומה
 או תחלת הפריחה כתעבר אחד מן המפורשת לכתומה והינו ראשון דקאמר כלומר שנתחלת פריחה הלך
 אסד וכתעבר בסתומה ימוטו כלן דכיון שפרידות המפורשות כתעברו יחד איבן קרבין עזר וכי
 פרח אחד מהן במקום אסר: היכו אחד מן סמנות שפרח לבין הקריבית ימוטו כלן: ה
 טמאת מכאן פרידס המפורשת למטאת לנד אסד ופרידס המפורשת בעולה לנד השני פרידות
 של קן

חמורה פרק 3

צא

מלקן סתומה באמצע: פרה מן האמצע פרידה אחת ליימין ופרידה אחת לשמאל לא הספיד כלום דאית
שמעורב עם החטאת יעשה חטאת ואותו טעם העולה יעשה עולה אבל לא חטאת דשמה יעשהו מן העולה
המפורשת: חזר לאמצע חזרו מן הכרדים אחד מכאן ואחד מכאן וכתעברו יחד אלו ימותו דחטאת ועולם
כתעברו יחד אבל איתן שכשארן כל אחד לבדו קרבים כל אחד כדינו: חזר מן האמצעים לכרדים הרי
חטאת ועולות מעורבים וימותו

כלל: אין מביאים עדים כנגד
ככי וינס אלף או שסיהן תורים או
שיסין ככי וינס: תכפול ותיבא
עולתה כן וינה כדין החטאת
שהחטאת הוא עקר בין ש
הפרישות תחלה בין שהפרישות
בסוף: הולכין אחר הראשון ואינה
מביאה השני אלא שמין שהפרישות
הראשון בין שהיה הראשון חטאת
בין שהיה עולה והלכה כתבא
קמא: לא יביאו היורשים חטאת
דהייא חטאת סמיה כעלי ואי
לא מהאי טעמא מביאים חטאת
אף על פי שקרבה עולה תחלה
ואף על גב דבכל מקום חטאת ק
קודמת לעולה היכו דוקא למנוס
אבל לא לעבב:

באמצע פרה מן האמצע לצדדין אח'ה'ך ואח'ה'ך לא חפסיד כלו'
אלא יאמר זה שהלך אצל השאואת השאואת חת שהלך אצל עולות
עולה חזר לאמצע האמצעים ימותו אלו יקרבו השאואת ואלו יקרבו
עולות חזרו או שפרה מן האמצע לצדדין הרי כולן ימותו *

אין סביאין תורין כנגד בני יונה/ולא בני יונה כנגד תורין כיצד
האשה שהביאה השאואת חזר ועולתה כן וינה תכפול והביאה
עולתה חזר והשאואת בין יונה כן עזאי אומר הולכין אחר הראשון
האשה שהביאה השאואת ומתה יביא היורשין עולתה ועולתה ומתה
לא יביא היורשין השאואת *

פרק 3

במה דברים אמרו' בכהן במלך אבל בכהן
שאינו במלך אחת לזו ואחת לזו שתיים לזו
ושתיים לזו שלש לזו ושלש לזו מחצה בשר ומחצה פסול עשרה
כולן למעלה מחצה בשר ומחצה פסול כולן למטן מחצה כשר
ומחצה פסול חצים למעלה וחצים למטה את שלמעלה מחצה
בשר ומחצה פסול ואת שלמטן מחצה כשר ומחצה פסול *

במה

דברים אמורים בכהן במלך אפרקא קמא קאי והכי קאמרינן בדה' דחטאת שכתעברב
בעולה שכלם ימותו וכן אחת לזו ושתיים לזו ושלושה לזו דמועט כשר הכי מלי בכהן שבה
למעלה ולשאלו אף משפטין: אבל בכהן שאינו במלך יעשה לדעת שבמו קן שלם למעלה לאשה אחת עולה
בארה וחטאת פסולה ואם עשה קן שלם למטן חטאת כשרה ועולה פסולה הילכך אחת לזו ואחת לזו שנים
לזו ושתיים לזו כו' ועשה כלן למעלה מחצה כשר דהיינו עולות ומחצה פסול היכו חטאת ואם עשה כלן
למטן חטאות כשרות ועולות פסולות וכל פרקא קמא עיירי לכתחלה והאי פרקא עיירי דיעבד ובאחת
לזו ושתיים לזו דאמרן לעיל במלך הממועט כשר הכא בלא במלך המרובה כשר כיון שעשה חזיון
למעלה וחזיון למטן כיצד הרי שאחת לזו עשה אומען קן של אשה למעלה ומשני קיבין של אשה
אחרת עשה פרידה אחת מהן למעלה כדי שיהיו חזיון למעלה ושני קיבין למטה ושני פרידות למטה הרי כשר
שני עולות למעלה ושני חטאות למטה הרי שני קיבין כשרים ושלישי פסול והוה המרובה כשר וכן שנים
לזו ושש לזו מן השני קיבין יש ארבע פרידות למעלה ועוד לקח פרידה אחת מן השלשה קיבין הרי
חמש פרידות למטה ומשם פרידות למטן מן החמש פרידות של חמשה פרידה אחת מן השלשה עולות ושלמטה שלשה
חטאות הרי' קיבין כשרים וחוה המרובה כשר ומיהו עשר לזו ומאה לזו אי אפסד למנוס כעבין זה לשי שהן
זונות וכדין לומר דהמרובה כשר דמתקן במתניתין אינו חוזר אלא לאחת לזו ושתיים לזו כו' שאין זונות ואודי
דמתקן לעיל בכהן הממועט כשר תבא נמי בכהן המרובה כשר באינו במלך ומיהו אף בעשר לזו ומאה לזו
המרובה כשר שאין פסול מהן אלא עשר קיבין דשמיא כל הקיבין של אשה אחת למעלה ומכאן החטאות
או כלן למטה ומכאן העולות ועל כרחיק עשרה קיבין שליומים פסולים: את שלמעלה מחצה כשר ומחצה
פסול כיון שעשה קן שלם למעלה והואיל וקיבין אלו לשתי כשים יביאין קן אחד בשותפות ויתנו ביניהן אם
משל ראשון עולה ללא תהא באחרון העולת ללא או אפכא דוקא עשה קן שלם למעלה אבל אם חלק
הקיבין פרידה אחת למעלה ופרידה אחת למטן הכל כשר שאני אומר עולה למעלה וחטאת למטה

מנים פרק ג

שהקריב מתפרש' בעשיית כהן: ז והכלל כל מקום שאתה יכול לחלוק בו כלומר שכן אשה אלה אינו מחלק לשנים אלא קן אשה אחת למעלה וקן אשה אחרת לזונה מחנה כשר ומחנה פסול: וכל מקום בו בנין אחד לזו ושנים לזו שיש מחלק של אשה אחת למעלה ולמטה המרובה כשר בדפדופי: ג מטעמי לזו ועולה לזו כו' הח כמו קאי אדתי לצי' בפ' עולה שמתעברה בחטאת או אפ' כלו ימותו והכי עלי כעמך

אכל בלא כמלך על תעורבותו
ונגשה קן למטה וקן למעלה פ
מחנה כשר ומחנה פסול ואע"פ
דלוי אתי למלוכי אמרינן ליה
לא תקריב כדתיבי' וימותו כלן
סת' דלא כמלך אמרינן שכל
אחד כעשה כהלכתו וכשר:

ב אחת לזו ושתיים לזו ושלש לזו ועשר לזו ומאה לזו עשה
כולן למעלה מחצה כשר ומחצה פסול כולן למטן מחצה כשר
ומחצה פסול חציון למעלה וחציון למטן המרובה כשר זה הכלל
כל מקום שאתה יכול לחלוק את הקנים ולא יהו משל אשה אחת
בין למעלה בין למטן כחצר כשר ומחצה פסול כל מקום
שאין את' יכול לחלוק את הקנין עד שחאו משל אשה אחת בק
מלמעלה בק למטן המרובה כשר ג חטאת לזו ועולה
לזו כשר עשה כלן למעלה מחצה כשר ומחצה פסול כולן לכאן
מחצה כשר ומחצה פסול חציון למעלה וחציון למטן שתייהן פסול
שאני אימר חטאת קריבה למעלה ועולה לכאן ד חטאת
ועולה וסחום' ומפורשת עשה כולן למעלה מחצה כשר ומחצה
פסול כולן למטה מחצה כשר ומחצה פסול חציון למעלה וחציון
למטן אין כשר אלא סחום ודי' מתחלק ביניהן ח חטאת
שנתעברה בחובה אין כשר אלא סנין חטאת שבחובה חובה
שנים בחטאת מחצה כשר מחצה פסול וחטאת שנים בחובה
חכנין שבחובה כשר וכן עולה שנתעברה בחובה אין כשר אלא
סנין עולות שבחובה חובה שנים בעולה מחצה כשר ומחצה
פסול עולה שנים בחובה המנין שבחובה כשר ג
חאשה שאמרה הרי עלי קן כשאלד זכר וילד זכר כביארת

ד חטאת ועולה ומתמה
ומפורשת שיש כשי' שלקחו שלשה
קיינן זו נדוכה עולה וקן שלם
דהיני שתי עולות וחטאת אחד
זו נדוכה החטאת וקן שלם דהיני
ב' חטאות ועולה א' ופירש' א' מן
הקייני' פרידה עולה לזו שפרידה
סטאת לזו ואחד מן הקיינין הכינו
סתמה שלא פירשו' זו עולה
ואי זו חטאת והשלי' פירשו' זו
זו עולה ואי זו חטאת אבל בעלי'
לא כתפרשו הרי חטאת לזו
ועולה לזו וקן סתמה וקן מ
שפוררת ונריך להקריב שתי
קיינין הללו סתם על שתייהן

העולות למעלה וחטאות למטה
למטה וחכנין למעלה אין כשרה אלא סתמה דהי מבינה דעבד עולה והי מבינה דעבד חטאת כשר כיון
שכל קן וקן היה בפני עצמו: ומתחלקת ביניהם הוי' ובעיניו לקחום האחת יבאה ידיו חטאת והאחת
יבאה ידיו עולה: ה חטאת שנתעברה בחובה כלומר הא דתיבין לצי' בפ' חטאת שמתעברה
בעולה אין כשר אלא מנין חטאות שחובה פעמי' עולה אותה מנין למחנה כשר ומחנה פסול ופעמי'
עולה לפחות מחנה ומפרש ואולי כינד: חונה שנים בחטאת מחנה כשר ומחנה פסול פירוש
שני קיינין חובה שיש בהן כפלים בחטאת כגון שקרבה מהן עולה אחת וכשתיירו שתי חטאות ועולה
אחת מחנה כשר ומחנה פסול שעולה אחת הכשרת אינו יכול להקריב שם זהו שכקבע לחטאת וחטאת
הצורבת אינו יכול להקריב שם הוא העולה הכשרת יחיל' אינו מקריב אלא שתי החטאות וחטאת
הצורבת והעולה הכשרת פסול' והינו מחנה כשר ומחנה פסול: חטאת שנים בחובה מנין שבחובה
כשר פי' כגון שקרבה חטאת אחת מן השני קיינין וכשתיירו שתי עולות וחטאת אחת הרי הן ד' פרידות עם
חטאת שנתעברה ביניהן והרי אינו יכול להקריב שתי העולות שם יקח חטאת העעורבת וגם שיש
סנין אלה יקריב שם יקח אותה שכקבע לעולה הילכך אינו מקריב אלא חטאת אחת הרי עולה אותה
מנין הפחות שבחובה לפחות מחנה כשר וכה' מפרשי' כמו וכן עולה שנתעברה בחובה: י הרי
עלי קן כשאלד זכר וילד זכר עניה ומקיינין דלנו עזירה מביאה כבש לחובתה והכהן נריך לעשות שלם
לעולה שכן נדכה שתי עולות וקן של חובה עלה למעלה ומטאת למטה והוא לא עשה קן' שנים
למעלה

מדות פרק א

באחת יבאה ידי כדרה ונאחת ידי עולת חובתה ואם חובתה נעשית כלם למטה והחטאת כשרה והעולה פסולה השתי תזרי שהביאה עבשיו באחת השלמים כדרה והאמר והא לכדכה וחטאת שמביאה עבשיו תבוא על הספק ולא תאכל ואם היו הראשונים יוכים תבוא עבשיו חטאתה כן יוכה ועולה איכה נריכה ממה כפסך כמו שאמרנו בתורים אבל כשהביאה שכי מיכים ושכמה אי זה מין קבעה לכדרה ואי זה מין קבעה לחובתה

וגם שחכה מה פירשש ועש' הבהן כל מין ומין אחד למעלה ואחד למטה שהיה סבור ששניין חובות סתומות תבוא ארבעה לכדרה שתי תזריין ושתי יוכים לפי שאיכה יודעת איזה מין קבעה לכדרה וגם שכי מוכין נרוך לעולה כי שמה קבעו למטה וחטאת לוונן חובתה לפי שאיכה יודעת מאיזה מין הייתה ואכן יעד כנגד יעד ויוכה כנגד יוכה בעינין כן נתגמס לכהן ואין ידוע בו כגון שקבעה כדרה וקבעה חובתה והביאה לכהן קן לכדרה וקן לחובתה ואיכה יודעת מאי זה מין קבעה כדרה ומאי זה מין קבעה חובתה ולא אם כתבה לכהן שכי מיכי' או מין אחד והכהן איכיו יודע אם

שמוקיבין דעתן מישרפת עליהן שנאמר מסיר שפה לנאמני' ושעם וקנים יקח אבל וקני תורה אינן כן אלא כל זמן שמוקיבין דעתן מחושבת עליהן שנאמר ביושעים חכמה ואורך ימי' תבונה

מליק מסכת תמיד: ונע' כתחיל מסכת עדות:

פרק א

בשלשה מקומות הכהנים עומדי' בבית המקדש בבית אכשינס בבית הניצוץ ובבית המוקד וחלויים בעשרים ואחד מקום חמשה על חמשה שערי הר הבית ארבעה על ארבע פנותיו מתוכו חמשה על חמשה בשערי העזרה ארבע על ארבע פנותי' מבחוץ ואחד לשבת הקרבן ואחד לשבת הפרכת ואחד לאחורי בית הכפורת ב איש הר הבית היה מחזר על כל משמר ומשמר ואבוקות דולקין לפניו וכל משמר שאינו עומד אומר לו איש הר הבית שלום עליך נכר שחואו ישן חובטו במקלו ורשו' היה לו לשרוף את כסותו והם אמ'

מה

עשה הכל למעלה או הכל למטה או מחנה למעלה ומחנה למטה הרי זו מביאה ארבע פרידות לכדרה שתי תזריין ושכי בכי יוכה ומביאה גם כן שתי' לחובתה אחד חטאת ואחד עולה מאי זה משכי מיכי' שנתנה ומביאה חטאת: אמר' יהושע זהו שאמר' בו' כשם שהכנס כשהוא חי ואז ממנו אלא קול אחד וכשהוא מת שהיה ראוי שיפסק קולו ונבא ממנו שבעה קולות כדמפרש ואזיל הכא כמי כשכדרה תחלה קודם שהביאה כלום לא היתה נריכה לא קן לכדרה וקן לחובתה לאחד שקבעה כדרה והביאה כדרה וחובתה לפי שאיכה יודעת מה קבעה ואין יודע הבהן מה הקריב נריב' להניא ארבע פרידות לכדרה וארבע לחובתה כדאמרן: קריבו לתבנות' לשפירות דקריבן לשיפוח' תבנות' אף נמר לעשו' ממנו תכלת עושי' מנמרו מעיל שכלו תבלת ועל שוליו פעמוני' שעשמיעי' קול ותק' תכלת לא קחשיב לפי שאין התכלת משמע קול לא הפעמונים שכל שוליו סביב: ר' שמעון בן עקש' אומ' כל אף זה דומה להך מלתא דכשם כששהו מת קולו שבעה כך וקרי אמר' כל זמן שמוקיבין ונא' לדי' תמות כח הן מומי' חמה שכי' מסיר שפה לנאמני' ונעמי' הארץ משמתי קרא דלעיל מיכה' כתי' עסיר לב רשעי' עם הארץ: בישוי' חכמ' היכו תלמודי' חכמי' דלו' נעמי' הארץ חכמתה להם:

בשלשה

מקומות הכהנים עומדי' על הארץ: בישוי' חכמ' היכו תלמודי' חכמי' דלו' נעמי' הארץ חכמתה להם: והא' בלא שומרי' ושומרה זו טבונה כל הלילה והכי שלשה מקומות שהכהני' שומרי' כנגד מה שכתבי' בתורה והחזקי' לפני המשכן קדמה וכו' שומרי' משמרת למשמרת דמי' לג' משמר ותבנ' מקומות וכשם שבעשן היו אחרן ושכי בכיו שומדים בשלשה מקומות אף בבית עולמים כן: בית אכטיים ובית הכינוז שתי עלייתיו היו בכונות כנגד שערי העזרה ובית המוקד לא היתה עלייה אלא כיפה ארְקוולטו בלגו עשויים בארץ כך מפורש בריש מסכת תמיד: והלויים באחד ועשרי' מקום שבכד מקומות היו נריכי' לשמור המקדש כדכתי' בדברי הימי' למזרח הלויים ששה לנפוכה ליום ארבעה לנגנה ליום ארבעה ולא מופי' שכי' שכי' לכדכד למערב ארבעה למסלה שבים לפרבר הרי כאן כד משמרות שלשה מהן היו לכהנים כדאמרן נריש' ואחד ועשרי' ללוי' ונעמי' דקרא לא אע' לא לוי' כהני' נמי קרויין לויים דכתבו והכהני' הלוי' ככי' דרוק: חמש שומרי'

על

על חמשה עשרי הר הכית וארבעה עשרי אחר' על ארבע פנותיו מתוך מצפני לחומת הר הכית על חמשה עשרי עורה האי תל סכר חמשה עשרי כלבד היו לעורה ואפי' לדכוי האומ' לקצן כנב' שערי' היו מודה שלא היה משמר אלא על חמשה על ארבע פנותיה מנחוז לפי שאין ישיבה בעורה אלא למלכי בית דוד כלבד ולא היה אפס' לשומר לשומר כעמידה כל הלילה לפיכך היו השומרי' נפנות העורה וכן השומרי' כשערי העורה שומרי' מנחוז כדי שיהיו מותרין

בישיבה ואסמכים אקרא דכתיב פנים לפרבר כלפי בר כלומ' מוזן לחומות העירה: ג איש הר הכית ממוכה על כל השומרים: ג משמש' כניסה ויציאה שכהן היו נכבדין ויוצאים להם הכית: קיפוחם מן הערב שער של הר הכית שכבד מער' קיפוחם שמו וש' כפון טרי שמו: עליו שוטף הכירה גורה כשעלו מן הגולס כוונתם עליו פרה לכיור גורת שוטף הכירה על שער הכית כדי שיהיה להם מורא עלכו וזיירות כשעבר המזרחי: כהן גדול השוקף את העדה מתגי' ר' מאי' היא דכבד אין פה אדומה כשפנת לא בלב' ואינה הלכה: וכל מעשדיה כל הכהנים המשיעו' וסועדי' לכהן

מח קול בעזר' קול בן לוי לוקח ובגדו גשרי' שישן לו על משמר רבי אלעזר בן יעקב אומ' פעם אחת מצאו את אחי אמא ישן ושורפו את כסותו: ג חמשה שער' היו לחר הכית שני שערי חולדת מן הדרום משמשין כניסח ויציא' קיפוחם מן המערב משמש כניס' ויציאה טרי מן הצפון לא הירה משמש כלום שער המזרחי עליו שושן הבריה צורה שבו רואה כהן שורף את הפרה וכל מסעריה נציאים לחר המשחה: ד שבעה שערים היו בעורה שלשה בצפון ושלשה בדרום ואחד במזרח שכדרום שער הולק שני לו שער הקרבן שלישי לו שער המיכ' שבמזרחי שער נקבד ושתי לשכות היו לו אחת מימינו ואחת משמאלו ואחרת לשכת פנחס המלביש ואחת לשכת בית עושח חביתוק: ה ושבעה שער הגנצון וכמין אכסדרה היה ועליה בכיור על גביו שחככו' שומרים מלמעלה והלויים מלמטן ופתח היה לו לחיל שני לו שער הקרבן שלישי לו בית המוקד: ו ארבע לשכות היו בבית המוקד בקטנות פתחו' לפרקלין שתיים בקדש ושתיים בחול וראשן מיטששין מבריל בין קרש לחול ומת היו משמשו' מרבית ררומית

היא

השורף אותה: להר המשי' להר הוית' שהוא במזרחו של ירושלים ושם היו שורפי' את הפרה: ד שער הולק על שם שהיו מכניסו' דרך שם עני' של מערכה הדולקים על המזבח כקרא שער הולק: שני לו שער הכבדו' גרסינן ששם היו מכניסו' הכבדו' ששחיתותן בדרום: שער המ' כדכת' בפס' יחזקאל והכה מים מפכיו' מן הכתף סימנית והיכו דרום שקרוי ימין כדכתי' צפון וימין: וראה יחזקאל בבכואה שהיו עים יונאי' מנית קדש הקדשי' דקי' כקרכי מבני' וכשעני' לשער זה נעשי' כעלוי' פי כך קטן והיכו דקרוי להו מים ממכים: שער נקבד מפורש במסכת יונאי': פנחס המלביש ממוכה היה להלביש הכהנים בשעת עבודה ולהפשיטן אחר עבודה ולשמור בגדי כהונה: לשכת עושה חביתוק בה היו נעשין המכחה שכהן גדול מקריב בכל יום מחנית כנקד ומחנית כעיד ועל שם שכה' על מחבת בשמן תענש' כקראת הביתין: ה וכמין אכסדרה היה שני כותלים אחד מצד זה ואחד מצד זה לשער היו כולטו' יונאי' ממוח לחומת העורה לכד הר הכית ועליות בכיור למעלה על אותן שני כותלים: ופתח היה לו לחיל באחד מן הכתלים היה פתח היונאי' לחיל דהימ' פוקים לפני' לחומת הר הכית ממוח לעורה והוא קרוי חיל: שער הקרבן שם מכניסו' קדשי' קדשי' שחייטתן בכפון בית המוק' על שם שמדודו' דולקו' בה תמיד להתחמם שם חכהני מפכו' שהולכו' יחשי' קרוי בית המוקד וזית גדול היה ולא רבע פנותיו היו ארבע לשכות קטנו' כדמפרש' יונאי': ו קיטונוכות כחדרו' קטנים הפתחו' לבית גדול של מלכו' דהינו טרקלין: שתיים בקדש ושתי' בחול שית המוקד קצתו כבוי בתוך העורה המוקד שמו ומקנתו בחול: וראשי' פספסין ראשי קריות יונאי' שם עד הכותל עד המוקד שהו' קדש כדי לרדת אי וז' קדש ואי זה חול ולאכול קדשי' בקדש לשכת טלח קרבן שהיו שם טלחים מנוקדים לתמודי' כדתבין אין מוחס' ששם טלחי' מנוקדי' כלשכת טלחי' לשכת עוש' לחם הפני' בית גרמו' היו עוש' לחם הפני' שם: כשקנים מלכו' יון שהק' דו עליו לעב' וכמוככת שקלים וכמסכת תמיד קורא לה לשכת ההומות: כה יורדין לבית העבילה דאותה לשכה הים יורד הכהן שרואה קרי' והולך במח' שאחר כית העקדש לבית העבילה ושם

מורה פתח ב

מורה שמתחמם בה הכהן לאחר שטבל ועלה וכתבנו ולשכת המוקד היא קריאה והיא פתחה לבית המוקד הגדול: **ו** אומר פתחו למיל הפתח שבצפון בית המוקד היה פתחו לחיל וספדרומו היה פתחו לעורה: פשפש קטן שער קטן בתוך השער הגדול: שכן בכבשו כללו את העורה שהיו בכבשו: בכל נקר דרך אומר פשפש חתם על כל כלי שרת שבעורה שהיו כלבץ נקמץ ומן והכי תבן במסכת תמיד כטל את המפתח ופתח את הפשפש וככנס עבית המוקד לעורה וכו' והולכי' באכסכרדא דרך המורה וכו' והולכי' באכסכרדא דרך המערב הו' נודקו והולכו' עד שמיני' למקום עשה הכותל קניעו לו וכו' אומרי' שלו הכל שלו כלומר כל כלי שרת של במקומו בשלום לבלוש ידגו' ויחפס וכלם: **ו** בית המוקד כפי' ככין של בית המוקד לא היה עליו' לא כפה ארץ וקולטו כלבו עשויה בארץ: מוקף רובדים של אבן אנטכא' סביב של אבני גיית היו משוקעו' ככותל ויובא' מן הכותל לתוך בית המוקד לגד הקרקע ועל גביהן אבני אחרות קורות מהן שובא' כמו מן הכותל והיו כעין מעלות וכו' על: וזקני בית אב המעמר היה מתחלק לשבעה בני אבן כמכין ימות השבוע כל אחד נבדל וימו וזקני בית אב של אותה יום היו ישי' עם על אותן רובדים: ופדחי כהונה כמורי' שמתחילי' שער זקנס לפדוח והם היו השומרי: איש כמתו בארץ שלא היו רשאי' לשכב עם

היא היית לשכת שדוי קרבן דרוסית מורחית היא הייתה לשכת לחם הפנים מורחית צפונית בה גזו בני השמונאי ארז אבני המזבח משקצום מלכיו יון צפונית מערבית ברו' יורדים לבית הטבילה **ו** שנים שערים היו לבית המוקד אחד פתוח לחיל ואחד פתוח לעורה אכר רבי יהודה זה שהיה פתוח לעורה פשפש קטן היה לו שכו בכנסין לבלוש את העורה **ו** בית המוקד כפי' ובית גרול היה מוקף רובדין של אבן וזקני בית אבן ישיבו' שם וכפתחות העזרה בידם ופרחי כהונה איש כסותו בארץ וכפו' היה שם אכה על אפת **ח** ושבלא של שיש טבעת הייתה קבועה בה ושלשלת שהכפתחו' היו תלויות בה הגיע זמן הגעלות: חגיגה את השבלא בשבעת ונטל את הכפתחו' מן השלשלת ונעל: הכהן סבפני' ובן לוי ישן לו מבחוץ גמר כלגעול החזיר ארז: הספתחו' לשלשלת ואת הטבילא למקו'ה נתן ככתו עליה ישן לו אירע קרי באחד בהם ויוצא וחילך לו בכסיב' החולב' תחת הכיור והגרודלקי' ככאן ומכאן עד שהו' כגיע לבית הטביל' רא' בין עיקב אמר במסיבה ההולכרת תחת החיל יוצא וחילך לו בטבילה **ה** הר חבית ה' חמש כאורה אכה על חמש מאות אס' רובו כן הדרום שנילו מן המורה

פרק ב

שלישיו לו מן הצפון מעושו מן המערב כקום שהיה רוב סדרו שם חיה רוב תשמישו **ב** כל הנכנסין לחר חבית נכנסין דרך ימין ומקמי' ויוצאים דרך שמאל' חוץ סבי שארעו' דבר שהו' מקו' לשמאל' שאני אבל השוכן בבית הזה ינחכך שאני כנוד' השוכן בבי' חזויתן בלבם ויקרבוך דברי רבי מאיר אמר לו רבי יוסי

עב טעות אלא בארץ כדרך ששומרי חרות המלכ' עושים: כסמו לטון כרים וכסתות: **ח** הניע' זמן שנשלה לבעול שגדי העזרה: הכהן מצפנים וכן לוי יושב לו מבחוץ שהלויים טפלו' לכהני' כמה שני' ולאו עולין וישרתוך הילכ' בבית אבטיכם ובבית הכינוץ שהיו עליות היו הכהני' שומרי' למעלה ולויים למטה ובית המוקד שלא הייתה אלא כיפה על הארץ היה כהן מצפני' ובן לוי מבחוץ: במסנה נשחלה המהלכת תחת הכורה שמחלה הייתה תחת המוקדש וכל המוקדש קרוי בירה כדכתיב' אסר הכורה אשר הקינותי ומפני שהיה נעל' קרוי לא היה מהלך דרך העורה אלא דרך המחליות דקיי' לן מחלות לא כתקדשו: והכרות דולקו' במחלה עבאן ומכאן: במסנה ההולכת תחת החיל יובא' ואינו חוזר לבית המוקד לפי שהוא טבול יום ואין הלכה כד' אשור' בן עיקב אלא כמור' רבי' שטבל ביום אחד ליכנס לעזרת כשי' דהינו מחנה ליה לזה הקול לפי ששטמרו' ככתמי' יובא' והילך לו שחפץ שטבל ביום אחד ליכנס לעזרת כשי' דהינו מחנה ליה לזה הקול לפי ששטמרו' ככתמי':

הר הבית

היה חמש מא' אמה מוקף חומה סביב: דרובו מן הדרום שני' לו מן המורה כלומר הרוקף שיש מחומת הר הכית לחומת העורה לגד לרום יותר מן הרוקף שיש בסיכון מכל עזרה והרוקף שיש ביניהן מכל' מורה יותר גזן הרוקף שיש ביניהן לגד כסון והגפני' יותר מן המערב: **ב** בכבשו' דרך ימין כהן הנכנס' דרך שערו' תולדה שהן מן הימין ומקיי' דרך שער הטעו': שאני אכל כשלין: אומר

מדות פרק ב

למעשה לך להקפיד לשמור ולשמר אבל אמרו לו השוכן בכנית הזה וכחמך וכו' עשייתן כשלו עבדו עליהם
עדיו אם הן אמרו לו כן גדלה כלא חכמו עונות הדיו וכדומה שלא כהלכה ייתן כל כך שתשמע לדברי חכמיך
לעשת עמך מהו עשה שלא כדי וכדו' ושלמה כל יוסי : ו לפנים מקומות סר הכי' סעוד מיהנות
עשאו' כפי' כפי' כמטה מוכנת בסבל ויהי עשוי מדפי עץ אדום וקנה' שמדכי' אותן וז' על כאלכסוף

עמי עשיתן כאלו עברו עליו את הדיו אלא חסוקן בבית הזה יתן
גלבך ותשמע לדברי חכמיך ויקרבך : ג דלגים מסבו סודג
גבוה עשרה שפחים ו'ג פרצות היו בו שפרצום מלכי יון תזרו
וגדרום וגורו כנגדן ו'ג השתחווית לפנים מסבו החיל עשר אמות
ל'ב מעלות היו שם רום מעלה חצי אמה ושלחה חצי אמה כל
המעלו' שהיו שם רום מעלה חצי אמה ושלחה חצי אמה חוץ משל
אולם כל תפתח' והשערי' שהיו שם גובה' כ' אמה ורחבו' אמות
חוץ משל אולם כל הפתחים שהיו שם היו לתן דלתות חוץ משל
אולם כל השערים שהיו שם היו לתם שקופות חוץ משער סודג
שהיו שם שתי אכנים מרווח זו על גב זו כל השערים שהיו שם
בשת כולחיו' של חבק חוץ משער ניקבור מפני שנעשה בתם כן
ו'א מפני שנחשתן מצחיב' ד ו וכל הכתלי' שהיו שם היו גבוהי'
חוץ מכותל המדחי שהכהן השורף את הפר' עומד בראש הר
המסחה ומתכוון ורואה בפתחו של היכל בשעת הויית הרם : ת
עזרת הקדים הייתה ארך מאה ושלשי' וחמש על הרב מא' ושלשי'
והחם וד' לשכות חד בארב' מקצועותיה של מ' אמה ולא היו
מקורות וכך הם עתירי' להיות שנ' הוציאני אל החצר החצובה
ויעבידני ארבע מקצועי' החצר והנה חצר במקצוע החצר ובארב'
בקצוע החצר הצירות קשורות לא שאינן מקורו ומה היו משמשו'
דרומית מזרחית היא הית' לשכת הנזירי' ששם הנזירין מבשלין את
שלביהן ומגלחין את שערן ומשלחי' תח' הדוד מזרחית צפוני' היא
היתה לשכת העצ' ששם הכהנים בעלי' מומין מתל' עי' העצי' וכל
עץ שנמצ' בו תילעת פסו מעג המזבח צפוני' מערבית היא היתח'
לשכת מצורעי' מערבי' דרומי' אמ' ראבי' שכחתי מה שחית משמש'
אבא שאול אמ' ששם היו נותני' יין ושמן היא היתה נקרא' לשכ'
בית שמניה וחלקה היתה בראש' והקיפו' בצוערה שהנשי' ראות
מלמעלה והאנשי' מלמטן כדי שלא יחמו מעורבין וטו' מעלו' עילות
מתוכה לעזרת ישראל כנגד טו' מעלות שבתהלים שעליהן הלויים
אצברים בשיר לא היו שרושות אלא מוקפות כחצי גורן עגולה

בכר המעשה הוא הר החיים אשר על פני ירוסלם עקד לפני הכהן למערכ ומתכני' וזוהו מעל גבה ראשי'
מבומל דרך השערי' שלפני ומאן את פתחו של היכל כשהו מיה כדס כדכתי' והוא א נכח פני היכל מועד ואם
סיה קובתל גבה אלע' שהעצרי' מחוכי' כלס זה כנגד זה שער הכית כנגד שער עזרת כזים ושל עזרת כזים
כנגד שער העזרה גדולה ושער העזרה גדולה כנגד פתח ההיכל לא היה יכול לראות פתח ההיכל דרך
פתחו לפי שהיה הילך ומגביה ועל' ער שקרע פתח ההיכל גבה עשרי' אמה יותר מקרקע גדולי' הר
סבית וכמה אצקופת ההיכל גבוהה מן עקף פתח הכית שהיו לא היה פתח סבית גבוה אלא עשרים
כדתנן לעי' וכמאן שאין הכהן השומע את הפרס יכול לראות תלול' של פתח ההיכל ורך אותו פתח :

אורך

מזות פרק ג

אורך מן המורה למעצר על רוח מן הכפון לדרום: קטורות אלה שאינן מקורות מלשון והנה עלם
 קיומר הארץ כלומר מעלות בעין לפי שאין להן תקדים: ומעלמים תחת הדוד לשרת כחש שמחת היודם
 שאכשלים הם השלמי כדכתיב ויתן על האש אשר תחת זבח השלמים: מתלשען כעבים ומסירין העבים שמכאן
 בהן תולעת לפי שהן פסולין למערכת: לשכת מנוצעי ששם המנוצעי טובלי בשמיכי לטקרתן כפנא להכבי
 ידו כפי: למתן בהוכחו ואעפ שטבל
 שבערכ: ארל ליעור בן יעקב שכתתי
 מה היתה משמעת סכלל דרושא
 כלל ר אליעזר בן יעקב קאמ להם
 נסכי מוכח כנמרא כיושא קדמת
 מתבי דמדות רבי אליעזר בן יעקב
 הוי: ושלקס הית כראשוכי רבינו
 ששם בר מישון פרונה סלל היתה
 מוקפת מראשם: כנוטרל כמ
 הנוטרל הקיפו סביב לבערת
 כמים שהיה הכסים עשדות ל
 למעלה על הנוטרל והאכשים
 למטה לראו כשמחת כות השומרים
 כפי סלל יבואו לידו קלות דלם:
 השם עמרה מעלית גמס קראם
 עזרת ישראל מעזרת כמים: לא
 היות עזמות ארוכות וכעלי זוות
 כדרך כל העמלו לא עגולו כחמי
 גרין עגולם: ז ודאמי ספספין
 דאמי קורו בולטו ויכאלי מן שכורת
 להכדיל בין עזרת ישראל לבערת
 בהמים: מעלה היתה שם בעזרת
 ישראל: וזכרה אמה ואזרה כאורך
 כל המורה: ודוק של לויים כמי
 עלים ועמי מקין אנטכא: ונזכה
 הד וכן אמה ומני וכו שלש מעלות
 של חמי חמי אמה שעלון בהן ל

ו ולשכות היו תחת עזרת ישראל ותחתות לעזרת הנשים
 ששם הלויים נהגו כנורות ונבלים ומצלתיים וכל כלי שיר עזרת
 ישראל היתה ארך מאדו אמה ושלשים וחמש על רוחב אחר
 עשרה וכן עזרת כהנים היתה אורך מאה ושלשים וחמש על רוחב
 אחת עשר וראשם ספספין סבדיל בין עזרת ישראל לעזרת הכהנים
 רבי אליעזר בן יעקב אום מעלה היתה ונבוחה אמה והדוכן נתון
 עליה ובה שלש מעלות של חצי חצי אמה נמצאת עזרת הכהנים
 גבולה מעזרת ישראל שתי אמות ומחצה כל העזרת היתה ארך
 מאה ושמונים ושבע על רחב מאה ושלשים וחמש וזו השתחיות
 היו שם אבא יוסי בן חנן אומר כנגד שלשה עשר שעריו דרומיים
 סמוכים למערב שער העליון שער הרלק שער חכבוררת שער
 חמים ולמה נקרא שמו שער חמים שבו כניסין עלותיה של מים
 שער גיסוף בתרבי אליעזר בן יעקב אומר וכו חמים סחפכים
 ועתידין להיות יוצאין מתחת ספתן הכית ולעומתן בעצף ספוכת
 למערב שער וכניה שער הקרבה שער הנשים שער השיר ולמזרח
 נקרא שמו שער וכניה שבו יצא וכניה בגולתו שבכזרה שער
 ניקוד ושני משפשים היו לו אחר מיסיו ואחר משכאלו ושני
 במערב לא היה להם שם

פרק ג

המזבח היה שלשים ושתים על שלשים
 ושתים עלה אמה וכנס אמה זה היסוד נמצא
 שלשים על שלשים עלה חמש וכנס אמה זה הכוכב נמצא כח
 על עשרי ושםבה מקום הקרנו אמה מזה ואמה מזה נמצא עשרים
 וששה על עשרים וששה מקום הילוך רגלי הכהנים אמה מזה
 ואמה מזה נמצא כר על כר מקום המערכת אמר רבי יוסי מתחילת
 לא היה

לדוכן: כל המורה מתחלת עזרת ישראל עד יא אמה מקום שיהא אסורי בית הכסופות על רוחב מניין
 לדרום: יג שער כדקא חשיב להו ואולי והאומי שבעה שערי היו לעזרה בותן טעם לגי השתחיות כנגד יג
 סדנות שפרנו מלכי יון כסודן כראשיתן לעיל כפרקים וכלה מתני מפורשת ככך:

המזבח

היה לך אמה על ל"ב אמה היה מביא דפוס מרובע עשוי מארבעה קרשי כל קדש ארכו
 ל"ב אמה ורוחב הקדש אמה והוא גבוה של הדפוס ומעלאו אככים וסיד וזפת ועשירת
 שהיונק והוא כעשה מקדם אמת של ל"ב אמה על ל"ב אמה גבוה אמה והוא יסוד: עלם אמה וכנס אמה אחר
 מעלה היסוד לגובה אמה אמת דפוס אחר שאורך כל קדש שלשים אמה ורוחב הקדש הדיכונכהו של דפוס
 זה חמש אמות וכתבו על היסוד ומעלאו אככים וסיד וזפת ועשירת כראשון וכדכך ביסוד וכעשה מקדם אמת
 של שלשים אמה על שלשי אמה עומד על היסוד וזה הקרא סוכב והוא גבוה מן היסוד חמש אמות והיו כנס
 אמה שהיא מתקצר מן היסוד אמה לכל רוח וחזור ומביא דפוס ג' שהיא כח אמה על כח אמה גבוה ג' אמות
 גבוהה על סוכב ומעלאו כראשון וזהו מקום המערכ' שהיו ראשו של מזבח כעב היסוד בולט ויז מן הסוכב

מורה פרק ג

צח

אמה לכל כד והסוכב בולט מן מקום המערכה אמה לכל כד ואחר כך מביא דשם אמה על אמה גובה אמה ונותנו על זווית המזבח וממלאו והוא קרן המזבח וכן לארבע זוויות : מקו' הלוך דגלי הכהני' שלא יהיו הכהני' צדיקין להלך בין הקדושות אלא מביחין אמה פניו ממקום סקדנות ולפנים להלוך דגלי הכהנים : עתחלה דימי שלמה : לא היה אלא כח על כח וכוונתו של יסוד וסוכב ומקום סקדנות ומקו' הלוך דגלי הכהני' עד שפאר מקו' המערכה עשרים

על עשרים : וכשעלו בני הגולה והוסיפו ל' אמות וכו' כמנא יסודו ל"ב על ל"ב ומקום מערכתו כ"ד על כ"ד : ארבע אמות מן הדרום וד' אמות מן המערב גרמי' וסבי' מיינית לה בזכתי' סר' קדשי קדשי' : כמין גמא גימל יוכית שהיא כמין כ"ז הפוכ' שלכנוהתם מסר' טעמא דעשר' עתון דהינו סככ' שזודקן בהן הסככ' הוסיפו למעוך סקדנות לדרום ולמערב דמעקרא בימי שלמה דרשו מוכח אדמה אטום באדמה שלא יפא חלול וכשהיו

לא היה אלא כח על כח כונס ועולה במרה זו עד שנמצא מקום המערכה כ' על עשרים וכשעלו בני הגולה הוסיפו עליו ר' אסרת מן דרום וארבע אסות מן המערב כמין גמא שבאמר והאריאל א"ב אר"ך בשתים עשרה רוחב רבוע יכול שאינו אלא א"ב על א"ב כשהו' אומר על ארבעה רבעיו מלבד שסן האמצע הו"א מורד שתיים עשרה אמה לכל רוח » והוא של סיקרא חוגרו באמצע להבדיל בין הרמים העליונים לרמים התחתונים והיסוד היה מחולק על פני כל הצפון ועל פני כל המערב ואוכל בדרום אמה אחת ובמזרח אמה אחת » ב ובקרא סערבית דרוסית היו ב' צנבים כמין ב' חוטמין דקים שהרמין הניתנת על יסוד מערבי העל יסוד דרוסיו וזרדין בתן ומתערבת באמרה ויוצאין לנחל קדרון »

ג למטה

בנסכים על גבי המזבח בקרן דרוסית מערבית היו הנסכים ירדין מן המזבח לרצפה ושותתים לכור שהיו כרי' שם אכל קרן דרוסית מערבית סמוך למזבח ולא היה כיתוך המזבח וכפי הגולה הוסיפו בגבין המזבח עד שהיה אותו כור קלוט לטען המזבח ופתחו כקנים לראש המזבח כנגדו לירד שם הנסכים שם היו אומרים סיתה כאכילה מה אכילה מתעבת כמזבח דהינו הקדושות שכשרפים על גבי מזבח אף סיתה דהינו כנסכים תבלע כמזבח וקרא דמזבח אדמה דרשי' ליה שהיא מחובר באדמ' שלא יבכנו על גבי כפי' ולא על גבי מחלו' : שפאר והאריאל מקרא הוא ביהוקאל שהיה מתנבא על מדת בית שני ושלביעד לכוח : והאריאל שתי' עשרה מדרת מקום המערכה קאמר שתיים עשרה אל ארבעת רבעיו מלמד שמאמצעיתו מורד שתיים עשרה אמה לכל רוח והינו כ"ד על כ"ד : וחוט הסקרא חוגרו באמצע חוט אדום היה עשוי סביב למזבח באמצעו לסוף המס אמות שלגנה דהינו אמה אחת לזוטה מעליונו של סוכב : להבדיל בין דמים העליונים חטאת בהמה וצבולת העוף שדמן כזרק למעלה מחוט הסקרא : לרמים התחתונים לכל שאר קרבנות שזוקות דען למטה מן החוט : ואוכל כהר"ס אמה אחת ובמזרח אמה אחת המזבח כלו היה בחלקו של כניסין : חוץ מאמה אחת על פני אורך הדרום ואמה אחת על פני אורך הצפון שהיה עופם מחלקו של יהודה : אלא שלא סיתה אמה שבמזרח על פני כל המזרח שבמנויע לקרן מזרחית נשפוט היתה כלה בתוך אמה לקרן וכן אכילת האמה הדרומית לא היתה מהלכת על פני כל הדרום שבשטעניע לקרן דרוסית מערבית היתה כלה סמוך לקרן אמה וכמנא שם קרבנות המזבח בחלקו של כניסין וקרן דרוסית מזרחית כלכד היתה בחלקו של יהודה ולפי שברך יעקב את כניסין ואב יטרף בכקר יאכל עד ועתניסין וכאמכמיה יתניבו מקדשא דבר יהודה ופי' אלא היתה בחלקו של טורף ולא היו דמים כתבים למטה באותו קרן וכשהיו עושים דפים מרובע ליסוד למלאתו מכלי יסוד וזפת ונשפוט כדאמרו היו משימים עץ אל כו' דבר באותו זווית של דרוסית מזרחית כרי' שלא תתמלא הזווית ההיא ואחר כך שזמטין העץ וכשאר אותו קרן פניו בלי יסוד ומפני זה כקרא החלק האמצעי של מזבח סוכב לפי שהוא מקיף וסוכב כל הקדושות מה שאין כן ביסוד : ב ובקרא מערבית דרוסית למטה באמה של יסוד היו שני כקבים : שהדמים הכתבים על יסוד מערבי כגון סידי הדם של סטאות הפסימו' שלאחר כל המתנות היה שופך סידי' הדם על יסוד מערבו : ועל יסוד דרוסיו סידי' הדם של חיובו' : וירדין דרך אותן כקבים ומתערבים באמת העים שבערה ומשם יונא' לנחל קדרון ובעלי הגומת היו קונים

אנתן

מדות פרק ג

אותן מן הגזברים לכול בהן את הקרקע: ג באות הקרן של מערבית דרומית: שבו יורדין לטת
 לחלל שחת המזבח כנגד מקום הכסכים: וכנגד היה לדרומו של מזבח כמין נשר משופע ועשוי מדרין שבו
 עליו יורדין מן המזבח שלא היה אפשר לעלות לו במעלות משום שכאמר ולא תעלה במעלות על מזבחי:
 שלשי ושמתי ארכו היה נתון מדרום לבטון ורחבו ממזרח למערב יו אמה: ורחבה כמין חלון חלול ואמה על
 אמה היה וכנגד עצמו למערבו

היה עומד ורחבה כמו כרובה
 לשון כרוב לחות: כותינין פסולו
 חטף העוף שהיה שם עד שיכואו
 לידו כומר ואמר כך יכאול לטית
 השריפה: ד מנקעת בית
 כרם היו מכיאי אותן מן הכתלה
 קרקע שלא חפרו שם מעולם:
 והענינה פוסלת באבנים בכל
 דבר ואפילו לא כפגמו בכרול:
 ומלככים אותן בסיד פעמי בשנה:
 רבי אומר כל לא פלגי אתך אלא
 מוסקי למו דככל עש היו מקבלי
 אותן במפה מעמי הדמי: לא היו
 פדין אותן בכפות אלתניה דתא
 פחדר כשהיו מלככים אותן בסיד
 פעמים בשנה לא היו פדין אותן
 בכפות של ככאים שרגילים לסוד
 בו: ה טלבוות היו כפפמו
 של מזבח לפי שכל המזבתי את
 העמוד דקתני במסכת תמיד
 שתקין יתכן כפן גדול עשרים
 וארבע טבנות לכך משמרת
 פוחה והיו קובעי דרנפה עשויות
 כמין קשת שהיו מכניסים בהן

ג למטה ברצפה באותו הקרן מקום היה שם אמה על אמה
 ושב לא של שיש וטבע היתה קבועה בה שבו יורדין לטית ומנקין
 אותו וכנגד היה לדרומו של מזבח לב' על רהב שש עשר ורחבה
 הית' לו במערבו ששם היו נותנין על יסוד מערבי ועל יסוד דרומו
 ויורדים בהם ומתערבים ויוצאים ושם היו נותנים פסולי חטאת
 העוף: ד אחד אבני הכבש ואחד אבני המזבח מבקעת בית
 כרם וחופיין למטה כהתולה ומביאים שם אבנים שלכות שלא
 הונף עליהן ברזל שחברזל פוסל בגניע' ופגמימה לכל דבר נפגמת
 אחת מחן היא פסולה וכולן כשרות ומלבנים אותן פעמים בשנת
 אחת בפסח ואחת בחג והחיל פעם אחת בפסח רבי אומר כל ערב
 שבת מלבנים אותן בפסח מפני הרמים לא היו סדין אותן בפס'
 של ברזל שכא יגע ויפסול שחברזל נכרה לקצר ימיו של אדם
 ומזבח נכרא להארץ ימיו של אדם אינו בדין שיניף חסקצר על
 חסאריך: ה וטבעות היו לצפוני של מזבח סדרי' של
 ד' ר' ויש אומרים ארבע של ו' שעליהן שחשים את הקדרים
 בית חסבתי' היה לצפוני של מזבח ועלי' ח' עמודי' נגסין ורכיית
 של ארו על גביהן ואינן קלוי' של ברזל היו קבועין בהם ונ' סדרים
 היה לכל אחת ואחת שבתם תוליו וכפשי' על שולחנות של שיש
 שבין העמודים: ו הכיור היה בין האולם ולמזבח ומסוך
 בלפי הדרום בין האולם ולמזבח לב' אמה ויב מעלות היו שם רום
 מעלה חצי אמה ושולחה אמה אמה אמה ורובד ג' ואמה אמה רובד
 שלש והעליונה אמה אמה רובד ארבע רבי יהודה אומר העליונה

אמה

באר הבהמה בשעת שחיטה וכוננים ראש הטבעת בארץ והיו לכפופו של מזבח לפי שקדיש שחיתתן
 בנפון: ששנה עמודים ככסים עמודים של אבן כמזכים: ורכייתן של ארו חתיכות מרכובות של ארו היו על
 העמודים: ואבן קליות כעין מזולגות אנכיים כלענ: היו כפופין באותן רכייתן של ארו ותלוין בהן הבהמה
 ושלשה סדרים של אבן קליות ושלשנה מזו היו בכל חתיכות עץ לתלות בהמה גדולה או טמנה: על שלחנות
 של שיש שעליהן מדיחים הקדשים לפי שהשיש ומנכן ושומר הכשר שלא יסריח: ו הנדב טבעת
 חצי אמה ושולחה אמה אמה רובד שלש ואמה אמה רובד שלש העליונה אמה אמה רובד ארבע רבי
 יהודה אומר העליונה אמה אמה רובד חמש כך כתב רבינו בדין שפא ככסחאות יטבת מדויקות והכי
 עדינשא רום גובה המעלה חצי אמה כמו שהיה כלן ושולחה דהיכו עשך דוחב המעלה שהיה מדרך הרגל היו
 אמה ומעלה שניה ושלישית כל אחת היה שלחה אמה והיכו אמה אמה דקתני רובד שלש מעלה רביעי' היו
 רחבה ג' אמות ורובד דקתני היכו טורה של רפה כמו מוקף רובדים של אבן על הרובד הרביעי טבעת
 לפי שהרפה הייתה רחבה כלל מעלה ומשום הכי לא אמר שלחה שלש אלא רובד שלש כלומר שורת הרפה:
 ואמה אמה כלומר מעלה חמישית וששית כל אחת היה שלחה אמה רובד שלש ומעלה שביעית הייתה רחבה
 שלש אמות: העליונה אמה אמה רובד ארבע' טעם המעלה של שנים עשרה לאמר

רובד

מדות פרק ד

צו

ארכבע מעלנו שהיה לכל אחת אמה המעלה העליונה הייתה ארכבע אמות עד האולם כעצמו כל המעלות
תשעה עשר אמות מן הראשונה עד האולם ושש אמות דומה של רכפה חלקה הים מן המזבחה עד תחלת
המעלות הדי שנים ועשרים אמות בין האולם ולמזבח: דכוי יהודה אומר העליונה רובד חמש עד האולם
דכבר למוקף שתי אמות של מזבחה מתמילות המעלות: ו חמש אמת דראות קורות מצויירות וצבויירות:
של מילת של ארץ שגדלי' בו עשיר'

שקרוין מילין כדאמריין בנרין
חיישיין שמא בני מילין כתבו:
התחמנה הקורה התחמנה פ
מושכנת על משקוף הפתח לרחבו
של פתח שהיא רחב עשרים אמת
זה קורה עודפת על הפתח אמת
מה ואמה מה נכאף ארכה של
ועשרים וקורה שנייה שלמעלה
סימכה עודפת על הראשון אמה
מה ואמה מה נכאף ארכה
ארכעה ועשרים והשלישית ששה
ועשרים ורביעית שמונה ועשרים
והחמישית שלשים: וכדכר שמה
כמונדכים די ארץ גלל: בין כל
אחת ואחת חמש קורות אלו לן
פיו כעצמותו זו כו אלא שיה של
כמן של אכבים היתה בין זו לזו:
ח שלא יענה שלא יטו
הכתלים ליפול מחמת גבהן והיו
הכלבוסות הללו הכעשבי מכותל
זה לכותל זה סומכי' שני הכתלים
שלא יפלו: ורואין את העשרות
שכתלכות של היכל: כל מי שהיא
מתגדב וזה להיכל וזה שהזהב
עצמו שהתגדב יתגווה כהיכל
לפי שהיה כלו מנופה וזה הים'

אמה אמה רובד חמש ו פתחו של אולם גובהו ארבעים
אמה ורחבו ב' אמה והמשל מתראות של מילת היו על גביו
התחמנה עודפת על הפתח אמה מה ואמה מה ושלמעלה סכנה
עודפת עליה אמה מה ואמה מה נמצאת העליונה שלשים אמה
וכרובך של אבנים היה בין כל אחת ואחת ו ח וכלבוסות
של ארץ היו קבועין מכתלי של היכל לכתלו של אולם כדי שלא
יבעש ושרשרות של זהב היו קבועין בתקרות האולם שבחן פרחי
בהונה עולין ורואין את העשר' שנאמר והעשרות לחלם ולשוביה
וליריעיה לחן בן צפניה לוכרון בחיכל ח'גפן של זהב חיתה עומדת
על פתחו של היכל ומודלה על גבי כלבוסות כל מי שהוא מתגדב
עלה או נגריר או אשכול מביא ותולה כה אמה רבי אליעזר רבי
צדוק מעשה היה וכמנועליה ג' אמות כהנים *

פרק ד

פתחו של היכל נבהו עשרים אמה ורחבו
עשר אמות וארבע דלתות היו לו שתיים
בפנים ושנים בחוץ שנאמר ב' דלתות להיכל ולקדש החצונות
נפתחות לתוך הפתח לכסות עוביו של כותל והפגיומית נפתחת
לתוך הבית לכסות אחר הדלתות שכל הבית טוח בזהב חוץ
מאחר הדלתות רבי יהודה אומר בתוך הפתח היו עומדות
וכסו איצטבא מישרה היו ונקפלות לאחוריהן אלו שני אמות
ומחציה זאלו שני אמות ומחציה חצי אמה ומוזרה מכאן וחצי
אמה ומוזרה מכאן שנאמר ושני דלתות לדלתות שתיים
בסוכות דלתות שני דלת אחת ושתיים דלתות לאחרת *

ב ושני

פיושה מאותו זהב שמתגדב כדמות נגריר או עלה או אשכול ותולה בה: וכמנועליה שלש מאות כהנים
מכוכר הזהב מרובה שהיה בה הונדכו שלש מאות כהנים לטלטלה ולפנותה ממקום למקום זה אחד מן
המקומות שדברו חכמים לשון הנאי' דלאו רוקח שלש מאות כהנים ולא כתבין דבי אלעזר דבי דוק אלא
להודיע שזהב הרבה התגדבו שם:

פתחו

של היכל שתיים בפנים בעובי הכותל שכלפי פנים: ושתיים בחוץ בעובי שכלפי החוץ
שעצביו של כותל ההיכל היה שש אמות: ולמוקף אמה חזקה של עובי הכותל היו הדלתות
המתוכות אחת למוין הפתח ואחד לשמאלו כל דלת מהן רחבה ה' אמות וכשהיו כעולות היו כעומות זו כו
ושתימות רוחב חלל הפתח שרחבו עשר אמות וכשהיו נפתחו לכד פנים מכסות חמש אמות של עובי הכותל
ושתיים דלתות אחרות כדעת אלו היו קבועות בסוף עובי הכותל לכד פנים וכשהן נפתחות מכסות חמש
אמות מפה וחמש אמות מפה מדוכב כותל ההיכל בפנים ושם לא היה הכותל טוח בזהב כמו שאר הבית לפי
שלא

מוות פרק ד

שלא היה כראש אנטרופיטא לחיות של פדקים מחוכרות על ידי חליות והן כפתחו וכצדקה ככפפו וככלת
וועל זו כך הוא כל הדלתות הללו בין שלפנים בין שלחן מחוכרות על ידי חליות ולסוף חכי אמה של עבדי
המנוח היו קבועות בין הדלתות שכפנים בין אותן שכחון וחמש אמו של עבדי הכותל מפסיקות בין הדלתות
המנוחות לדלתות הפנימיות וכל דלת היה של חמש אמות מחוכר משתי לחות כל לוח שתי אמות ומחמש
וכשפתח הדלת החנון לבד פכו

היה חנוי ככסף וככזה על זה וה
ועכסה מעבדי הכותל אמתו וחי
וכן הדלת הקבוע בפכו וכשפתח
לבד חזן היה חף הוא ככפזוכפל
ועכסה סלמתיס ומני ששארז
מעבדי הכותל : שכאמר ושתיס
דלתות לדלתות שתיס אלמא כל
דלת וללת היתה חלוקה לשתיס :

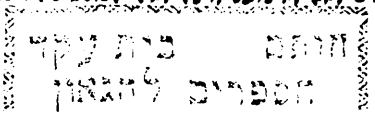
ב ושני פשפשו חיו לו לטעור הגדול א' בצפון ואחר בדרום
שבררו' לא נכנס אדם בו מעולם ועליו הוא מפורש על ידי יחזקאל
שנאמר ויאמר אליה' השער הזה סגור יהיה לא יפתח ואיש לא
יבא בו כי ה' אלהיו ישראל בא בו והיה סגור גשל את המפתח ופתח
את הפשפשו ונכנס להתא ומחמת לחיכל רבי יהודה אום' שבתוך
עוביו של כותל היה מחלך עד שנסצ' עומד בין שני השערי' ופתח
את החיצונות סבפנים ואת הפנימיות מבחוץ : ג ושלשים
ושמונה תאים היו שם טו בצפון טו בדרום וח' במערב שבצפון
ושברום ה' על גבי חספת וחמשה על גביהם ושכסערב שלשה
על גבי שלשה ושנים על גביהם וג' פתחים היו לכל אח' ואחד אחד
לתא הימין ואחד לתא מחשמ' אחד לתא שעל גביו ובקרן מזרחי
צפונית תיו ה' פתחי' אחד לתא סן הימין ואחד לתא שעל גביו ואחד
למסיכה ואחד לפשפשו ואחד לחיכל : ד התחתונה ה' רובד
ו' וחמבעית ו' רובד שבע והעליונה ז' ש' חיציע התחתון ה' באמה
רחבה והתיכונה ו' באמה רחבה והשלישית שבע באמה רחבה .
ה וסככה

כ ושני פשפשו חכי עמי עתיס
קטיס אחד עימין שער הגדול
של היכל ואחד משאלו רחוקים
קנת מן השער אותו שבררו כתיב
סגור יהיה לא יפתח בשל עמוד
ואמפתח כך היה כבית ע' ג' :
ועתה את הפשפשו וככס משם
לתא והוא לשכה אחת הפתחה
להיכל : זמן התא נכנס להיכל

הואך כחלל הייכל עד השער הגדול שכסוף עבדי הכותל עכפכו ופיתחו וכא לו ל שער הכ' שכסוף עבדי הכותל
שכחון ועמוד פניס ופיתחו : רבי יהוד' אומר בתוך עביו של כותל היה מהלך קסבר דמן התא לא היה נכנס
להיכל לא מן התא היה מהלך בתוך עביו של כותל עד שכמנא עמוד בין שני השערי' ופיתח את דלתות של
שער הימין משפנים ודלתות של שער הפנימי מבחוץ : ג תאים לשכות : חמשה עשר כנפון לקמן
כפדקים כי חשיב מנפון לדרוס שכעיס אמה קא תני כותל המסכה חמש והמסכה שלש כותל התא חמש
והתא שש וכותל הייכל שש וכנגדן קחשיב בדרום ולאו למימדא דעבדי כותלי המסכה ועבדי כותל התא
ועבדי כותל הייכל שלמד צפון היה כך : אלא עבדי הכותל עם החלל עבדי כותל וצין הכותל השכי הוא מוכה
וכחמש של כותל המסכה ושש של מסכה וחמש של כותל התא ושש של היכל בכל אחד מאלו
החמשה היתה לשכה אחת דהיו תא הרי חמשה תאים כנפון : וכנגדן בדרום ועל אלו החמשה היו כנפון
חמשה אחרים ועוד חמשה על גביהן הרי חמשה עשר תאים לכפון וחמשה עשר לדרוס : וכן כעצרכ קחשיב
לקמן כפרקין כותל הייכל שש והתא שש וכותל התא חמש וככל אחד מהן היה לשכה שלא היה כותל עב
שש אלא הכותל עם התא שבו היה שש והתא האחד שחובלו היה שש וכותל התא האחד שחון להם עם התא
שבו היה חמש הרי ג' לשכות ושש לשכות אחרות כנפונות על גב אלו השלשה ושתיס על גביהן הרי שמונה
תאים למערב : ואחד לפשפשו לתא שיש בו הפשפשו הפוכי שכאזעו תא ככספים להיכל וסתם מתבין כדכנן
דאמרי : לעיל נכנס לתא ומן התא להיכל דלא כרבי יסודה דאמר בתוך עביו של כותל היה מהלך :

התחתונה חמש מחון לכותל המסכה שהיא הכותל החנון של הקדש היו ינויעים דהינו גזוזת ארות
מקיפים את הכית משלש רוחות מערב צפון ודרום והיו ינויעים הללו תחתיים שכיים ושלישים הינויע
התחתונה חמש באמה רחבה וזרובד שעליה דהינו התקרה שעל התחתונה שהיא הרכה של העיכונה שש
באמה רחבה לפי שכותל המסכה היה הולך ומינר כלפי מעלה : וכשמניע אל הרובד שעל גבי התחתונה
היה נכנס לפנים אמה אחת ועל אותה אמה הכוללת היו נותבים קודת הינויע כמנאת הינויע העיכונה

רחבה



מרוח פרק ד

צו

התעבכה אמה אחת ויתר מן התעבוכה דהיכו אותה אמה שככס הכותל לפנים וכן כשמוע לרובד שעל גב התעבכה שהיא הרבפה של שלישית היה הכותל מיצר וככס לפנים אמה אחת כדי שימח ראש הקורה על אוקה אמה שכותל התעבכה בולט ויונא לחזן ויתר עכותל העליונה וכעצאת היבוע העליונה רחבה אמה ויתר ען התעבכה ושתי אמות ויתר מן התעבכה והוא שכאמר כי אנרעו כתיב לבית חונה לכלתי אחיו בקירות

הנית כלומר היה מנרע ומחסד מעיכי הכותל מכחוז אמה אחת ברובד של התעבכה ועוד אמה אחרת ברובד של העליונה כדי שיהיה לו מקום לשים כהם ראשי הקורות של הרובד כדי שלא יבטרך לאחוז בקיורו הנית לעשו מורים ככותל ולתחוכם שם ראשי הקורות: ה ומסכה כמין מחילה ומערה שנה היו עולים לגגות התאים ומפני שפעולה כה עולה דרך היקף וירד דרך היקף קרניה מסכה: ולולין ארובין שעשים כעליות: משלשלים את האומים עורדין אותם בחבל כדרך התעבות כדי שלא יהנו כדאיית בית קדש הקדשים אלא מתקיימה שגרוך בלבד ועולין: ו עאה על מאה מאה אורך ומאה רוח: אומים ככין אנוס ומתעם להיות יסוד לבית שעליו

ה ומסכה חיתה עולה מקרן מזרחית צפונית לקרן צפונת מערבית שבתחיו עולים לגגות התאים היה עולה במספס ופניו למערב חלך על כל פני הצפון עד שחור' מניע למערב הגיע למערב החפך פניו לדרום הלך כלפי מערב עד שהוא מניע לדרום הגיע כלפי דרום והיו פניו למזרח והיה מחלך בדרום עד שהוא מניע למתחה של עליה שמתחה של עליה מתוח כלפי הדרום ובפתחה של עליה היו ב' כלונסות של ארו שבחן היו עולין לגגה של עליה ובראשן משפשוין סבדיל בעליה בין הקדש לבין קדש הקדשים ולולין היו פתוחין בעליה לבית קדשי הקדשי שבחן היו משלשלין את האומים כתיבו' כדי שלא יזונו עיניהן מבית קדשי הקדשי' והחיכל מאח על מאח על רום מאה האומים שש אמות ורובחו' מאח אמה כיור ואמתיים בית דלפה אמה תקרה ואמה מעיבה ושלש אמות מעקה ואמה כלה עורב רבי יהודה אומ' לא היה כלה עורב עולה ען חמרה אלא ארבע אמות הח מעקה מתמורת למערב מאה אמה כותל האולם חמש והאולם אא כותל החיכל שש ותוכו ארבעים אמה אמה טרקסין ועשרים אמה בית קדש הקדשים כותל החיכל שש והתא שש וכותל התא חמש מן הצפון לדרום שבעים אמה כותל המסכה חמש והמסכה שלש

מסמדין הכתלי: אמה כיור הקודם התעבוכה לתקרה היה עוביה אמה ולפי שהיתה נוחה בזהב ומנוירת ביורים כא' בקדמת כיור: ואמתיים בית דלפה הקורות העליונות הכשענות על הקודם התעבוכה היה עביון שתי אמות והן קרויין בית דלפה לפי שהכסרין של תקרה מחוברין על ידן תרגום במחכרת בית לופי ואין לתמוה היאך היתה הקורה התעבוכה שהכל נשען עליה עביה אמה אחת בלבד והקורות העליונות שאין כובלות משא כל כך היה עביון שתי אמות לפי שהקורה התעבוכה מתוך שהיתה רחבה ביותר כעובי אמה היתה חוקה וכדיה ויכולה לקבל הכבין שעליה אצל הקורות העליונות שאלה הן רחבות אלא טפח או פחות נרככות להיות עבות ויתר אי כשי היו הקורות העליונות עוביין שתי אמות כדי להרחיק התקרה מן הקודם התעבוכה לפי שהיא מנוירת ביורים כאים ואם היתה התקרה סמוכה לה לא היו נזויה כדארות נכבדות כל כך: תקרה הכסרי' שנותבין על הקורות היה עביון אמה: מעיבה הטיט והאכני' והסיד שנותבין על הכסרי': כלם עורב עם של גדול חד כמין סוף ונכסו אמה הים מונח על גבי המעקה כדי שלא יכחו המצופות עליו לפיכך קראו כלה עורב שמכלה הערבים משם: ו כותל האולם עובי כותל האולם אגד מזרח חמש אמות וכן כותל החיכל עובי שש לגד מזרח: ותוכו חללו של היכל ארבעים אמה: ואנוס טרקסין כותל המפסיק בין החיכל לבין קדש הקדשים קרוי טרקסין על שם שאוגר על הארץ והלוחות שכתבו בסיני טרקסין כלסון ארעי סגירה כמו טרוקו גלי סין סיני: ועביון של כותל זה אמה ולא הכריעו בו חכמים אי קדושתו בקדושת פנים או בקדושת חוץ לפיכך עשו ככית שני שתי פרכות אחת סינובה ואחת פכישית וכיסיין אור אמה לקלטו כזיהן אור מקום הכותל שהיה עביון אמה: כותל החיכל שש ככר פירשנו לשלש שלש הים כזיהן החיכל שכמד מערב עביון שש אלא עביון כותל החיכל עם המקום הפנימי שזכו וכן

מידות פרק ה

שכותל השני שחוצה לו היה שש אמות: ועובי כותל השני שקרוי תל עם המקום הפנימי שזכו וזין הכותל השלישי שש אמות: ועובי הכותל השלישי שקרוי כותל התל עם המקום הפנימי שזכו וזין הכותל השני שהחזן היה חמש אמות ושלשת המוקמות הפכויון שבין ארבע כותלים סן התאים ועליהן תאים אחדו' כאותו שזכינו למעלה במעמד שלשה ענף שלשה ושנים של גנים וכן מנפון לדרום כותל המסכה חמש כו' כלל פסם החלל שבין כותל לכותל הכל

כמו שפירשתי לעיל: חמש עשרה אמה מן הנפון שכותל ה האולם עביו חמש אמה והאולם עשר אמות לבפון וכן לדרום: בכית החליפות על שם סמכותים שגובו' שם קרוי בית החליפו' שכן נלשו' דומי קורין לכוכי הגדול' הלפי: צד מאחריו לצד מערב ורחב מלכוני לצד מזרח ולא שתפרס לו היאך שהיו מאה על מאה היה בשום:

פרק ה

כל העזרה היתה אורך מאה ושנים ושבע על רחב מאה ושלושים וחמש מן המזרח למערב

מאה ושנים ושבע מקום דריסת הכחנים אחת עשרה אמה חסובת שלשים ושתים בין האולם ולמזבם עשרים ושתים אמה החיכל מאה אמה ואחת עשרה אמה לאחוריו בית הכפורת מן המצפון לדרום מאה ושלושים וחמש מן הכבש ולמזבם עשרים ושתים מן חסובת לטבעות שמונת אמות מקום הטבעות עשרים וד' מן הטבעות לשלחנות ארבע מן השלחנות ולגנסן ארבע מן חנגנסין לכותל העזרה שסנה אמות וחסותר בין הכבש לכותל מקום חנגנסן שש לשכות היו בעזרה שלש בצפון ושלוש בדרום שבצפון לשכת המלח לשכת הפרוה לשכת חמדיח' לשכת המלח שם היו נוהגין מלח לקרבן לשכת הפרוה שם היו מולחין עורות קדשים ועל גנה היתה בית הטבילה לחזן גדול ביום הכפורי' לשכת חמדיחין ששם היו מדיחין קרבי הקדשים ומשם מסבב עולה לגג בית הפרוה שברום לשכת העיץ לשכת הגולרה לשכת חנוורת לשכת העיץ אמה רבי אליעזר בין יעקב שכחתי סח היתה משמשת אבא שאול אומר לשכת חזן גדול היתה שתיחזן וגג שלשתן שוח לשכת הגולה שם היה כור קבוע וחגגלגל נתון עליו ומשם מספיקים מים לכל העזרה לשכת חנוורת שם היתה סבה דרי גולה של ישראל יושבת ורגה את החכונה וכן שגממא בוסול לובש שחורים ומעטף שחורין ויצא וחולץ לו וישאל נמצא בו פסול לובש לבני' ומתעטף לבנים נכנס ומשמש עם אחיו הכהנים ויום טוב היו עושים שלא נמצא פסול בורעו של אחרן הכהן וכך היו אוסרים ברוך המקום ברוך הוא שלא נמצא פסול בורעו של אחרן וברוך הוא שבחר באחרן ובבניו לעמוד לשרת לפני ה' בבית קדש הקדשים

כל

העדרם כל סיוק הגזר' שכתבן איות סיוק בכבה שזכרו: מוקים דריסת רגלי ישראל ועביו מן המזרח למערב על רוחב מאה וששים וחמש מן הנפון לדרום: מוקים דריסת רגלי ישראל וזו היא סכקראת עזרת ישראל ומקו' דריסת רגלי סכהכו' קדוה עזרת כהני: המזבחה שבי' ושלוש' שפורש לעיל ריש פג': הסיכל מאה אמה עובי כותל אולם וחללו של אולם ועובי כותל החיכל וחללו ואמה עורקסין וחלל בית קדש הקדשי' וכותל החיכל למערב והתל וכותל התל הכל מאה אמה כמפורש בערקסין לעיל: וזו אמה אחוריו בית הכפור' מכותל החזן של היכל לצד מערב עד הכותל מערבו של עזר' היה יא אמה של חלל עם עובי סכותל קרוי אחוריו בית הכפורית: למכת הפרוה אדם מכסף ששמו פרוה ככה איתל לטכה עו' מכשפות עקראל על שמו כך מאתיו וממם כתב שהיה חותר בקיוד כלי לראו' ששם סיוק היה כהן עובד העבול'

ועל גנה היתה בית הטבילה לכו' כיום קדשיו חמש ע אמות שטובל

קנים פרק ב

מטובל כל ביה כשהוא משנה מצדי וזה לכבדו לכן ומכבדו לכן כלם היו על גו בית הפרוס לפי
 שהיתה מקודשת בקדושת הערוב וטבילות הבאות מחמת יום הכפורים בעינין בעוקים קדוש כדכתיב ורחק
 את גשרו במים באקום קדוש חוץ מטבילה ראשונה שאינה באה בשביל יום הכפורים שאף כל ימות השפס
 אין אדם טהור ככנס לעורם עד שיטבול סילכך טבילה ראשונה היתה בחול על גבי שער המים הוא השער
 הסלישי שבדרום ומעין של מים היה משוך שם באתם הבאה מעין ציטום ושם היו טובל טבילה הראשונה :
 משכה כתיב אבנים : מעלות מוגלגלות וסוכנות לעלות לגג בית הפרוס דרך המעכה : לשכת סוולה על שם
 בור שבו שם עולי גולה : אבא שאול אומר אותה לשכת הפז היא היתה לשכת כהן גדול והיא לשכת פהדרין
 דתמן בריש יומא שבעת ימים קודם יום הכפורים מפרישי כהן גדול מבייתו ללשכת פהדרין ונג שלשתן שם
 קדו אחד לשלשתן שם היתה סנהדרין גדולה של ישראל יושבת בנד החיל שבה לפי שלשכת הגויט
 היתה מביה בקדש בחיל ובחגים של קדש לא היה אפשר לסכדי לשכת שאין
 שינה בעורה אלא למלכי בית דוד בלבד דכתיב ויבא המלך דוד וישב לפניו :

תם ונשלם תהלה לאל עולם

אמר משה בבחור זכריה חנהזן מקורפו

ועובדיה

היה ירא את המעשריו חכמו כבוד כי בעוד מעטון תבונתו למעון תבאים שם יתגו
 גדקות ומשפטיו ה' ויפן משכתי לשכיות משכתי שם ישכנו כחרב לשוכס וכלויעיסן
 ושמעכו פניכום ואכן יקרה בכל פנותיו פנימיות חנוכות כשכאים בו שיעור רחב יודים גופא עמ להטפוח כלי
 חפץ מקיף כל קטרוי שמנה והתלמוד קטרת פשו' דקה ער ער עד היסוד סוד ה' לירויאיו ואשכח מדגבית'
 דלית בה טימי תמים היה עם ה' אלסיו והשפיע והופיע עליו ככין מהוד זיו יקרו וכפתחו לו מעיבות שערני
 חכמה שערני בינה וככנס גג ה' ויתפור עלי תבאים וילקוט ששנים ששוכים חכמים בלשון המשכה ועלינו
 לשבח לסכת הסכות ועלית העלית אשר חן לעין האנושי בדורותינו אלו איש גבור מיל במלחמה של תורה
 בוכה מיל וחומת החכמה רב החובל בים התלמוד שכתלי ביתו ככר שככס לפני לפנים בעורה האלסית
 ויבא בשלום והגויא שכלו מהכח אל הפועל ובלשון נח וקל כלכל במשפט דבריו ולהם פכים קלקל הניב
 את המשכה הניב את התלמוד בלשון קדרה משגו הכמות ורב האיכות כפלפול בסברה דקות דבריו
 מתקיים לכל פיות כנויים לתלפיות בו כל עיני מנדים רב מרכדים דוככ שפתי ישמים חדשים
 גם ישכים ויין הרקק עמים רמזים יצועת ייכות וראשית שמים וכלי לאות חכר לולאות מד ואלנות
 מלאות ואלם אלוים כותבים פתחון סה לאלמים ופתח דלתות לדעות' אשר סוגרו ויבסם וזה סוגר
 העסגר והחדש חדש ודרש במעגלי עגלי הכדק ורנע אזוי החדשים ונפרט במשכה שלא כמו עליה תלמוד
 ולא בא עליה פלפול כפלפלתא חרפתא הראה כחא והאיר אל עבר פנים פכוי ואופכי ופירוש' סוכי וכלאשר
 דאיכות ורב התעלת לדוך במשעול החכמה ולמודד בשעולו מים לבבא צבא לכל עבודת הקדש הסידת לב
 בכל עמ לסדפסיו ולכות בו את הרבים ולהאיר עיני העברים ככר מוכר בעבוד ישמרו חקי ה' ויאכלו
 מעבוד ארץ המים אליכס אישים אקרא אוהבי התורה ולמודים חנו גודל לאלסיו והכיבו עמכם להשיג
 מספר חיה שלםסריו אין ספירה ובהתבדב עם לקכות אמת וכפרוע פרוצין בישראל כקניות התור' הטוהרות
 הזאת ברכו אלהים כי הכתוב נווח וריע אף ויכרו קחו מסוכי ואל כהף ולהחויק יודי המשדתלים לסוויא
 לאור משפטו ולהודיע טבעו בעולם כי היכי דלא להו ככלותיות של פולטיון מוקפת במיד עתיל כדרש
 לאשר שאלויה טעה בכהרד זכריה כהן אל :

אמר מאד בר יעקב בר איש פרינץ

כבר עשיתי העתכונותי בכל הסדרים שכתבתי קודם זה ואי אפשר להדפיס כלתי טעות וטעות וכל שכן כזה החשק וכן ומיוון כך ויחיד אשר הטעונו רצה על הכתב כי בדוחק גדול כראים האותיות ולא יצרכי עוד והנראה להוכיח לאור מטעם הספר ומעשהו ועשייתו לי רב וקצתו לי סבר להגים הספר הוא אשר שם העקוב למיטור ותקן המעוות ודרכיו ראה וירפאהו וחוק בדקו וכדקו באור שכלו וילג בעצמם של הלכה הלא הוא הותק כפי בחדרי תרם במהלך משה כהן ככהדר זכרים כהן מקורמו:

עליה:	יודה בן	דאו אחי	טתים	ולאן ה	כלילת הוד
בקים:	וגם כעס	חכם ללב	בתבל	טמו הים	ועבדיה
וחיה:	טמו הקים	בחבור זה	במות	סאול גופו	ואם סודר
עשייה:	עשה בואת	אשר לא כ	ערישה	למשכיות	הלא עשה
עבדים:	שכולה ו	בתוך גולם	לאומה	לכחמה	יהי ספרו
סתים:	אמתיין	למאן בין	האגל	יהי כפת	לרעב דת
כויה:	ולא תמת	בדוכ כחת	יסתם	בנהל אה	לקר כעס
דטייה:	לאין שליו	לכשכר לב	וחלוש	הי אלפא	לכושל עת
אכיים:	יודר כ	ענאוהו	מחבר	עגאל ה	ואיש משכיל
גדיה:	לקחו כ	בני אלכו	לזכות	לדעמו כי	ספת הכיף
גוים:	בכלמות	בעטנותים	מדריה	סכי אפם	והטועם
טרום:	לכל מכה	זסאדוכה	תדושה	לכל טענה	אכום מנא
גוים:	ונכש עם	יקר רוז	בראשו	ולויתחן	והוא כהן
ספיות:	פילו	והגיוני	בתורה	וחבר רב	טמו משה
כסום:	בארץ לא	ועתה פה	לפנים	כעיר קודמו	מחשבו
דאיה:	ועל פה ה	כדונ צייין	אבל כי	בקבלה	ולא קדמו
דמים:	מלאכת אל	ולא עשה	עמוקות	כהסנות	והגזו
טכיים:	וגם כן ל	לראשונה	זהשש	וגם חמש	אמת הלא
בניה:	טבי תאמי	אשר כדעם	לאחר	פכיו ופכיום	עדי הלא
דקיים:	אשר אין לו	לכד כדפום	מנוכה	כחוט מער	ולא כסאר
טכיים:	וכל חמות	אמת תמאם	וחרץ	אננו חרוץ	בכן קוס רון
טהיים:	אסודם כל	ודע לך כי	תאחר	עשה גם אל	היה מהר
קמיים:	בואת תענא	ולאו כל יום	וחבר	קנה לך רב	טלוס תקרב
טתיה:	ואנן ה	כלילת הוד	בבניין	בגיל לראות	ומנוכה אז

אשרי חמיש כחור מעיר פרינץ נקרא בשמו מאד
 כל ספר הוד יתן מעיר ובחדשים תבל מאד

Vilna N.Y.

חברת
 אהבת
 ישראל

